

**GAZİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
GİYİM ENDÜSTRİSİ VE GİYİM EĞİTİMİ ANABİLİM DALI**

**OSMANLI İMPARATORLUK DÖNEMİ
TÜRK ÇOCUK GİYSİLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA**

DOKTORA TEZİ

**Tez Danışmanı
Prof. Handan SEZER**

**-Hazırlayan
Fatma KOÇ**

Ankara-1997

Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü' ne
Fatma Koç' a ait "**Osmanlı İmparatorluk Dönemi Türk
Çocuk Giysileri Üzerine Bir Araştırma**" adlı çalışma, Giyim
Endüstrisi ve Giyim Eğitimi Anabilim Dalında DOKTORA
TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Başkan .....

Üye .....

Üye .....

OSMANLI İMPARATORLUK DÖNEMİ TÜRK ÇOCUK GIYSİLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

(Doktora Tezi)

ÖZET

Tüm toplumlar için çocuğun şüphesiz ayrı bir yeri ve önemi vardır. Osmanlı sarayında ve Türk ailesinde de çocuk en kıymetli ve en önemli varlıklardan biri olmuştur. Türk çocuk giysileri ile ilgili yapılan araştırmaların ise, bu zenginlikte, yeterli sayıda ve konuya açıklık getirecek nitelikte olmadığı tespit edilmiştir.

Bu çalışmada; Türk giyim kuşam kültüründe önemli bir yeri olan çocuk giysileri "Osmanlı İmparatorluk Dönemi Türk Çocuk Giysileri" başlığı altında, çocuklar tarafından kullanılmış olan giysiler tespit edilerek, çeşitli özellikleri giyim alanı disiplininin gerektirdiği sistematik ve estetik yaklaşımla sanat değerleri ve çeşitli özellikleri açısından bir bütünlük içerisinde incelenmiştir. Öte yandan bu giysilerin özelliklerinden yola çıkarak; moda ve hazır giyim sektöründe çalışan tasarımcılara esin kaynağı oluşturacak verilerin elde edilmesi ve sunulması amaç edinilmiştir. Tüm bu düşüncelerle; Osmanlı İmparatorluk Dönemine ait olduğu belirlenen, ülkemizin çeşitli müze ve koleksiyonlarındaki 86 parça çocuk giysisi örneği araştırma kapsamına alınmıştır.

Beş bölümde tamamlanan araştırmanın birinci bölümünde giyinmenin insan açısından gerekliliği ile moda ve hazır giyim sektöründe tasarımın önemi, ülke ekonomisindeki yeri ve kültür varlıklarımızın bunlara etkileri üzerinde durularak; çalışmanın tanımı, amacı ve önemi belirlenmiştir.

İkinci bölümde; moda ve giysi modasının tanımı, modanın etkileri, ülkemizdeki hazır giyim sektörü ve çocuk giysileri hakkında genel bilgiler verilmiştir. Türklerde çocuğa verilen önem anlatılarak

ocuk giysilerinin tarihsel gelişimi şekillerle desteklenmiş ve konu ile ilgili araştırmaların bazıları açıklanmıştır.

Üçüncü bölümde; araştırmada kullanılan materyal ve yöntem açıklanmıştır.

Dördüncü bölümde; araştırma kapsamına alınan 86 parça ocuk giysisinin gözlem fişleri yolu ile elde edilen verileri tablolar halinde düzenlenerek gerekli istatistik analizler ile elde edilen sonuçlar tartışılmış ve yorumlanmıştır.

Son bölümde; elde edilen bulgulara bağlı olarak ulaşılan sonuçlar ortaya konulmuş ve günümüz hazır giyim sektörüne yararlı olacağı düşünölen bazı öneriler getirilmiştir.

Ek-A' da ise Ek-B Gözlem Fişlerinden yararlanılarak hazırlanan ; giysilerin fotoğraflarının, teknik çizimlerinin, 1/5 oranında küültölmüş kalıp çizimlerinin, kumaş, renk, model, ölçü, dikiş, dikim ve süsleme özelliklerinin yer aldığı katalog sunulmuştur.

A RESEARCH ON TURKISH CHILDREN IN OTTOMAN ERA

(Ph.D. THESIS)

ABSTRACT

No one can deny that children have important places and roles in all societies. Naturally, children were/are the most important living beings in the life of Ottoman Palace as well as the Turkish family life. However, contrary to the facts, the quality and the quantity of research into Turkish children dresses are not satisfactory.

In this particular research, children dresses which have a great place in the culture of Turkish dress and finery are examined under the heading of “Turkish Children Dresses in Ottoman Era”. Our examination comprises; determination of the dresses which were wore by children, examination these dresses according to the artistic and the other features with systematic and esthetical approaches. In addition to the collection of data regarding to the children dresses in Ottoman era and presentation of the collected data for designers who work in the fashion and ready made clothes business are also aimed in this study. The study includes examples of 86 children dresses which are located in various museums and collections in Turkey.

The thesis divided into 5 chapters. Chapter 1 comprises the following subjects; the necessity of human dressing and the importance of design in fashion and ready made clothes business, the place of design in national economy and influence of the cultural elements in design, description of the research, aim(s) and its importance.

Chapter 2 includes; description of the fashion, ready-made clothing sector in Turkey and general information about children

dressings. In addition, the importance of children in the Turkish life style, historical developments of children dressing which is supported by drawings and some of the research which are related to the subject and provided in this chapter.

Chapter 3 includes information about the methods and material which were used in this study.

Chapter 4 provides the data collected by observing 86 children dressing items, organized data tables, statistical analysis, interpretation and discussion of the results.

In chapter 5 the results of the study are presented and suggestions for the ready made clothes business are provided.

Appendix A provides a catalogue which includes photographs of the dresses, technical drawings, model (pattern) drawings which are diminished to 1/5 proportion and the fabric color, pattern measurement, tailoring and ornamental features of the dresses.

İÇİNDEKİLER

	SAYFA NO
ÖZET	i
ABSTRACT	iii
İÇİNDEKİLER	v
TABLolar LİSTESİ	vii
ŞEKİLLER LİSTESİ	viii
ÖNSÖZ	ix
1. GİRİŞ	1
2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	9
2.1. KAVRAMSAL ÇERÇEVE	9
2.1.1. Moda Kavramı ve Giysi Modası	9
2.1.2. Hazır Giyim Üretimi Ve Türk Hazır Giyim Sektörü	11
2.1.3. Çocuk Giysileri ve Çocuk Modası	14
2.1.3.1. Çocuğun Fiziksel Gelişimi ve Çocuk Giysileri	14
2.1.3.2. Tarihi Süreç İçerisinde Çocuk Giysileri	17
2.1.3.2.1. Türklerde Çocuğun Yeri ve Önemi	20
2.1.3.2.2. Anadolu' da Türklerden Önceki Uygarlıklarda Çocuk Giysileri	23
2.1.3.2.3. Anadolu Selçukluları Dönemi Çocuk Giysileri	29
2.1.3.2.4. Osmanlı Beylikler Dönemi Çocuk Giysileri	31
2.1.3.2.5. Osmanlı İmparatorluk Dönemi Çocuk Giysileri	32
2.1.3.2.6. Cumhuriyet Dönemi Çocuk Giysileri	44
2.2. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	48
3. MATERYAL VE YÖNTEM	54
3.1. MATERYAL	54
3.2. YÖNTEM	56
4. ARAŞTIRMA SONUÇLARI VE TARTIŞMA	60
4.1. GİYSİ TÜRLERİ	60
4.2. ÖLÇÜLER	65
4.2.1. Üst Bedene Giyilen Giysiler	65
4.2.2. Alt Bedene Giyilen Giysiler	73

	SAYFA NO
4.3. ANA VE YARDIMCI MALZEMELER	76
4.3.1. Kumaşlar (Ana Malzemeler)	76
4.3.1.1. Ana Kumaş Hammaddeleri	76
4.3.1.2. Ana Kumaş Çeşitleri	80
4.3.1.3. Ana Kumaş Renkleri	86
4.3.2. Yardımcı Malzemeler	91
4.3.2.1. Astar ve Duble Kumaşları	91
4.3.2.1.1. Astar ve Duble Kumaş Hammaddeleri	91
4.3.2.1.2. Astar ve Duble Kumaş Çeşitleri	95
4.3.2.1.3. Astar ve Duble Kumaş Renkleri	99
4.3.2.2. Diğer Yardımcı Malzemeler (Gereçler)	103
4.3.2.2.1. Yardımcı Malzeme Çeşitleri	103
4.3.2.2.2. Yardımcı Malzeme Renkleri	108
4.4. DİKİŞ ÖZELLİKLERİ	113
4.5. BİÇİM VE DİKİM ÖZELLİKLERİ	119
4.5.1. Biçim Özellikleri	119
4.5.2. Dikim Özellikleri	126
4.6. SÜSLEME ÖZELLİKLERİ	134
4.6.1. Süsleme Malzemeleri	134
4.6.2. Süsleme Malzemesi Renkleri	140
4.6.3. Süsleme Yöntem ve Teknikleri	145
4.7. İSTATİSTİKSEL ANALİZ SONUÇLARI	151
 5. SONUÇ VE ÖNERİLER	 162
5.1. SONUÇ	162
5.2. ÖNERİLER	168
 KAYNAKÇA	 172
EKLER	182
EK-A KATALOG	
EK-B GÖZLEM FİŞİ	
EK-C DİKİŞ VE SÜSLEME ÖZELLİKLERİNE İLİŞKİN TABLOLAR	

TABLÖLAR LİSTESİ

TABLO NO	TABLO ADI	SAYFA NO
1	Çocuk Giysileri ve Bulunduğu Müzeler	55
2	Çocuk Giysi Türleri	61
3	Üst Bedene Giyilen Giysi Ölçüleri	66
4	Alt Bedene Giyilen Giysi Ölçüleri	74
5	Ana Kumaş Hammaddeleri	77
6	Ana Kumaş Çeşitleri	81
7	Ana Kumaş Renkleri	87
8	Astar ve Duble Kumaş Hammaddeleri	92
9	Astar ve Duble Kumaş Çeşitleri	96
10	Astar ve Duble Kumaş Renkleri	100
11	Yardımcı Malzeme (Gereç) Çeşitleri	104
12	Yardımcı Malzeme (Gereç) Renkleri	109
13	Dikiş Özellikleri	114
14	Biçim Özellikleri	120
15	Dikim Özellikleri	127
16	Süsleme Malzemeleri	135
17	Süslemede Kullanılan Malzeme Renkleri	141
18	Süsleme Yöntem ve Teknikleri	146
19	Ana Kumaş Hammaddeleri ile Astar ve Duble Kumaş Hammaddeleri Arasındaki İlişki	152
20	Ana Kumaş Dikiş Özellikleri ile Astar ve Duble Kumaş Dikiş Özellikleri Arasındaki İlişki	154
21	Yaka Çeşitleri ile Beden Kesimleri Arasındaki İlişki	155
22	Çocuk Giysileri İç Temizliği ile Pervaz Arasındaki İlişki	156
23	Omuz Kesimi ile Araka Ortası Kesimi Arasındaki İlişki	157
24	Çocuk Giysileri Kol Kesimi ile Kol Ağzı Temizliği Arasındaki İlişki	158
25	Çocuk Giysileri Beden Boyu ile Kol Boyu Arasındaki İlişki	159
26	Çocuk Giysileri Kol Kesimi ile Kol Boyu Arasındaki İlişki	160
27	Çocuk Giysilerinde Kullanılan Kapama ile İlik Arasındaki İlişki	161
28	Yaş Gruplarına Göre Çocuk Giysileri Ölçüleri	165

ŞEKİLLER LİSTESİ

ŞEKİL NO		SAYFA NO
1	XVI. Yüzyıl Çocuk Kaftanı	19
2	Orta Tunç Çağı Asur Kolonileri Heykelcik Kalıbı	24
3	Genç Hitit Dönemi Mezar Steli	25
4	Genç Hitit Dönemi Taş Kabartma	26
5	Roma Dönemi Mezar Steli	28
6	Anadolu Selçuklu Dönemi Mezar Taşı	30
7	Varlıklı Türk Kadını Çocukları ile Birlikte(1577)	34
8	XVI-XVII Yüzyıl Kemha Kumaş	35
9	XVII. Yüzyıl Giysilerinden Örnekler	36
10	XIX. Yüzyıl Çocuk Giysisi	37
11	XIX. Yüzyıl İstanbul' lu Hanım ve Kızı	38
12	XIX. Yüzyıl Sonu Çocuk Giysisi	39
13	Abdülaziz' in Oğlu Şehzade Seyfettin (1860)	40
14	XIX. Yüzyıl Giysilerinden Örnekler	41
15	XX. Yüzyıl Başı Çocuk Giysilerinden Örnekler	42
16	Başında Bereketi Simgeleyen Başaklarıyla Okula Başlayan Çocuk	43
17	Cumhuriyet' in İlk Yıllarında Okul Giysileri	45
18	Sivas Kızılca Köyü Çocuk Giysileri(1992)	47

ÖNSÖZ

Ulusların geçmişlerini geleceklerine bağlayan en önemli köprülerden birisi kültür varlıklarıdır. Değişen yaşam koşullarına bağlı olarak kültür varlıklarımızın bir parçası olan geleneksel giysilerimiz işlevlerini yitirerek yerlerini, globalleşen dünyamızın gereği olan rahat ve kullanışlı giysilere bırakmıştır.

Hızla gelişmekte olan günümüz dünya ekonomisinde pek çok ülkenin önem verdiği rekabet ortamının en fazla yaşandığı sektörlerden birisi de hazır giyim sektörüdür.

Ülkemizde özellikle küçük ve orta ölçekli hazır giyim kuruluşlarının moda ve marka üretimine yönelerek; fasoncu olmaktan kurtulup, kendi kreasyonlarını yaratarak kendi ürettiği ürünleri kendisinin pazarlaması gerekmektedir. Sektörde Türk kumaşlarıyla orjinal tasarımlar yaparak kreasyonlar oluşturabilen tasarımcılara ihtiyaç duyulmaktadır. Tasarımcıların yeni, farklı ve özgün modeller geliştirebilmeleri için esin kaynaklarına ulaşabilmeleri sağlanmalıdır.

Zengin kültür kaynaklarına sahip olan ülkemizde tasarımcıların esin kaynaklarından biri olabileceği düşünülen geleneksel giysilerin gelişimini, çeşitliliğini ve özelliklerini belirlemek gerçek belgesel kaynaklara inmekle mümkün olacaktır. Araştırmada bu görüş doğrultusunda çocuk giysilerinin asıllarına ulaşarak belgelendirilmiş ve özellikleri ortaya çıkarılarak bu konuda çalışma yapmak isteyen tasarımcılara sunulmuştur.

Araştırmanın hazırlanmasında çalışmalarımı yönlendiren ve her konuda yardımcı olan danışmanım Sayın Prof. Handan SEZER' e, çalışmanın oluşumunda büyük katkı ve yardımlarını gördüğüm Hocam Sayın Prof.Dr. H.Örcün BARIŞTA' ya, değerli zamanını ve bilgilerini hiç bir zaman esirgemeyen, çeşitli öneri ve eleştirileriyle araştırmama farklı bir bakış açısıyla yaklaşmamda bana yol gösteren Sayın Doç.Dr.Tuba VURAL'a, çalışmanın istatistiksel verilerinin analizinde zaman zaman bilgilerine başvurduğum Sayın Prof.Dr.Özkan ÜNVER' e ve maddi, manevi desteğini ve yardımını her zaman yanımda hissettiğim eşim Fizik Yüksek Mühendisi Kemal KOÇ' a en içten dileklerimle teşekkür etmeyi bir borç bilirim.

Fatma KOÇ
Ankara, 1997

1. GİRİŞ

İnsanoğlunun doğuşundan itibaren tüm yaşamı boyunca kullandığı önemli unsurlardan biri olan giyim; geçmişin farklı yaşam biçimi, ortam ve yerlerindeki ihtiyaçlardan kaynaklanan düşüncelerin deneyimi sonucunda oluşmuştur.

Fizyolojik ihtiyaçlardan biri olarak insan bedenini, örtmek amacı ile doğan giyim, insanın sūs olgusunu keşfetmesinden sonra, cinsiyet, kültür, coğrafi yapı ekonomik durum ve tarihi olaylardan etkilenecek farklı şekil ve yorumlarla çeşitlendirilmiştir.

Giyim bütün olarak bir kültür ürünüdür ve doğrudan doğruya insanla ilgili olduğundan, insanın yaşam biçimini belirten göstergelerden biridir.

Tarihi süreç içerisinde giysiler ile ilgili bilgilere antropolojik ve etnolojik bulgulardan ve kalıntılardan yararlanılarak ulaşılabilmektedir.

Giyim, ortak davranışların ve buna uygun toplum çıkarlarının sürekli değişim halindeki kültürel değerlere uyarlanmasının bir sonucu olarak gelişmiştir (Hiller 1947:19). Tarihi gelişmelerle giyim arasında bir ilişkinin bulunduğu bilinmektedir. Giysilerin çeşit ve şekilleri onları kullanan sosyal yapılar tarafından belirlenmiştir.

İnsanoğlunun daha iyi ve güzeli arama duygusu, yıpranan giysilerin yerine farklı bir giysi edinme isteği giyimi sadece örtünme amaçlı olmaktan çıkarmış ve böylece "moda" olarak adlandırılan geçmişini benimsediğimiz, ancak yarınlar için bugünkü durumunu her an terk etmeye hazır olduğumuz bir olguyu ortaya çıkarmıştır (Vural, Ağaç 1996:179).

Giyim, ekonomik duruma ve kullanım amacına bağılı olduğu gibi modaya ve geçerli beğenilere göre de değişiklik göstermiştir.

Farklı coğrafi konum, politik yapı, ekonomik durum, kültürel etkenler ve tarihsel olaylar her ulusun kendine has özellikte bir giyim tarzı oluşturmaya neden olmuştur. Bu giysiler çok fazla değişikliğe uğramadan pek çok kuşak tarafından kullanılmıştır. Farklı sosyal yapıları gösteren tarzlar farklı yapıları da yansıtarak günümüzde de geçerliliğini sürdürmektedir. Her ulusun tarihsel evrimi farklı olarak gelişmiş, bu farklı gelişim giysilerine de yansımıştır.

Bir kültür karmaşık ve gelişken olduğunda, geleneksel giyim tarzları da o ölçüde hiyerarşik ve çeşitli olarak gelişim göstermiştir. Bölgesel nitelikler kaybolmaya başladığında ise bunun yerini kent tutkusu ve modası almış, geleneksel giysiler yok olmaya başlamıştır. Etnik gruplaşmaların parçalanması beraberinde geleneksel giysilerin güncelliğini yitirmesine yol açmıştır (Kretschmer 1906:35). Günümüzde giyim konusundaki tutum daha da esnekleşerek ortak bir noktaya ulaşmıştır.

Kültürel ve ekonomik değişim, teknolojik gelişim ve ekonomik kalkınma ile birlikte hızla gelişen hayat şartlarının değişken koşulları içerisinde insanlar yeni bir yaşam ve giyim tarzına yönelmişlerdir. Hızlı bir yaşam biçimini benimseyen günümüz toplumlarındaki insanların değişiklikleri bir arada yaşama ihtiyacı giysilere farklı boyutlar kazandırmıştır. Globalleşme süreci ile birlikte insanların artan hayat seviyeleri hazır giyim üretimini gerekli kılmıştır.

Hazır giyim sektörünün ilk örnekleri kalite bakımından düşük olmasına rağmen, maddi zorluklar içinde olan halk tarafından benimsenmiş , ticaret ve sanayiinin gelişmesiyle orantılı olarak giysi kaliteleri düzeltilmiş ve daha geniş kitlelere hitap etme imkânı bulmuştur (Bilgin, Kayaoğlu ve Sezer 1989:3).

Günümüz hazır giyim sektörü gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler arasında rekabet ortamının en yoğun yaşandığı sektörlerden birisidir .

Türk ekonomisine en büyük ihracat gelirini tekstil ve hazır giyim sektörünün sağladığı bilinmektedir. 1980 yıllarından itibaren artan ihracat, dış pazara açılma, AB içinde yer alma çabaları ile birlikte artan teşvik ve yatırımlarla Tekstil ve Hazır giyim sektöründe önemli ve büyük gelişmeler görülmüştür.

Türkiye ihracatının önemli bir bölümünü oluşturan hazır giyim sektörünün genel ihracat içindeki payı 1980 yılında %14 iken, 1995 yılında %38'lik bir paya yükseltilmiştir .

Bu sektörün Türk ekonomisindeki öneminden dolayı gelişen ve değişen koşullar karşısında sektörün gelişmesine olanak verecek düzenlemelerin yapılması ve Gümrük Birliği süreciyle zorunlu olarak global rekabete girecek olan sektörde faaliyet gösteren işletmelerin rekabet, gücünün geliştirilmesi gerekliliği duyulmaktadır .

Cumhuriyetin kuruluşu ile birlikte gerçekleştirilen ilk sanayi hamleleri aracılığı ile desteklenen hazır giyim sektörü oldukça yeni ve genç bir yapıya sahiptir. Ancak setörümüzü yaşatabilmek için daha çok emek sarf etmek yerine bulunulan noktanın korunup daha ileri aşamalara çıkarılabilmesi için yeni stratejilerin

geliştirilmesine ve üretilen ürünlere daha geniş pazarlar bulunmasına gereksinim vardır.

Türk hazır giyim sektörü, kalite ve moda bilinci daha fazla olan Avrupa ülkeleri ile birlikte çalışmaktadır. Sektörün karşı karşıya olduğu talep Avrupa müşterisi tarafından belirlenmektedir

Moda ve giyim alanında gelişmiş ülkelerdeki sanayicilerin uyguladıkları strateji, kendilerinin tasarladıkları kreasyonlarını, kendi ürettikleri kumaşlarıyla diktirip, kendi markalarıyla pazarlamalarıdır .

Türk tekstil ve konfeksiyon sektörü sıradan iplik, kumaş üreten, dışarıdan gönderilen model ve kalıpları ucuz olarak diken bir sanayi olmaya devam edecek olursa sektörün gelişmesinin durması beklenmektedir (Kalkan 1993:192). Günümüzde daha kaliteli ürünler üretilip, daha ucuza pazarlayan ülkelerin olduğu bilinmektedir. Sürekli olarak değişen insan arzu ve ihtiyaçlarını tatmin edebilmek için, işletmeler yeni ürün geliştirmektedirler. Özellikle işletmenin uzun dönem kârının ve büyümesinin sağlanması açısından da yeni ürün geliştirme büyük önem taşımaktadır.

Günümüzde hazır giyim talebi, tasarım-yoğun ürünlere doğru bir gelişme içinde olduğundan, sektörün orta ve uzun vadede başarısı, tasarım konusunda alınacak yol ile yakından ilgilidir. Tasarım, sektörün geleceği açısından yaşamsal bir öneme sahiptir. İşletmelerin bir yandan kendi koleksiyonlarını yaratarak dünya piyasalarına ihracat geliri yüksek ürünler sunabilmeleri, diğer yandan hızla değişen moda hareketleri karşısında, rekabetçi

konumlarını koruyarak, rakip ülkelerin üreticileri karşısında güçlü bir konuma ulaşabilmeleri için gereklidir (Kırım 1990:57).

Tasarımcıların yeni kolleksiyonlar üretip geliştirebilmeleri için yeni ve farklı ilham kaynaklarına ihtiyaçları vardır. Bu ilham kaynakları sanatta, geleneklerde, yaşamda ve özellikle tarihte saklıdır.

Geçmiş bilmek bu günü daha iyi anlamaya hizmet edecektir (Kaptan 1973:57). Tarihsel ve çağdaş değerlerin ürünü olan giysilerin geçmişini incelemek, giysilerin çeşitli özelliklerini günümüzde ve gelecek kuşakların moda çizgileri içerisinde yansımalarını görmek açısından gereklidir.

Tarihi süreç içerisinde Türk giysileri günümüze ulaşmaya kadar bölgelere ve değişen toplumun yapısına, insanların gelişim evrelerine ve cinslerine göre farklılıklar göstermiştir.

Türk giysileri ve Türk giyim tarihi ile ilgili bilgileri günümüze ulaştırmada resimler, seyahatnameler, albümler, resimli el yazmaları, insan figürlü kabartmalar, çiniler, fermanlar, kıyafetnameler, kanunnameler, elbise nizamnameleri, ehl-i hiref defterleri vb. döküman ve kalıntılar en yararlı belgeler olarak kabul edilmiştir. Bunların yanısıra saraylarda, müzelerde, özel kolleksiyonlarda ve sandıklarda korunup saklanan, günümüze kadar ulaşmış, padişah ve şehzade giysileri, kadın giysileri, çocuk giysileri, erkek giysileri, ordu mensuplarına ait giysiler günümüzde Türk giyim kuşam tarihi hakkında aydınlatıcı belgeler niteliğindedir.

Giyim tarihi, giysilerin kronolojik ve sistemli bir düzen içerisinde incelenmesi sonucunda oluşturulabilir. Gisiler hakkında

en sağlıklı ve doğru bilgilere, giysilerin asıllarının çeşitli açılardan incelenmesi sonucunda ulaşılabilir.

Engin bir tarihi geçmişi ve bölgesel çeşitlemeleri bulunan Türk giyiminin resmi ve sivil, günlük ve özel günler için hazırlanmış pek çok parçadan oluşan çeşitleri bulunmaktadır. Zengin bir giyim kuşam kültürüne sahip olan Türklerin tarih boyunca kullandıkları giysileri, süslenme biçimleri ve aksesuarları yerli ve yabancı pek çok araştırmacı ile modacının her zaman ilgisini çekmiş çeşitli yayınlara, sergilere ve defilelere konu edilmiştir.

Son derece zengin kültür kaynaklarına, sanat eserlerine ve giyim kuşam kültürüne sahip olan ülkemizde çok çeşitli giyim ve giyim aksesuar çeşitleri bulunmaktadır. Ülkemizin tüm bölgeleri ele alındığında oldukça zengin bir giyim kuşam armonisiyle karşılaşılabılır.

Giyim tarihi hakkındaki bilgileri ve tarihi güzellikleri ortaya çıkartarak; bunları modacı ve tasarımcının yaratıcılığıyla birleştirmek suretiyle sektöre yeni ve farklı boyutlar kazandırmanın mümkün olabileceği düşünülmektedir.

Tarih boyunca kullanılan giysilerin kumaş, malzeme, renk, biçim, dikiş, süsleme ve giysi türlerinden yararlanıp ortak özelliklerinden bir senteze varılarak giysilerin özünü yozlaştırmadan, tüm özelliklerinin korunarak tasarımcılara esin kaynağı olabilecek orjinal bilgilere ulaşılması gerekliliği duyulmuştur.

Türk hazır giyim sektörünün günümüzdeki yerini koruyabilmesi, gelişimini sürdürebilmesi ve rekabet gücünü

arttırabilmesi için alınacak önlemlerden bir tanesi de kendi kumaş ve kreasyonlarını hazırlayarak Dünya modası içerisinde Türk modasını oluşturmaktır. Sektörde, özgün kumaşlarla, orjinal kreasyonlar tasarlanarak, tüm üretim adımlarının ülkemizde uygulanıp, kendi moda, marka ve imajını oluşturarak satması sektörün geleceği açısından önemlidir.

Bazı tarihi eserlerin, giysilerin ve aksesuarların el değiştirme, bozulma ve çalınıp yurt dışına götürülmeleri gibi durumlarda tamamının veya bazı parçalarının kaybolduğu bilinmektedir. Bu gibi tehlikelere karşı halen varlığını sürdürmekte olan geleneksel giysilerin fotoğraflarının çekilerek, teknik çizimlerinin, kalıp çizimlerinin yapılması ve önemli özelliklerinin belirlenerek dokümanite edilmesi bu gibi tehlikeler karşısında kalıcı kaynakların bulunmasını sağlayacaktır. Bu tür bilgilere giyim alanında eğitim yapan kurumların da ihtiyaç duyduğu bilinmektedir.

Bu çalışmayla; Osmanlı İmparatorluk döneminde (1453-1923) 1-12 yaş grubundaki çocukların kullanmış oldukları giysilerin tür, biçim, dikim, dikiş, süsleme özellikleri ile ana ve yardımcı malzemeleri açısından incelenerek ortak noktaların ve temel özelliklerinin belirlenmesi ile hazır giyim sektörü ve moda alanlarında çalışan tasarımcılara esin kaynağı oluşturmanın yanısıra:

- Giderek yok olan veya bazı parçalarının yok olduğu düşünülen çocuk giysilerinin ulaşılabilenlerini tespit ederek çeşitli tekniklerinin ve özelliklerinin ortaya çıkartılması,

- Türk çocuk giysilerinin çeşiti yöntemlerle incelenerek giyim tarihi, halk bilimi, sanat tarihi ve giyim sanatı açısından belgelenerek gelecek kuşaklara aktarılması ve

- Giysilerin özelliklerinin belirtilerek, fotoğraf, teknik çizim ve kalıp çizimleri hazırlanarak giyim alanına sunulabilecek kronoljik bir dokümanın oluşturulmasına çalışılmıştır.

Bu araştırma, tarihi kültürümüzde önemli bir yeri olduğunu düşünülen Türk çocuk giysilerinin değerli örneklerinin bulunması ve belgelenmesi ile Türk Giyim Tarihine, Türk Halk Bilimine ve Sanat Tarihine, bu giysilerin ortak özelliklerinin belirlenip çocuk giysilerine ait Osmanlı çizgilerini taşıyan temel modellerin belirlenmesi ile Türk Hazır Giyim sektörüne ve giysi tasarımcılarına büyük katkılar sağlayarak kaynak oluşturması açısından da önemli bir çalışma olarak değerlendirilmektedir.

2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1.1. MODA KAVRAMI VE GİYSİ MODASI

Moda; "Değişiklik ihtiyacı veya süslenme özentisiyle toplum yaşamına giren, belirli bir süre etkin olan toplumsal beğeni, birşeye karşı gösterilen aşırı düşkünlüktür (Parlatır, Zülfikar, Gözaydın 1994:531) diye tanımlanmıştır.

Kalıcı toplumsal davranış ve öğelerin tersine moda, kısa ömürlü ve özellikle dilde, giyimde, dansa, eşyada bazı tüketim ve boş zamanları değerlendirme alışkanlıklarında (spor, turizm) veya belirli görgü kurallarında kendini açığa vuran toplumsal görünüşleri tanımlar (Hakko 1983:5-6). Moda bir sebep değil sonuçtur ve başarısı geniş halk yığınları tarafından algılanıp uygulanmasına bağlıdır. Toplumları etkileyebilen her sanatçı, her mimar, her yazar birazda modacıdır. Moda gerçek bir kültür ve medeniyet olayıdır (Gürsoy 1993:241).

Modanın, çok uzun bir tarihi geçmişi bulunmaktadır. Başlangıçta seçkin grupların ayrıcalığı iken, giderek toplumun tüm kesimlerinin gereksinimi olmuş, sınıf ayrımı gözetmeksizin bütün insanları etkisi altına almıştır.

Giysinin veya eşyanın belirli bir süredeki kullanımı ve bunların yerine aynısını değil farklı olanı edinme isteği moda olayını gerçekleştirmiştir. Aynı zamanda moda bir devrin beğeni ve sosyo-kültürel değerlerini de ortaya koymaktadır.

Moda olgusu insanların, yaş-sosyal durum ve refah düzeylerini ayırt etmeden giysilerini etkilemektedir. Günümüzde moda, etiket, stil ve yaşanan zamanın bir parçası olarak benimsenmiştir.

Giyim moda olgusunun hem prototipi, hemde başvuru kaynağı olması nedeni ile modanın gelişimini açıklayıcı en önemli ip ucudur. Tarihsel süreçte, modaya giyim açısından bakıldığında çeşitli kaynaklar giyimin gereksinmeye bağlı olmaktan çıkıp modaya bağlı olarak değişmeye başlamasının XIV. yüzyılda ortaya çıktığını ileri sürmektedirler (Zengingönül ve İçbilen 1994:4-5).

İnsanoğlu, örtünmek değil de giyinmek istediği anda belki bilinçsiz bir şekilde giysi modası oluşturulmuştur. Modada amaç, giysinin yararlı ve gerekli olmasının dışında farklı olmasıdır. İnsanoğlunun güzel ve çekici olmaya, kişiliğini ve stilini giydiği giysi ve aksesuarlarla belirtmeye olan ihtiyacını moda karşılamaktadır (Altınay, Yüceer 1992:1).

Günümüzde, güncel olan "moda" kavramı pekçok alanda kullanılmasına rağmen, giyim konusunda daha yaygın olarak kullanılmaktadır.

İnsanın gereksinim duyduğu ilk nesnelerden biri olması, diğer moda ürünlerine oranla daha hızlı yenisine ihtiyaç duyulması, giysinin kısa ömürlü olması ve daha çabuk eskimesi giysi modasının hızlı değişimini etkilemektedir. Ayrıca giysi kişinin dış görünüşünü etkilediğinden toplumun ilgisini çekmek veya imaj oluşturmak isteyen kişilerin ilk başvuru kaynağı olarak düşünülebilir.

Moda yaşam biçimine şekil veren sosyo-ekonomik politik, psikolojik, dini etkileşimleri yansıtır. Giysi modasının toplumun kültüründen, sanatsal bakış açısından, ekonomisinden, politik, dini ve sosyal yapısından etkilendiğini söyleyebiliriz.

Hazır giyim, modanın takipçisidir. Aynı zamanda modanın ikincil bir lideri durumundadır. Hazır giyim, dönemin moda anlayışını giysilere yansıtıp nüfusun büyük bir çoğunluğuna ulaştırmaktadır. Giysilerin daha büyük kitleler tarafından kullanılması ile giysi modasının geniş bir alana ulaşması sağlanmaktadır.

2.1.2. HAZIR GİYİM ÜRETİMİ VE TÜRK HAZIR GİYİM SEKTÖRÜ

Hazır giyim, istatistik verilerden yararlanılarak bulunan ortalama insan vücudu ölçüleri esas alınarak, seri halde üretilen ve alıcının ölçülerine göre satılan giyim eşyasının tümünü kapsamaktadır. Kişinin giyinme problemlerini, görüp beyenme, deneme ve aynı anda giyme zevki ve rahatlığını vererek çözen bir giyim sanatıdır (Bilgin, Kayaoğlu, Sezer 1989:2).

İlk modern giyim imalathanesi, Charles Worth tarafından 1858 yılında kurulmuştur. Modellerin ihraç edilmesi ve kopye edilerek, satımı fikri Worth tarafından başlatılmıştır. Bu gelişme ısmarlama giysiler ile kitlesel hazır giyim üretimi arasındaki ilişkinin başlangıcı olmuştur (Schuppisser 1958:269-306).

Hazır giyim sektörü, gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin pek çoğunun sanayileşme süreçlerinin başında önemli rol oynamış bir sektördür (Kırım 1990:13). Türkiye'de de özellikle 1980 yılından itibaren artan ihracat, dış pazara açılma ve AT içinde yer alma çabalarıyla hazır giyim sektörü dünyadaki gelişmeleri çok yakından izlemek zorundadır. Çünkü hazır giyim sektörü Türk ekonomisi için vazgeçilmez bir noktaya ulaşmıştır (Vural,Altıntaş 1996:209).

Uluslararası ticaret sınıflandırmasına göre hazır giyim şu şekilde sınıflandırılabilir.

A- Dokumadan Hazır Giyim

B- Örmeden Hazır Giyim

C- Deri Hazır Giyim

Ürün çeşitleri açısından bakıldığında ise hazır giyim; kadın, erkek ve çocuk giyim eşyasını kapsamaktadır.

Sektörde özellikle 1970'li yıllardan sonra hem makina parkı hemde fabrika örgütlenme biçimi açısından önemli yenilikler olmuştur. Bu yıllardan sonra emek-yoğun özelliğini kaybetmemiş dünya üretiminin ağırlık merkezini Güney ülkeleri ve gelişmekte olan ülkelerin en önemli ihraç kalemlerinden biri, olmaya devam etmiştir (Cinel 1993:97).

Hazır giyim genellikle hazırlama, dikim (montaj) ve bitim (finishing) olmak üzere üç aşamalı bir üretim süreci olarak düşünülebilir. Bu aşamaların herbiri kendi içinde farklı aşamalar içermektedir (Kırım 1990:26).

Türk dokuma ve hazır giyim sektörü özellikle ihracattaki gelişmelerle sanayi içinde önemli bir yere ulaşmıştır. Toplam ihracat içinde dokuma ve hazır giyim ürünlerinin payı %38'lere çıkmıştır. Bunun %53'ünü kadın ve kız çocuk giysileri, %38'ini erkek ve erkek çocuk giysileri %8'ini spor giysiler, %0.34'ünü bebek giysileri oluşturmaktadır (İGEME 1995 Verileri).

Bu güne kadar emek yoğun yapısı ile dünya pazarlarında kendine yer edinen Türk Hazır giyim sektörünün gelişimini sürdürebilmesi için gelecekte de ürünlerini ihraç edilebilmesi gerekmektedir (Kalkan 1993:191).

Sektöre kaliteli girdi sağlayacak birimlerin devreye alınarak rakip ülkelerin pahalı emekten doğan dezavantajları ortadan kaldıran teknolojileri en kısa zamanda kendine adapte etmesi ve kendi teknolojisini üretip geliştiren bir konuma ulaşması sektörün geleceğini etkileyecektir.

Sektörün geleceğinin en önemli belirleyeni "eğitim"dir. Sektörün kaliteli üretim yapabilecek üretim hattı elemanlarına, üstün ve özgün kreasyonlar geliştirebilecek eğitilmiş tasarımcılara, yeni teknolojileri kullanılabilecek iyi eğitilmiş teknisyenler ve mühendislere, yani makinaların bakım ve onarımını yapabilecek bakım elamanlarına, yönetim-bilişim teknolojilerini uygulayabilecek işletmecilere ve girişimcilere ihtiyaç duyulmaktadır ve bu ihtiyaç gün geçtikçe artmaktadır (Kırım 1990:72).

Doğru stratejileri saptayıp, uygulamaları yaparak Türk hazır giyim sektörünün Gümrük birliğinden sonra da global rekabet gücünün daha da artmasını sağlamak sektörün geleceği açısından önemlidir.

2.1.3. ÇOCUK GİYSİLERİ VE ÇOCUK MODASI

2.1.3.1. ÇOCUĞUN FİZİKSEL GELİŞİMİ VE ÇOCUK GİYSİLERİ

Çocukların giydikleri giysiler seçilirken bebeklikten yetişkinliğe kadar çocuğun nasıl büyüdüğünü ve geliştiğini bilmek gerekmektedir.

Çocuğun ağırlığı, boyu, organizmasının gelişimi ve bedenin değişik bölümlerinin oranlarının yetişkin insandan farklı olduğu bilinmektedir (Aldrich 1987:7). İnsanoğlunun çocukluk devresi doğum ile başlar ve yaklaşık olarak 16 yaşına kadar sürer. Hukuk ve tıp çeşitli durum ve şartlara göre çocukluk dönemine farklı sınırlar çizmişlerdir.

Giysileri açısından incelenen çocuk vücut gelişimi, kabaca üç katagoride incelenebilir.

Birinci katagori 0 yaşından yaklaşık 3 yaşına kadar olan dönemdir ve bebek giyimini oluşturur.

İkinci katagori çocukların 4 yaşından yaklaşık 12 yaşına kadar olan giyimidir.

Üçüncü katagori ise 13 yaşından 16 yaşına kadar olan genç giyimidir (Taylor, Shoben 1995:249).

Çocuk giysi tasarımı yapmanın en zor grubu, blüç öncesi yaştaki çocuklardır. Erkek çocukların yaklaşımı katıdır; bir grubun parçası olmayı tercih edip, göze batmaktan hoşlanmazlar. Bu yaşlardaki kız çocuklar modanın farkına varmaya başlamışlardır ama vücut gelişimleri tamamlanmadığından giysi seçiminde büyük zorluklar çekilmektedir. Erişkinlerin giysi modasının çocuk giysileri

üzerinde bir miktar etki bıraktığı bilinmektedir (Aldrich 1987:5).

Giysi seçiminde çocuğun yaşı baz alınmaktadır. Ancak çocuğun yaşı onun beden ölçüsünün bir göstergesi değildir. Fakat anne ve babaların çocuklarının vücut ölçülerini bilememeleri nedeni ile ölçüler için yaşı temel almak zorunlu hale gelmiştir (Taylor, Shoben 1995:249).

Çocukların kullanacakları giysilerin kalıpları yaş gruplarına göre hazırlandığından bazı sorunlar ile karşılaşmaktadır. Çocukların yaşlarına göre beden genişlik ve uzunluk ölçülerinin farklı geliştiği bilinmektedir. Özellikle çocuk hazır giyim üretimi yapan işletmelerde daha büyük kitlelere ulaşıldığından ölçülerdeki bu farklılık gözönünde bulundurularak giysilerde yeterli bollukların verilerek, esnekliği olan ve boy ayarlaması yapılabilen modeller kullanılmalıdır.

Çocukların büyüme hızı blüğe erene kadar düzgün bir azalma gösterirken blüğe gelindiğinde büyüme hızı artar (büyüme sıçraması olur) (Aldrich 1995:7). 12 yaşına kadar her iki cinsiyet biçim ve ölçü bakımından tek olarak kabul edilebilir, ancak 12 yaşından sonra vücut şekilleri açıkça değişikliğe uğrar (Taylor, Shoben 1995:249).

Çocuk giysisi tasarımı yapmak isteyen bir kişi çocuk büyüdükçe, çocuğun biçiminin değiştiğini ve vücudunun farklı bölgelerinin farklı oranlarda geliştiğini bilmelidir. Çocuğun vücudunun bölümlerinin büyüme oranı paralel değildir ve her biri diğerinden farklı hızda gelişir ve değişir (Cooklin 1986:3). Dört yaşında dışarıda göbekli bir çocukta güzel duran bir giysi sekiz yaşında ince ve uzun bacaklı bir çocukta uyumsuz durabilir. Çocuk

giyiminde oranlar ve uzunluklar çok kritik değerlerdir (Aldrich 1987:5).

Genellikle insanlar hangi yaşta ve hangi dönemlerde olurlarsa olsunlar giyimlerine özen göstermişlerdir. İyi ve temiz giyimli bir kişinin toplum içerisinde kendisini daha rahat hisedeceği ve kendisine güveninin artacağı bir gerçektir.

Çocuğun sağlıklı vücut gelişimini tamamlayabilmesinde giysilerin rolü büyüktür. Çocuğun giysileri rahat ve bolca olmalı, herhangi bir faaliyetinde hareketlerini engellememelidir. Çocuk giysileri varlığının farkına varılamayacak kadar kullanışlı ve rahat olmalıdır. Temizlenmeye, silinmeye ve defalarca yıkanmaya elverişli olmalı, dayanıklı bir kumaştan yapılmalıdır. Giysilerin üzerine yapılacak süslemeler ve ayrıntılar giysileri bakım ve kullanım açısından kısıtlamamalıdır. Çocuk giysilerinde kullanılan dikiş teknikleri sağlam olmalı, üzerlerine dikilecek süsleme malzemeleri, gereçler ve aksesuarlar (düğme, ponpon, arma, boncuk, fiyonk vb.) güvenli olmalıdır. Modeller seçilirken çocuğun yaşı dikkate alınmalıdır. Farklı yaş gruplarındaki çocukların giysilerinin orantıları ve uzunlukları dikkatli seçilmelidir. Kullanılışı pratik ve çocuğun vücut gelişimine engel olmayacak dikim özellikleri ve modeller tercih edilmelidir. Erişkin giysilerinde kullanılamayan yeni renkler, detay süslemeleri ve farklı tarzlar çocuk giysilerinde uygulanabildiğinden çok çeşitli modellere ulaşmak mümkündür.

2.1.3.2. TARİHİ SÜREÇ İÇERİSİNDE ÇOCUK GİYSİLERİ

Türkler kadın, erkek ve çocuk giyimlerinde çok çeşitli giysiler kulanmışlardır. Yapılan araştırmalar ile elde edilen kaynak ve literatür incelemelerinde kadın ve erkek giysileri genellikle ayrıcalıklı özellikler yansıtmalarına rağmen çocuk giysileri bu ayrımın dışında bırakılmıştır.

Ülkemizdeki pekçok müzede giyim tarihimize ışık tutacak nitelikte ve özellikle giysilerin varlığı bilinmektedir.

Türklerin Anadolu'ya yerleşmeden önceki zamanlarda, Anadolu Selçuklu'ları döneminde ve Osmanlı İmparatorluğu'nun başlangıç yıllarında Türk giyim kuşamı ile ilgili bilgiler yeterli bir aydınlığa kavuşmuş değildir.

Fatih Sultan Mehmet'in ölümünden sonra (1481) sultan giysilerinin bohçalanarak saklanması geleneği doğmuştur. Böylece Topkapı Sarayı'nda derlenen sultan giysileri ve bu giysilerin bohçaları XVI. yüzyıldan başlayarak Osmanlı saray işlemelerini, saray halkı ile sultan giysilerini ve pekçok sanat eserlerini kronolojik bir sistematikte inceleme olanağı sağlayacaktır (Barışta 1994:295).

Sarayda yaşamış valide sultan, haseki, kadın efendi ve kız çocuklarının elbiselerini saklamak şeklinde bir adet olmadığından Topkapı Sarayı Müzesi koleksiyonunda erken dönemlere ait kadın ve kız çocuk giysileri daha az sayıdadır (Tezcan 1982:108).

Ülkemizdeki pekçok müzede giyim tarihimize ışık tutacak nitelikte ve özellikteki giysilerin varlığı bilinmektedir. Özellikle XVI.yüzyıl ile XX.yüzyıl başı arasında padişahlar şehzadeler ve sarayda bulunan diğer kişiler tarafından kullanılan ve Topkapı

Sarayı Müzesi'nde bulunan giysiler dünyanın en zengin giysi koleksiyonlarından birisidir. Bu koleksiyon içerisinde bulunan çocuk giysileri koleksiyonu da aynı zenginliktedir. Bu zenginlik daima batının ilgisini çekmiş ve özellikle XIX.yüzyıl[↑] ortalarından itibaren batı ülkelerinde artan eski eser merakı ve müzecilik hareketleri bu tip eserleri ele geçirme faaliyetlerini artırmıştır.

Türklerde çok eski bir geleneğe göre, ölen kişinin eşyaları türbelerine konulmuştur. Özellikle padişahların çocukluktan ölümüne kadar olan dönemlerinde kullanmış olduğu eşyaları ile türbeleri küçük bir müze görünümünü almıştır.

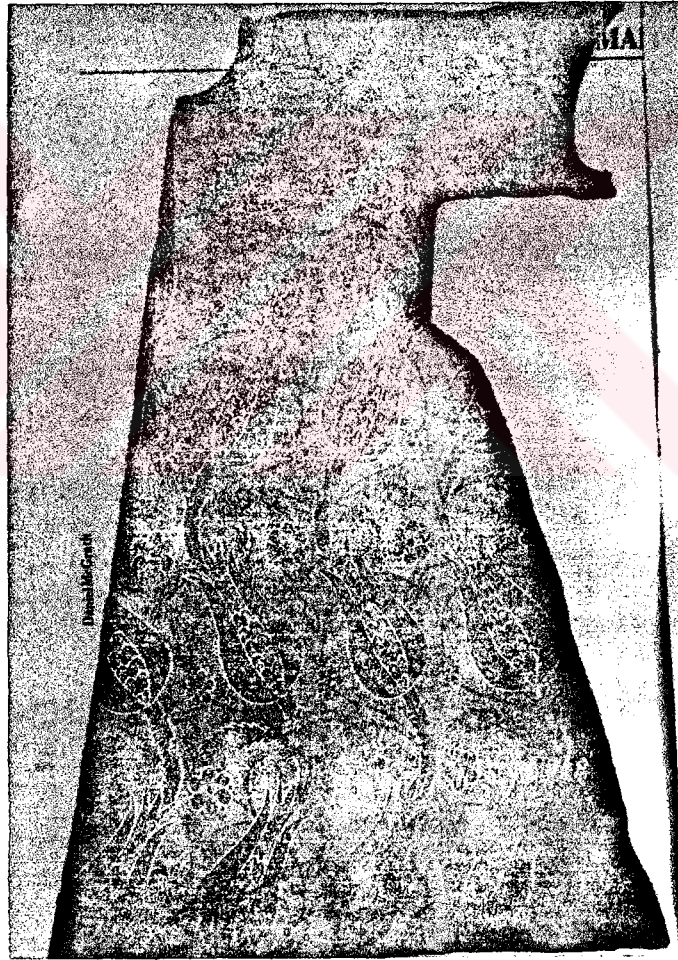
Türbeler ziyarete açık olduğu için buralardaki eserler özellikle XIX. yüzyılda batıda artan eski eser merakına ve müzecilik hareketleri karşısında yurt dışına kaçırılmışlardır (Tezcan 1991a:72).

1873 te Viyana'da düzenlenen Uluslararası sergiye gönderilen 234 parça kıymetli hazine ile 500 adet giysi ve 1000'den fazla aksesuar çeşitli nedenlerle ülkemize getirilememiştir.

Osmanlı İmparatorluğu içinde farklı toplumlara ve statülere ait kadın, erkek ve çocukların kullandıkları giysilerin 200 adedi fotoğraflanarak albüm haline getirilmiştir.Bu eserlerden elde kalan sadece bu albümdür (Çizgen 1991:134-135).

Günümüzde Victaria & Albert Müzesi'nde bulunan XVI. ve XVII. yüzyıllara ait olduğu belirtilen 14 adet kadın ve 22 adet çocuk giysisi 1884 tarihinde Alfred Tiano tarafından İngiltere'ye kaçırılmıştır (Baker 1990:131). Müze kayıtlarına İstanbul veya Bursa Türbeleri menşeli olarak kaydedilen ve büyük bir bölümün dönemin en güzel ve değerli kumaşlarından yapılmış olan bu

giysiler, Edinburgh şehrinde açılan Royal Scottish Museum'a parçalara ayrılarak gönderilmiştir (Tezcan 1991:72). Bazı giysilerin kumaşlarının yapıları incelenmek amacı ile çeşitli testlere tabi tutulmuş ve testlerin sonucunda yıpranan bu giysiler termo plastik bir ağla kaplanmışlardır. Bu uygulama sonucunda giysiler orjinal görüntülerini tamamen yitirmişlerdir (French 1991:140) (Şekil 1).

Şekil 1. XVI.Yüzyıl Çocuk Kaftanı
(V&A Müzesi)(French1991:140)

2.1.3.2.1. TÜRKLERDE ÇOCUĞUN YERİ VE ÖNEMİ

Gerek Türk toplumunda gerekse diğer toplumlarda tüm insanlar için çocuğun şüphesiz ayrı bir yeri ve önemi vardır.

XVII. yüzyıldan önce batı toplumlarında çocuklar yetişkinler ile birlikte i içe yaşamış adeta yetişkinlerin minyatür bir rneği oluşmuşlardır. Çocukların yetişkinler ile aynı giysileri giydikleri, aynı besinleri yedikleri ve aynı oyunları oynadıkları bilinmektedir (Onur 1993:3). Batıda ocuklar için özel oyuncakların yapılması, büyüklerle çocukların oyunlarının ayrılması ve ilk çocukluk giysilerinin ortaya çıkması XVII. yüzyıla rastlamaktadır (Tan 1993:17).

Türk toplumlarında her dönemde çocuğu büyük önem verildiği ve çocuğun aile içerisinde belirli bir saygınlığa sahip olduğu yazılı kaynaklardan günümüze ulaşmıştır. Osmanlı sarayında ve Türk ailesinde ocuk en kıymetli ve en önemli varlıklardan biri olmuştur. Ayrıca Türk geleneklerinde ocuk mukaddes bir emanet olarak kabul edilmiştir (Araz 1985:59).

Türklerin Anadolu'ya yerleşmesinden önceki dönemlerde de çocuklar hakkında kitaplar yazılıp, çocuklarla ilgili çeşitli konular araştırılmıştır. nl düşünür Gazzali (1058-1111)'nin çocuklar üzerine, büyük Türk hekimi İbni Sina (980-1037)'nin ocuk psikolojisi, eğitimi ve yaşayışları hakkında ve Farabi (870-950)'nin çocukların zihin eğitimi ve ocuk oyunları konularında eserleri ve çalışmalarının bulunması bu görüşlerinin doğruluğunu ortaya koymaktadır.

Osmanlı İmparatorluğu döneminde de çocuklara büyük önem verildiği çocuklar için yapılmış olan birçok eser ve eşyadan anlaşılabilmektedir. Topkapı Sarayı Müzesi'nde XVI.yüzyıldan başlayarak günümüze kadar ulaşmış çeşitli yüzyıllara ait bebeklikten 15-16 yaşına kadar gençlerin giydiği giysilerden oluşan zengin bir kolleksiyonun olduğu bilinmektedir. Osmanlı sarayında şehzadelerin ve hanım sultanların giydikleri giysilerin çokluğu ve dönemin değerli kumaşlarından yapılmış olması hiç şüphesiz onlara verilen önemin en belirgin ifadelerindendir.

Öte yandan özellikle II.Mahmut'tan sonra zorunlu kılınan ilköğretim çerçevesinde başlatılan yeni çocuk eğitim çalışmalarının izleri olan bir grup çocuk eşyası ve Yıldız Sarayı'ndan Topkapı Sarayı'na getirilen çocuk tiyatrosu giysileri konuya verilen değeri açıkça göstermektedir (Barışta 1993:378).

Çocuklarla ilgili olarak var olan birçok geleneklerimiz de konuya ayrı bir zenginlik ve renklilik kazandırmaktadır. Doğumdan önce çocuğun bazı eşyaları, giysileri ve yatacağı yatak hazırlanmakta, bu eşyalar ve giysilerin seçiminde oldukça özenli davranılmaktadır. Doğum anında ve doğumdan hemen sonra yapılan hazırlıklarda ise sevincin ve mutluluğun izleri görülmektedir. Doğumdan sonra yapılan lohusa yatağı, kırk mevlütü, kırk hamamı anneye verilen önem kadar çocuğun varlığından duyulan memnuniyetin bir göstergesidir. Daha sonra yapılan diş bulguru, sünnet ve okula başlama törenleri gibi gelenekler yörelere göre ayrı bir çeşitlilik ve zenginlik göstermekte, bunların bazıları günümüzde de yaşatılmaya çalışılmaktadır.

Osmanlılarda doğum anı ve doğumdan sonra yapılan kutlamalar da değişik özellikte ve seviyededir. Bir şehzadenin veya hanım sultanın doğumu topatımı, çeşitli şenlikler ve beşik alayı adı verilen törenlerle kutlandığı, bu mutlu olayın tüm halka duyurulduğu bilinmektedir (Şehsuvaroğlu 1961:3). Özellikle sultanların ilk erkek çocuklarının doğumunda büyük eğlencelerin düzenlenip, şairlerin doğumu tarihe geçirmek için şiirler yazıp tarih düşürdükleri çeşitli belgelerden günümüze ulaşmıştır (Tezcan 1991:71).

Sarayda şehzadelerin ve saray halkı çocuklarının bedenlen gelişmelerine de çok önem verilmiş, özellikle binicilik, at sporları ve atıcılık gibi dallarda eğitilmeleri de sağlanmıştır (Tezcan 1991:72).

Osmanlı sarayında şehzadeler doğar doğmaz kendilerine bir daire ayrılarak, emirlerine dadı, sütnine, kalfa ve cariyeler verilmiştir. Okuma çağına gelince irade-i şahane ile derslere başlayarak kendilerine atanan hocalar tarafından eğitilmişlerdir. Osmanlı sarayında kız çocuklarının da okutulduğu eldeki mektup ve belgelerden anlaşılmaktadır (Uluçay 1992:85).

Ayrıca şehzadelerin küçük yaşlarda ülkenin yönetimi ile ilgili görevlerde de yer almaları sağlanmıştır. II. Murad'ın Ağustos 1444 tarihinde tahtı 12 yaşındaki oğlu Mehmet'e (Fatih Sultan Mehmet) bırakması bu görüşü kanıtlamaktadır (Yıldız ve Alptekin 1989:177).

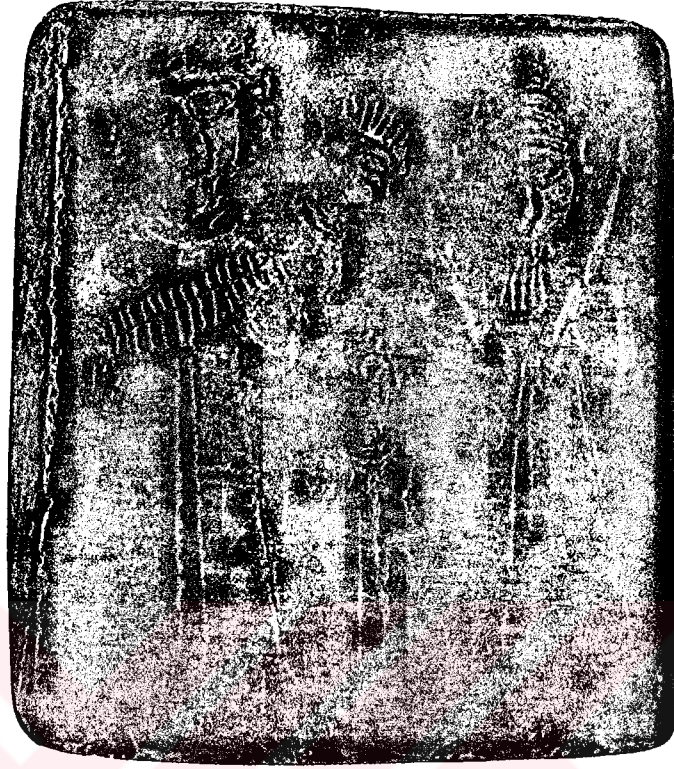
Türk toplumlarında tarihi süreç içerisinde çocuklarla ilgili birçok gelenek görenek ve adetlerin var olduğu bilinmektedir. Bu adetlere bağlantılı olarak yapılan ahşap beşikler, işlemeli örtüler, çevreler, peşkirler, şerbet ve tatlı takımları (Barışta 1988:8) ile

çocuklara ait özenle dikilmiş giysiler ve aksesuarları çocuğa verilen önemi göstermektedir. Ülkemizdeki ve ülkemiz dışındaki müzelerde bulunan Türk çocuklarına ait olduğu belirtilen çocuk eşya, giysi ve giysi aksesuarlarının varlığı çocuğa verilen önemin göstergeleridir.

2.1.3.2.2. ANADOLU'DA TÜRKLER'DEN ÖNCEKİ UYGARLIKLARDA ÇOCUK GİYSİLERİ

Anadolu'ya Türkler yerleşmeden önce bu bölgelerde bulunan insan toplulukları içerisinde çocuk giysilerinin belirgin bir şekilde tanımlandığı ulaşılabilen en eski dönem Orta Tunç Çağı Asur Kolonileri dönemi (MÖ.1950-1700) olmuştur. Kayseri Müzesi 85/3338 envanter nolu heykelcik kalıbı üzerinde bulunan kabartmada tanrı, tanrıça ve kucağında çocuğu tanımlanmıştır. Tanrıçanın kucağında bulunan çocuğun üzerindeki giysi annesinin giysisi ile benzer netilektedir. Yatay yivler arasında, dikey yivlerle süslü ve etek ucu pilili olan giysinin üstbeden bölümü belirgin değildir (Uzunoğlu 1993:91). Aynı döneme ait Ankara Anadolu Medeniyetleri Müzesi 11969 envanter nolu heykelcik kalıbı üzerinde de tanrı, tanrıca, kız çocuğu ve tanrıçanın kucağında bulunan bir bebek figürü betimlenmiştir. Ortada duran kız çocuğu annesi ile bir örnek giyinmiş olup, üzerindeki giyside göğüs altından başlayarak aşağı doğru açılan bir etek bulunmaktadır. Eteğin ortasında dikey bir fitil ve fitilin iki yanında etek ucuna kadar inen yatay yivler yer almaktadır. Belinde uçları yuvarlak kalın bir kemer ve boyunda iki sıra geniş halkalar göze çarpmaktadır. Bu halkaların giysinin yakasına ait bir parçada olacağı düşünülebilir (Şekil 2).

Şekil 2. Orta Tunç Çağı Asur Kolonileri Heykelcik Kalıbı

(Anadolu Medeniyetleri Müzesi)(Uzunoğlu1993:91)

Anadolu'da en uzun süre hüküm süren Hititler (M.Ö. 1700-1180) dönemine ait Maraş'ta bulunan bazı mezar stellerinde "ana-oğul, ana-kız, baba-oğul ve ana-baba-çocuk" figürlerinin bulunduğu kabartmalar yer almaktadır. Bu kabartmalarda kızlar yün eğirirken erkek çocuklar tablet ve kalem ile betimlenmiştir (Başaranbilek 1993:53).

Maraş'ta bulunmuş olan Genç Hitit Dönemi'ne ait M.Ö.VIII. yüzyılın sonlarına doğru yapılmış olduğu kaydedilen ve halen Adana Müzesi'nde bulunan 1756 envanter nolu mezar steli üzerinde yün eğiren kadın ve katip oğlu kabartma olarak

işlenmiştir (Uzunoğlu 1993;114). Kabartmada yer alan çocuğun üzerinde bulunan giysinin oyuntulu yakalı, kısa kollu, bedene oturan, belinde iki sıralı kemeri bulunan ve bileklere kadar uzunlukta olduğu görülmektedir. Giysinin etek ucunda kısa saçaklar yer almaktadır. Çocuğun başında iki kademeli dikey bantlarla süslü bir başlık ve ayaklarında topuk kısmı ayak bileklerine kadar yükselen çarık tipinde bir ayakkabı bulunmaktadır(Şekil 3).

Şekil 3. Genç Hitit Dönemi Mezar Steli
(Adana Müzesi)(Uzunoğlu1993:114)

Aynı döneme ait olduğu sanılan ve halen Ankara Anadolu Medeniyetleri Müzesi'nde bulunan taş kabartma üzerinde Genç Hitit Kralı Araras'ın çocuklarının kırbaçla top çeviren ve aşık oynayan figürleri yer almaktadır. Figürlerdeki çocuklar üzerinde bulunan giysileri oyuntulu yakalı, kısa kollu, bedene oturmuş ve bileklere kadar uzunluktadır. Topaç çeviren çocukların üzerindeki giysinin önünde omuzlardan gelip, önde çapraz yapılmış ve arkada bağlanmış bir bant bulunmaktadır. Çocukların başlarında dört kademeli küçük dairelerden oluşan bir başlık ve ayaklarında uçları sivri çarığa benzer ayakkabılarının olduğu görülmektedir (Şekil 4).

Şekil 4. Genç Hitit Dönemi Taş Kabartma
(Ankara Anadolu Medeniyetleri Müzesi)

M.Ö. VIII. yüzyıldan ikinci yarısında Orta Anadolu'da geniş bir bölgeyi içine alan bir krallık ta Frigler' dir. Frig dönemine ait kadın ve çocuklarla ilgili heykelcikte kadının omuzunda ve sağ elinde olmak üzere iki çocuğu bulunmaktadır (Türkoğlu 1994;36). Çocuğun üzerinde boydan uzun ve eteği parçalı, beli kemere tutturulmuş, oyuntulu yakalı, önden yuvarlak geniş robalı ve uzun kollu bir giysi yer almaktadır. Giysinin üzerinde bele önden bağlanmış ve arkadan sarkan örtü niteliğinde bir parça bulunmakta olup, çocuğun giysisi annenin giysisine oldukça benzemektedir. Helenistik döneme ait bulunan çeşitli kadın figürlerinin kucaklarında ve yanlarında betimlenen çocuklarda giysili figürlere çok az yer verilmiştir.

İstanbul Arkeoloji Müzesi'nde 258 envanter nolu Helenistik dönem çocuklu kadın heykelciği bulunmaktadır (Pasinli 1993:177). Bu heykelcikte yeralan kız çocuğunun üzerinde kesin hatları belli olmayan, uzun ve bol etekli, kısa kollu, bedeni göğüs hizasından kesik bir giysi yer almaktadır.

İstanbul Arkeoloji Müzesi'nde 7364 envanter nolu Roma dönemine ait bir aile mezar steli üzerinde anne, baba ve kız çocuk figürü bulunmaktadır (Pasinli 1993;181). Burada; sağda uzun giysiler içinde bulunan anne, solda dizlere kadar uzunlukta giysiler giymiş olan baba ve ortada uzun giysiler içerisinde annesinin benzer şekilde giyinmiş ve elinde küçük bir kuş tutan kız çocuk yer almaktadır. Çocuğun üzerindeki giysi iki parçalıdır. İçine giydiği, yere kadar uzunlukta olan giysi dikey çizgili üçlü gruplu pillilerle süslenmiştir. Giysinin üzerine atılan şala benzer bir kumaş parçası vücuda çeşitli drapeler yapılarak sarılmıştır (Şekil 5).

Şekil 5. Roma Dönemi Mezar Steli
(İstanbul Arkeoloji Müzesi)(Pasinli 1993:181)

Bizans dönemine ait M.S.XI.yüzyılda yapılmış olan ve halen İstanbul Arkeoloji Müzesi'nde 4730 envanter nolu levha üzerinde Meryem ve İsa figürü betimlenmiştir (Pasinli 1993:161). Burada; çerçeveli bir levhanın ortasında Meryem ve kucağında İsa yer almaktadır. Çocuk İsa'nın üzerindeki giysi oyuntulu yakalı, bileklere kadar uzunlukta, kollu olup, uzun ve bol bir giysinin üzerinde drapeler yapılarak atılmış bir parçadan oluşmaktadır.

2.1.3.2.3. ANADOLU SELÇUKLULARI DÖNEMİ ÇOCUK GİYSİLERİ

En eski uygarlık merkezlerinden birisi olan Anadolu, Selçuklularla başlayan Türklerin yerleşmesinden önce çeşitli uygarlıkların yaşadıkları bir ülke olmuştur. 1071 yılında Selçukluların Anadolu'ya gelmeleri ile uygarlık dünyasına zengin bir kültür ve sanat anlayışı getirilmiştir (Süslü 1989:1).

Anadolu Selçuklularının tasvirlerden tanımlayabildiğimiz giyim tarzları, Orta Asya Türk Sanatından kaynaklanmaktadır (Süslü 1989:208).

Türkler göçebe hayatın gereği olarak Orta Asya'da rahat kıyafetler tercih etmişlerdir. En önemli dış giyim eşyası kaftanlar olmuştur. Göktürk heykellerinde, Uygur minyatürlerinde dize veya yere kadar uzanan, beli kuşaklı, dik veya devrik (şal) yakalı, önü açık kaftanlar ve bunların altına giyilen şalvarlar görülmektedir. Orta Asya Türklerinde ve Selçuklularda giysilerin kollarında tıraz bordürü (kol bantı) kullanılmıştır. Kumaştan yapıp üzerleri yazı ve desenlerle bezenen tıraz bordürlerinin kişinin toplum içerisindeki statüsünü belirlediğini söyleyebiliriz (Özel 1992:16-21).

Konya İnce Minareli Medrese Müzesi'nde 892 envanter nolu mezar taşı üzerinde baba, oğul figürü betimlenmiştir (Süslü 1989:122). Burada; açılıp kapanan bir iskemle üzerine oturmuş sarıklı ve kaftanlı baba, karşısında duran çocuğun çenesini okşamaktadır. Ayakta duran çocuğun üzerinde soldan sağa doğru kapanan, kruvaze ve şal yakalı bir kaftan bulunmaktadır. Kaftanın beli kuşak ile bağlanmıştır. Uzun kollu olan giysinin kollarının üst

bölümünde tiraz bordürleri (kol batı) bulunmaktadır. Başında fese benzeyen bir başlık bulunan çocuğun ayaklarında çizmeler yer almaktadır. Çocuğun giysisi babanın giysisi ile büyük bir benzerlik içindedir (Şekil 6).

Şekil 6. Anadolu Selçuklu Dönemi Mezar Taşı
(Konya İnce Minareli Medrese Müzesi)(Süslü 1989:122)

Selçuklularda ve daha önceki dönemlerde giysiler yün, pamuk, ipek, yün-ipek karışımı, deve tüyü ipliğinden dokunmuş kumaşlar ile keçeden yapılmıştır. Deri ve kürk de giyim kuşam da önemli bir yer tutmuştur (Özel 1992:14).

Selçuklu dönemine ait çocuk tasvirli fazla sayıda esere ulaşamadığı ve yazılı literatürlerde çocuk giysileri ile ilgili bilgilere yer verilmediğinden çocuk giysilerinin ayrıntılı bir açıklamasını yapmayı mümkün kılmamaktadır. Çocuk tasvirli eserlerde bulunan çocukların üzerindeki giysilerin yetişkin giysilerine benzerliği, bu döneme ait çocuk giysilerinin gömlek, şalvar ve kaftan üçlüsünün farklı kullanımları şeklinde olduğu tahmin edilmektedir.

2.1.3.2.4. OSMANLI BEYLİKLER DÖNEMİ ÇOCUK GIYSİLERİ

Anadolu Selçuklu Devleti'nin dağılmasından sonra I.Osman Gazi tarafından XIV.yüzyılın başlarında kurulan Osmalı Beyliği Fatih Sultan Mehmet'in İstanbul'u fethettiği 1453 yılına kadar varlığını sürdürmüştür.

Erken Osmanlı dönemi olarakta adlandırılan XIV. ve XV. yüzyıllar içerisinde giyim geleneği olan gömlek, şalvar ve kaftan üçlüsünün devam ettirildiği şeklinde yorumlanabilir. Yapılan araştırmalar sonucunda bu döneme ait çocuk figürlü eser ve çocuk ile ilgili yayına ulaşamamıştır.

Padişahların özel eşyalarının bohçalanarak saklanması geleneği Fatih Sultan Mehmet'in ölümünden sonra yapıldığı için bu dönemlere ait çocuk giysisi örnekleri de korunamamıştır.

Anadolu insanının geleneklerine çok bağlı olması pekçok sanat alanında olduğu gibi yaşam alışkanlıklarını uzun zaman korumuştur. Örneğin Selçuklu ve Osmanlı giysileri arasındaki farklılık ancak ayrıntılarda görülebilmektedir (Sakaoğlu 1987:36). Beylikler ve Osmanlı İmparatorluğu dönemlerinde ana hatları

itibariyle Orta Asya ve Selçuklu kadın giyim kuşam, süslenme geleneği sürdürülmekle birlikte devletin zenginleşmesi, üç kıtaya yayılan topraklardan gelen kültürel etkilenmeler sonucunda zengin ve gösterişli bir giyim tarzı oluşmuştur (Özel 1992:15).

Beylikler döneminde kullanılan çocuk giysilerinin önden açık veya kapalı, uzun kollu, yakasız veya küçük yakalı bol etekli kaftan ve entariler ile alta giyilen şalvarlardan oluştuğunu söyleyebiliriz.

2.1.3.2.5. OSMANLI İMPARATORLUK DÖNEMİ ÇOCUK GİYSİLERİ

1453 yılında Fatih Sultan Mehmet'in İstanbul'u alması ile başlayıp, Atatürk'ün Cumhuriyet'i ilan etmesi ile sona eren "İmparatorluk Dönemi" süresince kullanılan, çeşitli müzelerde ve koleksiyonlarda bulunan çocuk giysileri ile bu dönemler içerisinde yapılmış olan çeşitli sanat eserlerinin üzerindeki çocuk tasvirli betimlemeler bizlere dönemin çocuk giysileri hakkında aydınlatıcı bilgiler, verecek belgeler niteliğindedir.

Osmanlılarda kullanılan giysiler yöreden yöreye farklılıklar göstermiştir. Giyen kişilerin mevkine, giydiği yer ile zamana göre, törenlerde, seferlerde ve günlük yaşamda farklı giysiler kullanılmıştır. Böylece, son derece zengin ve renkli bir kıyafet geleneği Osmanlı Devleti'nin kuruluşundan başlayarak çeşitli değişikliklerle sürdürülmüştür (Reyhanlı 1983:70).

Osmanlı sarayı, başkent İstanbul'un giyim kuşamını yönlendiren bir merkez olmuştur. İstanbullular gösterişli, pahalı giysilere yönelirlerken, Anadolu ve Rumeli'nin köylerinde, kasabalarında yaşayan halk Türk giyim geleneğini sade kumaşlarla ve süsten uzak giysilerle sürdürmüşlerdir (Özel 1992:15).

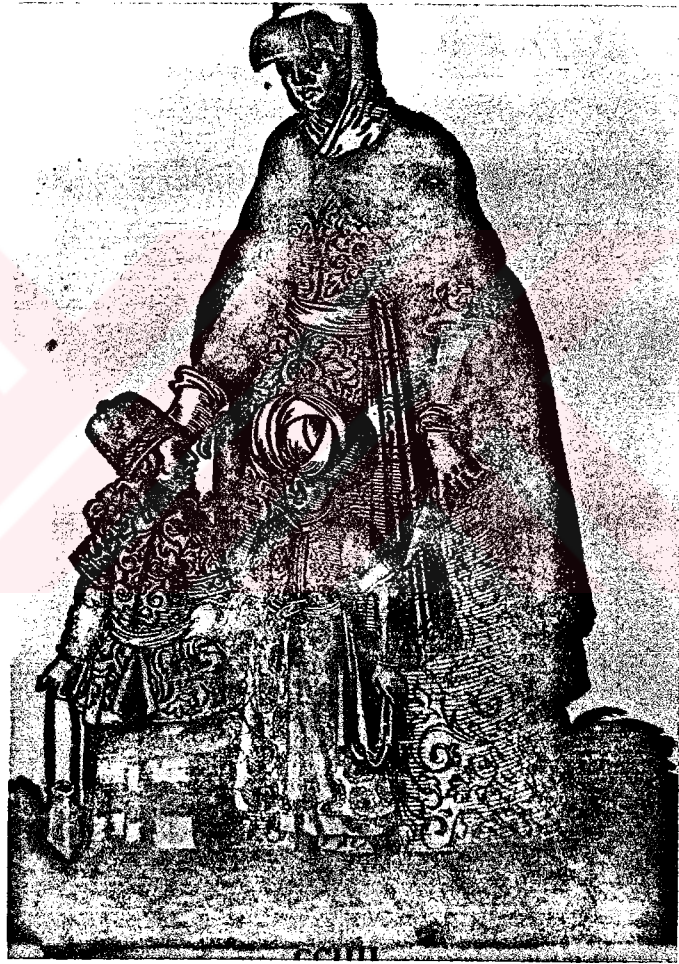
Anadolu Selçuklularının giyim tarzını çok az değişikliklerle sürdüren Osmanlıların giysilerindeki, en önemli farklılık giysilerin kumaşlarında görülmüştür. Osmanlılarda kullanılan giysilerin en güzel örneklerini padişah ve şehzadeleri kullanmışlar, daha gösterişli giysileri hiç kimse kullanamamıştır. Ancak padişah hoşnut kaldığı kişileri kendi giysileri ile onurlandırmış ve bu giysileri kullanmak bir şeref olarak kabul edilmiştir. Bu giysileri padişahın izni dışında kullananlar çeşitli şekillerde cezalandırılmışlardır (Tezcan 1991:211).

İmparatorluğun belirli dönemlerinde giysiler ve giyim tarzları ile ilgili nizamnameler fermanlar, buyruklar ve reformlarla halk giyeceği giysiler konusunda uyarılmıştır. I.Abdülhamit 1776'da bilinen en eski Osmanlı elbise nizamnamesini çıkartmıştır (Sakoğlu 1987:37).

Daha önce belirtildiği gibi Osmanlı İmparatorluk dönemi çocuk giysilerine ait en zengin koleksiyon Topkapı Sarayı Müzesi'ndedir. Çeşitli şekillerde müze koleksiyonuna dahil edilen çocuk giysileri içerisinde son devir çocuk kıyafetlerinin daha az olduğu gözlenmiştir.

Ne kadar küçük olurlarsa olsunlar şehzadelerin başına püsküllü kavuk, sırtına seraser ve kemha kumaşından entari veya kaftan, altına şalvar ve ayağına sarı yemeni giydirilerek ona şehzade kimliği kazandırılmıştır. Hanım sultanlara (kız çocuk) ise gösterişli kumaşlardan, kürklerden hazırlanmış taşıyamıyacağı kadar ağır giysiler giydirilmiştir (Sakaoğlu 1994:57).

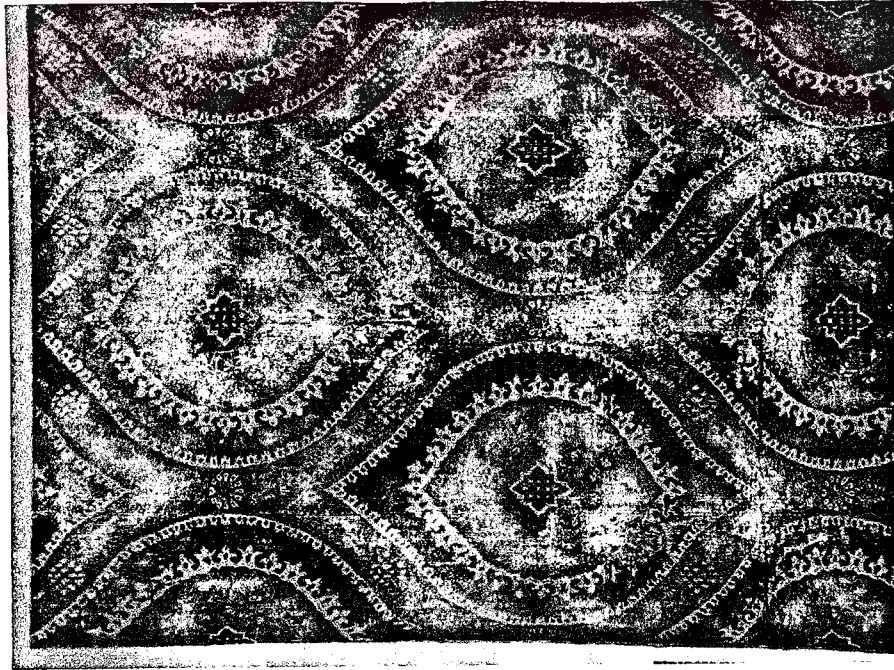
Özellikle şehzadelerin merasimlerde giydikleri giysiler ağır ipeklilerden, uzun ve gösterişli bir şekilde hazırlanarak giyen şehzadenin heybetli görünmesi sağlanmıştır (Tezcan 1991a:72). (Şekil 7)

Şekil 7. Varlıklı Türk Kadını Çocukları İle Birlikte (1577)
(Mantran 1991:51)

Osmanlı toprakları konumu itibari ile Doğu-Batı ticaret yolu üzerinde bulunduğundan ve tacirlerin uğrak yeri olduğundan bir alışveriş merkezi haline gelmiştir. Ticaret malları arasında kumaş önemli bir yer tutmuştur (Tezcan 1991b:210). Böylece Osmanlılar Doğu ile Batının ve Anadolu Selçuklu sanatının sentezini yaparak kendilerine özgü "Osmanlı Dokuma Sanatı" nı yaratmışlardır (Yetkin 1993:332).

Giyimin ana unsurunu oluşturan kumaş dokumacılığı Türklerin Anadolu'yu yurt edinmesinden sonra, gelişmesini hızla sürdürerek XVI. yüzyılda mükemmelliğe ulaşmıştır. Kumaşların ipek, altın ve gümüş teller gibi değerli malzemelerle dokunmuş olması, bunlara maddi bir değer kazandırmıştır (Gürsu 1988:17-19). (Şekil 8)

Şekil 8. XVI-XVII Yüzyıl Kemha Kumaş
(Victoria&Albert Müzesi) (Baker 1990:132)

Saray kumaş dokumacılığını daima kontrol altında tutmuştur. Kumaşların kalitelerini belirleyen kanunlar çıkarılmıştır. 1502 tarihli "ihtisap" kanununda dokumacılığa geniş yer verildiği bilinmektedir (Aygen 1990:4).

XVI. ve XVII. yüzyıllarda özellikle saray giysilerinde de dönemin en güzel kumaş örnekleri kullanılmıştır. (Şekil 9)

Şekil 9. XVII Yüzyıl Giysilerinden Örnekler

(Özel 1992:12)

Osmanlı tekstil teknolojisinde kullanılan damask, brokar ve kadife teknikleri ile dokunan kumaşların özellikleri ve tanımları hâlâ belirlenememiştir (Baker 1991:132).

Kaftan, şalvar ve iç entarisi yapımında kullanılmış olan belli başlı kumaşlar; belgelerden tespit edildiğine göre kemha, çatma, kadife, seraser atlas, tafta, canfes, gezi, sof, bürümcük, diba, hatai, serenik, zerbaft, aba selemiye gibi isimler almışlardır (Tezcan 1982:104).

Osmanlılarda kız çocuklar bluğa erene kadar hiçbir yasakla karşılaşmamışlardır. Bluğa erdikten sonra çarşafa bürünüp, evin kadınları gibi yaşamaya başlamışlardır (Mantran 1991:175). Sarayda ise sultanların erkeklerden kaçma çağına geldiklerinde yaşmak örtüp uzun elbiseler giydikleri bilinmektedir (Uluçay 1992:87).

XIX. yüzyılda Türk giysileri hakkında araştırmalar yapan İngiliz gazeteci Miss.Pardeo küçük bir kız çocuğunun giysilerini şu şekilde tanımlamaktadır.

"Erguvani kadifeden, kenarları heminkük ile çevrilmiş ve altın seritli bir ceket giymişti. Entarisi açık pembe müslindi. Belinden aşağı kısmı kat kat kaşmir şalı. Yeşil geniş şalvan bol birşekilde çıplak ayakları üzerine dökülüyordu. Ayaklarında san terlikler vardı. Hiçbirşey küçük bir Türk kızının elbisesinden daha abartılı olamazdı." (Şehsuvaroğlu 1961:7) (Şekil 10-11)

Şekil 10. XIX Yüzyıl Çocuk Giysisi
(Gülersoy1990:62)

Şekil 11. XIX. Yüzyıl İstanbullu Hanım ve Kızı
(Çağman 1993:275)

XVII. yüzyılda Batı ile başlayan temaslar XIX. yüzyılda yoğunlaşmış giysilerde batı etkileri belirginleşmiştir.

XVI. yüzyıldan XIX. yüzyıl başlarına kadar kullanılan giysilerde geleneksel özellikler devam etmiştir. XVIII. yüzyıldan itibaren Türk sanatına giren batı etkileri giysi biçimlerini ve kumaşlarında da etkili olmuştur.

Batıdaki teknolojik gelişmeler karşısında Türk kumaş dokumacılığı XVIII. yüzyılda duraklama dönemine girmiştir. III. Selim döneminde dokunmaya başlayan selimiye ve sevai kumaşları yüzyılın otalarına kadar tutunabilmiştir. 1843 yılında Hereke'de ilk kumaş fabrikasının açılması ile dokumacılıkta makineleşmeye geçilmiştir (Özel 1993:13).

Son devir Osmanlı kumaşçılığının ürünleri ile dikilen kaftanlar, entariler Avrupa' dan getirilen aksesuar ve süsleme malzemeleri ile süslenerek doğu ile batı giysileri arasında yeni bir tarz ortaya çıkmıştır. Bu dönemde giysilerin kesimlerindeki farklılaşmalar ile geleneksel tarzdan yavaş yavaş sıyrılarak Batı tarzındaki giyime yönelen bir geçiş dönemi yaşanmıştır. (Şekil 12)

Şekil 12. XIX. Yüzyıl Sonu Çocuk Giysisi
(Kayaoğlu, Pekin 1992:32)

Giysilerin gerçek anlamda batılı tarz kazanmaları önce askeri giysilerde gözlenmiştir. II. Mahmut'un 1828'de Yeniçeri Ocağını kaldırarak yerine kurulan yeni askeri teşkilatın giysileri Batılı tarzda hazırlanmıştır (Tezcan 1991a:72) daha sonra sivil giysilerinde de kullanılmaya başlanan askeri giysiler özellikle İstanbul'da saray halkı çocukları ve varlıklı ailelerin erkek çocukları tarafından da kullanılmıştır (Koçu 1969:24). (şekil 13)

şekil 13. Abdülaziz' in Oğlu şehzade Seyfettin (1860)
(izgen 1993:1)

Erkek giysileri üzerinde yapılan reformlar daha sonra kadın ve çocukların giydiği giysilere yansıtılmıştır. 1887 tarihli Osman Hamdi imzalı yağlı boya tabloda bu reformların özellikle çocuk giysileri üzerindeki izleri açıkça görülmektedir (Şekil 14).

Şekil 14. XIX. Yüzyıl Giysilerinden Örnekler
(Çağman 1993:275)

Kırım harbinden sonra (1853-1856) Sultan Abdülmecid memurlarına ceket ve pantolon giymelerini emretmiştir. Böylece Avrupa tarzı olan "setre" denen ceketleri ile pantolon ve yelek siviller tarafından kullanılmaya başlanmıştır (Özel 1992:22).

Kadın giysilerine batı etkisi XIX. yüzyılın sonlarına doğru girmiştir. Bu etki ile birlikte uzun etek ve ceketlerden oluşan giysiler kullanılmaya başlanmış ve batı etkileri kız çocuklarının giysilerine de yansımıştır.

1900 ile 1923 yılları arasında yayınlanan moda dergilerinde kız çocuklar robalı,uzun veya kısa kollu, geniş şömize veya bahriyeli yakalı, kemerli, nervür, pili ve büzgülerle süslenmiş giysileri kullanmışlardır. Erkek çocuklar ise bahriyeli ceketler kasketler, kısa veya uzun pantolonlar, erkek yakalı kruvaze ceketler giymişlerdir (Şekil 15).

Şekil 15. XX. Yüzyıl Başı Çocuk Giysilerinden Örnekler
(Sakaoğlu 1994:56)

Bu dönemde, moda merkezi Paris' ten gelen modellerin daha çok İstanbul'da bulunan Pera Palas' taki terzilere diktrildiği bilinmektedir.

Osmanlılarda çocuklar okuma çağına geldiğinde çeşitli hazırlıklar ve merasimler yapılarak çocuk okula gönderilmiştir. Çocuğa yeni bir giysi alınarak, içerisinde özenle yazılmış elifbe, işlemeli, çüz kesesi, rahle, minder, yazı takımları yer alan "Hocalık Takımı" hazırlanmıştır (Tezcan 1991:71).

Genellikle okula erkek çocuklar gönderilmiştir. Bazı yazılı kaynaklardan, belgelerden ve mektuplardan elde edilen bilgiler Osmanlı sarayında padişahların kızlarının da eğitim gördüklerini açıklamaktadır (Uluçay 1992:87).Osmanlılarda okula giden bir çocuğun giysileri şu şekilde tanımlanmaktadır.

"Çocuk erkeğe perçemine tel örülür alınının ortasına elif dizilir gözüne süme çekilirdi. Üç etek entari giydirilir, beline şal bağlanır, şala gümüş bıçak sokulur, boynuna da içinde elif cüzü bulunan bir dal işlemeli çanta asılırdı. Çocuk kıza başı bağlanır ve elmaslarla süslenirdi. Saçları telle örülür, gözüne süme kaşına rastuk çekilirdi." (Anonim 1980:679) .(Şekil 16)

**Şekil 16. Başında Bereketi Simgeleyen Başaklarıyla
Okula Başlayan Çocuk (1889)**
(Çizgen 1993:80)

2.1.3.2.6. CUMHURİYET DÖNEMİ ÇOCUK GİYSİLERİ

1828'de II. Mahmut büyük reform hareketleri ile devlet örgütünü modern esaslara uygun olarak yeniden düzenlemiştir. Özellikle devlet memurlarının giydikleri cübbe, kürk ve sarık gibi giysiler yasaklanmış, onların yerine günümüz modasına uygun giysilerin kullanılması sağlamıştır. II.Mahmut'un kılık kıyafette yapmış olduğu bu reformlara önceleri karşı çıkıldıysa da bu giysiler daha sonraları benimsenmiştir (Mumcu 1993:59).

XIX. yüzyılın sonlarına doğru Avrupa giyim kuşamının etkisiyle başlayan yeni giyim tarzı, 1923 yılında Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulması ile birlikte yüce Atatürk'ün önderliğinde 1925-1934 yılları arasında "Kıyafet İnkılabı" ile gerçekleşmiştir. Çok az da olsa Osmanlı çizgilerini taşıyan giysiler yerini Ağustos 1925 yılında Atatürk'ün şapka giymesi ile birlikte "Kıyafet Kanunu"nda belirlenen ceket, pantolon ve kravata bırakmıştır (Özel 1992:11). Meşrutiyet döneminde filizlenmeye başlayan, batılılaşma ve çağdaşlaşma hareketleri Cumhuriyet ile birlikte farklı bir boyut kazanmıştır.

Kıyafet inkılabı ile birlikte çocuk giysileri üzerinde yapılan en önemli reform okul giysilerinde gerçekleştirilmiştir. Kıyafet İnkılabı'nın ardından okullarda tek tip giysi giyilmesine öncelikle şehir ve merkezlerde daha sonra kırsal kesimde başlanmıştır. Ülkenin ekonomisine paralel olarak halkın ekonomik gücünün sınırlı olması nedeni ile bazı bölgelerdeki okul giysilerinde birlik sağlanamamıştır. Günlük giysilerin üzerine takılan beyaz yakalar çocuğun okula gittiğini simgelemiştir.

Önceleri siyah önlük ve beyaz yaka takılarak giyilen okul önlükleri dönem dönem değişiklikler göstererek farklı model ve renklerde kullanılmıştır. 1940'lı yıllarda erkek çocuklar bahriye üniformalı kasketli okul giysisi giyerken günümüzde her okulun bünyesinde kararlaştırdığı renk ve modelde formalar kullanılmaktadır. (Şekil 17)

Şekil 17. Cumhuriyetin İlk Yıllarında Okul Giysileri
(Sakaoglu1994:57)

Ahmet Rasim çocukluk anılarını anlattığı Falaka isimli eserinde Cumhuriyetin ilk yıllarına ait bir okuldaki çocukları şu şekilde tanımlamaktadır.

"Kumaş parçalarından, basmadan, şal taklidinden, kadifeden, atlastan, şam alacasından, çocuğun tepesine veya önüne mavi boncuklu nazarlık dikilmiş, bağ çeneden geçme takkeler, fesler sanklar, üğgen biçiminde sanılmış mendiller yağlıklar, sırtlarda hıra askısı kendine pantolon-varı dış don üstünde çeşit çeşit mintanlar. Adi, baştan geçme, yırtmaçlı bel kuşaklı entariler, şavar bozması dizlik tarzında sıkımlar, dükk çuha, şayak, keten bezi basma pantolonlar... Ayaklarda takunya lapçın, mest kundura, yanmpotin, kaval işi yemeniler, hatta papuç, çıplak ayağa giyilmiş, kenarlı kenarsız terlikler." (Sakaoğlu 1994:58).

1930'lu yıllarda kentlerde tamamen Avrupa modası hakim olmuştur. Paris moda merkezi olmuş ve Türkiye'nin ilk "Moda Albümü" o dönemin modasını tanımak amacı ile yayınlanmıştır. Bu yıllara ait çeşitli dergi ve mecmualardaki çocuk fotoğraflarından o döneme ait giysileri şu şekilde tanımlayabiliriz.

Kısa etekli, robadan büzgülü pilili karpuz kollu, küçük bebe yakalı elbiseler, kısa veya uzun kollu örgü tulumlar, büyük kenarlı şapkalar etek uçlarında kol kenarlarında ve yaka kenarlarında nakışlar, pililer ve nervürleri olan çocuklara özgü giyimler 1930 ve 40'lı yılların çocuk modasını yansıtmaktadır.

Daha sonraki yıllarda kullanılan giysiler tamamıyla Avrupa etkisi altında gelişen çağdaş moda ile birlikte günümüze kadar ulaşmıştır. Şehir ve merkezlerde kullanılan giysilerde görülen hızlı değişim, kırsal kesimde daha yavaş seyreterek geleneksel giyim tarzından fazlaca uzaklaşmamıştır. Çocuk giysilerine de yansıdığını gözlediğimiz geleneksel giyim tarzı geleneklere bağlı kalarak günümüzde hâlâ geçerliliğini sürdürmektedir. (Şekil 18)

Şekil 18. Sivas Kızılca Köyü Çocuk Giysileri (1992)
(Sakaoğlu 1994:57)

Tansuğ (1980:30)'a göre geleneksel çocuk giysileri toplumumuzun törelerini, yaşam tarzını, duygularını ve inançlarını dile getirir. Konu yöre yöre, köy köy ele alınınca karşımıza çok zengin giysi çeşitleri çıkabilir. Bu çeşitlilik toplumumuzun zengin kültürünü ve farklı düşünce tarzını yansıtır.

2.2. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Yapılan araştırmalar sonucunda, ülkemizde gerek Türk kadın ve erkek giysileri, gerekse Türk çocuk giysileri ile ilgili yapılmış araştırma ve çalışmaların yeterli sayıda ve konuya açıklık getirecek nitelikte olmadığı görülmüştür. Dönemler arasında yaşam alışkanlıklarını pek az değişikliklerle uzun zaman korumuş olan Osmanlılar da Türk giyim kuşamını oluşturacak kronolojik ve sistemli bir giysi kataloğu ve buna bağlı olarak dönemler ve bölgeler arası giyim özelliklerini gösteren giyim atlası oluşturulamamıştır.

Gerek yerli, gerekse yabancı literatürlerde Türk çocuk giysilerine yönelik çok az sayıda yayına ulaşılmıştır. Ulaşılabilen kaynakların konu ile ilgili bölümleri incelenmiş, doğrudan ve dolaylı olarak ilgili olduğu tespit edilen kaynaklar yayın tarihlerine göre özetlenerek aşağıda belirtilmiştir.

ŞEHİSUVAROĞLU (1961): İstanbul Topkapı Sarayı Müzesi koleksiyonunda bulunan Osmanlı İmparatorluk dönemi saray çocuk giysileri 1961 yılında sergilenmiştir. Yayınlanan eserde saray çocukları ve giyimleri hakkında bilgiler verilmiş ve sergilenen giysilerin müze envanter bilgileri sunulmuştur. Eserin son bölümünde topkapı sarayı Müzesinde bulunan çeşitli dönemlere ait bazı çocuk giysilerinin fotoğraflarına da yer verilmiştir.

ÖRNEK (1977): Türk halk bilimine yönelik hazırlanmış olan araştırmada halk kültürüne ait pekçok konuya değinilmiştir. Halk bilimi araştırma tekniklerinin nasıl uygulandığı açıklanmıştır. Alana yönelik yayınlar tanıtılmıştır. Halk kültüründe, insanların

doğum çocuk, evlenme ve ölüm gibi dönemleri örf, adet, teamül, anane, gelenek, görenek, töre ve moda gibi sosyal normlar açısından değerlendirilmiştir.

ALTAY (1979): Osmanlı sarayında padişah ve şehzadelerinin giymiş olduğu kaftanlar hakkında bilgiler verilmiştir. Ayrıca bu giysilerde kullanılan kumaşların özelliklerine de değinilmiştir.

TANSUĞ (1980): İç Anadolu ve Ege bölgesinde çocuklar için özel olarak hazırlanan parçalı çocuk giyileri ile bu giysilerin kullanımı hakkında bilgiler verilmiştir. Anadolu'da bebek ve çocukların giyimlerinde kullanılan çeşitli aksesuarlar ve bu giysilerin anlamları ile ilgili bilgiler verilerek çocuklarla ilgili gelenekler ve inançlar açıklanmıştır.

BARIŞTA (1981): Osmanlı İmparatorluk dönemi Türk işlemelerinden örneklerin sunulduğu eserin bazı bölümlerinde Topkapı Sarayı Müzesi'nde bulunan işlemeli çocuk entarileri hakkında bilgilere de yer verilmiştir.

COOKLİN (1986): Çocuk üst giysilerinin İngiliz biçki sistemi ile seri üretim, model tasarımı ve ölçekleme teknikleri hakkında bilgiler verilmiştir. Ayrıca çocuğun büyümesiVE fiziksel gelişimleri ile ilgili bilgiler ile birlikte, çocuk giysi tasarımlarının temel ve model uygulamalı kalıpları yer almaktadır.

ALDRICH (1987): Çocuk giysilerinin İngiliz biçki sistemi ile temel ve model uygulamalı kalıpları verilmiştir. Çocuk giysilerinde kullanılacak olan kalıp ve ölçü sistemleri tartışılmış, tasarım yapan kişinin dikkat etmesi gereken noktalara değinilmiştir. Çocuk

giysilerinin hangi şekillerde hazırlanıp piyasaya sürülmesi gerektiği ve çocukların gelişimi ile vücut yapıları hakkında genel bilgiler de sunulmuştur.

GÜRSU (1988): XIII. yüzyıl Selçuklu döneminden başlayarak XIX. yüzyıl Osmanlı İmparatorluğu dönemi sonuna kadar Türk dokumacılık sanatı, Türk kumaşları ve bu kumaşlarda kullanılan desenler ile ilgili bilgiler kronolojik bir sistemle sunulmuştur. Bu kumaşlar tanıtılırken, çeşitli müzelerde bulunan çocuk giysileri ve kumaşları ile ilgili açıklamalarada yer verilmiştir.

SÜSLÜ (1989): Türklerin Anadolu'ya yerleşmelerinden başlayarak, Osmanlı beylikler dönemine kadar olan zaman birimlerinde Anadolu Selçuklu giysileri hakkında bilgilerin yer aldığı bir eserdir. Bu eserde Selçuklu kadın ve erkek giysileri 1071-1308 yılları arasında yapılmış çeşitli objelerin (taş kabartma, çini, minyatür, metal vb.) üzerindeki insan figürlü tasvirlerini inceleyerek o döneme ait Anadolu Selçuklu giysilerini tanımlamıştır.

BAKER (1990): 1884 yılında ülkemizden kaçırılıp, Victoria & Albert Müzesi'ne satılan XVI. ve XVII. yüzyıllara ait (14 adet kadın, 22 adet çocuk giysisi) olan toplam 36 parça giysi hakkında bilgiler sunulmuştur. Bu giysilerin hangi yollardan müzeye gittiği, kimin tarafından getirildiği, nerelerden alındığı kimlere ve hangi dönemlere ait olduğu, giysilerin günümüzdeki durumu ile nasıl korunduğu konuları açıklanmıştır.

WEARDEN (1990): 1884 yılında ülkemizdeki çeşitli türbelerden kaçırıldığı belirtilen XVI. ve XVII. yüzyıllara ait 14'ü kadın (Hürrem Sultan'a ait olabileceği belirtilmiştir), 22 si çocuk giysisi olan toplam 36 parça giysinin Victoria & Albert Müzesinde bulunduğu belirtilmiştir. Araştırmada bu giysilerde kullanılan kumaş renk, tasarım ve dikiş tekniklerine ait bilgiler verilerek açıklamalar yapılmıştır.

FRENCH (1990): Victoria & Albert Müzesinde bulunan XVI. ve XVII. yüzyıllara ait 14'ü kadın 22'si çocuk giysisi olan toplam 36 parça giysinin yıpranmaları sonucunda yapılan onarımlar hakkında yapılan çalışmalara yer verilmiştir.

TEZCAN (1991): Osmanlı İmparatorluk döneminde saray çocuklarına ve şehzadelere gösterilen önem ve bu çocukların saray yaşantıları hakkında bilgilere yer verilmiştir. Çocukların doğumları, sünnet merasimleri ve bayramlarda kullanmış oldukları giysiler hakkında genel bilgiler sunulmuştur.

ATASOY (1992): Topkapı Sarayı Müzesi koleksiyonunda bulunan bazı çocuk giysileriyle birlikte pek çok eserin fotoğrafları ve envanter bilgileri katalog halinde sunulmuştur.

TEZCAN (1992): Sadberk Hanım Müzesi koleksiyonunda bulunan XIX. yüzyıl sonuna ait bir terzi sipariş defteri hakkında bilgiler sunulmuştur. Defterde giysilerin sipariş edilme tarihleri, dikim aşamaları, modelleri, bitmiş ürünün tanımı, kullanılan kumaş ve malzemeleri ile kimlere ait olduğu belirtilmiştir. Osmanlı saray halkına ait olan giysiler yanındae şehzadelere ait giysiler de bulunmaktadır.

ÖZEL (1992): "Folklorik Türk Kıyafetleri" adı altında yayımlanan albümde, çeşitli yörelerimize ait halk oyunları ekiplerinin kadın ve erkek oyuncularına ait giysiler tanıtılmıştır. Eserin I. bölümünde giyim tarihimiz ve giyim geleneklerimiz hakkında bilgiler verilerek giyim kuşam kültürümüz.hakkında bilgiler verilmiştir.

KAFADAR ve ÇAĞMAN (1993): Anadolu'da kadının 9000 yılı ilk çağlardan günümüze kadar çeşitli belgelerle anlatılmıştır. 9000 yıldan bu yana kadınların kullanmış olduğu objeler, giysiler, çeşitli aksesuarlar, kadının içinde bulunduğu yazma eserler, minyatürler, resimler, kabartmalar vb. katalog şeklinde sunulurak tanıtılmıştır.

Eserin son bölümünde Tanzimattan önce Selçuklu ve Osmanlı toplumlarında kadınlar hakkında bilgiler verilmiştir. Kadının statüsü, günlük yaşayışı, çalışma şartları, giyim kuşamı ve çeşitli uğraşları aktarılmıştır. Aralarında çocuklara ait giysi ve aksesuarlarında bulunduğu, kadınlara ait pek çok eserden oluşan bir kataloğa da yer verilmiştir.

TANSUĞ (1993): Anadolu'nun çeşitli bölgelerinde yapılan araştırmalar sonucunda çocukların kullandığı giysiler fotoğraflanarak tanıtılmıştır. Giysiler ile birlikte çocukla ilgili gelenek ve göreneklere de yer verilmiştir.

BARIŞTA (1993): Osmanlı İmparatorluk döneminden günümüze kadar oluşan resimli bir çocuk kitabı üzerinde inceleme yapılmıştır. Bununla birlikte XVI. yüzyıldan XIX. yüzyıl sonuna kadar kullanılmış olan çocuk giysileri, taşınır ve taşınmaz çocuk eserleri hakkında bilgiler verilmiştir.

SAKAOĞLU (1994): Geçmişten günümüze Türk çocuklarının sosyal konumları ve giysileri hakkında bilgiler verilmiştir. XIX. yüzyıl sonu ile XX. yüzyıl başında kullanılan çocuk giysilerine ait fotoğraflarla da konu desteklenmiştir.

3. MATERİYAL VE YÖNTEM

3.1. MATERİYAL

Bu araştırmanın materyalini, Osmanlı İmparatorluk Dönemi (1453-1923) içerisinde 1-12 yaş grubundaki çocuklar tarafından kullanılmış 70 adet örnekte bulunan 86 parça çocuk giysisi üzerinde uygulanan gözlem fişi sonucunda elde edilen veriler ve konu ile ilgili yayınlar oluşturmaktadır. Araştırmada problem saptandıktan sonra öncelikle yazılı kaynaklar daha sonra da Osmanlı İmparatorluk Dönemi (1453-1923) Türk çocuk giysilerinin bulunduğu müze ve özel koleksiyonlar taranmış ve incelenmiştir.

Kültür Bakanlığı Anıtlar ve Müzeler Genel Müdürlüğü' ne bağlı; İstanbul Topkapı Sarayı Müzesi, İstanbul Türk İslam Eserleri Müzesi, Kütahya Müzesi, Antalya Müzesi, Ankara Etnoğrafya Müzesi, Afyon Müzesi, Kırklareli Müzesi, Çankırı Müzesi, Karaman Müzesi, Kastamonu Müzesi, Gaziantep Etnoğrafya Müzesi, Tavşanlı Müzesi, Eskişehir Müzesi, Mersin Müzesi, İzmir Etnoğrafya Müzesi, Aydın Müzesi, Bursa Müzesi, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı; Ankara Şerife Uludağlı Olgunlaşma Enstitüsü Müzesi, Genel Kurmay Başkanlığına bağlı; Harbiye Askeri Müzesi, özel müzelerden; İstanbul Sadberk Hanım Müzesi, ayrıca İnayet Ok, Ahmet Haldun Eralp, Mine Erberk, Özden Toker özel koleksiyonlarından ulaşılabilen 86 parça çocuk giysisi araştırma kapsamına alınmıştır. Zamanın ve yasaların elverdiği ölçüde ulaşılabilen "Osmanlı İmparatorluk Dönemi (1453-1923) Türk Çocuk Giysileri"nin bulunduğu müze ve özel koleksiyonlardaki 86 parça çocuk giysisi ile bu giysilerin bulunduğu müzelere ilişkin veriler Tablo 1'de sunulmuştur.

TABLO 1
ÇOCUK GİYİSİLERİ VE BULUNDUĞU MÜZELER

giysi türü	ÇAKŞIR	CEKET	CEPKEN	ELBİSE	ENTARİ	GÖMLEK	HIRKA	KAFTAN	KÜRK	PALTO	PANTALON	PELERİN	ŞALVAR	YELEK	ZİBİN	TOPLAM	%
MÜZE VE KOLLEKSİYONLAR																	
TOPKAPI SARAYI MÜZESİ	5	3		2	24		2	11	1	1	1			2	1	53	61,63
AFYON MÜZESİ			2										1	1		4	4,66
GAZİANTEP ETNOĞRAFYA MÜZESİ			1			1							1			3	3,48
KIRKLARELİ MÜZESİ			1										1			2	2,32
KASTAMONU MÜZESİ			1											3		4	4,66
KÜTAHYA MÜZESİ														1		1	1,17
ANKARA ETNOĞRAFYA MÜZESİ												1		2		3	3,48
ANKARA ŞERİFE ULUDAĞLI OLGUNLAŞMA ENSTİTÜSÜ MÜZESİ				1												1	1,17
AHMET HALDUN ERALP ÖZEL KOLLEKSİYONU			1			1							1	1		4	4,66
KENAN ÖZBEK ÖZEL KOLLEKSİYONU			1											1		2	2,32
İNAYET OK ÖZEL KOLLEKSİYONU			1			1							1			3	3,48
SADBERK HANIM MÜZESİ			1										2	2		6	6,97
TOPLAM	5	3	10	3	24	3	2	11	1	1	1	1	7	13	1	86	100
%	5,82	3,48	11,62	3,48	27,91	3,48	2,32	12,8	1,17	1,17	1,17	1,17	8,13	15,11	1,17	100	

Tarihi araştırmalarda çoğu kez veriler yeteriz ve eksiktir. Araştırmacı mevcut delil ve kaynaklarla yetinmek zorundadır. Yeni veri takımları üretme olanağı yoktur. Herşey olup bimiştir (KAPTAN 1973:58). Bu düşünceinin ışığı altında araştırma; giysilerin bulunduğu müze ve özel kolleksiyonlardaki ulaşılabilen çocuk giysileri ve konuyla ilgili yayınlar ile sınırlandırılmıştır. Dönemlere ait tüm giysilere ulaşılması mümkün olmadığından elde edilebilen giysilerin tamamı araştırma kapsamına alınmıştır.

Çocuklara ait olduğu belirlenen çorap, takke, şapka, ayakkabı, cüz keseleri, patik, tozluk, önlük vb. giysi parça ve aksesuarları araştırma kapsamı dışında bırakılmıştır.

3.2. YÖNTEM

Araştırma kapsamına alınan çocuk giysilerinin Ek-A' da sunulan katalogunun oluşturulabilmesi amacıyla araştırmacı tarafından geliştirilmiş 10 bölümden oluşan gözlem fişi kullanılmıştır.

Gözlem fişi geliştirilmeden önce araştırma konusu hakkında literatür taraması yapılmış ve konu ile ilgili genel yayınların bazı bölümleri ile birkaç makalenin dışında önemli bir yayına ulaşılamamıştır.

Güvenilir ve geçerli bir bilgi toplama aracı geliştirebilmek için araştırmaya konu olan çocuk giysilerinin her birine uygulanacak olan gözlem fişi önce taslak olarak hazırlanmıştır. Öncelikle ulaşılabilen 5 adet çocuk giysisi üzerinde uygulanan taslak gözlem fişi, yapılan düzeltmelerle Ek-B' de sunulan son şeklini almıştır.

Verilerin irdelenmesi aşamasında belgelerin kime ait olduğunun, orijinalliğinin, yer ve zamanının yani dış geçerliliğinin; belgelerin anlamının, doğruluğunun, yani iç geçerliliğinin dikkat ve özenle saptanması son derece önemlidir. Bu önem dikkate alınarak hazırlanan gözlem fişi 1993-1995 yılları arasında, belirli zamanlarda gidilen ve Tablo 1'de görülen müzeler ile özel koleksiyonlarda yapılan araştırmalar sonucunda ulaşılabilen Osmanlı İmparatorluk Dönemi (1453-1923) çocuk giysileri için araştırmacı tarafından tek tek doldurulmuştur. Böylece her çocuk giysisi için oluşturulan gözlem fişlerine çocuk giysilerinin özellikleri işlenmiş, teknik çizimleri, 1/5 ölçekli kalıpları çizilmiş ve fotoğrafları eklenmiştir. Daha sonra çocuk giysileri yüzyıllara göre kronolojik olarak ele alınarak giysi türlerine göre alfabetik bir sistem içerisinde sıra numarası verilmiştir. Tarihlendirmelerde müze envanterleri ile koleksiyon sahiplerinin belirttiği tarihler esas alınmıştır. Ancak tarihi belli olmayan bazı giysilerin tarihlendirilmesi ile yaş gruplandırılması tümevarım yolu ile araştırmacı tarafından yapılmıştır.

Gözlem fişleri doğrultusunda Osmanlı İmparatorluk Dönemi (1453-1923) çocuk giysilerine ait gözlenebilen değerler sıralanmış çeşitlemeleri kümelenmiştir. Alanın el verdiği ölçüde giysi türü, giysilerin ölçüleri, kullanılan ana ve yardımcı malzemelerin hammaddeleri, çeşitleri ve renkleri, giysilerin dikimlerinde kullanılan gereçlerin çeşitleri ve renkleri, giysilerin dikiş, biçim dikim ve süsleme özellikleri, süsleme malzemeleri ve renkleri ile ilgili bilgiler marjinal tablolara dökülmüş ve yüzde dağılımı hesaplanarak veriler üzerinde gerekli istatistiksel analizler yapılmış

ve değerlerlendirilmiştir. İncelenen çocuk giysilerinin çeşitli özellikleri arasında bağlantı olacağı düşünülmüş ve bu amaca en uygun istatistiksel analiz yöntemi olarak Cramer' in v (nü) ölçüsü kullanılarak bu ilişki ortaya konulmaya çalışılmıştır. Burada χ^2 istatistiği v ' nün hesabında bir ara ölçü olarak kullanılmıştır.

$$v = (\chi^2 / Nk)^{1/2}$$

N: Toplam birim sayısı

k: (I-1), (J-1) değerlerinden küçük olanıdır (Ünver 1992:62).

Tablo 3 ve Tablo 4'te sunulan veriler giysileri kullanan çocukların yaş gruplarına göre, diğer tabolar ise elde edilen giysilerin kullanıldıkları yüzyıllara göre değerlendirilmiştir.

Araştırma kapsamına alınan çocuk giysileri önce XVI. XVII. XVIII. XIX. ve XX. (1923'e kadar) yüzyıllar içerisinde ayrı ayrı, daha sonrada tüm yüzyıllar açısından toplu olarak değerlendirilmiştir.

Dikiş özellikleri, süsleme teknik ve özellikleri ile ilgili verilere önce giysilerde kullanılan bölümlerine göre (Ek-C) ulaşılmış daha sonra bunlar ilgili tablolara dönüştürülerek son şeklini almıştır.

Araştırma kapsamına alınan çocuk giysilerinin 1/5 ölçek ile hazırlanmış kalıp çizimleri ve her giysinin ayrıntısının görüldüğü teknik çizimleri Ek-A Katalogda sunulmuştur.

Araştırmada incelenen çocuk giysileri araştırma sonuçları tartışma bölümünde kendi içinde yüzyıllara bağlı olarak çeşitli yönlerden tartışılmıştır.

ait geniş bir bilgiye ihtiyaç vardır. Tarihi surveylerle geçmişle bugün ve gelecek arasında bir ilişki, bir köprü kurulmaya çalışılmaktadır (Kaptan 1973:57:58). Bu görüşe bağlı olarak araştırmanın sonuç bölümünde ulaşılabilen çocuk giysileri çeşitli analizlerle desteklenmiş ve yorumlarla bir senteze ulaşılmaya çalışılmıştır. Osmanlı Çocuk giysilerinin özünü yozlaştırmadan ortak özelliklerinin belirlenerek hazır giyim ve ısmarlama giyim sektöründeki tasarımcı ve modacıların yararlanabilecekleri temel özellikler tespit edilmiştir.

4. ARAşTIRMA SONUÇLARI VE TARTIşMA

4.1. GİYSİ TÜRLERİ

Osmanlı İmparatoruk dönemi (1453-1923) içerisinde araştırma kapsamına alınan çocuk giysilerinin türlerine ilişkin bilgiler Tablo 2'de sunulmuştur.

Araştırmaya konu olan çocuk giysilerinin türlerine ait bilgilerin önce her yüzyıl için ayrı ayrı değerlendirildiği, daha sonra da tüm yüzyıllar için toplu olarak değerlendirildiği Tablo 2'de görölmektedir.

TABLO 2

ÇOCUK GIYSİLERİ TÜRÜ

YÜZYILLAR SEÇENEKLER	ÇOCUK GIYSİLERİ TÜRÜ														ZİBİN	TOPLAM
	ÇAKŞIR	CEKET	CEPKEN	ELBİSE	ENTARI	GÖMLEK	HIRKA	KAFTAN	KÜRK	PALTO	PANTALON	PELERİN	ŞALVAR	YELEK		
XVI. YÜZYIL (12 ÖR / 13 PRÇ)	S 1				9			2							1	13
	% 7,69				69,24			15,38							7,69	100
XVII. YÜZYIL (17 ÖR / 17 PRÇ)	S 4				5		2	6								17
	% 23,53				29,42		11,76	35,29								100
XVIII. YÜZYIL (13 ÖR / 13 PRÇ)	S				8			3	1					1		13
	%				61,54			23,08	7,69					7,69		100
XIX. YÜZYIL (16 ÖR. / 29 PRÇ.)	S	2	9	1	2	3							7	5		29
	%	6,9	31,03	3,45	6,9	10,34							24,13	17,25		100
XX. YÜZYIL (12 ÖR. / 14. PRÇ)	S	1	1	2						1	1	1		7		14
	%	7,14	7,14	14,3						7,14	7,14	7,14		50		100
(1923' E KADAR)	S	5	3	3	24	3	2	11	1	1	1	1	7	13	1	86
	%	5,81	3,48	3,48	27,91	3,48	2,32	12,79	1,17	1,17	1,17	1,17	8,14	15,11	1,17	100
TOPLAM																

XVI. YÜZYIL n=13
 XVII. YÜZYIL n=17
 XVIII. YÜZYIL n=13
 XIX. YÜZYIL n=29
 XX. YÜZYIL n=14
TOPLAM YÜZYIL n=86

Tablo 2 incelendiğinde XVI. yüzyılda ulaşılabilen 13 parça çocuk giysisinin% 69.24'ünün entari (Ek-A, 1;2;3;4;5;6;7;8;9), %15,38'inin kaftan (Ek-A, 10; 11) % 7.69'unun çakşır (EK. A, 1b) ve % 7.69'unun zıbın (Ek-A, 12) giysi türlerinden oluştuğu,

XVII. yüzyıl 17 parça çocuk giysisinin %35.29'unun kaftan (Ek-A, 24; 25; 26; 27; 28; 29), % 29.42'sinin entari (Ek. A., 17;18; 19;20;21), %23.53'ünün çakşır (Ek-A,13;14;15;16) ve %11.76'sının hırka (Ek-A, 22; 23) giysi türlerinden oluştuğu,

XVIII. yüzyıl 13 parça çocuk giysi şirin %61.54'ünün entari (Ek. A, 30; 31; 32; 33; 34; 35;36; 37), %23.08'inin kaftan (Ek.-A,38;39;40), %7.69'unun kürk (Ek-A, 41), %7.69'unun yelek (EK-A, 42) giysi türlerinden oluştuğu,

XIX. yüzyıl 29 parça çocuk giysisinin %31.03'ünün cepken (Ek-A, 45; 46; 47; 48; 49; 50; 51; 52; 53), %24.13'ünün şalvar (Ek-A, 45; 46; 50; 51; 52; 53; 57), %17.25'inin yelek (Ek-A, 46;47;51;58), %10.34'ünün gömlek (Ek-A, 45;50;53), %6.90'ının entari (Ek-A, 55;56), %6.90'ının ceket (Ek-A, 43; 44), %3.45'inin elbise (Ek-A, 54) giysi türlerinden oluştuğu,

XX. yüzyıl 14 parça çocuk giysisinin % 50'sinin yelek (Ek-A, 59; 65; 66; 67; 68; 69; 70), %14.3'ünün elbise (Ek-A, 61; 62), %7.14'ünün ceket (Ek-A, 59), %7.14'ünün cepken (Ek-A, 60), %7.14'ünün palto (Ek-A, 63), % 7.14'ünün pantolon (Ek-A, 59) ve % 7-14'ünün pelerin (Ek-A, 64) giysi türlerinden oluştuğu görülmektedir.

Osmanlı İmparatorluk Dönemi (1453-1923) içerisinde araştırmaya konu olarak seçilen toplam 70 adet çocuk giysisi ile 86 parça çocuk giysisi parçasına ulaşılmıştır. 86 parça çocuk giysisinde 15 farklı giysi türü tespit edilmiştir.

Osmanlı İmparatorluk Dönemi (1453-1923) çocuk giysileri giysi türleri bakımından değerlendirildiğinde, 86 parça çocuk giysisinin %27.95'inin entari %15.11'inin yelek, %12.79'unun kaftan, %11.63'ünün cepken, %8.14'ünün şalvar ve 5.81'inin çakşır giysi türlerinden oluştuğu belirlenmiştir.

Sultanların geleneksel giyimi şalvar iç entarisi ve üst kaftandır. Şalvar kesimlerinin değişik pek çok çeşidine rastlanmıŝsa da kaftan ve entarilerin kesimleri birbirlerine oldukça benzemektedir. (Bkz. Tablo 15) (Tezcan 1991b:212) Kaftan ve entariler; genellikle önden açık, yakasız veya küçük dik yakalı, uzun veya kısa kollu, cepli yanları peşli (ekli) ve yırtmaçlı, önleri şerit veya birit düğmeli bir kısmının içi pamuklu olarak tanımlanabilir.

İç ve dış giymek üzere iki şekilde kullanılan kaftanlar Türklerin Orta Asya'dan beri tanıdıkları geleneksel bir giysi türüdür. Osmanlılarda ve özellikle sarayda ayrı bir zenginlik ve forma sokulmuŝtur (Türkoğlu 1987:285) XVI. XVII. XVIII. ve XIX. yüzyıllarda araştırma kapsamına alınan çocuk giysilerinin % 40.7 sinde kaftan ve entari, % 13.95'inde şalvar ve çakşır giysi türlerinin olduğu belirlenmiştir Literatür taramalarında elde edilen bilgilere göre, Osmanlı toplumlarında geleneksel giyim tarzı olarak

belirtilen entari, kaftan ve şalvar üçlemesi araştırma bulguları sonucunda tespit edilmiştir.

III. Selim (1789-1807) ve II Mahmut (1808-1839) zamanlarında yapılan kıyafet reformları ile giysilerin model ve türlerinde oldukça önemli farklılıklar gözlenmiştir. Önceki padişahlar hep geleneksel ve sınıfsal giyim kuşamı korumak için fermanlar çıkartırken II. Mahmut pek çok tepkiye rağmen köklü bir kıyafet reformu gerçekleştirmiştir. Tepede mavi püsküllü fes, ayakta potin veya rugan iskarpin, bedende düz yakalı uzun setre, bol paçalı pantolon bu dönemde kullanılmaya başlanmıştır (Sakaoğlu 1987:295).

1826 yılında yeniçeri Ocağının kaldırılmasıyla yerine kurulan ordunun kıyafetleri tamamiyle batı tarzındadır. Sultanlarda batılı komutanlar gibi önü bol sırma işlemeli, apoletli ceketler, iki yanı şeritli pantolonlu üniformalar kullanmışlardır. Önce askeri kıyafetlerde başlayan bu tarz giderek sivil kesimdeki erkek giysilerine de yansımıştır (Tezcan 1997:25). Bu devirde çocuklar genellikle ailelerinin meslek ve sınıflarına göre elbiseler kullanmışlar, paşazadeler, baba ve dedelerinin kendi vücutlarına göre yapılmış üniformalarını giymişlerdir (Şehsuvaroğlu 1961:8).

XIX.yüzyılın sonlarına doğru özellikle İstanbul'da erkek çocukların giyimlerinde "bahriyeli nefer üniforması" ve "çuha cepken çocuk giysisi" moda olmuştur. Osmanlı hanedanı da bu modaya uyarak şehzadelere amiral üniformaları giydirilmiştir. Çuha cepken giysiler oldukça pahalıya mal oldukları için genellikle bey, paşa ve ağa çocukları tarafından kullanılmıştır (Koçu 1969: 24-84).

XIX. yüzyılın sonlarına doğru kız çocukları da yetişkinlerin modasına uyarak dantelli kurdelaı ağır tel işlemeli, inci işlemeli elbiseler kullanmışlardır.(Tezcan 1991a: 74). Araştırmaya konu edilen XIX. yüzyıl çocuk giysilerinin % 6.90' ında ceket,% 31.03' ünde çuha cepken % 3.45'inde işlemeli elbise bulunmaktadır.

Tanzimat fermanı ile (1839) başlayan batılılaşma hareketleri I. Meşrutiyet (1876) ve II. Meşrutiyet (1908) devrinde seyrini sürdürmüştür. Erkekler sırmalı üniformalar, nişanlar, supiyeli parçalar, yüksek yakalı giysiler ile redingotlar kullanmaya başlamış, kadınlar Beyoğlunda yeni kurulmaya başlayan moda evlerinde Paris modasına uygun kloş, yarım kloş, veya tamamen dar etekli giysiler kullanmaya başlamışlardır (Sakaoğlu 1987:293-294).

Kadın ve erkek giysilerinde görülen bu değişimin çocuk giysilerine de yansıdığı XX. yüzyılda araştırma kapsamına alınan çocuk giysilerinin % 14.30'unda elbise, % 7.14'ünde ceket, % 7.14'ünde palto, % 7.14'ünde pantolon giysi türlerinin kullanılmasından anlaşılmaktadır.

4.2. ÖLÇÜLER

4.2.1.ÜST BEDENE GİYİLEN GİYSİLER

Osmanlı İmparatorluk Dönemi (1453-1923) içerisinde araştırma kapsamına alınan üst bedene giyilen çocuk giysilerinin ölçülerine ilişkin bilgiler Tablo'3 te sunulmuştur. Araştırmaya konu olan üst bedene giyilen çocuk giysilerinin ölçülerine ait bilgiler 0-3 yaş, 4-7 yaş ve 8-12 yaş grupları arasında değerlendirildiği Tablo 3' te görülmektedir.

TABLO 3

• Yaş Gruplarına göre gıysilerdeki ölçü farklılıkları gıysilerin model özelliklerinden kaynaklanmaktadır.

Tablo 3 incelendiğinde 0-3 yaş grubunda kullanıldığını belirlediğimiz çocuk giysilerinin % 81.25'inde ön beden uzunluğunun 41-50 cm. (Ek-A, 2;3;4;5;6;7;8;9;12;19;20;39;40), %93.75'inde ön beden genişliğinin(1/2) 15-20 cm. (Ek-A, 2; 3; 4; 5; 6; 7; 8; 9; 12; 19; 20; 39; 40; 59a; 59b), %81.25'inde arka beden uzunluğunun 41-50 cm. (Ek-A, 2; 3; 4; 5; 6; 7; 8; 9;12;19;20;39;40) % 100'ünde arka beden genişliğinin (1/2) 15-20 cm. (Ek-A, 2; 3; 4; 5; 6; 7; 8; 9; 12; 19; 20; 39; 40; 59a; 59b; 63), % 56-25'inde omuz genişliğinin 11-13 cm. (Ek-A, 2;5;6;7;8;9;12;20;40), %37.5'inde omuz genişliğinin 8-10 cm. (Ek-A,3;4; 19;39;59;63), %31.25'inde yaka genişliğinin 3-5 cm. (Ek-A, 2;3;4;9;19), %25'inde yaka genişliğinin 1-2 cm. (Ek-A, 5;7;8;12), %62.5'inde yaka çevresinin 26-30 cm. (Ek-A, 3;4;7;8;9;19;21;40-59a-63), %31-25'inde yaka çevresinin 21-25 cm. (Ek-A, 2;5;6;12;20), %75'inde etek ucu yırtmacının 3-7 cm. (Ek-A, 2;3;4;5;6;7;8;9;19;20;39;59), %6.25'inde kol yırtmacının 8-10 cm. (Ek-A, 59a), %13.75'inde cep ağzı genişliğinin 8-10 cm. (Ek A, 59a;59b; 63), %50' sinde kol üstü genişliğinin 23-25 cm.(Ek-A, 3;4;5;9;12;19;40;59a), %43.75'inde kol üstü genişliğinin 26-28 cm. (Ek-A, 2;6;7;8;20;39;63), % 56.25'inde kol ağzı genişliğinin 23-25 cm. (Ek-A, 304;5;9;12;19;40;59a;63), % 37.5'inde kolağzı genişliğinin 26-28 cm. (Ek-A, 2;6;7;8;20;39), %68-75'inde kol boyunun 10-15 cm. (Ek-A, 2; 3; 4; 5; 6; 7; 8; 9; 10; 39;40), %43.75'inde ön ve arka yan peş uzunluğunun 26-30 cm. (Ek-A, 3;4;6;7;8;19;20;39), % 37.5'inde ön ve yan arka yan peş uzunluğunun 20-25 cm. (Ek-A, 2;5;9;12;40), % 81.25'inde ön ve arka yan peş etek ucu genişliğinin 8-10 cm. (Ek-A, 2; 3; 4;5 ;6; 7; 8; 9;12;19;20;39;40), %56-25' inde sağ ön orta peş uzunluğunun

26-30 cm.(Ek-A, 2;3;4;5;9;12;19;20;39) % 18.75'inde sağ ön orta peş uzunluğunun 31-35 cm. (Ek-A, 6;7;8), % 43.75 inde sol ön orta peş uzunluğunun 36-40 cm. (Ek-A,3;4;8;12;19;20;39) % 31.25'inde sol ön peş uzunluğunun 41-45 cm. (Ek-A,2;5;6;7;40), %81.25'inde sağ ve sol ön orta peş genişliğinin 8-10 cm. (Ek-A, 2; 3; 4; 5; 6;7;8;9;12;19;20;39;40) arasında olduğu görülmektedir.

Yine Tablo 3 incelendiğinde 4-7 yaş grubunda kullanıldığını belirlediğimiz çocuk giysilerinin % 31.58'inde ön beden uzunluğunun 51-60 cm. (Ek-A, 17;22;23;29;54;62), % 26.31'inde ön beden uzunluğunun 61-70 cm. (Ek-A, 30; 34; 35; 37; 56), % 84.21'inde arka beden genişliğinin 15-20 cm. (Ek-A, 1; 22; 23; 29; 30;31;34;35;37;42;47a;47b;54;56;61), %31.58'inde arka beden uzunluğunun 61-70 cm. (Ek-A,29;30;34;35;37;56), % 21.05'inde arka beden uzunluğunun 51-60 cm. (Ek-A, 17; 22; 23; 62), % 94-73'ünde arka beden genişliğinin 15-20 cm. (Ek-A, 22;61), %52.63'ünde yaka çevresinin 21-25 cm. (Ek-A 1; 11; 17; 22; 23; 29; 30;31;34;35; 37;42;47a;47b;54;56;57;61), %42.10'unda omuz genişliğinin 11-13 cm. (EK-A, 22; 29; 30; 31; 34; 35; 37; 56), %15.78'inde omuz genişliğinin 6-7 cm. (Ek-A, 42;61;62), %15.78'inde omuz genişliğinin 14.16 cm. (Ek-A, 1;17;23), %10.52'sinde yaka genişliğinin 3-5 cm. (Ek-A, 22,61), %52.63' ünde yaka çevresinin 21-25 cm. (Ek-A, 1; 11; 17; 29; 30; 34; 35;37;47b;56), %36.84'ünde yaka çevresinin 26-30 cm. (Ek-A, 22; 23;31;42;47a;54;57), %36.84' ünde etek ucu yırtmacı uzunluğunun 8-10 cm. (Ek-A, 1;11;29;31;34;35;56), % 26.31'inde kol yırtmacı uzunluğunun 11-13 cm. (Ek-A,30;34;35;37;56), %36.84'ünde cep ağzı genişliğinin 8-10 cm. (Ek-A,17; 22; 30; 34; 35; 42; 56),

% 26-31'inde kol üstü genişliğinin 26-28 cm.(Ek-A,30;35;37;56;61), %21.05'inde kol üstü genişliğinin 29.31 cm. (Ek-A,22;23;29;54), %21.05'inde kol üstü genişliğinin 32-34 cm. (Ek-A,1;11;17;34), %31.58'inde kolağzı genişliğinin 11-13 cm. (Ek-A, 30; 34; 35; 37; 47;56), % 15.78'inde kol ağzı genişliğinin 14-16 cm. (Ek-A,17;31;62), %26.31'inde kol boyunun 16-20 cm. (Ek-A, 1;11;22;31;62), %21.05'inde kol boyunun 26-30 cm. (Ek-A, 35;54;56;57),%21.05'inde ön yan peş uzunluğunun 36-40 cm. (Ek-A, 1;11; 30;34), %15.78'inde ön yan peş uzunluğunun 26-30 cm. (Ek-A,17;22;29), %15.78'inde ön yan peş uzunluğunun 41.45 cm. (Ek-A,35;37;56), %31-58'inde ön yan peş etek ucu genişliğinin 11-13 cm.(Ek-A, 22;29;30;34;35;37), % 15.78'inde ön yan peş etek ucu genişliğinin 8-10 cm. (Ek-A,1;23;56), %26.31'inde arka yan peş uzunluğunun 41-45 cm. (Ek-A,11;22;35;37;56), % 15.78'sinde arka yan peş uzunluğunun 36-40 cm. (Ek-A,1;30;34), %26.31'inde arka yan peş etek ucu genişliğinin 11-13 cm. (Ek-A,22;30;34;35;37), %15.78'inde arka yan peş etek ucu genişliğinin 8-10 cm.(Ek-A,1;23;56), %15.78'inde sağ ön orta peş uzunluğunun 41-45 cm. (Ek-A,1;35;37), % 21.05'inde sağ ön orta peş etek ucu genişliğinin 8-10 cm. (Ek-A,1;17;23;31), %15.78'sinde sol ön orta peş uzunluğunun 41-45 cm. (Ek-A,30;35;37), %21.05'inde sol ön orta peş etek ucu genişliğinin 8-10 cm. (Ek-A,17;23;30;35),15.78'inde sol ön orta peş etek ucu genişliğinin 11-13 cm. (Ek-A, 22; 30; 37) arasında olduğu belirlenmiştir.

8-12 yaş grubundaki çocukların kullandığını belirlediğimiz çocuk giysilerinin %28.94'ünde ön beden uzunluğunun 31-40 cm.

(Ek-A, 43; 45a;46b;48;50a;51a;51b;58;67;68;69), %15.78'inde ön beden uzunluğunun 41-50 cm. (Ek-A,45b;53a;53b;60;64;70), % 15.78 'inde ön beden uzunluğunun 71-80 cm. (Ek-A, 10; 21; 24; 26;28;41), % 55.26'sında ön beden genişliğinin (1/2) 15-20 cm. (EkA,21; 27; 28; 32; 33; 36; 38; 45a; 45b; 46a; 46b; 48; 49; 50a; 50b; 51a; 51b; 52; 55; 66; 67), % 34.21'inde ön beden genişliğinin (1/2) 21-25 cm. (Ek-A,18;24;41;43;44;53a;53b;58;60;65;68;69;70), % 26.31'inde arka beden uzunluğunun 31-40 cm. (Ek-A, 43; 45a; 46b; 48; 50a; 51b;67;68;69), %15.78'inde arka beden uzunluğunun 71-80 cm. (Ek-A,10;21;24;26;28;41), % 65.78'inde arka beden genişliğinin (1/2) 15-20 cm. (Ek-A,21;26;27;28;32;33;36;38;45a; 45b; 46a; 46b; 48;49;50a;50b;51a;51b;52;55;66;67;69;70), %28.94'ünde arka beden genişliğinin 21-25 cm. (Ek-A,18;24;25;41;44;53a;53b;58;60;65;68), % 28.94'ünde omuz genişliğinin 14-16 cm. (Ek-A, 24; 25; 26; 27; 28; 32; 33; 38;41;45b; 52), % 26.31'inde omuz genişliğinin 6-7 cm. (Ek-A,45a;48;49;51a;51b;58;67;68;69;70), %28.94' ünde yaka genişliğinin 3-5 cm. (Ek-A,18;21;50a;51a;51b;52;53a;53b;55;65;69), % 36.84'ünde yaka çevresinin 26-30cm. (Ek-A, 10; 18; 24; 25; 27; 33; 38;46a;49;50a;52;53a;53b;66), %28.94' ünde yaka çevresinin 31-35 cm. (Ek-A,26;28;41;43;45a;46b;48;51a; 51b;58;60), % 13.15'inde etek ucu yırtmacı boyunun 14-20 cm. (Ek-A,32;33;36;44;46b),% 10.52'sinde etek ucu yarmacı boyunun 3-7 cm. (Ek-A,18;27;51b;55;) % 10.52'sinde etek ucu yırtmacı boyunu 8-10 cm. (Ek-A,10;24;28;41), % 10.52'sinde kol yırtmacı boyunun 8-10 cm. (Ek-A,41;51a;53b;55), % 7.89'unda kol yırtmacı boyunun 14-16 cm. (Ek-A,33;36;53a), % 15.78'inde cep ağzı genişliğinin 8-10 cm. (Ek-A,18;26;33;36;38;44)% 26.31'inde kol

üstü genişliğinin 32-34 cm. (Ek-A, 18; 24; 27; 28; 38; 43; 44; 50b; 52; 53a), % 10.52' sinde kol üstü genişliğinin 26-28 cm. (Ek-A,21;50a;51a;55). % 10.52'sinde kol üstü genişliğinin 35-37 cm. (Ek-A,26;27;49;53b), % 23.68'inde kol ağzı genişliğinin 32-34 cm. (Ek-A,18;24;27;38;43;44;50b;51a;52), % 15.78'inde kol boyu 16-20 cm. (Ek-A,18;24;25;27;28;38), % 18.42'sinde kol boyu 46-50 cm. (Ek-A,44;45a;45b;48;49;53a;53b), % 7.89'unda ön yan peş uzunluğu 41-45 cm. (Ek-A,24;28;41), %7.89'unda ön yan peş uzunluğu 51-55 cm. (Ek-A, 25;32;38), % 10.52'sinde ön yan peş etek ucu genişliğinin 14-16 cm. (Ek-A,18;21;32;36), % 10.52'sinde arka yan peş uzunluğunun 41-45 cm. (Ek-A, 24;27;28;41), %10.52'sinde arkayan peş etek ucu genişliğinin 14-16 cm. (Ek-A,18;21;32;36), % 7.89'unda sağ ön orta peş uzunluğunun 86-90 cm. (Ek-A,32;33;36), % 5.26'sında sağ ön orta peş etek ucu genişliğinin 20-22 cm. (Ek-A,18;33) % 5.26'sında sağ ön orta peş etek ucu genişliğinin 23-25 cm. (Ek-A, 22;36), % 7.89'unda sol ön orta peş uzunluğunun 86-90 cm. (Ek-A, 32;33;36), % 5.26'sında sol ön orta peş etekucu genişliğinin 20-22 cm. (Ek-A,18;33), % 5.26'sında sol ön orta peş etekucu genişliğinin 23-25 cm. (Ek-A,32;36) arasında olduğu yine Tablo 3'ün de incelenmesinden anlaşılmaktadır.

Araştırma kapsamına alınan çocuk giysilerinin ön beden uzunluklarının oranları değişkenlik gösterirken, ön beden genişliğinin (1/2) büyük çoğunluğunun (0-3 yaş % 93.75, 4-7 yaş % 84.21, 8-12 yaş % 55.26) 15-20 cm. olduğu, arka beden genişliğinin (1/2) büyük çoğunluğunun (0-3 yaş % 100, 4-7 yaş % 94.73, 8-12 yaş % 65.78) 15-20 cm. olduğu belirlenmiştir.

Omuz genişliği, 0-3 yaş grubu giysilerinin % 56.25'inde 11-13 cm., 4-7 grubu giysilerinin % 28.94'ünde 14-16cm., % 26.31'inde 6-7 cm. olduğu, yaka genişliği, 0-3 yaş grubu giysilerinin % 31.25 inde 3-5 cm., 4-7 yaş grubu giysilerinin % 10.52'sinde 3-5 cm., 8-12 yaş grubu giysilerinin %28.94'ünde 3-5 cm. olduğu, yaka çevresi, 0-3 yaş grubu giysilerinin %62.5'inde 26-30 cm., 4-7 yaş grubu giysilerinin % 89.47'sinde 21-30 cm., 8-12 yaş grubu giysilerinin % 65.78'inde 26-35 cm. arasında olduğu tespit edilmiştir.

Giysilerin % 45.34'ünde etek ucu yırtmacı, % 29.06'sında kol yırtmacı kullanılmıştır (Bkz. Tablo 15). Etek ucu yırtmacı uzunlukları 0-3 yaş grubu giysilerinin % 75'inde 3-7 cm., 4-7 yaş grubu giysilerinin % 36.84'ünde 8-10 cm., 8-12 yaş grubu giysilerinin % 21.04'ünde 3-10 cm. arasında değiştiği, kol yırtmacı uzunluklarının 0-3 yaş grubu giysilerinin % 6.25'inde 8-10 cm. 4-7 yaş grubu giysilerinin % 26.31'inde 11-13 cm., 8-12 yaş grubu giysilerinin % 21.04'ünde 8-16 cm. arasında değiştiği görülmektedir. Giysilerin % 32.83'ünde cep kullanıldığı belirlenmiştir. (Bkz. Tablo 15). Cep ağzı genişliklerinin büyük çoğunluğunun (0.3 yaş % 18.75, 4-7 yaş % 36.84, 8-12 yaş % 15.78) 8-10 cm. olduğu tespit edilmiştir.

Kol üstü genişlikleri 0-3 yaş grubu giysilerinin % 93.75'inde 23-28 cm., 4-7 yaş grubu giysilerinin % 68.41'inde 26-34 cm., 8-12 yaş grubu giysilerinin % 44. 72'sinde 29-37 cm. arasında olduğu belirlenmiştir.

Osmanlı İmparatorluk Dönemi (1453-1923) içerisinde araştırma kapsamına alınan çocuk giysilerinin % 52.05'inde peş parçası kullanılmıştır (Bkz. Tablo 14) Peş parçalarının, giysiye bolluk vermek, hareket kabiliyetini artırmak, giysiye zengin bir görünüm kazandırmak amacı ile yapıldığını belirtebiliriz. Peş parçaları giysilerin yan dikişlerine ve ön kapamalarına yerleştirilmiştir. Bazı giysilerin ön kapamalarına yerleştirilen sağ ön orta peş ve sol ön orta peş parçalarının ölçülerinin simetrik olmadığı belirlenmiştir. Sağ ön orta peş daha kısa, sol ön orta peş yaka oyuntusundan itibaren uygulandığı görülmüştür.

Kaftanlar genellikle sağ, ön beden, sol ön beden üzerine kapatılarak kullanılmıştır (Wearden 1991:137). Araştırma kapsamına alınan çocuk giysilerinin sol ön bedenlerinde kullanılan peş parçasının daha büyük olarak çalışılması, giysi kullanılırken ön kapamadaki açılmanın önlenmesi amacı ile yapılmış olabileceği şeklinde yorumlanabilir. Kaftan ve entarilerde de sağ ön beden sol ön beden üzerine kapatılarak kullanıldığı tespit edilmiştir. Peş uzunluklarının farklı oranlarda uygulanmasına rağmen, peşlerin etekucu genişliklerinin 8-13 cm. arasında uygulandığı yine Tablo 3' ün incelenmesinden anlaşılmaktadır.

4.2.2 ALT BEDENE GİYİLEN GİYSİLER

Osmanlı İmparatorluk Dönemi (1453-1923) içerisinde araştırma kapsamına alınan alt bedene giyilen çocuk giysilerinin ölçülerine ilişkin bilgiler Tablo 4'de sunulmuştur. Araştırmaya konu olan alt bedene giyilen çocuk giysilerinin ölçülerine ait bilgiler 0-3 yaş, 4-7 yaş ve 8-12 yaş grupları arasında değerlendirildiği Tablo 4'de görülmektedir.

TABLO 4
ALT BEDENE GİYİLEN GİYİSİ ÖLÇÜLERİ

		YAN BOY								İÇ BOY			AĞ BOYU				AĞ GENİŞLİĞİ			PAÇA GENİŞLİĞİ				BEL GENİŞLİĞİ				KEMER KALINLIĞI				
		30-35	36-40	41-45	46-50	51-55	56-60	71-75	81-85	10-15	21-25	36-40	61-65	16-20	21-25	26-30	61-65	14-16	20-22	50-52	20-25	26-30	36-40	61-70	81-90	111-120	141-150	191-200	1-2	3-5	6-8	
YAŞ GRUBU	SEÇENEKLER	S	1	1	1				81-85	1	2			1	1	1		1				2	1		2	1				1	1	
		33.33		33.33	33.33				33.33	33.33				33.33	33.33	33.33		33.33			66.66	33.33		66.66	33.33	33.33				33.33	33.33	
	3 ADET	%									2	2		1	1	2		3		1	4					4				3	1	
	4-7 YAŞ	S				25	25	50			50	50		25	25	50		75		25	100	100				100				75	25	
8-12 YAŞ		S					1	2					1						1		2	2	2			2	2	1	1	1	5	
	%		33.33				16.66	33.33					16.66						16.66		33.33	33.33	33.33			33.33	33.33	16.66	16.66	16.66	83.33	
6 ADET		%																														

0-3 YAŞ n= 3
4-7 YAŞ n= 4
8-12 YAŞ n= 6

Tablo 4 incelendiğinde 0-3 yaş grubunda kullanıldığını belirlediğimiz alt bedene giyilen çocuk giysilerinin % 33.33'ünde yan boy uzunluğunun 30-35 cm. (Ek-A,14), % 33.33'ünde yan boy uzunluğunun 41-45 cm. (Ek-A,59), % 33.33'ünde yan boy uzunluğunun 46-50 cm. (Ek-A,15), % 66.66'sında iç boy uzunluğunun 21-25 cm. (Ek-A,15;59), %66.66'sında ağ boyunun 16-25 cm. (Ek-A,14-15) % 66.66'sında ağ genişliğinin 14-22 cm. (Ek-A,14-15), % 100'ünde paça genişliğinin 20-30 cm. (Ek-A,14;15;59), % 66.66'sında bel genişliğinin 61-70 cm. (Ek-A,14-59), % 66.66' sında kemer kalınlığının 1-5 cm. (Ek-A,14;15) arasında olduğu,

4-7 yaş grubunda kullanıldığını belirlediğimiz alt bedene giyilen çocuk giysilerinin % 50'sinde yan uzunluğun 50-60 cm. (Ek-A,16;57), % 50'sinde iç uzunluğun 21-25 cm. (Ek-A,13;57), % 50'sinde iç uzunluğun 36-40 cm. (Ek-A, 1;16), % 50'sinde ağ boyunun 14-16 cm. (Ek-A,1;16), % 75'inde ağ genişliğinin 14-16 cm. (Ek-A,1;13;16), %100'ünde paça genişliğinin 20-25 cm. (Ek-A,1;13;16;57), % 100'ünde bel genişliğinin 81-90 cm. (Ek-A,1;13;16;17), % 75' nde kemer kalınlığının 3-5 cm. (Ek-A,1;13;57), arasında olduğu,

8-12 yaş grubunda kullanıldığını belirlediğimiz alt bedene giyilen çocuk giysilerinin % 33.33'ünde yan uzunluğun 36-40 cm. (Ek-A,45c; 46c), % 33.33'ünde yan uzunluğun 81-85 cm. (Ek-A,50-53), % 16.66'sında iç uzunluğun 61.65 cm. (Ek-A,50), % 16.66'sında ağ boyunun 61-65 cm. (Ek-A,50), % 16.66'sında ağ genişliğinin 20-22 cm. (Ek-A,50), % 33.33' ünde paça genişliğinin

20-25 cm. (Ek-A, 50;51) % 33.33'ünde paça genişliğinin 26-30 cm. (Ek-A,45c; 46c), % 33.33'ünde paça genişliğinin 36-40 cm. (Ek-A,52;53) % 33.33'ünde bel genişliğinin 81-90 cm. (Ek-A,50;52), % 33.33'ünde bel genişliğinin 111-120 cm. (Ek-A,33;51), % 83.33'ünde kemer kalınlığının 3-5 cm. (Ek-A,45c;46c;50;51;53) arasında olduğu görülmektedir.

4.3. ANA VE YARDIMCI MALZEMELER

4.3.1. KUMAŞLAR (ANA MALZEMELER)

4.3.1.1. ANA KUMAŞ HAMMADDELERİ

Osmanlı İmparatorluk Dönemi (1453-1923) içerisinde çocuklar tarafından kullanılmış ve araştırma kapsamına alınan çocuk giysilerinin dikimlerinde kullanılan kumaşların hammaddelerine ilişkin bulgular Tablo 5' te sunulmuştur.

Araştırmaya konu olan çocuk giysilerinde kullanılan ana kumaş hammaddelerine ait verilerin önce her yüzyıl için ayrı ayrı değerlendirildiği, daha sonra da tüm yüzyıllar için toplu olarak değerlendirildiği Tablo 5' te görülmektedir.

Tablo 5' te sunulan veriler tespit edilirken kumaşların hammaddelerini objektif olarak belirleyecek testlere tabi tutabilmek mümkün olmadığından giysi kumaşlarının ham maddeleri ile ilgili verilere, araştırmacının literatür taraması, müze envanterleri, kaynak kişilerden aldığı bilgiler ile yaptığı gözlemler ve giysilerin kumaşlarına uyguladığı basit deneyler sonucunda ulaşılmıştır.

TABLO 5
ANA KUMAŞ HAMMADELERİ

YÜZYILLAR	SEÇENEKLE	PAMUKLU	İPEKLI	YÜNLÜ	KETEN	İPEK+METAL	DERİ	KÜRK
XVI. YÜZYIL	S	1	13			1		
(12 ÖR / 13 PRÇ)	%	10	100			10		
XVII. YÜZYIL	S	1	1,1			8	2	
(17 ÖR / 17 PRÇ)	%	5,88	64,7			47,05	11,76	
XVIII. YÜZYIL	S		7	3		3		1
(13 ÖR / 13 PRÇ)	%		53,84	23,07		23,07		7,69
XIX. YÜZYIL	S	3	14	14	1		1	
(16 ÖR. / 29 PRÇ.)	%	10,34	48,27	48,27	3,44		3,44	
XX. YÜZYIL	S	1	6	8				
(12 ÖR. / 14. PRÇ)								
(1923' E KADAR)	%	7,14	42,85	57,14				
TOPLAM	S	6	51	25	1	12	3	1
	%	6,97	59,3	29,06	1,16	13,95	3,48	1,16

XVI. YÜZYIL n=13
XVII. YÜZYIL n=17
XVIII. YÜZYIL n=13
XIX. YÜZYIL n=29
XX. YÜZYIL n=14
TOPLAM YÜZYIL n=86

Tablo 5 incelendiğinde araştırmaya konu olarak seçilen çocuk giysileri kumaşlarının % 84.61'inde ipek (Ek-A, 1a; 1b; 2; 3; 4; 5; 6; 7;8;9;11), % 10'unda pamuk (Ek-A, 12), % 10'unda ipek+metal (Ek-A,10) hammaddesinin kullanıldığı,

XVII. yüzyılda araştırma kapsamına alınan çocuk giysileri ana kumaşlarının % 70.58'inde ipek (Ek-A, 13;14;15;16;18;19;20;23; 25;26;27;29), % 47.05'inde ipek-metal (Ek-A, 16; 17; 22; 24; 25; 26; 27;28) %11.76'sında deri (Ek-A,13.16) ham maddesinin kullanıldığı,

XVIII. yüzyılda araştırma kapsamına alınan çocuk giysileri kumaşlarının % 53.84'ünde ipek (Ek-A,30;31;35;37;38;39;40), % 23.07'sinde yün (Ek-A,34;41;42), % 23.07 sinde ipek+metal (Ek-A,32;33;36), % 7.69'unda kürk (Ek-A,41) ham maddesinin kullanıldığı,

XIX. yüzyılda araştırma kapsamına alınan çocuk giysileri kumaşlarının % 48.27'sinde yün (Ek-A, 43;44;45a;45b;46a;46b;46c; 51a;51b;51c;55;56;57a;57b), % 48.27'sinde ipek (Ek-A, 47a; 47b; 47c; 48; 49; 50; 52a; 52b; 53a; 53b; 53c; 54a;54b;58), % 10.34'ünde pamuk (Ek-A,45;46; 50), % 3.44'ünde keten ((Ek-A,50), % 3.44'ünde deri (Ek-A,46) hammaddesinin kullanıldığı,

XX. yüzyılda araştırmaya konu edilen çocuk giysileri kumaşlarının % 57.14'üde yün (Ek-A, 59a;59b;59c;60;63;64;67;70) % 42.85'inde ipek (Ek-A,61;62a;62b;66;68;69), % 7.14'ünde pamuk (Ek-A,65) hammaddesinin kullanıldığı görülmektedir.

Osmanlı İmparatorluk Dönemi (1453-1923) içerisinde kullanılmış olan çocuk giysileri kumaşları toplu olarak değerlendirildiğinde 7 çeşit ana kumaş ham maddesi tespit edilmiştir. İmparatorluk Dönemi çocuk giysileri kumaşlarının % 58.72'sinde ipek, % 29.06'sında yün, % 13.95'inde ipek-metal, %5.81'inde pamuk, % 3.48'inde deri, % 1.16'sında keten ve % 1.16'sında kürk ham maddesinin kullanıldığı yine Tablo 5'in incelenmesinden anlaşılmaktadır.

Dokuma kumaşlar çok çeşitli amaçlarla, değişik ham maddelerden, çeşitli yapı ve dokularda üretilmektedirler. Kumaşın yapımında kullanılan ham madde çok kez kullanım alanına uygun olarak seçildiğinden, endüstride kumaşların tanımlanması ve sınıflandırılmasında ham madde türü de önem kazanmaktadır. Bu açıdan, dokuma kumaşları pamuklu, yünlü ve ipekli kumaşlar olarak üç ana grupta incelenebilir. Kumaşların genel karakterini etkilemedikleri sürece yapay liflerle birlikte kullanılan kumaşlarda bu grupta incelenebilir (Başer 1983:127)

Osmanlılar kumaşlara çok önem vermiş, ve hazine eşyası gibi korumuşlardır. Kumaşlar genellikle pamuklu, keten, yünlü ve ipekli olmak üzere dört ana ham maddeden üretilmiştir (Tezcan 1991:210). Osmanlı sarayında ipek ile birlikte gümüş ve altın veya alaşımli gümüş tel kullanılarak kumaşlara çeşitli desenler uygulanmıştır (Gürsu 1988:24) Halkın keten, yün ve pamuk gibi ham maddelerden dokuduğu kumaşlar sarayda, ipek, altın veya gümüş telli olarak dokunmuştur. Arapça'da pamuk anlamına gelen "kutnu"nun Osmanlı Sarayındaki dokuma örnekleri ipek ile

yapılmıştır (Uğurlu 1994a:12-13) (Bkz. Ek-A, 23). İpek, sağlam, ince hafif, düzgün, parlak, dökümlü, boya ve ısı tutma özellikleri ile her zaman dokumacılıkta kıymetli bir malzeme olmuştur (Uğurlu 1994b:96).

XVI. ve XVII yüzyıllarda araştırma kapsamına alınan çocuk giysilerinin büyük bir çoğunluğunda ipekli ve ipek-metal ham maddeli kumaşların yer alması Osmanlı sarayında çocuğa verilen öneminin bir kanıtı olarak değerlendirilebilir.

XVIII. yüzyılda kumaş sanatı bir çöküntü içerisine girmiş, iyi ve kaliteli kumaşlar bulunamaz olmuştur. Kumaşlarda kullanılan altın ve gümüş tel oranı azaltılmış ipekliler incelmış ve kalite düşmüştür.

Osmanlılarda yünlü dokumacılıkta çok gelişmiştir. (Tezcan 1991:210) XVI XVII ve XVIII.yüzyıllarda oldukça önemli olan yünlü kumaş dokumacılığı araştırma kapsamına alınan çocuk giysilerinin sadece XVIII. yüzyılda elde edilen giysilerin % 23. 07' sinde kullanılmış olması dikkat çekicidir.

4.3.1.2. ANA KUMAŞ ÇEŞİTLERİ

Osmanlı İmparatorluk dönemi (1453-1923) içerisinde çocuklar tarafından kullanılmış ve araştırma kapsamına alınan çocuk giysilerinin dikimlerinde kullanılan ana kumaş çeşitlerine ilişkin bulgular Tablo 6'da sunulmuştur. Araştırmaya konu olan çocuk giysilerinde kullanılan kumaş çeşitlerine ait verilerin önce her yüzyıl için ayrı ayrı değerlendirildiği, daha sonra da tüm yüzyıllar için toplu olarak değerlendirildiği Tablo 6'da görülmektedir.

TABLO 6
ANA KUMAŞ ÇEŞİTLERİ

YÜZYILLAR	SEÇENEKLER	ATLAS	BASKILI İPEKLİ	BEZ	CANFES	ÇUHA	DERİ	HARELİ KEMHA	İNCE KETEN	İPEKLİ	İPEK ORGANZE	KAŞE	DESENLİ İPEKLİ	KEMHA	KUTNU	KÜRK	LAHURAKI	PAMUK GABARDİN	SELİMİYE	SERASER	SERENK	SEVAL	TAFTA	TARAKLI ATLAS	TÜL	YÜNLÜ KUMAŞ
		S	2	1	1	1				6			1	1							1					
XVI. YÜZYIL	(12 ÖR / 13 PRÇ)	%	15,38	7,69	7,69	7,69				46,15			7,69	7,69						7,69						
XVII. YÜZYIL	(17 ÖR / 17 PRÇ)	S	3		5	1	2	1		1			1	3	1					4						
XVIII. YÜZYIL	(13 ÖR / 13 PRÇ)	%	17,64		29,41	5,88	11,76	5,88		5,88			5,88	17,64	5,88					23,53						
XIX. YÜZYIL	(16 ÖR / 29 PRÇ.)	S	1							3				2		1	3		1	1		1		1		
XX. YÜZYIL	(12 ÖR / 14 PRÇ)	%	7,69							23,07				15,38	2	7,69	23,07		7,69	7,69		7,69		7,69		
TOPLAM	(1923' E KADAR)	S	2							3,44					6,9		6,9	3,44					3	10,34	3,44	
		%	14,28																							
		S	8	1	6	14	3	1	1	11	7,14	21,43	7,14	6	4	1	5	1	1	5	1	1	3	1	1	21,43
		%	9,3	1,16	6,97	16,27	3,48	1,16	1,16	12,79	1,16	13,95	4,65	6,97	4,65	1,16	5,81	1,16	1,16	5,81	1,16	1,16	3,48	1,16	1,16	3,48

XVI. YÜZYIL n=13
XVII. YÜZYIL n=17
XVIII. YÜZYIL n=13
XIX. YÜZYIL n=29
XX. YÜZYIL n=14
TOPLAM YÜZYIL n=86

XVI. yüzyılda araştırma kapsamına alınan 13 parça giysisinin % 46.15'inde düz ipekli kumaş (Ek-A,3;4;5;6;7;8), % 15.38'inde Atlas (Ek-A,1a;1b;) kumaşısının kullanıldığı, baskılı ipekli (Ek-A,2), bez (Ek-A,12), canfes (Ek-A,1) desenli ipekli (Ek-A,9); kemha (Ek-A,10) ve serenk (Ek-A,11) kumaşların 7.69 oranında kullanıldığı,

XVI yüzyılda ulaşılabilen 17 adet çocuk giysisinin % 29.4'ünde canfes (Ek-A,13;14;15;16;19), % 23.5'inde seraser (Ek-A, 16; 17; 22; 28), 17.64'ünde atlas (Ek-A,14;15;29) ve kemha (Ek-A,25;26;27) kumaşlarının kullanıldığı, çuha (Ek-A,13), hareli kemha (Ek-A,21), ipekli (Ek-A,20) desenli ipekli (Ek-A,18) ve kutnu (Ek-A,23) kumaşlarının % 5.88 oranında kullanıldığı,

XVIII. yüzyılda araştırma kapsamına alınan 13 parça çocuk giysisinin % 23.07 sinde düz ipekli kumaş (Ek-A,30;31;39), % 23.07'sinde lahuraki (Ek-A, 34;41;42) % 15.4'ünde kemha (Ek-A, 32;33) kumaşlarının kullanıldığı, atlas (Ek-A, 40), kürk (Ek-A, 41). Selimiye (Ek-A, 35) seraser (Ek-A, 36), Sevai (Ek-A, 37), Taraklı atlas (Ek-A, 38) kumaşlarının % 7.69 oranında kullanıldığı,

XIX. yüzyılda araştırmaya konu olan 29 parça çocuk giysisinin % 31.03'ünde kadife (Ek-A, 47a;47b;48;49;50;52a;52b;53;58) %31.03'ünde çuha (Ek-A, 43;44;45a;45b;46a;46b;51a;51b;51c) kumaşlarının daha çok tercih edildiği, deri (Ek-A, 46), ince keten (Ek-A, 50), ipekli (Ek-A, 47), pamuk gabardin (Ek-A, 50) ve tül (Ek-A, 54) kumaşlarının %3.44 oranında kullanıldığı,

XX.yüzyılda araştırma kapsamına alınan 14 parça çocuk giysisinin % 28.57'sinde çuha(Ek-A, 60;64;67;70), %21.43'ünde

yünlü kumaş (Ek-A, 59a;59b;59c), % 14.28'inde atlas (Ek-A, 61;62), %7.14'ünde ipek orgazne (Ek-A, 62), % 7.14'ünde kaşe (Ek-A, 63), %7.14'ünde kutnu (Ek-A, 65) kumaşlarının kullanıldığı görülmektedir.

Araştırmaya konu olan Osmanlı İmparatorluk dönemi (1453-1923) çocuk giysileri toplu olarak değerlendirildiğinde 86 parça çocuk giysisinde 26 farklı kumaş çeşidine ulaşılmıştır.

Çocuk giysilerinin % 16.27'sinde çuha, %13.95'inde kadife, %12.79'unda ipekli, %9.30'unda atlas %6.97'sinde kemha, %5.81'inde lahuraki, %5.8'inde seraser, %4.65'inde kaşe % 4.65'inde kutnu, % 3.48'inde deri, %3.48'inde tafta, % 3-48'inde yünlü kumaş ve %2.33'ünde desenli ipekli kumaşların kullanıldığı, baskılı ipekli, bez hareli kemha, ince keten, ipek organze, kürk, pamuk gabardin, selimiye, serenk, sevai, taraklı atlas, tül kumaşları giysilerin % 1.16'sında kullanıldığı yine Tablo 6'nın incelenmesinden anlaşılmaktadır.

Giyimin ana unsuru oluşturan dokuma sanatıdır. Türklerde dokumacılık Orta Asya'da yünün ustalıkla ipliğe dönüştürülüp renklendirilmesiyle başladığı bilinmektedir (Kırtunç 1989:83). Selçuklular zamanında bu sanat dalı daha da gelişmiştir. Osmanlılar Anadolu'da dokumacılıkta çok ileri olan Anadolu Selçuklarının mirasçısı olmuşlardır (Tezcan 1991:210).

Osmanlılar Doğu ile Batının ve Anadolu Selçuklu sanatının sentezini yaparak kendilerine özgü Osmanlı dokuma sanatını oluşturmuşlardır. Türk kumaşlarının dokunuş, malzeme ve desen

zenginliği bakımından dünya kumaşçılığı içinde önemli bir yerinin olduğu bilinmektedir. Bu kumaşların ipek, altıntel, gümüş tel gibi değerli malzemelerle dokunması kumaşlara maddi bir değer de katmıştır (Yetkin 1993:332).

Osmanlı sarayında, sanat ve teknolojik düzeyi çok yüksek ipekli kumaşlar kullanılmış ve üretilmiştir. İpekli kumaş üretimi Osmanlı İmparatorluğunun ekonomisine büyük katkılar sağlamıştır (Gürsu 1988:41).

Önceleri amatörce yapılan dokumacılık, daha sonra güçlü bir sanat kolu haline getirilmiştir. Bursa ve İstanbul'da bulunan dokuma atölyeleri saraya bağlı olarak çalışmış ve ürünleri çeşitli dönemlerde denetlenmiştir (Altay 1979:3-4). 1502 ile 1640 tarihleri arasında çıkartılan bazı kanunlarda kumaşların nitelik ve nicelikleri ile ilgili bilgiler verilmiştir (Barışta 1988:100). Özellikle ipekli dokumalarda ipliklerin standartları belirtilerek bu miktarlara uymayanlar cezalandırılmışlardır. Dokumalarda kullanılan altın ve gümüş teller devlet kontrolündeki şimkeşhanelerde çekilip mühürlendiği yazılı kaynaklardan öğrenilmiştir (Tezcan 1991b:212).

İmparatorluğun yükselmesine paralel olarak saray kumaş sanatı XVI. yüzyılın ikinci yarısında en parlak dönemini yaşamıştır (Gürsu 1988:42). XVI. yüzyılda Türk kumaşlarının mükemmel olmasında yapılan kontrollerin rolü büyük olmuştur. Batılıların brokar dedikleri ağır ipeklilerden kemha, kadife, çatma, serenk, seraser, atlas, kutnu, canfes gibi kumaşlar dönemin en önemli kumaşlarındandır (Tezcan 1997:24).

Araştırma kapsamına alınan çocuk giysilerinde atlas, ipekli, canfes, kemha ve serenk kumaşlarından hazırlanmış giysiler yer almaktadır.

XVII. yüzyılda dokunan kumaşların teknikleri ve kalitesi XVI. yüzyılda dokunan kumaşlar kadar yüksektir. XVII. yüzyılın ikinci yarısından sonra Osmanlı sanatında görülen batı etkisi kumaş sanatında da etkili olmuştur (Gürsu 1988:105).

Gelibolulu, Mustafa Ali'nin Meva'i dün-nefais fı Kavaidi'l-mecalis adlı eserinde, XVI. yüzyıl kıyafetlerinde kullanılan kumaşları şu şekilde tanımlanmaktadır. "Diba, seraser, kadife, kemha gibi ağır kumaşları padişah ve şehzadeleri tarafından giyilmekte ve bunları vezir ve diğer devlet ileri gelenlerinin giymeleri hoş görülmektedir. Daha aşağı kalitede olan atlas kemha ve engilyon kumaşlarını ise vezir ve devlet ileri gelenleri ile halk ve askerler kullanabilirler" (Reyhanlı 1991:72). Bu bilgiler araştırma kapsamına alınan XVI. ve XVII. yüzyıl çocuk giysilerinde kullanılan kumaş çeşitlerine ait verileri terminolojik açıdan destekleyicidir. XVI., ve XVII. yüzyılda kullanılan çocuk giysilerinin kumaşlarının büyük bir çoğunluğunun seraser, kemha, atlas ve canfes kumaşlarından hazırlandığı belirlenmiştir. Bu araştırmaya konu olan giysilerin bazılarının şehzadelere ait olabileceği görüşünü kuvvetlendirmektedir.

XVIII. yüzyılda batı etkisi daha da artarak kumaş sanatında daha önceki yüzyıllara göre gerileme görülmüştür. Bu dönemde dokunan birçok kumaşta düz, çizgili, ya da küçük desenler kullanılmıştır (Yetkin 1993:341-342). XVII. yüzyıl ortalarından

itibaren Osmanlı sanatını etkisi altına alan Batı tesirinin yanında klasik Türk sanatının yeniden canlandırma isteği sanatta iki eğilimin ortaya çıkmasına yol açmıştır (Gürsu 1988:137). Böylece batı etkisi ile dokunup desenlendirilen selimiye, sevai, çatma, hatayi gibi kumaşların yanısıra Osmanlı kumaş sanatının önemli örneklerinden, atlas, kemha, seaser, canfes ve ipekli kumaşlarada yer verilmiştir. Araştırma kapsamındaki çocuk giysilerinde bu iki eğilimin etkileri ile dokunan kumaşlar yer almaktadır.

XIX. yüzyılda batı yaşam biçiminin benimsenmesi tüm sanat dallarını etkilemiştir. Kumaş sanatında da görülen batı etkisi ile el dokuması kumaşlar, yerini fabrikalarda dokunan kumaşlara bırakmıştır (Gürsu 1988:142). 1850 tarihlerinden sonra sultan düğünleri için gelinlik, tuvaletlik kumaşlar Avrupa'dan getirilmeye başlanmıştır (Tezcan 1982:108).

Araştırma kapsamındaki XIX. yüzyıl çocuk giysilerinde kullanılan kumaşların büyük bir bölümünün düz dokumalardan oluşması kumaş sanatındaki gerilemenin önemli bir göstergesidir.

4.3.1.3 ANA KUMAŞ RENKLERİ

Osmanlı İmparatorluk Dönemi (1453-1923) içerisinde araştırma kapsamına alınan çocuk giysilerinde kullanılan ana kumaş renklerine ilişkin bilgiler Tablo 7'de sunulmuştur. Araştırmaya konu olan çocuk giysileri ana kumaşlarının renkleri ile ilgili bilgilerin önce her yüzyıl için ayrı ayrı değerlendirildiği, daha sonra da tüm yüzyıllar için toplu olarak değerlendirildiği Tablo 7'de görülmektedir.

TABLO 7

ANA KUMAŞ RENKLERİ

YÜZYILLAR SEÇENEKLER	%	YÜZYILLAR																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																					
		XVI. YÜZYIL	(12 ÖR /13 PRÇ)	XVII. YÜZYIL	(17 ÖR / 17 PRÇ)	XVIII. YÜZYIL	(13 ÖR / 13 PRÇ)	XIX. YÜZYIL	(16 ÖR./ 29 PRÇ.)	XX. YÜZYIL	(12 ÖR./ 14. PRÇ) (1923' E KADAR)	TOPLAM																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
AÇIK KAHVERENGİ	3,48			2	11,76		15,38	1	3,44																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																														</

XVI. YÜZYIL n = 13

XVII. YÜZYIL n = 17

XVIII. YÜZYIL n = 13

XIX. YÜZYIL n = 29

XX. YÜZYIL n = 14

TOPLAM YÜZYIL n = 86

Tablo 7 incelendiğinde, XVI. yüzyılda araştırmaya konu olan 13 parça çocuk giysisi ana kumaşının % 38.46'sında sarı (Ek-A, 4;6;7;8;11), % 30.76'sında bej (Ek-A, 1;3;5;9), % 30.76'sında beyaz (Ek-A, 2;4;6;12) ve % 23.07'sinde kırmızı (Ek-A, 2;6;11) rengin kullanıldığı,

XVII yüzyılda araştırma kapsamına alınan 17 parça çocuk giysisi ana kumaşlarının % 41.17'sinde metalik sarı (Ek-A, 17; 21; 24;25;26;27;28), %29.41'inde sarı (Ek-A, 15;19;20;23;28), % 23.52'sinde gümüş rengi (Ek-A, 16;17;22;24), % 23.52'sinde mavi (Ek-A, 23;26;27;28), % 23.52'sinde krem rengi (Ek-A, 13;14;25;27), %17.64'ünde kırmızı (Ek-A, 13;20;28), %17.64'ünde Açık yeşil (Ek-A, 16;17;27), % 17.64'ünde pembe (Ek-A, 14;23;29) renklerinin kullanıldığı,

XVIII. yüzyılda ulaşılabilen 13 parça çocuk giysisi ana kumaşlarının % 38.46'sında sarı (Ek-A, 34;35;38;39;40), % 30.76'sında kırmızı, (Ek-A, 30;31;34;37), %30.76'sında metalik sarı (Ek-A, 33;35;36;37) % 23.07'sinde yeşil, (Ek-A, 31;34;37) renklerinin kullanıldığı,

XIX. yüzyılda araştırmaya konu olan 29 parça çocuk giysisinin ana kumaşlarının % 13.79'unda kırmızı (Ek-A, 43;45;46;56), %13.79'unda krem rengi (Ek-A, 45;50;51;54), % 10.34'ünde bordo (Ek-A, 47;49;58), % 10.34'ünde mor (Ek-A, 48;52;53), % 10.34'ünde siyah (Ek-A, 44;45;50) renklerinin kullanıldığı,

XX. yüzyılda ulaşılabilen çocuk giysilerinin % 14.28' inde gri (Ek-A, 59;63),%14.28'inde krem rengi (Ek-A, 64;67), ve %14.28'inde kırmızı (Ek-A, 65;70) renklerinin kullanıldığı görülmektedir.

Osmanlı İmparatorluk Dönemi (1453-1923) çocuk giysilerinin ana kumaşlarında kullanılan renkler toplu olarak değerlendirildiğinde 33 farklı renk tespit edilmiştir. 86 parça çocuk giysisinin % 19.76'sında sarı, %16.60'ında kırmızı, %13.95'inde krem, % 13.95'inde metalik sarı, % 9.30'unda beyaz % 8.14'ünde bej, % 6.97'sinde siyah, %5.81'inde açık yeşil, % 5.81'inde gümüş rengi, % 5.81'inde mavi, % 5.81'inde mor, % 5.81'inde, pembe, % 5.81'inde turuncu renklerinin kullanıldığı yine Tablo 7'nin incelenmesinden anlaşılmaktadır.

Osmanlılarda giysi kumaşının olduğu kadar, renginde bir anlamı vardır ve giyenin toplum düzeyini yansıtmaktadır. Sarayda giyilen kumaş, biçim ve renkte giysileri halkın giymesi yasaklandığı gibi, her dini azınlığın giysisi ve rengi de ayrı olarak belirlemiştir (Reyhanlı, 1991:69)

Renkli ipliklerle dokunan tek renkli kumaşlar arasında ipek atlas, ipek kadife, metal bükümlü iplikli seaser, yer almaktadır. Çok renkli (polikrom) kumaşlar arasında seraser, kemha, atlas, çatma, sevai, serenk, libanez, selimiye bulunmaktadır (Barışta 1988:98,100).

XVI. ve XVII. yüzyıllar arasında kullanılan giysilerde mavi, sarı, kırmızı, beyaz ve krem rengi daha çok tercih edilmiştir. Metal iplikli dokumalarda giysilerin değerini arttırmak için sarı ipek iplik üzerine gümüş telin seyrek bir biçimde sarılması ile gümüşe altın görünümü verilmesi sağlanmıştır. Kumaşların gümüş görünümlü olması için içte kullanılan ipek iplik bezay olarak kullanılmıştır (Wearden 1991:136).

Türk dokuma ve boya ustaları dünya tekstilciliğine çini mavisi, türk kırmızısı, güvez, pişmiş ayva rengi, safran sarısı gibi yıllar boyunca hiç bozulmayan, sararmayan canlı ve diri renkleri kazandırmışlardır (Anonim 1978:263).

Araştırmaya konu olan seraser ve kemha kumaşlarında metal ipliklerin sarı ve beyaz ipek ipliklerin üzerine sarıldığı tespit edilmiştir.

Türk kumaşlarında kullanılan renkler, motifler ve motiflerin oluşturduğu kompozisyon şemaları tam bir uyum içindedir. En sevilen renk güvezi dedikleri koyu kırmızıdır. Daha sonra mavi, beyaz, sarı, yeşil, krem ve siyahtır. Koyu kırmızı renk en çok zeminde kullanılmış ve üzerindeki desenlerde birbiriyle uyumsuz gibi görünen zıt renklerle inanılmaz bir ahenk yaratılmıştır (Tezcan 1991b:211).

Türk kumaşlarının özellikleri az renkle ve aynı şema içerisinde yaratılan süsleme çeşitlerdir (Gürsu 1988:24). Araştırma kapsamındaki giysilerde de bu süsleme şeklinin uygulandığı belirlenmiştir.

Araştırma kapsamındaki çocuk giysilerinde en çok sarı (%19.76), kırmızı (%18.60), krem (%13.95), metalik sarı (%13.95), beyaz (%9.30), bej (%8.14), siyah (%6.97), açık yeşil, gümüş rengi, mavi, mor, pembe ve turuncu (%5.81) renklerinin kullanıldığı tespit edilmiştir.

4.3.2.YARDIMCI MALZEMELER

4.3.2.1. ASTAR VE DUBLE KUMAŞLARI

4.3.2.1.1. ASTAR VE DUBLE KUMAŞ HAMMADDELERİ

Osmanlı imparatorluk dönemi (1453-1923) içerisinde çocuklar tarafından kullanılmış ve araştırma kapsamına alınan çocuk giysilerinin dikimlerinde kullanılan astar ve duble kumaşlarının hammaddelerine ilişkin bulgular 'de sunulmuştur. Araştırmaya konu olan çocuk giysilerinde kullanılan astar ve duble kumaşı hammaddelerine ait verilerin önce her yüzyıl için ayrı ayrı değerlendirildiği, daha sonra da tüm yüzyıllar için toplu olarak değerlendirildiği Tablo 8' de görülmektedir.

TABLO 8

ASTAR VE DUBLE KUMAŞI HAMMADELERİ

SEÇENEKLER		ASTAR			DUBLE		
		PAMUKLU	İPEKLI	YÜNLÜ	PAMUKLU	İPEKLI	KÜRK
YÜZYILLAR							
XVI. YÜZYIL	S	6	5		6		
(12 ÖR / 13 PRÇ)	%	85,71	71,42		100		
XVII. YÜZYIL	S	5	8		10	3	
(17 ÖR / 17 PRÇ)	%	62,5	100			33,33	
XVIII. YÜZYIL	S	10	4		1		1
(13 ÖR / 13 PRÇ)	%	90,9	36,36		50		50
XIX. YÜZYIL	S	10	10		1		
(16 ÖR / 29 PRÇ.)	%	50	50		100		
XX. YÜZYIL	S	7	3	1	1		
(12 ÖR. / 14. PRÇ)							
(1923' E KADAR)	%	63,63	27,27	9,09	100		
TOPLAM	S	38	30	1	19	3	1
	%	66,66	52,63	1,75	100	15,78	5,26

XVI. YÜZYIL n=7
 XVII. YÜZYIL n=8
 XVIII. YÜZYIL n=11
 XIX. YÜZYIL n=20
 XX. YÜZYIL n=11
TOPLAM YÜZYIL n=57

XVI. YÜZYIL n=6
 XVII. YÜZYIL n=9
 XVIII. YÜZYIL n=2
 XIX. YÜZYIL n=1
 XX. YÜZYIL n=1
TOPLAM YÜZYIL n=19

Tablo 8 incelendiğinde XVI. yüzyılda araştırmaya konu olarak seçilen ve astarlı olarak çalışılan çocuk giysileri astar kumaşlarının %85.71'inde pamuk (Ek-A, 1;2;3;6;9;10) %71.42'sinde ipek (Ek-A, 1a;1b;10;11) ham maddesinin, dubleli olarak çalışılan çocuk giysileri duble kumaşlarının % 100'ünde pamuk (Ek-A, 1;4;5;7;8;12), ham maddesinin kullanıldığı,

XVII. yüzyılda araştırma kapsamına alınan ve astarlı olarak çalışılan çocuk giysileri astar kumaşlarının %100'ünde ipek (Ek-A, 13; 18; 21; 24; 25; 26; 27; 28), % 62.5'inde pamuk (Ek-A, 18;21;24;25;28) hammaddesinin, dubleli olarak çalışılan çocuk giysileri duble kumaşının % 100'ünde pamuk (Ek-A, 14; 15; 16; 17; 19; 20; 22; 23; 29), %44.44'ünde ipek (Ek-A, 16;17;29) hammaddesinin kullanıldığı,

XVIII. yüzyılda araştırmaya konu edilen ve astarlı olarak çalışılan çocuk giysileri astar kumaşlarının % 90.90'ında pamuk (Ek-A, 30;31;32;33;35;36;37;38;40;42), %36.36'sında ipek (Ek-A, 34;36;38;40) hammaddesinin, dubleli olarak çalışılan çocuk giysileri duble kumaşlarının, % 50'sinde pamuk (Ek-A, 39), % 50'sinde kürk (Ek-A, 41) kullanıldığı,

XIX.yüzyılda elde edilebilen astarlı olarak çalışılan çocuk giysileri astar kumaşlarının % 50' sinde pamuk (Ek-A, 46a;46b;47a;47b;49;50; 52;53a;57;58), %50'sinde ipek (Ek-A, 43;44;45;48;51a;51b;53b;53c;54;55;) hammaddesinin, dubleli olarak çalışılan çocuk giysileri dule kumaşlarının %100'ünde pamuk hammaddesinin kullanıldığı,

XX yüzyılda ulaşılabilen ve astarlı olarak çalışılan çocuk giysileri astar kumaşlarının % 63.63'ünde pamuk (Ek-A, 60;61;62;66;68;69;70), % 27.27'sinde ipek (Ek-A, 59;63;67), % 9.09'unda yün (Ek-A, 59) hammaddesinin, dubleli olarak çalışılan çocuk giysileri duble kumaşlarının %100'ünde pamuk (Ek-A, 65) hammaddesinin kullanıldığı görülmektedir.

Osmanlı İmparatorluk Dönemi (1453-1923) içerisinde kullanılmış olan çocuk giysilerinin astar ve duble kumaşları toplu olarak değerlendirildiğinde 4 çeşit ana hammaddeye ulaşılmıştır. İmparatorluk Dönemi astarlı çocuk giysilerinde kullanılan astar kumaşlarının %66.66'sında pamuk, % 52.63'ünde ipek ve %1.75'inde yün hammaddesinin kullanıldığı,

Dubleli çocuk giysilerinde kullanılan duble kumaşlarının % 100'ünde pamuk, % 15.78'sinde ipek ve %5.26'sında kürk kullanıldığı yine Tablo 9'un incelenmesinden anlaşılmaktadır.

Denilebilirki Osmanlı İmparatorluk Dönemi'nde kullanılan astarlı ve dubleli çocuk giysileri astar ve duble kumaşları genellikle pamuk veya ipek hammaddeli kumaşlardan çalışılmıştır.

XVI. ve XVII yüzyıllarda Anadolu pamuğunun kalitesi iyi olduğundan pamuklu dokumalar batının ilgisini çekmiştir. Pamukların kirpas ve bogası denilen kalın cinslerinden ince tülbentlere kadar her tür kalitesi dokunmuştur. Bu kumaşlardan kaftan dikildiği gibi genellikle astarlık ve döşemelik olarak kullanılmıştır (Tezcan 1997:24) Ayrıca canfes gibi ince ipekli kumaşlarda kaftan astarı olarak kullanılmıştır (Tezcan 1991:212)

4.3.2.1.2. ASTAR VE DUBLE KUMAŞ ÇEŞİTLERİ

Osmanlı İmparatorluk Dönemi (1453-1923) içerisinde araştırma kapsamına alınan çocuk giysilerinde kullanılan astar ve duble kumaşlarına ilişkin bilgiler Tablo 9'da sunulmuştur. Araştırmaya konu olan çocuk giysilerinde kullanılan astar ve duble kumaşlarına ilişkin bilgilerin önce her yüzyıl için ayrı değerlendirildiği, daha sonrada tüm yüzyıllar için toplu olarak değerlendirildiği Tablo 9'da görülmektedir.

TABLO 9
ASTAR VE DUBLE KUMAŞI ÇEŞİTLERİ

SEÇENEKLER		ASTAR											DUBLE			
		ATLAS	BASKILI ATLAS	BASMA	BEZ	CANFES	İPEKLI	İPEK SATEN	PAMUK SATEN	PAMUK ORGANZE	TAFTA	TÜL	YÜNLÜ	BEZ	CANFES	KÜRK
YÜZYILLAR																
XVI. YÜZYIL	S	1			6	2	2							6		
(12 ÖR /13 PRÇ)	%	14,28			85,71	28,57	28,57							100		
XVII. YÜZYIL	S	1	1		5	4	3							9	4	
(17 ÖR / 17 PRÇ)	%	12,5	12,5		62,5	37,5	37,5							100	44,44	
XVIII. YÜZYIL	S	1			10	2	1							1		1
(13 ÖR / 13 PRÇ)	%	9,09			90,9	18,18	9,09							50		50
XIX. YÜZYIL	S			2	6	1	6	1	2		1	1		1		
(16 ÖR./ 29 PRÇ.)	%			10	30	5	30	5	10	5	5	5		100		
XX. YÜZYIL	S			1	4		3			2		1		1		
(12 ÖR./ 14.PRÇ)	%			9,09	36,36					18,18				100		
(1923' E KADAR)	S	3	1	3	29	7	13	1	1	2	1	1		18	4	1
TOPLAM	%	5,26	1,75	5,26	50,87	12,28	22,81	1,75	1,75	3,51	1,75	1,75	1,75	94,73	22,22	5,55

XVI. YÜZYIL	n=7
XVII. YÜZYIL	n=8
XVIII. YÜZYIL	n=11
XIX. YÜZYIL	n=20
XX. YÜZYIL	n=11
TOPLAM YÜZYIL	n=57

XVI. YÜZYIL	n=6
XVII. YÜZYIL	n=9
XVIII. YÜZYIL	n=2
XIX. YÜZYIL	n=1
XX. YÜZYIL	n=1
TOPLAM YÜZYIL	n=19

Tablo 9 incelendiğinde XVI. yüzyılda ulaşılabilen astarlı çocuk giysilerinin %85.71'inde ince dokunmuş pamuklu kumaş (bez) (Ek-A, 1;2;3;6;9;10), % 28.57'sinde canfes (Ek-A, 1a;1b;), % 28.57'sinde ipekli (Ek-A, 10;11), %14.28'inde atlas (Ek-A, 11) kumaşının, dubleli çocuk giysilerinin % 100'ünde ince dokunmuş pamuklu kumaş (bez) (Ek-A, 1;4;5;7;8;12) kullanıldığı,

XVII. yüzyılda araştırma ya konu olan ve astarlı olarak çalışılan çocuk giysilerin %62.5'inde bez (Ek-A, 18;21;24;25;28), % 50'sinde canfes (Ek-A, 13;18;21;26), %37.5'inde ipekli (Ek-A, 26;27;28) kumaşların, dubleli olarak çalışılan giysilerin % 100'ünde duble kumaşı olarak bez (Ek-A, 14; 15; 16; 17; 19; 20; 22;23;29) kullanılırken % 44.44'ünde canfes (Ek-A, 16;17) kumaşının kullanıldığı,

XVIII. yüzyılda araştırmaya konu olan ve astarlı olarak çalışılan giysilerin %90.90'ında bez (Ek-A, 30; 31; 32; 33; 35; 36; 37;38;40;42) %18.18'inde canfes (Ek-A, 36;38), %9.09'unda atlas (Ek-A, 40) ve %9.09'unda ipekli (Ek-A, 34) kumaşların, dubleli olarak çalışılan giysilerin %50'sinde bez (Ek-A, 39), %50'sinde kürk (Ek-A, 41) kullanıldığı,

XIX.yüzyılda araştırmaya konu olan astarlı çocuk giysilerinin %30'unda bez (Ek-A, 46a;46b;50;52;53;57), %30'unda ipekli (Ek-A, 48;51a;51b;53a;63b;55) %10'unda basma (Ek-A, 49;58), %10'unda pamuk saten (Ek-A, 47a;47b) kumaşlarının dubleli olarak hazırlanan çocuk giysilerinin %100'ünde ince dokunmuş pamuklu (bez) kullanıldığı, XX. yüzyılda astarlı olarak kullanılan çocuk giysilerinin %36.36'sında bez (Ek-A, 60;66;69;70) %27.27'sinde

ipekli (Ek-A, 59;63;67) kumaşların, dubleli olarak hazırlanan giysilerin %100'ünde bez (Ek-A, 65) kullanıldığı görülmektedir.

1453-1923 yılları arasında araştırmaya konu olan 86 parça çocuk giysisinin %66.27'sinin astarlı, %22.09'unun dubleli, %11.62'sinin astarsız (Bkz.Tablo 16) olduğu belirlenmiştir.

Astarlı giysilerin %50.87'sinde bez, %22.81'inde ipekli ve %12.28'inde canfes kumaşları tercih edilirken, dubleli giysilerin %94.73'ünde bez, %22.2'sinde canfes kumaşının tercih edildiği yine Tablo.9'un incelenmesinden anlaşılmaktadır.

Araştırma kapsamına alınan astarlı (%50.87), ve dubleli (%94.73) çocuk giyilerinde ince dokunmuş pamuklu (bez) kumaşların daha çok tercih edildiği belirlenmiştir.

Osmanlı kaftanlarının astarlanması; kumaş kenarları üst üste yerleştirilerek, elbisenin düzyüzünden oyulgama dikişi ile birleştirilmiştir. Kirlendikleri takdirde astar kolayca sökülerek yıkanır veya pahalı olmayan bir biçimde yenileme imkanı oluşturulmuştur (Wearden 1990:138). XVI. yüzyılda elde edilen örneklerin %53.84'ü (Bkz.Tablo 16) astarlı olarak çalışılmıştır. Yıkandığı takdirde bozulabilecek yapıda olan ana kumaşlardan dikilen giysilerde bu şekilde bir uygulamanın yapılmış olabileceği düşünülebilir.

4.3.2.1.3. ASTAR VE DUBLE KUMAŞI RENKLERİ

Osmanlı imparatorluk dönemi (1453-1923) içerisinde araştırma kapsamına alına çocuk giysilerinde kullanılan astar ve duble kumaş renklerine ilişkin bilgiler Tablo 10' da sunulmuştur. Araştırmaya konu olarak seçilen çocuk giysilerinde kullanılan astar ve duble kumaşlarının renklerine ilişkin bilgilerin önce her yüzyıl için ayrı ayrı, daha sonrada tüm yüzyıllar için toplu olarak değerlendirildiği Tablo 10'da görölmektedir.

Tablo 10 incelendiğinde, XVI. yüzyılda araştırma kapsamına alınan astarlı çocuk giysileri astar kumaşlarının %71.42'sinde beyaz (Ek-A, 1;2;6;9;10;), %28.57'sinde nohut rengi (nohudi) (Ek-A, 10;11) %14.28'inde bej (Ek-A, 11), %14.28'inde leylak rengi (Ek-A, 1), %14.28'inde mavi (Ek-A, 11) renklerinin, dubleli çocuk giysileri duble kumaşlarının %100'ünde beyaz (Ek-A, 1; 3; 4; 5; 7; 8;12) rengin kullanıldığı,

XVII.yüzyılda araştırmaya konu olan astarlı çocuk giysileri astar kumaşlarının %62.50'sinde beyaz (Ek-A, 18;21;24;25;27) %25'inde kırmızı (Ek-A, 26;27), %12.5'inde bej (Ek-A, 18), %12.5'inde ceviz yeşili (Ek-A, 26), %12.5'inde çimen yeşili (Ek-A, 25), %12.5'inde kavun içi (Ek-A, 21) ve %12.5'inde yeşil (Ek-A, 24) renklerinin, dubleli çocuk giysileri duble kumaşlarının %100'ünde beyaz (Ek-A, 14;15;16;17;19;20;22;23;29), %22.22'sinde krem rengi (Ek-A, 16;17), %11.11 inde mavi (Ek-A, 23) ve %11.11'inde sarı (Ek-A, 29) renklerinin kullanıldığı,

XVIII. yüzyılda araştırma kapsamına alınan astarlı çocuk giysileri astar kumaşlarının %100'ünde beyaz, (Ek-A, 30; 31; 32; 33; 34;35; 36;37;38;40;42) rengin, dubleli olarak çalışılan 2 adet çocuk giysininin duble kumaşının %50'sinde beyaz (Ek-A, 39), %50'sinde kahverengi (Ek-A, 41) renklerinin kullanıldığı,

XIX. yüzyılda araştırmaya konu olan astarlı çocuk giysileri astar kumaşlarının %25'inde beyaz (Ek-A, 46;47;51;53;57), %15'inde krem rengi (Ek-A, 49;55;58), %15'inde pembe (Ek-A, 49;53;58) renklerinin, XIX. yüzyılda dubleli olarak çalışılan 1 adet giysininin %100'ünde eflatun (Ek-A, 54) rengin kullanıldığı,

XX. yüzyılda araştırma kapsamına alınan astarlı çocuk giysileri astar kumaşlarının, %36.36'sıda beyaz (Ek-A, 62;67;68;70) %27.27'sinde kırmızı (Ek-A, 63;66;67), %18.18'inde pembe (Ek-A, 68-69) renklerini, dubleli çocuk giysileri duble kumaşlarının %100'ünde beyaz (Ek-A, 65) rengin kullanıldığı görülmektedir.

Osmanlı imparatorluk dönemi (1453-1923) çocuk giysilerinin astar kumaşlarında kullanılan renkler toplu olarak değerlendirildiğinde astar kumaşlarında 27, duble kumaşlarında 6 adet renk çeşidine rastlanmıştır.

Astarlı çocuk giysileri astar kumaşlarının %52.63'ünde beyaz, %12.28'inde kırmızı, %8.77'sinde pembe renklerinin kullanıldığı; dubleli giysilerin %89.47'sinde beyaz renk tercih edilirken diğer renklerin daha az oranlarda kullanıldığı yine Tablo 10'un incelenmesinden anlaşılmaktadır.

Türk dokumacılığında bir grup kumaş beyaz ve bej gibi tabii renklerle dokunmuştur. İnce ve seyrek dokunmuş pamuklu, keten, tülbent müslin, organze ve patiskalar bu gruptandır (Barışta 1988:98) Bogası ve kirpas adıda verilen seyrek dokunmuş pamuklu kumaşların, genellikle boyanmamış beyaz renklileri astarlık olarak kullanılmıştır (Koçu 1969:41, 157).

Araştırma kapsamına alınan çocuk giysilerinde kullanılan astar kumaşlarının (%52.63), duble kumaşlarının (%94.11) büyük bir çoğunluğunda beyaz rengin kullanıldığı tespit edilmiştir.

4.3.2.2. DİĞER YARDIMCI MALZEMELER (GEREÇLER)

4.3.2.2.1. YARDIMCI MALZEME ÇEŞİTLERİ

Osmanlı İmparatorluk Dönemi (1453-1923) içerisinde çocuklar tarafından kullanılmış olan ve araştırma kapsamına alınan çocuk giysilerinin dikimlerinde kullanılan yardımcı malzemelerin çeşitlerine ilişkin bilgiler Tablo 11'de sunulmuştur. Araştırmaya konu olan çocuk giysilerinin dikimlerinde kullanılan yardımcı malzemelerin çeşitleri ile ilgili bilgilerin öncelikle her yüzyıl için ayrı ayrı daha sonrada tüm yüzyıllar için tolu olarak değerlendirildiği Tablo 11'de görülmektedir.

TABLO 11
YARDIMCI MALZEME (GEREÇ) ÇEŞİTLERİ

SEÇENEKLER		ANA KUMAŞ												ASTAR			DUBLE		
		AGRAF	DİKİŞ İPLİĞİ	DÜĞME	FERME/ÜP(ÇİTÇİT)	KAĞIT	KEMER TOKASI	LASTİK	ŞERİT	TELA	TÜL	UÇKUR	VATKA	ZIMBA	DİKİŞ İPLİĞİ	KUMAŞ	TELA	DİKİŞ İPLİĞİ	DUBLE
YÜZYILLAR		S	13	3											7			6	6
(12 ÖR / 13 PRÇ)		%	100	23,07											100			100	100
XVII. YÜZYIL		S	17	9					1						8			9	9
(17 ÖR / 17 PRÇ)		%	100	52,94					5,88						100			100	100
XVIII. YÜZYIL		S	1	13	5										11			2	1
(13 ÖR / 13 PRÇ)		%	7,69	100	38,46										100			100	50
XIX. YÜZYIL		S	5	19	1	10		1			1	6	2	1	20			1	
(16 ÖR./ 29 PRÇ.)		%	17,24	100	65,61	34,48		3,44			3,44	20,68	6,89	3,44	100			100	
XX. YÜZYIL		S	14	5		7	1	1			2	6	2		11	1	1	1	
(12 ÖR./ 14.PRÇ)		%		35,71		50	7,14	7,14		14,28			14,28		100	9,09	9,09	100	
(1923' E KADAR)		S	6	31	1	17	1	2	1	2	1	6	4	1	57	1	1	19	16
TOPLAM		%	6,97	100	36,04	1,16	1,16	2,32	1,16	2,32	1,16	6,97	4,65	1,16	100	1,75	1,75	100	84,21

XVI. YÜZYIL n=13
XVII. YÜZYIL n=17
XVIII. YÜZYIL n=13
XIX. YÜZYIL n=29
XX. YÜZYIL n=14
TOPLAM YÜZYIL n=86

XVI. YÜZYIL n=7
XVII. YÜZYIL n=8
XVIII. YÜZYIL n=11
XIX. YÜZYIL n=20
XX. YÜZYIL n=11
TOPLAM YÜZYIL n=57

XVI. YÜZYIL n=6
XVII. YÜZYIL n=9
XVIII. YÜZYIL n=2
XIX. YÜZYIL n=1
XX. YÜZYIL n=1
TOPLAM YÜZYIL n=19

Tablo 11 incelendiğinde, XVI. yüzyılda araştırma kapsamına alınan 13 parça çocuk giysisi ana kumaş dikiminin %100'ünde dikiş ipliği (Ek-A, 1;2;3;4;5;6;7;8;9;10;11;12) %23.07 sinde düğmenin (Ek-A, 1;10;11) yardımcı malzeme olarak kullanıldığı,

XVII. yüzyılda ulaşılabilen 17 parça çocuk giysisi ana kumaş dikiminin %100'ünde dikiş ipliği (Ek-A, 13; 14; 15; 16; 17; 18; 19; 20;21;22;23;24;25;26;27;28;29) %52.94'ünde düğme (Ek-A, 17; 18; 20;21;22;23;25;26;27), %5.88'inde şerit'in (Ek-A, 14) yardımcı malzeme olarak kullanıldığı,

XVIII. yüzyılda araştırmaya konu edilen 13 parça çocuk giysisi ana kumaş dikiminin %100'ünde dikiş ipliği (Ek-A, 30; 31; 32; 33; 34;35;36;37;38;39;40;41;42),%38.46'sında düğme (Ek-A, 32; 33; 38; 40;42) %7.69'unda agrafların (Ek-A, 41) yardımcı malzeme olarak kullanıldığı,

XIX.yüzyılda araştırmaya konu olan 29 parça çocuk giysisi ana kumaş dikiminin %100'ünde dikiş ipliği (Ek-A, 43; 44; 45; 46; 47; 48;49;50; 51;52;53;54;55;56;57;58;), %65.51'inde düğme (Ek-A, 43; 44;45;46;50;53;54;56;57), %34.48'inde kağıt (Ek-A, 45; 46; 47; 48; 49;50;52;53;57;58), %20.68'inde uçkur (Ek-A, 45;46;47;52;53;57), %17.24'ünde agrafların (Ek-A, 46;47;49;53;58) %50'sinde kağıt, (Ek-A, 60;65;66;67;68;69;70), %37.71'inde düğmenin (Ek-A, 59; 62; 63;66;70), yardımcı malzeme olarak kullanıldığı,

XX. yüzyılda araştırma kapsamına alınan 14 parça çocuk giysisi ana kumaş dikiminin %100'ünde dikiş ipliği (Ek-A, 59;60;61;62;63;64;65;66; 67;68;69;70), %50' sinde kağıt

(Ek-A,60;65;66;68;69;70),% 35.71' inde düğmenin (Ek-A, 59; 62; 63; 66; 70) yardımcı malzeme olarak kullanıldığı görülmektedir.

XVI. yüzyılda astarlı olarak kullanılan çocuk giysilerinin %100'ünde ve (Ek-A, 1;2;3;6;9;10;11) dubleli çocuk giysilerinin %100'ünde dikiş ipliği (Ek-A, 1;4;5;7;8;12), ayrıca dubleli olarak hazırlanan giysilerin %100'ünde pamku (Ek-A, 1;4;5;7;8;12) kullanıldığı,

XVII. yüzyılda astarlı olarak çalışılan çocuk giysilerinin astar dikimlerinin %100'ünde dikiş ipliği (Ek-A, 13; 18; 21; 24; 25; 26; 27;28) kullanılmıştır. Dubleli olarak kullanılan çocuk giysisi duble kumaşı dikimlerinin %100'ünde dikiş ipliği (Ek-A, 14;15;16;17;19;20;22;23;29) ve %100'ünde pamuk (Ek-A, 14;15;16;17;19;20;22;23;29) kullanıldığı,

XVIII. yüzyılda astarlı olarak dikilen çocuk giysilerinin astar dikimlerinin %100'ünde dikiş ipliği (Ek-A, 30;31;32;33;34; 35;36;37;38;40;42), dubleli olarak dikilen çocuk giysilerinin %100'ünde dikiş ipliği (Ek-A, 39;41) ve %50'sinde pamuk (Ek-A, 39) kullanıldığı,

XIX. yüzyılda astarlı olarak dikilen çocuk giysilerinin %100'ünde dikiş ipliğinin (Ek-A, 43; 44; 45; 46; 47a; 47b; 48; 49; 50a; 50b;51a;51b;52; 53a;53b;53c;54;55;57;58) kullanıldığı,

XX. yüzyılda araştırma kapsamında bulunan ve astarlı olarak dikilen çocuk giysilerinin %100'ünde dikiş ipliğinin (Ek-A, 59;60;61;62;63; 64;66;67;68;69;70) yardımcı malzeme olarak kullanıldığı yine Tablo 11'in incelenmesinden anlaşılmaktadır.

Osmanlı İmparatorluk Dönemi (1453-1923) içerisinde araştırmaya konu edilen çocuk giysilerinin dikimlerinde kullanılan yardımcı malzemelere (gereçler) ilişkin bilgiler toplu olarak değerlendirildiğinde ana kumaş dikiminin %100'ünde dikiş ipliği, %36.04'ünde düğme, %19.76'sında kağıt, %6.97'sinde agraf ve %6.97'sinde uçkur kullanıldığı,

Astarlı ve dubleli giysilerin astar ve duble kumaşı dikiminin %100'ünde dikiş ipliği, dubleli giysilerin %84.21'inde pamuğun yardımcı malzeme olarak kullanıldığı Tablo 12'de görülmektedir.

Kaftanlar ve entariler yazlık ve kışlık olarak iki şekilde kullanılmıştır. Yazlıkları ipek kumaş ve ipek astar kullanılarak hazırlanmıştır. Kışlık giysilerin içi kürkle kaplanmış veya arasına pamuk koyularak kapitone yapılmıştır. Ayrıca saray koleksiyonunda sultanların kullandığı içi pamuklu ve kapitone yapılmış beyaz bezden zıbınlar da bulunmaktadır (Tezcan 1991;212).

Araştırmaya konu olarak seçilen çocuk giysilerinin dubleli olanlarının %84.21'inde pamuk kullanılmıştır. Ana kumaş ile astar kumaşı arasında pamuk yerleştirilerek kapitane ile dublelenen çocuk giysilerinin kışlık giysiler olarak kullanıldığı şeklinde yorumlanabilir.

4.3.2.2.2. YARDIMCI MALZEME RENKLERİ

Osmanlı İmparoturluk Dönemi (1453-1923) içerisinde çocuklar tarafından kullanılmış olan ve araştırma kapsamına alınan çocuk giysilerinin dikimlerinde kullanılan yardımcı malzemelerin renklerine ilişkin bulgular Tablo 12'de sunulmuştur. Araştırmaya konu olan çocuk giysilerinin dikimlerinde kullanılan yardımcı malzemelerin renkleri ile ilgili bilgilerin öncelikle her yüzyıl için ayrı ayrı, daha sonra da tüm yüzyıllar için toplu olarak değerlendirildiği Tablo 12'de görülmektedir.

Tablo 12 incelendiğinde XVI. yüzyılda araştırma kapsamına alınan 13 parça çocuk giysisinin ana kumaş dikiminde kullanılan yardımcı malzemelerin %69.23'ünde beyaz (Ek-A, 1; 2; 3; 4; 5; 6; 7; 8;12), %30.76'sında sarı (Ek-A, 7;8;10;11) renklerinin kullanıldığı,

XVII.yüzyılda araştırmaya konu olan 17 parça çocuk giysisi ana kumaş dikiminde kullanılan yardımcı malzemelerin %35.29'unda beyaz (Ek-A, 13;14;16;17;20;23) %35.29'unda sarı (Ek-A, 15;19;20;21;23;24), %29.41'inde metalik sarı (Ek-A, 20;21;23;25;27), %23.32'sinde kırmızı (Ek-A, 13;25;26;27) renklerinin kullanıldığı,

XVIII.yüzyıllarda araştırmaya konu olan çocuk giysileri ana kumaş dikiminde kullanılan yardımcı malzemelerin %53.84'ünde sarı (Ek-A, 34;35;37;38;39;40;41), %30.76'sında metalik sarı (Ek-A, 33;36;38;40), %15.38'inde beyaz (Ek-A, 31;36), %15.38'inde siyah (Ek-A, 41;42) renklerinin kullanıldığı,

XIX.yüzyılda ulaşılabilen 29 parça çocuk giysisinin ana kumaş dikiminde kullanılan yardımcı malzemelerin %34.48'inde siyah (Ek-A, 44;45;47;49;50;52;55;56;57;58), %31.03'üde sarı (Ek-A, 44;45;46;48;49; 51;52;53;57) %24.13'ünde beyaz (Ek-A, 43;45;46;47;50;53;57), %13.79'unda gri (Ek-A, 44;45;46;47) %10.34'ünde kırmızı (Ek-A, 43;49;56) %10.34'ünde metalik sarı (Ek-A, 44;51;56) renklerinin kullanıldığı,

XX.yüzyılda araştırmaya konu olan çocuk giysilerinin ana kumaş dikimlerinde kullanılan yardımcı malzemelerin %35.71'inde

sarı (Ek-A, 64;65;66;68;69), %21.42'sinde beyaz (Ek-A, 63;65;70) renklerinin kullanıldığı görülmektedir.

XVI. yüzyılda araştırmaya konu edilen astarlı çocuk giysilerinin astar dikimlerinde kullanılan yardımcı malzemelerin %85.71'inde beyaz (Ek-A, 1;2;3;6;9;10), %14.28'inde mavi (Ek-A, 11) renklerinin, dubleli çocuk giysilerinin duble kumaşı dikimlerinde kullanılan yardımcı malzemelerin %100'ünde beyaz rengin (Ek-A, 1;4;5;7;8;12) kullanıldığı,

XVII.yüzyılda araştırma kapsamına alınan astarlı çocuk giysilerinin astar kumaşı dikimlerinde kullanılan yardımcı malzemelerin %62.5'inde beyaz (Ek-A, 18;21;24;25;28), %25'inde kırmızı (Ek-A, 26;27;), %25'inde yeşil (Ek-A, 25;26) renklerinin, dubleli çocuk giysilerinin duble kumaşı dikiminde kullanılan yardımcı malzemelerin %100'ünde beyaz (Ek-A, 14; 15; 16; 17; 19; 20;22;23;29), %22.22'sinde sarı (Ek-A, 19;29) ve %11.11'inde mavi (Ek-A, 23) renklerinin kullanıldığı,

XVIII. yüzyılda ulaşabilen asarlı çocuk giysilerinin astar kumaşı dikimlerinde kullanılan malzemelerin %100'ünde beyaz (Ek-A, 30;31;32;33;34;35;36;37;38;40;42) renklerini, dubleli olarak çalışılan giysilerin %50'sinde beyaz (Ek-A, 39), %50'sinde sarı (Ek-A, 39) ve %50'sinde kahverengi renklerinin kullanıldığı,

XIX.yüzyılda asarlı olarak çalışılan çocuk giysilerinin astar kumaşı dikimlerinde kullanılan yardımcı malzemelerin %30'unda beyaz (Ek-A, 44;46;47;53;55), %25'inde krem (Ek-A, 45; 49; 51;54;58), %10'unda lacivert (Ek-A, 44;53) renklerinin kullanıldığı,

XX.yüzyılda astarlı olarak çalışılan ocuk giysilerinin astar kumaşı dikimlerinde kullanılan yardımcı malzemelerin %54.54'ünde beyaz (Ek-A, 59;61;62;63;67;70), %18.18'inde kırmızı (Ek-A, 63;66) %18.18'inde pembe (Ek-A, 68;69) renklerinin kullanıldığı yine Tablo 13'ün incelenmesinden anlaşılmaktadır.

Osmanlı İmparatorluk Dönemi (1453-1923) içerisinde kullanılmış olan ocuk giysilerinin dikimlerinde kullanılan yardımcı malzemelerin renklerine ilişkin bilgiler toplu olarak değerlendirildiğinde, ana kumaş dikiminde kullanılan yardımcı malzemelerin %36.04'ünde sarı, %31.39'unda beyaz, %15.11'inde metalik sarı %13.95'inde siyah ve %10.46'sıda kırmızı renklerinin kullanıldığı,

Astarlı olarak çalışılan ocuk giysilerinde kullanılan yardımcı malzemelerin %59.64'ünde beyaz, dubleli olarak çalışılan ocuk giysileri yardımcı malzemelerinin %89.47'sinde beyaz rengin kullanıldığı, astarlı giysilerde bej, eflatun, kahverengi, kırmızı, krem, lacivert, mavi, mor, pembe, sarı, siyah yavru ağız ve yeşil, dubleli giysilerde kahverengi, mavi ve sarı renklerinin daha az oranlarda tercih edildiği Tablo 13'te görölmektedir.

XVI. ve XVII yüzyılda kullanılan ocuk giysilerinin %100'ü astarlı veya dubleli olarak çalışılmıştır (Bkz. Tablo 16). Bu dönemlerde astar kumaşlarının büyük bir çoğunluğunda (XVI.yüzyıl %71.42, XVII.yüzyıl %62.5), duble kumaşlarının %100'ünde beyaz rengin (Bkz. Tablo 11) kullanıldığını daha önce belirtmiştik. Bu bağlamda XVI. ve XVII. yüzyılda kullanılmış olan ocuk giysileri astar ve duble kumaşlarının dikimlerinde kullanılan

yardımcı malzemelerde beyaz renk oranının yüksekliğini etkilemiştir.

Ulaşılabilen çocuk giysilerinde kullanılan kumaş renklerinin oranları ile (Bkz. Tablo 8), anakumaş dikimlerinde kullanılan yardımcı malzemelerinin oranları arasında büyük bir benzerlik bulunduğu göze çarpmaktadır. Ana kumaş dikimlerinde kullanılan yardımcı malzeme renklerinin kumaş renkleri dikkate alınarak belirlendiği şeklinde yorumlanabilir.

4.4. DİKİŞ ÖZELLİKLERİ

Osmanlı İmparatorluk Dönemi (1453-1923) içerisinde araştırma kapsamına alınan çocuk giysilerinde kullanılan dikiş özelliklerine ilişkin bulgular Tablo 13'de sunulmuştur.

Tablo 13'de sunulan veriler tespit edilirken, elde edilen çocuk giysilerinin farklı 33 bölümde dikiş özelliklerine ilişkin bilgiler aranmış her dikiş özelliğinin uygulandığı giysi bölümlerine ait bilgiler Ek.C'de sunulmuştur. Bu dikiş özelliklerinin yer aldığı bölümler gruplandırılarak Tablo 13'ün son şekline ulaşılmıştır. Araştırmaya konu olarak seçilen çocuk giysilerinin dikimlerinde kullanılan dikiş özelliklerinin önce her yüzyıl için ayrı ayrı , daha sonra da 1453-1923 yılları arasında ulaşabildiğimiz çocuk giysilerinin dikimlerinde kullanılan dikiş özelliklerinin tüm yüzyıllar için toplu olarak değerlendirildiği bilgiler Tablo 13'te görülmektedir.

TABLO 13
DİKİŞ ÖZELLİKLERİ

SEÇENEKLER		ANA KUMAŞ							ASTAR						DUBLE					
		ÇİRPMA	ELDE MAKİNA DİKİŞİ	KAPALI BASKI	MAKİNADA DÜZ DİKİŞ	OYULGAMA	SÜRFİLE	SÜRFİLE BASKI	HİRİSTO TEĞELİ	TOPLAM	KAPALI BASKI	MAKİNADA DÜZ DİKİŞ	OYULGAMA	PERVAZLI BASKI	TOPLAM	MAKİNADA DÜZ DİKİŞ	OYULGAMA	TOPLAM		
YÜZYILLAR		S	12				108								31	15	46		36	36
XVI. YÜZYIL (12 ÖR /13 PRÇ)		%	10				90								67,4	32,6	100		100	100
XVII. YÜZYIL (17 ÖR / 17 PRÇ)		S	6		2		119								50	30	82		36	36
(17 ÖR / 17 PRÇ)		%	4,77		1,57		93,7								60,98	36,58	100		100	100
XVIII. YÜZYIL		S	27		2		110								82	15	102		8	8
(13 ÖR / 13 PRÇ)		%	19,4		1,44		79,13								80,39	14,71	100		100	100
XIX. YÜZYIL (16 ÖR./ 29 PRÇ.)		S	7	23	3	21	67	3	7	1	132	8	28	7	16	3	62			
(16 ÖR./ 29 PRÇ.)		%	5,31	17,42	2,28	15,9	50,75	2,28	5,31	0,75	100	12,9	45,2	11,3	25,8	4,84	100			
XX. YÜZYIL		S	4		4	44	6	10	9	1	78		23	10	2		35		7	7
(12 ÖR./ 14 PRÇ) (1923' E KADAR)		%	5,13		5,13	56,4	7,69	12,8	11,5	1,28	100		65,7	28,6	5,72		100		100	100
TOPLAM		S	56	23	11	65	410	13	16	2	596	15	51	17	181	63	327		7	80
		%	9,39	3,86	1,84	10,9	68,79	2,18	2,68	0,35	100	4,59	15,6	5,2	55,35	19,26	100		8,05	91,95

XVI. YÜZYIL n= 120
XVII. YÜZYIL n= 127
XVIII. YÜZYIL n= 139
XIX. YÜZYIL n= 132
XX. YÜZYIL n= 78
TOPLAM YÜZYIL n= 596

XVI. YÜZYIL n= 46
XVII. YÜZYIL n= 82
XVIII. YÜZYIL n= 102
XIX. YÜZYIL n= 62
XX. YÜZYIL n= 35
TOPLAM YÜZYIL n= 327

XVI. YÜZYIL n= 36
XVII. YÜZYIL n= 36
XVIII. YÜZYIL n= 8
XIX. YÜZYIL n= 0
XX. YÜZYIL n= 7
TOPLAM YÜZYIL n= 87

Tablo 13 incelediğinde, XVII. yüzyılda araştırmaya konu olarak seçilen çocuk giysileri ana kumaşının %90'ında oyulgama dikişinin (Ek-A, 1;2;3;4;5;6;7;8;9;10;11;12), %10'unda çırpma dikişinin (Ek-A, 1;2;3;4;5;6; 7;8;9;10;11) uygulandığı,

XVII. yüzyılda araştırma kapsamına alınan çocuk giysilerinin %93.70'inde oyulgama dikişinin (Ek-A, 13;14;15;16;17;18;19;20; 21;22;23;24;25;26;27;28;29), %4.77'sinde çırpma dikişinin (Ek-A, 13;15;16), %1.57'sinde kapalı baskı (Ek-A, 13;21) dikişinin uygulandığı,

XVIII. yüzyılda araştırmaya konu olan çocuk giysilerinin %79.13'ünde oyulgama dikişinin (Ek-A, 30; 31; 32; 33; 34; 35; 36; 37;38;39;40;41;42), %19.43'ünde çırpma dikişinin (Ek-A, 30; 31; 32;33;34;35;36;37;38;41;42), %1.44'ünde kapalı baskı (Ek-A, 31;32) dikişinin uygulandığı,

XIX. yüzyılda araştırma kapsamına alınan çocuk giysilerinin %50.75'inde oyulgama (Ek-A, 45;46;47;48;49;50;52;53;55;56;57;58), %17.42'sinde elde mkinadikişi (Ek-A, 46;51;52;57), %15.90'ında makinada düz dikiş (Ek-A, 43;44;46;50;54), %5.31'inde çırpma (Ek-A, 46;54;55), %5.31'inde sürfile baskı (Ek-A, 43;44;54), %2.28'inde kapalı baskı (Ek-A, 50;54), %2.28'inde sürfile (Ek-A, 54) dikişinin uygulandığı,

XX. yüzyılda araştırmaya konu olan çocuk giysileri ana kumaşlarının %56.41'inde makinada düz dikiş (Ek-A, 59; 61; 62; 63;64;66;67), %12.82'sinde sürfile (Ek-A, 59;61), %11.54'ünde sürfile baskı (Ek-A, 59;61;63), %7.69'unda oyulguma dikişi

(Ek-A, 60;65;68;69;70) %5.13'ünde kapalı baskı (Ek-A, 67), %5.13'ünde çırpma dikişi (Ek-A, 65), %1.28'inde hiristo teğelinin (Ek-A, 59) uygulandığı görülmektedir.

XVI. yüzyılda araştırma kapsamına alınan astarlı ve dubleli çocuk giysileri asar kumaşlarının %67.40'ında oyulgama dikişi (Ek-A, 2;6;9;10;11), %32.60'ında pervazlı baskı (Ek-A, 1;10;11) dikişlerinin, duble kumaşlarının %100'ünde oyulgama dikişinin (Ek-A, 1;3;4;5;7;8;12) uygulandığı,

XVII. yüzyılda ulaşabilen astarlı ve dubleli olarak çalışılan çocuk giysileri astar kumaşlarının %60.98'inde oyulgama (Ek-A, 13;18;21;24;25;26;27;28), %36.58'inde pervazlı baskı (Ek-A, 18;21;24;25;26;28), %2.44'ünde çırpma dikişinin (Ek-A, 24;26;), duble kumaşlarının %100'ünde oyulgama dikişinin (Ek-A, 14;15;16;17;19;20;22;23;29) uygulandığı,

XVIII. yüzyılda araştırma ya konu edilen astarlı ve dubleli çocuk giysileri astar ve duble kumaşlarının %80.39'unda oyulgama (Ek-A, 30;31;32;33;34;35;36;37;38;40;42), %14.71'inde pervazlı baskı (Ek-A, 36;38;40), %4.90'ında çırpma dikişini (Ek-A, 31;42), duble kumaşlarını %100'ünde oyulgama dikişinin (Ek-A, 39) uygulandığı,

XIX. yüzyılda araştırma kapsamına alınan astarlı çocuk giysileri astar kumaşı dikimlerinin %45.16'sında kapalı baskı (Ek-A, 45;47; 48;49;51;53;57), %25.80'inde oyulgama dikişi (Ek-A, 43;44;45;48; 49;50;51;52;53;55), %12.91'inde çırpma dikişi

(Ek-A, 46;58), %11.29'unda makinada düz dikiş (Ek-A, 43;44), %4.84'ünde pervazlı baskı (Ek-A, 55) dikişlerinin uygulandığı,

XX. yüzyılda araştırmaya konu olarak seçilen çocuk giysileri astar kumaşlarının %65.71'inde kapalı baskı (Ek-A, 59;60;63;67;68;69), %28.57'sinde makinada düz dikiş (Ek-A, 59;61;63), %5.72'sinde oyulgama dikişinin (Ek-A, 59;63), dubleli olarak çalışılan giysilerin duble kumaşlarının %100'ünde makiada düz dikişin (Ek-A, 62), uygulandığı yine Tablo 13'ün incelenmesinden anlaşılmaktadır.

Osmanlı İmparatorluk Dönemi (1453-1923) içerisinde kullanılmış olan çocuk giysiler toplu olarak değerlendirildiğinde 9 farklı dikiş özelliğinin uygulandığı tespit edilmiştir.

Çocuk giysileri ana kumaş dikiminin %68.79'unda oyulgama, %10.91'inde makinada düz dikiş, %9.39'unda çırpma ve %3.86'sında elde makina dikişinin kullanıldığı, astar kumaş dikiminin %55.35'inde oyulgama, %19.26'sında pervazlı baskı, %15.60'ında kapalı baskı, %5.20'sinde makinada düz dikiş kullanıldığı, duble kumaş dikiminin %91.95'inde oyulgama ve %8.05'inde makina dikişinin uygulandığı Tablo 13'de görülmektedir.

İki kumaş parçasının iğne ve iplik yardımı ile birleştirilmesi işlemini "dikiş" olarak tanımlayabiliriz. Sadece giysilerin birleştirilmesi amacı ile değil pekçok tekstil ürününün birleştirilmesinde ve süslemesinde kullanılan "dikiş" geçmişten günümüze kadar çeşitlenmiş ve gelişmiştir. Önceleri elde yapılan

dikiş dikme işi, XVIII. yüzyılın ortalarında (1750) dikiş makinasının bulunması (Eray 1986:1) ile daha zevkli ve zahmetsiz bir hale gelmiştir.

İlerleyen teknik buluşlar, dikiş diken makinalara yeni özellikler kazandırmakta ve pek çok dikiş çeşidi ortaya çıkmaktadır. İlk bulunduğu yıllarda iki kumaş parçasını birbirine tutturma yarayan, dikiş makinalarının günümüzde pekçok çeşitli bulunmaktadır.

Günümüzde yapılan işin özelliğine göre kullanılmakta olan pekçok dikiş çeşidi bulunmaktadır. Elde ve makinada yapılarına göre ikiye ayırmak mümkündür.

- Elde yapılan dikiş çeşitleri: Oyulgama, çeşitli teğeller, çırpma, çeşitli baskılar, sürfile vb.

- Makinada yapılan dikiş çeşitleri: Günümüzde hazır giyim sanayinde elde uyguladığımız pekçok dikiş özelliğini yapabilen çok çeşitli makinalar kullanılmaktadır (Baskı makinası, overlok, reçme, düzdikiş makinası, teğel makinası, remeyöz vb.)

XVI. XVII. ve XVIII. yüzyıllarda araştırmaya konu olan çocuk giysilerinin dikimlerinde elde yapılan oyulgama ve çırpma dikişinin kullanıldığı belirlenmiştir.

XIX. yüzyılda ulaşabildiğimiz çocuk giysilerinin %15.90'ında düz makina dikişi kullanılmıştır. İlk işe yarar dikiş makinasının 1829'yılında yapıldığının (Bayraktar 1983:17) belirtirsek dikiş makinasının Osmanlı Devletine çok hızlı bir şekilde ulaştığı

söyleyebiliriz. XX. yüzyılın başlarında ulaşabildiğimiz çocuk giysilerinin %56.40'ında makina dikişi kullanılması ülkemizde dikiş makinasının çok çabuk yaygınlaştığını ve kullanıldığı şeklinde yorumlanabilir.

4.5. BİÇİM VE DİKİM ÖZELLİKLERİ

4.5.1. BİÇİM ÖZELLİKLERİ

Osmanlı İmparatorluk dönemi (1453-1923) içerisinde çocuklar tarafından kullanılan ve araştırma kapsamına alınan çocuk giysilerinin biçim özelliklerine ilişkin bulgular Tablo 14'te sunulmuştur. Araştırmaya konu olan çocuk giysilerinin biçim özelliklerine ait verilerin önce her yüzyıl için ayrı ayrı daha sonra da tüm yüzyıllar için toplu olarak değerlendirildiği Tablo 14'te görülmektedir.

TABLO 14

BİÇİM ÖZELLİKLERİ

SEÇENEKLER	ÖN BEDEN				ARKA BEDEN				BEDEN BOYU				KOL				KOL BOYU					
	DÜZ	KUPLU	PENSİ	YAN PEŞLİ	DÜZ	KUPLU	PENSİ	YAN PEŞLİ	BELE KADAR	KALÇA DÜŞÜKLÜĞÜNE KADAR	DİZLERE KADAR	BİLEKLERE KADAR	DÜŞÜK TAKMA KOL	İKİPARÇALI KOL	KUŞLU TAKMA KOL	TAKMA KOL	YAPRAK KOL	KOLSUZ	KISA	UZUN	KISA ÖNÜ OYUNTULU	
YÜZYILLAR																						
XVI. YÜZYIL	S																					
12 ÜST GİYSİ																						
1 ALT GİYSİ	%																					
XVII. YÜZYIL	S																					
13 ÜST GİYSİ																						
4 ALT GİYSİ	%																					
XVIII. YÜZYIL	S																					
13 ÜST GİYSİ																						
7 ALT GİYSİ	%																					
XIX. YÜZYIL	S																					
22 ÜST GİYSİ																						
7 ALT GİYSİ	%																					
XX. YÜZYIL	S																					
13 ÜST GİYSİ																						
7 ALT GİYSİ	%																					
GIYSİ (1923'E KADAR)																						
TOPLAM	S																					
73 ÜST GİYSİ																						
13 ALT GİYSİ	%																					

XVI. YÜZYIL n = 12
 XVII. YÜZYIL n = 13
 XVIII. YÜZYIL n = 13
 XIX. YÜZYIL n = 22
 XX. YÜZYIL n = 13
 TOPLAM YÜZYIL n = 73

Tablo 14 incelendiğinde XVI. yüzyılda araştırmaya konu olarak seçilen üst bedene giyilen çocuk giysileri ön bedeninin %100'ünde yanpeş (Ek-A, 1;2;3;4;5;6;7;8;9;10;11;12) %100'ünde ön peş (Ek-A, 1;2;3;4;5;6;7;8;9; 10;11;12) bulunduğu, arka bedeninin %100'ünde yanpeş (Ek-A, 1;2;3;4;5;6;7;8;9;10;11;12) bulunduğu belirlenmiştir. Ayrıca giysilerin %100'ünün arka ortası dikişsizdir (Ek-A, 1;2;3;4;5;6;7;8;9;10;11;12). Giysilerin %91.66'sının beden boyu dizlere kadar (Ek-A, 1;2;3;4;5;6;7;8;9;11;12), %8.33'ünün beden boyu kalça düşüklüğüne kadardır (Ek-A, 10). Çocuk giysilerinin %100'ünde düşük takma kol (Ek-A, 1; 2; 3; 4; 5; 6; 7; 8;9;10;11;12) kullanılırken, %91.67'sinde kısa ve önü oyuntulu (Ek-A, 1;2;3;4;5;6;7;8;9;11;12) kol kullanıldığı,

XVII. yüzyılda araştırmaya konu olan çocuk giysileri ön bedeninin %100'ünde yan peş (Ek-A, 17; 18; 19; 20; 21; 22; 23; 24; 25;26;27;28;29) %61.53'ünde ön peş (Ek-A, 17;18;19;20;21;22;23) olduğu, arka bedeninin %100'ünde yan peş (Ek-A, 17; 18; 19; 20; 21; 22;23;24;25;26;27;28;29) olduğu, %84.61'inin arka ortası dikişsiz iken (Ek-A, 17;18;19;20;21;22;23;24;25;26;28). %15.38'inin arka ortası dikişli (Ek-A, 27;29) olarak çalışıldığı, çocuk giysilerinin %84.61'inin bedene boyu dizlere kadar (Ek-A, 17; 19; 20; 22; 23; 24; 25;26;27;28;29), %15.38'inin beden boyu bileklere kadar (Ek-A, 18;21) olduğu, bu giysilerin %84.61'inde düşük takma kol (Ek-A, 18;19;2;22;23;24;25;26;28;29) %15.38'inde kuşlu takma kol (Ek-A, 17;21) kullanılırken; %76.92'sinde kısa önü oyuntulu kol (Ek-A, 18;19;20;22;23;24;25;26;28;29), %15.38'inde uzun kol (Ek-A, 17;21) ve %7.69'unda kısa kol (Ek-A, 27) kullanıldığı,

XVIII. yüzyılda araştırma kapsamına alınan çocuk giysileri ön bedeninin %92.30'unda yanpeş (Ek-A, 30;31;32;33;34;35;36; 37; 38;39;40;41), %69.23'ünde ön peş (Ek-A, 30; 31; 32; 33; 35; 36; 37; 39;40) olduğu; arka bedeninin %92.30'unda yan peş (Ek-A, 30;31;32;33;34;35;36; 37;38;39;40;41), olduğu belirlenmiştir. Bu giysilerin %100'ünün arka ortası dikişsiz olarak çalışılmıştır (Ek-A, 30;31;32;33;34;35;36;37;38;39;40;41;42). Giysilerin %36.46'sının dizlere kadar uzunlukta (Ek-A, 30;35;37;38;41), %30.76'sının bileklere kadar uzunlukta (Ek-A, 32;33;34;36), %30.76'sının kalça düşüklüğüne kadar uzunlukta (Ek-A, 31;39;40;42) olduğu, %84.61'inin düşük takma kol kullanılırken (Ek-A, 30;31;32;33;34;35;37;38;39;40;41), %7.69'unda kuşlu takma kol (Ek-A, 37); %7.69'unda kolsuz (Ek-A, 42) olduğu, %69.23'ünde uzun (Ek-A, 30; 31; 32; 33; 34; 35; 36; 37; 41), %23.07'sinde kısa önü oyuntulu (Ek-A, 38;39;40) kol kullanıldığı,

XIX. yüzyılda araştırma kapsamına alınan çocuk giysilerinin %68.18'inde düz (Ek-A, 43;45a;45b;46d;47b;48;49;50b; 52a; 53b; 53c;55;57;58) %22.72'sinde kuplu (Ek-A, 46c;47a;50a;51a; 54), %4.54'ünde pensli (Ek-A, 44), %4.54'ünde yan peşli (Ek-A, 56) ön beden kesimi uygulandığı, %54.54'ünde düz (Ek-A, 43; 44; 47b; 49; 50b;51b;52;53a;53b;55;57a;58), %40.90'ında kuplu (Ek-A, 44; 45a; 46a;47b;47a;48;50a;51a;54), %4.54'ünde yanpeşli (Ek-A, 56) arka beden kesimi uygulandığı bu giysilerin %63.63'ünün arka ortası dikişsiz iken (Ek-A, 43; 44; 45a; 45b; 46a; 47a; 47b; 48; 53a; 53b; 54;55;57a;58), %36.36'sının arka ortasının dikişli (Ek-A, 46b; 49; 50a;50b;51a;51b;52a;56) olduğu, giysilerin %63.63'ünün bele kadar uzunlukta (Ek-A, 43; 45a; 46a; 47a; 47b; 48; 49; 50a; 51a;

51b;53a;53b;57a;58), %22.72'sinin kalça düşüklüğüne kadar uzunlukta (Ek-A, 44;45b;46b;50b;52a), %13.64'ünün dizlere kadar uzunlukta (Ek-A, 54;55;56) olduğu, %36.37'sinin kuşlu takma kollu (Ek-A, 45b;50b;51a;52;53a;53b;55;56), %22.72'sinin kolsuz (Ek-A, 46b;47b;51b;57;58), %18.18'inin yapmak kollu (Ek-A, 45a;46a;47;48), %18.18'inin takma kollu (Ek-A, 43; 49; 50b; 54) ve 4.54'ünün iki parçalı kollu (Ek-A, 44) olduğu; %72.72'sinin uzun kollu (Ek-A, 43; 44; 45a, 45b; 46a; 47a; 48; 49; 50a; 51a; 52; 53a;53b;54;55;56), %4.54'ünün kısa kollu (Ek-A, 50b) olarak çalışıldığı,

XX. yüzyılda ulaşılabilen çocuk giysilerinin %92.30'unda düz ön beden kesimi (Ek-A, 59; 61; 62; 63; 64; 65; 66; 67; 68; 69; 70) %7.69'unda kuplu ön beden kesimi (Ek-A, 60), uygulandığı; %69.23'ünde düz arka beden kesimi (Ek-A, 61; 62; 64; 65; 66; 67; 68; 69;70), %23.07'sinde kuplu arkabeden kesimi (Ek-A, 59a;60;63) %7.69'unda pensli arka beden kesimi uygulandığı giysilerin %69.23'ünün arka ortasının dikişsiz (Ek-A, 59; 60a; 60b; 65; 66; 67;68;69;70), %30.76'sının arka ortasının dikişli olduğu (Ek-A, 61;62;63;64) belirlenmiştir. Bu giysilerin %61.53'ünün beden boyu bele kadar (Ek-A, 60;61b;65;66;67;68;69;70), %23.07'sinin beden boyu dizlere kadar (Ek-A, 61a;62;63), %15.38'inin beden boyu kalça düşüklüğüne kadar (Ek-A, 59;64) olduğu, %61.53'ünde kolsuz giysiler kullanılırken (Ek-A, 60b;64;65;66;67;68;69;70), %15.38'inde iki parçalı kol (Ek-A, 59;63), %15.38'inde ise takma kol (Ek-A, 61;62) kullanıldığı ve bu giysilerin %30.76'sının uzun kollu (Ek-A, 59;60;61;63), %7.69'unun kısa kollu (Ek-A, 62) olduğu görülmektedir.

Osmanlı İmparatorluk dönemi (1453-1923) içerisinde kullanılmış olan çocuk giysilerinin biçim özellikleri toplu olarak değerlendirildiğinde giysilerin %52.38'inde yan peş, %38.35'inde ön peş; %36.98'inde düz ön beden kesimi uygulandığı, bu giysilerin %68.49'unda düz arka beden kesimi, %52.05'inde yan peş kesiminin uygulandığı, ulaşılabilen çocuk giysilerinin %80.82'sinin arka ortasının dikişsiz olduğu, %45.20'sinin beden boyu dizlere kadar, %35.61'inin beden boyu bele kadar olduğu, bu giysilerin %46.57'sinde düşük takma kol tercih edilirken %19.18'inin kolsuz olduğu göze çarpmaktadır. Giysilerin %41.09'unda uzun kol kullanılırken %32.87'sinde kısa ve önü oyuntulu kol şeklinin kullanıldığı yine Tablo 14'ün incelenmesinden anlaşılmaktadır.

XVI. XVII. ve XVIII. yüzyıllarda ulaşabildiğimiz çocuk giysilerinin hemen hemen %100'ünde peş parçaları kullanılmıştır. Bu parçaların giysinin vücuda oturabilmesini sağlamak ve gisiye daha zengin bir görünüm kazandırmak, dolgunluk vermek ve giyen kişinin hareket serbestisini sağlamak amacı ile yaptığı şekilde yorumlanabilir.

Çok kıymetli malzemelerden yapılan el dokuması kumaşların enleri ve boyları kanunlarla belirlenmiştir. En çok rastlanılan enler 65-68 cm.dir. En darı 52 cm, en geniş 73 cm'dir (Yetkin 1993:233), XVI. XVIII. ve XVIII. yüzyıllarda araştırma kapsamına alınan çocuk giysileri kumaşlarının da yukarıda belirtilen ölçülerde dokunduğu belirlenmiştir.

Araştırmaya konu olarak seçilen bazı giysilerin peşlerinde bulunan küçük kesikler (Ek-A, 11:25) giysileri hazırlamak için çok

az kumaşa sahip olunduğu, altın ve gümüş telli kumaşların maddi değerinin yüksekliğinden dolayı terzilerin biçim kadar, ekonomik olmayada özen göstermeleri şeklinde yorumlanabilir. Kısa kollu giysilerin büyük bir çoğunluğunda uygulanan ön kolun 2-5 cm. yukarıya doğru oyuk olması oldukça dikkat çekicidir.

Büyük bir çoğunluğunun peşli (XVI. yüzyıl %100, XVII. yüzyıl %100, XVIII. yüzyıl %92.30) olduğubelirlenen giysilerin peş parçalarının biçimlerinde dönemler arasında farklılıkların olduğu gözlenmiştir. XVI. yüzyılda yan peşlerin bel yerleştirilen bölümlerinin kavisli olarak çalışıldığı, XVIII. yüzyılda ki çocuk giysileride bu kavisin yapılmadığı tespit edilmiştir.

Dikişlerdeki küçük farklılıklar haricinde tüm kaftanların kesimi aynıdır. XVIII. yüzyılda İngiliz Fransız tekstili hakkında yazan Natalie Rothstein "Giysilerin kesimi yavaş bir biçimde değişikliğe uğramıştır, modaya ayak uyduran toplum desenden ziyade, stil ve kesime daha çok önem vermiştir. Aynı şeyi XVI. yüzyıl ile XVII. yüzyıl Türkiye'si için söylemek mümkün olmamaktadır." (Wearden 1991:136).

XIX. yüzyılın sonu ile XX. yüzyılın başları arasında çocuklara cepken takım giydirmeye geleneği doğmuştur. (Koçu 1969:84) Takma kollu cepkenlerin yanı sıra, yalnızca üstlerden tutturularak kol altı açık bırakılmış ve kol üstüne düşen yaprak kollara rastlanmaktadır (Koçu 1969:51).

XIX. yüzyılda araştırmaya kapsamına alınan çocuk giysilerinin %18.84'ünde yapmak kollu cepkenler bulunmaktadır.

4.5.2. DİKİM ÖZELLİKLERİ

Osmanlı İmparatorluk Dönemi (1453-1923) içerisinde çocuklar tarafından kullanılmış ve araştırma kapsamına alınan çocuk giysilerinin dikim özelliklerine ilişkin bulgular Tablo 15'de sunulmuştur.

Araştırmaya konu olarak seçilen çocuk giysilerinin dikim özelliklerine ilişkin verilerin önce her yüzyıl için ayrı ayrı değerlendirildiği, daha sonra da tüm yüzyıllar için toplu olarak değerlendirildiği Tablo 15'de görülmektedir.

TABLO 15
DİKİM ÖZELLİKLERİ

YÜZYILLAR	SEÇENEKLER	ÜST GIYSİLER										ALT+ÜST GIYSI										ALT GIYSİLER														
		KAPAMA				İLİK		YAKA		CEP				OMUZ		DERVAZ		KOL AĞZI				YIRTMACI			İÇ TEMİZLİK			BEL		PAÇA	AG	BOY				
XVI. YÜZYIL	(12 ÖR / 13 PRÇ)	DÜĞMESİZ	ŞERİTLİ TEKSİRA DÜĞMELİ	TEK SİRA DÜĞMELİ ÖN	TEK SİRA DÜĞMELİ ARKA	KORDON İLİK	ÖRME İLİK	BEDENE TAKILAN	BEDENDEN ÇIKAN	OYUNTULU	DİKİŞTEN AÇILAN CEP	İLİK CEP	KAPAKLI İLİK CEP	YARIK İLİK CEP	YELEKCEP	DİKİŞLİ	DİKİŞSİZ	ETEK ÜCU	ETEK ÜCU YIRTMACI	ÖN KAPAMA	YAKA	ASTAR İLE	BASKI İLE	KOL KAPAĞI	MANŞET	DERVAZ	UÇKURLU	LASTİKLİ	KEMERLİ	PATİKLİ	DÜZ	PARÇALI	PARÇASIZ	UZUN	KISA	
		6	2	1		3		8		4	1				1	1	2	10	3	3	3	3	6					4	100		1				1	
		75	16,67	8,33		25		66,67		33,33	8,33				8,33		16,67	83,33	25	61,5	69,2	25	75					4	100		100				100	
		23,1	23,1			76,97		30,8			69,2	30,8			15,4		23,07	76,92	69,2	58,8	23,07	23,1						50	100		50				100	
		%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
XVII. YÜZYIL	(17 ÖR / 17 PRÇ)	46,15	7,69	38,46	53,84	7				100	53,84	2		7,69		15,38	84,61	23,07	61,5	23,07	23,07	23,1					11	100		50				100		
		23,1	23,1			76,97		30,8		69,2	30,8			15,4		23,07	76,92	69,2	58,8	23,07	23,1						50	100		50				100		
		%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	
		S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	
XVIII. YÜZYIL	(13 ÖR / 13 PRÇ)	85,7				6				14	4,54	1				22		23,07	61,5	23,07	23,07	23,1					6	100		50				100		
		23,1	23,1			76,97		30,8		69,2	30,8			15,4		23,07	76,92	69,2	58,8	23,07	23,1						50	100		50				100		
		%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	
		S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	
XIX. YÜZYIL	(16 ÖR / 29 PRÇ.)	20,7	7,14	11	69	20	84,61	2		23,07	61,5	23,07	23,07	23,1		22		23,07	61,5	23,07	23,07	23,1					6	100		50				100		
		23,1	23,1			76,97		30,8		69,2	30,8			15,4		23,07	76,92	69,2	58,8	23,07	23,1						50	100		50				100		
		%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	
		S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	
XX. YÜZYIL	(12 ÖR / 14. PRÇ)	14,3				6				14	9,09	2	4,54			100		23,07	61,5	23,07	23,07	23,1					6	100		50				100		
		23,1	23,1			76,97		30,8		69,2	30,8			15,4		23,07	76,92	69,2	58,8	23,07	23,1						50	100		50				100		
		%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	
		S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	
TOPLAM	(1923'E KADAR)	84,61	7,69	11	66,27	20	84,61	2		23,07	61,5	23,07	23,07	23,1		22		23,07	61,5	23,07	23,07	23,1					6	100		50				100		
		23,1	23,1			76,97		30,8		69,2	30,8			15,4		23,07	76,92	69,2	58,8	23,07	23,1						50	100		50				100		
		%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	
		S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	

Tablo 15 incelendiğinde XVI. yüzyılda araştırma kapsamına alınan üst bedene giyilen çocuk giysilerinin %75'inde düğmesiz (Ek-A, 2;3;4;5;6;7;8;9;12), %16.67'sinde şeritli tek sıra düğmeli kapama (Ek-A, 10;11) kullanıldığı, iliklemeyi sağlamak amacı ile giysilerin %25'inde kordon ilik (Ek-A, 1;10;11), çalışıldığı %66.67'sinde bedene takılan yaka (Ek-A, 1;2;3;4;5;7;8;9), %33.33'ünde oyuntulu yaka (Ek-A, 6;10;11;12) çalışıldığı, yine bu giysilerin %8.33'ünde dikişten açılan cep (Ek-A, 1), %8.33'ünde yarık ilik cep (Ek-A, 10) uygulandığı, giysilerin %83.33'ünün omuzu dikişsiz (Ek-A, 1;2;3;4;5;6;7;8;9;11), %16.67'sinin omuzu dikişli (Ek-A, 10;12), olduğu, %84.61'inde etekucu yırtmacı (Ek-A, 1;2;3;4;5;6;7;8;9;10;11), %7.70'inde bel yırtmacı (Ek-A, 1) yapıldığı, %53.84'ünün astarlı (Ek-A, 1a;2;3;6;9;10;11), %46.15'inin dubleli (Ek-A, 1b;4;5;7;8;12) olarak çalışıldığı, giysilerin %75'inde kol ağzı astar ile temizlenirken (Ek-A, 2;3;4;5;6;7;8;9), %25'inde pervaz ile (Ek-A, 1;10;11) temizlendiği ayrıca giysi astarlarının %25'inin etek ucu, etek ucu yırtmacı, ön kapama ve yaka çevresine astar ve ana kumaş rengi ile uyumlu pervazların geçirildiği (Ek-A, 1;10;11),

XVII. yüzyılda ulaşabildiğimiz üst bedene giyilen çocuk giysilerinin %53.84'ünde tek sıra düğmeli kapama (Ek-A, 17;18;20;21;22;23;25), %23.07'sinde şeritli tek sıra düğmeli kapama (Ek-A, 24;26;27), %23.07'sinde düğmesiz kapama (Ek-A, 19;28;29) kullanıldığı, iliklemeyi sağlamak amacı ile giysilerin %76.92'sinde kordon ilik (Ek-A, 17; 18; 20; 21; 22; 23; 24;25;26;27) çalışıldığı, %69.23'ünde oyuntulu yaka kullanılırken (Ek-A, 17;20;23;24;25;26;27;28;29;30), %30.76'sında bedene

takılan yakanın (Ek-A, 18;19;21;22) tercih edildiği, giysilerin %30.76'sında dikişten açılan cep (Ek-A, 17;18;19;24), %15.38'inde yarık ilik cep (Ek-A, 22;26) çalışıldığı, %76.92'sinin omuzu dikişsiz (Ek-A, 17;18;19;20;21;22;23;25;27;29), %23.07'sinin omuzu dikişli (Ek-A, 24;26;28) olduğu, giysilerin %58.82'sinde etek ucu yırtmacı (Ek-A, 17;18;20;21;26;27;28;29), %23.52'sinde bel yırtmacı (Ek-A, 13;14;15;16), %11.76'sında kol yırtmacı (Ek-A, 17;21) çalışıldığı, %52.94'ünün dubleli (Ek-A, 14; 15; 16; 17; 19; 20; 22; 23;29), %47.05'inin astarlı (Ek-A, 13;18;21;24;25;26;27;28) olduğu, giysilerin %76.92'sinin kol ağzı pervaz ile temizlenirken (Ek-A, 18;20;21;23;24;25;26;27;28;29), %23.08'inin astar ile temizlendiği (Ek-A, 17;19;22), ayrıca giysi astarlarının %69.23'ünün etekucu, ön kapama ve yaka çevresi ile (Ek-A, 18; 20; 21; 23; 24; 25;26;27;28;29), %61.53'ünün etek ucu yırtmacına pavaz geçirildiği (Ek-A, 18;20;21;23;24;26;27;28;29),

XVIII. yüzyılda araştırmaya konu olan çocuk giysilerinin %46.15'inde düğmesiz kapama (Ek-A, 30;31;34;35;37;39), %38.46'sında tek sıra düğmeli kapama (Ek-A, 32;33;38;40;42) kullanıldığı ve iliklemeyi sağlamak amacı ile giysilerin %53.84'ünde kordon ilik (Ek-A, 32;33;36;38;40;42) çalışıldığı, giysilerin %100'ünde oyuntulu yaka (Ek-A, 30;31;32;33;34; 35;36;37;38;39;40;41;42), %53.84 önde dikişten açılan cep uygulanmış (Ek-A, 30;32;33;34;35;36;37;38), giysilerin %84.61'inde omuzun dikişsiz (Ek-A, 30;31;32;33;34;35;36;37;39;40;41), %15.38'inde omuzun dikişli (Ek-A, 38;42) olduğu, %84.61'inde etek ucu yırtmacı (Ek-A, 30;31;32;33;34;35;36;37;38;39;41;42), %46.15'inde düğmeli kol yırtmacı (Ek-A, 30;32;33;35;36;37),

%23.07'sinde düğmesiz kol yırtmacı (Ek-A, 31;34;41) çalışıldığı, giysilerin %84.61'inin astarlı (Ek-A, 30; 31; 32; 33; 34; 35; 36; 37; 38;40;42) %15.38'inin, dubleli (Ek-A, 39;41) olduğu, bu giysilerin %76.92'sinin kol ağzı astar ile temizlenirken (Ek-A, 30; 31; 32; 33; 34;35;37;39;41;42), %23.07 sinin kol ağzının pervaz ile temizlendiği, ayrıca giysilerin astarlarının %23.07'sinde etekucu, etekucu yırtmacı, ön kapama ve yaka çevresine farklı bir kumaş kullanılarak pervaz geçirildiği (Ek-A, 36;38;40),

XIX. yüzyılda araştırmaya konu olarak seçilen çocuk, giysilerinin %50'sinde düğmesiz kapama (Ek-A, 45; 46; 47a; 47b; 48;50a;50b;51;52;53;56), %36.36'sında teksıra düğmeli kapama (Ek-A, 44;45;46;49;51;53;54;58) kullanılmış ve iliklemeyi sağlamak amacı ile giysilerin %36.36'sında kordon ilik (Ek-A, 43; 46; 47; 51; 53;55;56;58), %22.72'sinde örme ilik (Ek-A, 44;45;49;53;54) çalışıldığı, %63.63'ünde oyuntulu yaka (Ek-A, 45;46;47;48;49; 50;51;53;54;55;56;57;58), %36.36'sında bedene takılan yaka (Ek-A, 43;44;45;46;50;51;52;53) çalışıldığı, yine bu giysilerin %9.09'unda ilik cep (Ek-A, 50;57), %4.54'ündekapaklı ilik cep (Ek-A, 44), %4.54'ünde dikişten açılan cep (Ek-A, 56) çalışıldığı %100'ünde omuzun dikişli olduğu (Ek-A, 43; 44; 45a; 45b; 46a; 46b;47a; 47b; 48; 49; 50a; 50b; 51a;51b;52;53a;53b;54;55;56;57;58) giysilerin %20.68'inde bel yırtmacı (Ek-A, 45;46;51;52;53;57) %17.24'ünde etek ucu yırtmacı (Ek-A, 49;51;55;56;57) %24.13'ünde kol yırtmacı (Ek-A, 45;46;51;53;54;55;56) uygulandığı, bu giysilerin %68.96'sının astarlı (Ek-A, 43;44;45a;46a;46b;47a;47b;48; 49;50a;51a;51b;52a;53a;53b;53c;54;55;57a;58),%27.58'inin astarsız (Ek-A, 45b;46c;50b;50c;51c;52b;56;57b) olduğu, XIX. yüzyıl çocuk

giysilerinin %27.27'sinin kol ağzı astar ile (Ek-A, 45a; 46a; 46b; 47a;47b;48;49;50a;51a;51b;52;53;55;56;57;58), %18.18'inin kol ağzı baskı ile (Ek-A, 43;45b;50b;54) temizlendiği,

XX. yüzyılda araştırmaya konu olarak seçilen çocuk giysilerinin %46.15'inde teksıra düğmeli kapama (Ek-A, 59a;59b;64;66;69;70), %30.76'sında düğmesiz kapama (Ek-A, 60;65;67;68) kullanıldığı ve iliklemeyi sağlamak amacı ile giysilerin %46.15'inde örmek ilik (Ek-A, 59a;59b;61;62;63;70), %23.07 sinde kordon ilik (Ek-A, 64;66;68) yapıldığı, %61.53'ünde oyuntulu yaka (Ek-A, 59;60;62;65;66;67;68;70), %30.96'sında bedene takılan yaka (Ek-A, 61;63;64;69) çalışıldığı, yine bu giysilerin %15.38'inde kapaklı ilik cep (Ek-A, 59;63), %7.69'unda dikişten açılan cep (Ek-A, 59), %7.69'unda yelek cep (Ek-A, 59) uygulandığı, %92.30'unun omuzu dikişli (Ek-A, 59a;59b;60;61; 62;63;65;66;67;68;69;70) olduğu, %14.28'inde etek ucu yırtmacı (Ek-A, 62;65), %14.28'inde yaka yırtmacı (Ek-A, 61;62) uygulandığı ve bu giysilerin %78.57'sinin astarlı (Ek-A, 59a; 59b; 60; 61; 62; 63;66;67;68;69;70) %14.28'inin astarsız (Ek-A, 64;65) olarak çalışıldığı görülmektedir.

Araştırma kapsamına alınan at bedene giyilen çocuk giysilerinin dikim ve biçim özelliklerine ilişkin bilgiler Tablo 16'da sunulmuştur.

Yine Tablo 16 incelendiinde XVI. yüzyılda araştırmaya konu edilen alt bedene giyilen çocuk giysilerinin %100'ünde uçkurlu bel, patikli paça, parça ağ ve bileklere kadar uzunlukta olduğu (Ek-A, 1),

XVII. yüzyılda araştırma kapsamına alınan alt bedene giyilen çocuk giysilerinin %100'ünün bileklere kadar, uzunlukta, uçkurlu belli ve ağılı olarak çalışıldığı (Ek-A, 13;14;15;16), %50'sinin patikli (Ek-A, 13;16), %50'sinin paçasının düz olarak (Ek-A, 14;15) çalışıldığı,

XIX. yüzyılda araştırmaya konu olan alt bedene giyilen çocuk giysilerinin, %100'ünde düz paça (Ek-A, 45c; 46c; 50c; 51c; 52b; 53c;57b), %87.71'inde uçkurlu bel (Ek-A, 45c;46c;51c;52b;53c), %71.43'ünde parçasız ağ (Ek-A, 45c;46c;51c;52b;53c), kullanıldığı ve %71.43'ünün bileklere kadar uzunlukta olduğu (Ek-A, 50c;51c;52b;53c;57),

XX. yüzyılda araştırmaya konu olan alt bedene giyilen çocuk giysisinin %100'ünün kemerli, düz paçalı, uzun ve ağsız olduğu görülmektedir.

Osmanlı İmparatorluk Dönemi (1453-1923) içerisinde kullanılmış olan çocuk giysilerinin dikim özellikleri toplu olarak değerlendirildiğinde giysilerin %45.20'sinde düğmesiz kapama, %36.98'inde tek sıra düğmeli kapama kullanıldığı ve iliklemeyi sağlamak amacı ile %42.46'sında kordon ilik, %15.06'sında örme ilik kullanıldığı, giysilerin %65.76'sında oyuntulu yaka tercih edilirken, %32.87'sinde bedene takılan yaka tercih edildiği, giysilerin %19.17'sinde dikişten, açılan cep, %5.47'sinde yarık ilik cep uygulanmış, olup %45.34'ünün etek ucu, %15.11'inin kolları düğmeli yırtmaçlı, %13.95'inin kolları düz yırtmaçlı ve %15.95'inin beli yırtmaçlı olarak çalışıldığı, %56.16'sının omuzu dikişli iken, %43.84'ünün omuzunun dikişsiz olduğu, bu giysilerin

%66.27'sinin astarlı, %22.09'unun dubleli olarak çalışıldığı, astarlı ve dubleli olarak çalışılan giysilerin %20.54'ünün etek ucu ve ön kapamasına, %21.91'inin yaka çevresine; %19.17'sinin etek ucu yırtmacına pervaz geçirildiği, %64.39'unun kolağzı astar ile, %23.28'inin pervaz ile temizlendiği yine Tablo 15'inin incelenmesinden anlaşılmaktadır.

Osmanlı İmparatorluk dönemi (1453-1923) içerisinde kullanılmış olan alt bedene giyilen çocuk giysilerinin %84.61'inin beli uçkurlu, %76.92'sinin paçası düz; %53.84'ünün parçalı ağı, %46.15'inin parçasız ağı, %84.61'inin boyunun uzun olduğu Talo 15'in incelenmesi sonucunda tespit edilmiştir.

XVI. XVII. ve XVIII. yüzyıllarda ulaşılabilen çocuk giysilerinin büyük bir çoğunluğunu kaftan (XVI. yüzyıl %15.38, XVII. yüzyıl, %35.29, XVIII. yüzyıl 23.08) ve entari (XVI. yüzyıl %69.24, XVII. yüzyıl %29.42, XVIII. yüzyıl %61.54) giysi türleri oluşturmaktadır. XVI. yüzyıldan itibaren kaftan ve entarilerin kumaş ve bazı özelliklerinde farklılıklar gözlenirken, biçim ve dikimlerinde önemli bir farklılığın olmadığı belirlenmiştir (Bkz. Tablo 13, Tablo 14)

XVI. yüzyıldan sonra belden aşağısı çeşitli biçimlerde değiştirilen (peş parçaları) kaftan ve entariler daima aynı geleneği sürdürmüşlerdir. XVIII. yüzyılda bu giysinin yaka kısmında bazı değişiklikler yapılmıştır (Türkoğlu 1994:38).

XVI. XVII. ve XVIII. yüzyıllarda kullanılan kaftan ve entariler, önden açık düğmeli veya düğmesi, oyuntulu yakalı veya hakim yakalı, kısa kollu ve kolun ön kısmı içeriye doğru 2-5 cm. oyuntulu, uzun kollu olanlarının kol ağzı düğmeli, büyük bir çoğunluğunun omuzu dikişsiz ve bazılarının dikişten açılan veya

yarık ilik cepli, yanları yırtmaçı vepeli, tamamının astarlı ve dubleli olduğu tespit edilmiştir.

XVI. XVII. ve XVIII. yüzyıllarda araştırmaya konu edilen çocuk kaftan ve entarileri astar ve dublelerinin yaka çevresi, ön kapama, etek ucu, etek ucu yırtmacı ve kol ağzına pervaz geçirilmiştir (XVI. yüzyıl %25, XVII. yüzyıl %69.23, XVIII. yüzyıl %23.07).

II. Mahmut'un Tanzimat Fermanının (1839) II. Abdülhamid'in I. Meşrutiyet'i (1876) ve II. Meşrutiyet'i (1908) ilan etmesi ile birlikte (Yıldız, Alptekin, Şahin, Bostan 1990:200-206) sanat ve giyim kuşam alanlarında da batılılaşma hızlanmıştır. XIX. yüzyıldan itibaren araştırma kapsamına alınan çocuk giysilerinin formlarında ve dikimlerinde farklılıkların olduğu saptanmıştır. Kaftan ve entailerin yerine palto, ceket, cepken, elbise, gömlek ve yelekler kullanılmaya başlanmıştır. XIX. ve XX. yüzyıllarda araştırmaya konu edilen çocuk giysilerinin tamamında peş parçaları yer almamaktadır. Yelek cep ve ilik cep ile örme ilik XIX. yüzyıldan itibaren kullanılmaya başlanmıştır.

4.6. SÜSLEME ÖZELLİKLERİ

4.6.1. SÜSLEME MALZEMELERİ

Osmanlı İmparatorluk dönemi (1453-1923) içerisinde araştırma kapsamına alınan çocuk giysileri süslemelerinde kullanılan malzemelere ilişkin bulgular Tablo 16'da sunulmuştur. Araştırmaya konu olan çocuk giysilerinde kullanılan süsleme malzemeleri ile ilgili bilgilerin önce her yüzyıl için ayrı ayrı değerlendirildiği, daha sonrada tüm yüzyıllar için toplu olarak değerlendirildiği Tablo 16'da görülmektedir.

TABLO 16
SÜSLEME MALZEMELERİ

SEÇENEKLER	ANA KUMAŞ														ASTAR		DUBLE												
	BONCUK	BOYA	DANTEL	DERİ	DİKİŞ İPLİĞİ	DÖĞME (DEĞİŞİK MLZ.)	DÖĞME(KORDON)	HARÇ (İPEK İPLİK)	HARÇ (METAL İPLİK)	İNÇİ	İPEK İPLİK	KAYTAN(İPEK İPLİK)	KAYTAN(METAL İPLİK)	KUMAŞ	KURDELA	KORDON (İPEK İPLİK)		KORDON (METAL İPLİK)	MERCAN	METAL İPLİK	OYA (METAL İPLİK)	PUL	SERİT (İPEK İPLİK)	SERİT(METAL İPLİK)	DİKİŞ İPLİĞİ	KORDON	KUMAŞ	DİKİŞ İPLİĞİ	KUMAŞ
YÜZYILLAR																													
XVI. YÜZYIL	S	2			12		3									3							2				3		8
(12 ÖR./13 PRÇ)	%	15,38			82,3		23,07									23,07						15,38					42,85		100
XVII. YÜZYIL	S			2	12		10				1				4		6	8					2			4	7		9
(17 ÖR./17 PRÇ)	%			11,76	70,59		56,82				5,88			23,53		29,41	47,05						11,76			50	87,5		100
XVIII. YÜZYIL	S				2		6	3	3		5	1				5	1											1	
(13 ÖR./13 PRÇ)	%				15,38		46,16	23,07	23,07		38,48	7,89		7,89		38,48	7,89											3	
XIX. YÜZYIL	S	1		1		5	7	1	4	1	2	3	7	1	1	4	10	5	6	2	1		4			27,27		50	
(16 ÖR./29 PRÇ.)	%	3,44		3,44		17,24	24,13	3,44	13,79	3,44	6,89	10,34	24,13	3,44	3,44	13,79	34,48	17,24	20,68	6,89	3,44	13,79	13,79			1			
XX. YÜZYIL	S	1			2	2	2	2	2	1		1	7			1	7	1	7										
(12 ÖR./14. PRÇ)	%	7,14			14,28	14,28	14,28		14,28	7,14		7,14	50			7,14	50	7,14	50										
(1923' E KADAR)	S	2	2	1	3	28	7	28	4	9	2	8	4	15	6	1	18	26	6	15	6	1	6			1	4	14	
TOPLAM	%	2,32	2,32	1,16	3,48	32,55	8,13	32,55	4,65	10,46	2,32	9,3	4,65	17,44	6,97	1,16	20,93	30,23	8,97	17,44	6,97	1,16	9,3	6,97	1,75	7,01	24,58	84,21	

XVI. YÜZYIL n=13
XVII. YÜZYIL n=17
XVIII. YÜZYIL n=13
XIX. YÜZYIL n=29
XX. YÜZYIL n=14
TOPLAM YÜZYIL n=88

XVI. YÜZYIL n=7
XVII. YÜZYIL n=8
XVIII. YÜZYIL n=11
XIX. YÜZYIL n=20
XX. YÜZYIL n=11
TOPLAM YÜZYIL n=57
TOPLAM YÜZYIL n=19

Tablo 16 incelendiğinde XVI. yüzyılda araştırma kapsamına alınan 13 parça çocuk giysisi ona kumaş süslemelerinin %92.30'unda dikiş ipliği (Ek-A, 1a;2;3;4;5;6;7;8;9;10;11;12), %23.07'sinde kordon düğme (Ek-A, 1;10;11), %23.07'sinde ipek iplikli kordon (Ek-A, 1;10;11), %15.38'inde ipek şerit (Ek-A, 10;11) %15.38'inde boya (Ek-A, 7;8) kullandığı,

XVII. yüzyılda araştırmaya konu olan çocuk giysileri ana kumaş süslemesinin %70.58'sinde dikiş ipliği (Ek-A, 14;15;16;18;19;20;21; 22;23;24;25;29), %58.82'inde kordon düğme (Ek-A, 17;18;20;21;22; 23;24;25;26;27), %47.05'inde metal iplikli kordon (Ek-A, 17;20;21;22; 23;25;26;27), %29.41'inde ipek iplikli kordon (Ek-A, 22;23;25;26;27) kullanıldığı,

XVIII. yüzyılda araştırmaya konu olarak seçilen çocuk giysileri ana kumaş süslemelerinin %46.15'inde kordon düğme (Ek-A, 32;33;36;38;40;42), %38.46'sında ipek iplik (Ek-A, 32;34;36;40;41), %38.46'sında ipek iplikli kordon (Ek-A, 32;33;36;40;42), %30.76'sında metal iplikli oya (Ek-A, 30;34;35;37), %23.07'side ipek iplikli harç (Ek-A, 30;41;42), %23.07'side metal iplikli harç (Ek-A, 34;35;37) malzemelerinin kullanıldığı,

XIX. yüzyılda araştırma kapsamına alınan çocuk giysileri ana kumaş süslemesinin %34.48'inde metal iplikli kordon (Ek-A, 43;45;46;47;49;50;51;53;57;58) %24.13'ünde kordon düğme (Ek-A, 45;46;48;49;51;53;58), %24.13'ünde metal iplikli kaytan (Ek-A, 45;46;47;48;49;50;53), %20.68'inde metal iplik (Ek-A, 48;49;50;51;52;54), %17.2'sinde değişik malzemeli düğme

(Ek-A, 43;44;49;54;56), %17.24'ünde mercan (Ek-A, 45;46;49;55;58) kullanıldığı,

XX. yüzyılda ulaşılabilen çocuk giysileri ana kumaş süslemelerinin %50'sinde metal iplik (Ek-A, 60;61;62;67;68;69;70), %50'sinde metal iplikli kordon (Ek-A, 60;64;66;67;68;69;70), %50'sinde metal iplikli kaytan (Ek-A, 60;64;66;67;68;69;70) kullanıldığı, boncuk, dikiş ipliği, değişik malzemeli düğme, kordon düğme, metal iplikli harç, inci, ipek iplikli kaytan, metal iplikli kaytan ipek iplikli kordon ve mercan süsleme malzemelerinin daha az oranlarda kullanıldığı görülmektedir.

XVI. yüzyılda astarlı olarak çalışılan çocuk giysilerinin %42.85'inde kumaş (Ek-A,1;10;11) dubleli olarak çalışılan çocuk giysilerinin %100'ünde dikiş ipliği (Ek-A, 1;4;5;7;8;12) kullanıldığı,

XVII. yüzyılda ulaşılan ve astarlı olarak hazırlanan çocuk giysilerinin %50'sinde ipek kordon (Ek-A, 18;21;26;27), %87.50'sinde kumaş (Ek-A, 18;21;24;25;26;27;28) kullanıldığı, dubleli çocuk giysileri süslemelerinin %100'ünde dikiş ipliği (Ek-A, 14;15;16;17;19;20;22;23;29) %55.55'inde kumaş (Ek-A, 14;17;20;23;29) kullanıldığı,

XVIII. yüzyılda astarlı olarak çalışılan çocuk giysilerinin %27.27'sinde kumaş (Ek-A, 36;38;40) süsleme malzemesi olarak kullanılırken, dubleli giysilerin %50'sinde dikiş ipliği'nin (Ek-A, 39) süsleme malzemesi olarak kullanıldığı,

XIX. yüzyılda araştırma kapsamına alınan çocuk giysilerinin %5'inde kumaş (Ek-A, 55) süsleme malzemesi olarak seçilirken XX.

yüzyılda elde edilen dubleli giysilerin %9.09 onda dikiş ipliğinin (Ek-A, 59) süsleme malzemesi olarak kullanıldığı yine Tablo 16'nın incelenmesinden anlaşılmaktadır.

Osmanlı İmparatorluk Dönemi (1453-1923) içerisinde kullanılmış olan çocuk giysilerinin süslemelerinde kullanılan malzemelere ilişkin bilgiler toplu olarak değerlendirildiğinde ana kumaş süslemesinde 23, astar süslemesinde 3, duble süslemesinde 2 farklı süsleme malzemesine ulaşılmıştır.

86 parça çocuk giysisi anakumaş süslemelerinin %32.55'inde dikiş ipliği, %32.55'inde kordon düğme, %30.23'ünde metal iplikli kordon, %20.93'ünde ipek iplikli kordon, %17.44'ünde metal iplikli kaytan, %17.44'ünde metal iplik, %10.46'sında metal iplikli harç, %9.3'ünde ipek iplikli şerit kullanıldığı,

Astarlı olarak belirlenen çocuk giysilerinin %24.56'sında kumaş, %7.01'inde ipek kordon kullanıldığı dubleli olan giysilerin %84.21'inde dikiş ipliği, %26.31'inde kumaş kullanıldığı Tablo 16'da görülmektedir.

XVI. ve XVII. yüzyılda elde edilen örneklerin büyük bir çoğunluğunda süsleme malzemesi olarak dikiş ipliğinin kullanılması bu giysilerin elde yapılan dikiş özellikleri ile süslenmiş olabileceği görüşünü arttırmaktadır. (Bkz. Tablo 19).

Kaftan ve cübbelerin renkleri ile şerit ve düğme gibi ayrıntılar rütbeleri belirtmiştir (Çoruhlu 1993:281). Osmanlılarda giysilerin kapamalarında kullanılan şeritli düğmelerin çokluğu giyen kişinin rütbesini belirtmekte, padişah ve şehzadelerinden daha fazla şeritli ve süslü giysileri kullananlar hoş karşılanmamaktaydı (Baker1991:134).

Araştırmaya konu edilen XVI. ve XVII. yüzyılda şerit ve düğmeli olarak kullanılan giysilerin (Ek-A, 10;11;25;26;27) padişahların şehzadelerine ait olabileceği görüşünü kuvvetlendirmektedir.

XVIII. yüzyıldan itibaren Türk sanatına, Batı etkileri girmeye başlamıştır. Giyim kuşamda bu etkiler önce aksesuarlarda kendini göstermiştir. Son devir Osmanlı kumaşçılığının ürünleri olan selimiye, sevai gibi kumaşlardan hazırlanan kaftan ve entariler Avrupa'dan getirilen parlak sarı yaldızlı harçlar, oyalar ve geniş dantellerle süslenmiştir (Tezcan 1991a:74).

XVIII. yüzyılda incelenen çocuk giysilerinin %30.76'sında metal iplikli oya, %23.07'sinde metal iplikli harç %15.38'inde metal iplikli şerit gibi malzemelerinin oranlarının yüksekliği, çocuk giysilerinin dönemi moda olgusuna uygun olarak kullanıldığını belirtmektedir.

XIX. yüzyılın son çeyreğinde erkek çocukları; yakası, kolları, önü sırmalarla işlenmiş üniformalar, kız çocukları; dantelli kurdela ağır tel işlemeli inci işlemeli giysileri kullanmışlardır (Tezcan 1991:74).

Araştırma kapsamına alınan XIX. yüzyıl ile XX.yüzyıl başlarında kullanılan çocuk giysilerinde önü sırmalarla işlenmiş üniformalar (Ek-A, 43;44) dantelli kurdela ağır tel işlemeli elbiseler (Ek-A, 54;61;62) yer almaktadır.

XIX. ve XX. yüzyıllarda araştırma kapsamına alınan çocuk giysilerinin süslemelerinde kullanılan malzemelerin çeşitliliği bu yüzyıllarda batı ile doğu kültürleri arasında bir senteze ulaşma çabaları olarak yorumlanabilir.

4.6.2. SÜSLEME MALZEMESİ RENKLERİ

Osmanlı imparatorluk dönemi (1453-1923) içerisinde araştırma kapsamına alınan çocuk giysileri süslemelerinde kullanılan malzemelerin renklerine ilişkin bilgiler Tablo 17'de sunulmuştur. Araştırmaya konu olan çocuk giysileri süslemelerinde kullanılan malzemelerin renkleri ile ilgili bilgilerin önce her yüzyıl için ayrı ayrı değerlendirildiği, daha sonrada, tüm yüzyıllar için toplu olarak değerlendirildiği Tablo 17'de görülmektedir.

TABLO 17

SÜSLEMEDE KULLANILAN MALZEME RENKLERİ

SEÇENEKLER	ANA KUMAŞ												ASTAR												DUBLE																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																
	YÜZYILLAR	XVI. YÜZYIL	(12 ÖR /13 PRÇ)	XVII. YÜZYIL	(17 ÖR /17 PRÇ)	XVIII. YÜZYIL	(13 ÖR /13 PRÇ)	XIX. YÜZYIL	(18 ÖR /28 PRÇ)	XX. YÜZYIL	(12 ÖR /14 PRÇ)	(1923' E KADAR)	TOPLAM	%	KAÇIK KAHERENGİ	KAÇIK MAVİ	KAÇIK PEMBE	KAÇIK SARI	AÇIK YEŞİL	BEJ	BEYAZ	2	3	5	10	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

XVI. YÜZYIL n=13
 XVII. YÜZYIL n=17
 XVIII. YÜZYIL n=13
 XIX. YÜZYIL n=28
 XX. YÜZYIL n=14
 TOPLAM YÜZYIL n=86

XVI. YÜZYIL n=7
 XVII. YÜZYIL n=8
 XVIII. YÜZYIL n=11
 XIX. YÜZYIL n=20
 XX. YÜZYIL n=11
 TOPLAM YÜZYIL n=57

XVI. YÜZYIL n=6
 XVII. YÜZYIL n=9
 XVIII. YÜZYIL n=2
 XIX. YÜZYIL n=1
 XX. YÜZYIL n=1
 TOPLAM YÜZYIL n=19

Tablo 17 inceleğinde XVI. yüzyılda araştırmaya konu olan çocuk giysileri ana kumaş süsleme malzemelerinin %23.07'sinde bej (Ek-A, 3;5;9), %23.07'sinde beyaz (Ek-A, 2;4;12), %23.07'side sarı (Ek-A, 1;7;8), %15.4'ünde metalik sarı (Ek-A, 10;11), %15.4'üde turuncu (Ek-A, 7;8) renklerinin kullanıldığı,

XVII. yüzyılda araştırmaya konu olan çocuk giysileri ana kumaş süsleme malzemelerinin %35.29'unda metalik sarı (Ek-A, 20;21;24;25;26;27), %23.53'ünde beyaz (Ek-A, 15;20;22;27), %23.53'ünde kırmızı (Ek-A, 25;26;27), %23.53'ünde sarı (Ek-A, 15;19;23;27) renklerinin kullanıldığı,

XVIII. yüzyılda araştırma kapsamına alınan çocuk giysilerinin ana kumaş süsleme malzemelerinin %46.15'inde metalik sarı (Ek-A, 30;33;34;36;37;38), %23.07'sinde açikmavi (Ek-A, 32;36;41), %23.07'sinde açık pembe (Ek-A, 34;36;41), %23.07'sinde koyu sarı (Ek-A, 30;39;40) renklerinin kullanıldığı,

XIX. yüzyılda araştırmaya konu edilen çocuk giysileri ana kumaş süsleme malzemelerinin %48.27'sinde metalik sarı (Ek-A, 44;45;46;47;48;49;50;51;53;54;55;56;57;58), %24.13'üde gümüş rengi (Ek-A, 43;47;50;51;52;53;58), %17.24'üde kırmızı (Ek-A, 45;46;49;55;58), %17.24'ünde siyah (Ek-A, 46;55;56;57;58) renklerinin kullanıldığı,

XX. yüzyıl'da araştırma kapsamına alınan çocuk giysileri ana kumaş süsleme malzemelerinin %50'sinde metalik sarı (Ek-A, 59;60;62;64;66;68;69), %35.71'inde gümüş renginin (Ek-A, 61;63;67;69;70) kullanıldığı görülmektedir.

XVI. yüzyılda araştırmaya konu olan astarlı çocuk giysilerinin %14.3'ünde açık mavi (Ek-A, 10), %14.3'ünde gök mavisi (Ek-A, 11) renklerinin, dubleli çocuk giysilerinin %50'sinde beyaz (Ek-A, 1;4;12), %33.33'ünde bej (Ek-A, 3;5), %33.33'ünde sarı (Ek-A, 7;8) renklerinin kullanıldığı,

XVII. yüzyılda araştırma kapsamına alınan astarlı çocuk giysilerinin %25'inde açık mavi (Ek-A, 26;28), %25'inde beyaz (Ek-A, 18;26), %25'inde kırmızı (Ek-A, 26;27) renklerinin, dubleli olarak çalışılan giysilerin %33.33'ünde beyaz (Ek-A, 15;20;22), %22.22'sinde açık sarı (Ek-A, 16;17) renklerinin kullanıldığı,

XVIII. yüzyılda ulaşılabilen astarlı çocuk giysileri süsleme malzemelerinin %9.09'unda koyu yeşil, (Ek-A, 34) %9.09'unda krem rengi (Ek-A 36), %9.09'unda turuncu (Ek-A, 38) renklerinin, dubleli olarak çalışılan giysilerin %50'sinde kahverengi (Ek-A, 41) rengin kullanıldığı yine Tablo 17'nin incelenmesinden anlaşılmaktadır.

XIX. ve XX. yüzyıllarda araştırma kapsamındaki astarlı ve dubleli giysilerin astar ve dublelerinde önemli bir oranda süsleme yapılmadığı tespit edilmiştir.

Osmanlı İmparatorluk Dönemi (1453-1923) içerisinde ulaşabildiğimiz çocuk giysilerinin süsleme malzemelerinde kullanılan renklere ilişkin bilgiler toplu olarak değerlendirildiğinde ana kumaş süsleme malzemelerinde toplam 30, astar süsleme malzemelerinde 14, duble süsleme malzemelerinde 11 farklı rengin kullanıldığı tespit edilmiştir.

86 parça çocuk giysisinin ana kumaş süsleme malzemelerinin %40.69'unda metalik sarı, %19.76'sında gümüş rengi, %16.27'sinde kırmızı, %11.62'sinde beyaz, %10.46'sında sarı, %8.13'ünde siyah, %8.13'üde krem renklerinin daha yüksek oranlarda kullanıldığı,

Astarlı giysilerin süsleme malzemelerinin %5.26'sında açık mavi, %3.50'sinde beyaz, %3.50'sinde kırmızı, renklerin daha yükek oranlarda kullanıldığı, dubleli olarak hazırlanan giysilerin süsleme malzemelerinin %31.57'sinde beyaz, %15.52'sinde sarı, %10.52'sinde açık sarı, %10.52'sinde bej, %10.52'sinde yeşil renklerinin kullanıldığı Tablo 17'de görülmektedir.

XVI. ve XVII. yüzyılda araştırmaya konu edilen çocuk giysilerde kullanılan süsleme malzemelerinin renkleri ile, kumaş renkleri arasında (Bkz. Tablo 8) belirginbir orantı göze çarpmaktadır. Araştırma kapsamındaki çocuk giysilerinde kullanılan süsleme yöntem ve tekniklerinin (Bkz. Tablo 19) büyük bir çoğunluğuda oyulgama dikişinin (XVI. yüzyıl %66.2, XVII. yüzyıl %48.6) kullanılması kumaş rengi ile süsleme malzemesi renkleri arasındaki ilişkiyi kuvvetlendirmektedir.

XVIII. yüzyıldan itibaren Türk sanatına giren batı etkilerinin giyim kuşamla alanında da kendini gösterdiğini belirtmiştik. Bu dönemde Avrupadan getirilen parlak metalik sarı ve gümüş renkli harç, oya, dantel gibi çeşitli süsleme malzemelerinin kullanılması metalik sarı ve gümüş renk kullanımını arttırdığı şeklinde yorumlanabilir. Tablo 17 incelendiğinde çocuk giysilerinde kullanılan süsleme malzemelerinin %46.15 gibi yüksek bir oranda metalik sarı renk kullanılması konuyu desteklemektedir.

4.6.3. SÜSLEME YÖNTEM VE TEKNİKLERİ

Osmanlı İmparatorluk Dönemi (1453-1923) içerisinde araştırma kapsamına alınan çocuk giysilerinde kullanılan süsleme yöntem ve tekniklerine ilişkin bilgiler Tablo 18'de sunulmuştur. Araştırmaya konu olan çocuk giysilerinde kullanılan süsleme yöntem ve tekniklerine ait bilgilerin önce her yüzyıl için ayrı ayrı değerlendirildiği, daha sonra da tüm yüzyıllar için toplu olarak değerlendirildiği Tablo 18'de görülmektedir.

Tablo 18'de sunulan veriler tespit edilirken elde edilen çocuk giysilerinin farklı 26 bölümünde süsleme yöntem ve tekniklerine ilişkin bilgiler aranmış, her yöntem ve tekniğin yer aldığı giysi bölümlerine ait bilgiler Ek.C'de sunulmuştur. Ek.C'de sunulan yöntem ve tekniklerin bulunduğu giysi bölümleri daha sonra gruplandırılarak Tablo 18' in son şekline ulaşılmıştır.

TABLO 18

SÜSLEME YÖNTEM VE TEKNİKLERİ

YÜZYILLAR	SEÇENEKLER	ANA KUMAŞ																			ASTAR				DUBLE											
		BASKI	BATIK	BİYE	CİYER DELİ	ÇİNGEL İĞNE	ÇİN İĞNESİ	DANTEL TUTTURMA	DİYAL İŞİ	DÜĞME TUTTURMA	DÜZ PESENT	FİSTO MAKİŞİ	HARÇ TUTTURMA	HASIR İĞNE	KAPITONE	KAYAN TUTTURMA	KORDON TUTTURMA	KORDON GEÇİRME	KUMMAŞ ÖZELLİĞİ(*)	MAKİNADA SPOR DİKİŞ	OYALI TUTTURMA	OYULGAMA	PİLİ	PUL BONCUK	SARMA	ŞERİT TUTTURMA	VEREV PESENT	VOLAN	TOPLAM	KORDON GEÇİRME	PERVAZ	TOPLAM	KAPITONE	PERVAZ	TOPLAM	
XVI. YÜZYIL	S	6								3					2					27		45						2		104			15	21	21	21
(12 ÖR /13 PRÇ)	%	5,77								2,88					20,18					25,98		43,27						1,93		100			100	100	100	
XVII. YÜZYIL	S									12					27					36		36						4		114			33	27	48	
(17 ÖR / 17 PRÇ)	%									10,53					23,68					31,58		30,7						3,51		100			88,75	25	43,75	
XVIII. YÜZYIL	S	3								10	6		36		3					13	21	17	15				9	1	137			15	3	3		
(13 ÖR / 13 PRÇ)	%	2,18								7,3	4,38	28,27			2,18				9,49	15,33	12,41	10,85					6,57	0,73	100			100	100	100		
XIX. YÜZYIL	S									14		18							33	11		8		1	3		21	1	161							
(18 ÖR/28 PRÇ.)	%									8,69		11,18			24,85	20,5	8,84		0,62	1,88	4,98		0,62				13,04	0,82	100							
XX. YÜZYIL	S									5		3	3	5					23	16	7				1	4				1	76					
(12 ÖR / 14 PRÇ)	%									8,58		3,94	3,94	6,58				30,28	21,06		9,22															
(1923' E KADAR)	%									44	8	57	5	51	63	49	24	84	7	25	85	1	4	13	28	1										
TOPLAM	%	0,61	1,01	0,17	0,51	0,84	0,68	0,68	0,84	7,43	1,01	0,51	9,63	0,84	8,61	10,84	8,28	4,05	14,2	1,48	4,22	18,05	0,17	0,88	2,18	4,73	0,17	0,17	100			83	51	21	72	
	%																																			
	%																																			
	%																																			
	%																																			
	%																																			
	%																																			
	%																																			
	%																																			
	%																																			
	%																																			
	%																																			
	%																																			
	%																																			
	%																																			
	%																																			
	%																																			
	%																																			
	%																																			
	%																																			
	%																																			
	%																																			
	%																																			
	%																																			
	%																																			
	%																																			
	%																																			
	%																																			
	%																																			
	%																																			
	%																																			
	%																																			
	%																																			
	%																																			
	%																																			
	%																																			
	%																																			
	%																																			
	%																																			
	%																																			
	%																																			
	%																																			
	%																																			
	%																																			
	%																																			
	%																																			
	%																																			
	%																																			
	%																																			
	%																																			
	%																																			
	%																																			
	%																																			
	%																																			
	%																																			
	%																																			
	%																																			
	%																																			
	%																																			
	%																																			
	%																																			
	%																																			
	%																																			
	%																																			

(*) Kumaş özelliği: XVI, XVII ve XVIII yüzyıllarda kullanılan kumaşlar dokuma özelliklerinden dolayı süsleme tekniği olarak incelenmiştir.

XVI. YÜZYIL n= 104
 XVII. YÜZYIL n= 114
 XVIII. YÜZYIL n= 137
 XIX. YÜZYIL n= 161
 XX. YÜZYIL n= 76
 TOPLAM YÜZYIL n= 592

XVI. YÜZYIL n=15
 XVII. YÜZYIL n=48
 XVIII. YÜZYIL n=3
 TOPLAM YÜZYIL n=72

XVI. YÜZYIL n=15
 XVII. YÜZYIL n=48
 XVIII. YÜZYIL n=3
 TOPLAM YÜZYIL n=72

XVI. YÜZYIL n=15
 XVII. YÜZYIL n=48
 XVIII. YÜZYIL n=3
 TOPLAM YÜZYIL n=72

Tablo 18 incelendiğinde XVI. yüzyılda araştırmaya konu olan 13 parça çocuk giysisi ana kumaşının %43.27'sinde oyulgama dikişinin (Ek-A, 1;2;3;4;5;6;9;10;11;12), %25.96'sında kumaş özelliğinin (Ek-A,1;2;3;4;5;6;9;10;11), %20.19'unda kapitonenin (Ek-A, 1;3;4;5;7) yapıldığı,

XVII. yüzyılda ulaşılabilen 17 parça çocuk giysisi ana kumaşının %31.58'inde kumaş özelliği (Ek-A, 16; 17; 18; 20; 21; 22;23;24;25;26;27;28), %30.70'inde oyulgama dikişi (Ek-A, 18;19;20;21;22;23;24;25;26;29), %23.68'inde kapitone (Ek-A, 14;15;16;17;19;20;22;23;29) %10.53'ünde düğme tutturma (Ek-A, 17;18;20;21;22;23;24;25;26;27) ile süsleme yapıldığı,

XVIII. yüzyılda ulaşılabilen 13 parça çocuk giysisi ana kumaşının %26.27'sinde harç tutturma (Ek-A, 30;34;35;37;41;42), %15.33'ünde kumaş özelliği (Ek-A, 30;31;32;33;35;37;38), %12.41'inde oyalı tutturma (Ek-A, 30;34;35;37) %10.95'inde oyulgama (Ek-A, 32;39;40), %7.30'unda düğme tutturma (Ek-A, 32;33;36;38;40;42) ile süsleme yapıldığı,

XIX. yüzyılda ulaşılabilen 29 parça çocuk giysisi ana kumaşının %24.85'inde kaytan tutturma (Ek-A, 45; 46; 47; 48; 49; 53;57), %20.50'sinde kordon tutturma (Ek-A, 43; 45; 46; 47; 48; 49;50;53;57;58), %13.04'ünde şerit tutturma (Ek-A, 43; 55; 56; 57; 58), %11.18'inde harç tutturma (Ek-A, 43;44;45;46;51;57), %8.69'unda düğme tutturma (Ek-A, 43; 44; 45; 46; 48; 49; 51; 54; 55;56;57) ile süsleme yapıldığı,

XX. yüzyılda araştırma kapsamına alınan 14 parça çocuk giysisi ana kumaşının %30.26'sında kaytan tutturma (Ek-A, 60;64;65;66;67; 69;70), %21.06'sında kordon tutturma (Ek-A, 60;64;65;66;67;68;69;70), %9.22'sinde makina da spor dikiş (Ek-A, 59;63), %6.58'inde çengel iğne (Ek-A, 61) %6.58'inde hasır iğne (Ek-A, 62;66) ile süsleme yapıldığı görülmektedir.

Yine Tablo 18 incelendiğinde XVI. yüzyılda araştırma kapsamına alınan astarlı ve dubleli çocuk giysileri astar kumaşının %100'ünde pervaz (Ek-A, 2;10;11), duble kumaşının %100'ünde kapitone (Ek-A, 1;3;4;5;7;8;12) ile süsleme yapıldığı,

XVII. yüzyılda araştırma kapsamına alınan astarlı ve dubleli çocuk giysileri astar kumaşının %61.75'inde pervaz (Ek-A, 18;21;24;25;26;27;28), %31.25'inde pervaz çevresine kordon geçirme (Ek-A, 21;26;27), duble kumaşı süslemesinin %56.25'inde kapitone (Ek-A, 14;15;16;17;19;20;22;23;29), %43.75'inde pervaz (Ek-A, 14;17;20;23;29) ile süsleme yapıldığı,

XVIII. yüzyılda araştırmaya konu olan astarlı ve dubleli çocuk giysileri astar kumaşının %100'ünde pervaz (Ek-A, 36;38;40), duble kumaşının %100'ünde kapitone (Ek-A, 39) ile süsleme yapıldığı tespit edilmiştir. XIX. ve XX. yüzyıllarda araştırmaya konu edilen çocuk giysilerinin astar ve duble kumaşlarında süsleme yapılmadığı yine Tablo 18'in incelenmesinden anlaşılmaktadır.

Osmanlı İmparatorluk Dönemi (1453-1923) içerisinde araştırma kapsamına alınan çocuk giysileri toplu olarak

değerlendirildiğinde 28 farklı süsleme yöntem ve tekniğinin kullanıldığı belirlenmiştir.

Çocuk giysileri ana kumaşının %16.05'inde oyulgama, %14.20'sinde kumaş özelliği, %10.64'ünde kaytan tutturma, %9.63'ünde harç tutturma, %8.28'inde kordon tutturma, %7.43'ünde düğme tutturma %4.73'ünde şerit tutturma, %4.05'inde kordon geçirme, astar kumaşının %80.77'sinde pervaz, %19.23'ünde pervaz çevresine kordon geçirme, duble kumaşının %70.83'ünde kapitone, %29.17'sinde pervaz ile süslem yapıldığı Tablo 18'de görülmektedir.

Süs, canlıların doğasından kaynaklanan bir unsurdur. Bu insanın sanata yönelmesinde en büyük etken olmuştur. Süs unsurlarının estetik ölçüler içinde, asıl nesnenin güzelleşmesini desteleyecek bir uyumla yapılması süslemeyi sanata daha çok yaklaştıracaktır. Dokusal yüzeylerde, takı ve aksesuarlar, boya ve renklendirilmiş malzemeler, dokuma örgüleri ve teknikler, çeşitli malzemeler, motifler ve dikiş özellikleri ile çok çeşitli süslemeler yapılmaktadır. (Uğurlu 1994b:11)

XVI. XVII. ve XVIII. yüzyıllarda araştırmaya konu edilen çocuk giysilerinin büyük bir çoğunluğunda (XVI. yüzyılda %25.96, XVII. yüzyılda %31.58, XVIII. yüzyılda %15.33) kumaş özelliğinin süsleme ögesi olarak kullanıldığı belirlenmiştir.

Osmanlı saray kumaşları çok zengin malzeme ve desen içeren, yüksek teknikler ile dokunarak Osmanlı Süsleme sanatları arasında önemli bir yer almıştır. (Gürsu 1988:17) çok pahalıya mal

olan kumaşların desenlerinin işlemelere aktarılması dokunmasından daha kolay olmuştur. Çünkü dokuma sanatı teşkilat isteyen bir sanat koludur. Çok özenilerek hazırlanan kumaşların desenlerinin işlenerek elde edilmesi ile kumaşları satın alabilecek mali gücü olmayan kişilerce de kullanılabilmektedir. (Gürsu 1993:80).

Araştırma kapsamındaki XVIII. yüzyıl T.SM. 13/804 envanter nolu seraser kumaştan dikilmiş çocuk giysisinin deseni (Ek-A, 36) işleme yapılarak hazırlanmıştır.

XVIII. yüzyıldan itibaren Türk sanatında görülen batı etileri giysileride etkilemiştir. Son devir Osmanlı kumaşçılığının ürünleri olan sevai, selimiye, gibi kumaşlardan dikilen giysiler Avrupa'dan getirilen parlak sarı yaldızlı harçlar, oyalar ve geniş dantellerle süslenmiştir (Tezcan 1991:74) XVIII. yüzyılda araştırmaya konu olan çocuk giysilerinin %26.27'sinde harç tutturma, %12.41'inde oyali tutturma ile süsleme yapıldığı belirlenmiştir.

XIX. yüzyılda en yaygın iğneler divalı çeşitlemeleri, kordon tutturma, ilme (tabbur işi) ve sarmadır. Saray dışında giysileri, bezeyen dival işi (simsarma) ve kordon tutturma ile yapılmış işlemelerin Osmanlı toprakları üzerinde belli bir modanın geliştiğine işaret etmektedir (Barışta 1995:67).

XIX. yüzyılda araştırma kapsamına alınan çocuk giysilerinin %24.81'inde kaytan tutturma, %20.50'sinde kordon tutturma, %3.10'unda divla işi ile süslemlerin yapıldığı tespit edilmiştir.

XIX. yüzyılın solarında ve XX. yüzyılın başlarında moda olan çuha cepken çocuk giysilerinin büyük bir bölümünde kordon tutturma (%8.28), kaytan tutturma (%10.64) süslemelerinin kullanıldığı araştırma verilerinden anlaşılmaktadır.

Araştırma kapsamındaki giysilerin büyük bir bölümünde düğme ile (%7.43) süleme yapıldığı tespit edilmiştir. Özellikle XVI., XVII., XVIII. ve XIX. yüzyıllarda ulaşılabilen çocuk giysilerinin ön kapama ve kol yırtmaçlarında elde kordon ile örülerek çeşitli şekillerde hazırlanmış düğmeler yer almaktadır.

XVI. XVII. ve XVIII. yüzyıllarda kullanılan çocuk giysilerinin astarlarının bir bölümüne kumaş rengi ile bütünlük sağlayacak şekilde kumaşın iç yüzünü daha güzel göstermek amacı ile giysilerin, yaka çevresi ön kapama, etek ucu, varsa etek ucu yırtmacı ve kol ağzına 3 ilâ 5 cm. genişliğinde verev veya düz, rekli kumaşlardan pervazlar geçirilmiştir. Bazı pervaz parçalarının çevresine kordonlar geçirilerek süslemerin yapıldığı belirlenmiştir. Pervaz parçalarının büyük bir özen ve titizlikle geçirilmiş olması, giysiler giyildiğinde estetik bir görünüm kazandırmayı sağlayabilmek amacı ile yapıldığı izlenimini uyandırmaktadır.

4.7 İSTATİSTİKSEL ANALİZ SONUÇLARI

İncelenen çocuk giysilerinin çeşitli özellikleri arasında bağlantı olacağı düşünülmüş ve Cramer' in v (nü) ölçüsü kullanılarak bu ilişki ortaya konulmaya çalışılmıştır. v ' nün hesabında bir ara ölçü olarak kullanılan χ^2 hesabında çoklukların en az 5 olması istenmekle birlikte, çok gözlü düzenlerde 5' den

küçük beklenen frekansın testin sonucunu büyük oranda etkilemeyeceği belirtilmektedir (Ferguson 1971:189, Mc Nemar 1962:218). Buna rağmen mümkün olduğunca benzer özellikler birleştirilerek 5' den küçük değerlerin ortadan kaldırılmasına çalışılmıştır.

4.7.1. ÇOCUK GİYSİLERİNDE KULLANILAN ANA KUMAŞ HAMMADDELERİ İLE ÇOCUK GİYSİLERİNDE KULLANILAN ASTAR VE DUBLE KUMAŞI HAMMADDELERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

Çocuk giysilerinde kullanılan ana kumaş hammaddeleri ile astar ve duble kumaşı hammaddeleri arasındaki ilişki Tablo 19' da sunulmuştur.

TABLO 19

**ÇOCUK GİYSİLERİNDE KULLANILAN ANA KUMAŞ HAMMADDELERİ İLE ÇOCUK GİYSİLERİNDE
KULLANILAN ASTAR VE DUBLE KUMAŞI HAMMADDELERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ**

Astar ve Duble Kumaşı Hammaddeleri Ana Kumaş Hammaddeleri	PAMUKLU		İPEKLİ		YÜNLÜ		KÜRK		TOPLAM
	G.D.	B.D.	G.D.	B.D.	G.D.	B.D.	G.D.	B.D.	G.D.
PAMUKLU	6	3,68	0	2,07	0	0,11	0	0,11	6
İPEKLİ	38	30,69	12	17,32	0	0,99	0	0,99	50
YÜNLÜ	5	12,27	12	6,93	2	0,39	1	0,39	20
İPEK+METAL	11	12,27	9	6,93	0	0,39	0	0,39	20
DERİ	2	2,45	2	1,38	0	0,08	0	0,08	4
KÜRK	0	0,61	0	0,34	0	0,08	1	0,019	1
TOPLAM	62		35		2		2		101

$$\chi^2 = 78,457$$

$$v = 0,5089$$

Tablo 19' da bulunan sonuçta; çocuk giysilerinde kullanılan ana kumaş hammaddeleri ile giysilerin astar kumaşı ve hammaddeleri arasında % 50.89 düzeyinde kuvvetli bir ilişkinin bulunduğu tespit edilmiştir.

Çocuk giysilerinin ana kumaş dikimlerinde ipekli, yünlü ve ipek metal hammaddeli kumaşların kullanıldığı, bu giysilerin astarlanmasında pamuklu ve ipekli kumaşların tercih edildiği, yünlü kumaş ve kürk gibi astarlıkların daha az tercih edildiği görülmektedir.

4.7.2. ÇOCUK GIYSİLERİNDE KULLANILAN ANA KUMAŞ DİKİŞ ÖZELLİKLERİ İLE ASTAR VE DUBLE KUMAŞI DİKİŞ ÖZELLİKLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

Çocuk giysilerinde kullanılan ana kumaş dikiş özellikleri ile astar ve duble kumaş dikiş özellikleri arasındaki ilişki Tablo 20' de sunulmuştur.

Tablo 20' de elde edilen sonuçta çocuk giysilerinin ana kumaş dikiş özellikleri ile astar ve duble kumaş dikiş özellikleri arasında %33.89 düzeyinde bir ilişkinin olduğu saptanmıştır.

Çocuk giysilerinin ana kumaş dikimlerinde kullanılan dikiş özelliklerinin giysilerin astar dikişlerini pek fazla etkilemediği, giysilerin ana ve astar kumaşlarında kullanılan dikiş özelliklerinin birbirinden farklı olduğu belirlenmiştir.

TABLO 20

ANA KUMAŞ DİKİŞ ÖZELLİKLERİ İLE ASTAR VE DUBLE KUMAŞI DİKİŞ ÖZELLİKLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

Astar ve Double Kumaşı Dikiş Özellikleri	ÇIRPMA		KAPALI BASKI		MAK.DA DÜZ DİKİŞ		OYULGAMA		PERVAZLI BASKI		TOPLAM
	G.D.	B.D.	G.D.	B.D.	G.D.	B.D.	G.D.	B.D.	G.D.	B.D.	G.D.
ÇIRPMA	3	2,30	0	3,97	0	2,09	23	19,24	6	4,39	32
ELDE MAK.DİKİŞİ	1	0,43	2	0,75	0	0,39	3	3,61	0	0,82	6
KAPALI BASKI	0	0,43	0	0,75	0	0,39	4	3,61	2	0,82	6
MAK.DA DÜZ DİKİŞ	1	1,01	3	1,74	5	0,92	5	8,42	0	1,92	14
OYULGAMA	6	5,61	9	9,69	0	5,10	50	46,90	13	10,71	78
SÜRFİLE	0	0,50	2	0,87	2	0,46	3	4,21	0	0,96	7
SÜRFİLE BASKI	0	0,50	2	0,37	2	0,46	3	4,21	0	0,96	7
HİRİSTO TEĞELİ	0	0,22	1	0,87	1	0,20	1	1,80	0	0,41	3
TOPLAM	11		19		10		92		21		153

$$\chi^2 = 70,283$$

$$v = 0,3389$$

4.7.3. ÇOCUK GIYSİLERİNDE KULLANILAN YAKA ÇEŞİTLERİ İLE BEDEN KESİMLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

Çocuk giysilerinde kullanılan yaka çeşitleri ile beden kesimleri arasındaki ilişki Tablo 21' de sunulmuştur.

TABLO 21
ÇOCUK GIYSİLERİNDE KULLANILAN YAKA ÇEŞİTLERİ İLE BEDEN KESİMLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

Yaka Beden Kesimi	BEDENE TAKILAN		BEDENDEN ÇIKAN		OYUNTULU		TOPLAM
	G.D.	B.D.	G.D.	B.D.	G.D.	B.D.	G.D.
DÜZ	7	11,56	1	0,47	17	12,97	25
KUPLU	7	5,55	0	0,23	5	6,23	12
PENSLİ	3	2,77	1	0,11	2	3,11	6
ÖN PEŞLİ	16	12,48	0	0,51	11	14,01	27
YAN PEŞLİ	16	16,64	0	0,68	20	18,68	36
TOPLAM	49		2		55		106

$$\chi^2 = 14,8128$$

$$v = 0,26433$$

Tablo 21' de bulunan sonuçta; çocuk giysilerinde kullanılan yaka çeşitleri ile beden kesimleri arasında %26.43 düzeyinde bir ilişkinin bulunduğu saptanmıştır.

Çocuk giysilerinin beden kesimlerinin, giyside kullanılan yaka çeşitlerini çok az bir oranda etkilediği, yaka biçimlerinin beden kesimlerine göre oluşturulmadığı tespit edilmiştir.

4.7.4. ÇOCUK GIYSİLERİ İÇ TEMİZLİĞİ İLE GIYSİLERDE KULLANILAN PERVAZ ARASINDAKİ İLİŞKİ

Çocuk giysilerinin iç temizliği ile giysilerin iç temizliğinde kullanılan pervazlar arasındaki ilişki Tablo 22' de sunulmuştur.

TABLO 22
ÇOCUK GIYSİLERİ İÇ TEMİZLİĞİ İLE PERVAZ ARASINDAKİ İLİŞKİ

İç Temizlik Pervaz	ASTARLI		ASTARSIZ		DUBLELİ		TOPLAM
	G.D.	B.D.	G.D.	B.D.	G.D.	B.D.	G.D.
ETEK UCU	13	12,8	0	0,2	3	3	16
ETEK UCU YIRTMACI	12	12	0	0,1875	3	2,8125	15
ÖN KAPAMA	13	12,8	0	0,2	3	3	16
YAKA	13	13,6	1	0,2125	3	3,1875	17
KOL AĞZI	13	12,8	0	0,2	3	3	16
TOPLAM	64		1		15		80

$$\chi^2 = 3,76526$$

$$v = 0,1534$$

Tablo 22' de bulunan sonuçta; çocuk giysilerinin iç temizliği ile iç temizlikte kullanılan pervaz arasında %15.344 düzeyinde bir ilişkinin bulunduğu tespit edilmiştir.

Giysilerin iç temizliğinde kullanılan pervazların astarlama veya dubleleme ile çok fazla bir ilişkisinin olmadığı, giysilerin etek ucu, etek ucu yırtmacı, yaka çevresi, ön kapama ve kol ağzına konulan pervazların iç temizliği amacından daha farklı bir nedenle konulduğunu göstermektedir.

4.7.5. ÇOCUK GIYSİLERİ OMUZ KESİMİ İLE ARKA ORTASI KESİMİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

Çocuk giysileri omuz kesimi ile arka ortası kesimi arasındaki ilişkiye ait veriler Tablo 23' te sunulmuştur.

TABLO 23
ÇOCUK GIYSİLERİ OMUZ KESİMİ İLE
ARKA KESİMİ İ ARASINDAKİ İLİŞKİ

Omuz Arka Ortası	Dikişli		Dikişsiz		TOPLAM
	G.D.	B.D.	G.D.	B.D.	G.D.
Dikişli	10	6,83	2	5,17	12
Dikişsiz	31	34,17	29	25,83	60
TOPLAM	41		31		72

$$\chi^2 = 4,090064$$

$$v = 0,238341$$

Tablo 23' te bulunan sonuçta; çocuk giysilerinin omuz kesimi ile arka ortası kesimi arasında % 23.83 düzeyinde bir ilişkinin bulunduğu saptanmıştır. Giysilerin omuz kesimlerinin arka ortası dikişini oldukça az bir oranda etkilediği belirlenmiştir.

4.7.6. ÇOCUK GIYSİLERİ KOL KESİMİ İLE KOL AĞZI TEMİZLİĞİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

Çocuk giysileri kol kesimi ile kol ağzı temizliği arasındaki ilişkiye ait veriler Tablo 24' te sunulmuştur.

Tablo 24' te bulunan sonuçta; çocuk giysileri kol kesimi ile kol ağzı temizliği arasında %42.29 düzeyinde kuvvetli bir ilişkinin olduğu belirlenmiştir. Giysilerin kol kesimlerinde kullanılan modelin, kol ağzı temizliğini etkilediği tespit edilmiştir.

TABLO 24
ÇOCUK GİYSİLERİ KOL KESİMİ İLE KOL AĞZI TEMİZLİĞİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

Kol Ağız Temizliği Kol Kesimi	ASTAR İLE		BASKI İLE		KOL KAPAĞI		MANŞET		PERVAZ		TOPLAM	
	G.D.	B.D.	G.D.	B.D.	G.D.	B.D.	G.D.	B.D.	G.D.	B.D.	G.D.	G.D.
DÜŞÜK TAKMA KOL	20	23,19481	3	3,948052	0	0,987013	0	0,987013	15	8,883117		38
İKİ PARÇALI KOL	2	3,662338	2	0,623377	2	0,155844	0	0,155844	0	1,402597		6
KUŞLU TAKMA KOL	6	6,714286	1	1,142857	0	0,285714	2	0,285714	2	2,571429		11
TAKMA KOL	2	1,831169	1	0,311688	0	0,077922	0	0,077922	0	0,701299		3
YAPRAK KOL	5	3,051948	0	0,519481	0	0,12987	0	0,12987	0	1,168831		5
KOLSUZ	12	8,545455	1	1,454545	0	0,363636	0	0,363636	1	3,272727		14
TOPLAM	47		8		2		2		18			77

$$\chi^2 = 55,078092$$

$$v = 0,422877$$

4.7.7. ÇOCUK GİYSİLERİ BEDEN BOYU İLE KOL BOYU ARASINDAKİ İLİŞKİ

Çocuk giysilerinin beden boyu ile kol boyu arasındaki ilişkiye ait veriler Tablo 25' te sunulmuştur.

TABLO 25
ÇOCUK GİYSİLERİ BEDEN BOYU İLE KOL BOYU ARASINDAKİ İLİŞKİ

Beden Boyu Kol Boyu	BELE KADAR		KALÇA DÜŞ. KADAR		DİZLERE KADAR		BİLEKLERE KADAR		TOPLAM
	G.D.	B.D.	G.D.	B.D.	G.D.	B.D.	G.D.	B.D.	G.D.
KISA	0	1,55	3	1,55	4	4,5	2	1,41	9
UZUN	11	5,16	6	5,16	8	16	5	4,69	30
KISA ÖNÜ OYUNTULU	0	4,30	2	4,30	20	9,6	3	3,91	25
TOPLAM	11		11		32		10		64

$$\chi^2 = 31,0028$$

$$v = 0,49215$$

Tablo 25' te bulunan sonuçta; çocuk giysilerinin beden boyu ile kol boyu arasında %49.21 düzeyinde kuvvetli bir ilişkini olduğu saptanmıştır.

Giysilerin beden boylarının kol boyu ile ilişkili olduğu, kol boyunun kesiminde beden boyu dikkate alınarak uygulama yapıldığı şeklinde yorumlanabilir.

4.7.8. ÇOCUK GİYSİLERİ KOL KESİMİ İLE KOL BOYU ARASINDAKİ İLİŞKİ

Çocuk giysilerinin kol kesime ile kol boyu arasındaki ilişkiye ait veriler Tablo 26' da sunulmuştur.

TABLO 26
ÇOCUK GİYSİLERİ KOL KESİMİ İLE KOL BOYU ARASINDAKİ İLİŞKİ

Kol Kesimi \ Kol Boyu	KISA		UZUN		KISA ÖNÜ OYUNTULU		TOPLAM
	G.D.	B.D.	G.D.	B.D.	G.D.	B.D.	G.D.
DÜŞÜK TAKMA KOL	4	4,20	7	15,74	21	12,07	32
İKİ PARÇALI KOL	0	0,66	5	2,46	0	1,89	5
KUŞLU TAKMA KOL	0	1,70	11	6,39	2	4,90	13
TAKMA KOL	4	0,79	2	2,95	0	2,26	6
YAPRAK KOL	0	0,66	5	2,46	0	1,89	5
KOLSUZ	0	0	0	0	0	0	0
TOPLAM	8		30		23		61

$$\chi^2 = 44,2372$$

$$v = 0,60199$$

Tablo 26' da bulunan sonuçta; çocuk giysileri kol kesimi ile kol boyu arasında % 60.20 düzeyinde oldukça kuvvetli bir ilişkinin olduğu saptanmıştır. Giysilerin kol boylarının, kol biçimlerini etkilediği belirlenmiş olup, yaprak kollu ve iki parçalı kollarda uzun kolların tercih edildiği, kısa ve önü oyuntulu kollarda düşük takma kol kullanıldığı, kuşlu takma kollarda uzun kolların tercih edildiği görülmektedir. Giysilerin kol biçimlerinin kol boyunu etkilediği ileri sürülebilir.

4.7.9. ÇOCUK GIYSİLERİNDE KULLANILAN KAPAMA İLE İLİK ARASINDAKİ İLİŞKİ

Çocuk giysilerinde kullanılan kapama ile ilik arasındaki ilişkiye ait bilgiler Tablo 27' de sunulmuştur.

TABLO 27
ÇOCUK GIYSİLERİNDE KULLANILAN KAPAMA İLE İLİK ARASINDAKİ İLİŞKİ

Kapama \ İlik	KORDON İLİK		ÖRME İLİK		TOPLAM
	G.D.	B.D.	G.D.	B.D.	G.D.
DÜĞMESİZ	0	0	0	0	
KRUVAZE	3	2,22	0	0,77	3
ŞERİTLİ TEK SIRA DÜĞMELİ	6	4,45	0	1,54	6
TEK SIRA DÜĞMELİ(Ön+Arka)	17	19,3	9	6,68	26
TOPLAM	26		9		35

$$\chi^2 = 4,2038$$

$$v = 0,3466$$

Tablo 27 ' de bulunan sonuçta çocuk giysilerinde kullanılan kapama ile ilik arasında %34.66 düzeyinde bir ilişki olduğunu saptanmıştır. Giysilerin kapama biçimlerinin kullanılan ilik çeşidini az bir oranda etkilediği, kapama biçiminin ilik çeşidini etkilemediği görülmektedir.

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. SONUÇ

Örtünme ve korunma amacı ile başlayan giyim, zaman geçtikçe çeşitlenerek insanların güzel görünme, dikkat çekme, karşısındakini etkileme arzuları ile birleşerek fizyolojik ihtiyaç olmaktan çıkıp, tarihi süreç içerisinde gelişip çeşitlenerek giyimde moda olgusunu oluşturmuştur.

Önceleri sadece etnik gruplara hitap eden giysi modası; olduğu yıllarda daha çok kadını hedef aldıysa da günümüzde erkek ve çocuk giysilerinde de etkisini önemli ölçüde göstermektedir. Kısa aralıklarla değişim gösteren moda; hazır giyim ve konfeksiyon sektörünün gelişmesiyle daha geniş kitlelere ulaşmıştır.

Ülke ihracatının büyük bir bölümünü oluşturan Türk Hazır Giyim sektörü, özellikle 1980 yılından sonra oldukça önemli, büyük atılımlar yapmıştır.

Türk hazır giyim sektöründe üretim genellikle fason olarak gerçekleştirilmektedir (Tarakçıoğlu 1995:16). Ancak gösterdiği hızlı gelişim ile Türk hazır giyim sektörünün dünya çapında isim yapacak, uluslararası markalar oluşturması gerekliliğini zorunlu hale getirmiştir. Sektörün özgün ve yaratıcı tasarımcılara büyük ölçüde ihtiyacının olduğu düşünülmektedir.

Oldukça zengin kültür kaynaklarına, sanat eserlerine ve giyim kuşam kültürüne sahip olan ülkemizde tasarımcıların orjinal ve özgün kreasyonlar oluşturmasında esin kaynağı olabilecek pek çok malzemenin olduğu bilinmektedir. Köklü bir geçmişe sahip olan ülkemizin geleneksel kültürünü çağdaş çizgilere yansıtarak,

yaratıcılığa dönüştürmek sektörün geleceği açısından dünya modasını taklit ederek sıradan ürünler yaratmaktan çok daha faydalı olacaktır.

Kültür mirasımızın bir parçası olan geleneksel giysilerimizin yozlaştırılmadan, karakteristik özelliklerinin korunarak; yeni, farklı ve orjinal ürünlerde kullanılabilmesi için modacı veya tasarımcıların yararlanacağı kaynakların asıllarına ulaşılabilmesi gerekmektedir. Bazı modacıların kullandıkları gibi; halı, kilim, çini, taş vb. sanat dallarında kullanılan desenleri değiştirerek giysi koleksiyonlarına aktarmaları, desenin özünü bozarak kullanım amacının dışına çıkartmaktadır. Halı, kilim veya çini için tasarlanmış bir desen; farklı bir objede kullanıldığında estetik bozulmakta ve orjinalliği ortadan kalkmaktadır. Tarihi süreç içerisinde desenler, motifler ve modeller oluşturulurken; halı deseni haliye, çini deseni çiniye, kilim deseni kilime, giyside kullanılan desen ve modeller ise giysiye özgü bir şekilde kullanılmışlardır. Modacı ve tasarımcıların bu konuyu dikkate alarak çalışmalar yapmaları ile sektörün gelişimine olumlu katkılar sağlayacakları bir gerçektir.

Bu araştırmada; moda ve tasarımcıların giysilerin özünü yozlaştırmadan, çağdaş giyim çizgilerini koruyarak, orjinal ve özgün kreasyonlar oluşturabilmelerinde esin kaynağı olabileceği düşünülen giysilerin asıllarına ulaşılmış ve bu giysiler çeşitli özellikleri açısından incelenmiştir. Giderek yok olan veya bazı parçalarının tamamen yok olduğu düşünülen geleneksel giysilerimizin kronolojik ve sistematik bir şekilde incelenmesinin giyim tarihi, halk bilimi ve sanat tarihi alanları açısından da son

derece önemli olacağı düşünülmektedir.

Yapılan bu çalışmada; Osmanlı İmparatorluk Dönemi Türk Çocuk Giysilerinin (1453-1923) asıllarına ulaşılmış, giysilerden elde edilen pek çok özellik tablolara dökülerek incelenmiş ve ortak noktaları tespit edilerek Osmanlı çizgilerini çağdaş bir yaklaşımla yorumlamak isteyen modacı ve tasarımcılara sunulmuştur. Araştırmada; Osmanlı İmparatorluk Dönemi (1453-1923) içerisinde ulaşılabilen çocuk giysilerinin incelenmesi ile ortaya çıkan sonuçlar şu şekilde genellenebilir.

Osmanlı İmparatorluk Dönemi içerisinde çocuklar tarafından en çok entari, yelek, kaftan, cepken, şalvar ve çakşır gibi giysiler kullanılmıştır. Çocuk giysilerinin kullanılan yaş gruplarına göre ulaşılan giysiler üzerinden tek tek alınarak genellenen ölçüleri t Tablo 28' de sunulmuştur.

Çocuk giysilerinin ana kumaş dikimlerinde ipek, yün ve ipek-metal hammaddeli kumaşlar, bu giysilerin astar ve duble kumaşı dikimlerinde pamuk ve ipek hammaddeli kumaşlar kullanılmıştır.

Çocuk giysilerinin ana kumaş hammaddeleri (Tablo 5) ile astar ve duble kumaşı hammaddeleri (Tablo 8) arasında %50.89 düzeyinde kuvvetli bir ilişkinin olduğu tespit edilmiştir.

Çocuk giysilerinin ana kumaş dikimlerinde; çuha, kadife, ipekli, atlas, canfes, kemha, lahuraki ve seraser kumaşlarının kullanıldığı belirlenmiştir. Bu giysilerin ana kumaşlarında sarı, kırmızı, krem, metalik sarı, beyaz, bej, siyah, açık yeşil, gümüş rengi, mavi, mor, pembe ve turuncu renklerinin daha çok tercih edildiği tespit edilmiştir.

TABLO 28
YAŞ GRUPLARINA GÖRE ÇOCUK GİYSİLERİ ÖLÇÜLERİ

ÖLÇÜLER (cm.)	YAŞ GRUPLARI	0-3 YAŞ	4-7 YAŞ	8-10 YAŞ
Ön ve Arka Beden Uzunluğu		41-50	51-70	20-110
Ön ve Arka Beden Genişliği		15-20	15-20	15-20
Omuz Genişliği		11-13	11-13	6-16
Yaka Genişliği		3-5	3-5	3-5
Yaka Çevresi		26-30	26-30	20-35
Etek Ucu Yırtmaç Boyu		3-7	8-10	3-20
Kol Yırtmacı Boyu		8-10	11-13	6-20
Cep Ağzı Genişliği		8-10	8-10	8-10
Kol Üstü Genişliği		26-28	26-28	20-50
Kol Ağzı Genişliği		23-25	8-13	11-40
Kol Boyu		10-15	16-20	16-50
Ön ve Arka Yan Peş Uzunluğu		26-30	36-45	40-70
Ön ve Arka Yan Peş Etek Ucu Genişliği		8-10	11-13	8-20
Sağ Ön Orta Peş Uzunluğu		36-40	30-50	70-90
Sağ Ön Orta Peş Etek Ucu Genişliği		8-10	8-16	20-25
Sol Ön Orta Peş Uzunluğu		36-40	30-90	55-100
Sol Ön Orta Peş Etek Ucu Genişliği		8-10	8-16	20-25
Yan Boy (Alt Beden)		30-50	46-60	56-85
İç Boy (Alt Beden)		10-25	20-40	-
Ağ Boyu (Alt Beden)		16-25	16-30	-
Ağ Genişliği (Alt Beden)		14-16	14-16	-
Paça Genişliği (Alt Beden)		20-30	20-25	20-40
Bel Genişliği (Alt Beden)		60-90	80-90	80-200
Kemer Kalınlığı (Alt Beden)		1-5	3-5	1-5

Astar kumaşlarında bez, ipekli ve canfes , duble kumaşlarında bez ve canfes kullanıldığı, bu kumaşlarda en çok beyaz, kırmızı, pembe, krem, bej, mavi ve siyah renklerin tercih edildiği görülmektedir.

Giysilerin dikilmelerinde dikiş ipliği, düğme, pamuk, agraf ve kağıdın temel yardımcı malzeme olarak kullanıldığı belirlenmiştir.

Ana kumaş birleştirme dikişlerinde oyulgama, çırpma ve elde makina dikişi, astar ve duble kumaş birleştirme dikişlerinde oyulgama dikişi, astar giysiye geçirilirken kapalı baskı dikişi, astar ve duble kumaşının çevresine pervaz geçirilirken pervazlı baskı dikişi uygulanmıştır.

Giysilerin ana kumaş dikiş özellikleri ile astar ve duble kumaş dikiş özellikleri (Tablo 13) arasında % 33.89 düzeyinde bir ilişki olduğu saptanmıştır.

Giysilerin beden kesimleri düz olarak çalışıldığı gibi, ön kapama ve yan dikişlerine bolluklar verilen peş parçalı kesimler de uygulanmıştır. Giysilerde oyuntulu veya bedene takılan (hakim yaka) yakalar daha çok tercih edilmiştir.

Çocuk giysilerinin beden kesimleri (Tablo 14) ile yaka çeşitleri (Tablo 15) arasında % 26.43 düzeyinde bir ilişkinin olduğu belirlenmiştir. Buna göre beden kesimlerinin yaka çeşitlerini fazlaca etkilemediği tespit edilmiştir.

Giysiler düşük takma kollu, kuşlu takma kollu veya kolsuz olarak çalışılmış, kollu olan giysilerin kol boyları uzun veya kısa-önü oyuntulu olup, kol ağzı astar yada pervaz ile temizlenmiştir.

Çocuk giysilerinin kol boyları ile kol kesimleri (Tablo 14) arasında % 60.10 düzeyinde oldukça önemli bir ilişkinin olduğu,

kol boylarının kol kesimini etkilediği saptanmıştır.

Giysilerin kol kesimleri (Tablo 14) ile kol ağız temizliği (Tablo 15) arasında % 42.29 düzeyinde önemli bir ilişki bulunduğ, kol kesimlerinin kol ağız temizliğinde etkili olduğu belirlenmiştir.

Çocuk giysilerinin beden boyu dizlere kadar veya bele kadar uzunlukta olup, arka ortası dikişsiz olarak çalışılmıştır. Omuz genellikle dikişli olarak çalışılmış olup, dikişsiz olarak çalışılanların da küçümsenmeyecek oranda olduğu, giysilerin beden boyu ile kol boyu (Tablo 14) arasında %49.21 düzeyinde oldukça önemli bir ilişkinin bulunduğu tespit edilmiştir.

Giysilerin omuz kesimi özelliği (Tablo 15) ile arka ortası kesim özelliği arasında % 23.83 düzeyinde bir ilişkinin olduğu saptanmıştır.

Ön kapamalarda düğmesiz, tek sıra düğmeli veya şeritli tek sıra düğmeli kapamaların kullanıldığı, iliklemeyi sağlamak amacı ile kordon ilik yada örme ilğin daha çok tercih edildiği, giysilerde kullanılan kapama ile ilik arasında (Tablo 15) % 34.66 düzeyinde bir ilişkinin olduğu tespit edilmiştir.

Cepli olarak çalışılan giysilerde dikişten açılan ve yarık ilik cep kullanılmıştır. Giysilerin iç temizliğinde astar veya duble yapılmış, bu giysilerin etek ucu, etek ucu yırtmacı, ön kapama, yaka çevresi ve kol ağızına pervaz geçirilerek süsleme yapılmıştır.

Çocuk giysilerinin iç temizliği ile pervaz arasında % 15.34 düzeyinde bir ilişkinin olduğu tespit edilmiştir.

Giysilerin etek ucu bel ve kol ağızlarına yırtmaç çalışılmış, kol ağız yırtmaçlarına düğmeler dikilerek kapama sağlanmıştır.

Alt giysilerde parçalı veya ağsız, bol şalvar biçiminde pantolonlar kullanılmıştır.

Giysilerin ana kumaş süslemelerinde oyulgama dikişi, kumaş özelliği, kaytan tutturma, harç tutturma, kordon tutturma, düğme tutturma, şerit tutturma, oyali tutturma, kapitone, astar ve duble kumaş süslemelerinde pervaz, kapitone ve kordon geçirme yöntem ve teknikleri kullanılmıştır.

Ana kumaş süslemelerinde dikiş ipliği, kordon düğme, metal iplikli kordon, metal iplikli kaytan, metal iplik, metal iplikli harç, ipek iplik, ipek iplikli şerit ve değişik malzemeli düğmeler, astar ve duble kumaş süslemelerinde ise kumaş, dikiş ipliği ve ipek kordon kullanıldığı belirlenmiştir. Ana kumaş süsleme malzemelerinde metalik sarı, gümüş rengi, kırmızı, beyaz, sarı, krem, siyah ve bej renkleri, astar ve duble kumaşlarında ise beyaz, açık mavi ve sarı renklerinin daha çok tercih edildiği tespit edilmiştir.

Türk hazır giyim sektörünün dünya pazarlarında hak ettiği yere gelebilmesinde özgün ve orjinal tasarım ürünlerinin rolünün büyük olacağı düşünülmektedir. Bu nedenle araştırmada sunulan verilerin tasarımcılara yol göstermek açısından büyük bir boşluğu dolduracağı değerlendirilmektedir.

5.2. ÖNERİLER

Türk hazır giyim sektörü oldukça genç bir yapıya sahip olmasına rağmen ülkemiz ihracatının % 40' ını tek başına sağlamaktadır. AB ve Gümrük Birliğine girildiğinde sektörün öncü rolü oynayacak ve en çabuk uyum sağlayacak bir sanayi dalı olacağı düşünülmektedir. Sektörün gelecekte bir dar boğaza

girmesini engellemek, gelişimini sağlamak amacı ile bazı tedbirlerin şimdiden alınması gerekmektedir. Rekabet ortamının en fazla olduğu sektörlerden biri olan hazır giyim ve konfeksiyon sektörü fasoncu üretici durumundan çıkarak kendini yenilemesi, adını duyurması ve gelişimini sağlayabilmesi için özgün modacı ve tasarımcılara ihtiyaç duymaktadır. Türk hazır giyim firmalarının dünya ülkelerindeki hazır giyim sektörü ile boy ölçüşebilmesi için kendi moda, marka ve imajını yaratması sektörün geleceğini belirleyecek bir unsur olarak görülmektedir.

Türk kültüründe kendi moda ve markamızı yaratmaya elverişli oldukça zengin, gösterişli ve sanat değerleri bakımından tüm dünyaya öncülük yapabilecek bir çeşitliliğin bulunduğu tartışılmaz bir gerçektir.

Giysi modacı ve tasarımcılarının özgün, orjinal ve çağdaş giysi modelleri yaratarak Türk moda ve marka imajı oluşturabilmelerinde Osmanlı İmparatorluk Dönemi Çocuk Giysileri de küçümsenmeyecek bir katkı sağlayacaktır. Söz konusu çocuk giysilerinin karakteristik özellikleri bozulmadan ve yozlaştırılmadan ana çizgileri kreasyonlara aktarılırken şu noktalar üzerinde durulmasının faydalı olacağı düşünülmektedir.

* Tasarımcıların giyim tarihi hakkında bilgilenmesi, kolleksiyonlarını hazırlarken esin kaynağının mümkün olduğu kadar aslına ulaşılmasına çalışılmalı,

* Tasarımcıların giysilerin kup, biçim ve teknik özelliklerini tam olarak yansıtabilmeleri için giyim konusunda yeterli bilgilere sahip olmaları,

* Tasarım yapılacak giysilerde entari, yelek, cepken, şalvar ve

çakşır giysi türlerinin özelliklerini yansıtacak modeller seçilmeli,

* Tasarım yapılacak giysilerde Tablo 28' de sunulan üst ve alt bedene giyilen giysi ölçüleri dikkate alınmaya çalışılmalı,

* Ana kumaş dikimlerinde ipek, yün ve ipek-metal hammaddeli, astar ve duble kumaşlarında pamuk ve ipek hammaddeli kumaşlar kullanılmalı,

* Ana kumaş dikimlerinde çuha, kadife, atlas, canfes, kemha(brokar), lahuraki (ince yünlü) ve seraser (brokar), astar ve duble kumaşlarında bez, ipekli ve canfes kumaş çeşitleri veya benzer nitelikte kumaşlar kullanılmaya çalışılmalı,

* Ana kumaşlarda sarı, kırmızı, krem, metalik sarı, beyaz, bej, siyah, açık yeşil, gümüş rengi, mavi, mor, pembe ve turuncu, duble ve astar kumaşlarında beyaz, kırmızı, pembe, krem, bej, mavi ve siyah renkler kullanılmalı,

* Birleştirme dikişlerinde oyulgama, çırpma, elde makina dikişi, kapalı baskı ve pervazlı baskı dikişleri tercih edilmeli, günümüzde bu dikiş tekniklerini uygulamak zaman kaybı yaratacağından bu dikiş çeşitlerini yapabilecek özellikte makinalar kullanılmalı,

* Beden kesimleri genellikle düz olarak yapılmalı,pens,kup vb. ayrıntılar bulunmamalı, giysilerde verilecek bolluklar ön ile arka yanlara parçalar ve kol altına kuş parçası yerleştirilerek yapılmalı,

* Giysilerde daha çok oyuntulu (yakasız) ve hakim yaka çeşitleri kullanılmalı,

* Kollarda düşük ve kuşlu takma kol kullanılmalı, bu kollar uzun veya kısa-önü oyuntulu olarak çalışılmalı, kol ağzı astar veya

pervaz ile temizlenmeli,

* Ceket, cepken ve yelek giysi türlerinde beden boyu bele kadar, entari, elbise, palto ve kaftan giysi türlerinde beden boyu dizlere kadar uzunlukta çalışılmaya özen gösterilmeli,

* Ön kapamalarda düğmesiz, tek sıra düğmeli veya şeritli tek sıra düğmeli kapamalar, giysilerin kapamasını sağlamak amacı ile kordon ve örme ilik tercih edilmeli, dikişten açılan cep çalışmalı,

* Etek ucu, bel ve kol ağzına yırtmaç çalışmalı, kollarda bulunan yırtmaçlar çok sayıda düğme ile süslenmeli,

* Giysilerin ana kumaş süslemelerinde oyulgama, kumaş özelliği, kaytan tutturma, düğme tutturma, şerit tutturma, oyah tutturma, kapitone, astar ve duble kumaş süslemelerinde kapitone, pervaz ve kordon geçirme yöntem ve teknikleri kullanmaya özen göstermeli,

* Süsleme malzemesi olarak dikiş ipliği, kordon düğme, metal iplikli kordon, ipek iplikli kordon, metal iplikli kaytan, metal iplik, metal ve ipek iplikli harç, ipek iplik, ipek iplikli şerit ve çeşitli düğmeler kullanılmalı, astar ve duble kumaşı süslemesinde kumaş, dikiş ipliği ve ipek kordon kullanılmaya çalışmalı,

* Süsleme malzemelerinde metalik sarı, gümüş rengi, kırmızı, beyaz, sarı, krem, siyah ve bej renkleri, astar ve duble kumaşlarında beyaz, açık mavi ve sarı renkler kullanılmalıdır.

Tasarımcılar için geliştirilen Osmanlı İmparatorluk Dönemi Çocuk Giysilerine ilişkin bu öneriler farklı giysi gruplarına da uygulanabilir. Böylece Osmanlı çizgilerini yansıtacak giysi tasarımlarına ulaşabilmek için daha çok veri sağlanacağından hazırlanacak kreasyonların çeşitliliğinin artacağı düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

- ALTAY, Fikret
1979 Kaftanlar.
İstanbul: Yapı Kredi Bankası Yayınları.
- ALTINAY, Ahmet Refik
1931 Eski İstanbul Hayatı I.
İstanbul: Kültür ve Turizm Bakanlığı.
- ALTINAY, H., YÜCEER H.
1992 Moda ve Tarihi.
Ankara: Kadioğlu Matbaası
- AND, Metin
1982 Osmanlı Şenliklerinde Türk Sanatları.
Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları.
- AND, Metin
1993 " arşı Ressamları"
Antik-Dekor. 19:20-23
- ANONİM
'1978 "Osmanlı İmparatorluğu"
Meydan Laurouse
İstanbul: XV
- ANONİM
1980 "Ankara"
Yurt Ansiklopedisi.
İstanbul: I, 679-681
- ANONİM
1994 "Giyim"
Ana Britannica
İstanbul: 13-323-324
- ANMET, Refik
1994 Kanuni Sultan Süleyman ve  ağı.
Budapest: Macar Milli Müzesi.
- ARAZ, Nezihe
1985 21. Yüzyılın Eşiğinde  rf ve Adetlerimiz(Türk T resi).
İstanbul: Türk Kültürüne Hizmet Vakfı.
- ARIK ,R. ve Diğerleri
1972 Bölgesel Türk Giysileri.
İstanbul: Milli Eğitim Basımevi,
- ARSEVEN, Celal Esad
1973 Türk Sanatı".
İstanbul: Cem Yayınevi.
- ATASOY, N. ve T.ARTAN
1992 Splendors Of The Ottoman Sultans.
L.CONWAY (Ed.)
İstanbul: Wonders.

- ATIL, Esin
1990 The Age Of Sultan Süleyman The Magnificent.
N.N.ABRAMS.(Ed.)
- AYGEN, Zeynep
1990 "İpek Yolu'nda Bursa'dan Tuna Boylarına."
Lale:7:2-8.
- BAKER, Patricia
1990 "The Court Context",
Hali, 51 :131-134.
- BARIŞTA, H.Örcün
1978 Türk İşlemelerinde Teknikler.
Ankara: Yüksek Teknik Öğretmen Okulu Yayınları.
- BARIŞTA, H.Örcün
1981 "Türk İşlemeleri Üzerinde Yapılacak Araştırmalarda
İzlenecek Bilimsel Yöntem"
I. Ulusal El Sanatları Sempozyumu
Sempozyuma Sunulan Tebliğler, 18-21 Kasım 1981 İzmir.
İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi
Yayınları, 86-96.
- BARIŞTA, H.Örcün
1983 "Osmanlı İmparatorluk Dönemi İşlemleri"
II. Milletlerarası Türk Folklor Kongresi Bildirileri, V.
Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları.
- BARIŞTA, H.Örcün
1988 Türk El Sanatları.
Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları.
- BARIŞTA, H.Örcün
1989 "Konya Müzelerindeki Türk İşlemelerinden Örnekler",
Kültür ve Sanat. 4:46:49
- BARIŞTA, H.Örcün
1993 "Osmanlı İmparatorluk Döneminden Günümüze
Uluşan Resimli Bir Çocuk Kitabı Üzerine"
9. Ya-Pa Okul Öncesi Eğitimi ve Yaygınlaştırılması,
Semineri, Seminere Sunulan Bildiriler,
Ankara YAPA Yayınları 377-384.
- BARIŞTA, H.Örcün
1994 "Burdur Çeltikçi Arvalı'dan Damat Giyimi",
Erdem 9126:491-497
- BARIŞTA, H.Örcün
1995 Türk İşleme Sanatı Tarihi.
Ankara: Gazi Üniversitesi Yayınları.
- BAYDAR, Mustafa
1973 Atatürk ve Devrimlerimiz
İstanbul: Türkiye İş Bankası Yayınları.

- BAYRAKTAR, Fatma
1995 Giyim.
Ankara: Sim Matbaacılık.
- BAŞARANBİLEK, Emin
1993 "Arkeolojik Eserlerde Çocuk",
Toplumsal tarihte Çocuk Sempozyumu,
Sempozyuma Sunulan Bildiriler, İstanbul,
23-24 Nisan 1993.
İstanbul: Türk Tarih Vakfı Yayınları, 44-56
- BİLGİN, F., KAYAOĞLU A., SEZER H.
1989 Hazır Giyim Üretimi.
Ankara:
- CENKMEN, Emin
1948 Osmanlı Sarayı ve Kıyafetleri.
İstanbul:
- ÇİVEL, Kayaalp
1993 "Yeni Kurumsal Dış Ticaret Örgütleri Olan ÇOŞ' ların Hazır Giyim
Sektöründeki Konumu ve Önemi"
I. Türkiye Hazır Giyim ve Konfeksiyon Kongresi.
İstanbul :İTKİB, 97-105
- COOKLIN ,Gerry
1986 Pattern Grading For Children's Clothes
The Technology of Sizing.
London
- ÇİZGEN, Engin
1990 "Les Costumes Populaires De La Turquie En 1873 Elbise-i
Osmaniyye",
Beymen Status
İstanbul: 21:134-137
- ÇORUHLU, Tülin
1994 "Giyim Kuşam"
The ma Larousse Tematik Ansiklopedi
Sanat ve Kültür: Türk-İslam
- DAROS, S. ve A.DEDEOĞLU
1983 Osmanlılar Albümü II.
İstanbul: Osmanlı Yayınevi.
- DOER, Catherine M.
1967 Smart Sewing, The Making of Clothing.
NewYork: The Macmillan Company.
- ERAY, Fatma
1986 Makine Teknolojisi.
Ankara:Mesleki Eğitim Fakültesi.
- ERONÇ, Perihan Y.
1984 Giyim Süsleme Teknikleri.
İstanbul Milli Eğitim Basımevi

- FERGUSON, George A.
1971 Statistical Analysis in Psychology Education
Newyork, McGraw-Hill
- FRENCH, Ann
1990 "Conservation",
Halı. 51, 139-140.
- GÖNÜL , Macide
1973 Türk El İşleri Sanatı XVI-XIX Yüzyıl.
Ankara: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları
- GÖNÜL, Macide
1968 "Topkapı Sarayı Müzesinde Bulunan Padişah Kaftanları"
Türk Etnoğrafya Dergisi. 10:59-65
- GÖNÜL, Macide
1973 Türk El İşleri Sanatı XVI-XIX. Yüzyıl.
Ankara: İş Bankası Kültür Yayınları
Sanat Dizisi :13
- GÜRSOY, Tahir
1993 "Hazır Giyimde Moda-Marka ile Dağıtım ve Tanıtıma Dönük Bir
Araştırma"
I.Türkiye Hazır Giyim ve Konfeksiyon Kongresi 1-2
Aralık 1993 İstanbul: İTKİB, 241-245
- GÜRSU, Nevber
1988 Türk Dokumacılık Sanatı Çağlar Boyu Desenler.
İstanbul: Redhouse Yayınevi.
- GÜRSU, Nevber Demirağ
1993 "Türk İşlemleri"
Antik-dekor. 19: 78-81..
İstanbul : Özel Matbaası.
İstanbul : Sadberk Hanım Müzesi
- HAKKO, Cem
1983 Moda Olgusu
İstanbul:
- HILLER, E.T.
1947 Social Relations and Structures..
Newyork:
- KAFADAR, ve F. ÇAĞMAN
1993 "Tanzimattan Önce Selçuk ve Osmanlı Toplumunda Kadın."
Çağlar Boyu Anadolu'da Kadın,Anadoluda Kadının 9000 Yılı..
İstanbul:Kültür Bakanlığı Yayınları,
- KAPTAN, Saim
1973 Bilimsel Araştırma Teknikleri.
Ankara Tek Işık Matbaası ve Rehber Yayınevi
- KALKAN, Necip
1993 "Hazır Giyim ve Konfeksiyonda Çağdaş Strateji ve Politikalar"
I. Türkiye Hazır Giyim ve Konfeksiyon Kongresi, 1-2
İstanbul: İTKİB, 191-193

- KAYAOĞLU, Pekin E.
1992 Eski İstanbul'da Gündelik Hayat.
İstanbul: İstanbul Büyükşehir Belediyesi Kültür İşleri D.Bşk.lığı
- KIRIM, Arman
1990 Türkiye Hazır Giyim Sektörünün Yeniden Yapılanma Gerekleri
İstanbul: Friedrich Ebert Vakfı
- KIRZIOĞLU, Neriman Görgünay
1991 "Kahramanmaraş Geleneksel Kadın Giysileri"
Kültür ve Sanat. 10:4-7
- KOÇ, Fatma
1990 "Geleneksel Kütahya Kadın Giysileri"
(Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi)
Ankara: Gazi Üniversitesi.
- KOÇU, Reşat Ekrem
1969 Türk Giyim Kuşam Süsleme Sözlüğü.
Ankara Sümerbank Kültür Yayınları
- KORKUSUZ, Süheyla (Yüksel)
1971 Nakış Temel Bilgileri Tekniği Uygulamaları ve Örnekleri.
Ankara: 3-Er Ofset.
- KÖSEOĞLU, Cengiz
1987 Topkapı.
M.RAGERS (Ed.).
London:
- KRETSCHMER, A. ve ROHRBACK K.
1906 Die Trachten der Völker.
Leipzig
- MCNEMAR, QUINN.
1962 Psychological Statistics.
Newyork, Wiley and Sons Inc.
- MANTRAN, Robert
1991 XVI-XVII. Yüzyıl'da İstanbul'da Gündelik Hayat.
(Çev. Mehmet Ali Kılıçbay),
İstanbul: Eren Yayıncılık.
- MONTAQU, Laydy
Türkiye Mektupları(1717-1718).
(Çev. A.KURTOĞLU)
İstanbul: Tercüman 1001 Temel Eser No:12.
- MUMCU, Ahmet
1989 Tarih Açısından Türk Devrimlerinin Temelleri ve Gelişimi.
Ankara:
- MUMCU, Ahmet
1993 Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II.
Eskişehir : Anadolu Üniversitesi Yayınları No:42, Açık Öğretim
Fakültesi Yayın No:14

MURATOĞLU, Yurdağül

1994 Türk Giyim Tarihi.
Ankara: Bizim Büro Basımevi
G.Ü.Mesleki Eğitim Fakültesi Yayınları No:2

ÖNDER, Mehmet

1983 Yurt Dışı Müzelerinde Türk Eserleri,
Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları.

ONUR, Bekir

1993 "Sunuş"
Toplumsal Tarihte Çocuk Sempozyumu, Sempozyumda Sunulan
Bildiriler.
23-24 Nisan 1993 İstanbul: Türk Tarih Vakfı Yayınları, 1-7.

ÖRNEK, Sadat Veyis

1979 Geleneksel Kültürümüzde Çocuk.
Ankara: Türkiye İş Bankası Yayınları.

ÖRNEK, Sedat Veyis

1977 Türk Halk Bilimi.
Ankara: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları

ÖZ, Tahsin

1951 Türk Kumaş ve Kadifeleri II (XV-XIX.Yüzyıl).
İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.

ÖZ, Tahsin

1964 "Türk Dokumacılığı ve Selçuklular Devrine Ait Bazı Kumaşlar"
Atatürk Konferansları, Konferansa Sunulan Tebliğler,
Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi, 156-169.

ÖZEL, Mehmet

1992 Folklorik Türk Kıyafetleri/ Turkish Folkloric Costumes.
(Çev. E.YAZAR)
Ankara: Ünal Ofset.

ÖZEN, Mine Esiner

1952 Türkçe'de Kumaş Adları.
İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi
291-340

ÖZTUNA, Yılmaz

1988 Osmanlı Padişahlarının Hayat Hikayeleri.

PAKALIN, Mehmet Zeki

1993 Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü I., II, III.
İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.

PASİNLİ, Alpay

1993 "Yunan Roma Bizans Katalog"
Çağlar Boyu Anadolu'da Kadın, Anadolu'da Kadının 9000 yılı
İstanbul: Kültür Bakanlığı Yayınları, 134-189

- REYHANLI, Tülay
1983 İngiliz Gezginlerine Göre XVI. Yüzyılda İstanbul'da Hayat(1582-1599).
Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları.
- SAKAOĞLU, Necdet
1987 "Osmanlı Giyim Kuşamı ve Elbise-i Osmaniye"
Tarih-Toplum, 47:36-41
- SAKAOĞLU, Nejdett
1994 "Zaman Tünelinde Çocuk Giysileri"
Skyline, 132: 56-60
- SCHUPPISSER, P
1958 " Mode in Menschlichen Gessellschaft"
Das Modezentrum Paris
Zurich: 266-272
- SEVİN, Nurettin
1975 "Saray Kaftanları",
Sanat Dünyamız. 1-3
- SEVÜKTEKİN, Melek
1972 Çocuk Dış Giyimi.
Ankara:
- SÜSLÜ, Özden
1989 Tasvirilere Göre Anadolu Selçuklu Kıyafetleri.
Ankara: Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu.
- ŞEHİSUAROĞLU, Haluk Y.
1961 Çocuk Elbiseleri Sergisi.
İstanbul: Topkapı Sarayı Müzesi Yayınları
- TAN , Mine
1989 "Çağlar Boyunca Çocukluk"
Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi 22:73-75.
- TAN, Mine
1993 "Çocukluk: Dün ve Bugün."
Toplumsal Tarihte Çocuk Sempozyumu, Sempozyuma Sunulan Bildiriler, İstanbul 23-24 Nisan 1993
İstanbul: Türk Tarih Vakfı Yayınları, 11-30.
- TANER , Sönmez
1993 "Reklamlarda Çocuk İmaji"
Toplumsal Tarihte Çocuk Sempozyumu,
Sempozyuma Sunulan Bildiriler, İstanbul,
23-24 Nisan 1993.
İstanbul: Türk Tarih Vakfı Yayınları, 101-108
- TANSUĞ, Sabiha
1985 Türkmen Giyimi.
İstanbul: Apa Ofset.
- TANSUĞ, Sabiha
1988 Türklerde Çiçek Sevgisi ve "Sümbülname".
İstanbul: Grafik Sanatlar Matbaacılık.

- TANSUĞ, Sabiha
 1993 "Anadoluda Çocuk Giyimleri."
Toplumsal Tarihte Çocuk Sempozyumu, Sempozyuma Sunulan, Bildiriler, 23-24 Nisan 1993 İstanbul:
 İstanbul: Türk Tarih Vakfı Yayınları, 127-131.
- TARAKÇIOĞLU, Işık
 1995 "Gümrük Birliğinin Tekstil ve Konfeksiyon Sanayimize Muhtemel Etkileri"
Tekstil, İşveren 12/194:14-17
- TAYLOR, Roderick
 1993 Ottoman Embroidery.
 London:Alphabetx Image Ltd.
- TAYLOR, Patrick J. Ve SHOBEN, Martin M
 1995 Giyim Sanayii için Serileştirme Kuram ve uygulama.
 (Çev. Hat Bal ve Rabia AKAY),
 Anraka: Gaye Filmcilik Matbaacılık San. Ve Tic. A.Ş.
- TEZCAN, Hülya
 1982 "Padişah Elbiseleri Kumaşlar ve Halılar",
Sanat. 7:103-109.
- TEZCAN, Hülya
 1988 "Osmanlı İmparatorluğunun Son Yüzyılında Kadın Kıyafetlerinde Batılılaşma"
Sanat Dünyamız. 37:45-51
- TEZCAN, Hülya
 1991b "Saray Çocukları ve Kıyafetleri",
 Kültür ve Sanat. 11-71.74.
- TEZCAN, Hülya
 1992 "Cloth.",
Traditional Turkish Arsts. M.Özel (Ed.),
 İstanbul: Kültür Bakanlığı Yayınları, 150-165.
- TEZCAN, Hülya
 1992 19.Yüzyıl Sonuna Ait Bir Terzi Defteri.
A Late 19th. Century Tailor's Order-Book.
- TEZCAN, Hülya
 1986 Topkapı, Costumes, Embroideries and Other Textiles.
 S.DELİBAŞ (Ed.)
- TEZCAN, Hülya,
 1991a "Osmanlı Dönemindeki Kumaş Sanatı ve Kaftanlar",
The Splendour of Turkish Civilization Ottoman
Tresures of The Topkapı Place.
 İstanbul:210-212.
- TRAK, Doğanay
 1994 "Tokat'ta Geleneksel Giyim Kuşam",
Kültür ve Sanat. 24:53-56

- TURANİ, Adnan
1975 Sanat Terimleri Sözlüğü,
Ankara: Toplum Yayınevi.
- TURANİ, Adnan
1975 Sanat Terimleri Sözlüğü,
Ankara: Toplum Yayınevi.
- TÜRKOĞLU, Sabahattin
1987 Topkapı Place,
İstanbul: Şekerbank Yayınları
- TÜRKOĞLU, Sabahattin
1994 "Anadolu'da Kadın Giyimi",
Antik Dekor. 24:36-40.
- TÜRKOĞLU, Sabahattin
1994 Antik Dekor.
24: 36-39.
- UĞURLU, Aydın
1994b "Osmanlı Dökümanlarında Süs ve İhtişam"
İlgi. 76:10-18
- UĞURLU, Aydın
1994b "Osmanlı Saray Dokümanlarında İpek, Altın, Gümüş Kullanımı,"
Antik-Dekor. 24:94-98.
- ULUÇAY, Çağatay
1992 Harem II.
Ankara: Türk Tarih kurumu Basımevi.
- UZUNOĞLU, Edibe, Sabahattin
1993 "Tarih Öncesi Hitit ve Demir Çağı",
Çağlar Boyu Anadolu'da Kadın, Anadolu'da Kadının 9000 yılı.
İstanbul : Kültür Bakanlığı Yayınları, 36-115.
- ÜNVER, Özkan
1992 Uygulamalı İstatistik Yöntemler
Ankara: G.Ü. Basın Yayın Yüksek Okulu Matbaası
- VURAL, T., AĞAÇ, S .
1996a "Yüzme Giysilerinin Üretimi ve Bazı Teknik Özellikleri Açısından
İncelenmesi",
Çağın Tekstil,
55: 179-181
- VURAL, T., SAĞDIK, Ş. .
1996b "Büyük Ölçekli Hazır Giyim İşletmelerinde Yeni Ürün Geliştirme
Faaliyetleri Üzerine Bir Araştırma",
Tekstil ve Konfeksiyon,
4: 299-308
- VURAL, T., ALTINBAŞ, N. .
1996c "Büyük Ölçekli Hazır Giyim Firmalarında Kalite Anlayışının
Değerlendirilmesi",
Tekstil ve Konfeksiyon,
3:209-219

- WEARDEN, Jennifer
1990 "The Royal Garments Fabric Design, Tailoring,"
Hali, 51:135-158.
- WINIFRED, Aldrick
1987 Metric Pattern Cutting For Children's Wear From 2-14 Years.
London: Profesyonel Book.
- YAVUZER, Haluk
1985 Çocuk Psikolojisi.
İstanbul: Altın Kitaplar Yayınevi
- YETKİN, Şerare
1993 "Türk Kumaş Sanatı",
Başlangıcından Bugüne Türk Sanatı,
Ankara: Türkiye İş Bankası Yayınları, 330-342.
- YÜKSEL, İ., KURT, M., YÜKSEL, M..
1997 "Hazır Giyim İmalatı Yapan İşletmelerin Ergonomik Açıdan
İncelenmesi",
Tekstil ve Konfeksiyon,
7/2: 126-129
- ZENGİNGÖNÜL, N., İÇBİLEN, G.
1985 Çağdaş Moda Akımları.
Ankara: Bizim Büro Basımevi,
G.Ü. Mesleki Eğitim Fakültesi Yayınları No:13

**EK-A
(KATALOG)**

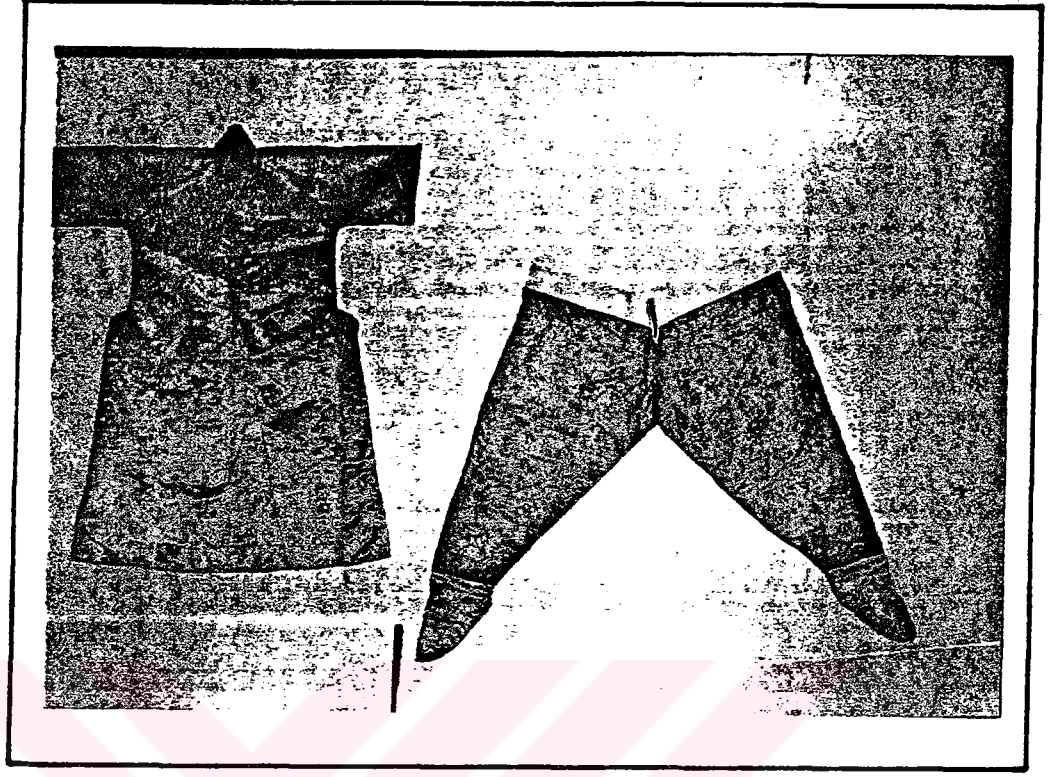

26.1.

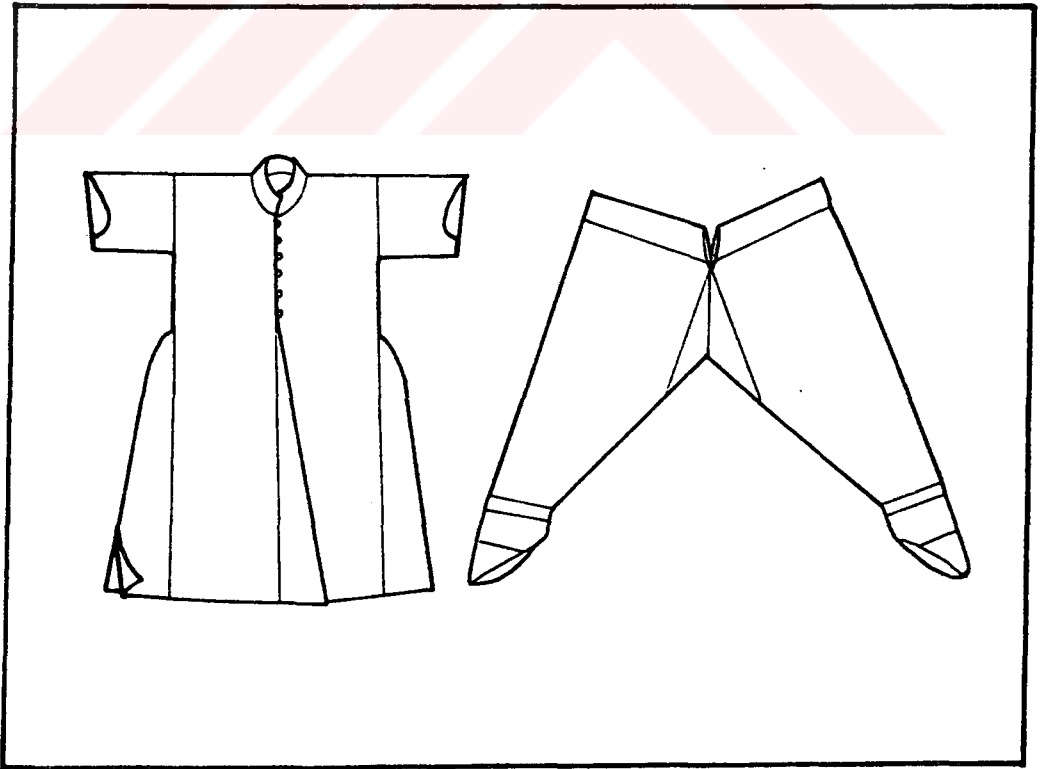
ÖRNEK NO : 1
İLGİLİ KOLLEKSİYON : Topkapı Sarayı Müzesi
İNCELEME TARİHİ : 29 .09.1994
ENVANTER NO : 13/92- 13/93
FOTOĞRAF NO : 1
ÇİZİM NO : 1a, 1b, 1c
KAYNAĞI : Kanuni Sultan Süleyman' a ait olduğu kaydedilmiştir.
BİLGİYİ NEREDEN ALDIĞI : Topkapı Sarayı Müzesi Envanter Defteri
GIYSİNİN TARİHİ : XVI. Yüzyıl
GIYSİNİN YÖRESİ : Saray
GIYSİNİN TÜRÜ : Çocuk Entarisi ve Çakşırı
HANGİ CİNSE AİT OLDUĞU : Erkek
KULLANILAN YAŞ : Boyutlarına bakılarak 4-6 yaş olduğu düşünülebilir.
ESERLE İLGİLİ YAYINLAR : (Atıl 1990:186)
KULLANILAN KUMAŞ : **Zeminde** atlas ve canfes, **Astarda** ince dokunmuş pamuklu kumaş(bez) kullanılmıştır.
KULLANILAN RENK : **Zemin** fıstık yeşili, bej , **Astar** beyaz ve mavimsi leylak rengi ile renklendirilmiştir.
KULLANILAN MALZEME : Dikiş ipliği, düğme, kumaş ve pamuk kullanılmıştır.
KULLANILAN DİKİŞ ÖZELLİĞİ : Giysinin tüm birleşme dikişlerinde oyulgama dikişi , yaka çevresi ve patiklerin çakşıra geçirilmesinde çırpma dikişi uygulanmıştır. Çakşırın bel yırtmacı biye ile temizlenmiştir. Astarın kol çevresi , yaka çevresi, ön kapama, etek ucu ve etek ucu yırtmacına pervazlı baskı yapılmıştır
KULLANILAN SÜSLEME YÖNTEM VE TEKNİĞİ : Giysinin yaka çevresi, ön kapama, etek ucu, etek ucu yırtmacı ve kol kenerlarına 2 mm. içeriden oyulgama dikişi ile süsleme yapılmıştır. Ön kapamada elde ipek ile örülmüş büyük top düğmeler yer almaktadır. Çakşırın bel ve patiklerine farklı renk kumaş ile, entari astarının yaka çevresi, ön kapama, etek ucu, etek ucu yırtmacı ve kol kenerlarına ise farklı renk kumaş kullanılarak pervaz ile süsleme yapılmıştır.
SÜSLEMEDE KULLANILAN MOTİF VE KOMPOZİSYON : -

**GIYSİNİN BİÇİM VE
DİKİM ÖZELLİKLERİ**

: Giysi entari ve çakşır olmak üzere iki parçadan oluşmuştur. Entari; 71 cm. boyunda önden açık , küçük hakim yakalı, etek ucu yırtmaçlı, cepli ve kısa kolludur.Kolları önden içeriye doğru oyuntulu, yanlarda simetrik , önlerde asimetrik peşleri bulunmaktadır. Ön kapamada bele kadar 6 adet düğmesi ve kordon iliği bulunmaktadır. Astarının tüm çevresine pervaz geçirilmiştir. Çakşır; 65 cm.boyunda , patikli, ağı ve uçkurludur. Patikleri ve uçkur yeri farklı renkte bir kumaş ile dikilmiştir. Astarı ile kumaş arasına pamuk yerleştirilerek dikey çizgiler biçiminde kapitone yapılmıştır.

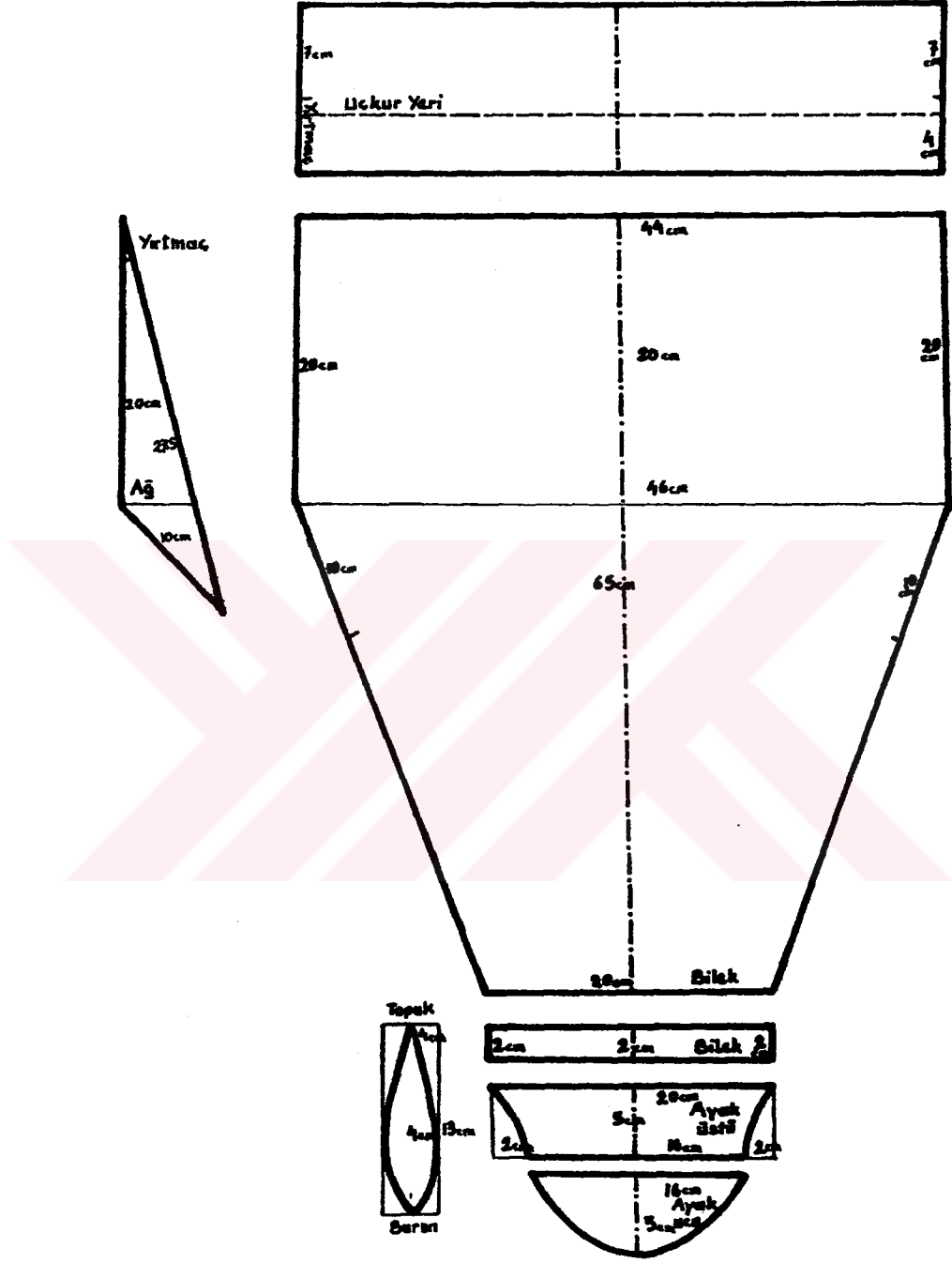

FOTOĞRAF 1 ÇOCUK ENTARİSİ VE ÇAKŞIRI

ÇİZİM 1a ÇOCUK ENTARİSİ VE ÇAKŞIRI TEKNİK ÇİZİMİ

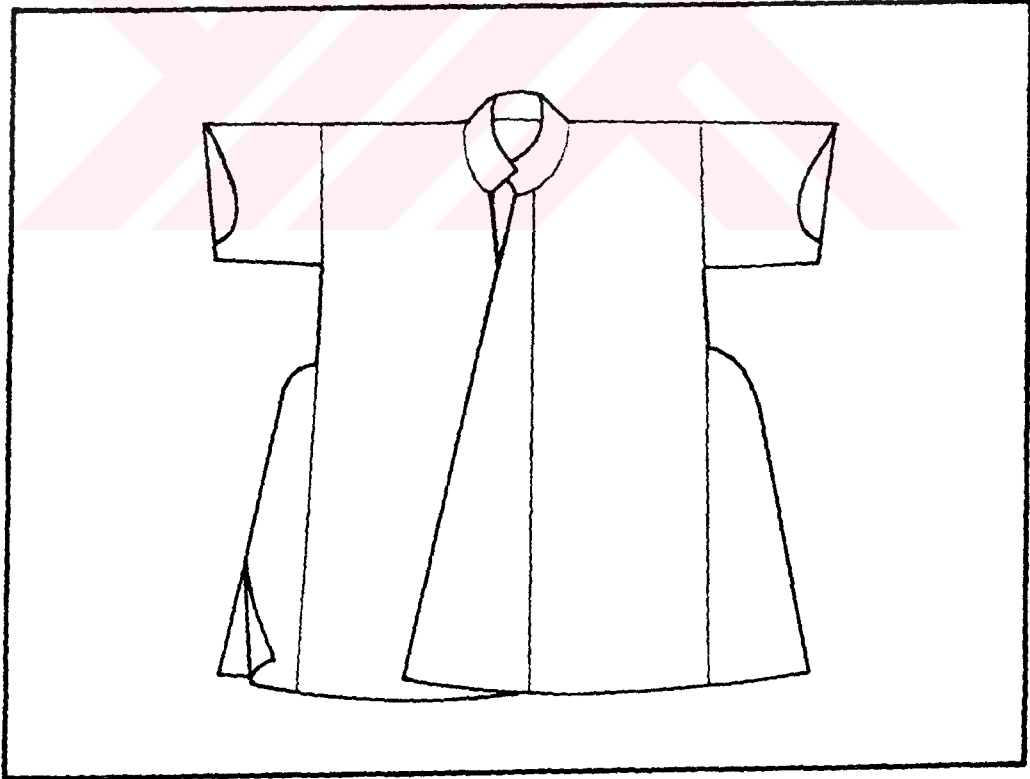

ÇİZİM 1c ÇOCUK ÇAKŞIRI KALIP ÇİZİMİ

ÖRNEK NO	: 2
İLGİLİ KOLLEKSİYON	: Topkapı Sarayı Müzesi
İNCELEME TARİHİ	: 29 .09.1994
ENVANTER NO	: 13/1117
FOTOĞRAF NO	: 2
ÇİZİM NO	: 2a, 2b
KAYNAĞI	: -
BİLGİYİ NEREDEN ALDIĞI	: Topkapı Sarayı Müzesi Envanter Defteri
GIYSİNİN TARİHİ	: XVI. Yüzyıl
GIYSİNİN YÖRESİ	: Saray
GIYSİNİN TÜRÜ	: Çocuk Entarisi
HANGİ CİNSE AİT OLDUĞU	: Kız- Erkek
KULLANILAN YAŞ	: Boyutlarına bakılarak 2-4 yaş olduğu düşünülebilir.
ESERLE İLGİLİ YAYINLAR	: (Atasoy 1992: 250)
KULLANILAN KUMAŞ	: Zeminde dikey çizgili ipekli kumaş, Astarda ince dokunmuş pamuklu kumaş (bez) kullanılmıştır.
KULLANILAN RENK	: Zemin beyaz, kırmızı, yağ yeşili, mor , Astar beyaz ile renklendirilmiştir.
KULLANILAN MALZEME	: Dikiş ipliği kullanılmıştır.
KULLANILAN DİKİŞ ÖZELLİĞİ	: Giysinin tüm birleşme dikişlerine oyulgama dikişi uygulanmıştır.
KULLANILAN SÜSLEME YÖNTEM VE TEKNİĞİ	: Giysi kumaş dokuma tekniği kullanılarak, dikey çizgilerle desenlendirilmiştir. Giysinin yaka çevresi, ön kapama, etek ucu, etek ucu yırtmacı ve kol kenerlarına 3 mm. içeriden oyulgama dikişi ile süsleme yapılmıştır.
SÜSLEMEDE KULLANILAN MOTİF VE KOMPOZİSYON	: -
GIYSİNİN BİÇİM VE DİKİM ÖZELLİKLERİ	: 48 cm. boyunda önden açık , küçük hakim yakalı, etek ucu yırtmaçlı ve kısa kolludur.Kolları önden içeriye doğru oyuntulu, yanlarda simetrik önlerde asimetrik peşleri bulunmaktadır. Yanları bel hizasından dışarıya doğru çıkıntılı olan entarinin içi astarlıdır. Giysi oldukça lekeli.

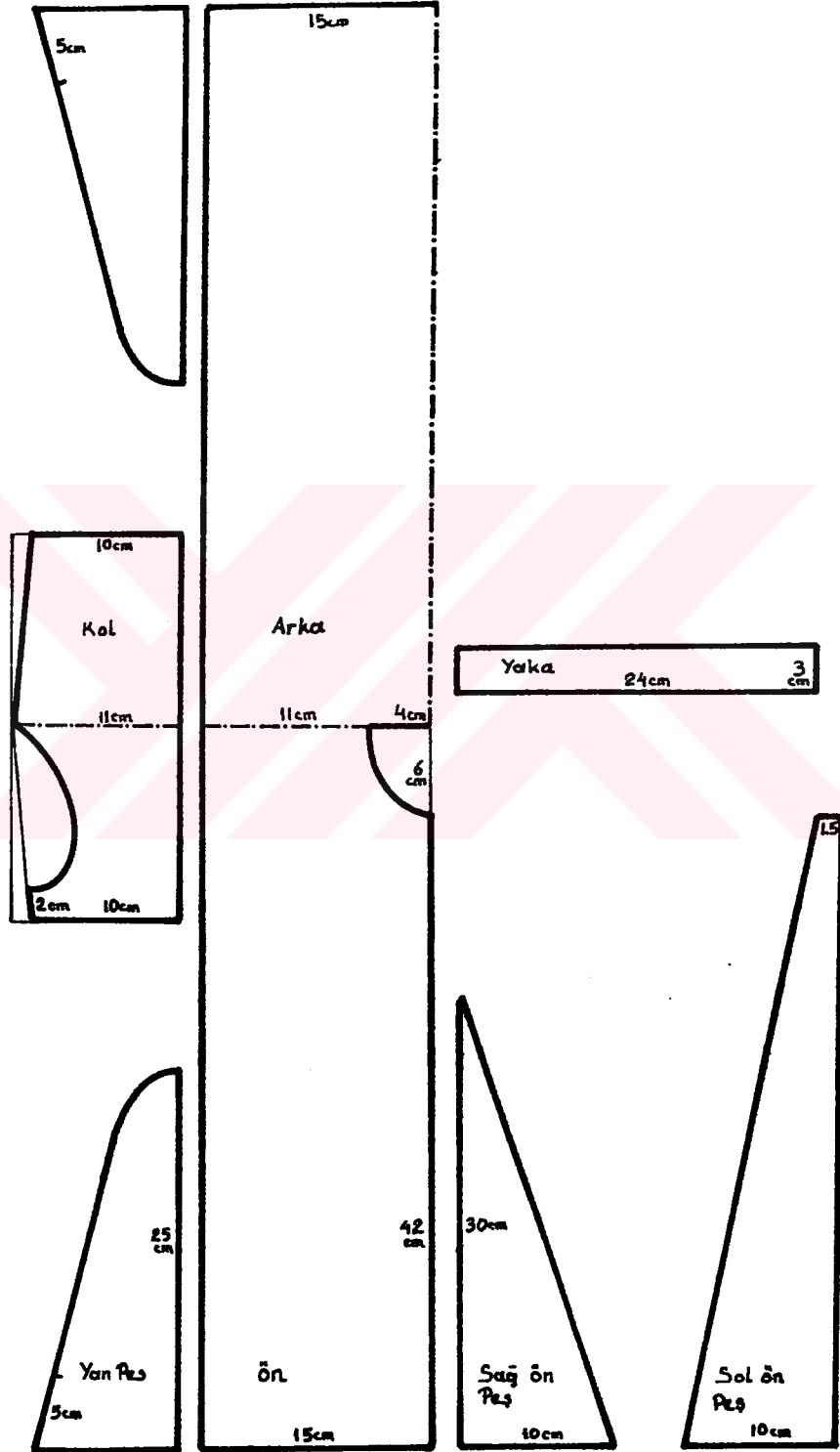

FOTOĞRAF 2 ÇOCUK ENTARİSİ

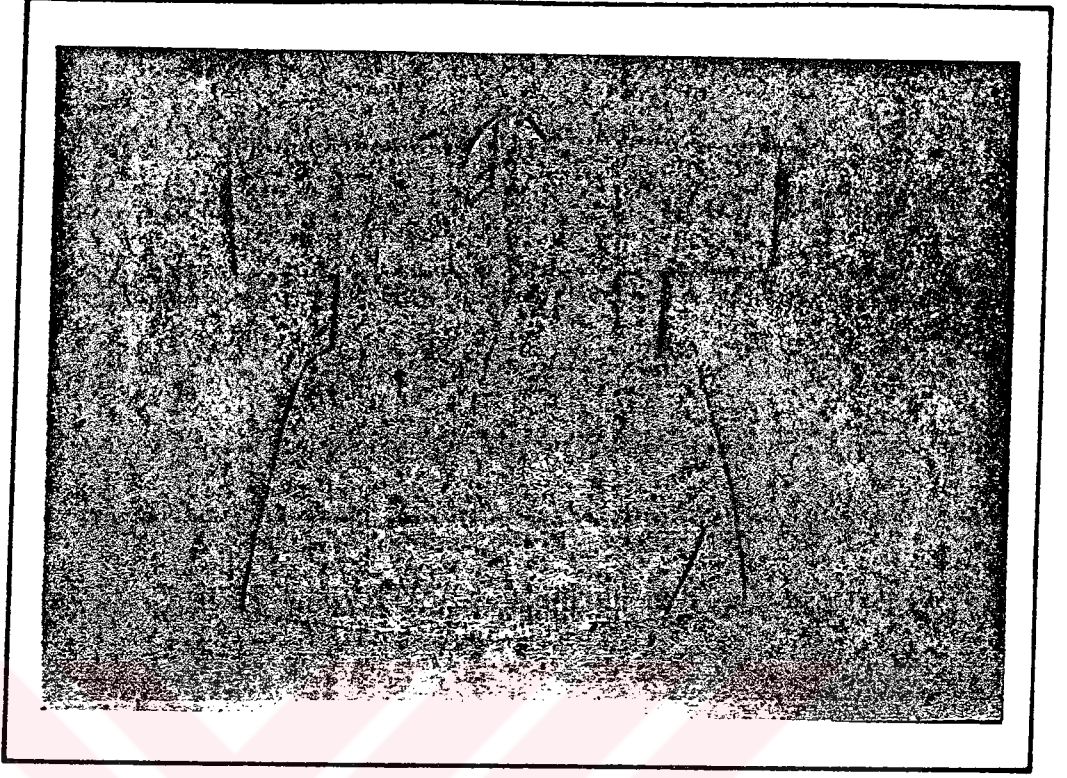
ÇİZİM 2a ÇOCUK ENTARİSİ TEKNİK ÇİZİMİ

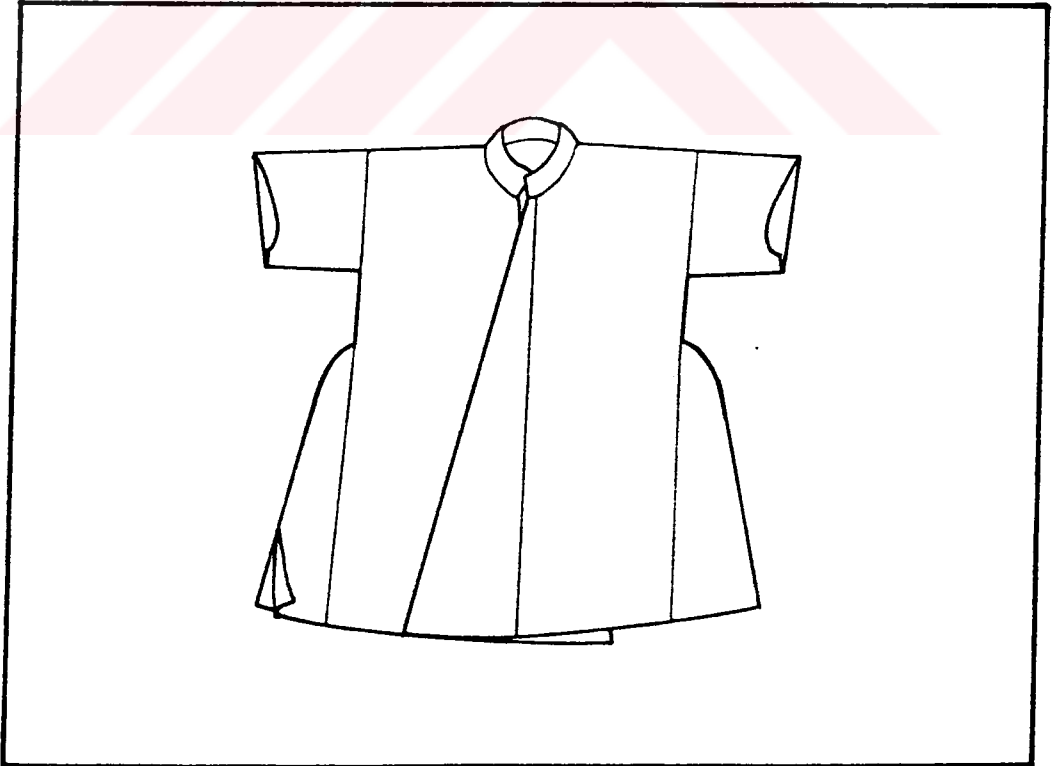

ÇİZİM 2b ÇOCUK ENTARİSİ KALIP ÇİZİMİ

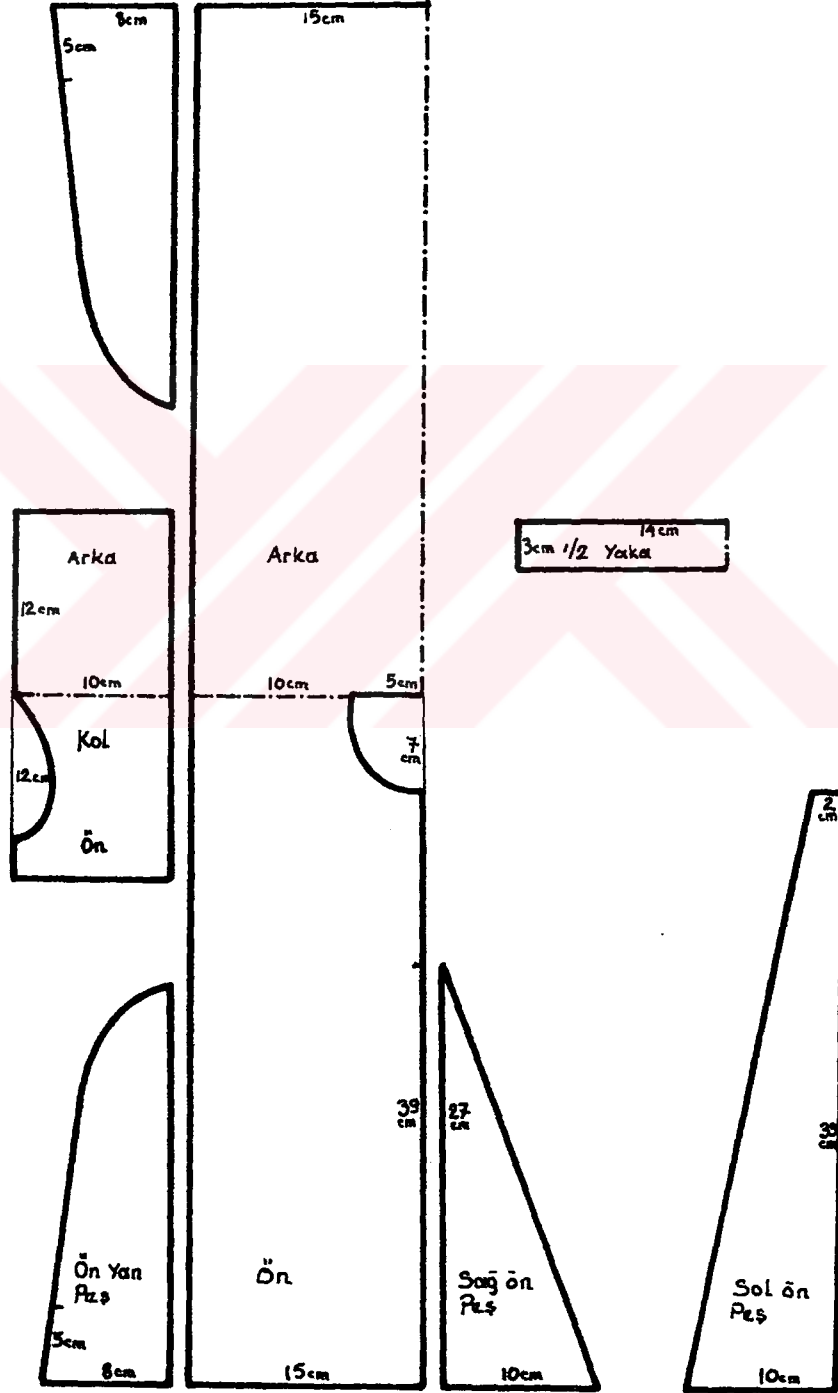
ÖRNEK NO : 3
İLGİLİ KOLLEKSİYON : Topkapı Sarayı Müzesi
İNCELEME TARİHİ : 29 .09.1994
ENVANTER NO : 13/1119
FOTOĞRAF NO : 3
ÇİZİM NO : 3a, 3b
KAYNAĞI : -
BİLGİYİ NEREDEN ALDIĞI : Topkapı Sarayı Müzesi Envanter Defteri
GIYSİNİN TARİHİ : XVI. Yüzyıl
GIYSİNİN YÖRESİ : Saray
GIYSİNİN TÜRÜ : Çocuk Entarisi ve Çakşırı
HANGİ CİNSE AİT OLDUĞU : Kız- Erkek
KULLANILAN YAŞ : Boyutlarına bakılarak 2-4 yaş olduğu düşünülebilir.
ESERLE İLGİLİ YAYINLAR : -
KULLANILAN KUMAŞ : **Zeminde** dikey çizgili ipekli kumaş, **Astarda** ince dokunmuş pamuklu kumaş (bez) kullanılmıştır.
KULLANILAN RENK : **Zemin** bej, **Astar** beyaz ile renklendirilmiştir.
KULLANILAN MALZEME : Dikiş ipliği, pamuk kullanılmıştır.
KULLANILAN DİKİŞ ÖZELLİĞİ : Giysinin tüm birleşme dikişlerine oyulgama dikişi uygulanmıştır. Tüm yüzeye oyulgama dikişi ile dikey çizgili 2 cm. aralıklı kapitone yapılmıştır.
KULLANILAN SÜSLEME YÖNTEM VE TEKNİĞİ : Giysi kumaş dokuma tekniği kullanılarak, dikey çizgilerle desenlendirilmiştir. Giysinin yaka çevresi, ön kapama, etek ucu, etek ucu yırtmacı ve kol kenerlarına 3 mm. içeriden oyulgama dikişi ile süsleme yapılmıştır. Ayrıca tüm yüzey dikey çizgili 2 cm. aralıklı kapitone ile süslenmiştir.
SÜSLEMEDE KULLANILAN MOTİF VE KOMPOZİSYON : -
GIYSİNİN BİÇİM VE DİKİM ÖZELLİKLERİ : 45cm. boyunda önden açık , küçük hakim yakalı, etek ucu yırtmaçlı ve kısa kolludur.Kolları önden içeriye doğru oyuntulu, yanlarda simetrik önlerde asimetrik peşleri bulunmaktadır. Yanları bel hizasından dışarıya doğru çıkıntılı olan entarinin içi astarlıdır. Astarı ile kumaş arasına pamuk yerleştirilerek dikey çizgiler biçiminde kapitone yapılmıştır Giysi oldukça lekeli.

FOTOĞRAF 3 ÇOCUK ENTARİSİ

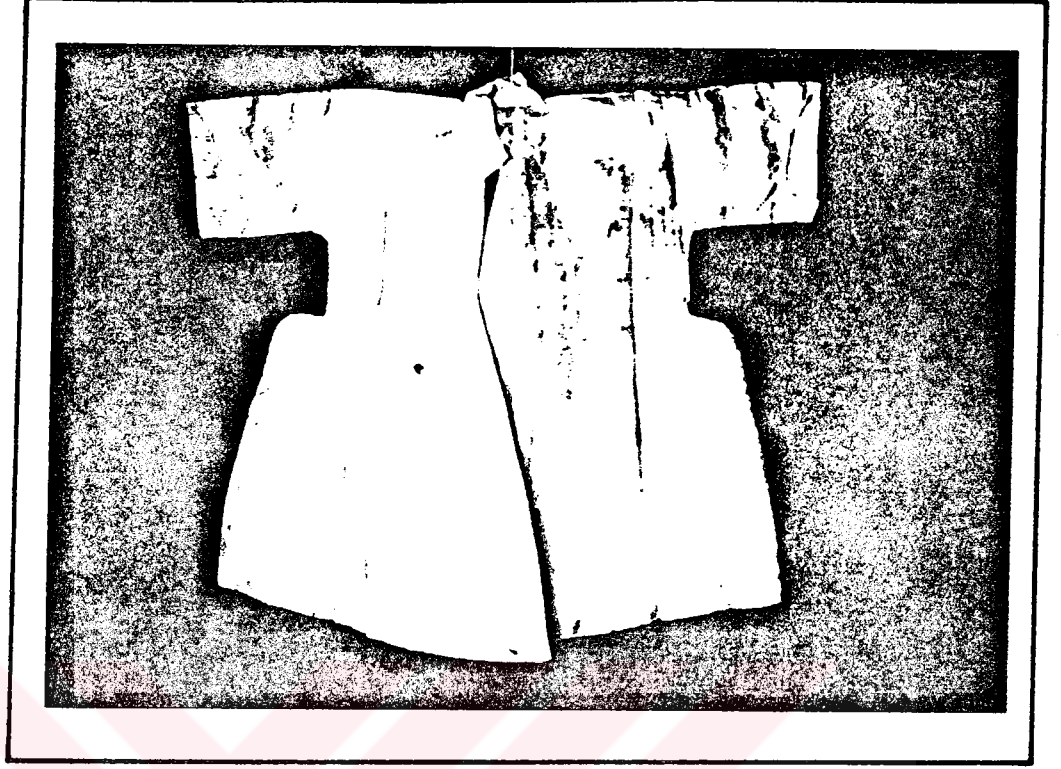

ÇİZİM 3a ÇOCUK ENTARİSİ TEKNİK ÇİZİMİ

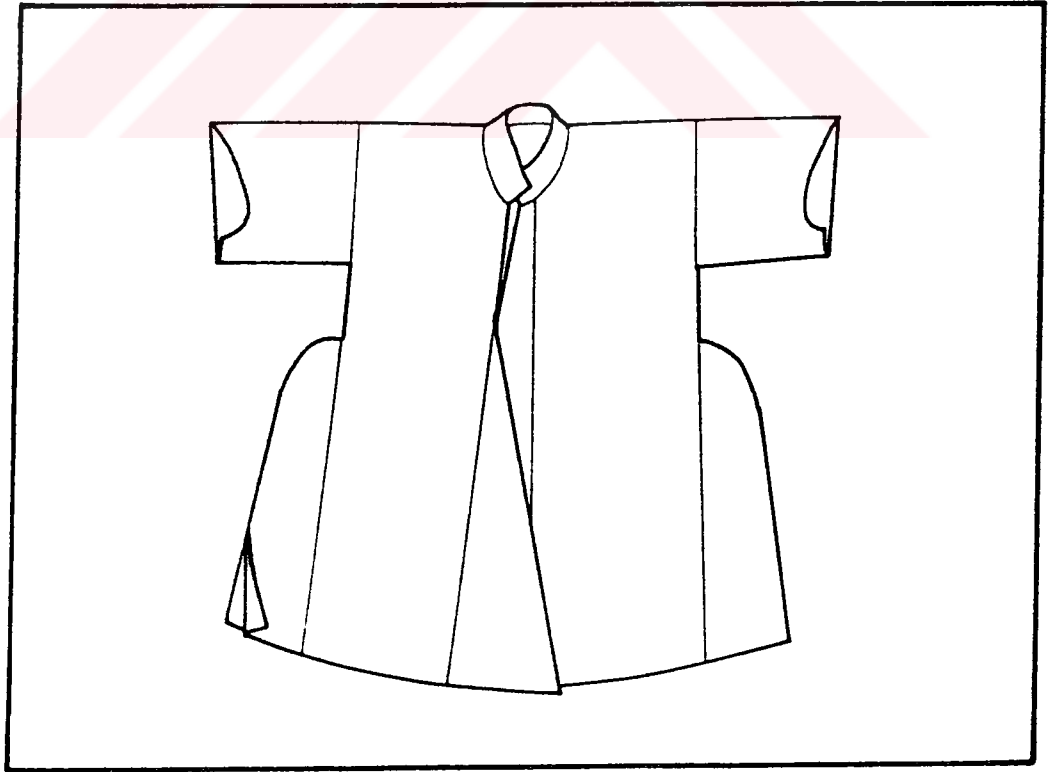

ÇİZİM 36 ÇOCUK ENTARİSİ KALIP ÇİZİMİ

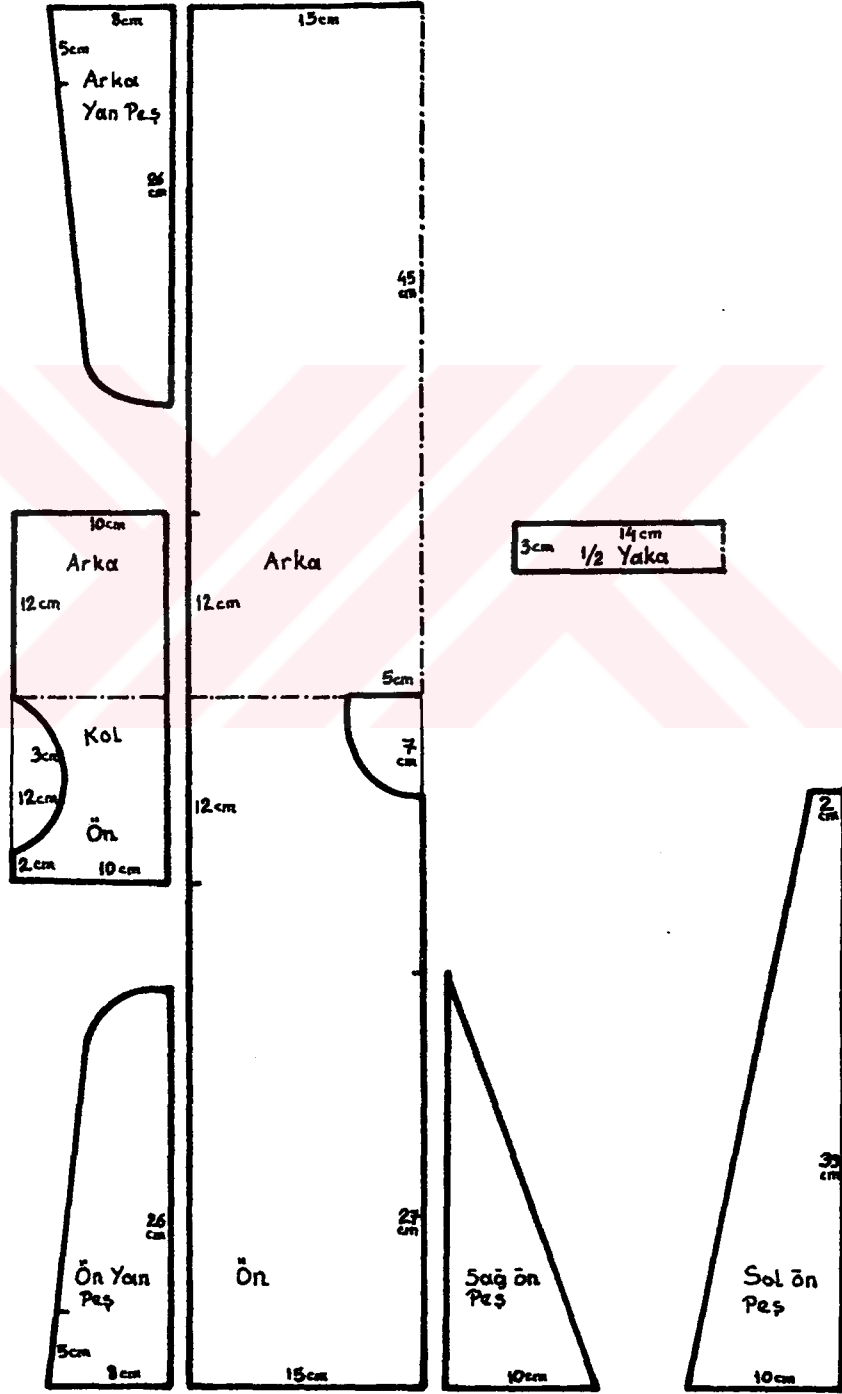
ÖRNEK NO	: 4
İLGİLİ KOLLEKSİYON	: Topkapı Sarayı Müzesi
İNCELEME TARİHİ	: 29 .09.1994
ENVANTER NO	: 35/696
FOTOĞRAF NO	: 4
ÇİZİM NO	: 4a,4b
KAYNAĞI	: -
BİLGİYİ NEREDEN ALDIĞI	: Topkapı Sarayı Müzesi Envanter Defteri
GIYSİNİN TARİHİ	: XVI. Yüzyıl
GIYSİNİN YÖRESİ	: Saray
GIYSİNİN TÜRÜ	: Çocuk Entarisi
HANGİ CİNSE AİT OLDUĞU	: Kız-Erkek
KULLANILAN YAŞ	: Boyutlarına bakılarak 2-4 yaş olduğu düşünülebilir.
ESERLE İLGİLİ YAYINLAR	: -
KULLANILAN KUMAŞ	: Zeminde dikey çizgili ipekli kumaş, Astarda ince dokunmuş pamuklu kumaş (bez) kullanılmıştır.
KULLANILAN RENK	: Zemin beyaz ve sarı, Astar beyaz ile renklendirilmiştir.
KULLANILAN MALZEME	: Dikiş ipliği, pamuk kullanılmıştır.
KULLANILAN DİKİŞ ÖZELLİĞİ	: Giysinin tüm birleşme dikişlerine oyulgama dikişi uygulanmıştır. Tüm yüzeye oyulgama dikişi ile dikey çizgili 3 cm. aralıklı kapitone yapılmıştır
KULLANILAN SÜSLEME YÖNTEM VE TEKNİĞİ	: Giysi kumaş dokuma tekniği kullanılarak, dikey çizgilerle desenlendirilmiştir. Giysinin yaka çevresi, ön kapama, etek ucu, etek ucu yırtmacı ve kol kenerlarına 3 mm. içeriden oyulgama dikişi ile süsleme yapılmıştır. Ayrıca tüm yüzey dikey çizgili 3 cm. aralıklı kapitone ile süslenmiştir.
SÜSLEMEDE KULLANILAN MOTİF VE KOMPOZİSYON	: -
GIYSİNİN BİÇİM VE DİKİM ÖZELLİKLERİ	: 45cm. boyunda önden açık , küçük hakim yakalı, etek ucu yırtmaçlı ve kısa kolludur.Kolları önden içeriye doğru oyuntulu, yanlarda simetrik, önlerde asimetrik peşleri bulunmaktadır. Yanları bel hizasından dışarıya doğru çıkıntılı olan entarinin içi astarlıdır. Astarı ile kumaş arasına pamuk yerleştirilerek dikey çizgiler biçiminde kapitone yapılmıştır. Giysi oldukça kirli ve lekeli.

FOTOĞRAF 4 ÇOCUK ENTARİSİ

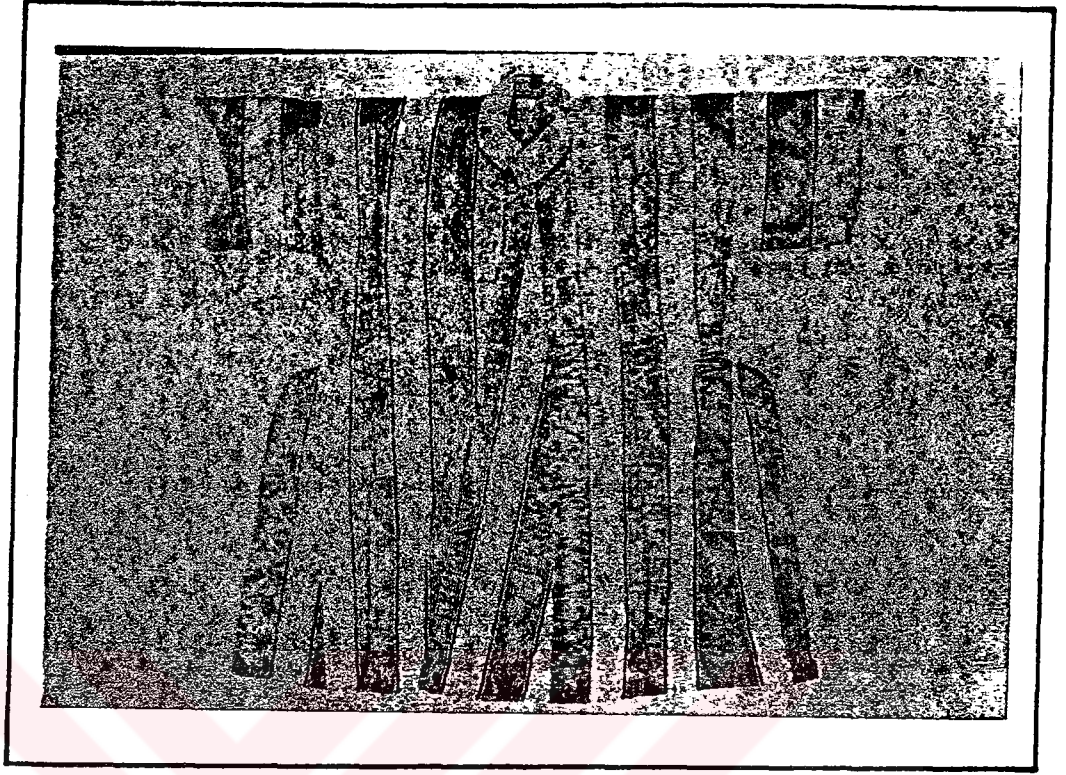
ÇİZİM 4a ÇOCUK ENTARİSİ TEKNİK ÇİZİMİ

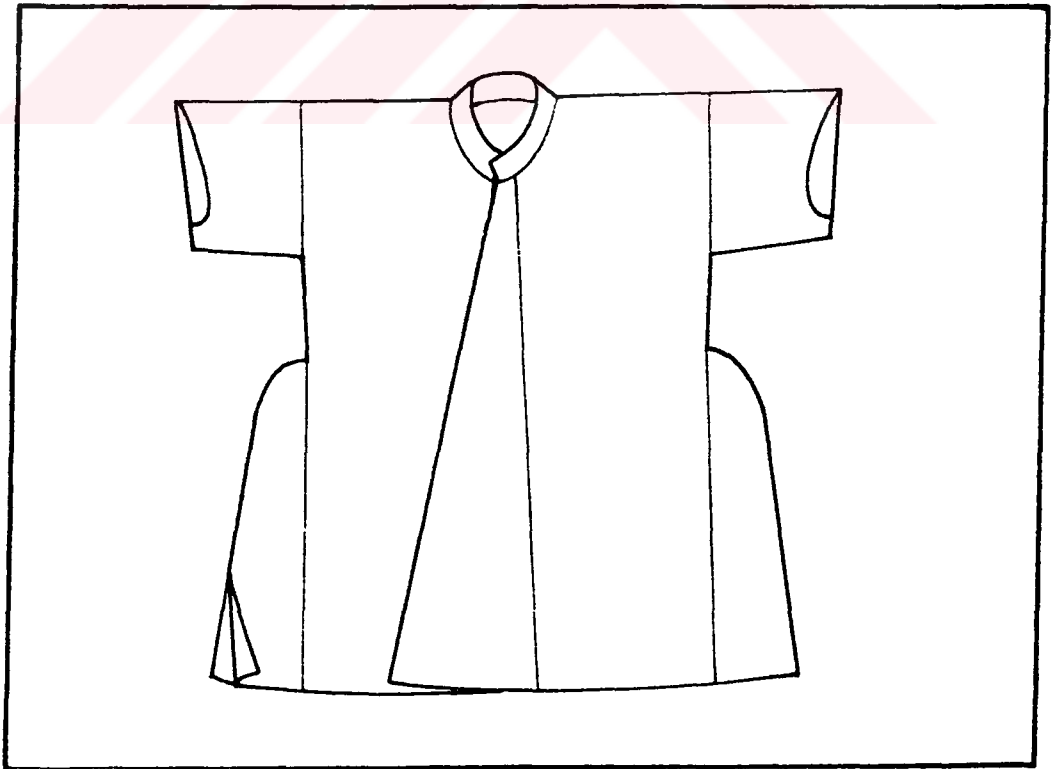
ÇİZİM 40 ÇOCUK ENTARİSİ KALIP ÇİZİMİ

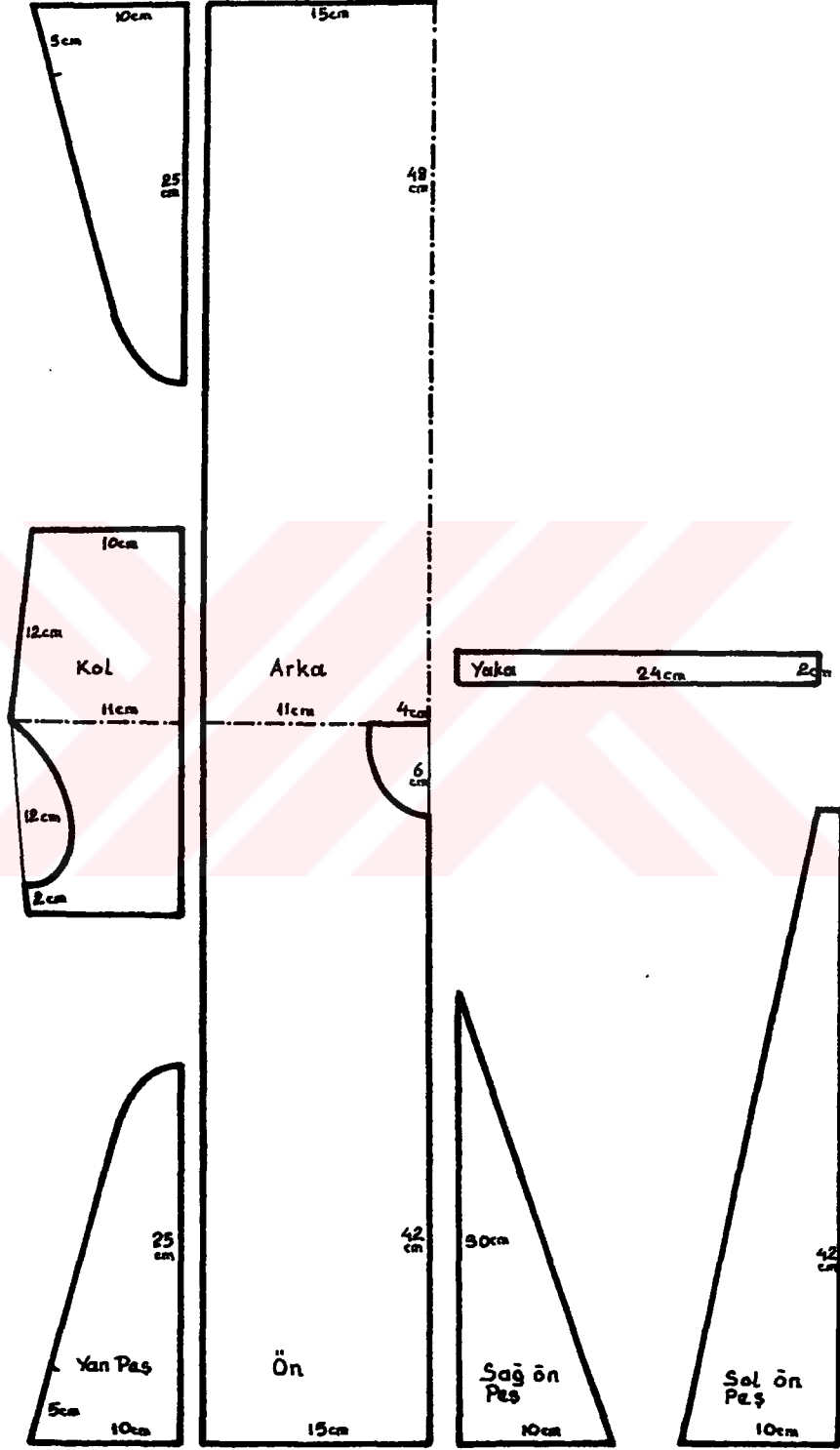
ÖRNEK NO : 5
İLGİLİ KOLLEKSİYON : Topkapı Sarayı Müzesi
İNCELEME TARİHİ : 29 .09.1994
ENVANTER NO : 13/1122
FOTOĞRAF NO : 5
ÇİZİM NO : 5a,5b
KAYNAĞI : -
BİLGİYİ NEREDEN ALDIĞI : Topkapı Sarayı Müzesi Envanter Defteri
GİYSİNİN TARİHİ : XVI. Yüzyıl
GİYSİNİN YÖRESİ : Saray
GİYSİNİN TÜRÜ : Çocuk Entarisi
HANGİ CİNSE AİT OLDUĞU : Kız-Erkek
KULLANILAN YAŞ : Boyutlarına bakılarak 2-4yaş olduğu düşünülebilir.
ESERLE İLGİLİ YAYINLAR : -
KULLANILAN KUMAŞ : **Zeminde** dikey çizgili ipekli kumaş, **Astarda** ince dokunmuş pamuklukumaş (bez) kullanılmıştır.
KULLANILAN RENK : **Zemin** bej ve ceviz yeşili, **Astar** beyaz ile renklendirilmiştir.
KULLANILAN MALZEME : Dikiş ipliği, pamuk kullanılmıştır.
KULLANILAN DİKİŞ ÖZELLİĞİ : Giysinin tüm birleşme dikişlerine oyulgama dikişi uygulanmıştır. Tüm yüzeye oyulgama dikişi ile dikey çizgili 3 cm. aralıklı kapitone yapılmıştır
KULLANILAN SÜSLEME YÖNTEM VE TEKNİĞİ : Giysi kumaş dokuma tekniği kullanılarak, dikey çizgilerle desenlendirilmiştir. Giysinin yaka çevresi, ön kapama, etek ucu, etek ucu yırtmacı ve kol kenerlarına 3 mm. içeriden oyulgama dikişi ile süsleme yapılmıştır. Ayrıca tüm yüzey dikey çizgili 3 cm. aralıklı kapitone ile süslenmiştir.
SÜSLEMEDE KULLANILAN MOTİF VE KOMPOZİSYON : -
GİYSİNİN BİÇİM VE DİKİM ÖZELLİKLERİ : 48 cm. boyunda önden açık , küçük hakim yakalı, etek ucu yırtmaçlı ve kısa kolludur.Kolları önden içeriye doğru oyuntulu, yanlarda simetrik , önlerde asimetrik peşleri bulunmaktadır. Yanları bel hizasından dışarıya doğru çıkıntılı olan entarinin içi astarlıdır. Astarı ile kumaş arasına pamuk yerleştirilerek dikey çizgiler biçiminde kapitone yapılarak dublelenmiştir. Giysi oldukça lekeli.

FOTOĞRAF 5 ÇOCUK ENTARİSİ

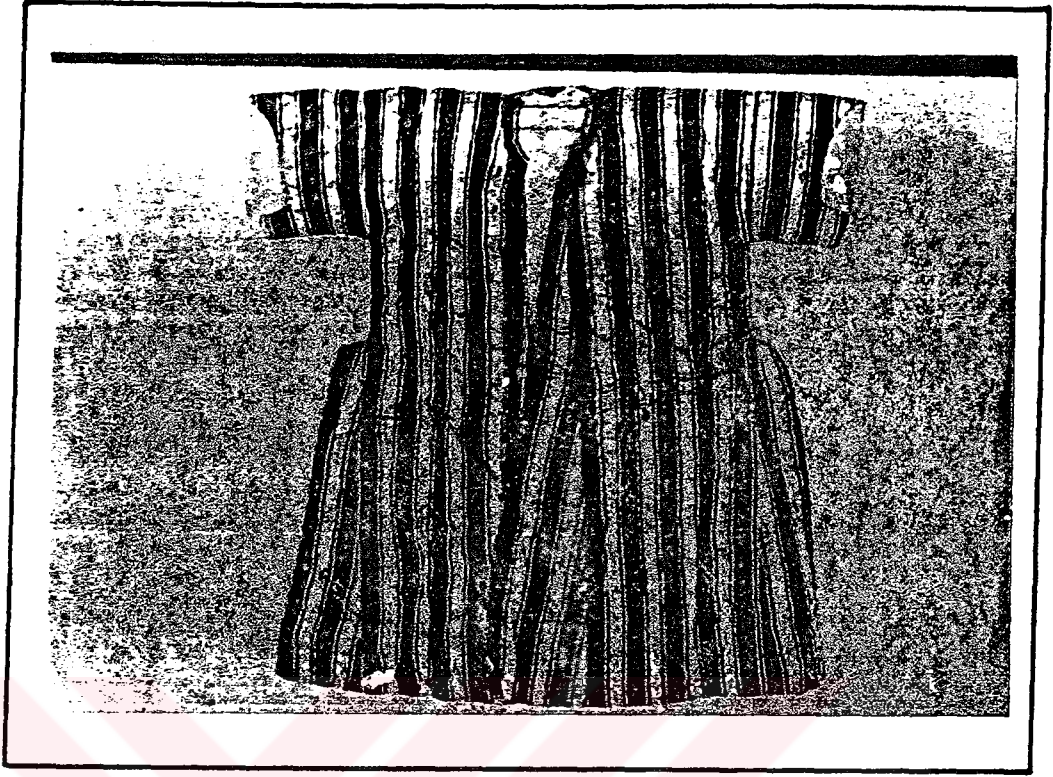

ÇİZİM 5a ÇOCUK ENTARİSİ TEKNİK ÇİZİMİ

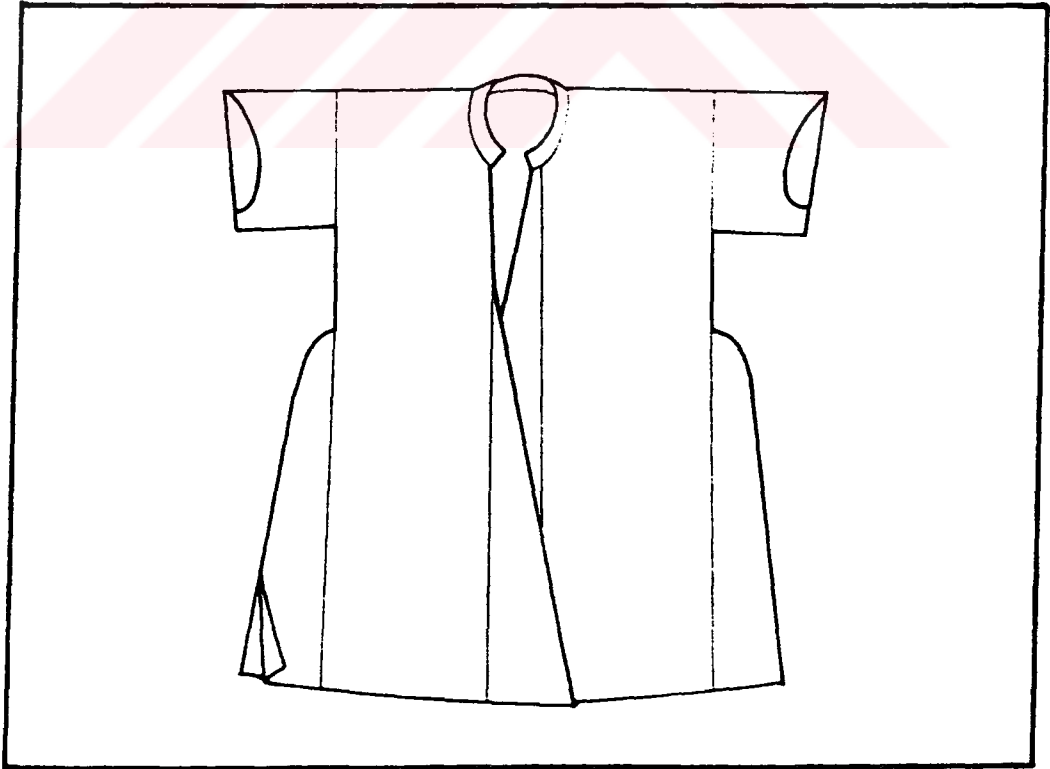

çizim 56 ÇOCUK ENTARİSİ KALIP ÇİZİMİ

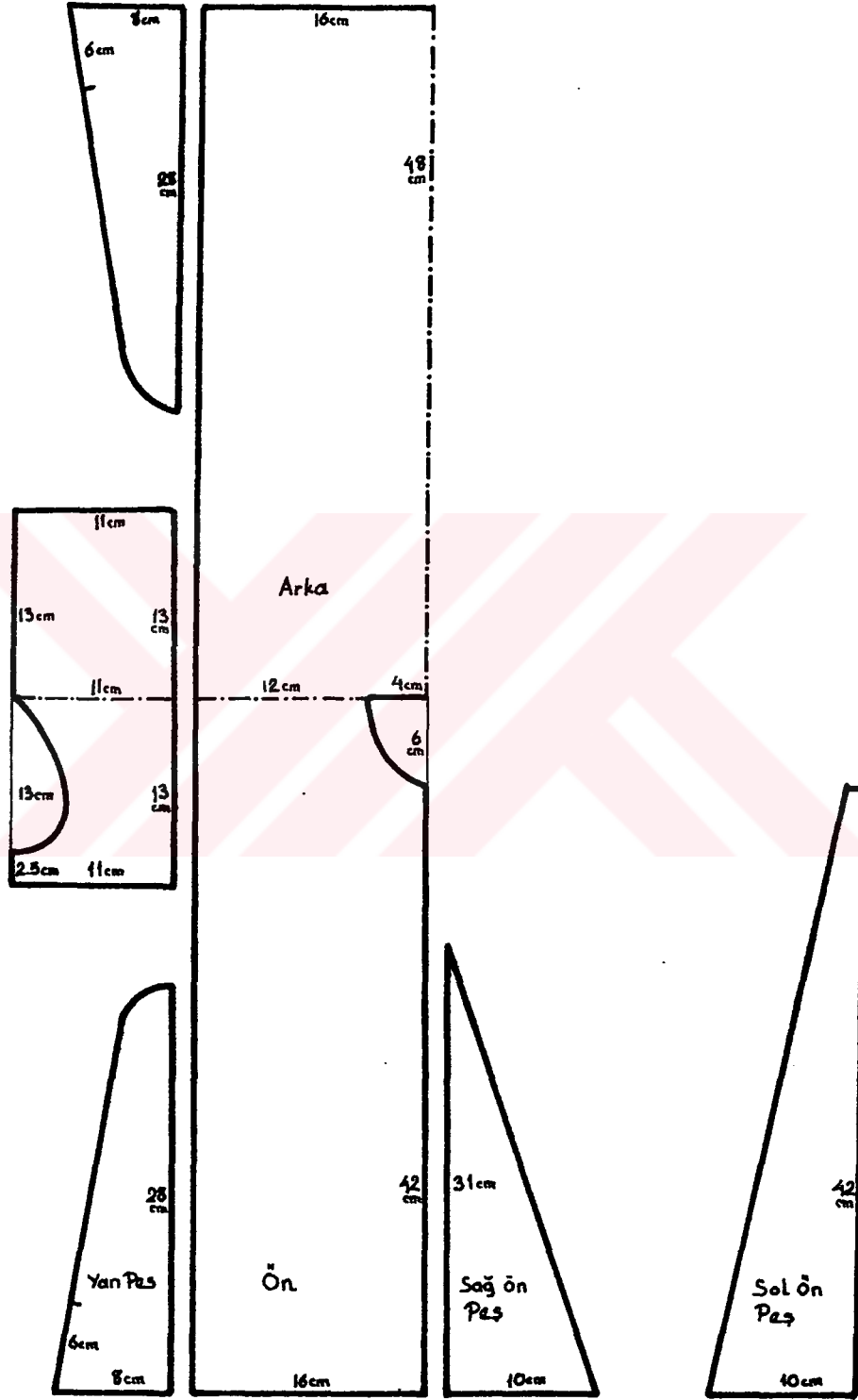
ÖRNEK NO	: 6
İLGİLİ KOLLEKSİYON	: Topkapı Sarayı Müzesi
İNCELEME TARİHİ	: 28 .09.1994
ENVANTER NO	: 13/1125
FOTOĞRAF NO	: 6
ÇİZİM NO	: 6a,6b
KAYNAĞI	: -
BİLGİYİ NEREDEN ALDIĞI	: Topkapı Sarayı Müzesi Envanter Defteri
GIYSİNİN TARİHİ	: XVI. Yüzyıl
GIYSİNİN YÖRESİ	: Saray
GIYSİNİN TÜRÜ	: Çocuk Entarisi
HANGİ CİNSE AİT OLDUĞU	: Kız-Erkek
KULLANILAN YAŞ	: Boyutlarına bakılarak 2-4 yaş olduğu düşünülebilir.
ESERLE İLGİLİ YAYINLAR	: -
KULLANILAN KUMAŞ	: Zeminde dikey çizgili ipekli kumaş, Astar da ince dokunmuş pamuklu kumaş (bez) kullanılmıştır.
KULLANILAN RENK	: Zemin beyaz, sarı, kırmızı ve metalik sarı, Astar beyaz ile renklendirilmiştir.
KULLANILAN MALZEME	: Dikiş ipliği kullanılmıştır.
KULLANILAN DİKİŞ ÖZELLİĞİ	: Giysinin tüm birleşme dikişlerine oyulgama dikişi uygulanmıştır.
KULLANILAN SÜSLEME YÖNTEM VE TEKNIĞI	: Giysi kumaş dokuma tekniği kullanılarak, dikey çizgilerle desenlendirilmiştir. Giysinin yaka çevresi, ön kapama, etek ucu, etek ucu yırtmacı ve kol kenerlarına 3 mm. içeriden oyulgama dikişi ile süsleme yapılmıştır.
SÜSLEMEDE KULLANILAN MOTİF VE KOMPOZİSYON	: -
GIYSİNİN BİÇİM VE DİKİM ÖZELLİKLERİ	: 48cm. boyunda önden açık , oyuntulu yakalı, etek ucu yırtmacılı ve kısa kolludur.Kolları önden içeriye doğru oyuntulu, yanlarda simetrik önlerde asimetrik peşleri bulunmaktadır. Yanları bel hizasından dışarıya doğru çıkıntılı olan entarinin içi astarlıdır. Giysi oldukça lekeli.

FOTOĞRAF 6 ÇOCUK ENTARİSİ

ÇİZİM 6a ÇOCUK ENTARİSİ TEKNİK ÇİZİMİ

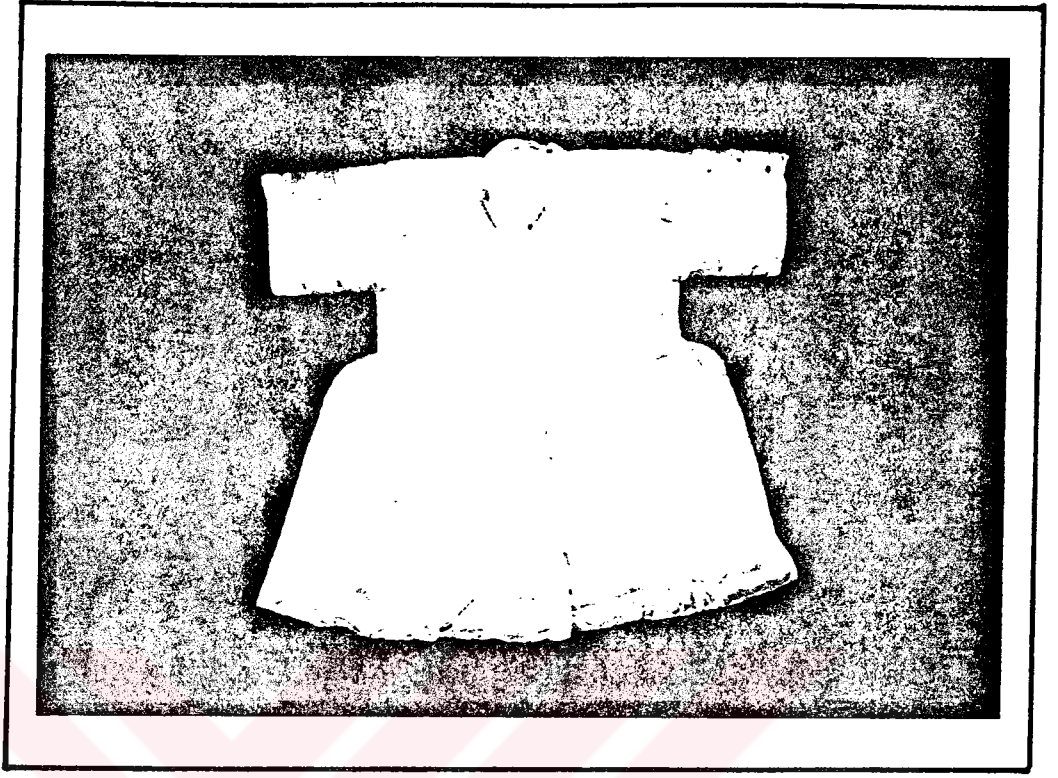

Çizim 66 ÇOCUK ENTARİSİ KALIP ÇİZİMİ

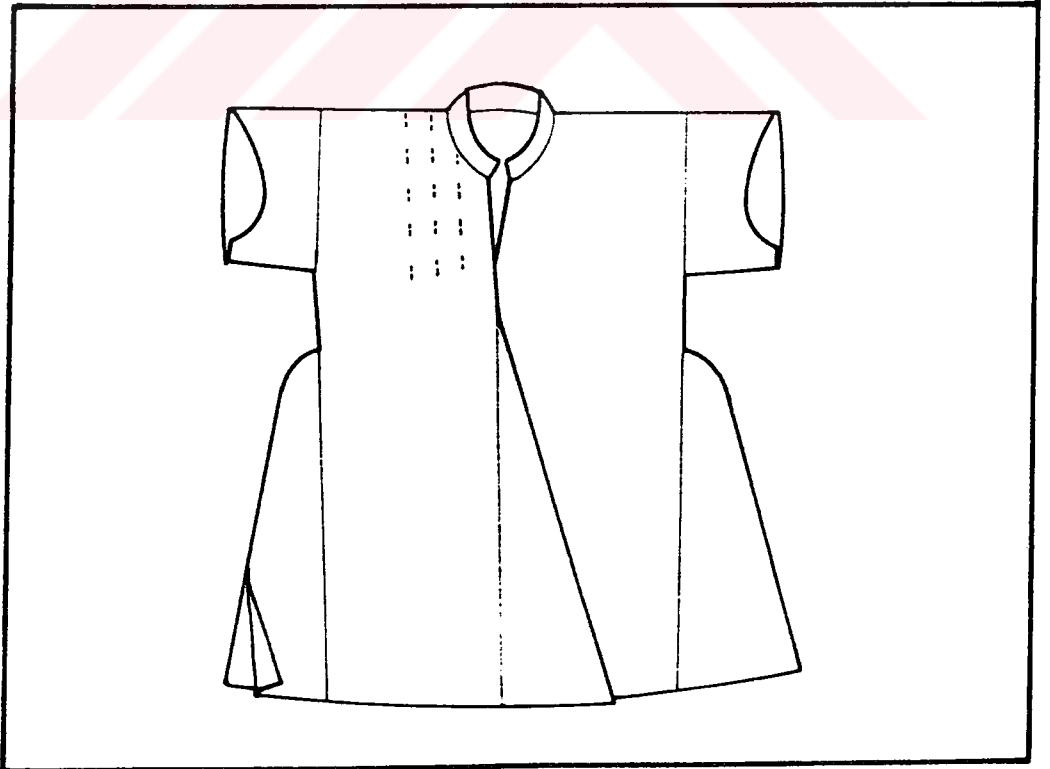

ÖRNEK NO	: 7
İLGİLİ KOLLEKSİYON	: Topkapı Sarayı Müzesi
İNCELEME TARİHİ	: 28 .09.1994
ENVANTER NO	: 13/797
FOTOĞRAF NO	: 7
ÇİZİM NO	: 7a,7b
KAYNAĞI	: III. Sultan Murad' ın Kızı Rukiye Sultan' a ait olduğu kaydedilmiştir.
BİLGİYİ NEREDEN ALDIĞI	: Topkapı Sarayı Müzesi Envanter Defteri
GIYSİNİN TARİHİ	: XVI. Yüzyıl
GIYSİNİN YÖRESİ	: Saray
GIYSİNİN TÜRÜ	: Çocuk Entarisi
HANGİ CİNSE AİT OLDUĞU	: Kız
KULLANILAN YAŞ	: Boyutlarına bakılarak 2-4 yaş olduğu düşünülebilir.
ESERLE İLGİLİ YAYINLAR	: (Atasoy 1992:251)
KULLANILAN KUMAŞ	: Zeminde ipekli kumaş, Astarda ince dokunmuş pamuklukumaş (bez) kullanılmıştır.
KULLANILAN RENK	: Zemin turuncu ve sarı, Astar beyaz ile renklendirilmiştir.
KULLANILAN MALZEME	: Dikiş ipliği, pamuk ve boya kullanılmıştır.
KULLANILAN DİKİŞ ÖZELLİĞİ	: Giysinin tüm birleşme dikişlerine oyulgama dikişi uygulanmıştır. Tüm yüzeye oyulgama dikişi ile dikey çizgili 2 cm. aralıklı kapitone yapılmıştır
KULLANILAN SÜSLEME YÖNTEM VE TEKNİĞİ	: Giysi bağlama batık tekniği ile desenlendirilmiştir. Giysinin yaka çevresi, ön kapama, etek ucu, etek ucu yırtmacı ve kol kenerlarına 3 mm. içeriden oyulgama dikişi ile süsleme yapılmıştır. Ayrıca tüm yüzey dikey çizgili 2 cm. aralıklı kapitone ile süslenmiştir.
SÜSLEMEDE KULLANILAN MOTİF VE KOMPOZİSYON	: Birbirini takip eden küçük daireler diagonal çizgilerle eşkenar dörtgenler (baklava dilimi) oluşturmuştur. Bu şekillerin ortalarına büyük daireler yerleştirilmiştir.
GIYSİNİN BİÇİM VE DİKİM ÖZELLİKLERİ	: 48cm. boyunda önden açık , küçük hakim yakalı, etek ucu yırtmaçlı ve kısa kolludur. Kolları önden içeriye doğru oyuntulu, yarlarda simetrik , önlerde asimetrik peşleri bulunmaktadır. Yanları bel hizasından dışarıya doğru çıkıntılı olan entarinin içi astarlıdır. Astarı ile kumaş arasına pamuk yerleştirilerek dikey çizgiler biçiminde kapitone yapılmıştır.

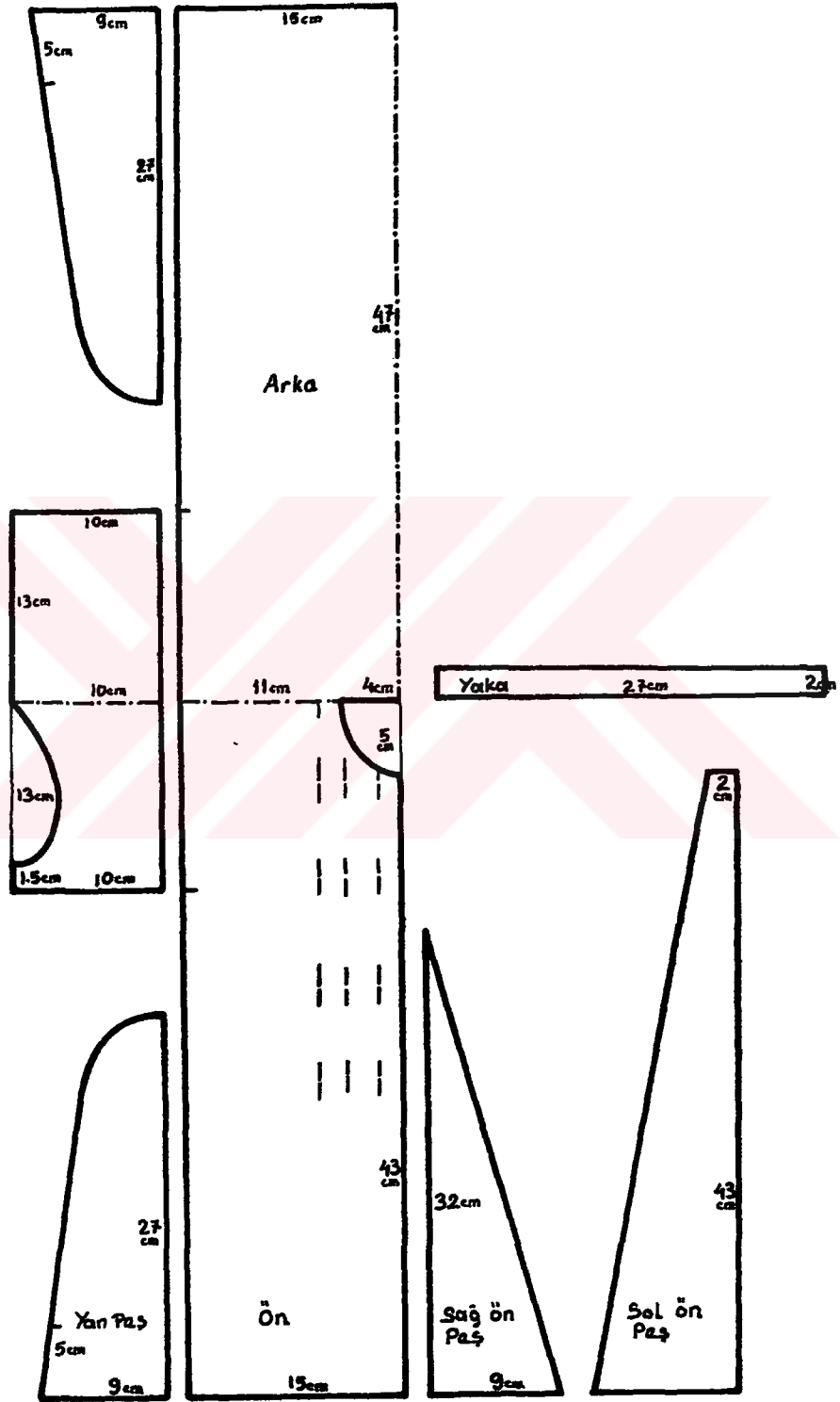

FOTOĞRAF 7 ÇOCUK ENTARİSİ

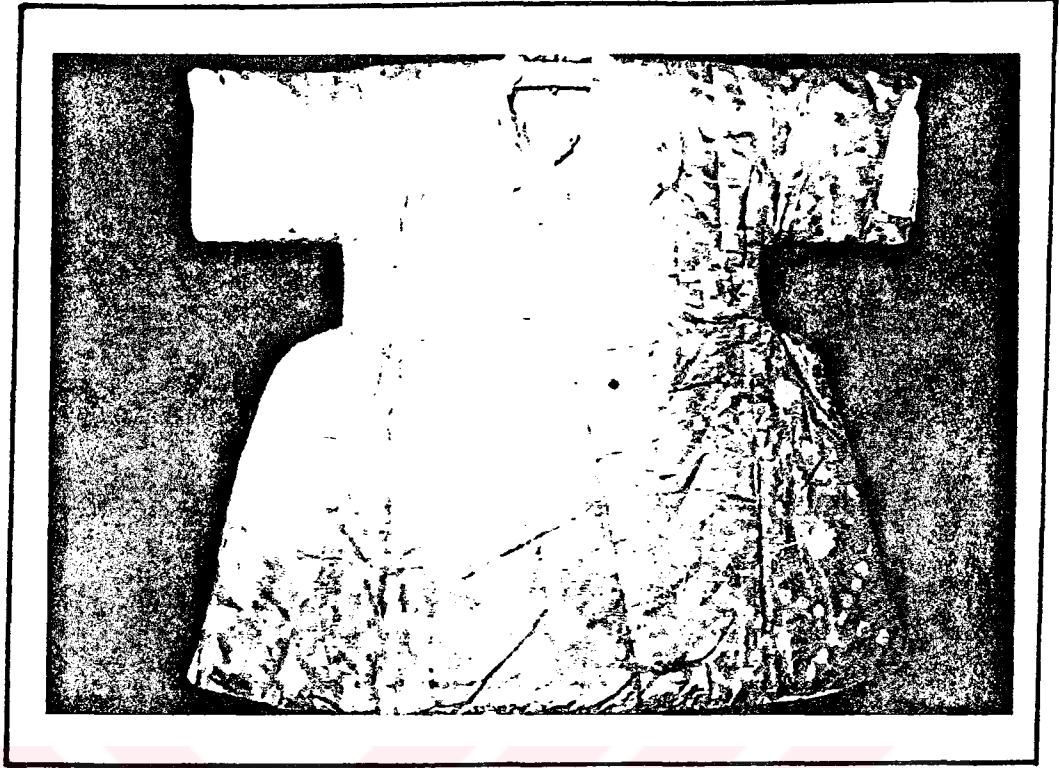

ÇİZİM 7a ÇOCUK ENTARİSİ TEKNİK ÇİZİMİ

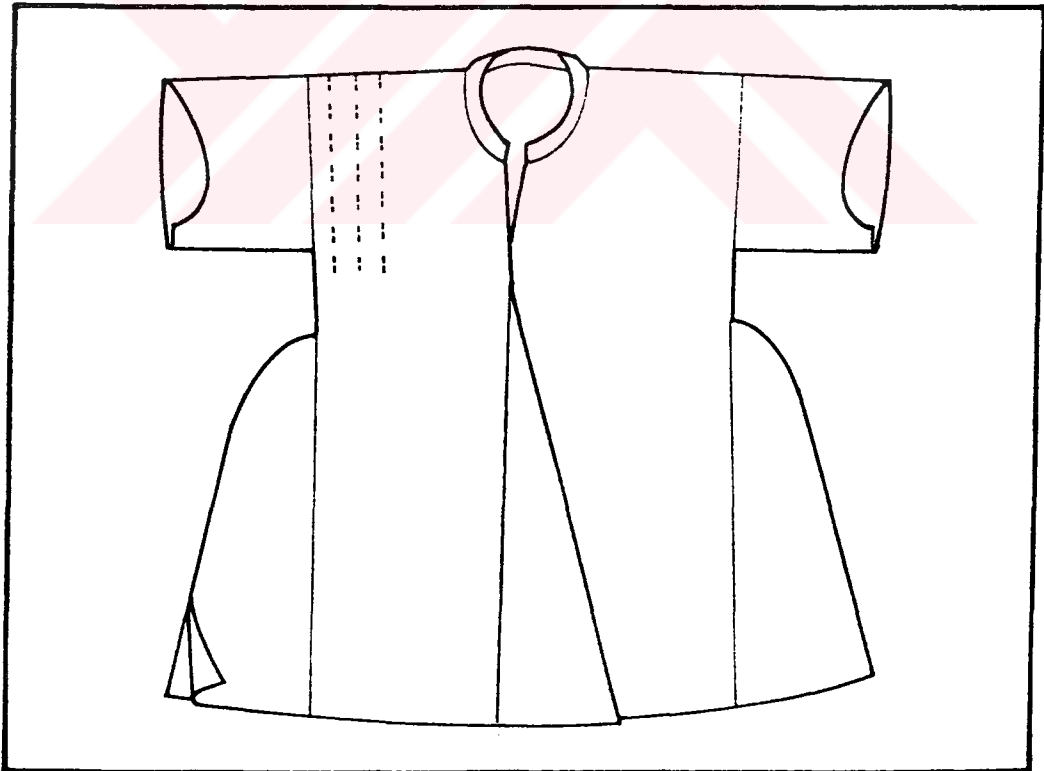

ÇİZİM 7b ÇOCUK ENTARİSİ KALIP ÇİZİMİ

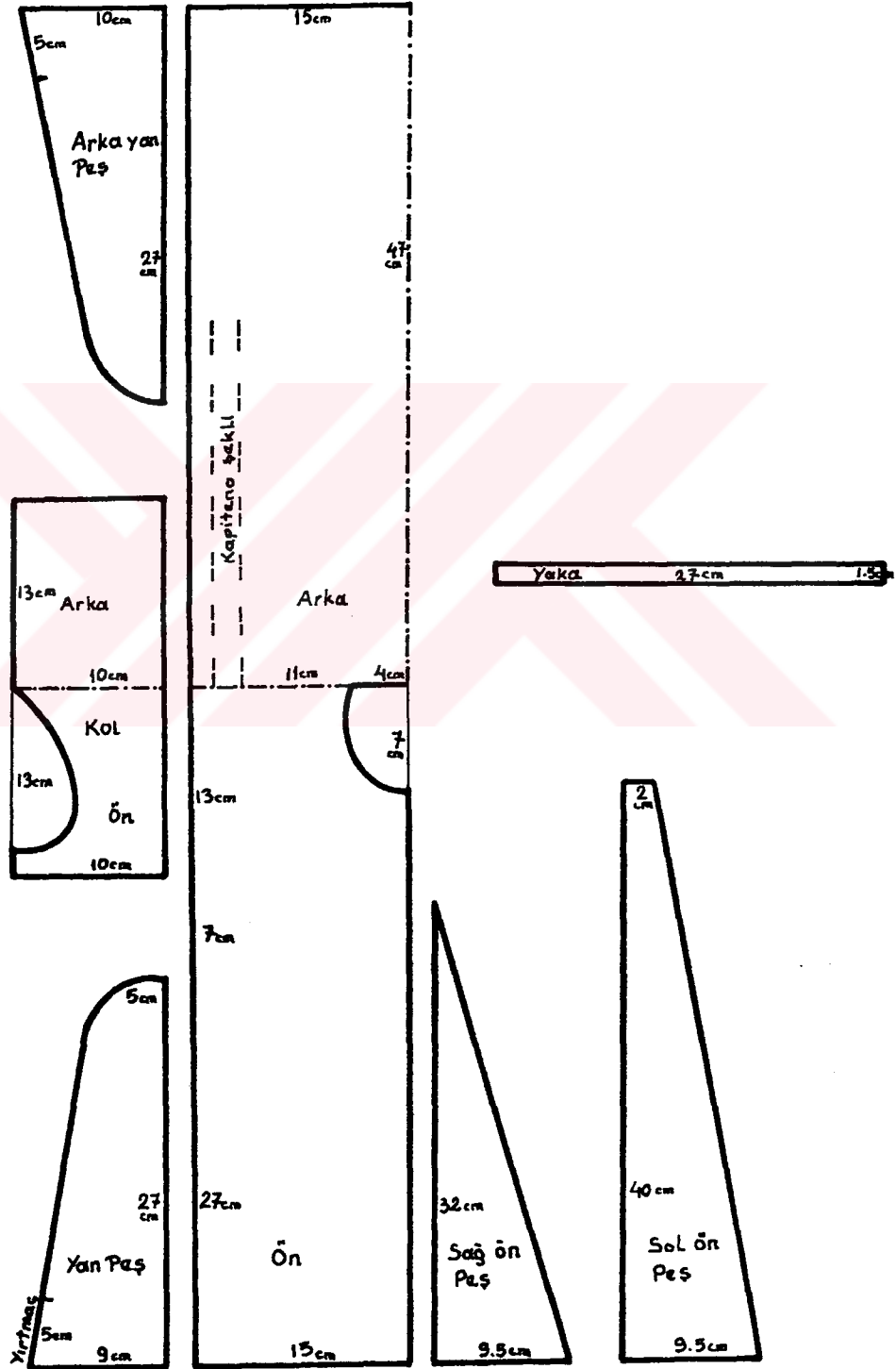
ÖRNEK NO	: 8
İLGİLİ KOLLEKSİYON	: Topkapı Sarayı Müzesi
İNCELEME TARİHİ	: 28 .09.1994
ENVANTER NO	: 13/807
FOTOĞRAF NO	: 8
ÇİZİM NO	: 8a,8b
KAYNAĞI	: -
BİLGİYİ NEREDEN ALDIĞI	: Topkapı Sarayı Müzesi Envanter Defteri
GİYSİNİN TARİHİ	: XVI. Yüzyıl
GİYSİNİN YÖRESİ	: Saray
GİYSİNİN TÜRÜ	: Çocuk Entarisi
HANGİ CİNSE AİT OLDUĞU	: Kız-Erkek
KULLANILAN YAŞ	: Boyutlarına bakılarak 2-4 yaş olduğu düşünülebilir.
ESERLE İLGİLİ YAYINLAR	: -
KULLANILAN KUMAŞ	: Zeminde ipekli kumaş, Astarda ince dokunmuş pamuklu kumaş (bez) kullanılmıştır.
KULLANILAN RENK	: Zemin turuncu ve sarı, Astar beyaz ile renklendirilmiştir.
KULLANILAN MALZEME	: Dikiş ipliği, pamuk ve boya kullanılmıştır.
KULLANILAN DİKİŞ ÖZELLİĞİ	: Giysinin tüm birleşme dikişlerine oyulgama dikişi uygulanmıştır. Tüm yüzeye oyulgama dikişi ile dikey çizgili 2 cm. aralıklı kapitone yapılmıştır
KULLANILAN SÜSLEME YÖNTEM VE TEKNİĞİ	: Giysi bağlama batık tekniği ile desenlendirilmiştir. Giysinin yaka çevresi, ön kapama, etek ucu, etek ucu yırtmacı ve kol kenerlarına 3 mm. içeriden oyulgama dikişi ile süsleme yapılmıştır. Ayrıca tüm yüzey dikey çizgili 2 cm. aralıklı kapitone ile süslenmiştir.
SÜSLEMEDE KULLANILAN MOTİF VE KOMPOZİSYON	: Birbirini takip eden küçük daireler diagonal çizgilerle eşkenar dörtgenler (baklava dilimi) oluşturmuştur. Bu şekillerin ortalarına büyük daireler yerleştirilmiştir.
GİYSİNİN BİÇİM VE DİKİM ÖZELLİKLERİ	: 47cm. boyunda önden açık , küçük hakim yakalı, etek ucu yırtmaçlı ve kısa kolludur. Kolları önden içeriye doğru oyuntulu, yarlarda simetrik , önlerde asimetrik peşleri bulunmaktadır. Yanları bel hizasından dışarıya doğru çıkıntılı olan entarinin içi astarlıdır. Astarı ile kumaş arasına pamuk yerleştirilerek dikey çizgiler biçiminde kapitone yapılmıştır.

FOTOĞRAF 8 ÇOCUK ENTARİSİ

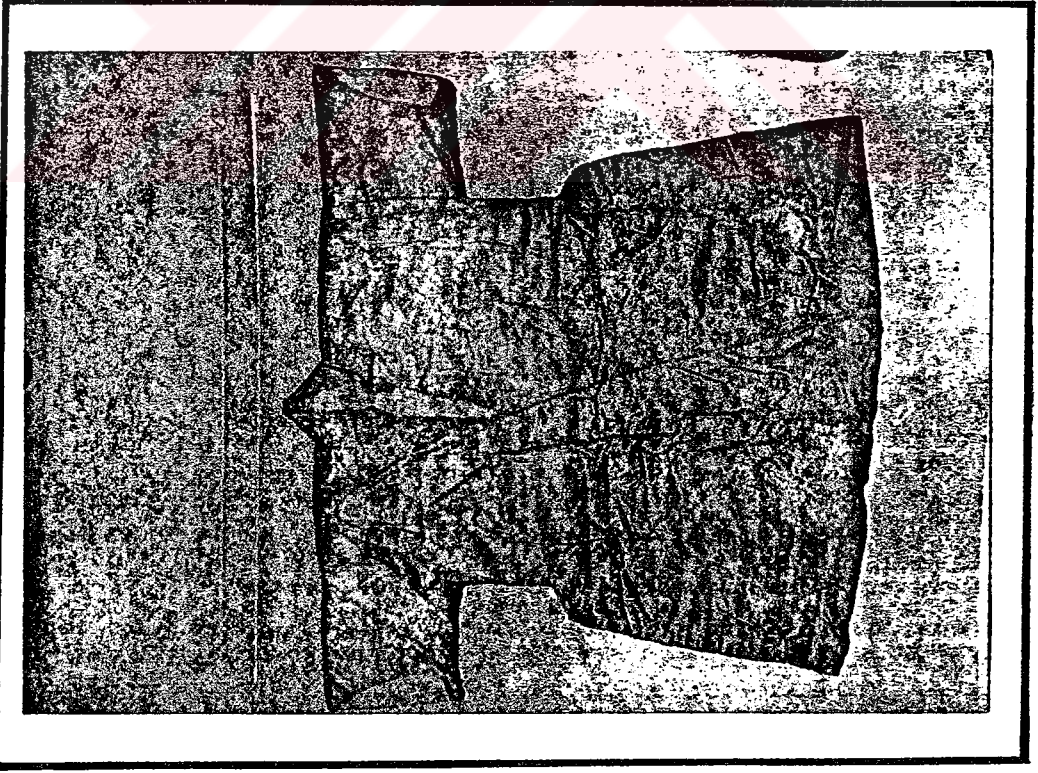
ÇİZİM 8a ÇOCUK ENTARİSİ TEKNİK ÇİZİMİ

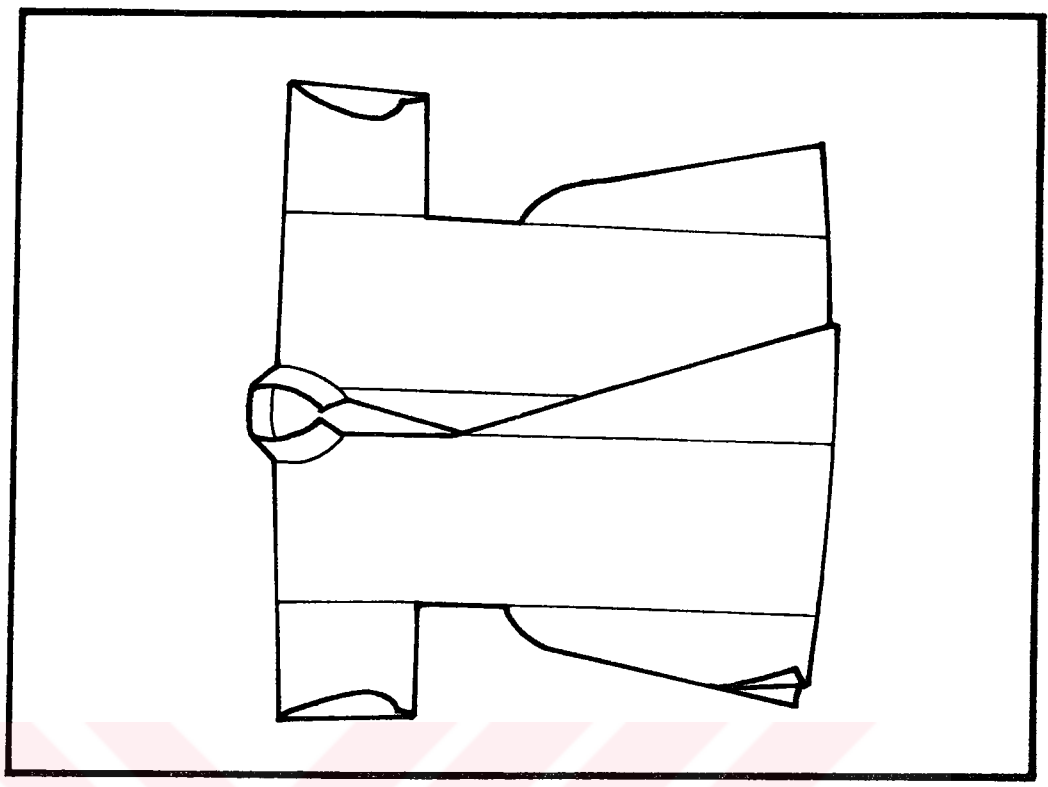
ÇİZİM 86 ÇOCUK ENTARİSİ KALIP ÇİZİMİ

ÖRNEK NO	: 9
İLGİLİ KOLLEKSİYON	: Topkapı Sarayı Müzesi
İNCELEME TARİHİ	: 28 .09.1994
ENVANTER NO	: 13/1124
FOTOĞRAF NO	: 9
ÇİZİM NO	: 9a, 9b
KAYNAĞI	: -
BİLGİYİ NEREDEN ALDIĞI	: Topkapı Sarayı Müzesi Envanter Defteri
GIYSİNİN TARİHİ	: XVI. Yüzyıl
GIYSİNİN YÖRESİ	: Saray
GIYSİNİN TÜRÜ	: Çocuk Kaftanı
HANGİ CİNSE AİT OLDUĞU	: Kız- Erkek
KULLANILAN YAŞ	: Boyutlarına bakılarak 2-4yaş olduğu düşünülebilir.
ESERLE İLGİLİ YAYINLAR	:
KULLANILAN KUMAŞ	: Zeminde kendinden desenli ipekli kumaş. Astarda ince dokunmuş pamuklu kumaş (bez) kullanılmıştır.
KULLANILAN RENK	: Zemin yeşilimsi bej. Astar beyaz ile renklendirilmiştir.
KULLANILAN MALZEME	: Dikiş ipliği kullanılmıştır.
KULLANILAN DİKİŞ ÖZELLİĞİ	: Giysinin tüm birleşme dikişlerine oyulgama dikişi uygulanmıştır.
KULLANILAN SÜSLEME YÖNTEM VE TEKNİĞİ	: Giysi kumaş dokuma tekniği kullanılarak desenlendirilmiştir. Giysinin yaka çevresi, ön kapama, etek ucu, etek ucu yırtmacı ve kol kenerlarına 3 mm. içeriden oyulgama dikişi ile süsleme yapılmıştır.
SÜSLEMEDE KULLANILAN MOTİF VE KOMPOZİSYON	: Büyük madalyonların çevresinde küçük yaprak ve çiçek motiflidir. Madalyonun ortasında, bir gül motifi ile bu motiften çıkan dört dalda birer stilize çiçek motifi bulunmaktadır. Desen aralıksız olarak tüm yüzeye yerleştirilmiştir.
GIYSİNİN BİÇİM VE DİKİM ÖZELLİKLERİ	: 42cm. boyunda önden açık , küçük hakim yakalı, etek ucu yırtmacılı ve kısa kolludur. Kolları önden içeriye doğru oyuntulu, yarlarda simetrik önlerde asimetric peşleri bulunmaktadır. Yanları bel hizasından dışarıya doğru çıkıntılı olan entarının içi astarlıdır. Giysi oldukça kirli ve lekeli.

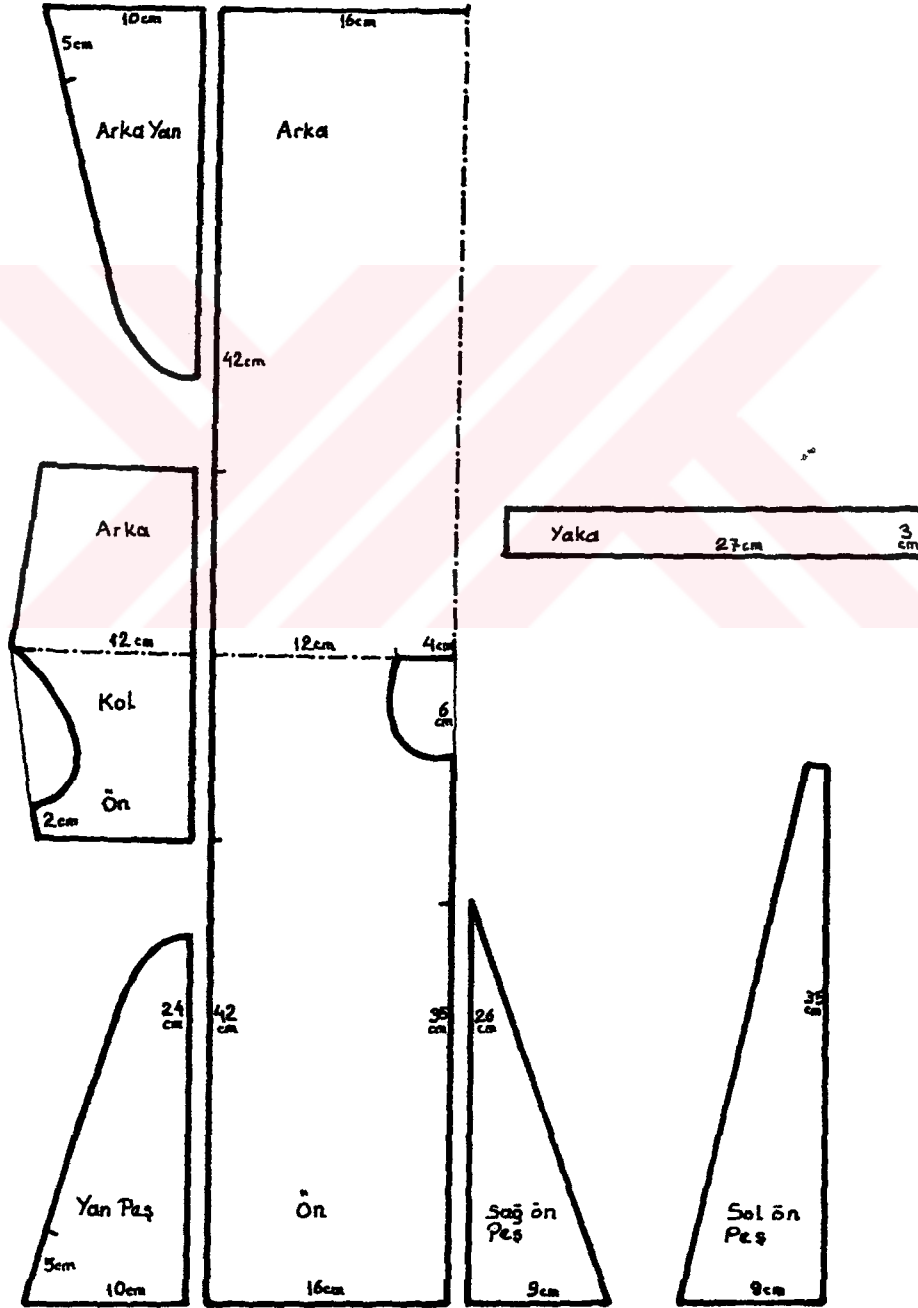

FOTOĞRAF 9 ÇOCUK KAFTANI

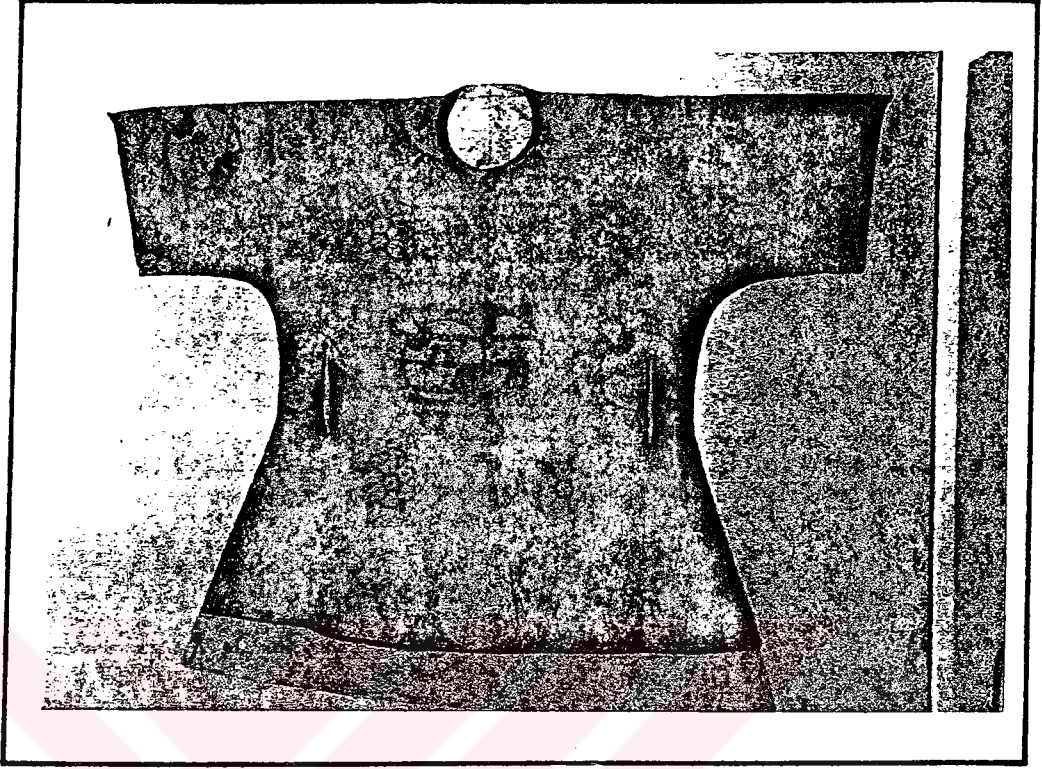
ÇİZİM 9a ÇOCUK KAFTANI TEKNİK ÇİZİMİ

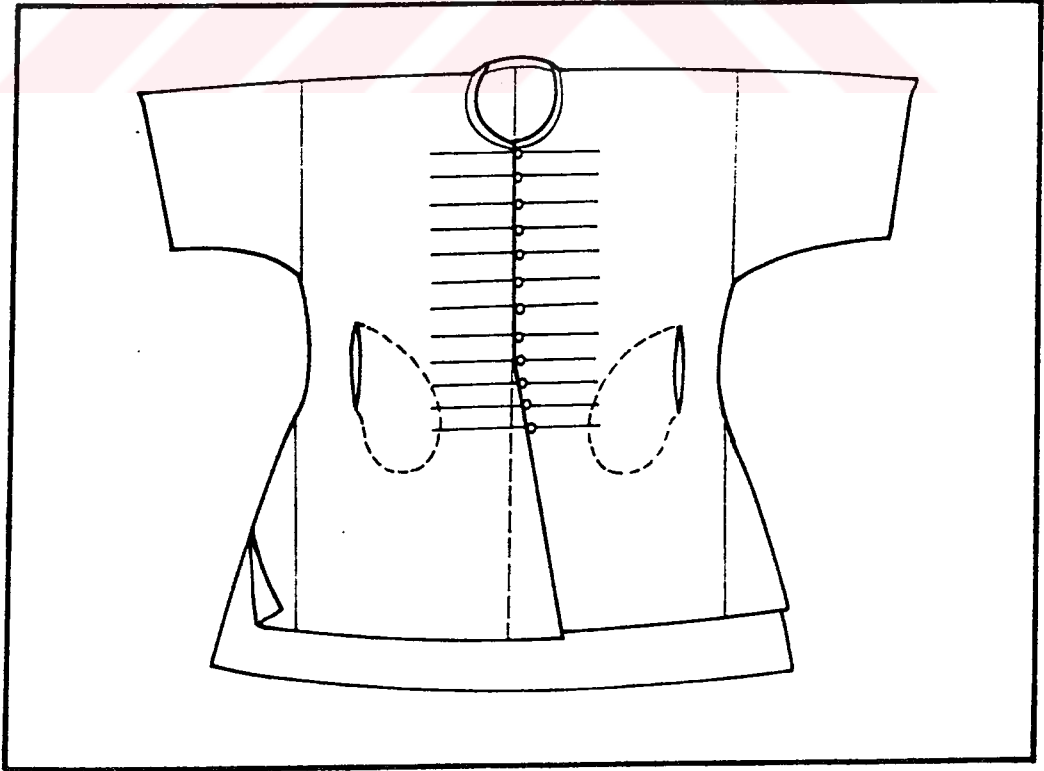

ÇİZİM 96 ÇOCUK KAFTANI KALIP ÇİZİMİ

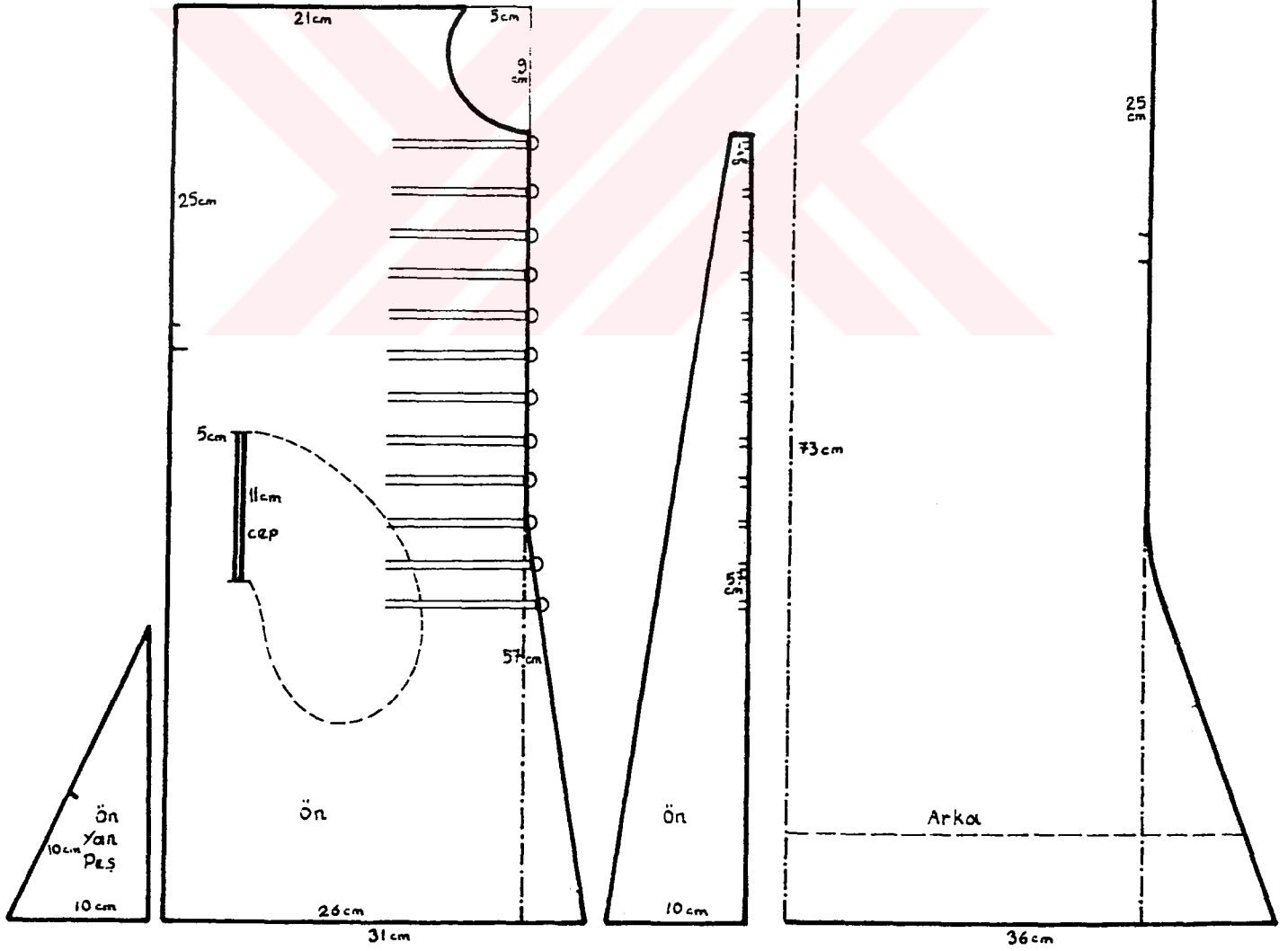
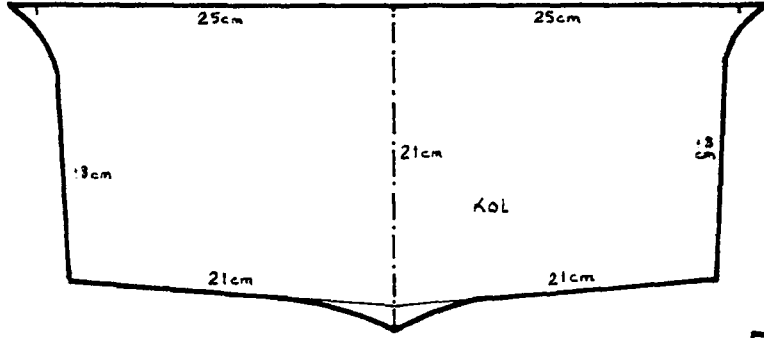
ÖRNEK NO	: 10
İLGİLİ KOLLEKSİYON	: Topkapı Sarayı Müzesi
İNCELEME TARİHİ	: 29 .09.1994
ENVANTER NO	: 13/966
FOTOĞRAF NO	: 10
ÇİZİM NO	: 10a, 10b,
KAYNAĞI	: -
BİLGİYİ NEREDEN ALDIĞI	: Topkapı Sarayı Müzesi Envanter Defteri
GIYSİNİN TARİHİ	: XVI. Yüzyıl Sonu
GIYSİNİN YÖRESİ	: Saray
GIYSİNİN TÜRÜ	: Çocuk Kaftanı (Kısa)
HANGİ CİNSE AİT OLDUĞU	: Kız-Erkek
KULLANILAN YAŞ	: Boyutlarına bakılarak 8-10 yaş olduğu düşünülebilir.
ESERLE İLGİLİ YAYINLAR	: (Atasoy 1992:254)
KULLANILAN KUMAŞ	: Zeminde kemha, Astar da ince dokunmuş pamuklu kumaş(bez) ve ipekli kumaş kullanılmıştır.
KULLANILAN RENK	: Zemin güvez, mavi, siyah, açık yeşil ve metalik sarı, Astar beyaz ve nohudi renk ile renklendirilmiştir.
KULLANILAN MALZEME	: Dikiş ipliği, düğme,ipek iplik,ipek kordon ve ipek şerit kullanılmıştır.
KULLANILAN DİKİŞ ÖZELLİĞİ	: Giysinin tüm birleşme dikişlerine oyulgama dikişteknikiği uygulanmıştır.
KULLANILAN SÜSLEME YÖNTEM VE TEKNİĞİ	: Giysi kumaş dokuma tekniği kullanılarak, desenlendirilmiştir. Giysinin yaka çevresi, ön kapama, etek ucu, etek ucu yırtmacı ve kol kenerlarına 2 mm. içeriden oyulgama dikişi ile süsleme yapılmıştır. Ön kapamada elde ipek ile örülmüş düğmeler yer almaktadır. Ön bedende düğmelerin bulunduğu hatta ipek şeritlerle süsleme yapılmıştır.Kaftanın astarının yaka çevresi, ön kapama, etek ucu, etek ucu yırtmacı ve kol kenerlarına ise farklı renk kumaş kullanılarak pervaz geçirilmiştir.
SÜSLEMEDE KULLANILAN MOTİF VE KOMPOZİSYON	: Güvez renkli zemin üzerinde yaprak, lale , karanfil ve nar motiflerinden oluşan bitkisel süslemeli kompozisyonlar bulunmaktadır. Simetrik olarak sıralanmış nar motiflerinin içleri, güvez renkli karanfil ve yeşil yapraklıdır. Nar motiflerinin arasında altışar yapraklı çiçekler bulunmaktadır.
GIYSİNİN BİÇİM VE DİKİM ÖZELLİKLERİ	: 73 cm. boyunda önden açık , oyuntulu yakalı, etek ucu yırtmacılı, yarık ilik cepli, kısa kollu ve önü daha kısadır. Yanlarda simetrik peşleri,Ön kapamada bele kadar 12 adet düğmesi , kordon iliği ve onikişer adet ipek şeriti bulunmaktadır. Astarının tüm çevresine pervaz geçirilmiştir. Giysinin bazı yerleri oldukça yıpranmıştır.

FOTOĞRAF 10 ÇOCUK KAFTANI (KISA)

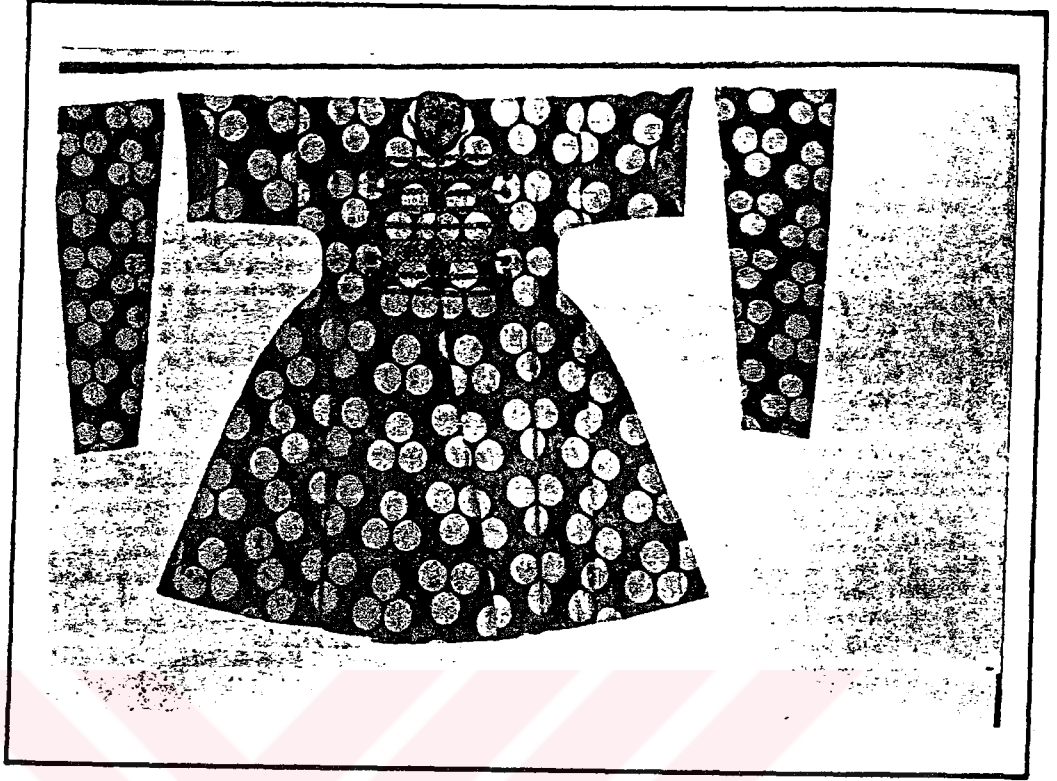

ÇİZİM 10a ÇOCUK KAFTANI TEKNİK ÇİZİMİ

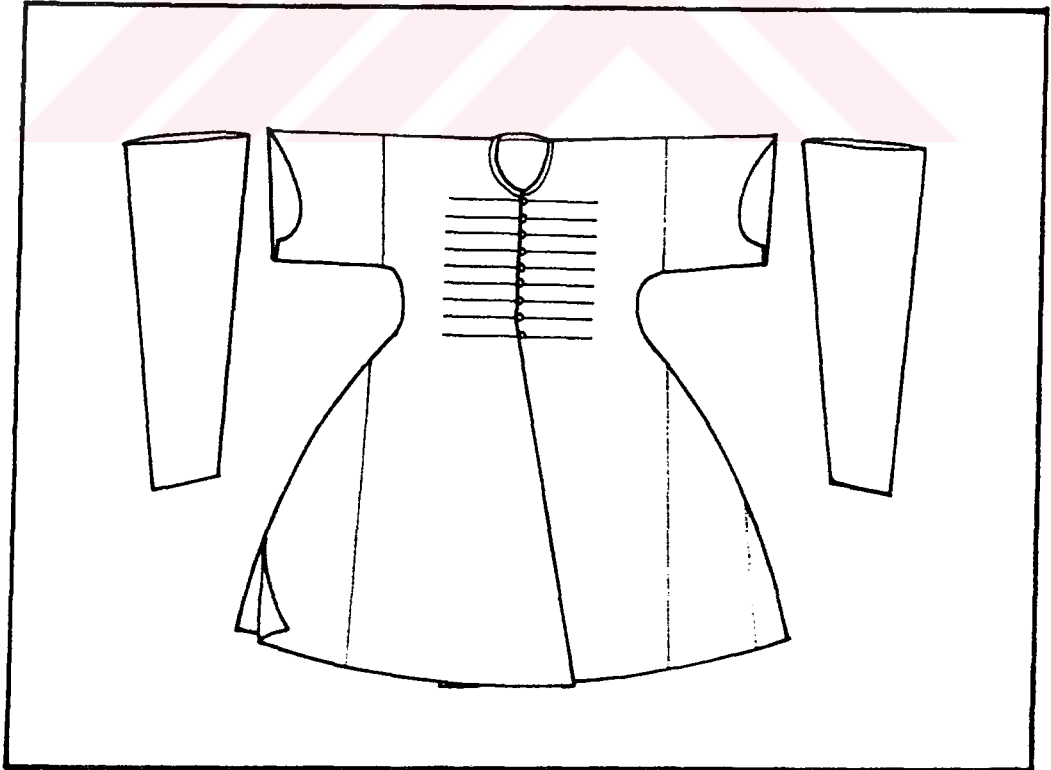

ÇİZİM 10b ÇOCUK KAFTANI KALIP ÇİZİMİ

ÖRNEK NO	: 11
İLGİLİ KOLLEKSİYON	: Topkapı Sarayı Müzesi
İNCELEME TARİHİ	: 29 .09.1994
ENVANTER NO	: 13/1015- 13/127
FOTOĞRAF NO	: 11
ÇİZİM NO	: 11a, 11b,
KAYNAĞI	: Kanuni Sultan Süleyman' a ait olduğu kaydedilmiştir.
BİLGİYİ NEREDEN ALDIĞI	: Topkapı Sarayı Müzesi Envanter Defteri
GİYSİNİN TARİHİ	: XVI. Yüzyıl
GİYSİNİN YÖRESİ	: Saray
GİYSİNİN TÜRÜ	: Çocuk Kaftanı ve Kolluğu
HANGİ CİNSE AİT OLDUĞU	: Erkek
KULLANILAN YAŞ	: Boyutlarına bakılarak 5-7 yaş olduğu düşünülebilir.
ESERLE İLGİLİ YAYINLAR	: (Atıl 1990:186)
KULLANILAN KUMAŞ	: Zeminde serenk, Astarda canfes ve atlas kullanılmıştır
KULLANILAN RENK	: Zemin sarı ve kırmızı, Astar bej, mavi ve nohudi rengi ile renklendirilmiştir.
KULLANILAN MALZEME	: Dikiş ipliği, düğme,ipek şerit ve kumaş kullanılmıştır.
KULLANILAN DİKİŞ ÖZELLİĞİ	: Giysinin tüm birleşme dikişlerine oyulgama dikişi uygulanmıştır.
KULLANILAN SÜSLEME YÖNTEM VE TEKNİĞİ	: Giysi kumaş dokuma tekniği kullanılarak, desenlendirilmiştir. Ön kapamada elde ipek ile örülmüş düğmeler yer almaktadır. Ön bedende düğmelerin bulunduğu hatta ipek şeritlerle süsleme yapılmıştır.Kaftanın astarının yaka çevresi, ön kapama, etek ucu, etek ucu yırtmacı ve kol kenerlarına ise farklı renk kumaş kullanılarak pervaz geçirilmiştir.
SÜSLEMEDE KULLANILAN MOTİF VE KOMPOZİSYON	: Kırmızı zemin üzerine sarı renk ile çintemani motifleri simetrik olarak tüm yüzeye yerleştirilmiştir.
GİYSİNİN BİÇİM VE DİKİM ÖZELLİKLERİ	: Giysi kaftan ve kolluk olmak üzere iki parçadan oluşmuştur. Kaftan; 72 cm. boyunda önden açık , oyuntulu yakalı, etek ucu yırtmacılı, kısa kollu ve kolları önden içeriye doğru girintilidir.Yanlarda simetrik peşleri ve sadece sol önde peşi bulunmaktadır. Yanları bel hizasından dışarıya doğru çıkıntılıdır. Ön kapamada bele kadar 9adet düğmesi , kordon iliği ve dokuzar adet ipek şeriti bulunmaktadır.Astarının tüm çevresine ve kolluğun ağzına pervaz geçirilmiştir.

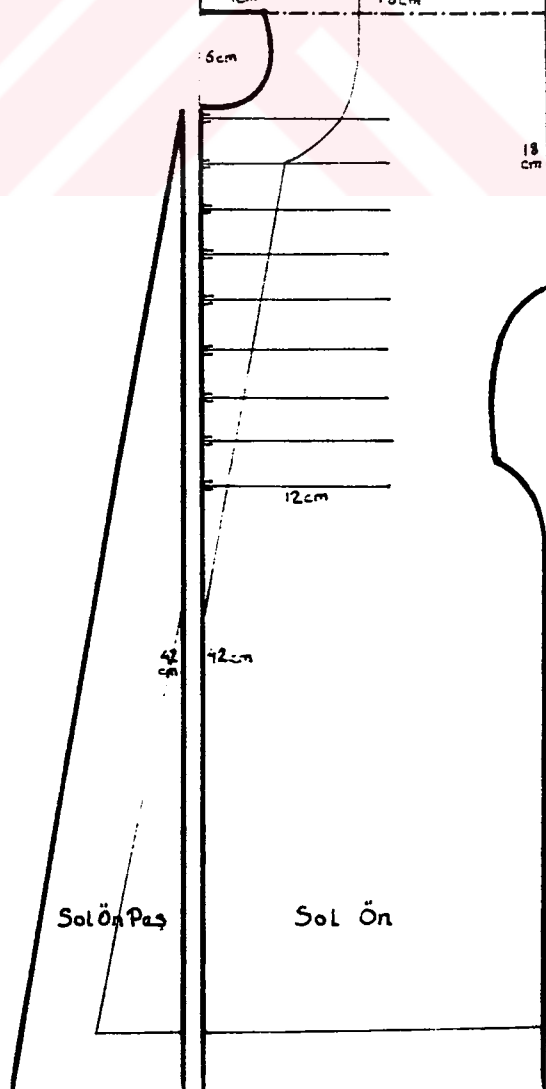
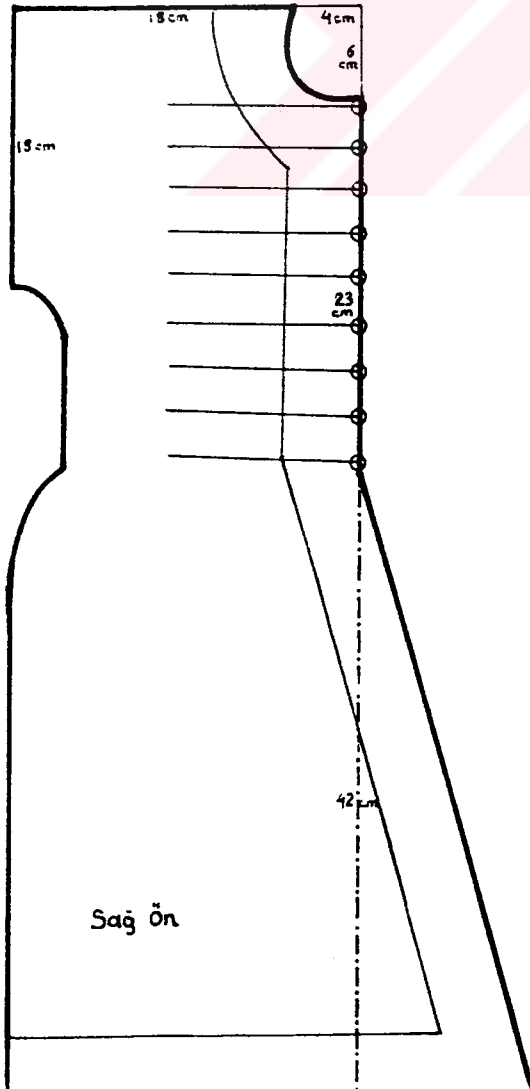
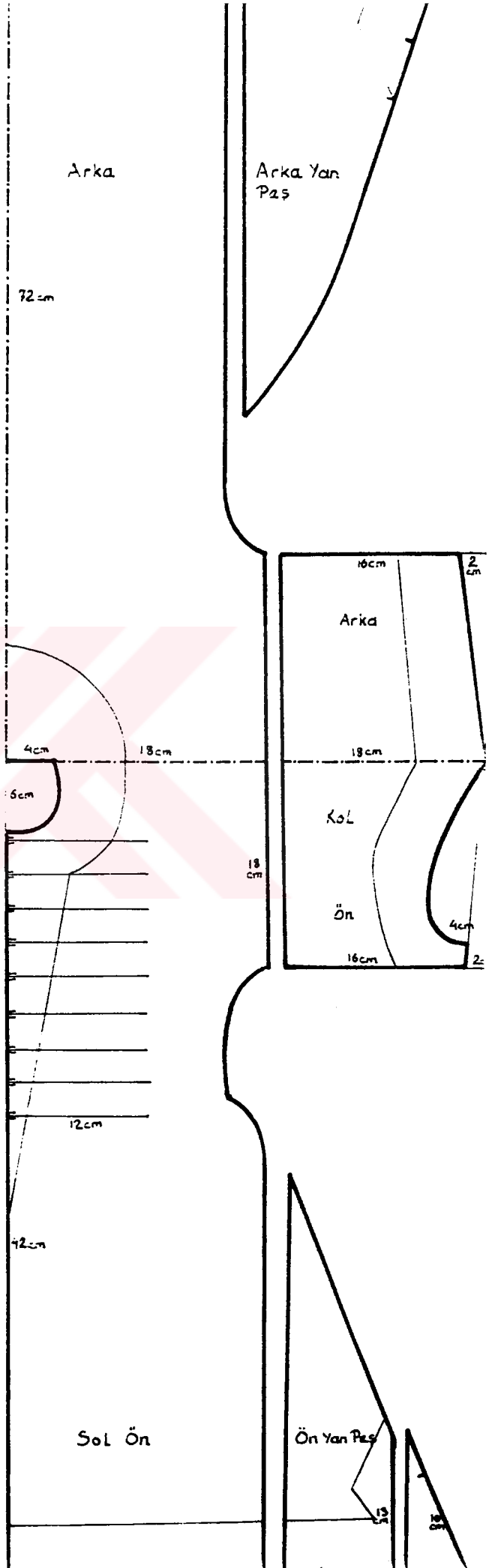
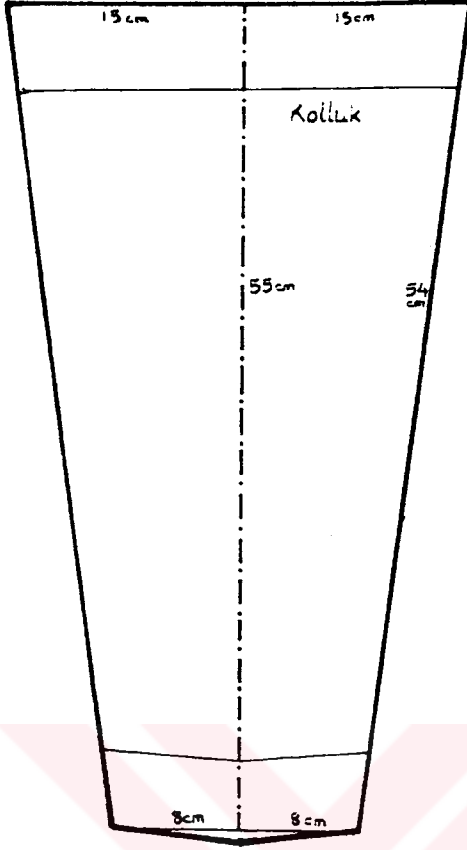

FOTOĞRAF 11 ÇOCUK KAFTANI VE KOLLUĞU

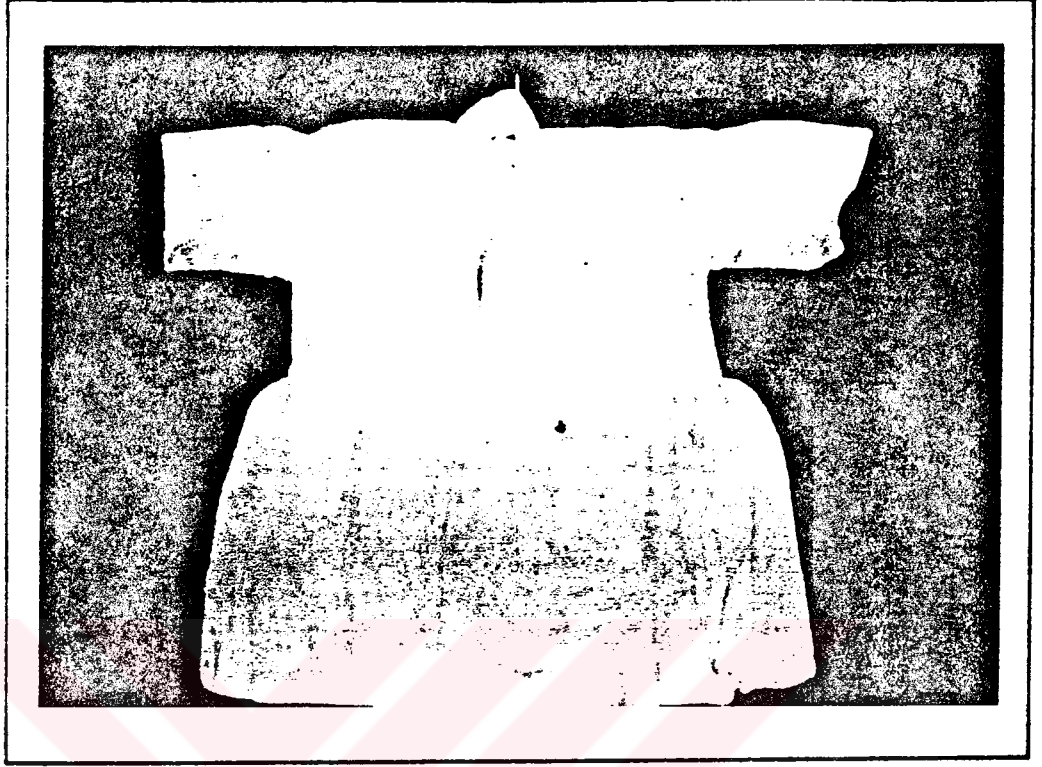
ÇİZİM 11a ÇOCUK KAFTANI TEKNİK ÇİZİMİ

KAFTANI KALIP ÇİZİMİ

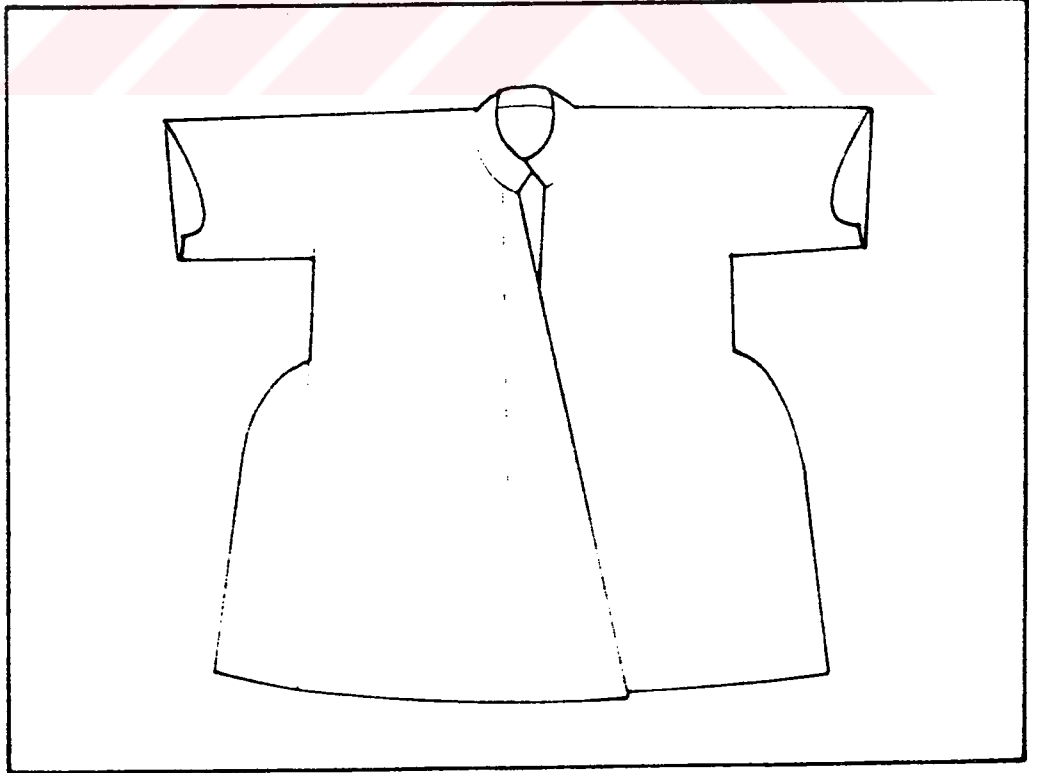

ÖRNEK NO : 12
İLGİLİ KOLLEKSİYON : Topkapı Sarayı Müzesi
İNCELEME TARİHİ : 27 .09.1994
ENVANTER NO : 13/87
FOTOĞRAF NO : 12
ÇİZİM NO : 12a, 12b
KAYNAĞI : Kanuni Sultan Süleyman ' a ait olduğu kaydedilmiştir.
BİLGİYİ NEREDEN ALDIĞI : Topkapı Sarayı Müzesi Envanter Defteri
GIYSİNİN TARİHİ : XVI. Yüzyıl
GIYSİNİN YÖRESİ : Saray
GIYSİNİN TÜRÜ : Zıbın
HANGİ CİNSE AİT OLDUĞU : Erkek
KULLANILAN YAŞ : Boyutlarına bakılarak 2-4 yaş olduğu düşünülebilir.
ESERLE İLGİLİ YAYINLAR : -
KULLANILAN KUMAŞ : **Zeminde** ve **astarda** ince dokunmuş pamuklu kumaş (bez) kullanılmıştır.
KULLANILAN RENK : **Zemin** ve **astar** beyaz ile renklendirilmiştir.
KULLANILAN MALZEME : Dikiş ipliği, pamuk kullanılmıştır.
KULLANILAN DİKİŞ ÖZELLİĞİ : Giysinin tüm birleşme dikişlerine oyulgama dikişi uygulanmıştır. Tüm yüzeye oyulgama dikişi ile dikey çizgili 1.5 cm. aralıklı kapitone yapılmıştır
KULLANILAN SÜSLEME YÖNTEM VE TEKNİĞİ : Tüm yüzey dikey çizgili 1.5 cm. aralıklı kapitone ile süslenmiştir.
SÜSLEMEDE KULLANILAN MOTİF VE KOMPOZİSYON : -
GIYSİNİN BİÇİM VE DİKİM ÖZELLİKLERİ : 45cm. boyunda önden açık , küçük dik yakalı, ve kısa kolludur.Kolları önden içeriye doğru oyuntulu, yarlarda simetrik , önlerde asimetrik peşleri bulunmaktadır. Yanları bel hizasından dışarıya doğru çıkıntılı olan zıbının içi astarlıdır. Astarı ile kumaş arasına pamuk yerleştirilerek dikey çizgiler biçiminde kapitone yapılmıştır.

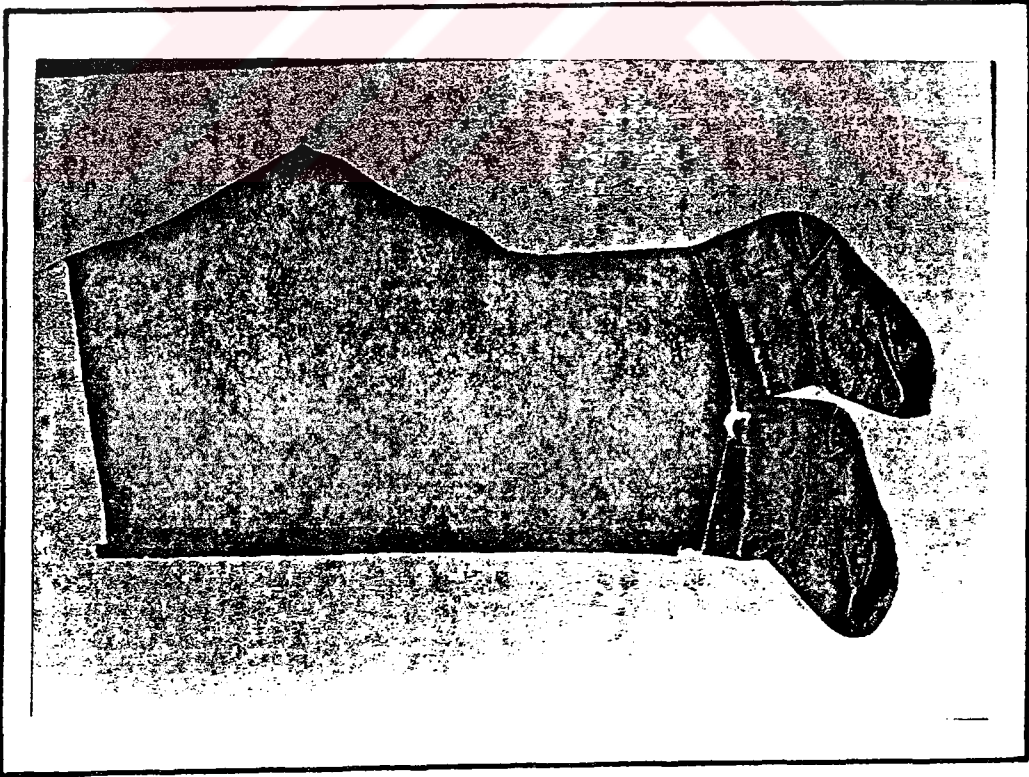
FOTOĞRAF 12 ÇOCUK ZIBİNİ

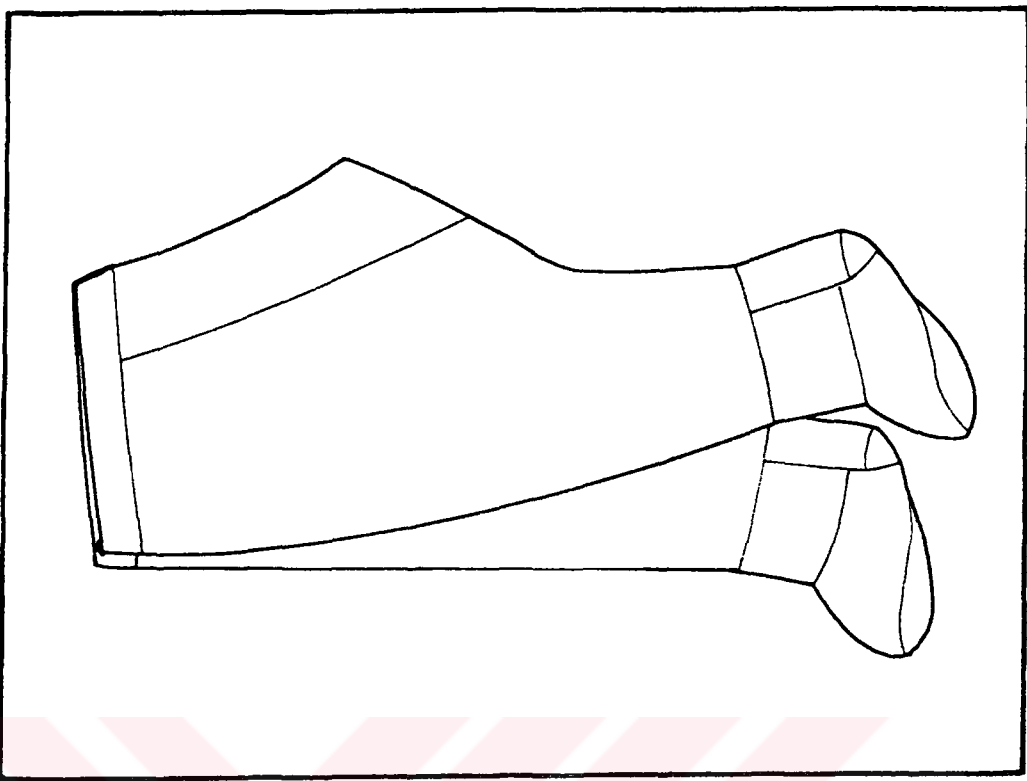
ÇİZİM 12a ÇOCUK ZIBİNİ TEKNİK ÇİZİMİ

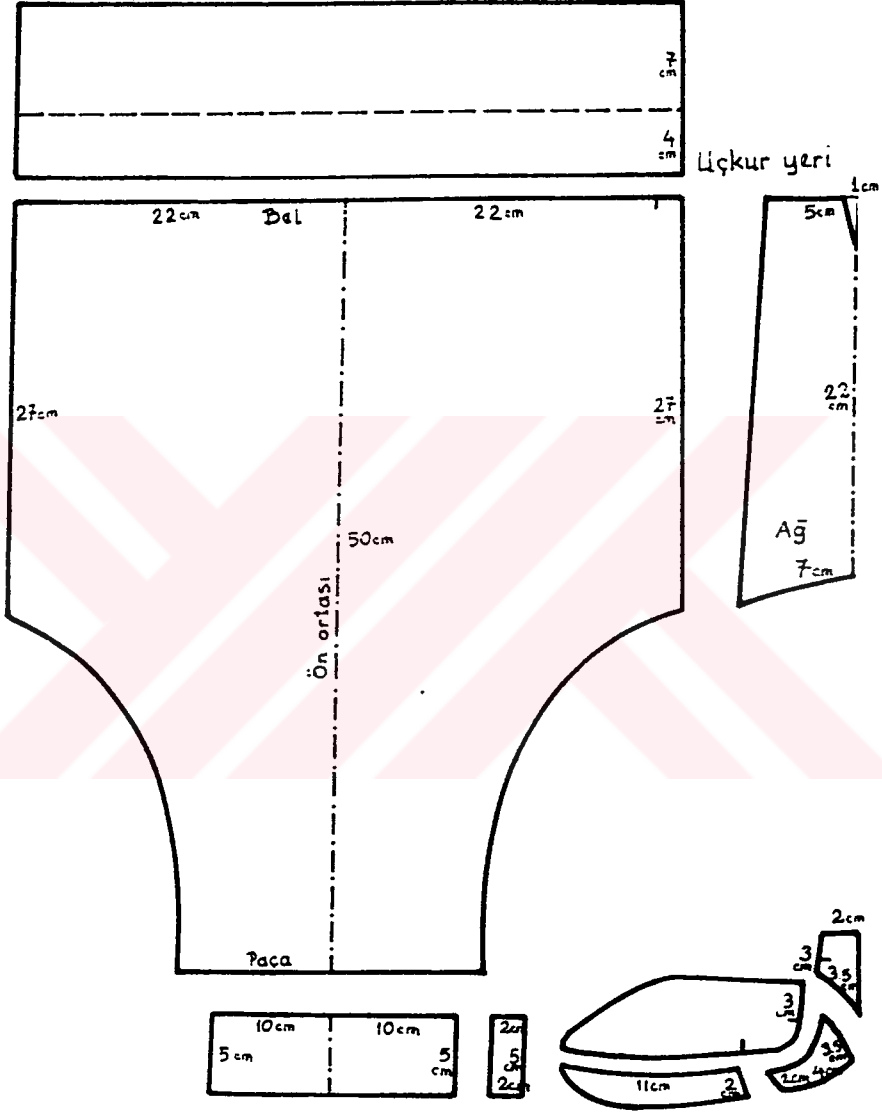
ÖRNEK NO	: 13
İLGİLİ KOLLEKSİYON	: Topkapı Sarayı Müzesi
İNCELEME TARİHİ	: 29 .09.1994
ENVANTER NO	: 13/273
FOTOĞRAF NO	: 13
ÇİZİM NO	: 13a,13b
KAYNAĞI	: I.Sultan Ahmed' e ait olduğu kaydedilmiştir.
BİLGİYİ NEREDEN ALDIĞI	: Topkapı Sarayı Müzesi Envanter Defteri
GIYSİNİN TARİHİ	: XVII. Yüzyıl
GIYSİNİN YÖRESİ	: Saray
GIYSİNİN TÜRÜ	: Çocuk çakşırı
HANGİ CİNSE AİT OLDUĞU	: Erkek
KULLANILAN YAŞ	: Boyutlarına bakılarak 4-6 yaş olduğu düşünülebilir.
ESERLE İLGİLİ YAYINLAR	: (Atasoy 1992: 250)
KULLANILAN KUMAŞ	: Zeminde çuha ve deri Astarda canfes kullanılmıştır.
KULLANILAN RENK	: Zemin kırmızı, kahverengi , Astar bej ile renklendirilmiştir.
KULLANILAN MALZEME	: Dikiş ipliği, kumaş ve deri kullanılmıştır.
KULLANILAN DİKİŞ ÖZELLİĞİ	: Giysinin tüm birleşme dikişlerine oyulgama, deri olan patiklerin birleşme dikişlerine ise çırpma dikişi uygulanmıştır.
KULLANILAN SÜSLEME YÖNTEM VE TEKNİĞİ	: Giysinin bel ve patiklerine farklı renk kumaş kullanılarak süsleme yapılmıştır.
SÜSLEMEDE KULLANILAN MOTİF VE KOMPOZİSYON	: -
GIYSİNİN BİÇİM VE DİKİM ÖZELLİKLERİ	: 60 cm. boyunda ağı ve patikli bir tür pantalonudur. Patikleri deriden çalışılmıştır. beline farklı renkte kumaş kullanılarak uçkur yeri yapılmıştır. Giysi oldukça yıpranmıştır.

FOTOĞRAF 13 ÇOCUK ÇAKŞIRI

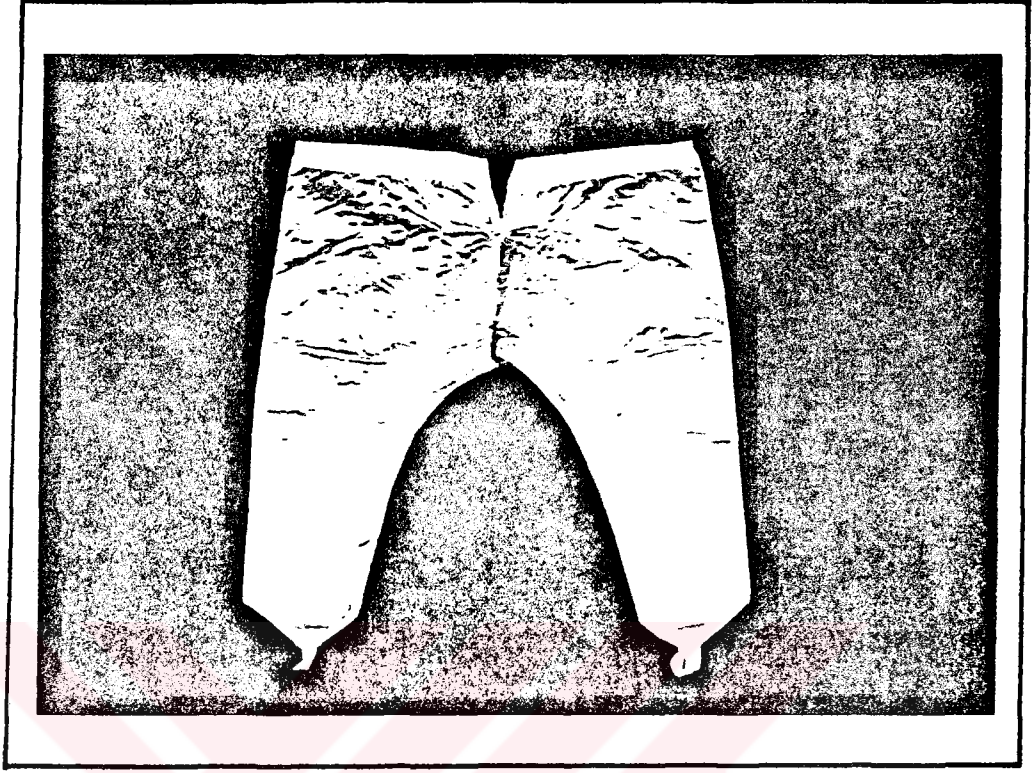
ÇİZİM 13a ÇOCUK ÇAKŞIRI TEKNİK ÇİZİMİ

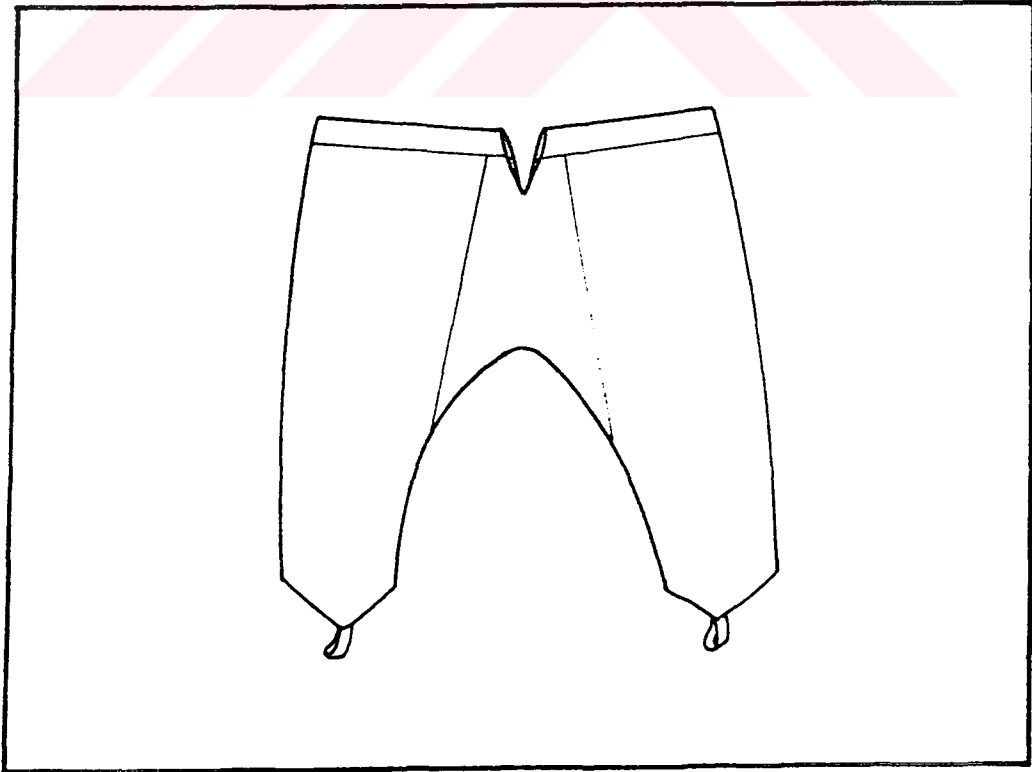
ÇİZİM 13b ÇOCUK ÇAKŞIRI KALIP ÇİZİMİ

ÖRNEK NO	: 14
İLGİLİ KOLLEKSİYON	: Topkapı Sarayı Müzesi
İNCELEME TARİHİ	: 29 .09.1994
ENVANTER NO	: 13/421
FOTOĞRAF NO	: 14
ÇİZİM NO	: 14a, 14b
KAYNAĞI	: IV. Sultan Murat' ın Şehzadesi Mehmed' e ait olduğu kaydedilmiştir.
BİLGİYİ NEREDEN ALDIĞI	: Topkapı Sarayı Müzesi Envanter Defteri
GİYSİNİN TARİHİ	: XVII. Yüzyıl
GİYSİNİN YÖRESİ	: Saray
GİYSİNİN TÜRÜ	: Çocuk Çakşırı
HANGİ CİNSE AİT OLDUĞU	: Erkek
KULLANILAN YAŞ	: Boyutlarına bakılarak 1-2yaş olduğu düşünülebilir.
ESERLE İLGİLİ YAYINLAR	: -
KULLANILAN KUMAŞ	: Zeminde atlas canfes, Astarda ince dokunmuş pamuklu kumaş (bez) kullanılmıştır.
KULLANILAN RENK	: Zemin pembe ve krem rengi , Astar beyaz ile renklendirilmiştir.
KULLANILAN MALZEME	: Dikiş ipliği, pamuk, kumaş ve şerit kullanılmıştır.
KULLANILAN DİKİŞ ÖZELLİĞİ	: Giysinin tüm birleşme dikişlerine oyulgama dikişi uygulanmıştır. Tüm yüzeye oyulgama dikişi ile dikey çizgili kapitone yapılmıştır.
KULLANILAN SÜSLEME YÖNTEM VE TEKNİĞİ	: Giysinin uçkur yerine farklı renk kumaş kullanılarak, paça kenerlarına 3 mm. içeriden oyulgama dikişi ile süsleme yapılmıştır.
SÜSLEMEDE KULLANILAN MOTİF VE KOMPOZİSYON	: -
GİYSİNİN BİÇİM VE DİKİM ÖZELLİKLERİ	: 41 cm. boyunda ağırlı bir tür pantalonudur. Paçalarının altında şeritleri vardır. Beline farklı renkte kumaş kullanılarak uçkur yeri yapılmıştır. Zemin kumaşı ile astarı arasına pamuk yerleştirilerek dublelenmiştir.

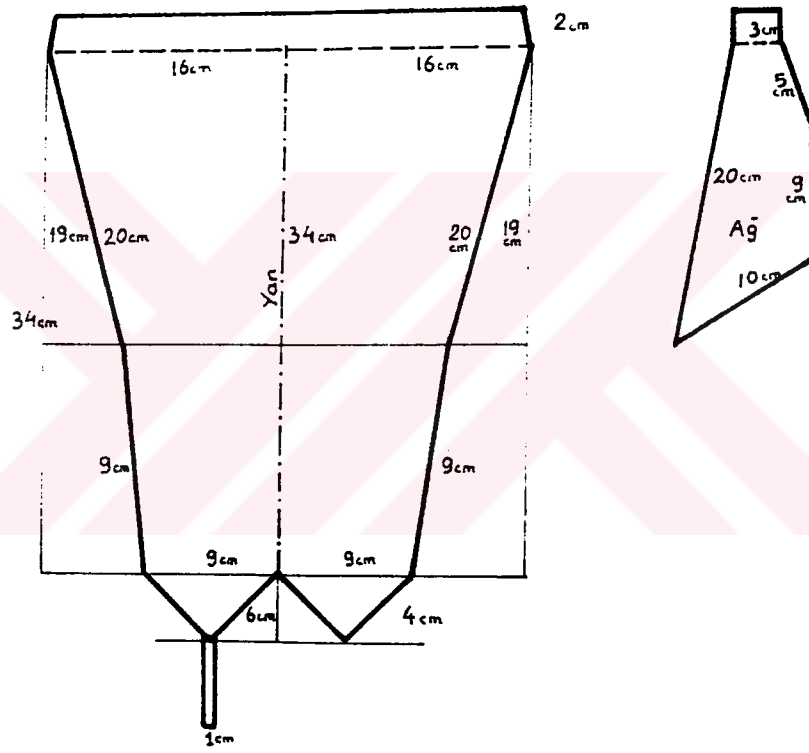

FOTOĞRAF 14 ÇOCUK ÇAKŞIRI

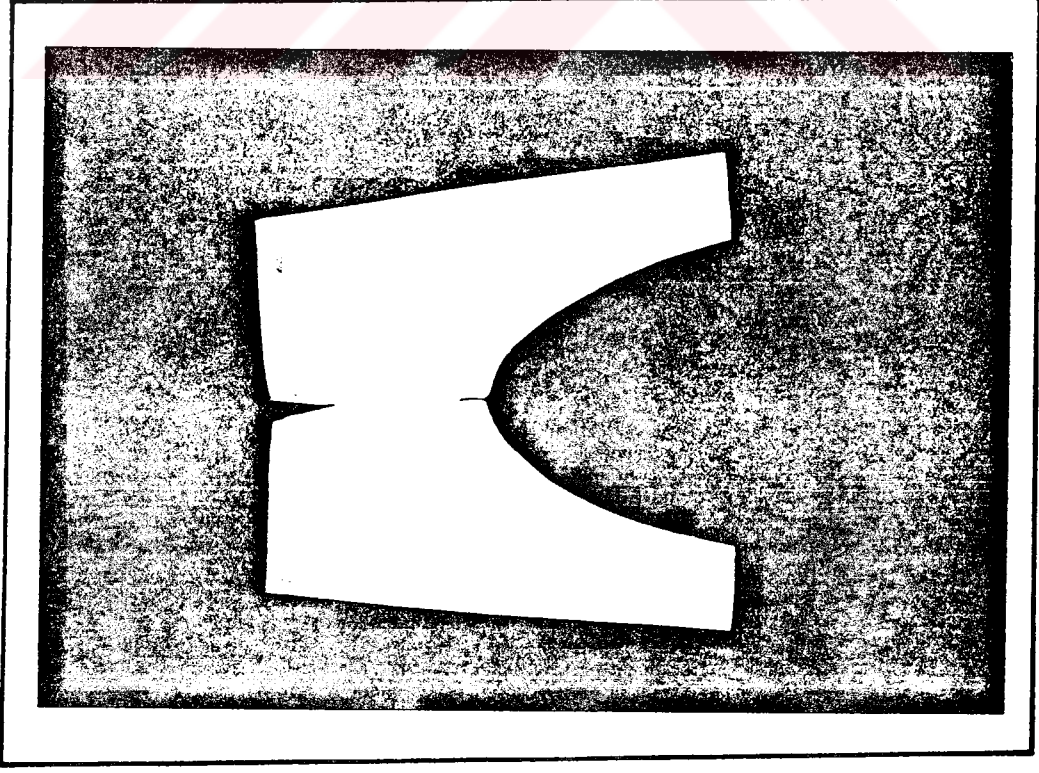

ÇİZİM 14a ÇOCUK ÇAKŞIRI TEKNİK ÇİZİMİ

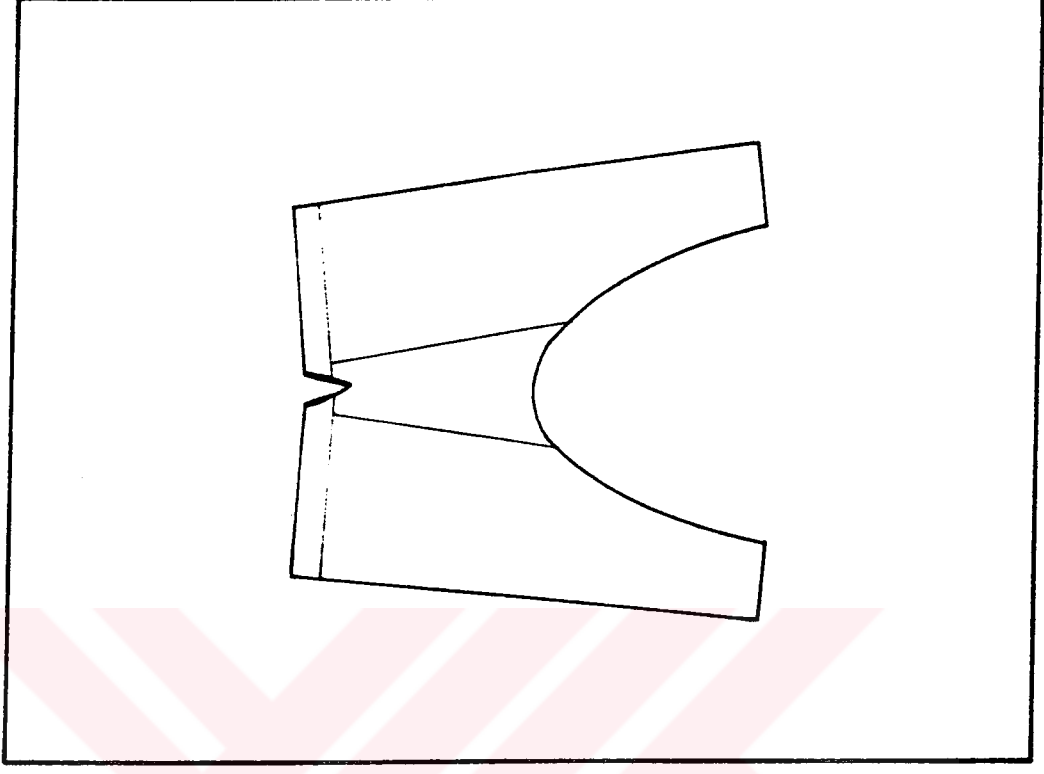

ÇİZİM 14b ÇOCUK ÇAKŞIRI KALIP ÇİZİMİ

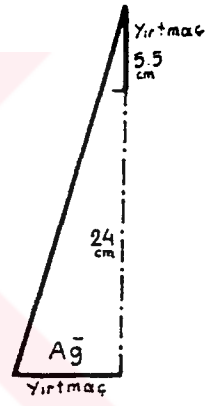
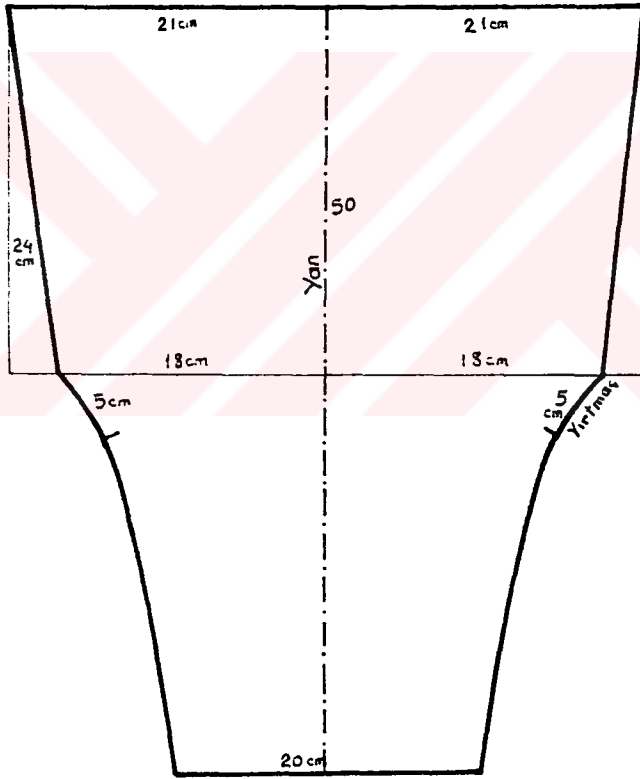
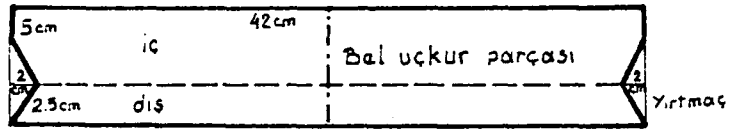
ÖRNEK NO	: 15
İLGİLİ KOLLEKSİYON	: Topkapı Sarayı Müzesi
İNCELEME TARİHİ	: 29 .09.1994
ENVANTER NO	: 13/425
FOTOĞRAF NO	: 15
ÇİZİM NO	: 15a, 15b
KAYNAĞI	: IV. Sultan Murat' ın Şehzadesi Mehmed' e ait olduğu kaydedilmiştir.
BİLGİYİ NEREDEN ALDIĞI	: Topkapı Sarayı Müzesi Envanter Defteri
GIYSİNİN TARİHİ	: XVII. Yüzyıl
GIYSİNİN YÖRESİ	: Saray
GIYSİNİN TÜRÜ	: Çocuk Çakşırı
HANGİ CİNSE AİT OLDUĞU	: Erkek
KULLANILAN YAŞ	: Boyutlarına bakılarak 1-2yaş olduğu düşünülebilir.
ESERLE İLGİLİ YAYINLAR	: -
KULLANILAN KUMAŞ	: Zeminde atlas canfes, Astarda ince dokunmuş pamuklu kumaş (bez) kullanılmıştır.
KULLANILAN RENK	: Zemin bej ve koyu sarı , Astar beyaz ile renklendirilmiştir.
KULLANILAN MALZEME	: Dikiş ipliği, pamuk ve kumaş kullanılmıştır...
KULLANILAN DİKİŞ ÖZELLİĞİ	: Giysinin tüm birleşme dikişlerine oyulgama dikişi uygulanmıştır. Tüm yüzeye oyulgama dikişi ile dikey çizgili kapitone yapılmıştır.
KULLANILAN SÜSLEME YÖNTEM VE TEKNİĞİ	: Giysinin uçkur yerine farklı renk kumaş kullanılarak, paça kenerlarına 3 mm. içeriden oyulgama dikişi ile süsleme yapılmıştır. Ayrıca tüm yüzey dikey çizgili 2 cm. aralıklı kapitone ile süslenmiştir.
SÜSLEMEDE KULLANILAN MOTİF VE KOMPOZİSYON	: -
GIYSİNİN BİÇİM VE DİKİM ÖZELLİKLERİ	: 52 cm. boyunda ağırlı bir tür pantalonudur. Beline farklı renkte kumaş kullanılarak uçkur yeri yapılmıştır. Zemin kumaşı ile astarı arasına pamuk yerleştirilerek dublelenmiştir.

FOTOĞRAF 15 ÇOCUK ÇAKŞIRI

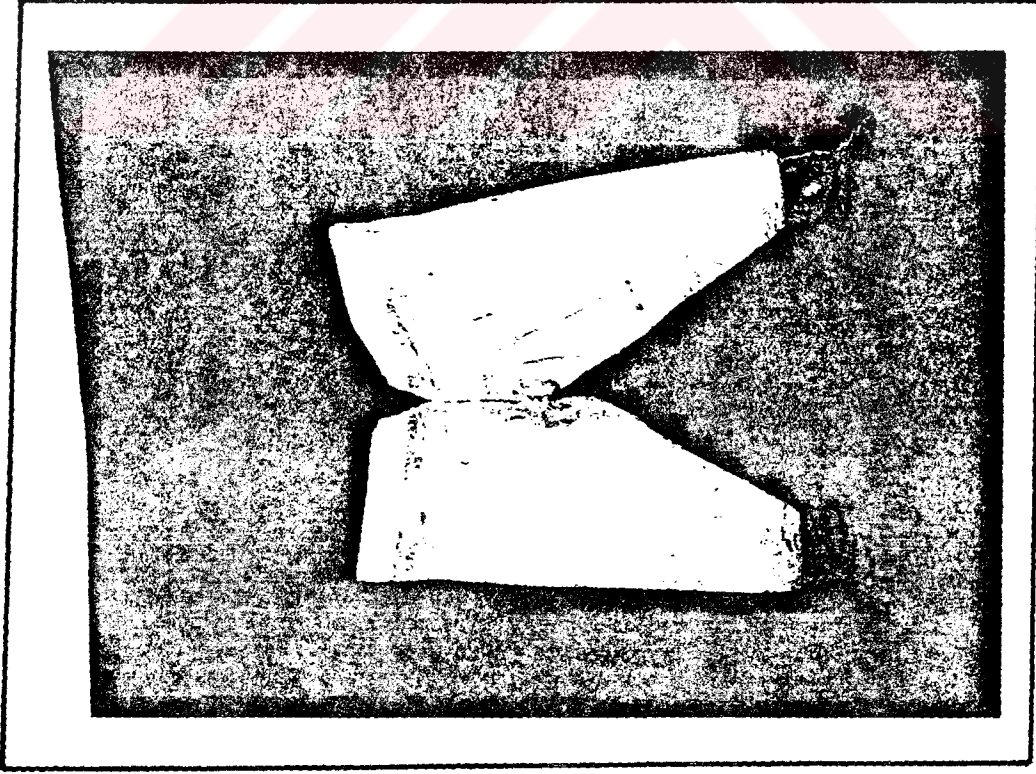
ÇİZİM 15a ÇOCUK ÇAKŞIRI TEKNİK ÇİZİMİ

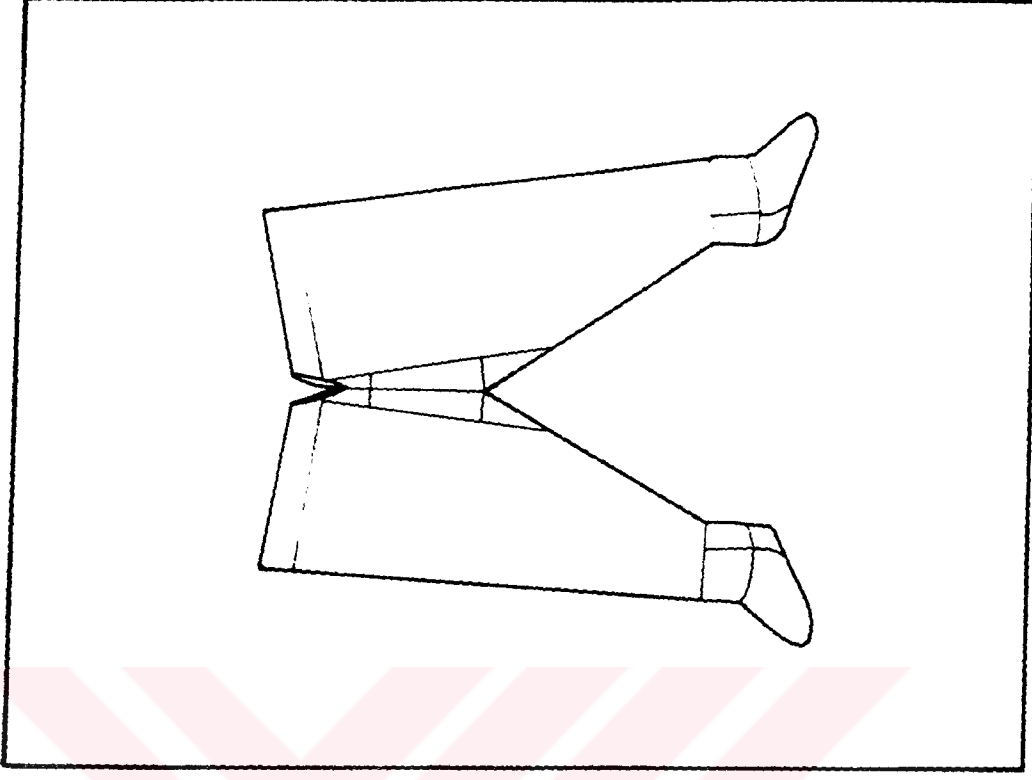
ÇİZİM 15b ÇOCUK ÇAKŞIRI KALIP ÇİZİMİ

ÖRNEK NO	: 16
İLGİLİ KOLLEKSİYON	: Topkapı Sarayı Müzesi
İNCELEME TARİHİ	: 29 .09.1994
ENVANTER NO	: 13/399
FOTOĞRAF NO	: 16
ÇİZİM NO	: 16a,16b
KAYNAĞI	: IV. Sultan Murad' a ait olduğu kaydedilmiştir.
BİLGİYİ NEREDEN ALDIĞI	: Topkapı Sarayı Müzesi Envanter Defteri
GIYSİNİN TARİHİ	: XVII. Yüzyıl
GIYSİNİN YÖRESİ	: Saray
GIYSİNİN TÜRÜ	: Çocuk çakşırı
HANGİ CİNSE AİT OLDUĞU	: Erkek
KULLANILAN YAŞ	: Boyutlarına bakılarak 4-6 yaş olduğu düşünülebilir.
ESERLE İLGİLİ YAYINLAR	: -
KULLANILAN KUMAŞ	: Zeminde seraser, canfes ve deri, Astarda ince dokunmuş pamuklu kumaş(bez) kullanılmıştır.
KULLANILAN RENK	: Zemin gümüş rengi, metalik sarı, açık yeşil, krem ve kahverengi , Astar beyaz ile renklendirilmiştir.
KULLANILAN MALZEME	: Dikiş ipliği, kumaş, pamuk ve deri kullanılmıştır.
KULLANILAN DİKİŞ ÖZELLİĞİ	: Giysinin tüm birleşme dikişlerine oyulgama, deri olan patiklerin birleşme dikişlerine ise çırpma dikişi uygulanmıştır. Tüm yüzeye oyulgama dikişi ile dikey çizgili 3 cm. aralıklı kapitone yapılmıştır.
KULLANILAN SÜSLEME YÖNTEM VE TEKNİĞİ	: Giysi kumaş dokuma tekniği kullanılarak desenlendirilmiştir. Giysinin bel ve patiklerine farklı renk kumaş kullanılarak süsleme yapılmıştır. Ayrıca tüm yüzey kapitone ile süslenmiştir.
SÜSLEMEDE KULLANILAN MOTİF VE KOMPOZİSYON	: Gümüş rengi zemin üzerine metalik sarı ve yeşil ipek iplik kullanılarak atlamalı sıralar ile yerleştirilmiş gül dalı motiflidir. Dal, büyük bir gül ve yanında iki adet goncadan oluşmaktadır. Gül ve goncaların aralarına yaprak motifleri yerleştirilmiştir.
GIYSİNİN BİÇİM VE DİKİM ÖZELLİKLERİ	: 74 cm. boyunda ağı ve patikli bir tür pantalonudur. Patikleri deriden çalışılmıştır. Beline farklı renkte kumaş kullanılarak uçkur yeri yapılmıştır. Zemin ile astar arasına pamuk yerleştirilerek dublelenmiştir.

FOTOĞRAF 16 ÇOCUK ÇAKŞIRI

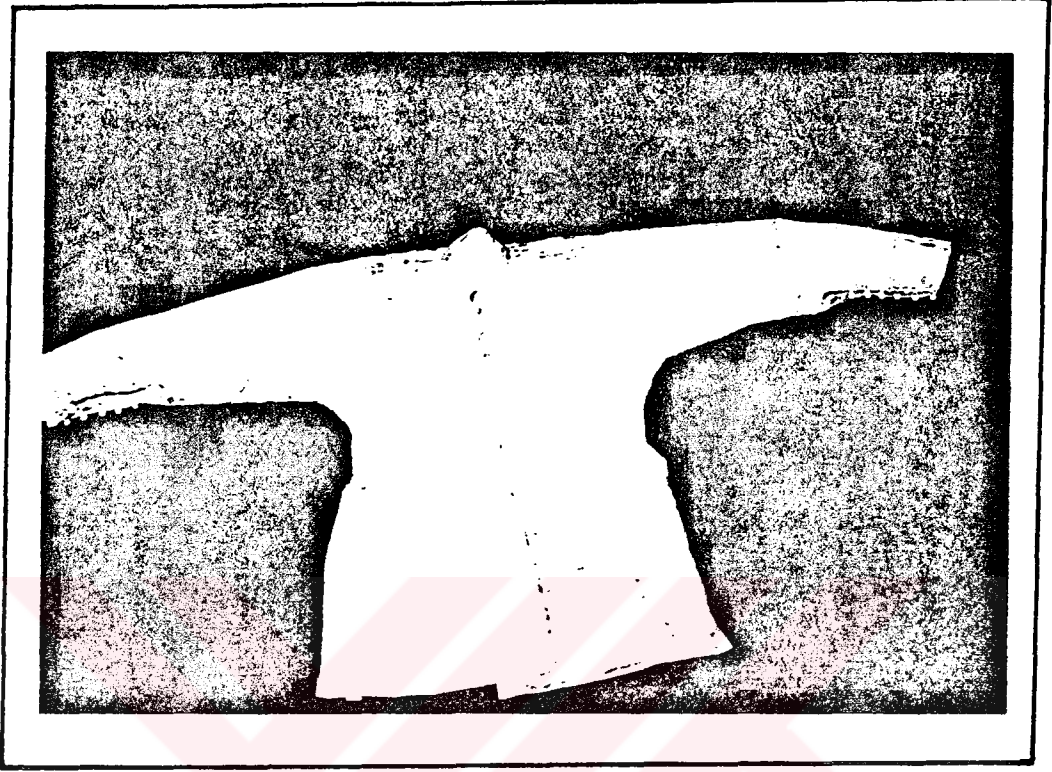

ÇİZİM 16a ÇOCUK ÇAKŞIRI TEKNİK ÇİZİMİ

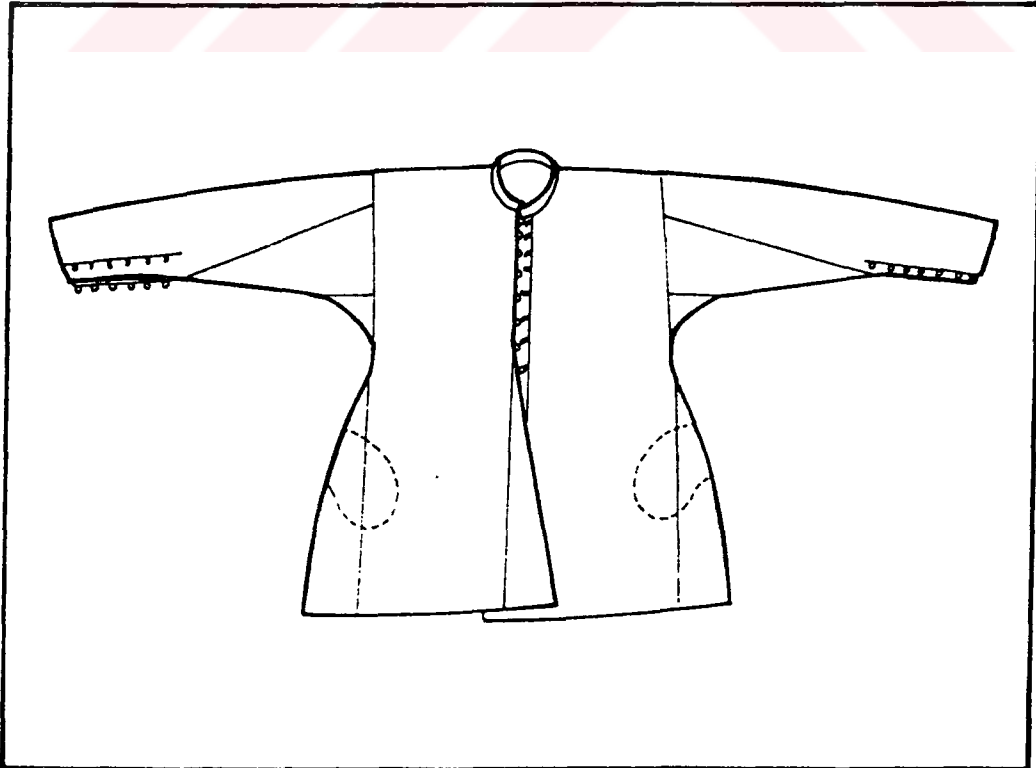

ÖRNEK NO	: 17
İLGİLİ KOLLEKSİYON	: Topkapı Sarayı Müzesi
İNCELEME TARİHİ	: 29 .09.1994
ENVANTER NO	: 13/402
FOTOĞRAF NO	: 24
ÇİZİM NO	: 17a, 17b
KAYNAĞI	: IV. Sultan Murad' a ait olduğu kaydedilmiştir.
BİLGİYİ NEREDEN ALDIĞI	: Topkapı Sarayı Müzesi Envanter Defteri
GIYSİNİN TARİHİ	: XVII. Yüzyıl
GIYSİNİN YÖRESİ	: Saray
GIYSİNİN TÜRÜ	: Çocuk Entarisi
HANGİ CİNSE AİT OLDUĞU	: Erkek
KULLANILAN YAŞ	: Boyutlarına bakılarak 4-6 yaş olduğu düşünülebilir.
ESERLE İLGİLİ YAYINLAR	: -
KULLANILAN KUMAŞ	: Zeminde seraser, Astarda ince dokunmuş pamuklu kumaş(bez) ve canfes kullanılmıştır.
KULLANILAN RENK	: Zemin gümüş rengi, metalik sarı ve açık yeşil Astar beyaz ve krem ile renklendirilmiştir.
KULLANILAN MALZEME	: Dikiş ipliği, kumaş, pamuk, düğme ve ipek kordon kullanılmıştır.
KULLANILAN DİKİŞ ÖZELLİĞİ	: Giysinin tüm birleşme dikişlerine oyulgama dikişi uygulanmıştır. Tüm yüzeye oyulgama dikişi ile dikey çizgili 3 cm. aralıklı kapitone yapılmıştır. Astarın kol çevresi , yaka çevresi, ön kapama, etek ucu ve etek ucu yırtmacına pervazlı baskı yapılmıştır.
KULLANILAN SÜSLEME YÖNTEM VE TEKNİĞİ	: Giysi kumaş dokuma tekniği kullanılarak desenlendirilmiştir. Ön kapamada ve kol yırtmacında elde metal iplikli kordon ile örülmüş düğmeler yer almaktadır. Tüm yüzey kapitone ile astar çevresi ise pervaz geçirilerek süslenmiştir.
SÜSLEMEDE KULLANILAN MOTİF VE KOMPOZİSYON	: Gümüş rengi zemin üzerine metalik sarı ve yeşil ipek iplik kullanılarak atlamalı sıralar ile yerleştirilmiş gül dalı motiflidir. Dal büyük bir gül ve yanında iki adet goncadan oluşmaktadır. Gül ve goncaların aralarına yaprak motifleri yerleştirilmiştir.
GIYSİNİN BİÇİM VE DİKİM ÖZELLİKLERİ	: 55 cm. boyunda önden açık , oyuntulu yakalı, etek ucu yırtmaçlı, cepli ve uzun kolludur.Kol ağzı yırtmaçlı, kordon ilik düğmeli, kol altı kuşlu ve kolları önden kupludur. Yanlarda simetrik, önlerde asimetrik peşleri bulunmaktadır. Yanları bel hizasından dışarıya doğru çıkıntılı olan entarinin içi astarlıdır. Ön kapamada yedi adet, kol yırtmaçlarında altışar adet kordon ilikli düğmesi bulunmaktadır. Zemin kumaşı ile astar arasına pamuk yerleştirilerek dikey çizgili 3 cm. genişliğinde kapitone yapılmıştır.Astarının tüm çevresine 4 cm. genişliğinde pervaz geçirilmiştir.

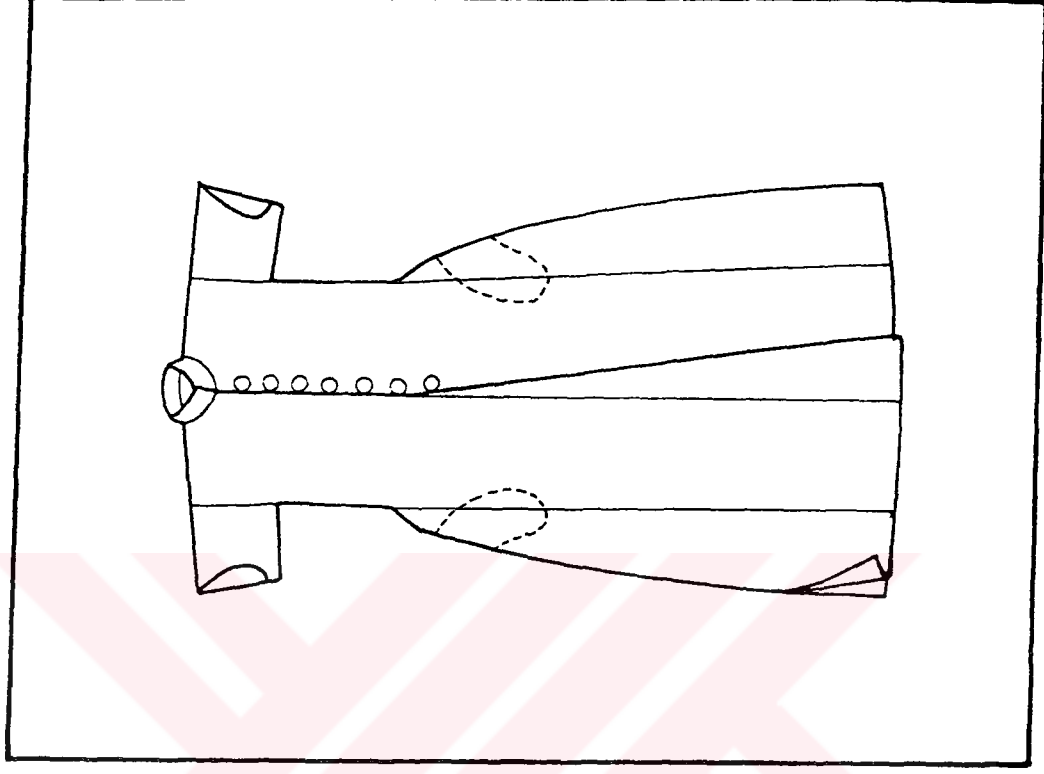
FOTOĞRAF 17 ÇOCUK ENTARİSİ

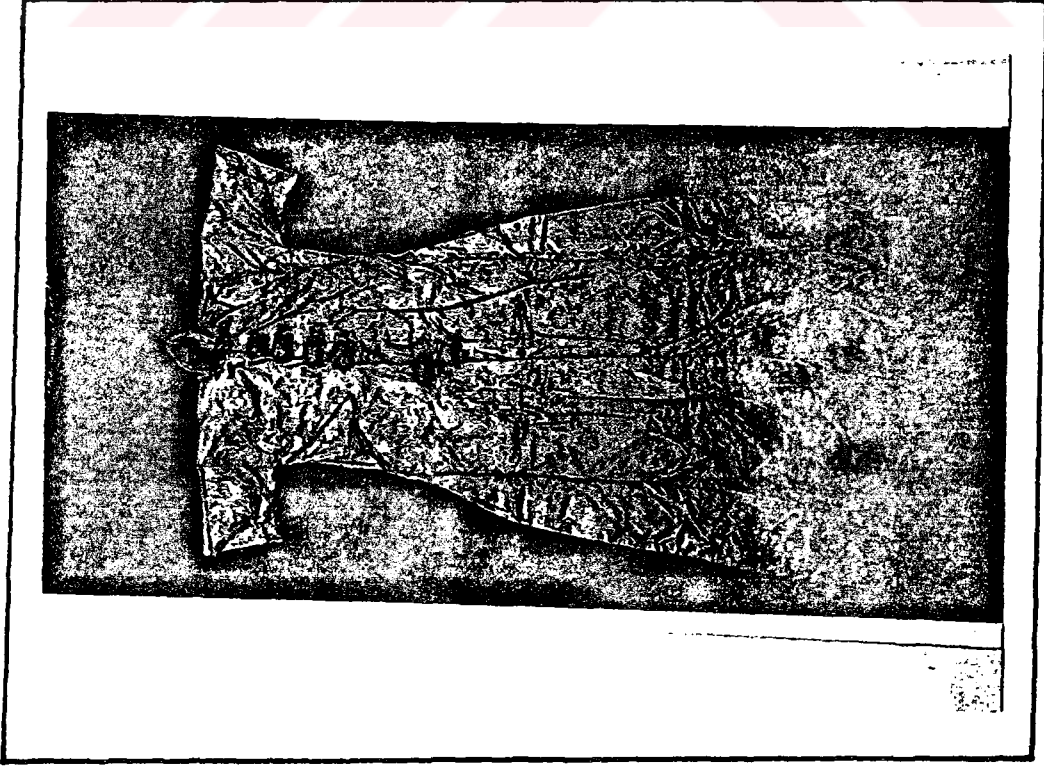
ÇİZİM 17a ÇOCUK ENTARİSİ TEKNİK ÇİZİMİ

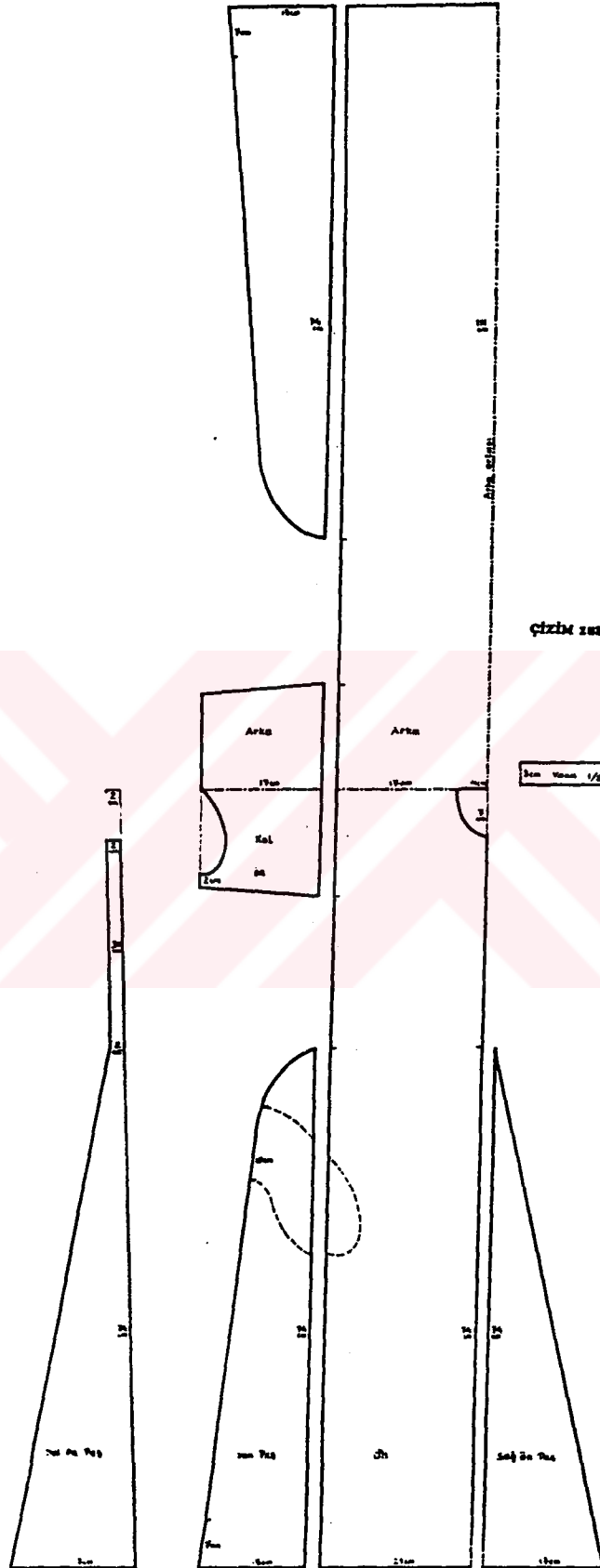
ÖRNEK NO	: 18
İLGİLİ KOLLEKSİYON	: Topkapı Sarayı Müzesi
İNCELEME TARİHİ	: 27/9/1994
ENVANTER NO	: 13/751
FOTOĞRAF NO	: 18
ÇİZİM NO	: 18a, 18b
KAYNAĞI	: IV. Sultan Murad' ın Kızı Kaya Esmihan Sultan' a ait olduğu kaydedilmiştir.
BİLGİYİ NEREDEN ALDIĞI	: Topkapı Sarayı Müzesi Envanter Defteri
GIYSİNİN TARİHİ	: XVII. Yüzyıl
GIYSİNİN YÖRESİ	: Saray
GIYSİNİN TÜRÜ	: Çocuk Entarisi
HANGİ CİNSE AİT OLDUĞU	: Kız
KULLANILAN YAŞ	: Boyutlarına bakılarak 10-12 yaş olduğu düşünülebilir.
ESERLE İLGİLİ YAYINLAR	: (Kafadar 1993: 265)
KULLANILAN KUMAŞ	: Zeminde kendinden ipekli kumaş, Astarda ince dokunmuş pamuklu kumaş (bez) ve canfes kullanılmıştır.
KULLANILAN RENK	: Zemin koyu bej , Astar beyaz ve koyu bej ile renklendirilmiştir.
KULLANILAN MALZEME	: Dikiş ipliği, düğme ve ipek iplik kullanılmıştır.
KULLANILAN DİKİŞ ÖZELLİĞİ	: Giysinin tüm birleşme dikişlerine oyulgama dikişi uygulanmıştır. Etek ucunda kapalı baskı tekniği kullanılmıştır. Astarın yaka çevresi , ön kapama, etek ucu, etek ucu yırtmacı ve kol kenarlarına pervaz geçirilmiştir.
KULLANILAN SÜSLEME YÖNTEM VE TEKNİĞİ	: Giysi kumaş dokuma tekniği kullanılarak desenlendirilmiştir. Ön kapamada elde ipek ile örülmüş büyük top düğmeler yer almaktadır. Astarın yaka çevresi , ön kapama, etek ucu, etek ucu yırtmacı ve kol kenarlarına pervaz geçirilerek süsleme yapılmıştır.
SÜSLEMEDE KULLANILAN MOTİF VE KOMPOZİSYON	: -
GIYSİNİN BİÇİM VE DİKİM ÖZELLİKLERİ	: 111 cm. boyunda önden açık , hakim yakalı, etek ucu yırtmaçlı, cepli ve kısa kolludur.Kolları önden içeriye doğru oyuntulu, yarlarda simetrik , önlerde asimetrik peşleri bulunmaktadır. Yanları bel hizasından dışarıya doğru çıkıntılı olan entarinin içi yarım astarlıdır. Ön kapamada bele kadar 7adet düğmesi ve kordon iliği bulunmaktadır. Astarının tüm çevresine pervaz geçirilmiştir.

ÇİZİM 18a ÇOCUK ENTARİSİ TEKNİK ÇİZİMİ

FOTOĞRAF 18 ÇOCUK ENTARİSİ

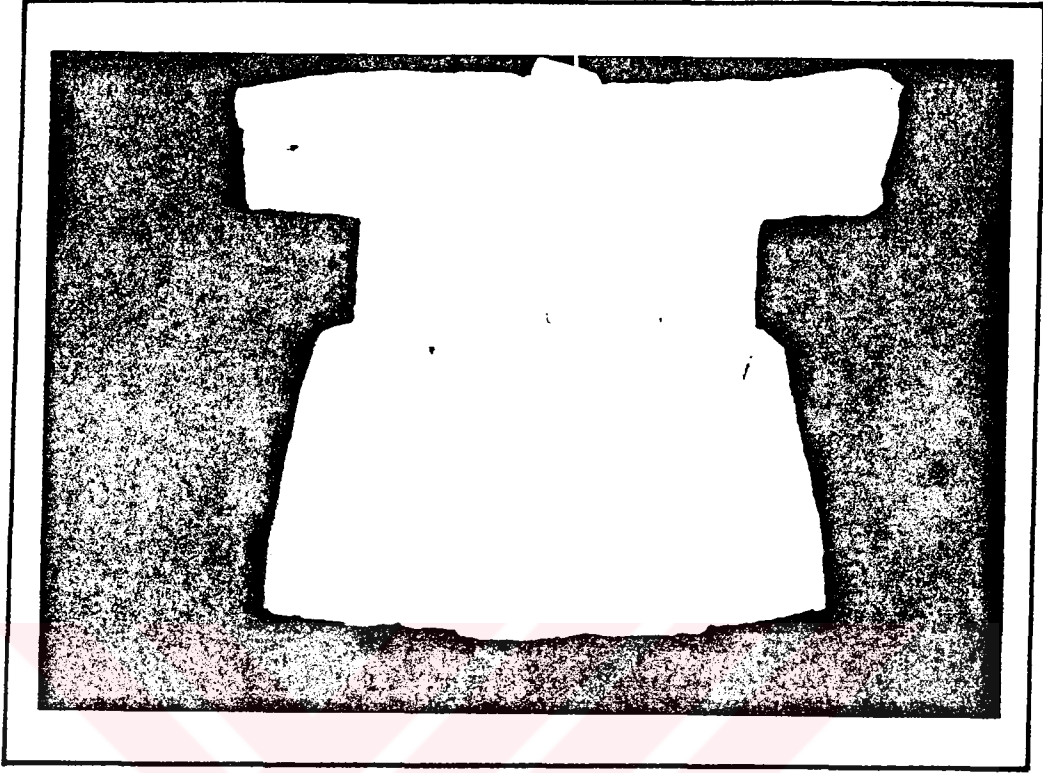

ÇİZİM 180 ÇOCUK ENTARISI
KALIP ÇİZİMİ

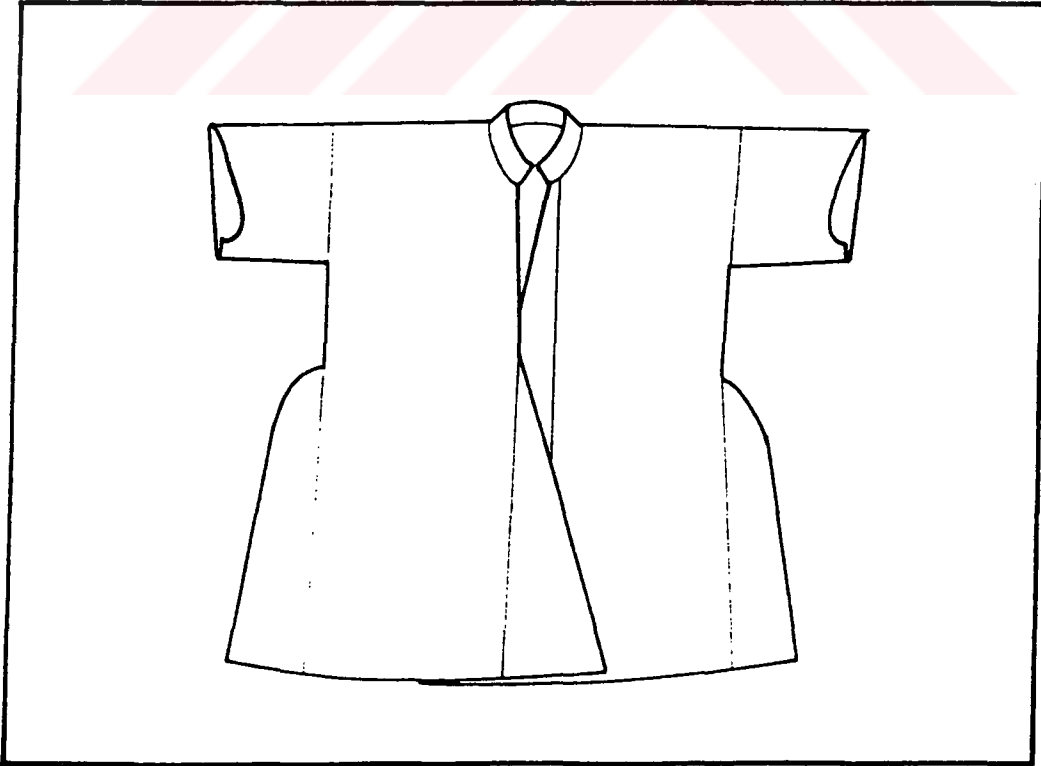
17cm 13cm 1/2 17cm

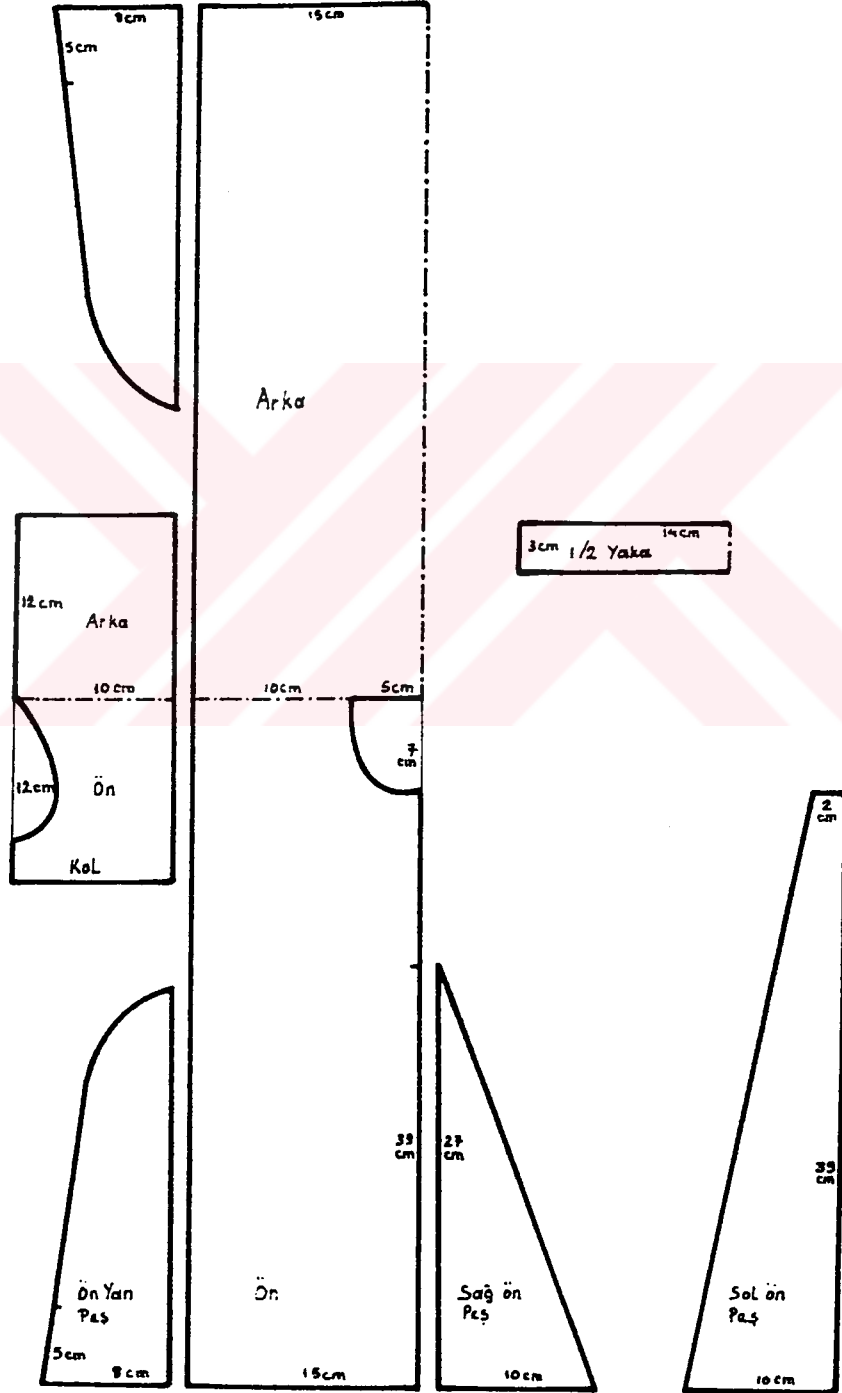
ÖRNEK NO	: 19
İLGİLİ KOLLEKSİYON	: Topkapı Sarayı Müzesi
İNCELEME TARİHİ	: 27/9/1994
ENVANTER NO	: 13/799
FOTOĞRAF NO	: 19
ÇİZİM NO	: 19a, 19b
KAYNAĞI	: Hümaşah Sultan' a ait olduğu kaydedilmiştir.
BİLGİYİ NEREDEN ALDIĞI	: Topkapı Sarayı Müzesi Envanter Defteri
GIYSİNİN TARİHİ	: XVII. Yüzyıl
GIYSİNİN YÖRESİ	: Saray
GIYSİNİN TÜRÜ	: Çocuk Entarisi
HANGİ CİNSE AİT OLDUĞU	: Kız
KULLANILAN YAŞ	: Boyutlarına bakılarak 2-4 yaş olduğu düşünülebilir.
ESERLE İLGİLİ YAYINLAR	: -
KULLANILAN KUMAŞ	: Zeminde ipekli kumaş, Astarda ince dokunmuş pamuklu kumaş (bez) kullanılmıştır.
KULLANILAN RENK	: Zemin sarı , Astar beyaz ile renklendirilmiştir.
KULLANILAN MALZEME	: Dikiş ipliği, pamuk kullanılmıştır.
KULLANILAN DİKİŞ ÖZELLİĞİ	: Giysinin tüm birleşme dikişlerine oyulgama dikişi uygulanmıştır. Tüm yüzeye oyulgama dikişi ile dikey çizgili 1.5 cm. aralıklı kapitone yapılmıştır.
KULLANILAN SÜSLEME YÖNTEM VE TEKNİĞİ	: Giysinin yaka çevresi, ön kapama, etek ucu, etek ucu yırtmacı ve kol kenerlarına 3 mm. içeriden oyulgama dikişi ile süsleme yapılmıştır. Ayrıca tüm yüzey dikey çizgili 1.5 cm. aralıklı kapitone ile süslenmiştir.
SÜSLEMEDE KULLANILAN MOTİF VE KOMPOZİSYON	: -
GIYSİNİN BİÇİM VE DİKİM ÖZELLİKLERİ	: 41 cm. boyunda önden açık , küçük hakim yakalı, etek ucu yırtmaçlı ve kısa kolludur.Kolları önden içeriye doğru oyuntulu, yarlarda simetrik önlerde asimetrik peşleri bulunmaktadır. Yanları bel hizasından dışarıya doğru çıkıntılı olan entarinin içi astarlıdır.Astarı ile kumaş arasına pamuk yerleştirilerek dikey çizgiler biçiminde kapitone yapılmıştır.

FOTOĞRAF 19 ÇOCUK ENTARİSİ

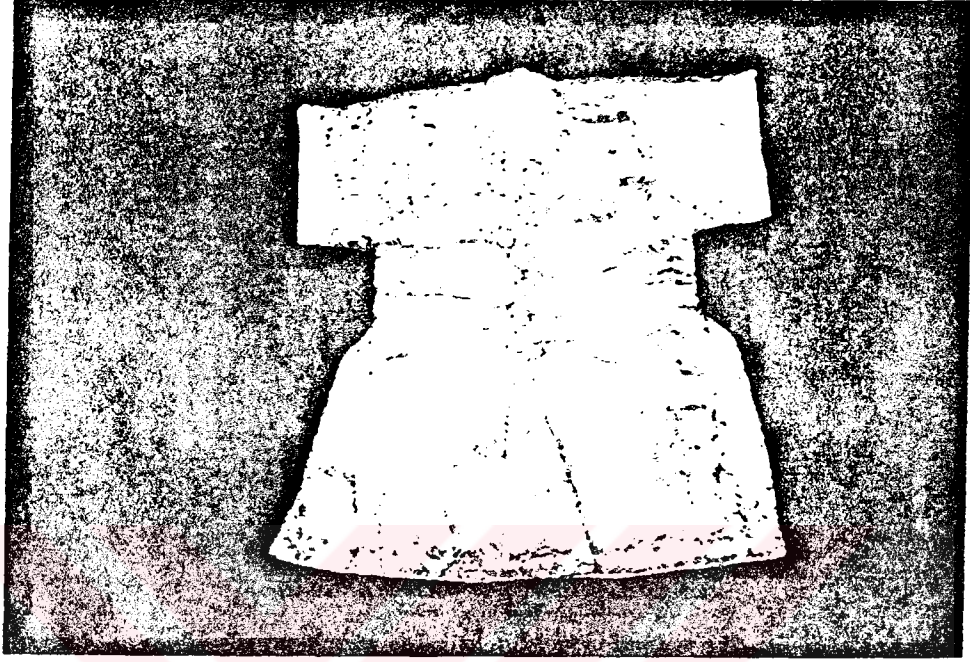

ÇİZİM 19a ÇOCUK ENTARİSİ TEKNİK ÇİZİMİ

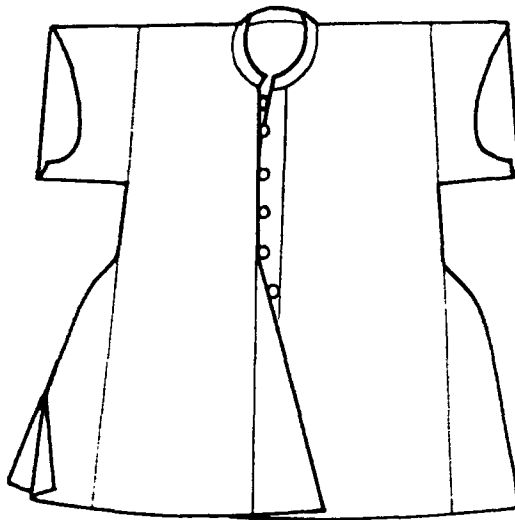

ÇİZİM 19b ÇOCUK ENTARİSİ KALIP ÇİZİMİ

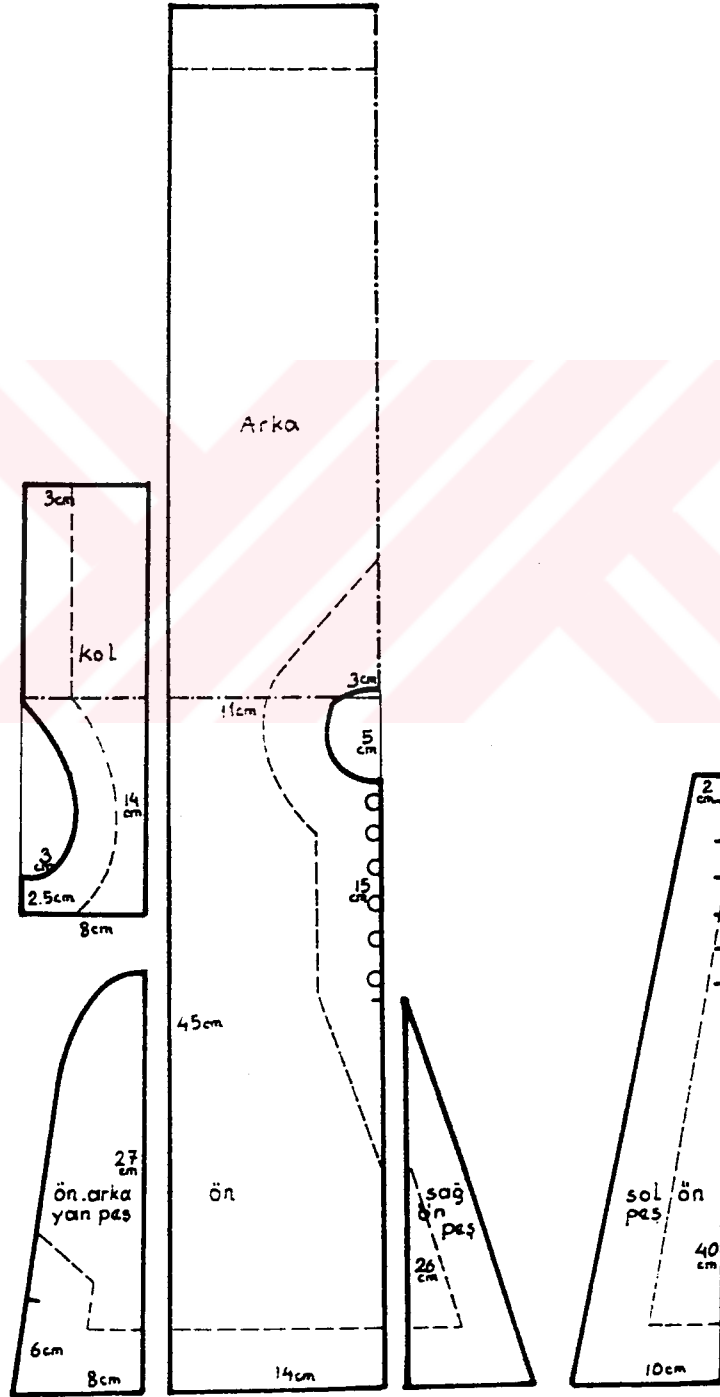
ÖRNEK NO	: 20
İLGİLİ KOLLEKSİYON	: Topkapı Sarayı Müzesi
İNCELEME TARİHİ	: 27/9/1994
ENVANTER NO	: 13/271
FOTOĞRAF NO	: 27
ÇİZİM NO	: 20a, 20b
KAYNAĞI	: -
BİLGİYİ NEREDEN ALDIĞI	: Topkapı Sarayı Müzesi Envanter Defteri
GIYSİNİN TARİHİ	: XVII. Yüzyıl
GIYSİNİN YÖRESİ	: Saray
GIYSİNİN TÜRÜ	: Çocuk Entarisi
HANGİ CİNSE AİT OLDUĞU	: Erkek
KULLANILAN YAŞ	: Boyutlarına bakılarak 2-4 yaş olduğu düşünülebilir.
ESERLE İLGİLİ YAYINLAR	: -
KULLANILAN KUMAŞ	: Zeminde ipekli kumaş, Astarda ince dokunmuş pamuklu kumaş (bez) kullanılmıştır.
KULLANILAN RENK	: Zemin sarı, kırmızı ve metalik sarı , Astar beyaz ile renklendirilmiştir.
KULLANILAN MALZEME	: Dikiş ipliği, kumaş, pamuk, düğme ve kordon kullanılmıştır.
KULLANILAN DİKİŞ ÖZELLİĞİ	: Giysinin tüm birleşme dikişlerine oyulgama dikişi uygulanmıştır. Tüm yüzeye oyulgama dikişi ile dikey çizgili 2 cm. aralıklı kapitone yapılmıştır.
KULLANILAN SÜSLEME YÖNTEM VE TEKNİĞİ	: Giysi kumaş dokuma tekniği kullanılarak desenlendirilmiştir. Giysinin yaka çevresi, ön kapama, etek ucu, etek ucu yırtmacı ve kol kenerlarına 3 mm. içeriden oyulgama dikişi ile süsleme yapılmıştır. Ön kapamada metal iplikli kordon ile örülmüş düğmeler yer almaktadır. Tüm yüzey kapitone ile astar çevresi ise pervaz geçirilerek süslenmiştir.
SÜSLEMEDE KULLANILAN MOTİF VE KOMPOZİSYON	: Kırmızı zemin üzerine sarı ipek iplik ile köşelerinde küçük kareleri bulunan içiçe geçmiş iki adet dikdörtgen tüm yüzeye diagonal olarak aralıksız yerleştirilmiştir.
GIYSİNİN BİÇİM VE DİKİM ÖZELLİKLERİ	: 45 cm. boyunda önden açık , oyuntulu yakalı, etek ucu yırtmaçlı ve kısa kolludur.Kolları önden içeriye doğru oyuntulu, yanlarda simetrik önlerde asimetrik peşleri bulunmaktadır. Yanları bel hizasından dışarıya doğru çıkıntılı olan entarinin içi astarlıdır. Ön kapamada altı adet metal iplikli kordon ile örülmüş düğmeleri ve kordon ilikleri bulunmaktadır. Zemin kumaşı ile astarı arasına pamuk yerleştirilerek dikey çizgiler biçiminde kapitone yapılmıştır. Astarının çevresine pervaz geçirilmiştir

FOTOĞRAF 20 ÇOCUK ENTARİSİ

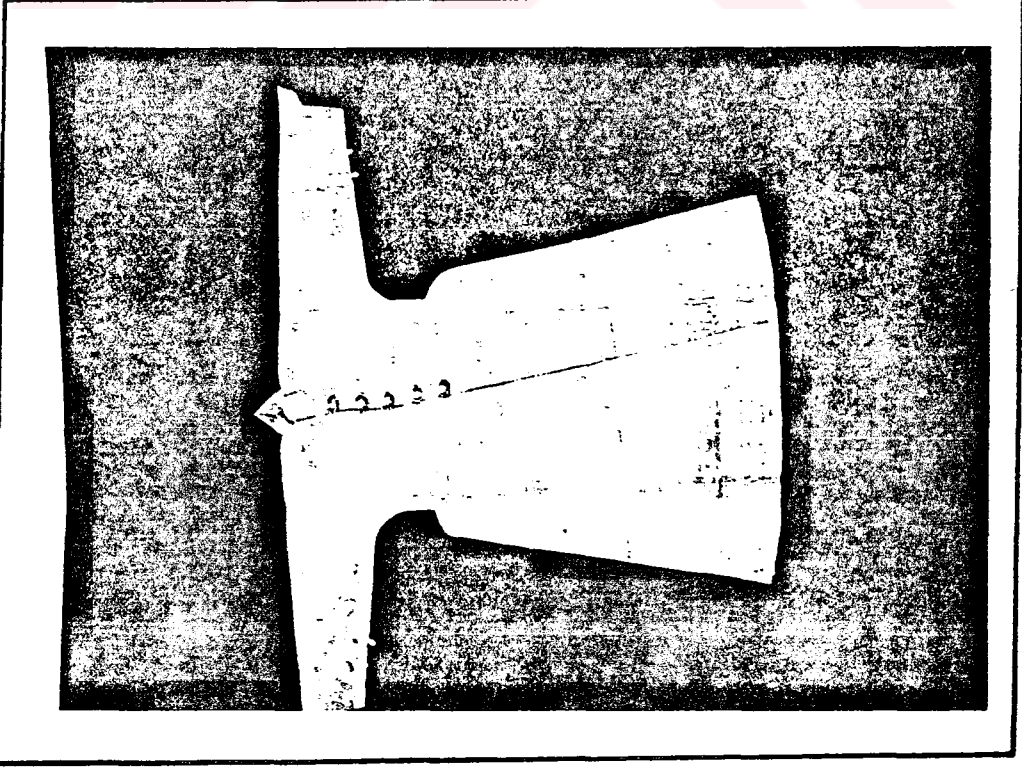
ÇİZİM 20a ÇOCUK ENTARİSİ TEKNİK ÇİZİMİ

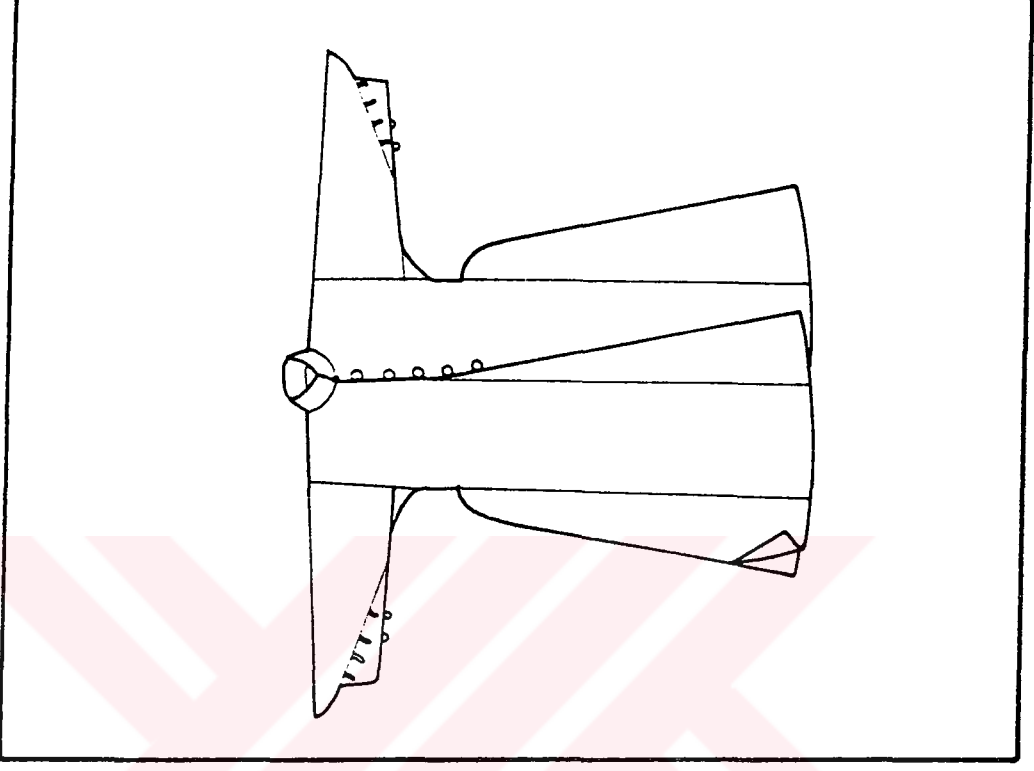
ÇİZİM 206 ÇOCUK ENTARİSİ KALIP ÇİZİMİ

ÖRNEK NO	: 21
İLGİLİ KOLLEKSİYON	: Topkapı Sarayı Müzesi
İNCELEME TARİHİ	: 29 .09.1994
ENVANTER NO	: 13/443
FOTOĞRAF NO	: 21
ÇİZİM NO	: 21a, 21b
KAYNAĞI	: IV. Sultan Murad' ın Şehzadesi Alaaddin' e ait olduğu kaydedilmiştir.
BİLGİYİ NEREDEN ALDIĞI	: Topkapı Sarayı Müzesi Envanter Defteri
GIYSİNİN TARİHİ	: XVII. Yüzyıl
GIYSİNİN YÖRESİ	: Saray
GIYSİNİN TÜRÜ	: Çocuk Entarisi
HANGİ CİNSE AİT OLDUĞU	: Erkek
KULLANILAN YAŞ	: Boyutlarına bakılarak 8-10 yaş olduğu düşünülebilir.
ESERLE İLGİLİ YAYINLAR	: -
KULLANILAN KUMAŞ	: Zeminde hareli kemha (gezi), Astarda ince dokunmuş pamuklu kumaş(bez) ve canfes kullanılmıştır.
KULLANILAN RENK	: Zemin metalik sarı ve eflatun, Astar kavuniçi ve beyaz ile renklendirilmiştir.
KULLANILAN MALZEME	: Dikiş ipliği, kumaş, pamuk, düğme, ipek kordon ve metal iplikli kordon kullanılmıştır.
KULLANILAN DİKİŞ ÖZELLİĞİ	: Giysinin tüm birleşme dikişlerine oyulgama dikişi uygulanmıştır. Astarın kol çevresi , yaka çevresi, ön kapama, etek ucu ve etek ucu yırtmacına pervazlı baskı yapılmıştır.
KULLANILAN SÜSLEME YÖNTEM VE TEKNİĞİ	: Giysi kumaş dokuma tekniği kullanılarak desenlendirilmiştir. Ön kapamada ve kol yırtmacında elde metal iplikli kordon ile örülmüş düğmeler yer almaktadır. Giysinin astar çevresi pervaz geçirilerek süslenmiştir.
SÜSLEMEDE KULLANILAN MOTİF VE KOMPOZİSYON	: Eflatun zemin üzerine metalik sarı ile küçük gül motiferi atlamalı sıralarla tüm yüzeye yerleştirilmiştir.
GIYSİNİN BİÇİM VE DİKİM ÖZELLİKLERİ	: 73 cm. boyunda önden açık , hakim yakalı, etek ucu yırtmaçlı ve uzun kolludur.Kol ağzı yırtmaçlı, kordon ilik düğmeli ve kol altı kuşludur. Yanlarda simetrik, önlerde asimetrik peşleri bulunmaktadır. Yanları bel hizasından dışarıya doğru çıkıntılı olan entarinin içi astarlıdır. Ön kapamada beş adet, kol yırtmaçlarında dörter adet kordon ilikli düğmesi bulunmaktadır. Astarının tüm çevresine 4 cm. genişliğinde pervaz geçirilmiştir.

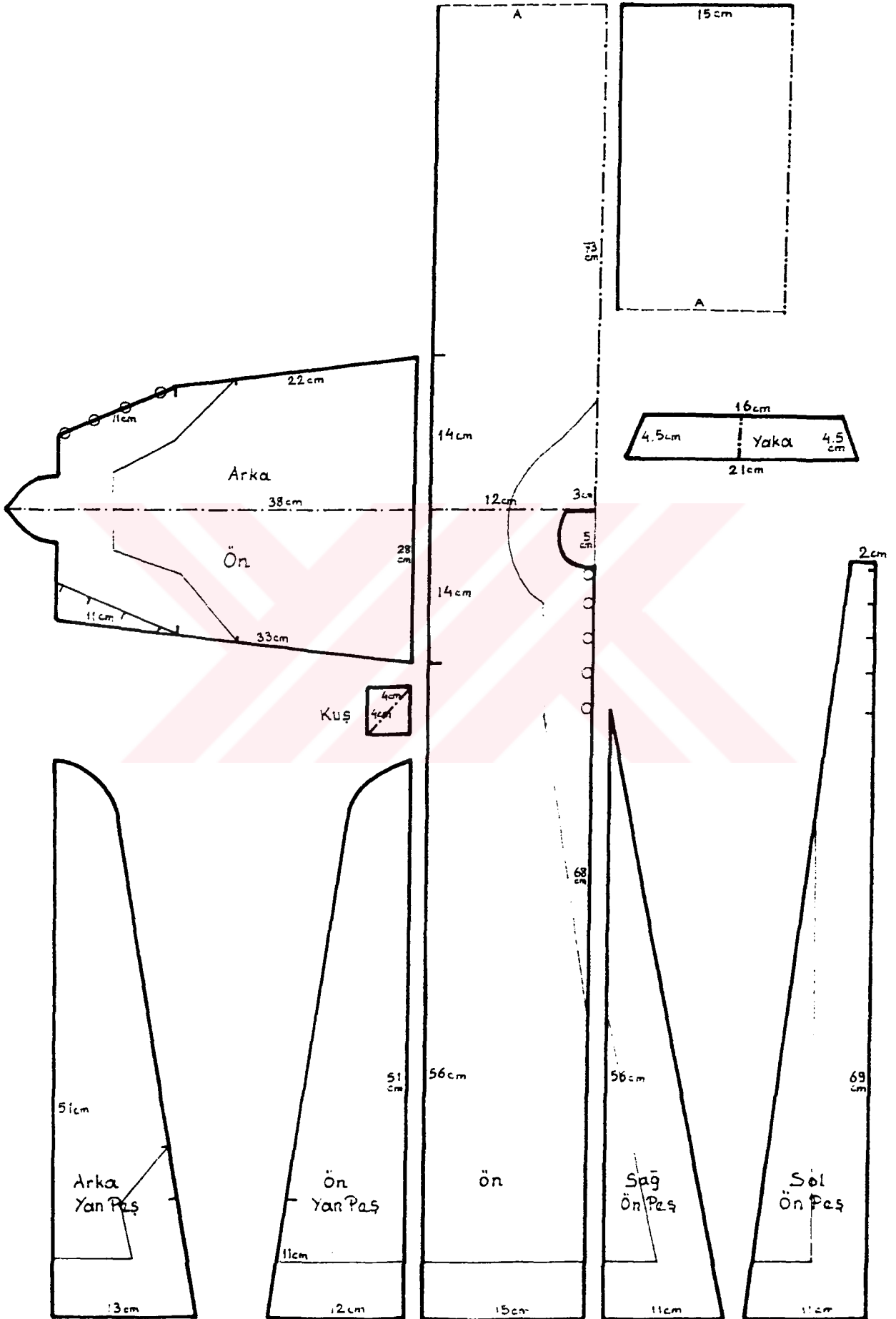

FOTOĞRAF 21 ÇOCUK ENTARİSİ

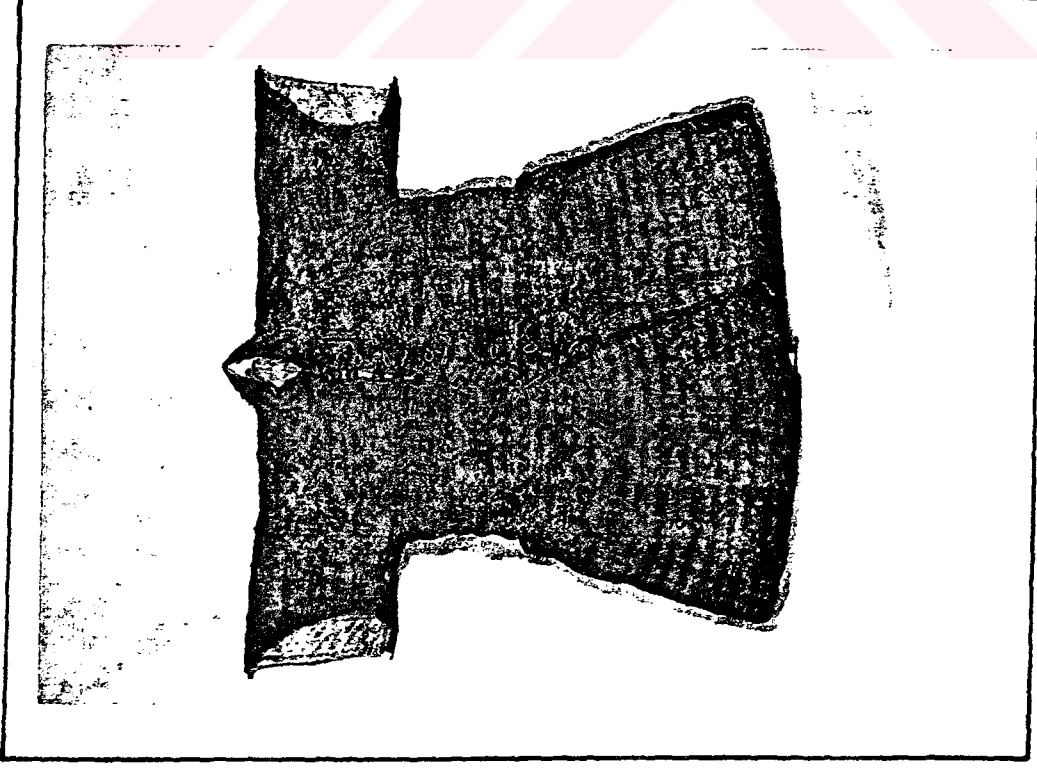

ÇİZİM 21a ÇOCUK ENTARİSİ TEKNİK ÇİZİMİ

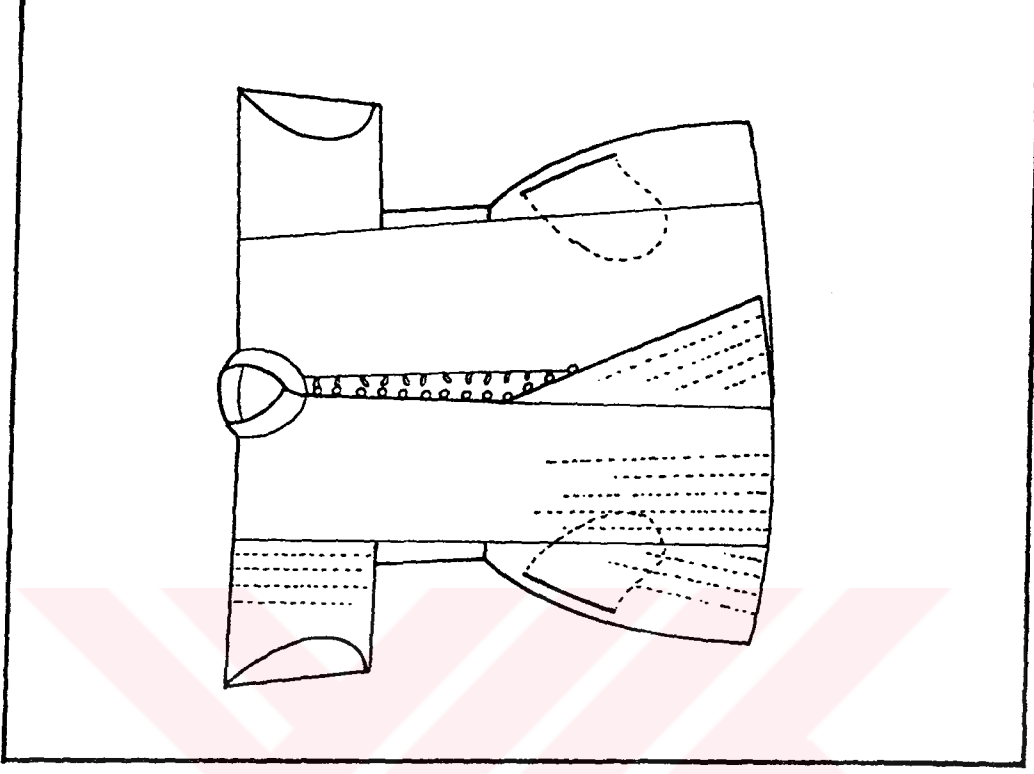
ÇİZİM 21b ÇOCUK ENTARİSİ KALIP ÇİZİMİ

ÖRNEK NO	: 22
İLGİLİ KOLLEKSİYON	: Topkapı Sarayı Müzesi
İNCELEME TARİHİ	: 27/9/1994
ENVANTER NO	: 13/934
FOTOĞRAF NO	: 22
ÇİZİM NO	: 22a, 22b
KAYNAĞI	: -
BİLGİYİ NEREDEN ALDIĞI	: Topkapı Sarayı Müzesi Envanter Defteri
GIYSİNİN TARİHİ	: XVII. Yüzyıl
GIYSİNİN YÖRESİ	: Saray
GIYSİNİN TÜRÜ	: Çocuk Hırkası
HANGİ CİNSE AİT OLDUĞU	: Kız- Erkek
KULLANILAN YAŞ	: Boyutlarına bakılarak 5-7 yaş olduğu düşünülebilir.
ESERLE İLGİLİ YAYINLAR	: (Tezcan 1991:73)
KULLANILAN KUMAŞ	: Zeminde seraser, Astarda ince dokunmuş pamuklu kumaş(bez) kullanılmıştır.
KULLANILAN RENK	: Zemin gül kurusu, gümüş rengi , Astar beyaz ile renklendirilmiştir.
KULLANILAN MALZEME	: Dikiş ipliği, metal iplikli kordon,pamuk, düğme ve ipek iplikli kordon kullanılmıştır.
KULLANILAN DİKİŞ ÖZELLİĞİ	: Giysinin tüm birleşme dikişlerine oyulgama dikişi uygulanmıştır. Tüm yüzeye oyulgama dikişi ile dikey çizgili 1.5 cm. aralıklı kapitone yapılmıştır.
KULLANILAN SÜSLEME YÖNTEM VE TEKNİĞİ	: Giysi kumaş dokuma tekniği kullanılarak deslendirilmiştir. Giysinin yaka çevresi, ön kapama, etek ucu, etek ucu yırtmacı ve kol kenerlarına 3 mm. içeriden oyulgama dikişi ile süsleme yapılmıştır. Ayrıca tüm yüzey dikey çizgili 1.5 cm. aralıklı kapitone ile süslenmiştir.
SÜSLEMEDE KULLANILAN MOTİF VE KOMPOZİSYON	: Gümüş rengi zemin üzerine gül kurusu renkli karanfil dal ve yapraklarından oluşan motif düzgün sıralamalarla tüm yüzeye yerleştirilmiştir.
GIYSİNİN BİÇİM VE DİKİM ÖZELLİKLERİ	: 60 cm. boyunda önden açık , hakim yakalı, cepli ve kısa kolludur.Kolları önden içeriye doğru oyuntulu, yanlarda simetrik önlerde asimetrik peşleri bulunmaktadır. Yanları bel hizasından dışarıya doğru çıkıntılı olan entarinin içi astarlıdır. Ön kapamada onüç adet düğmesi ve kordon iliği bulunmaktadır. Astarı ile kumaş arasına pamuk yerleştirilerek dikey çizgiler biçiminde kapitone yapılarak dublelenmiştir.

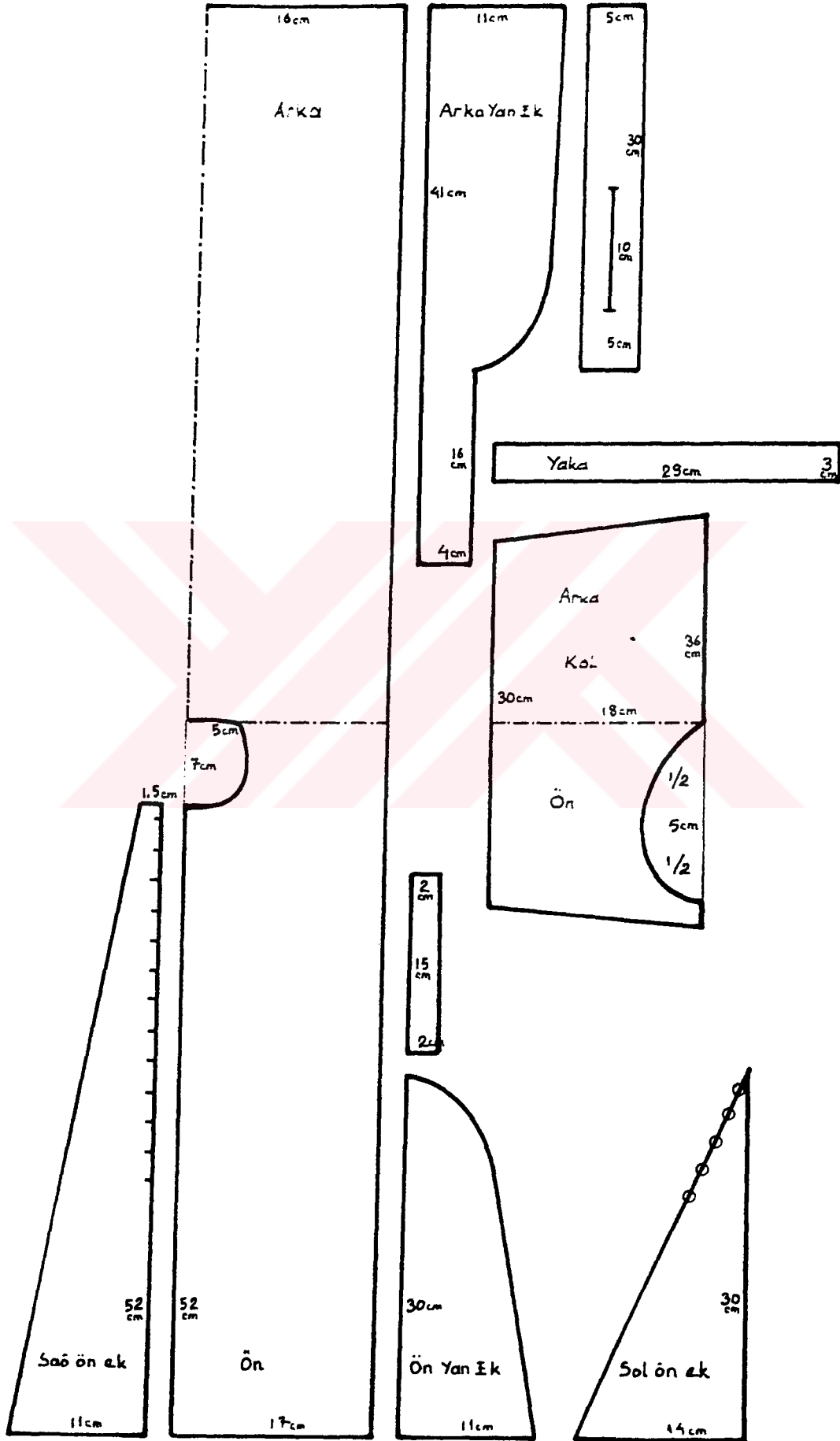

FOTOĞRAF 22 ÇOCUK HIRKASI

ÇİZİM 22a ÇOCUK HIRKASI TEKNİK ÇİZİMİ

ÇİZİM 22b ÇOCUK HIRKASI KALIP ÇİZİMİ

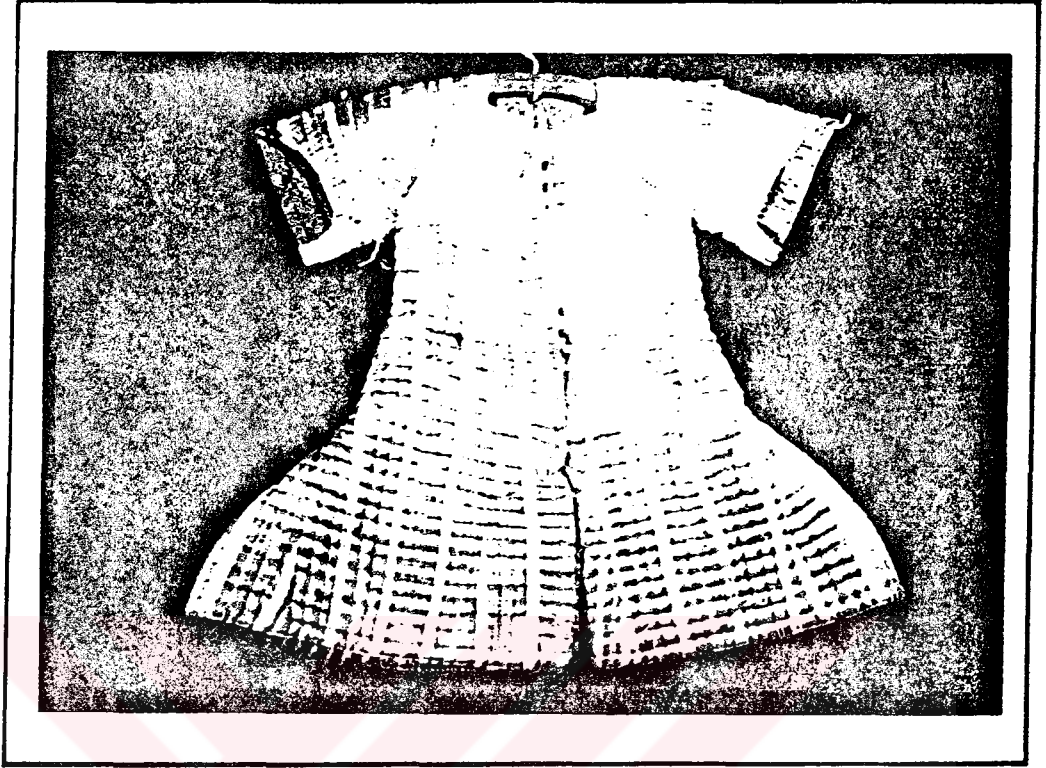
ÖRNEK NO	: 23
İLGİLİ KOLLEKSİYON	: Topkapı Sarayı Müzesi
İNCELEME TARİHİ	: 27/9/1994
ENVANTER NO	: 13/275
FOTOĞRAF NO	: 23
ÇİZİM NO	: 23a, 23b
KAYNAĞI	: I. Sultan Ahmed' in Kızı Hanzade Sultan' a ait olduğu kaydedilmiştir.
BİLGİYİ NEREDEN ALDIĞI	: Topkapı Sarayı Müzesi Envanter Defteri
GİYSİNİN TARİHİ	: XVII. Yüzyıl
GİYSİNİN YÖRESİ	: Saray
GİYSİNİN TÜRÜ	: Çocuk Hırkası
HANGİ CİNSE AİT OLDUĞU	: Kız
KULLANILAN YAŞ	: Boyutlarına bakılarak 4-6 yaş olduğu düşünülebilir.
ESERLE İLGİLİ YAYINLAR	: (Tezcan 1991:74)
KULLANILAN KUMAŞ	: Zeminde kutnu, Astarda ince dokunmuş pamuklu kumaş (bez) kullanılmıştır.
KULLANILAN RENK	: Zemin sarı, mavi, pembe, turuncu ve gümüş rengi, Astar beyaz ve mavi ile renklendirilmiştir.
KULLANILAN MALZEME	: Dikiş ipliği, kumaş, metal iplikli kordon, pamuk, düğme ve ipek iplikli kordon kullanılmıştır.
KULLANILAN DİKİŞ ÖZELLİĞİ	: Giysinin tüm birleşme dikişlerine oyulgama dikişi uygulanmıştır. Giysi astarının yaka çevresi, ön kapama, etek ucu ve kol kenarlarına pervaz geçirilmiştir. Tüm yüzeye oyulgama dikişi ile dikey çizgili 1.5 cm. aralıklı kapitone yapılmıştır.
KULLANILAN SÜSLEME YÖNTEM VE TEKNİĞİ	: Giysi kumaş dokuma tekniği kullanılarak dikey çizgilerle desenlendirilmiştir. Giysinin yaka çevresi, ön kapama, etek ucu, etek ucu yırtmacı ve kol kenerlarına 3 mm. içeriden oyulgama dikişi ile süsleme yapılmıştır. Ayrıca tüm yüzey dikey çizgili 1.5 cm. aralıklı kapitone yapılarak süslenmiştir. Astarının çevresine pervaz geçirilmiştir.
SÜSLEMEDE KULLANILAN MOTİF VE KOMPOZİSYON	: -

**GIYSİNİN BİÇİM VE
DİKİM ÖZELLİKLERİ**

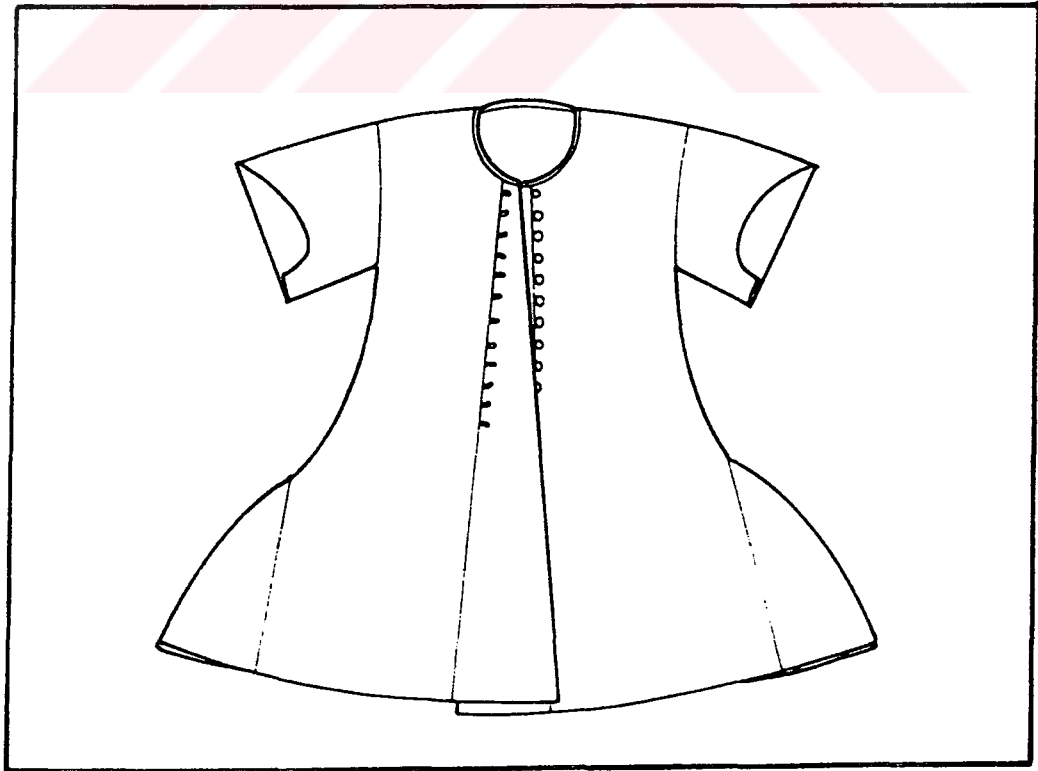
: 53 cm. boyunda önden açık , oyuntulu yakalı ve kısa kolludur.Kolları önden içeriye doğru oyuntulu, yarlarda simetrik önlerde asimetrik peşleri bulunmaktadır. Yanları bel hizasından dışarıya doğru çıkıntılı olan hırkanın içi astarlıdır. Ön kapamada oniki adet düğmesi ve kordon iliği bulunmaktadır. Astarı ile kumaş arasına pamuk yerleştirilerek dikey çizgiler biçiminde kapitone yapılarak dublelenmiştir. Üzerindeki etikette I. Ahmed' in kızı Hanzade Sultan' ın şu sözleri yazılıdır: " Niçin kaftanları çirkin dikersiniz, bunu nasıl insan giyer, bu kara çakşırları kim giyer, al kumaş yok mudur, ak atlas yok mudur? "

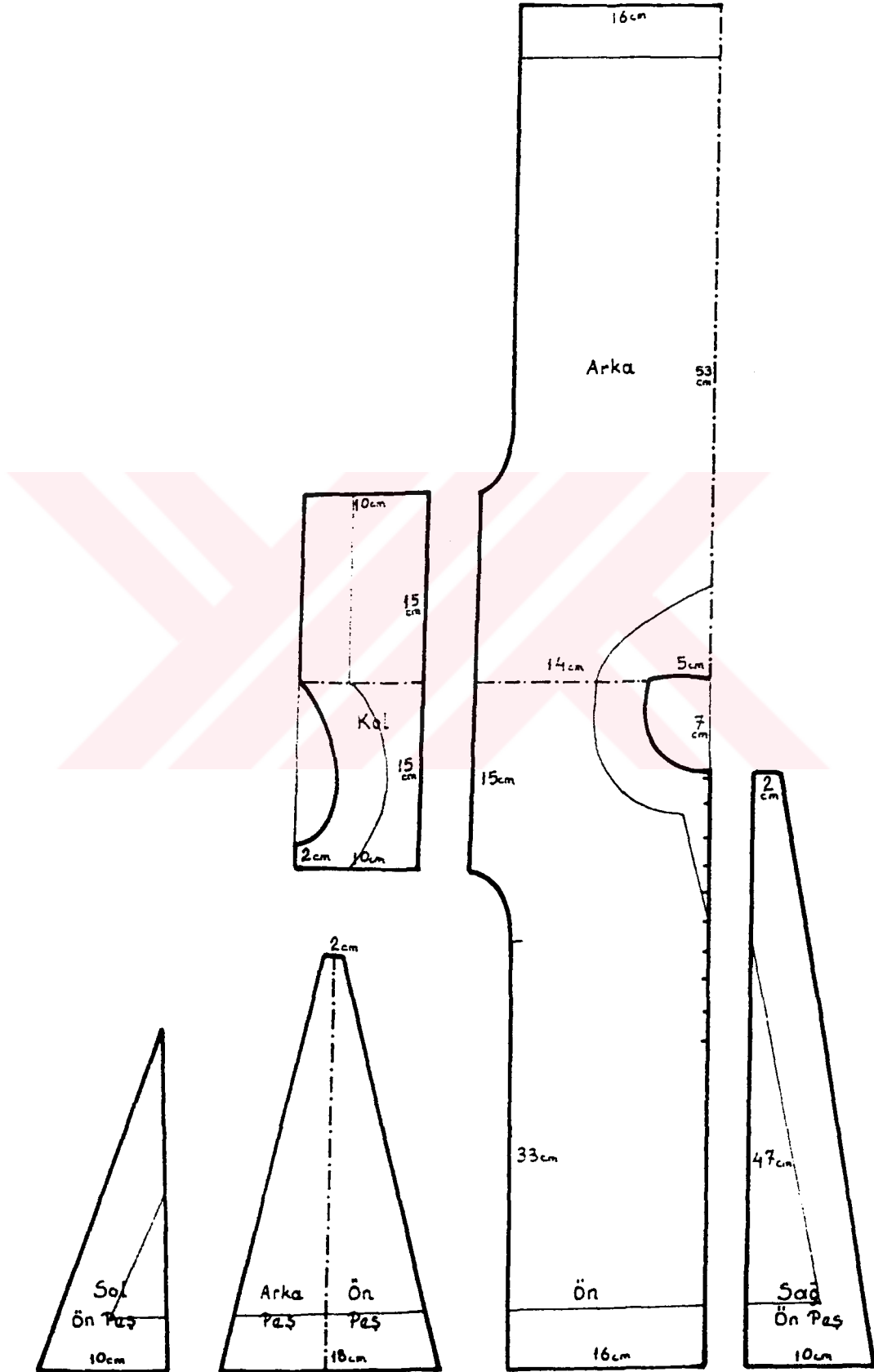

FOTOĞRAF 23 ÇOCUK HIRKASI

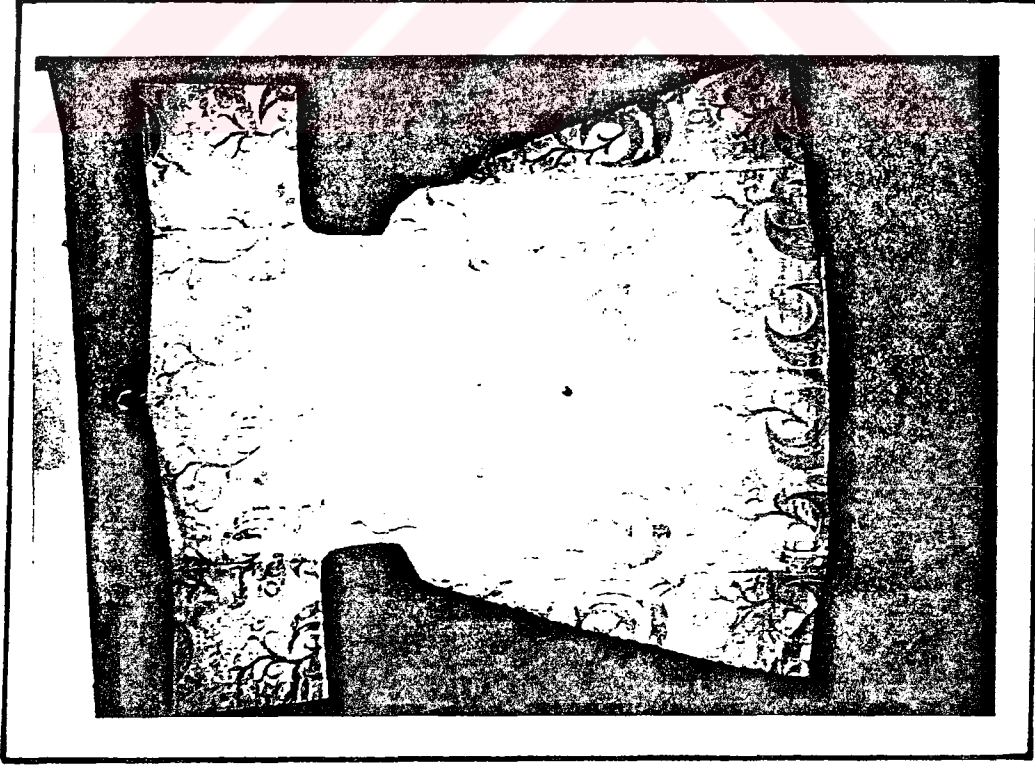

ÇİZİM 23a ÇOCUK HIRKASI TEKNİK ÇİZİMİ

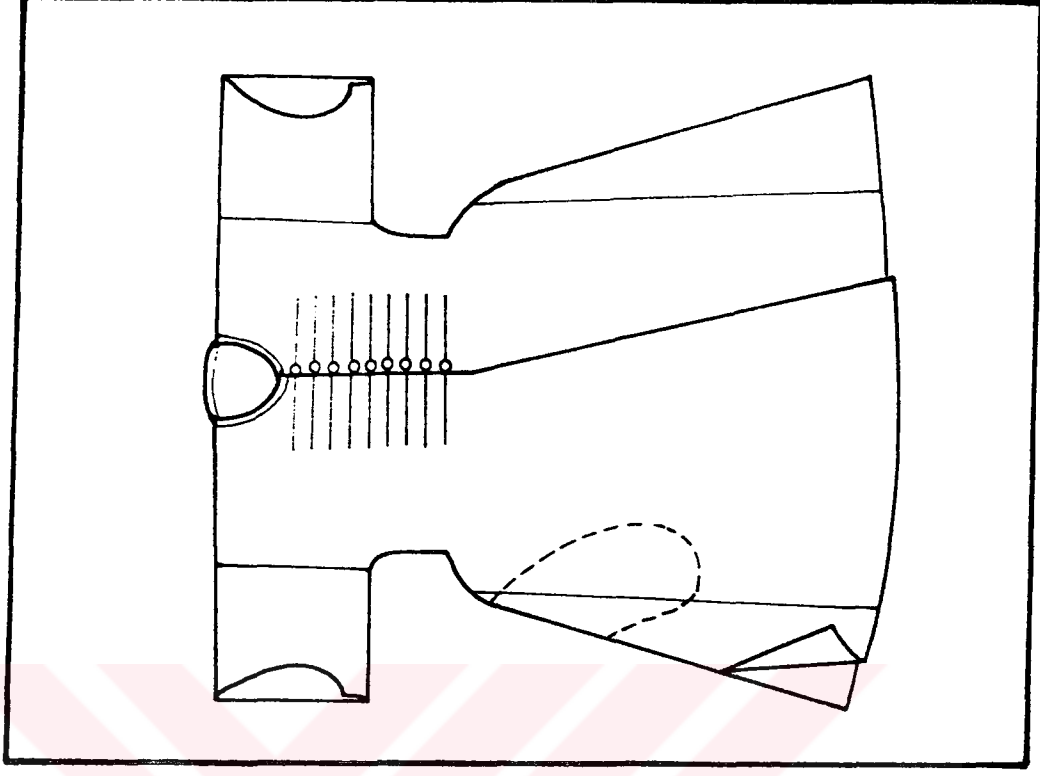
ÇİZİM 232b ÇOCUK HIRKASI KALIP ÇİZİMİ

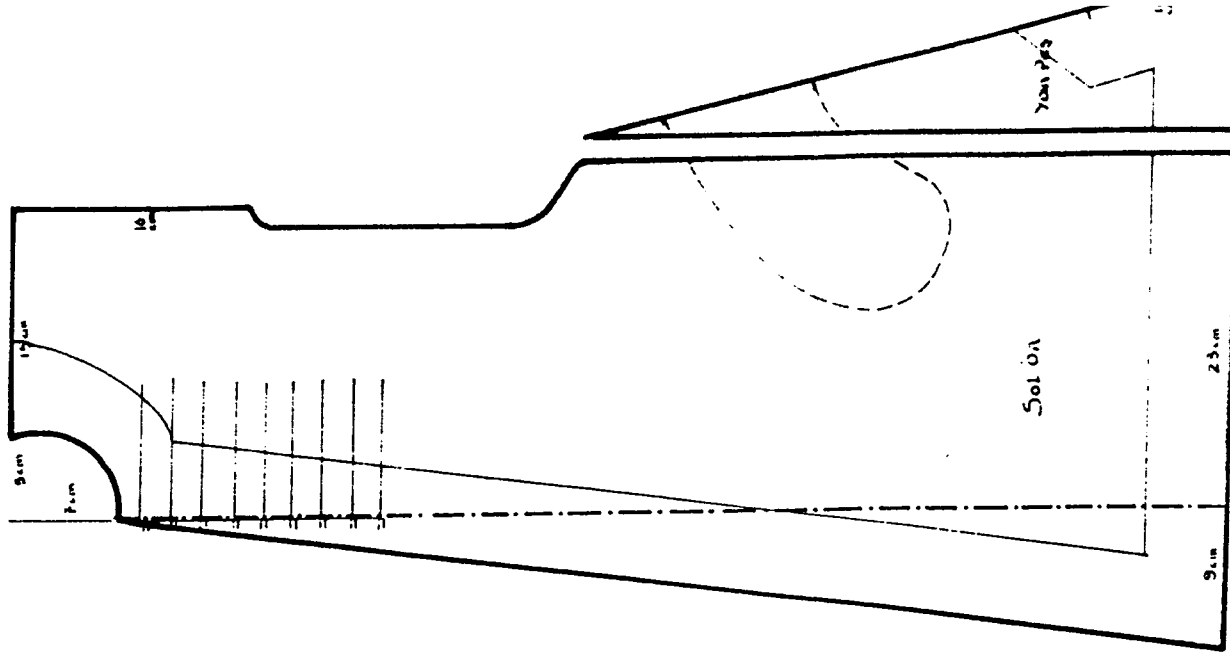
ÖRNEK NO	: 24
İLGİLİ KOLLEKSİYON	: Topkapı Sarayı Müzesi
İNCELEME TARİHİ	: 27/9/1994
ENVANTER NO	: 13/265
FOTOĞRAF NO	: 24
ÇİZİM NO	: 24a, 24b
KAYNAĞI	: -
BİLGİYİ NEREDEN ALDIĞI	: Topkapı Sarayı Müzesi Envanter Defteri
GIYSİNİN TARİHİ	: XVII. Yüzyıl Başı
GIYSİNİN YÖRESİ	: Saray
GIYSİNİN TÜRÜ	: Çocuk Kaftanı
HANGİ CİNSE AİT OLDUĞU	: Erkek
KULLANILAN YAŞ	: Boyutlarına bakılarak 8-10 yaş olduğu düşünülebilir.
ESERLE İLGİLİ YAYINLAR	: (Gürsu 1988:147)
KULLANILAN KUMAŞ	: Zeminde telli çatma, Astarda ince dokunmuş pamuklu kumaş(bez), canfes kullanılmıştır.
KULLANILAN RENK	: Zemin gümüş rengi, metalik sarı, turuncu ve çimen yeşili, Astar beyaz , yeşil ile renklendirilmiştir.
KULLANILAN MALZEME	: Dikiş ipliği, düğme ve ipek şerit kullanılmıştır.
KULLANILAN DİKİŞ ÖZELLİĞİ	: Giysinin tüm birleşme dikişlerine oyulgama dikişi uygulanmıştır. Astarının yaka çevresi, ön kapama, etek ucu, etek ucu yırtmacı ve kol ağzına pervaz geçirilmiştir.
KULLANILAN SÜSLEME YÖNTEM VE TEKNİĞİ	: Giysi kumaş dokuma tekniği kullanılarak desenlendirilmiştir. Ön kapamada elde metal iplikli kordon ile örülmüş düğmeler yer almaktadır. Ön bedende düğmelerin bulunduğu hatta ipek şeritlerle süsleme yapılmıştır. Kaftanın astarının yaka çevresi ön kapama, etek ucu, etek ucu yırtmacı ve kol kenarlarına farklı renk kumaş ile pervaz geçirilerek süsleme yapılmıştır.
SÜSLEMEDE KULLANILAN MOTİF VE KOMPOZİSYON	: Gümüş renkli zemin üzerine metalik sarı renk klaptan ile dokunmuş hilal motifleri tüm yüzeye diagonal olarak yerleştirilmiştir. Hilal motiflerinin ortasından üç çiçekli ağaç motifi ile bu çiçeklerin arasından dekoratif çin bulutları geçirilmiştir. Diagonal olarak yerleştirilen motifler yatay olarak desen yönü değiştirilerek sıralanmıştır.
GIYSİNİN BİÇİM VE DİKİM ÖZELLİKLERİ	: 80 cm. boyunda önden açık, oyuntulu yakalı, etek ucu yırtmaçlı, cepli, kısa kollu ve kolları önden içeriye oyuntuludur. Yanlarda simetrik peşleri, ön kapamada bele kadar dokuz adet düğmesi, kordon iliği ve dokuzar adet ipek şeriti bulunmaktadır.Astarının tüm çevresine pervaz geçirilmiştir.

FOTOĞRAF 24 ÇOCUK KAFTANI

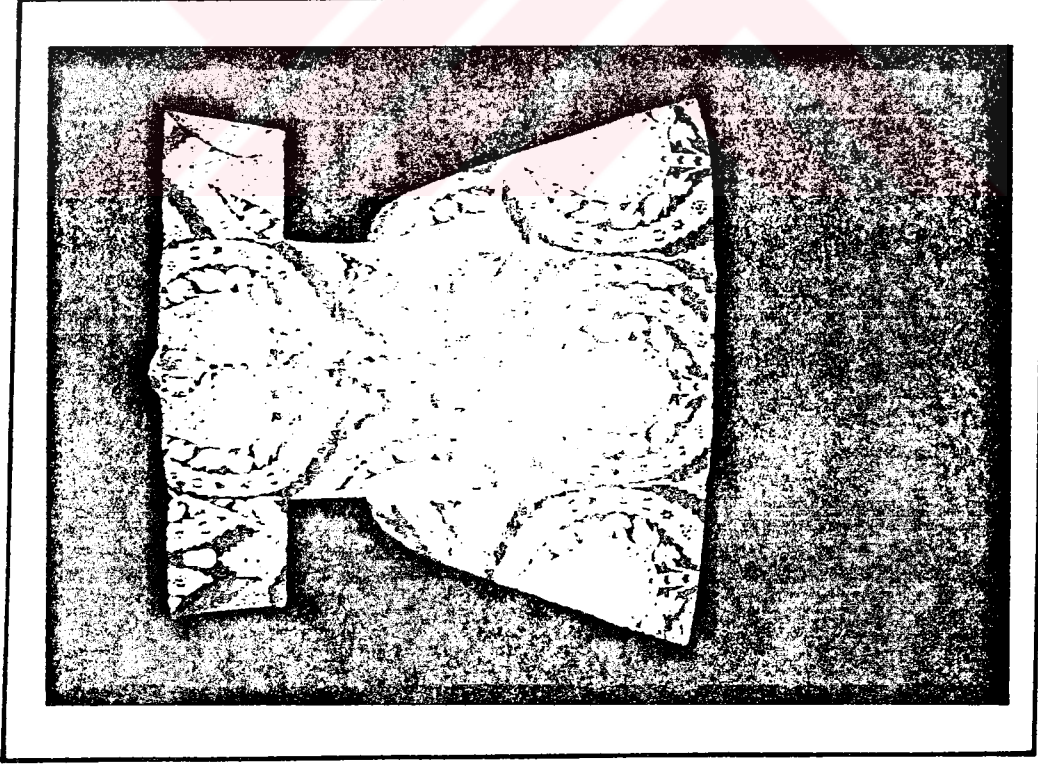

ÇİZİM 24a ÇOCUK KAFTANI TEKNİK ÇİZİMİ

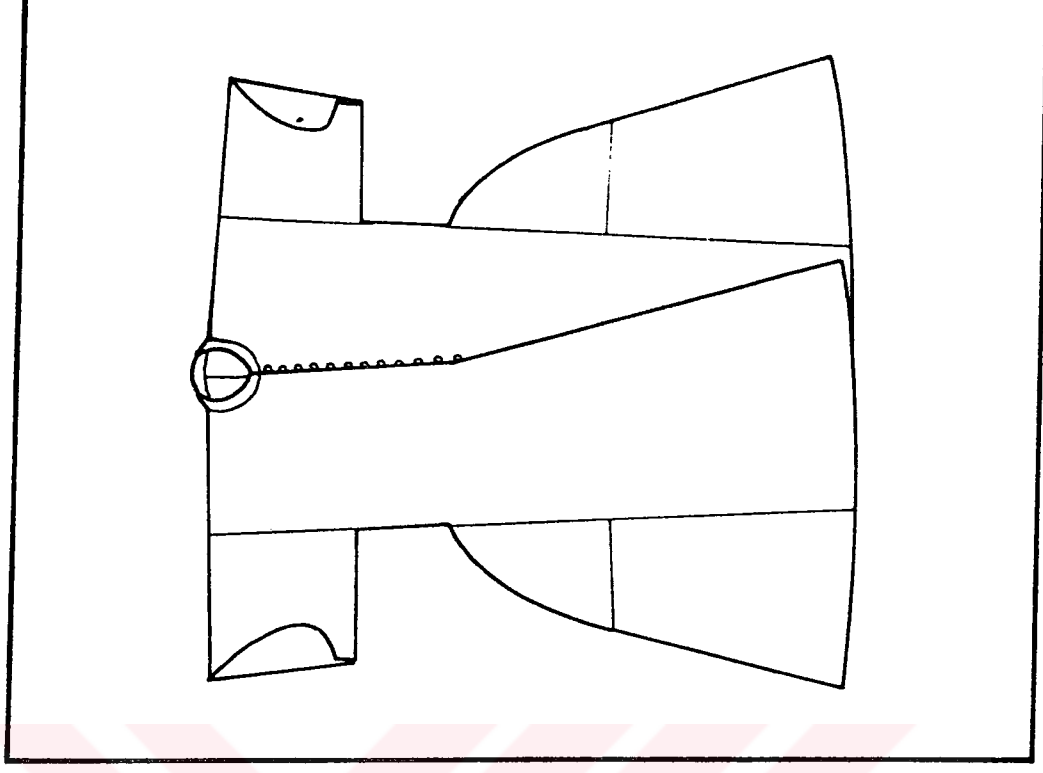

ÖRNEK NO	: 25
İLGİLİ KOLLEKSİYON	: Topkapı Sarayı Müzesi
İNCELEME TARİHİ	: 27/9/1994
ENVANTER NO	: 13/266
FOTOĞRAF NO	: 25
ÇİZİM NO	: 25a, 25b
KAYNAĞI	: I. Sultan Ahmed' e ait olduğu kaydedilmiştir.
BİLGİYİ NEREDEN ALDIĞI	: Topkapı Sarayı Müzesi Envanter Defteri
GIYSİNİN TARİHİ	: XVII. Yüzyıl Başı
GIYSİNİN YÖRESİ	: Saray
GIYSİNİN TÜRÜ	: Çocuk Kaftanı
HANGİ CİNSE AİT OLDUĞU	: Erkek
KULLANILAN YAŞ	: Boyutlarına bakılarak 10-12 yaş olduğu düşünülebilir.
ESERLE İLGİLİ YAYINLAR	: (Altay 1979:31, Gürsu 1988:122, Tezcan 1992:163, Yetkin 1993:341)
KULLANILAN KUMAŞ	: Zeminde kemha, Astarda ince dokunmuş pamuklu kumaş(bez), baskılı atlas kullanılmıştır.
KULLANILAN RENK	: Zemin metalik sarı, vişne çürüğü ve krem rengi, Astar beyazve çimen yeşili ile renklendirilmiştir.
KULLANILAN MALZEME	: Dikiş ipliği, düğme, ipek kordon, metal iplikli kordon ve kumaş kullanılmıştır.
KULLANILAN DİKİŞ ÖZELLİĞİ	: Giysinin tüm birleşme dikişlerine oyulgama dikişi uygulanmıştır. Astarının yaka çevresi, ön kapama, etek ucu, etek ucu yırtmacı ve kol ağzına pervaz geçirilmiştir.
KULLANILAN SÜSLEME YÖNTEM VE TEKNİĞİ	: Giysi kumaş dokuma tekniği kullanılarak desenlendirilmiştir. Ön kapamada elde metal iplikli kordon ile örülmüş düğmeler yer almaktadır. Kaftanın astarının yaka çevresi ön kapama, etek ucu, etek ucu yırtmacı ve kol kenarlarına farklı renk kumaş ile pervaz geçirilerek süsleme yapılmıştır.
SÜSLEMEDE KULLANILAN MOTİF VE KOMPOZİSYON	: Vişne çürüğü zemin üzerine krem rengi yapraklarla çevrilmiş oval madalyonlar tüm yüzeye yerleştirilmiştir. Kaydırılmış eksen üzerine yerleştirilen madalyonun içini süsleyen selviye benzeyen çam kozalağı motifinin etrafında naturalist üsluptaki lale ve karanfil motifleri bulunmaktadır. Madalyonun alt ucunda yaprak, üstüne lale motifi yerleştirilmiştir.
GIYSİNİN BİÇİM VE DİKİM ÖZELLİKLERİ	: 85 cm. boyunda önden açık, oyuntulu yakalı, etek ucu yırtmaçlı, cepli, kısa kollu ve kolları önden içeriye doğru oyuntuludur. Yanlarda simetrik olan peşleri ekli ve bel hizasından dışarıya doğru çıkıntılıdır. Ön kapamada bele kadar oniki adet düğmesi, kordon iligi bulunmaktadır.Astarının tüm çevresine pervaz geçirilmiştir. Giysinin bazı yerleri yıpranmıştır.

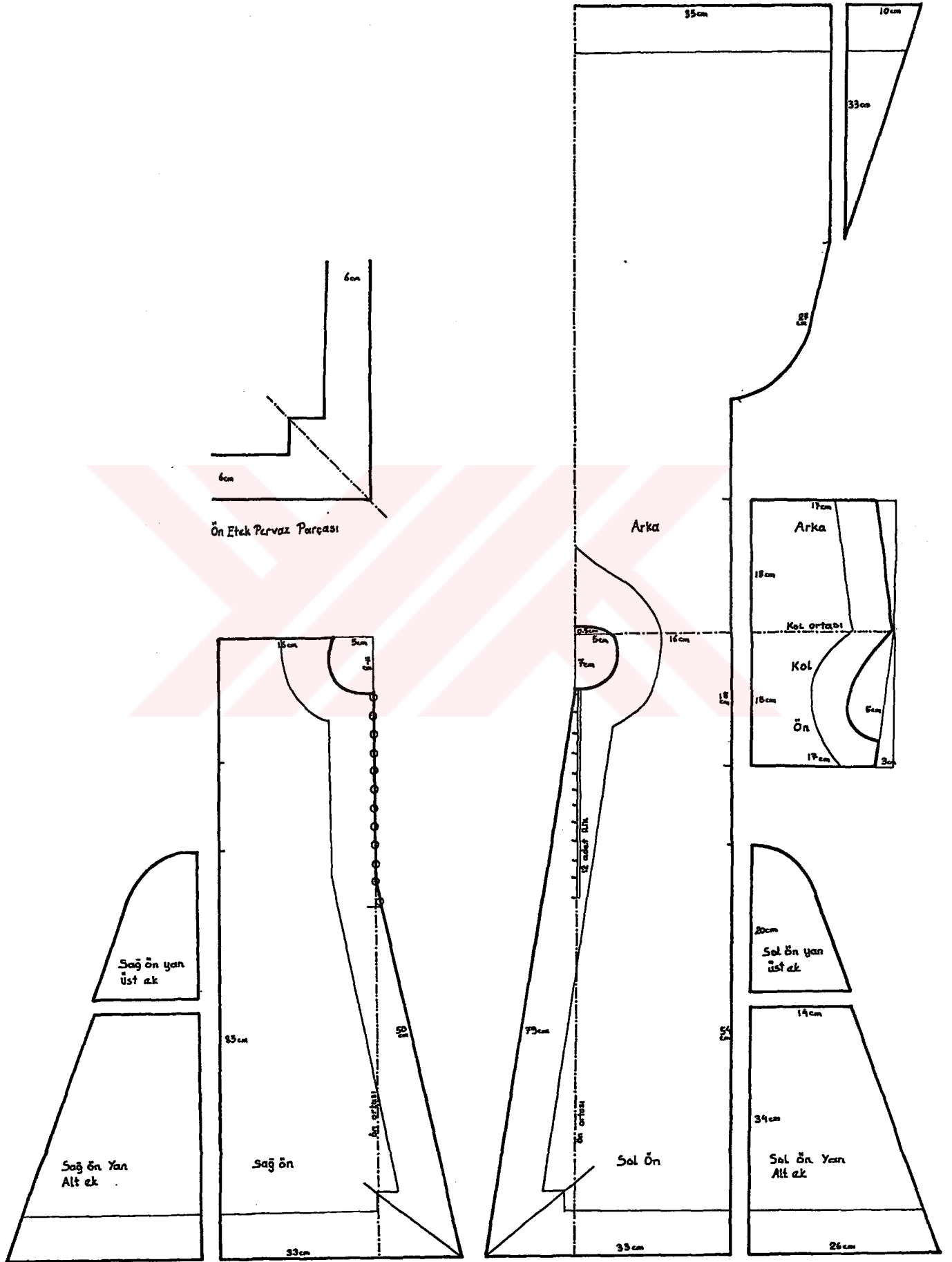

FOTOĞRAF 25 ÇOCUK KAFTANI

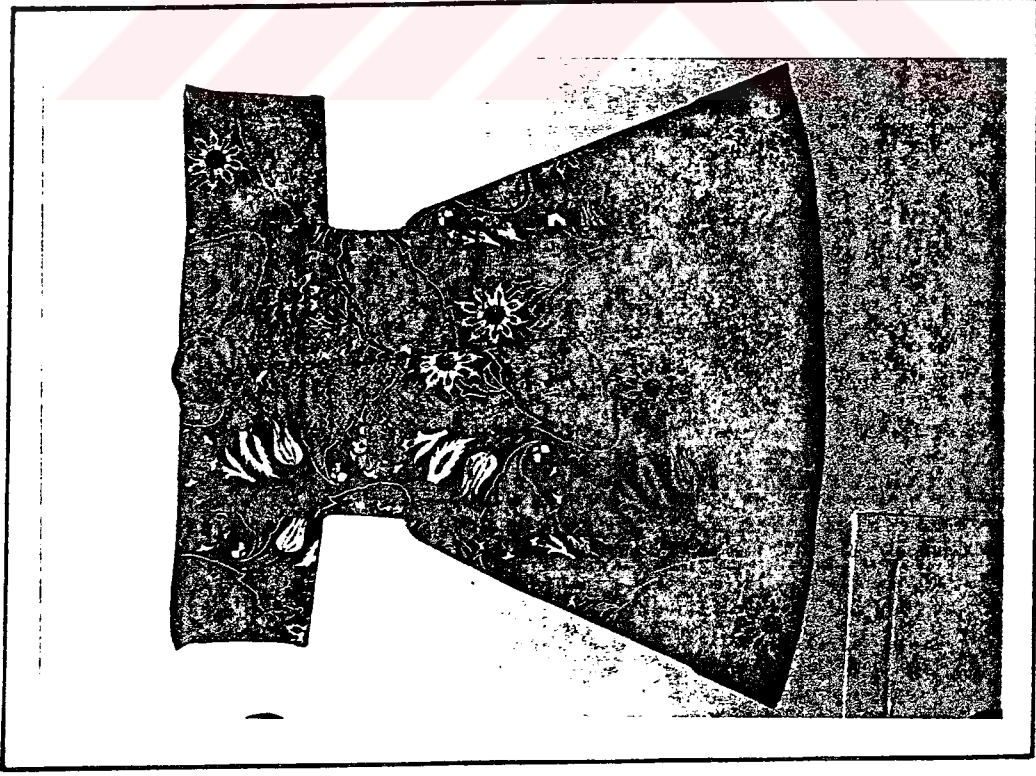
ÇİZİM 25a ÇOCUK KAFTANI TEKNİK ÇİZİMİ

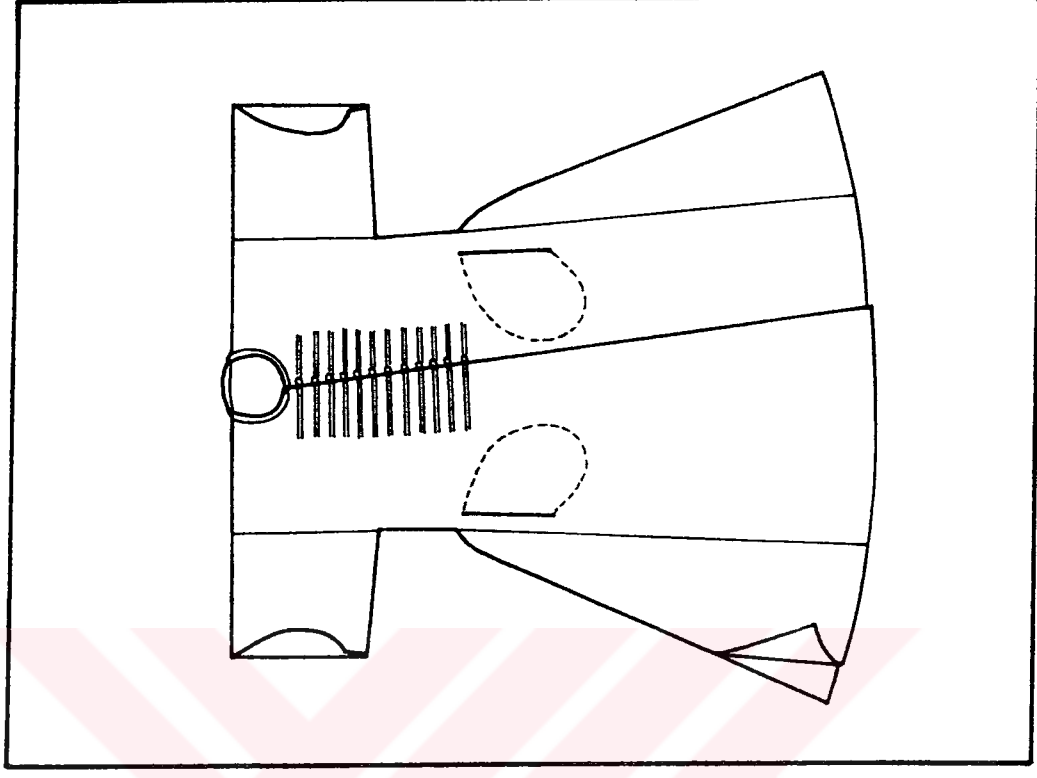

ÇİZİM 256 ÇOCUK KAFTANI KALIP ÇİZİMİ

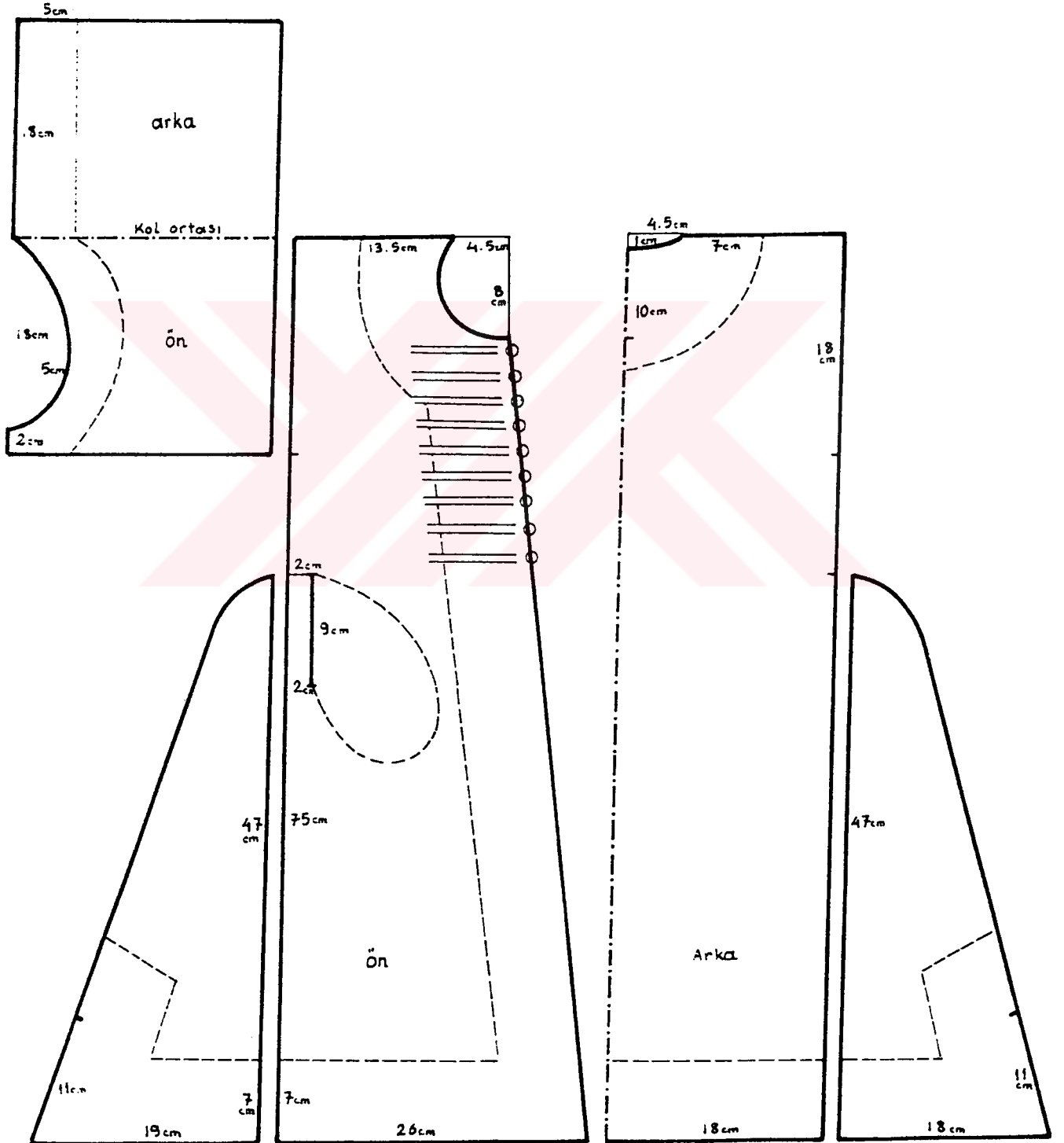
ÖRNEK NO	: 26
İLGİLİ KOLLEKSİYON	: Topkapı Sarayı Müzesi
İNCELEME TARİHİ	: 28/9/1994
ENVANTER NO	: 13/267
FOTOĞRAF NO	: 26
ÇİZİM NO	: 26a, 26b
KAYNAĞI	: I. Sultan Ahmed' e ait olduğu kaydedilmiştir.
BİLGİYİ NEREDEN ALDIĞI	: Topkapı Sarayı Müzesi Envanter Defteri
GIYSİNİN TARİHİ	: XVII. Yüzyıl Başı
GIYSİNİN YÖRESİ	: Saray
GIYSİNİN TÜRÜ	: Çocuk Kaftanı
HANGİ CİNSE AİT OLDUĞU	: Erkek
KULLANILAN YAŞ	: Boyutlarına bakılarak 10-12 yaş olduğu düşünülebilir.
ESERLE İLGİLİ YAYINLAR	: (Gürsu 1988:101)
KULLANILAN KUMAŞ	: Zeminde kemha, Astarda canfes ve ipekli kumaş kullanılmıştır.
KULLANILAN RENK	: Zemin metalik sarı, güvez, siyah, mavi, beyaz, Astar kırmızı ve ceviz yeşili ile renklendirilmiştir.
KULLANILAN MALZEME	: Dikiş ipliği, düğme, ipek kordon, metal iplikli kordon, ipek şerit ve kumaş kullanılmıştır.
KULLANILAN DİKİŞ ÖZELLİĞİ	: Giysinin tüm birleşme dikişlerine oyulgama dikişi uygulanmıştır. Astarının yaka çevresi, ön kapama, etek ucu, etek ucu yırtmacı ve kol ağzına pervaz geçirilmiştir.
KULLANILAN SÜSLEME YÖNTEM VE TEKNİĞİ	: Giysi kumaş dokuma tekniği kullanılarak desenlendirilmiştir. Ön kapamada elde metal iplikli kordon ile örülmüş düğmeler yer almaktadır. Ön bedende düğmelerin bulunduğu hatta ipek şeritlerle süsleme yapılmıştır. Kaftanın astarının yaka çevresi ön kapama, etek ucu, etek ucu yırtmacı ve kol kenarlarına farklı renk kumaş pervaz geçirilerek süsleme yapılmıştır.
SÜSLEMEDE KULLANILAN MOTİF VE KOMPOZİSYON	: Güvez renkli zemin üzerine siyah tahrirli ve metalik sarı "S" kıvrımlı yollar ve bunlardan çıkan büyük yapraklar tüm yüzeye yerleştirilmiştir. Mavi, beyaz, kırmızı ve siyah tahrirli olan büyük yaprakların içleri metalik sarı, güvez ve mavi çiçeklidir. Motiflerin aralarından aynı renklerde karanfil, lale, gül ve yaprak motifleri bulunmaktadır.
GIYSİNİN BİÇİM VE DİKİM ÖZELLİKLERİ	: 75 cm. boyunda önden açık, oyuntulu yakalı, etek ucu yırtmaçlı, yarık ilik cepli, kısa kollu ve kolları önden içeriye doğru oyuntuludur. Yanlarda simetrik peşleri bulunmaktadır ve yanları bel hizasından dışarıya doğru çıkıntılıdır. Ön kapamada bele kadar 12 adet düğmesi, kordon iliği ve onikişer adet ipek şeriti bulunmaktadır. Astarının tüm çevresine pervaz geçirilmiştir. Giysinin bazı yerleri yıpranmıştır.

FOTOĞRAF 26 ÇOCUK KAFTANI

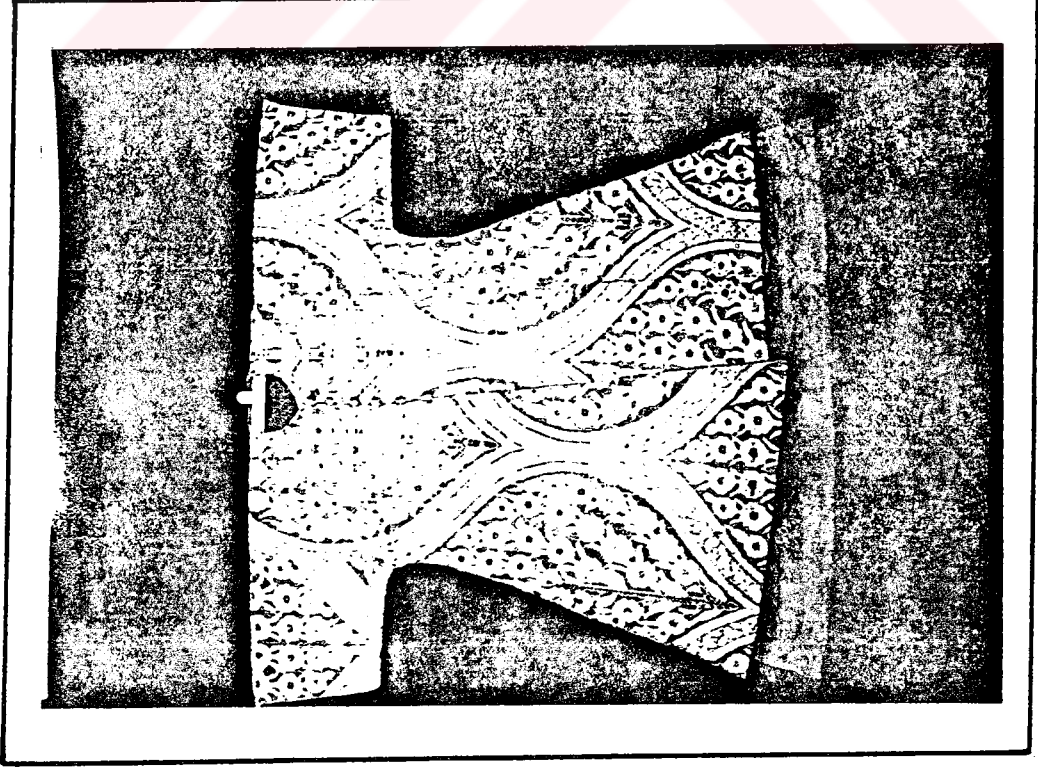

ÇİZİM 26a ÇOCUK KAFTANI TEKNİK ÇİZİMİ

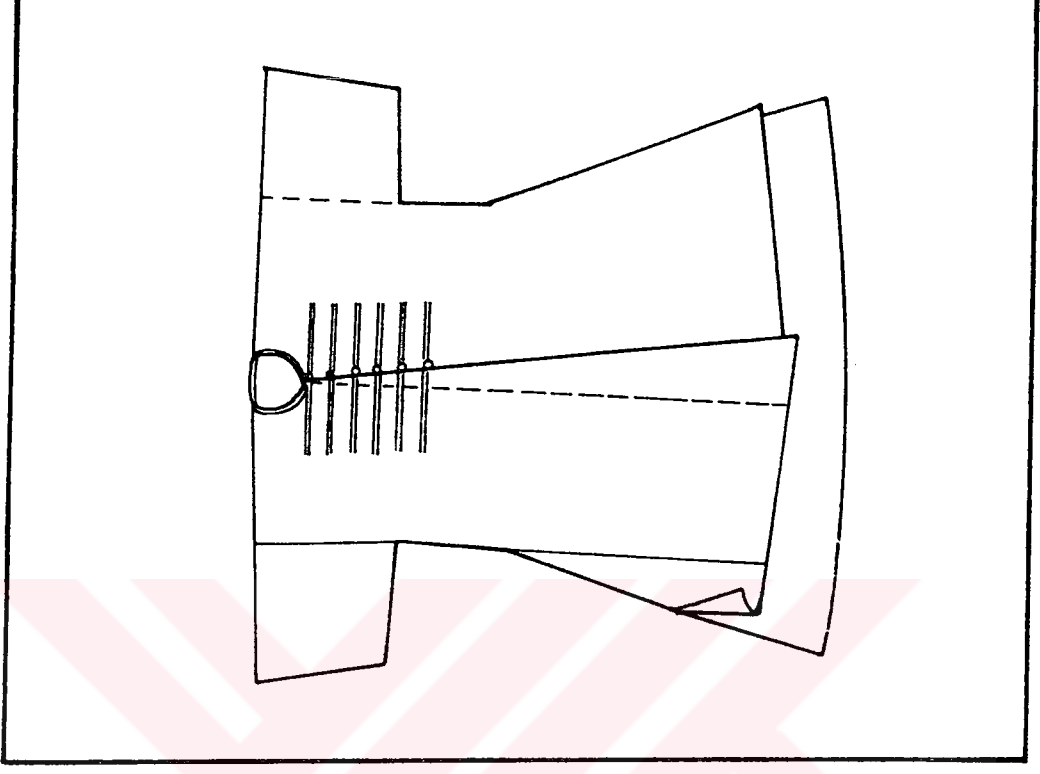

ÇİZİM 26b ÇOCUK KAFTANI KALIP ÇİZİMİ

ÖRNEK NO	: 27
İLGİLİ KOLLEKSİYON	: Topkapı Sarayı Müzesi
İNCELEME TARİHİ	: 29/9/1994
ENVANTER NO	: 13/967
FOTOĞRAF NO	: 27
ÇİZİM NO	: 27a, 27b
KAYNAĞI	: -
BİLGİYİ NEREDEN ALDIĞI	: Topkapı Sarayı Müzesi Envanter Defteri
GIYSİNİN TARİHİ	: XVII. Yüzyıl
GIYSİNİN YÖRESİ	: Saray
GIYSİNİN TÜRÜ	: Çocuk Kaftanı
HANGİ CİNSE AİT OLDUĞU	: Kız-Erkek
KULLANILAN YAŞ	: Boyutlarına bakılarak 8-10 yaş olduğu düşünülebilir.
ESERLE İLGİLİ YAYINLAR	: (Gürsu 1988:77, Tezcan 1991:71, Atasoy 1992 :253, Tezcan 1995:330)
KULLANILAN KUMAŞ	: Zeminde kemha, Astarda ipekli kumaş kullanılmıştır.
KULLANILAN RENK	: Zemin metalik sarı, krem rengi, güvez, açık yeşil ve mavi, Astar kırmızı ile renklendirilmiştir.
KULLANILAN MALZEME	: Dikiş ipliği, düğme, ipek kordon, ipek şerit ve metal iplikli kordon kullanılmıştır.
KULLANILAN DİKİŞ ÖZELLİĞİ	: Giysinin tüm birleşme dikişlerine oyulgama dikişi uygulanmıştır.
KULLANILAN SÜSLEME YÖNTEM VE TEKNİĞİ	: Giysi kumaş dokuma tekniği kullanılarak desenlendirilmiştir. Ön kapamada elde metal iplikli kordon ile örülmüş düğmeler yer almaktadır. Ön bedende düğmelerin bulunduğu hatta ipek şeritlerle süsleme yapılmıştır.
SÜSLEMEDE KULLANILAN MOTİF VE KOMPOZİSYON	: Güvez renkli zemin üzerine metalik sarı ile geniş bantlardan oluşan beyzi baklava motifleri tüm yüzeye yerleştirilmiştir. Bu motiflerin içlerinde siyah dallardan çıkan kenarları krem tahrirli ve içleri metalik sarı, yeşil ve mavi yapraklı bahar açmış ağaç motifi bulunmaktadır. Bantların üzerleri metalik sarı stilize motiflerle desenlendirilmiştir.
GIYSİNİN BİÇİM VE DİKİM ÖZELLİKLERİ	: 70 cm. boyunda önden açık, oyuntulu yakalı, etek ucu yırtmaçlı, kısa kollu ve ön beden daha kısadır. Giysi asimetrik çalışılmış olup, sağ ve sol kalıbı birbirinden farklıdır. Ön kapamada altı adet düğmesi, kordon iliği ve altışar adet ipek şeriti bulunmaktadır. Giysinin tüm çevresine ipek kordon geçirilmiştir. Giysinin bazı yerleri yıpranmıştır.

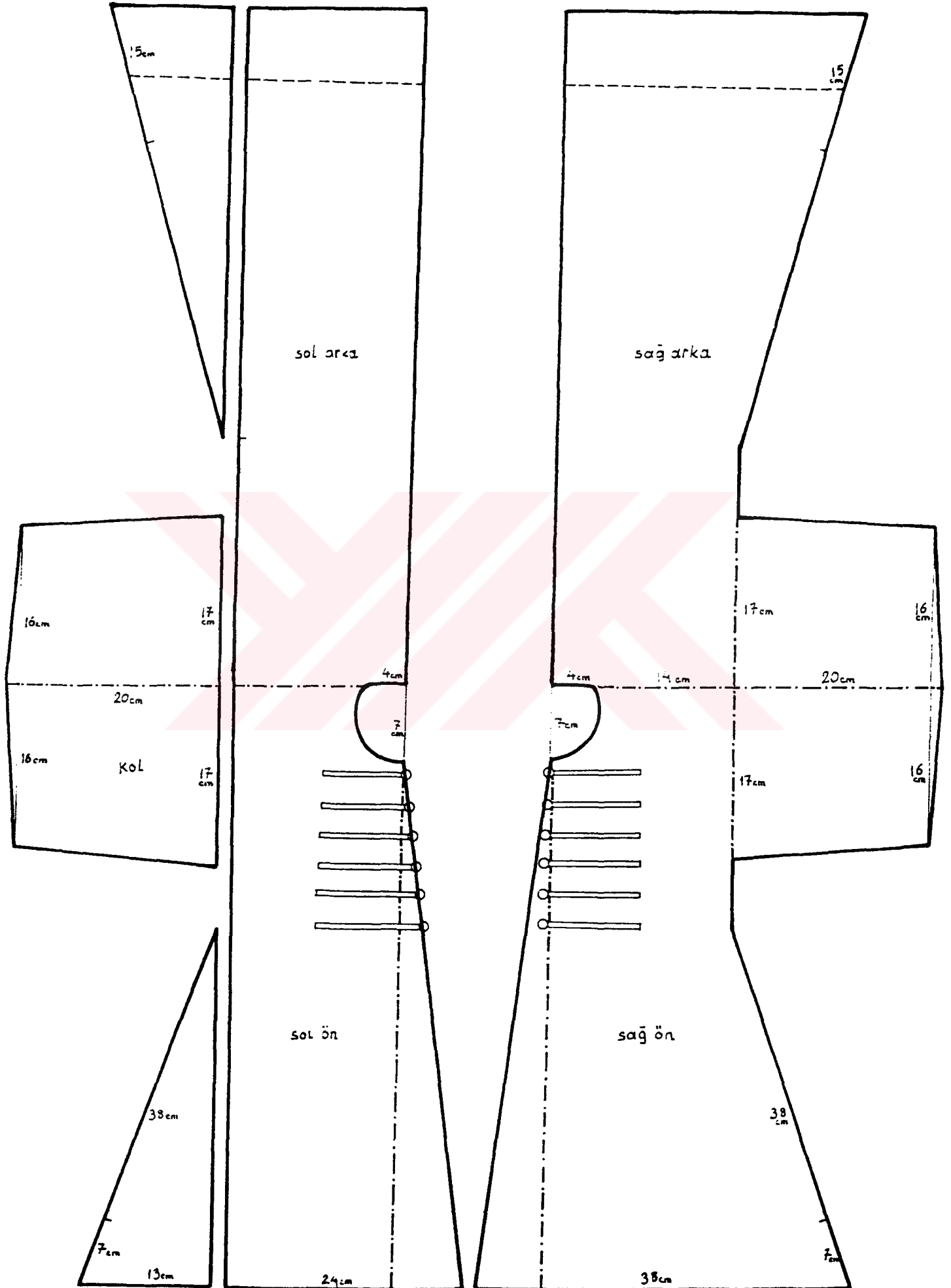

FOTOĞRAF 27 ÇOCUK KAFTANI (KISA)

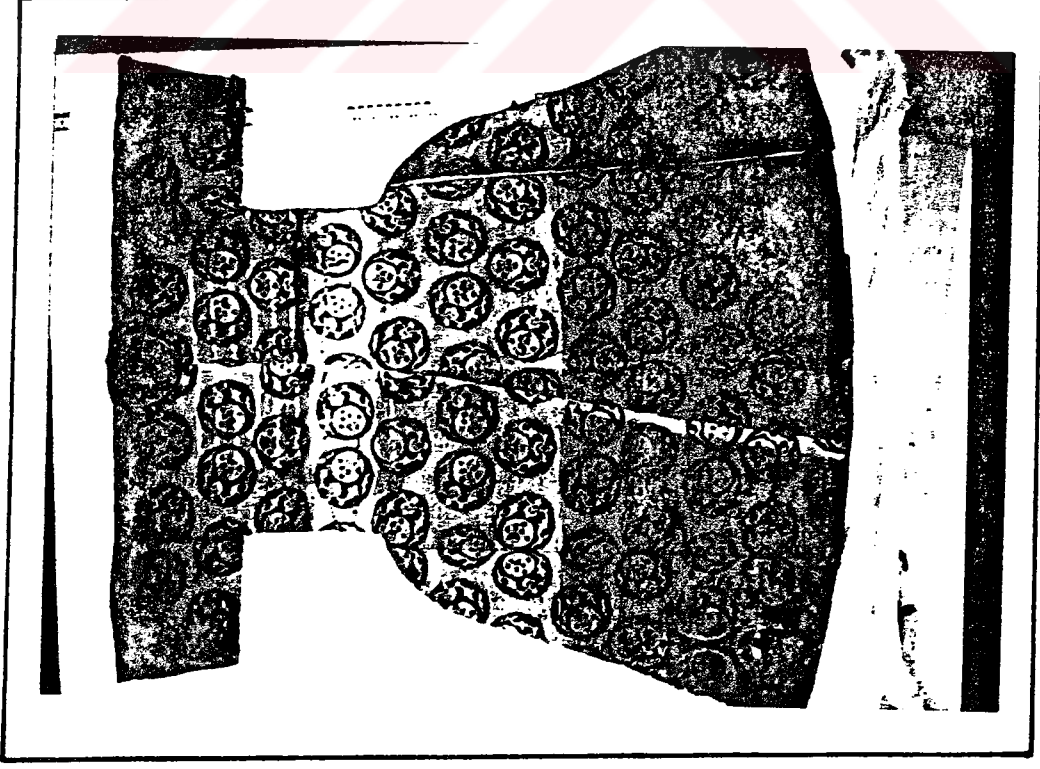
ÇİZİM 27a ÇOCUK KAFTANI TEKNİK ÇİZİMİ

ÇİZİM 27b ÇOCUK KAFTANI KALIP ÇİZİMİ

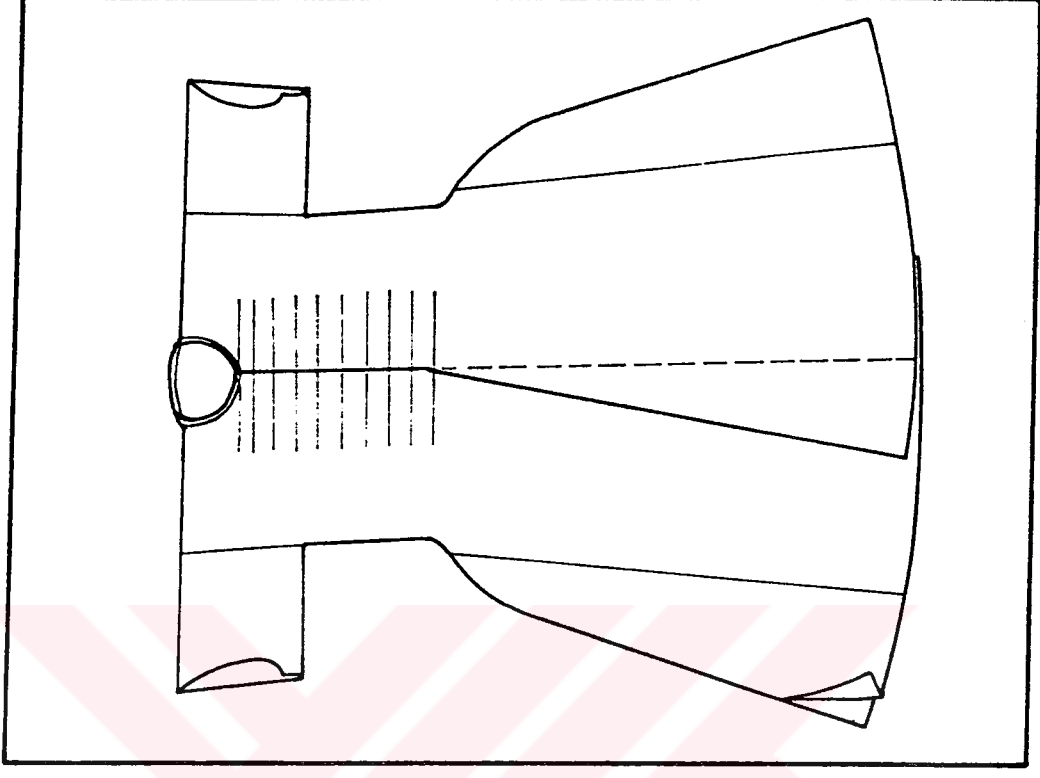

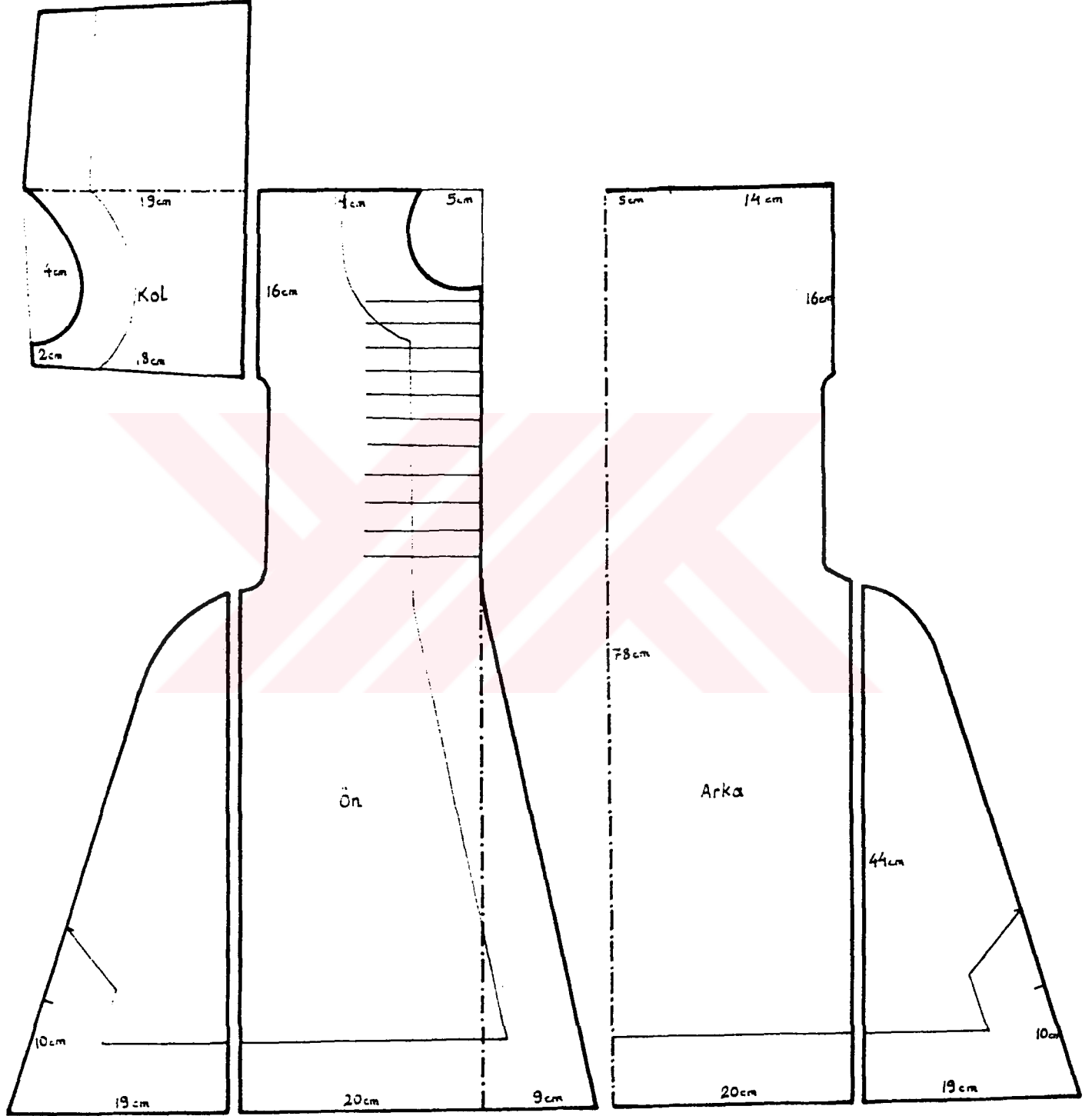
ÖRNEK NO	: 28
İLGİLİ KOLLEKSİYON	: Topkapı Sarayı Müzesi
İNCELEME TARİHİ	: 28/9/1994
ENVANTER NO	: 13/968
FOTOĞRAF NO	: 28
ÇİZİM NO	: 28a, 28b
KAYNAĞI	: -
BİLGİYİ NEREDEN ALDIĞI	: Topkapı Sarayı Müzesi Envanter Defteri
GİYSİNİN TARİHİ	: XVII. Yüzyıl
GİYSİNİN YÖRESİ	: Saray
GİYSİNİN TÜRÜ	: Çocuk Kaftanı
HANGİ CİNSE AİT OLDUĞU	: Kız-Erkek
KULLANILAN YAŞ	: Boyutlarına bakılarak 8-10 yaş olduğu düşünülebilir.
ESERLE İLGİLİ YAYINLAR	: -
KULLANILAN KUMAŞ	: Zeminde seraser, Astarda ince dokunmuş pamuklu kumaş(bez), ipekli kullanılmıştır.
KULLANILAN RENK	: Zemin metalik sarı, kırmızı, sarı ve açık yeşil, Astar beyaz ve açık mavi ile renklendirilmiştir.
KULLANILAN MALZEME	: Dikiş ipliği ve kumaş kullanılmıştır.
KULLANILAN DİKİŞ ÖZELLİĞİ	: Giysinin tüm birleşme dikişlerine oyulgama dikişi uygulanmıştır. Astarının yaka çevresi, ön kapama, etek ucu, etek ucu yırtmacı ve kol ağzına pervaz geçirilmiştir.
KULLANILAN SÜSLEME YÖNTEM VE TEKNİĞİ	: Giysi kumaş dokuma tekniği kullanılarak desenlendirilmiştir. Giysinin astarının yaka çevresi ön kapama, etek ucu, etek ucu yırtmacı ve kol kenarlarına farklı renk kumaş ile pervaz geçirilerek süsleme yapılmıştır.
SÜSLEMEDE KULLANILAN MOTİF VE KOMPOZİSYON	: Metalik sarı zemin üzerine kırmızı ile büyük üç benek motifi (çintemani) düzgün sıralamalarla tüm yüzeye yerleştirilmiştir. Çintemani motifinin içinde içiçe geçmiş iki adet daire bulunmaktadır. Sarı olan dairenin içinde çintemani motifleri, kırmızı olan dairenin içinde ise rumi motifleri bulunmaktadır.
GİYSİNİN BİÇİM VE DİKİM ÖZELLİKLERİ	: 78 cm. boyunda önden açık, oyuntulu yakalı, etek ucu yırtmacılı, kısa kollu ve kolları önden içeriye doğru oyuntuludur. Yanlarda simetrik olan peşleri bulunmaktadır. Yanları bel hizasından dışarıya doğru çıkıntılıdır. Orjinalinde var olduğu sanılan şeritlerinin sadece izleri dikkati çekmektedir. Giyside desen simetrisine dikkat edilmiştir. Astarının tüm çevresine pervaz geçirilmiştir. Giysinin bazı yerlerinde kesikler yer almaktadır.

FOTOĞRAF 28 ÇOCUK KAFTANI

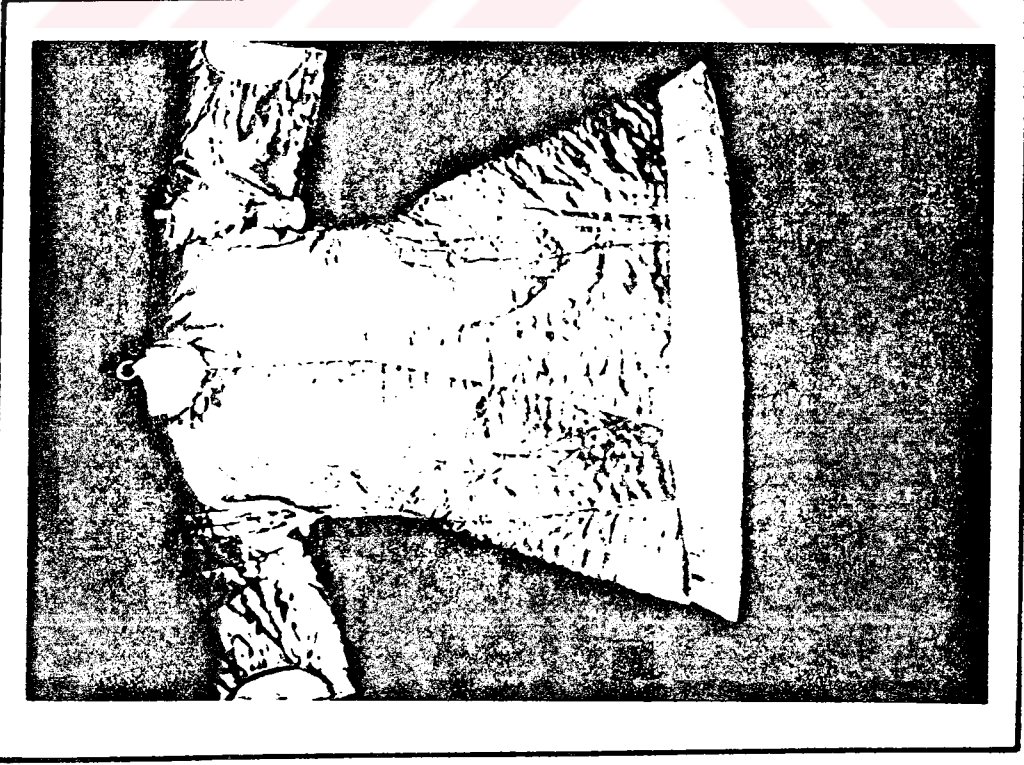

ÇİZİM 28a ÇOCUK KAFTANI TEKNİK ÇİZİMİ

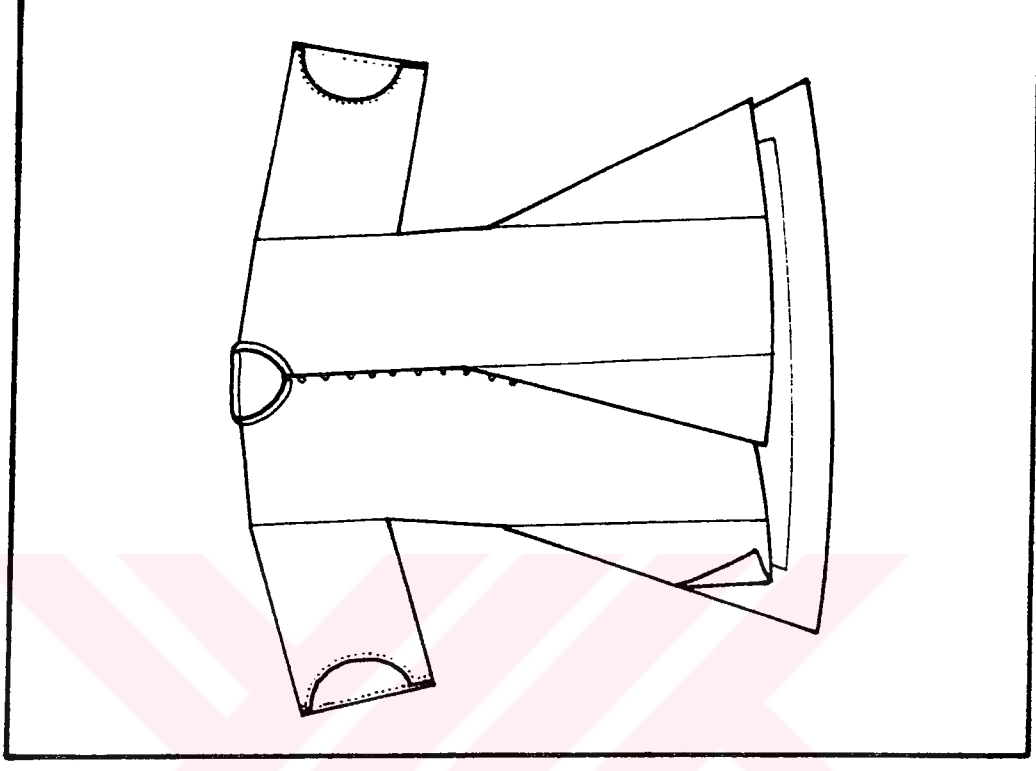

ÇİZİM 28b ÇOCUK KAFTANI KALIP ÇİZİMİ

ÖRNEK NO	: 29
İLGİLİ KOLLEKSİYON	: Topkapı Sarayı Müzesi
İNCELEME TARİHİ	: 28/9/1994
ENVANTER NO	: 13/497
FOTOĞRAF NO	: 29
ÇİZİM NO	: 29a, 29b
KAYNAĞI	: Şehzade Orhan' a ait olduğu kaydedilmiştir.
BİLGİYİ NEREDEN ALDIĞI	: Topkapı Sarayı Müzesi Envanter Defteri
GIYSİNİN TARİHİ	: XVII. Yüzyıl
GIYSİNİN YÖRESİ	: Saray
GIYSİNİN TÜRÜ	: Çocuk Kaftanı
HANGİ CİNSE AİT OLDUĞU	: Erkek
KULLANILAN YAŞ	: Boyutlarına bakılarak 6-8 yaş olduğu düşünülebilir.
ESERLE İLGİLİ YAYINLAR	: -
KULLANILAN KUMAŞ	: Zeminde atlas, Astarda ince dokunmuş pamuklu kumaş(bez), canfes kullanılmıştır.
KULLANILAN RENK	: Zemin pembe, Astar beyaz ve yeşil ile renklendirilmiştir.
KULLANILAN MALZEME	: Dikiş ipliği, düğme, pamuk ve kumaş kullanılmıştır.
KULLANILAN DİKİŞ ÖZELLİĞİ	: Giysinin tüm birleşme dikişlerine oyulgama dikişi uygulanmıştır. Tüm yüzeye oyulgama dikişi ile dikey çizgili 2 cm. aralıklı kapitone yapılmıştır. Astarının yaka çevresi, ön kapama, etek ucu, etek ucu yırtmacı ve kol ağzına pervaz geçirilmiştir.
KULLANILAN SÜSLEME YÖNTEM VE TEKNİĞİ	: Giysinin yaka çevresi ön kapama, etek ucu, etek ucu yırtmacı ve kol kenarlarına 3 mm. içeriden oyulgama dikişi ile süsleme yapılmıştır. Ayrıca tüm yüzey dikey çizgili 2 cm. aralıklı kapitone ile süslenmiştir. Ön kapamada elde metal iplikli kordon ile örülmüş küçük düğmeler yer almaktadır. Astarının yaka çevresi ön kapama, etek ucu, etek ucu yırtmacı ve kol kenarlarına farklı renk kumaş pervaz geçirilerek süsleme yapılmıştır.
SÜSLEMEDE KULLANILAN MOTİF VE KOMPOZİSYON	: -
GIYSİNİN BİÇİM VE DİKİM ÖZELLİKLERİ	: 62 cm. boyunda önden açık, oyuntulu yakalı, etek ucu yırtmaçlı, uzun kollu ve kolları önden içeriye doğru oyuntuludur. Yanlarda simetrik olan peşleri bulunmaktadır. Ön kapamada bele kadar 10 adet düğmesi ve kordon iliği bulunmaktadır. Astarının tüm çevresine pervaz geçirilmiştir. Astarı ile kumaş arasına pamuk yerleştirilerek okey çizgiler biçiminde kapitone yapılarak dublelenmiştir.

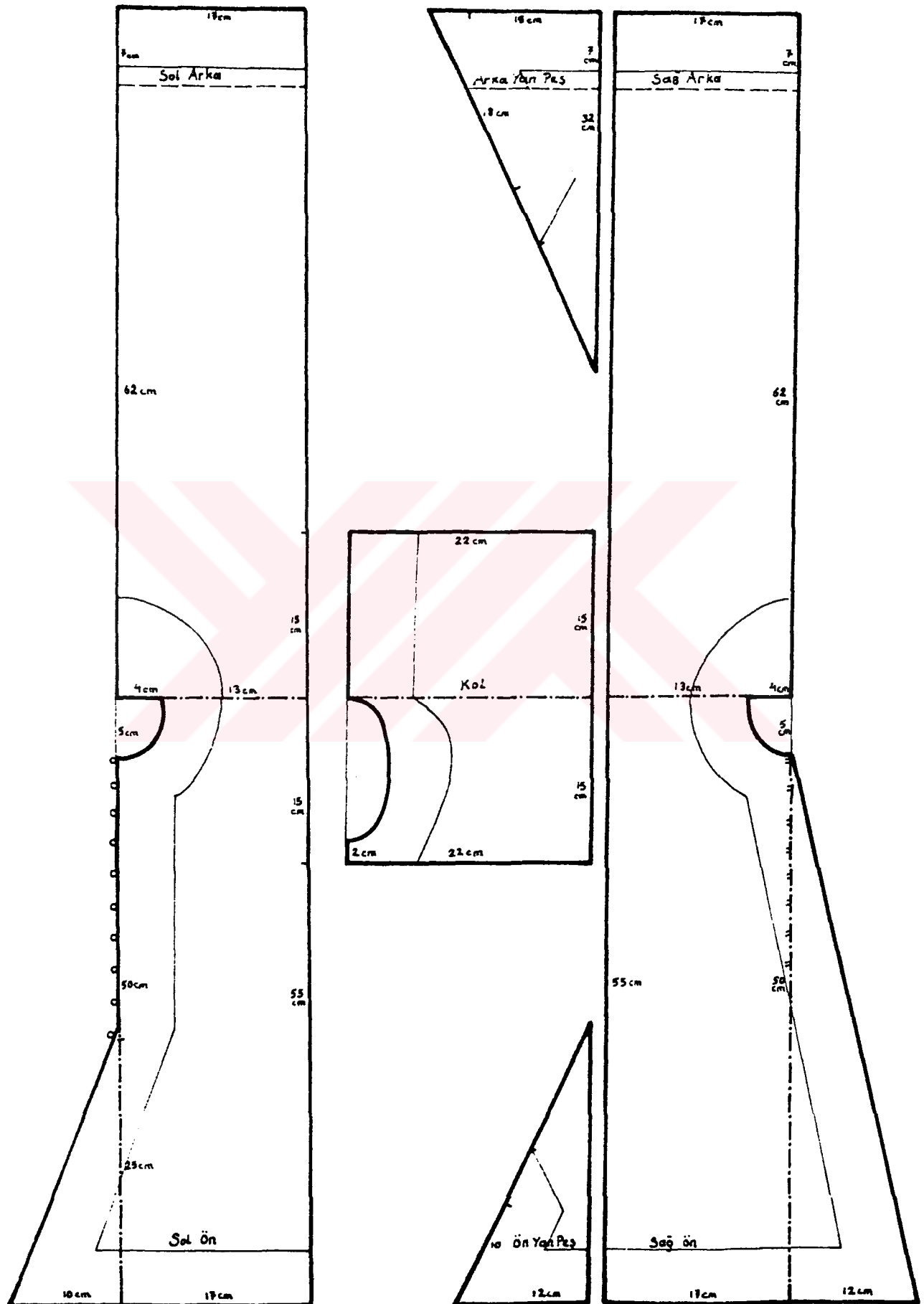

FOTOĞRAF 29 ÇOCUK KAFTANI (KISA)

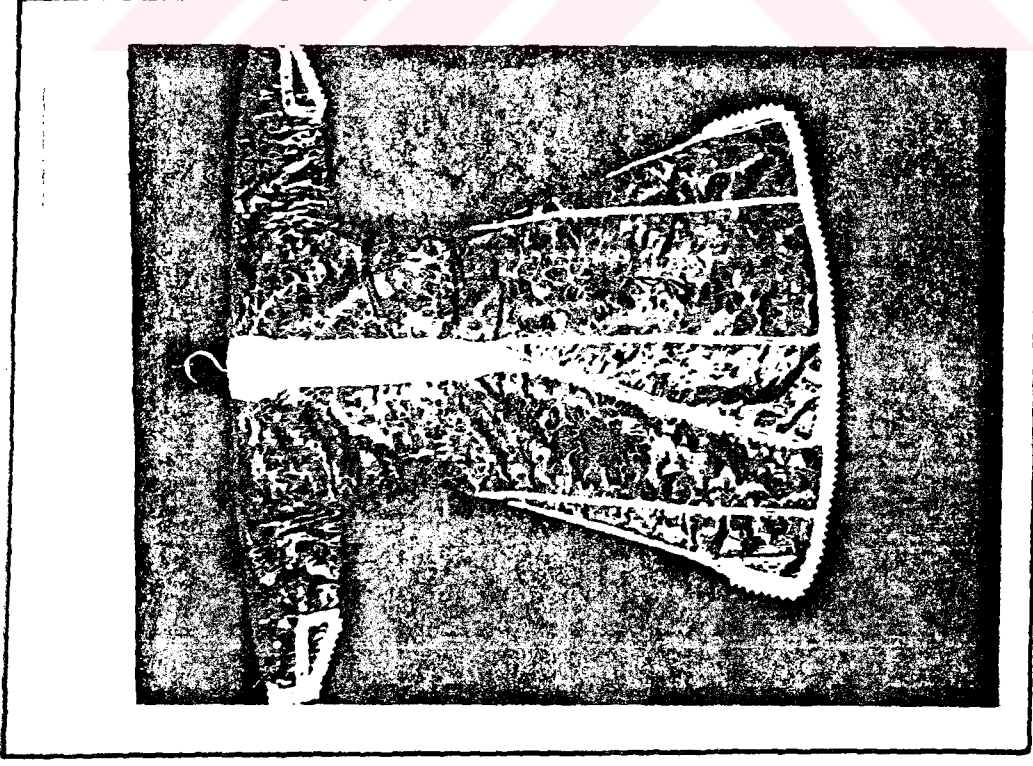
ÇİZİM 29a ÇOCUK KAFTANI TEKNİK ÇİZİMİ

ÇİZİM 29b ÇOCUK KAFTANI KALIP ÇİZİMİ

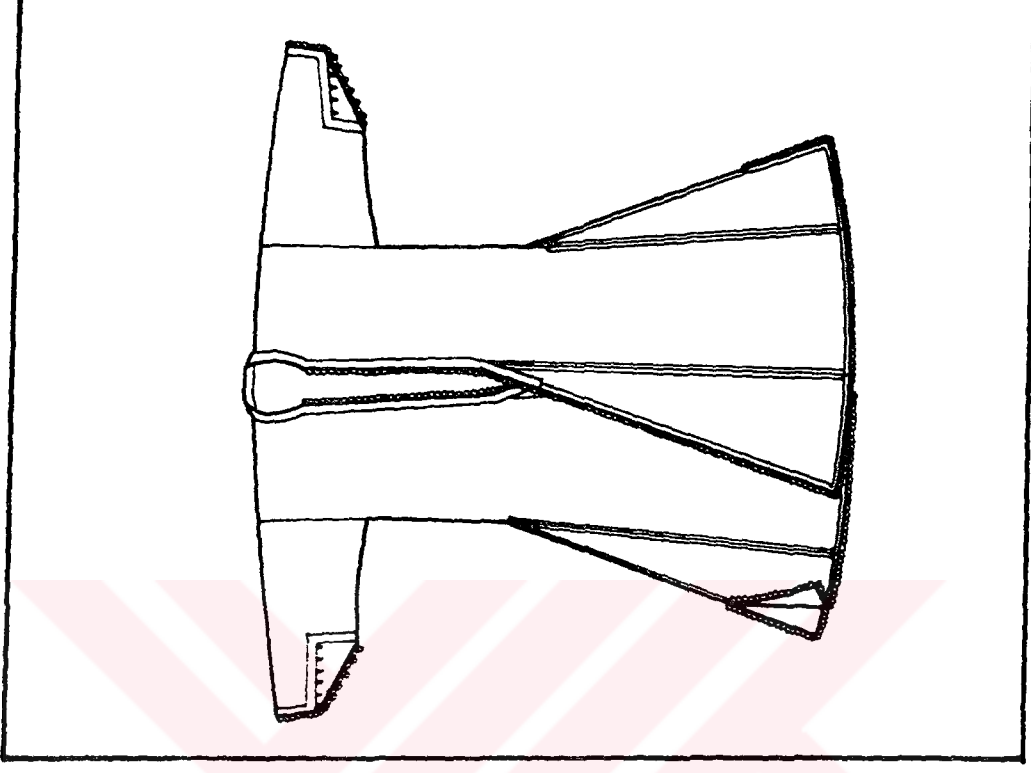

ÖRNEK NO	: 30
İLGİLİ KOLLEKSİYON	: Topkapı Sarayı Müzesi
İNCELEME TARİHİ	: 26/9/1994
ENVANTER NO	: 13/820
FOTOĞRAF NO	: 30
ÇİZİM NO	: 30a, 30b
KAYNAĞI	: Sultan Abdulhamid' in Kızı Saliha Sultan' a ait olduğu kaydedilmiştir.
BİLGİYİ NEREDEN ALDIĞI	: Topkapı Sarayı Müzesi Envanter Defteri
GIYSİNİN TARİHİ	: XVIII. Yüzyıl
GIYSİNİN YÖRESİ	: Saray
GIYSİNİN TÜRÜ	: Çocuk Entarisi
HANGİ CİNSE AİT OLDUĞU	: Kız
KULLANILAN YAŞ	: Boyutlarına bakılarak 5-7 yaş olduğu düşünülebilir.
ESERLE İLGİLİ YAYINLAR	: -
KULLANILAN KUMAŞ	: Zeminde kendinden desenli ipekli kumaş, Astarda ince dokunmuş pamuklu kumaş(bez) kullanılmıştır.
KULLANILAN RENK	: Zemin kırmızı, metalik sarı ve gümüş rengi, Astar beyaz ile renklendirilmiştir.
KULLANILAN MALZEME	: Dikiş ipliği, harç, metal iplikli harç, metal iplikli oya ve klaptanlı biye kullanılmıştır.
KULLANILAN DİKİŞ ÖZELLİĞİ	: Giysinin tüm birleşme dikişlerine oyulgama dikişi uygulanmıştır. Kenarlarına geçirilen harç ve oyalar çırpma dikişi kullanılarak geçirilmiştir.
KULLANILAN SÜSLEME YÖNTEM VE TEKNİĞİ	: Giysi kumaş dokumu tekniği kullanılarak desenlendirilmiştir. Giysinin yaka çevresi, ön kapama ve kol kenarlarına klaptanlı biye ile harç, ön kapama, etek ucu, etek ucu yırtmacı ve kol ağzına metal iplikli oya ve peş dikişleri üzerine klaptanlı biye geçirilmiştir.
SÜSLEMEDE KULLANILAN MOTİF VE KOMPOZİSYON	: Simetrik olarak yerleştirilmiş büyük çiçeklerin çevresinde birbirini takip eden küçük dal ve yapraklar bulunmaktadır.
GIYSİNİN BİÇİM VE DİKİM ÖZELLİKLERİ	: 69 cm. boyunda önden açık, oyuntulu yakalı, etek ucu yırtmaçlı, cepli, uzun kollu ve kol ağzı yırtmaçlıdır. Giysinin ön kapama, yaka çevresi, etek ucu, etek ucu yırtmacı kol ağzı ve bazı dikişlerinin üzerine çeşitli harç ve oyalarla süsleme yapılmıştır.

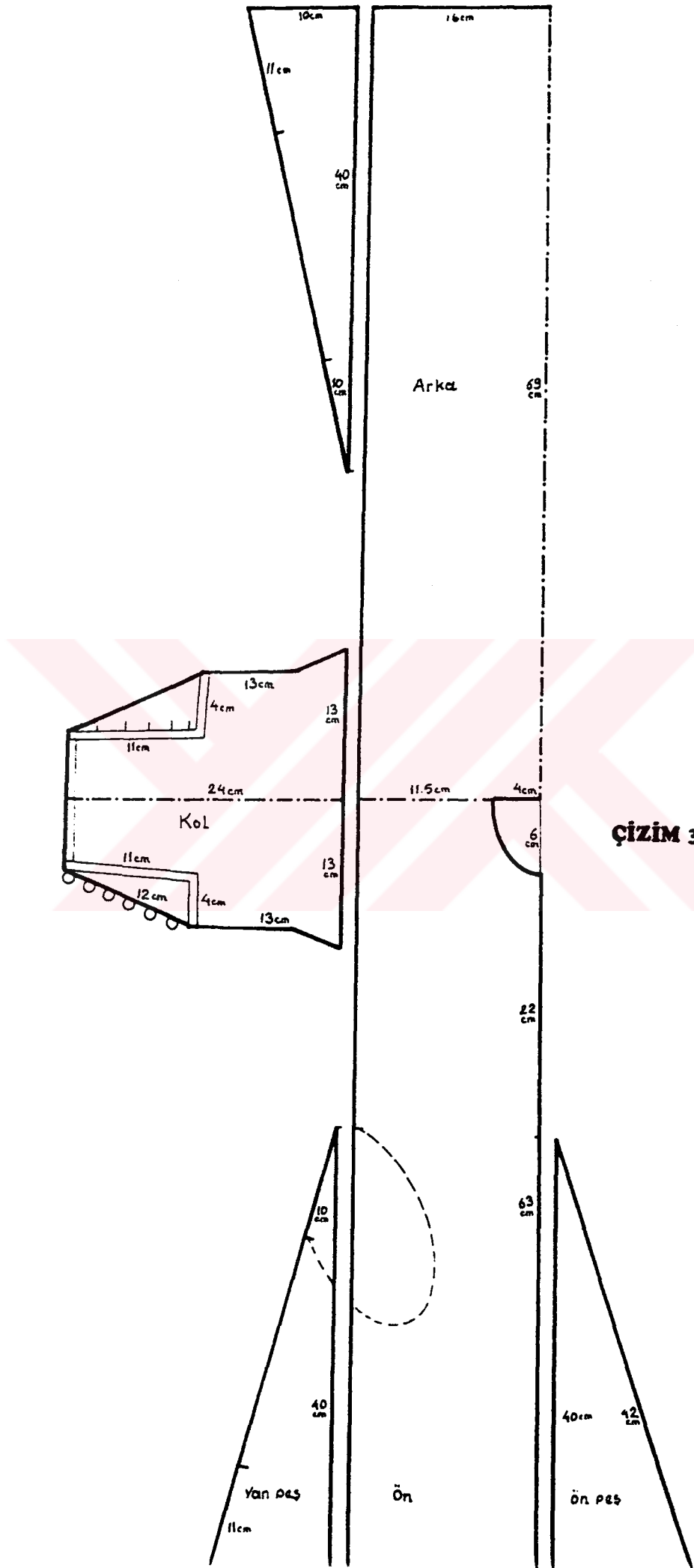

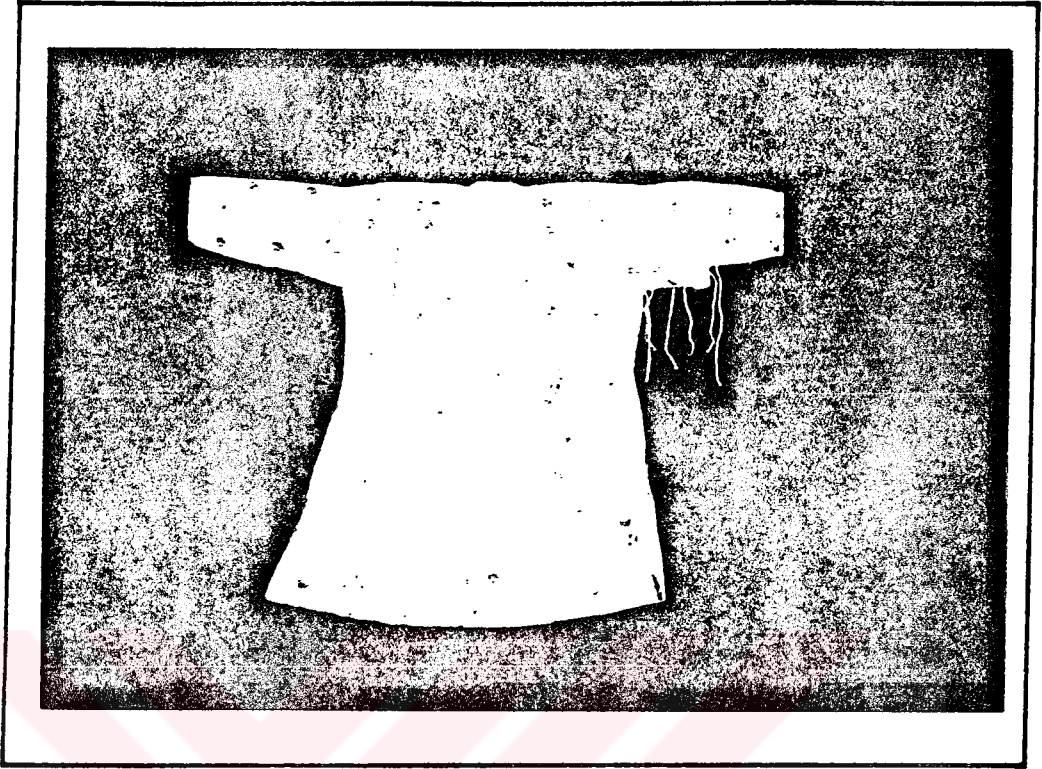
FOTOĞRAF 30 ÇOCUK ENTARİSİ

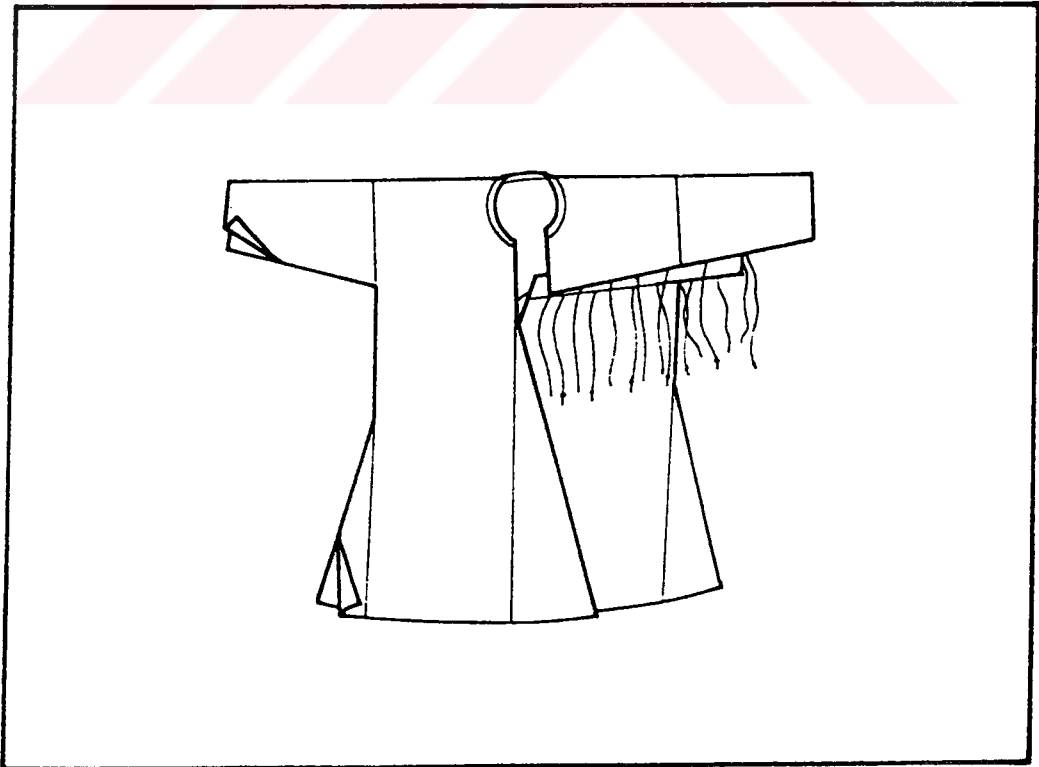
ÇİZİM 30a ÇOCUK ENTARİSİ TEKNİK ÇİZİMİ

ÖRNEK NO : 31
İLGİLİ KOLLEKSİYON : Topkapı Sarayı Müzesi
İNCELEME TARİHİ : 29/9/1994
ENVANTER NO : 13/1313
FOTOĞRAF NO : 31
ÇİZİM NO : 31a, 31b
KAYNAĞI : -
BİLGİYİ NEREDEN ALDIĞI : Topkapı Sarayı Müzesi Envanter Defteri
GIYSİNİN TARİHİ : XVIII. Yüzyıl
GIYSİNİN YÖRESİ : Saray
GIYSİNİN TÜRÜ : Çocuk Entarisi
HANGİ CİNSE AİT OLDUĞU : Kız
KULLANILAN YAŞ : Boyutlarına bakılarak 5-7 yaş olduğu düşünülebilir.
ESERLE İLGİLİ YAYINLAR : -
KULLANILAN KUMAŞ : **Zeminde** küçük desenli ipekli kumaş, **Astarda** ince dokunmuş pamuklu kumaş(bez), kullanılmıştır.
KULLANILAN RENK : **Zemin** krem rengi, yeşil, kırmızı ve açık sarı, **Astar** beyaz ile renklendirilmiştir.
KULLANILAN MALZEME : Dikiş ipliği ve ipek kordon kullanılmıştır.
KULLANILAN DİKİŞ ÖZELLİĞİ : Giysinin tüm birleşme dikişlerine oyulgama dikişi uygulanmıştır.
KULLANILAN SÜSLEME YÖNTEM VE TEKNİĞİ : Giysi kumaş dokuma tekniği kullanılarak desenlendirilmiştir.
SÜSLEMEDE KULLANILAN MOTİF VE KOMPOZİSYON : Krem rengi zemin üzerine sarı ve yeşil yapraklı küçük bir dal ile bu dalın alt ve üst ucunda kırmızı laleler bulunmaktadır. Motif tüm yüzeye atlamalı sıralar ile yerleştirilmiştir.
GIYSİNİN BİÇİM VE DİKİM ÖZELLİKLERİ : 48 cm. boyunda önden açık, oyuntulu yakalı, etek ucu yırtmaçlı, uzun kollu ve kol ağzı yırtmaçlıdır. Giysi asimetrik olarak çalışılmıştır. Entarinin sol kol altı ön ortasından kol ağzına kadar yırtmaçlıdır. Yırtmacı kapatmak amacı ile her iki tarafta altışar adet ipek kordon dikilmiştir. Bu giysiyi giyen çocuğun kolunda bir özür veya sakatlığın olabileceği düşünülebilir.

FOTOĞRAF 31 ÇOCUK ENTARİSİ

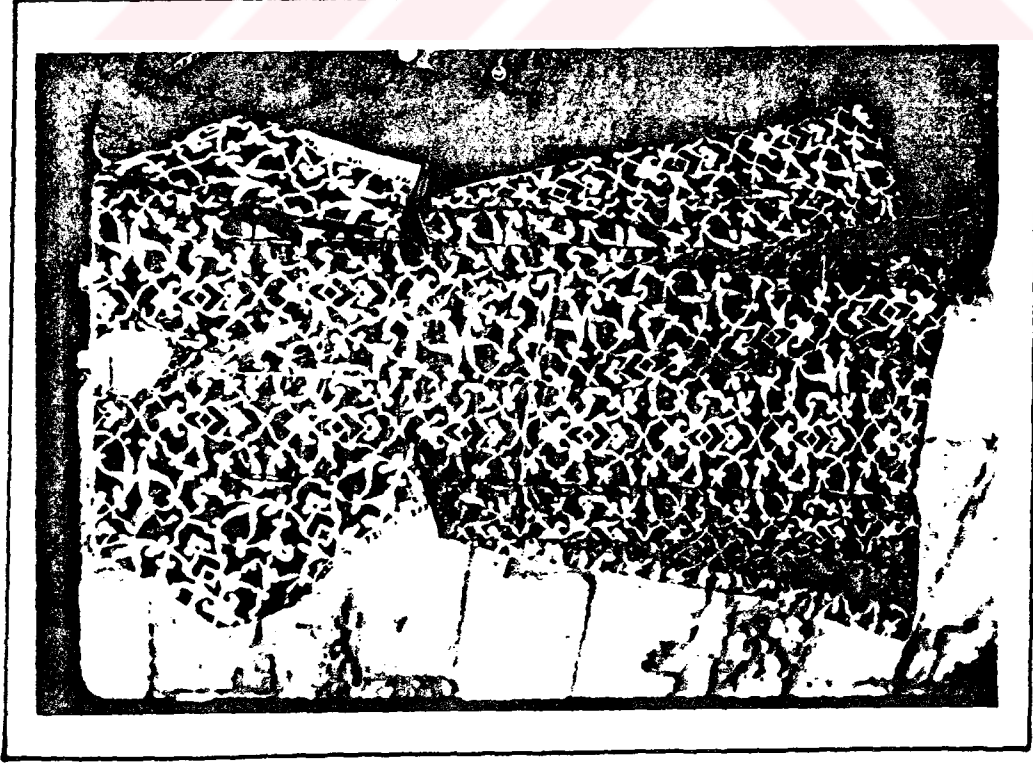

ÇİZİM 31a ÇOCUK ENTARİSİ TEKNİK ÇİZİMİ

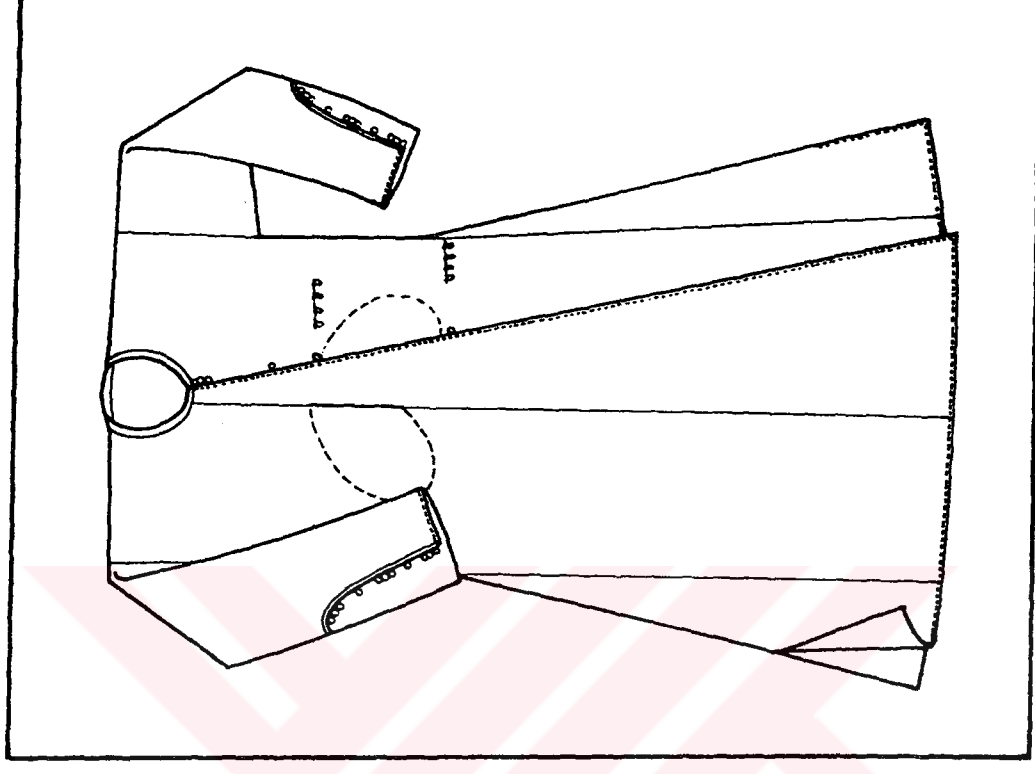

ÖRNEK NO	: 32
İLGİLİ KOLLEKSİYON	: Topkapı Sarayı Müzesi
İNCELEME TARİHİ	: 29/9/1994
ENVANTER NO	: 13/815
FOTOĞRAF NO	: 42
ÇİZİM NO	: 32a, 32b
KAYNAĞI	: III. Sultan Mustafa' nın Kızı Fatma Sultan' a ait olduğu kaydedilmiştir.
BİLGİYİ NEREDEN ALDIĞI	: Topkapı Sarayı Müzesi Envanter Defteri
GIYSİNİN TARİHİ	: XVIII. Yüzyıl
GIYSİNİN YÖRESİ	: Saray
GIYSİNİN TÜRÜ	: Çocuk Entarisi
HANGİ CİNSE AİT OLDUĞU	: Kız
KULLANILAN YAŞ	: Boyutlarına bakılarak 10-12 yaş olduğu düşünülebilir.
ESERLE İLGİLİ YAYINLAR	: -
KULLANILAN KUMAŞ	: Zeminde kemha, Astarda ince dokunmuş pamuklu kumaş(bez), kullanılmıştır.
KULLANILAN RENK	: Zemin lacivert ve gümüş rengi, Astar beyaz ile renklendirilmiştir.
KULLANILAN MALZEME	: Dikiş ipliği, düğme, ipek kordon kullanılmıştır.
KULLANILAN DİKİŞ ÖZELLİĞİ	: Giysinin tüm birleşme dikişlerine oyulgama dikişi, giysinin yaka çevresinde çırpma dikişi uygulanmıştır.
KULLANILAN SÜSLEME YÖNTEM VE TEKNİĞİ	: Giysi kumaş dokumu tekniği kullanılarak desenlendirilmiştir. Ön kapama ve kol ağzı yırtmacında elde ipek ile örülmüş düğmeler yer almaktadır. Kol yırtmacı çevresine ve ön peş dikişlerinin üzerine ipek kordon geçirilerek süsleme yapılmıştır.
SÜSLEMEDE KULLANILAN MOTİF VE KOMPOZİSYON	: Lacivert zemin üzerine gümüş renkli birbirinin içine geçmeli büyük rumi motifler bulunmaktadır.Desenler düzgün sıralamalarla simetrik olarak tüm yüzeye yerleştirilmiştir.
GIYSİNİN BİÇİM VE DİKİM ÖZELLİKLERİ	: 95 cm. boyunda önden açık, oyuntulu yakalı, etek ucu yırtmaçlı, cepli, uzun kollu ve kol ağzı yırtmaçlıdır. Yanlarda ve ön kapamada simetrik peşleri bulunmaktadır. Ön kapamada bele kadar beş adet, kol ağzı yırtmacında onbir adet kordon ilik düğme yer almaktadır. Düğmeler ipek ile küçük tahta boncuklar üzerine sarılarak yapılmıştır. Kol ağzı yırtmacı ve peş dikişlerinin üzerine ipek kordon geçirilmiştir.

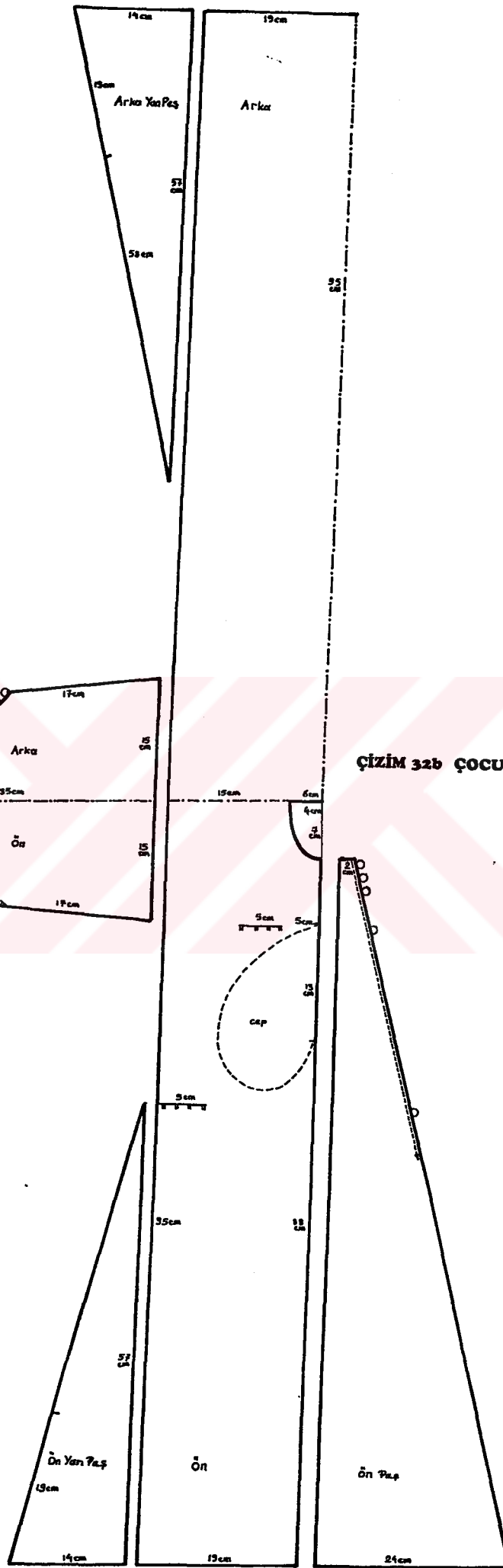

FOTOĞRAF 32 ÇOCUK ENTARİSİ

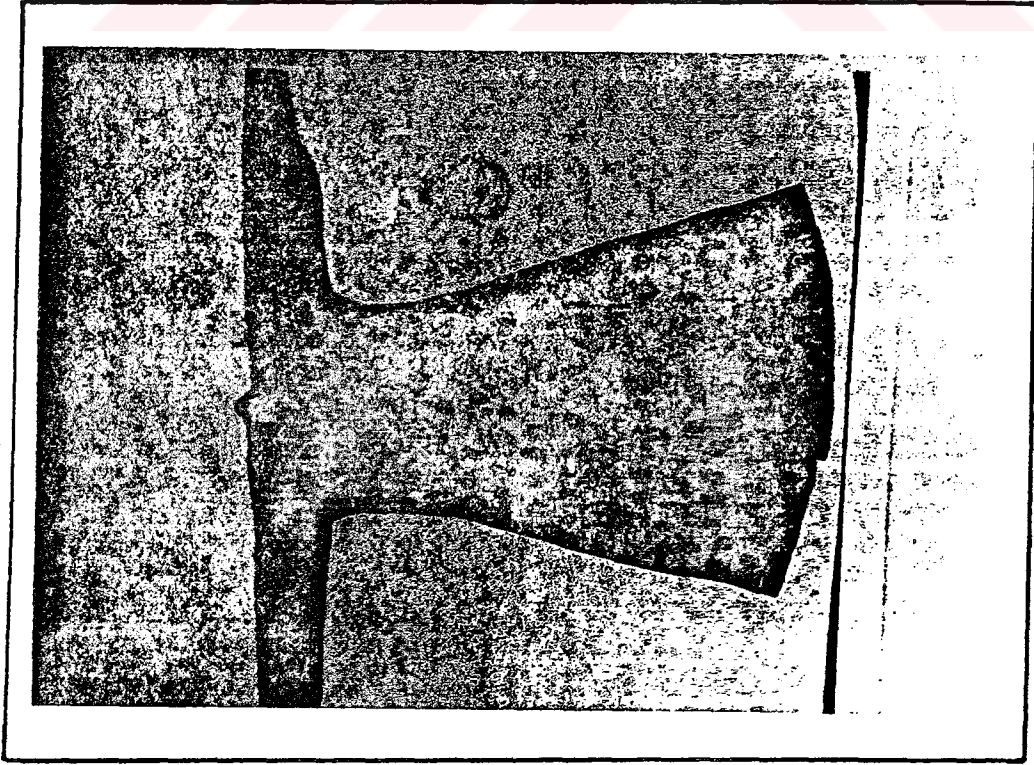
ÇİZİM 32a ÇOCUK ENTARİSİ TEKNİK ÇİZİMİ

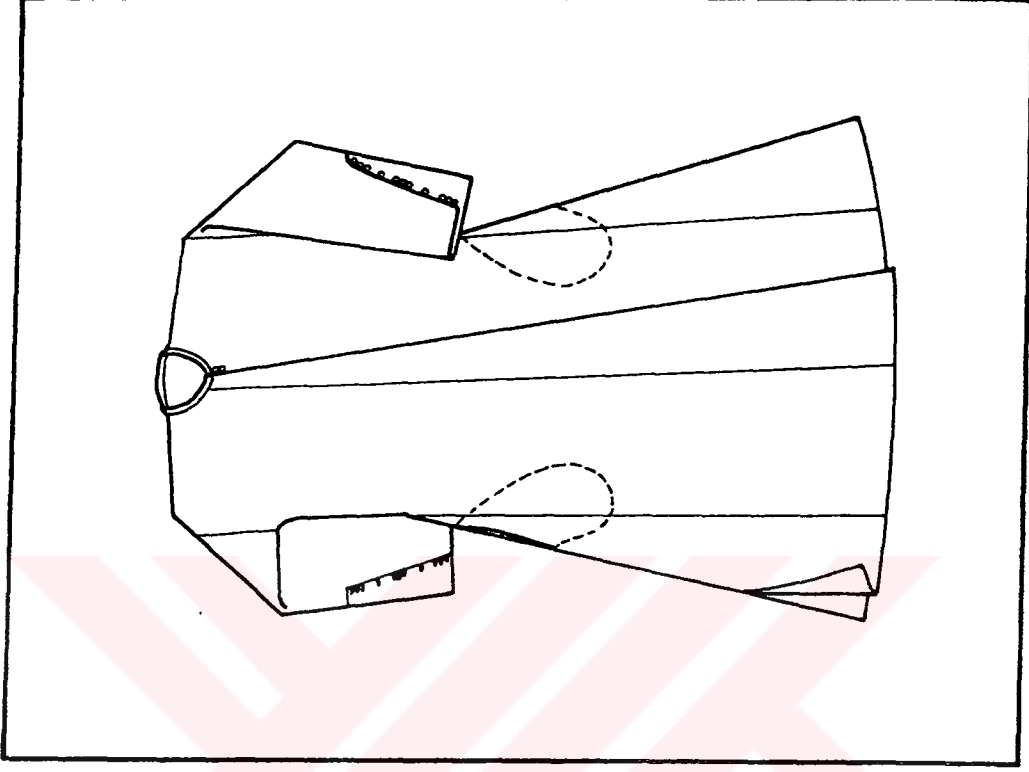

ÇİZİM 32b ÇOCUK ENTARİSİ KALIP ÇİZİMİ

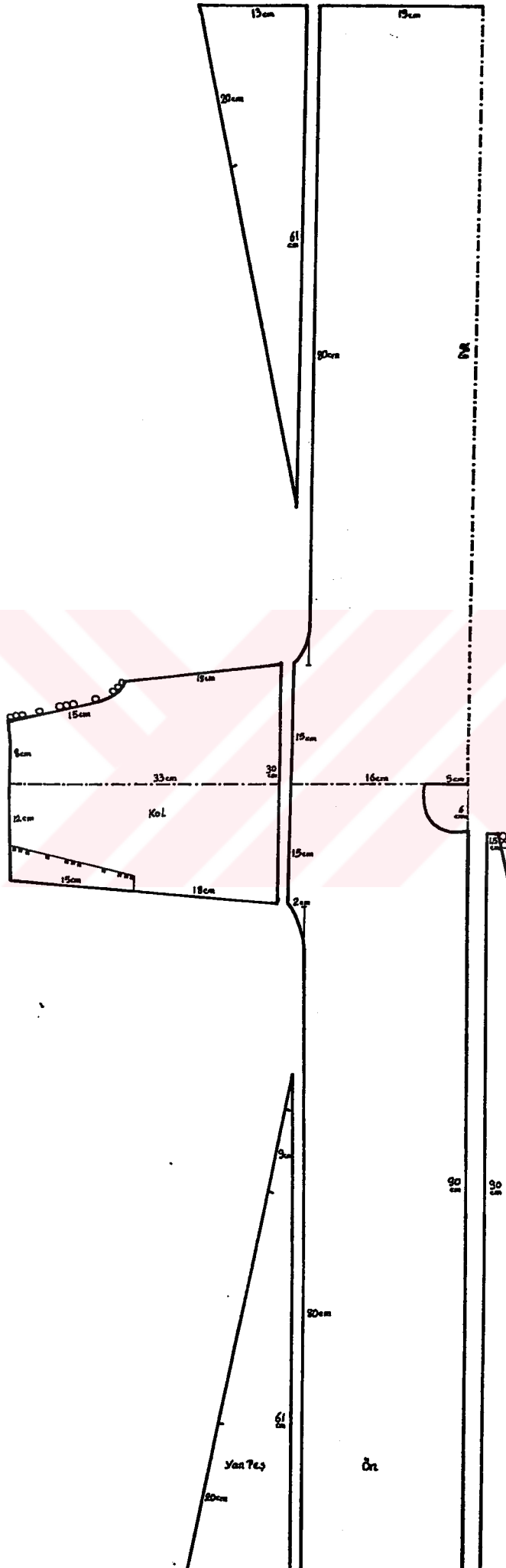
ÖRNEK NO	: 33
İLGİLİ KOLLEKSİYON	: Topkapı Sarayı Müzesi
İNCELEME TARİHİ	: 28/9/1994
ENVANTER NO	: 13/812
FOTOĞRAF NO	: 33
ÇİZİM NO	: 33a, 33b
KAYNAĞI	: -
BİLGİYİ NEREDEN ALDIĞI	: Topkapı Sarayı Müzesi Envanter Defteri
GIYSİNİN TARİHİ	: XVIII. Yüzyıl
GIYSİNİN YÖRESİ	: Saray
GIYSİNİN TÜRÜ	: Çocuk Entarisi
HANGİ CİNSE AİT OLDUĞU	: Kız
KULLANILAN YAŞ	: Boyutlarına bakılarak 10-12 yaş olduğu düşünülebilir.
ESERLE İLGİLİ YAYINLAR	: (Gürsu 1988:152)
KULLANILAN KUMAŞ	: Zeminde kemha, Astarda ince dokunmuş pamuklu kumaş(bez) kullanılmıştır.
KULLANILAN RENK	: Zemin turuncu, metalik sarı ve lacivert, Astar beyaz ile renklendirilmiştir.
KULLANILAN MALZEME	: Dikiş ipliği, düğme, ipek kordon kullanılmıştır.
KULLANILAN DİKİŞ ÖZELLİĞİ	: Giysinin tüm birleşme dikişlerine oyulgama dikişi uygulanmıştır. Giysinin yaka çevresinde çırpma dikişi kullanılmıştır.
KULLANILAN SÜSLEME YÖNTEM VE TEKNİĞİ	: Giysi kumaş dokumu tekniği kullanılarak desenlendirilmiştir. Ön kapama ve kol ağzı yırtmacında elde ipek ile örülmüş düğmeler yer almaktadır.
SÜSLEMEDE KULLANILAN MOTİF VE KOMPOZİSYON	: Turuncu zemin üzerine metalik sarı ve lacivert ile yapılmış küçük gül dalı motiflidir. Motifler atlamalı sıralarla simetrik olarak tüm yüzeye yerleştirilmiştir.
GIYSİNİN BİÇİM VE DİKİM ÖZELLİKLERİ	: 96 cm. boyunda önden açık, oyuntulu yakalı, etek ucu yırtmaçlı, cepli, uzun kollu ve kol ağzı yırtmaçlıdır. Yanlarda ve ön kapamada simetrik peşleri bulunan giysinin içi astarlıdır. Ön kapamada 2 adet, kol ağzı yırtmacında 11 adet kordon ilik düğme bulunmaktadır.

FOTOĞRAF 33 ÇOCUK ENTARİSİ

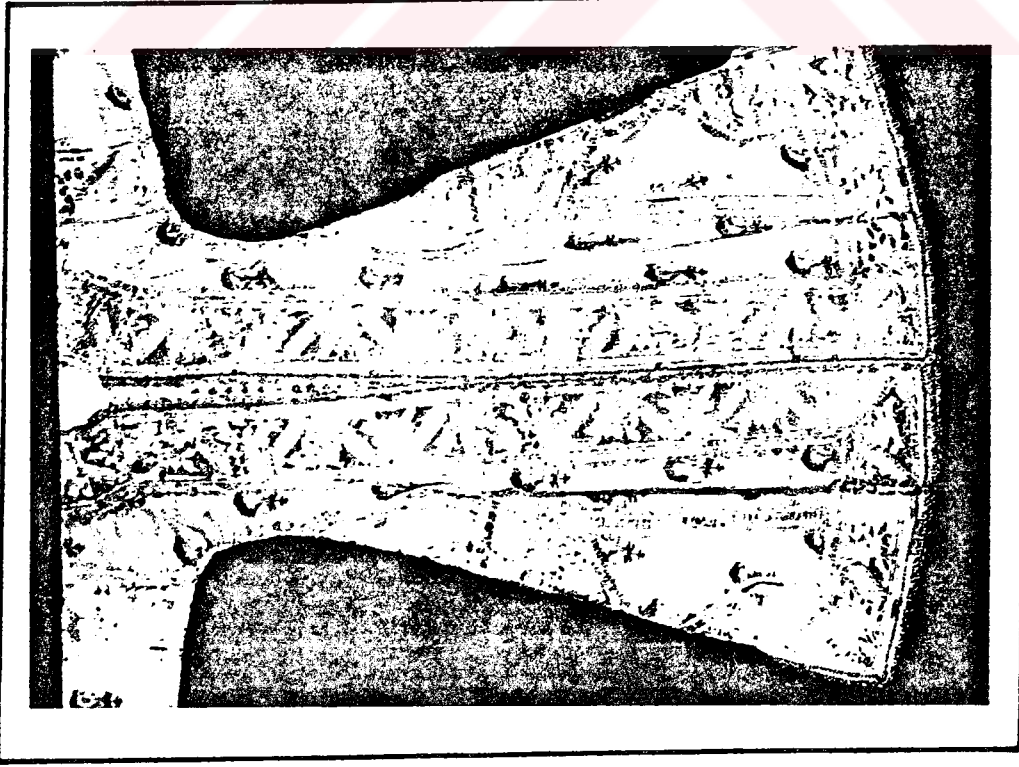

ÇİZİM 33a ÇOCUK ENTARİSİ TEKNİK ÇİZİMİ

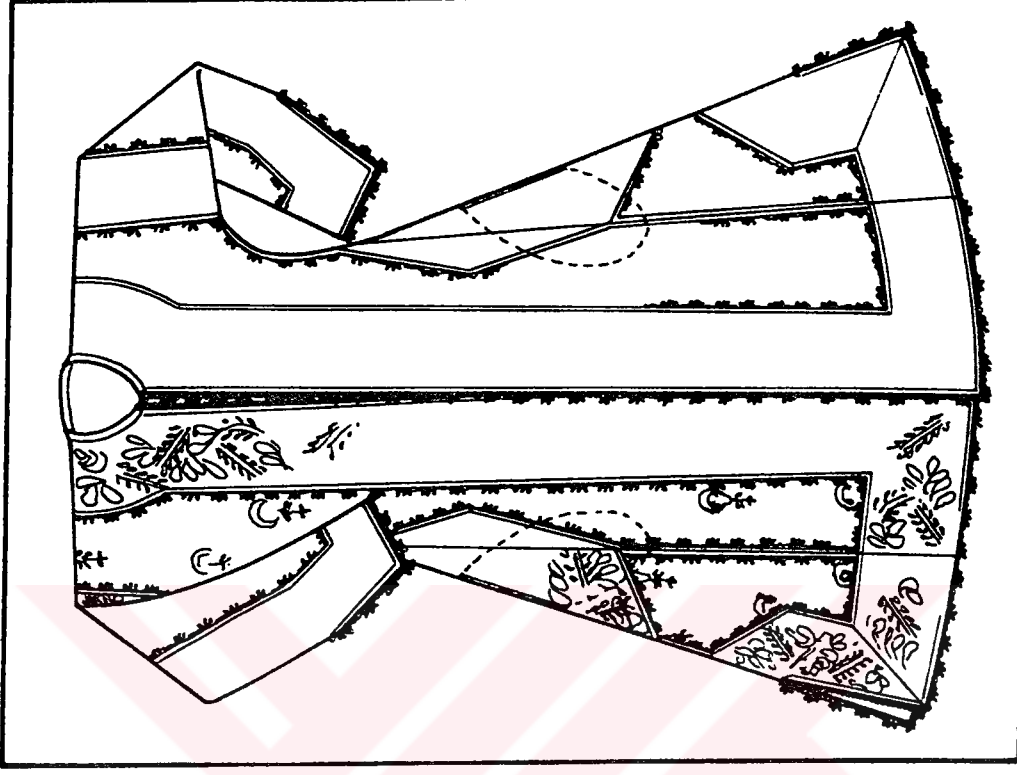

ÇİZİM 33b ÇOCUK ENTARİSİ
KALIP ÇİZİMİ

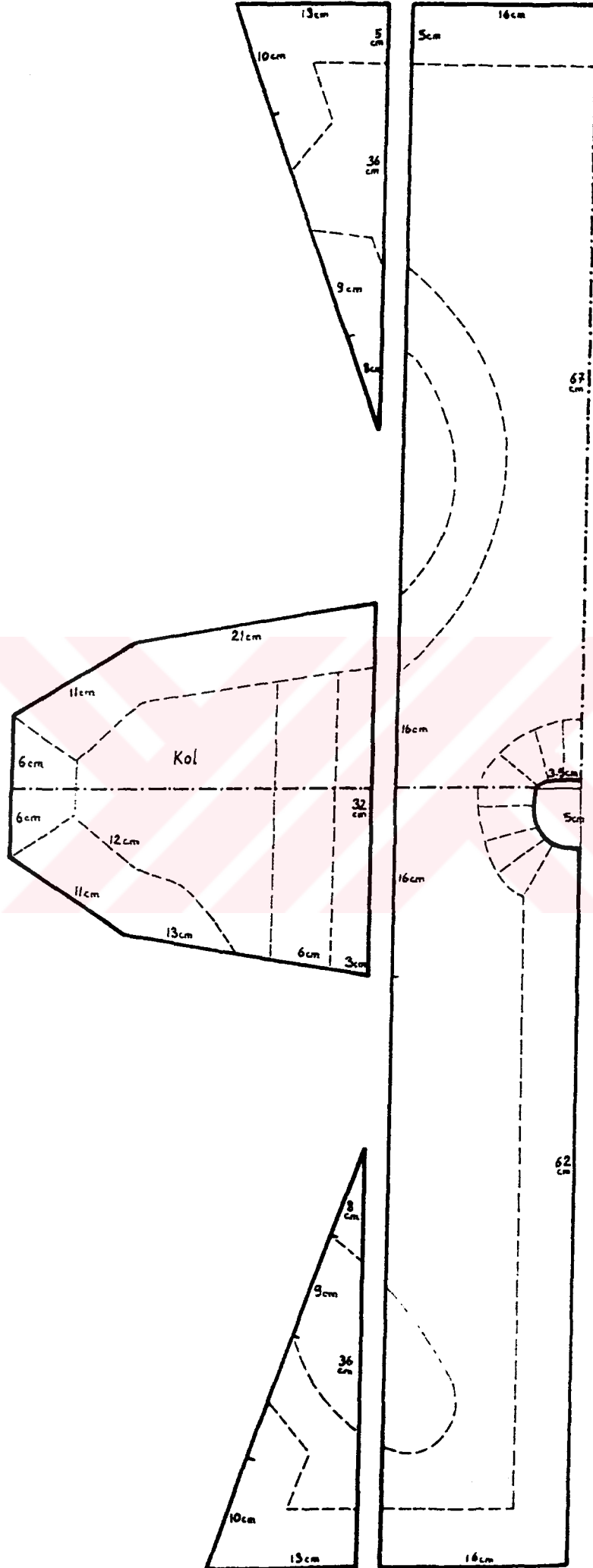
ÖRNEK NO	: 34
İLGİLİ KOLLEKSİYON	: Topkapı Sarayı Müzesi
İNCELEME TARİHİ	: 29/9/1994
ENVANTER NO	: 13/817
FOTOĞRAF NO	: 34
ÇİZİM NO	: 34a, 34b
KAYNAĞI	: Sultan Abdulhamid' in Kızı Saliha Sultan' a ait olduğu kaydedilmiştir.
BİLGİYİ NEREDEN ALDIĞI	: Topkapı Sarayı Müzesi Envanter Defteri
GİYSİNİN TARİHİ	: XVIII. Yüzyıl
GİYSİNİN YÖRESİ	: Saray
GİYSİNİN TÜRÜ	: Çocuk Entarisi
HANGİ CİNSE AİT OLDUĞU	: Kız
KULLANILAN YAŞ	: Boyutlarına bakılarak 5-7 yaş olduğu düşünülebilir.
ESERLE İLGİLİ YAYINLAR	: -
KULLANILAN KUMAŞ	: Zeminde lahuraki, Astarda ipek kumaş kullanılmıştır.
KULLANILAN RENK	: Zemin koyu sarı, kırmızı, krem rengi, pembe, yeşil metalik sarı ve gümüş rengi, Astar beyaz ile renklendirilmiştir.
KULLANILAN MALZEME	: Dikiş ipliği, ipek iplik, metal iplikli harç, metal iplikli şerit ve metal iplikli oya kullanılmıştır.
KULLANILAN DİKİŞ ÖZELLİĞİ	: Giysinin tüm birleşme dikişlerine oyulgama dikişi uygulanmıştır. Giysinin yaka çevresinde ve harçların giysiye tutturulmasında çırpma dikişi kullanılmıştır.
KULLANILAN SÜSLEME YÖNTEM VE TEKNİĞİ	: Giysi düz pesent sarma ve verev pesent teknikleri kullanılarak desenlendirilmiştir. Giysinin yaka çevresi, ön kapama, etek ucu, etek ucu yırtmacı , cep çevresi, kol çevresi, kolağzı ve kol ağzı yırtmacına 5 cm. genişliğinde metalik sarı ve gümüş renkli harç geçirilerek süslenmiştir. Harçların çevresine metal iplikli oya ve dikişlerin üzerine metal iplikli şerit geçirilmiştir.
SÜSLEMEDE KULLANILAN MOTİF VE KOMPOZİSYON	: Koyu sarı zemin üzerine kırmızı, pembe, yeşil ve krem renkli çiçek ve yaprak motiflidir. Motifler tüm yüzeye atlamalı sıralarla yerleştirilmiştir. Harçların üzerinde diagonal olarak yerleştirilmiş buğday dalları ve bu dallar arasından çıkan "C" kıvrımlı dallar ile uçlarında sümbül motifleri yer almaktadır.
GİYSİNİN BİÇİM VE DİKİM ÖZELLİKLERİ	: 67 cm. boyunda önden açık, oyuntulu yakalı, etek ucu yırtmaçlı, cepli, uzun kollu ve kol ağzı yırtmaçlıdır. Yanlarda simetrik peşleri bulunmaktadır Yaka çevresi, ön kapama, etek ucu, etek ucu yırtmacı, cep çevresi, kol çevresi, kol ağzı ve kol ağzı yırtmacına geniş harçlar ve oyalar geçirilmiştir. Peş dikişlerinin üzerine metal iplikle şeritler geçirilmiştir.

FOTOĞRAF 34 ÇOCUK ENTARİSİ

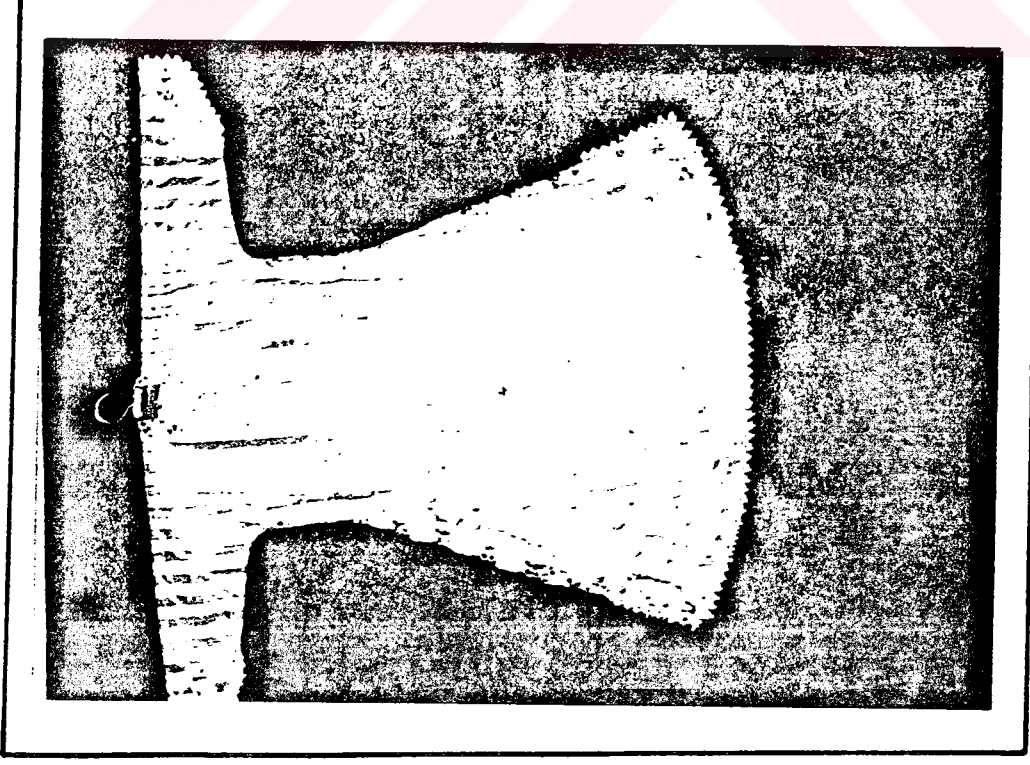
ÇİZİM 34a ÇOCUK ENTARİSİ TEKNİK ÇİZİMİ

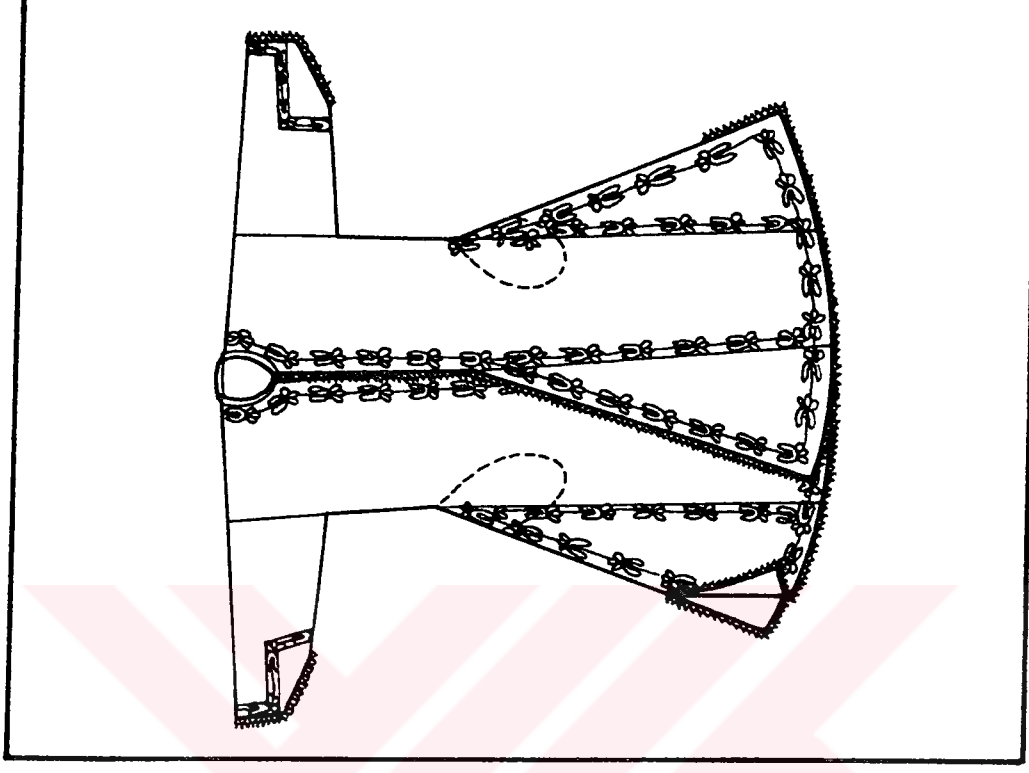
**ÇİZİM 34b ÇOCUK
ENTARİSİ KALIP ÇİZİMİ**

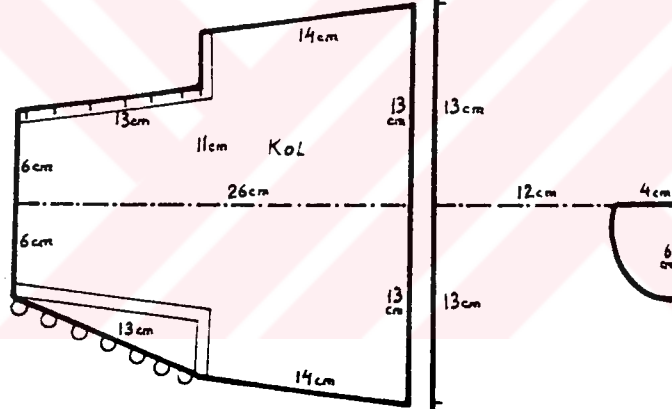
ÖRNEK NO	: 35
İLGİLİ KOLLEKSİYON	: Topkapı Sarayı Müzesi
İNCELEME TARİHİ	: 29/9/1994
ENVANTER NO	: 13/774
FOTOĞRAF NO	: 35
ÇİZİM NO	: 35a, 35b
KAYNAĞI	: -
BİLGİYİ NEREDEN ALDIĞI	: Topkapı Sarayı Müzesi Envanter Defteri
GIYSİNİN TARİHİ	: XVIII. Yüzyıl
GIYSİNİN YÖRESİ	: Saray
GIYSİNİN TÜRÜ	: Çocuk Entarisi
HANGİ CİNSE AİT OLDUĞU	: Kız
KULLANILAN YAŞ	: Boyutlarına bakılarak 5-7 yaş olduğu düşünülebilir.
ESERLE İLGİLİ YAYINLAR	: -
KULLANILAN KUMAŞ	: Zeminde selimiye, Astarda ince dokunmuş pamuklu kumaş(bez), kullanılmıştır.
KULLANILAN RENK	: Zemin metalik sarı, beyaz ve koyu sarı, Astar beyaz ile renklendirilmiştir.
KULLANILAN MALZEME	: Dikiş ipliği, metal iplikli harç ve metal iplikli oya kullanılmıştır.
KULLANILAN DİKİŞ ÖZELLİĞİ	: Giysinin tüm birleşme dikişlerine oyulgama dikişi uygulanmıştır. Harçların giysiye tutturulmasında çırpma dikişi kullanılmıştır.
KULLANILAN SÜSLEME YÖNTEM VE TEKNİĞİ	: Giysi kumaş dokumu tekniği kullanılarak desenlendirilmiştir. Yaka çevresi, ön kapama, etek ucu, etek ucu yırtmacı, kol ağzı, kol ağzı yırtmacı ve peş dikişlerinin üzerine metal iplikli harç ve oyalar geçirilerek süslenme yapılmıştır.
SÜSLEMEDE KULLANILAN MOTİF VE KOMPOZİSYON	: Beyaz dikey çizgili yolların üzerinde metal iplikle stilize dal ve çiçek motiflidir. Sarı dikey çizgili yolların üzerinde ise geometrik şekiller bulunmaktadır. Giysinin kenarlarına geçirilen harçlar çiçek ve yaprak motiflidir.
GIYSİNİN BİÇİM VE DİKİM ÖZELLİKLERİ	: 70 cm. boyunda önden açık, oyuntulu yakalı, etek ucu yırtmaçlı, cepli, uzun kollu ve kol ağzı yırtmaçlıdır. Yanlarda ve ön kapamada simetrik peşleri bulunmaktadır. Yaka çevresi, ön kapama, etek ucu, etek ucu yırtmacı, kol ağzı, kol ağzı yırtmacı ve peş dikişlerinin üzerine metal iplikli harç ve oyalar geçirilmiştir.

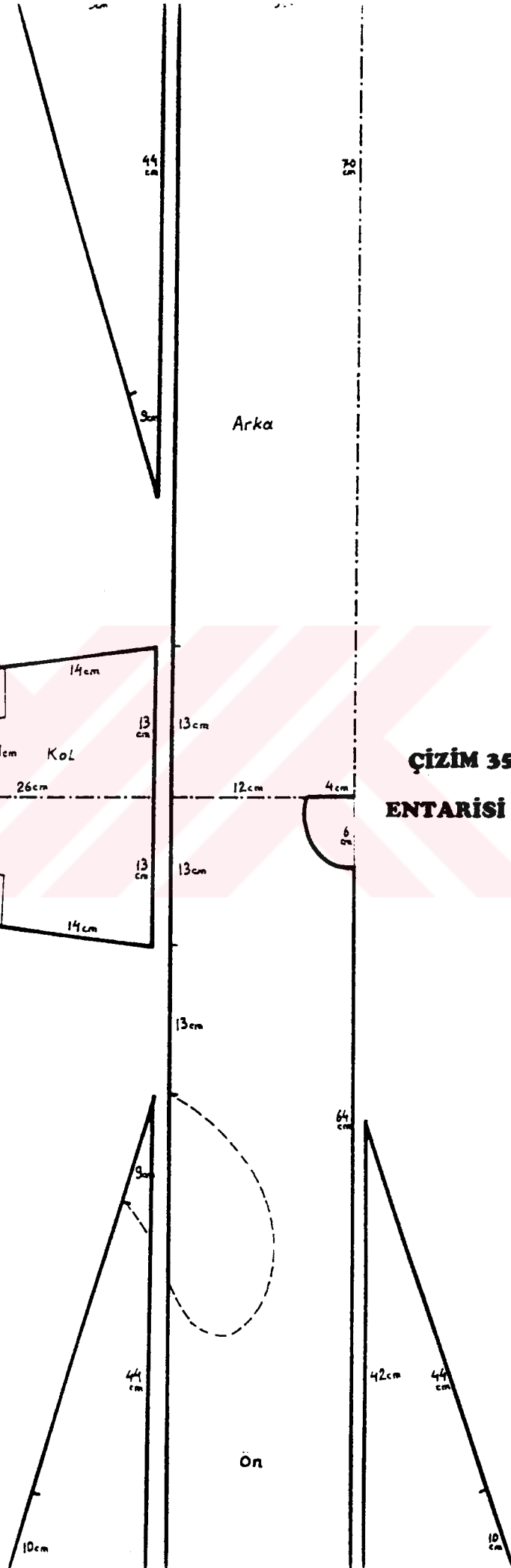
FOTOĞRAF 35 ÇOCUK ENTARİSİ

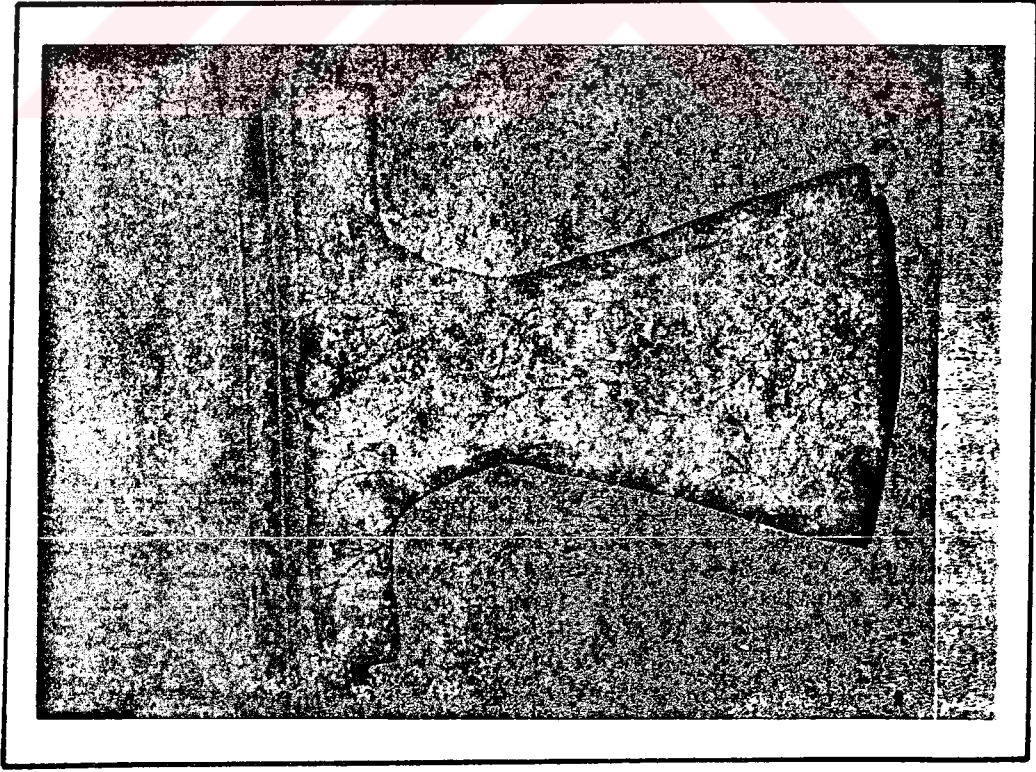
ÇİZİM 35a ÇOCUK ENTARİSİ TEKNİK ÇİZİMİ

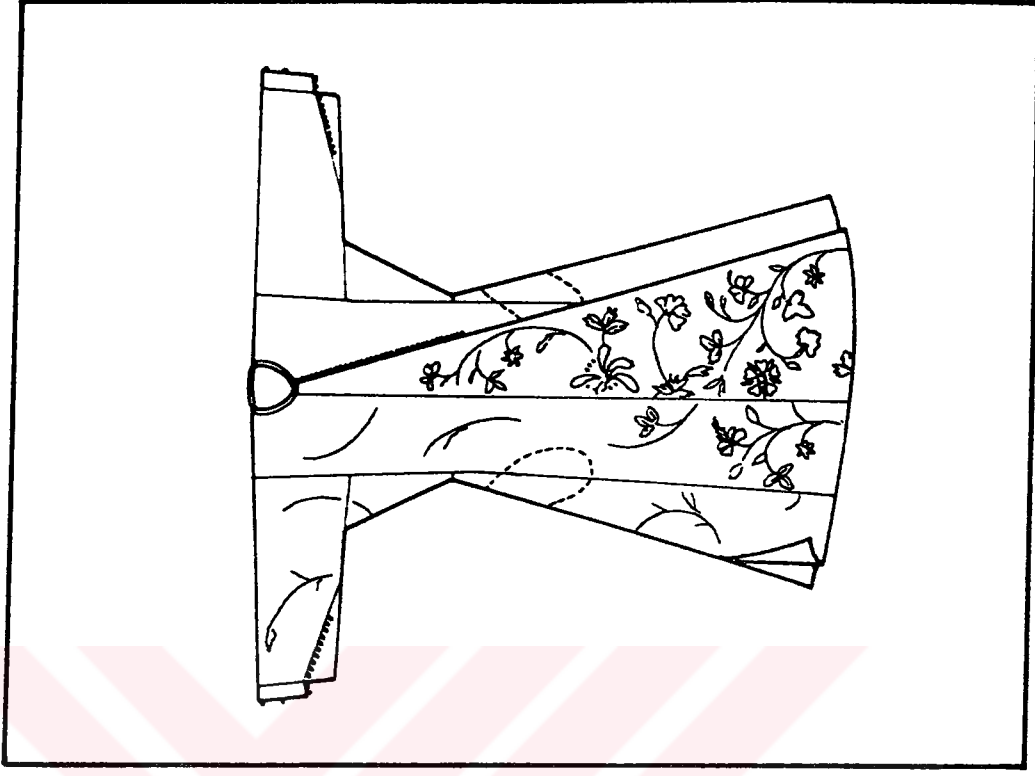
**ÇİZİM 35b ÇOCUK
ENTARİSİ KALIP ÇİZİMİ**

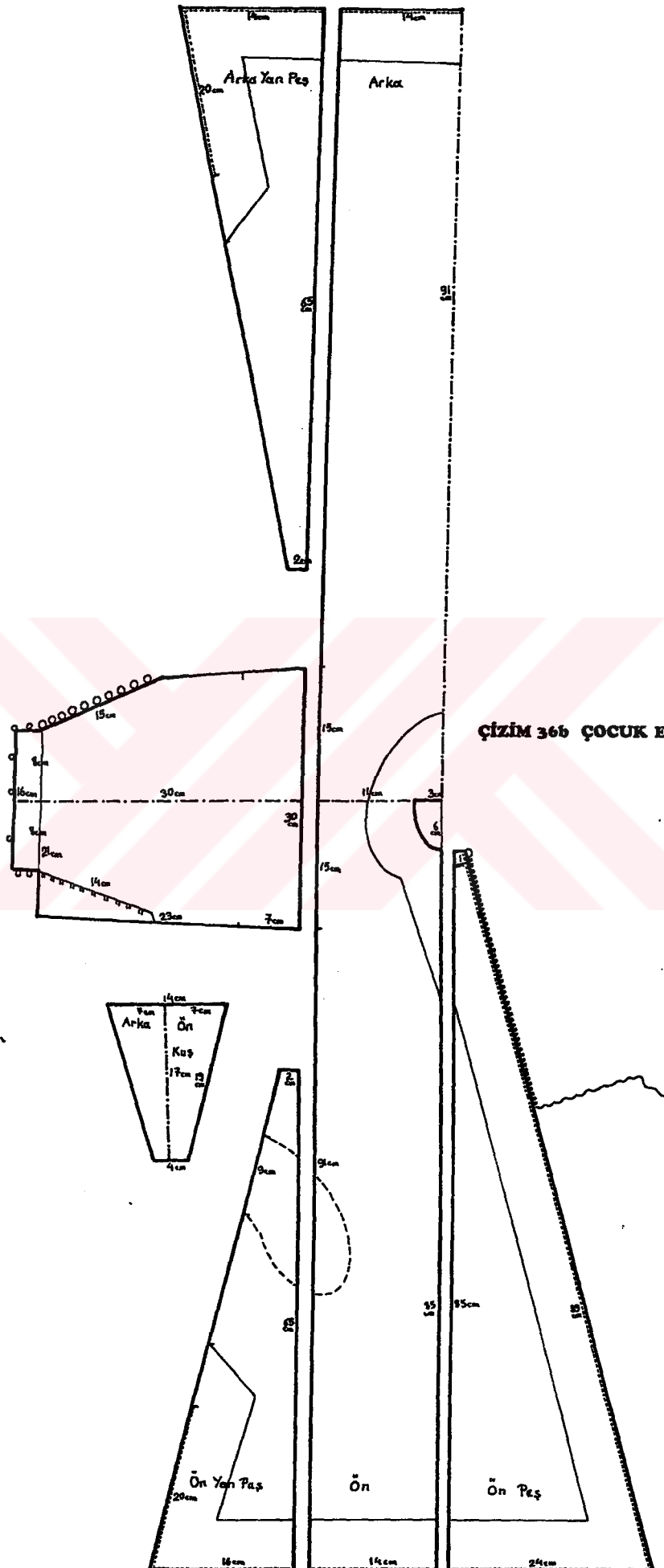
ÖRNEK NO	: 36
İLGİLİ KOLLEKSİYON	: Topkapı Sarayı Müzesi
İNCELEME TARİHİ	: 29/9/1994
ENVANTER NO	: 13/804
FOTOĞRAF NO	: 36
ÇİZİM NO	: 36a, 36b
KAYNAĞI	: III. Sultan Mustafa' nın Kızı Fatma Sultan' a ait olduğu kaydedilmiştir.
BİLGİYİ NEREDEN ALDIĞI	: Topkapı Sarayı Müzesi Envanter Defteri
GIYSİNİN TARİHİ	: XVIII. Yüzyıl
GIYSİNİN YÖRESİ	: Saray
GIYSİNİN TÜRÜ	: Çocuk Entarisi
HANGİ CİNSE AIT OLDUĞU	: Kız
KULLANILAN YAŞ	: Boyutlarına bakılarak 8-10 yaş olduğu düşünülebilir.
ESERLE İLGİLİ YAYINLAR	: (Barışta 1981:67, Tezcan 1991:73, Atasoy 1992: 260, Barışta 1994:296, Barışta 1995:62)
KULLANILAN KUMAŞ	: Zeminde seraser, Astarda ince dokunmuş pamuklu kumaş(bez), canfes kullanılmıştır.
KULLANILAN RENK	: Zemin metalik sarı, açık mavi, açık pembe, koyu mavi, koyu pembe, kahverengi, lacivert, mor, fıstık yeşili, bej, kiremit rengi, cam göbeği ve mercan rengi, Astar beyaz ve krem ile renklendirilmiştir.
KULLANILAN MALZEME	: Dikiş ipliği, ipek iplik, düğme, ipek kordon ve kumaş kullanılmıştır.
KULLANILAN DİKİŞ ÖZELLİĞİ	: Giysinin tüm birleşme dikişlerine oyulgama dikişi uygulanmıştır. Astarının yaka çevresi, ön kapama, etek ucu, etek ucu yırtmacı, kol ağzı ve kol ağzı yırtmacına pervaz geçirilmiştir.
KULLANILAN SÜSLEME YÖNTEM VE TEKNİĞİ	: Giysinin tüm yüzeyine ipek iplik ile sarma ve çin iğnesi tekniği uygulanarak süsleme yapılmıştır. Ön kapama ve kol ağzı yırtmacına elde ipek iplik ile örülmüş küçük düğmeler sıralanmıştır.
SÜSLEMEDE KULLANILAN MOTİF VE KOMPOZİSYON	: Metalik sarı zemin üzerine bir kökten çıkan "C" kıvrımlı çiçek dalları tüm yüzeye yerleştirilmiştir. Dalların üzerinde rokoko uslubu ile çeşitli renkler kullanılarak yapılmış çiçekler ve yapraklar bulunmaktadır.
GIYSİNİN BİÇİM VE DİKİM ÖZELLİKLERİ	: 92 cm. boyunda önden açık, oyuntulu yakalı, etek ucu yırtmaçlı, cepli, uzun kollu ve kol ağzı yırtmaçlı ve kol altı kuşludur. Yanlarda ve ön kapamada simetrik peşleri bulunmaktadır. Ön kapamada bele kadar ellibir adet süs amacıyla yapılmış düğmeler ile kol ağzı yırtmacında on adet kordon ilik düğme bulunmaktadır. Astarının yaka çevresi ön kapama, etek ucu, etek ucu yırtmacı ve kol ağzına pervaz geçirilmiştir.

FOTOĞRAF 36 ÇOCUK ENTARİSİ

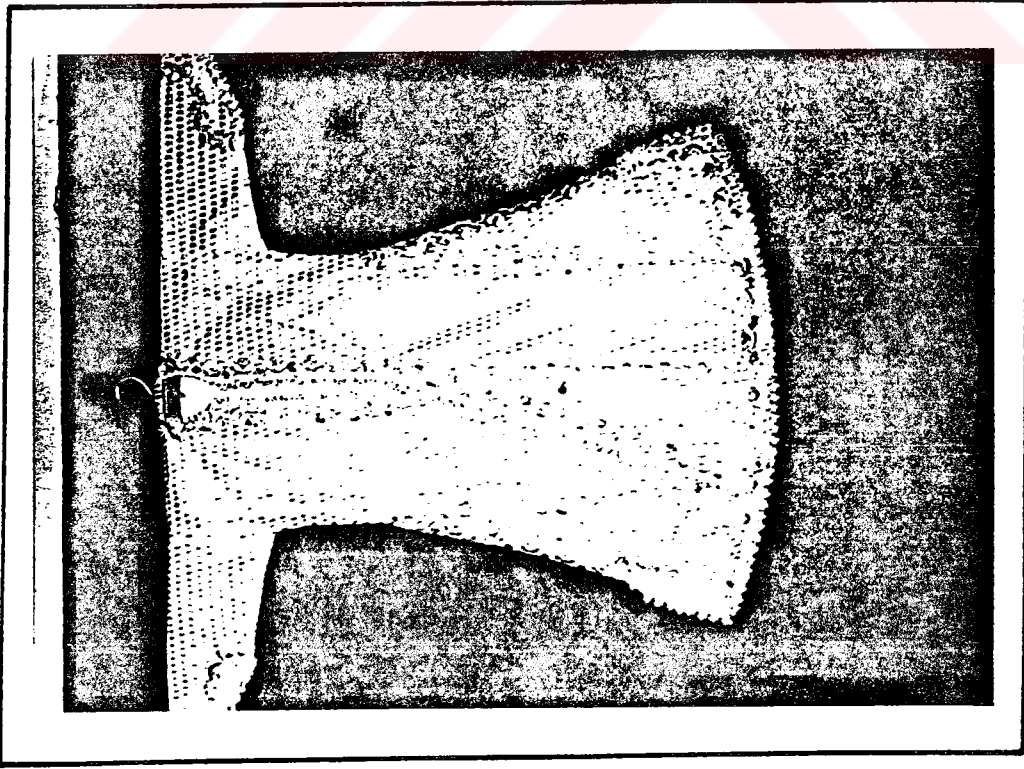
ÇİZİM 36a ÇOCUK ENTARİSİ TEKNİK ÇİZİMİ

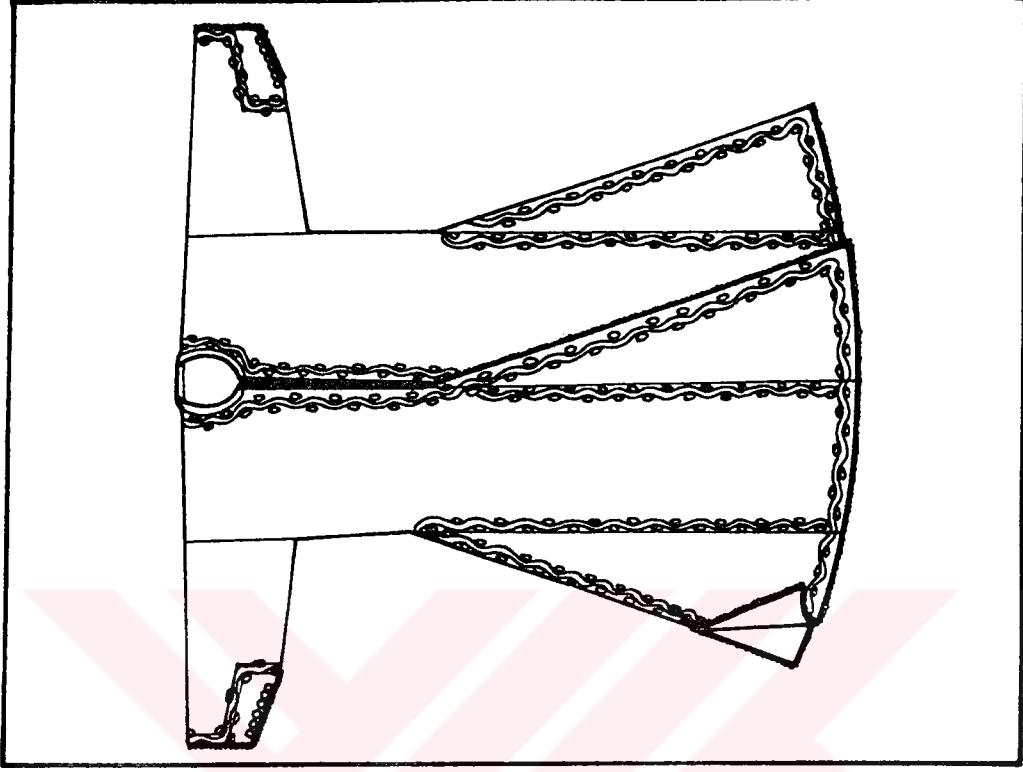

ÖRNEK NO	: 37
İLGİLİ KOLLEKSİYON	: Topkapı Sarayı Müzesi
İNCELEME TARİHİ	: 28/9/1994
ENVANTER NO	: 13/532
FOTOĞRAF NO	: 37
ÇİZİM NO	: 37a, 37b
KAYNAĞI	: Sultan Abdulhamid' in Kızı Saliha Sultan' a ait olduğu kaydedilmiştir.
BİLGİYİ NEREDEN ALDIĞI	: Topkapı Sarayı Müzesi Envanter Defteri
GIYSİNİN TARİHİ	: XVIII. Yüzyıl
GIYSİNİN YÖRESİ	: Saray
GIYSİNİN TÜRÜ	: Çocuk Entarisi
HANGİ CİNSE AİT OLDUĞU	: Kız
KULLANILAN YAŞ	: Boyutlarına bakılarak 5-7 yaş olduğu düşünülebilir.
ESERLE İLGİLİ YAYINLAR	: (Gürsu 1988:150, Tezcan 1992:161)
KULLANILAN KUMAŞ	: Zeminde sevai, Astarda ince dokunmuş pamuklu kumaş(bez), kullanılmıştır.
KULLANILAN RENK	: Zemin metalik sarı, beyaz, kırmızı ve yeşil, Astar beyaz ile renklendirilmiştir.
KULLANILAN MALZEME	: Dikiş ipliği, metal iplikli harç ve metal iplikli oya kullanılmıştır.
KULLANILAN DİKİŞ ÖZELLİĞİ	: Giysinin tüm birleşme dikişlerine oyulgama dikişi uygulanmıştır. Harçların giysiye tutturulmasında çırpma dikişi kullanılmıştır.
KULLANILAN SÜSLEME YÖNTEM VE TEKNİĞİ	: Giysi kumaş dokumu tekniği kullanılarak desenlendirilmiştir. Yaka çevresi, ön kapama, etek ucu, etek ucu yırtmacı, kol ağzı, kol ağzı yırtmacına metal iplikli harç ve oyalar geçirilmiş ve peş dikişlerinin üzerine metal iplikli harçlar yerleştirilerek süsleme yapılmıştır.
SÜSLEMEDE KULLANILAN MOTİF VE KOMPOZİSYON	: Beyaz zemin üzerine yeşil, kırmızı ve metalik sarı ile yapılmış çok küçük lale motiflidir. Motifler tüm yüzeye atlamalı sıralar ile yerleştirilmiştir. Kenarlardaki harçlar "S" kıvrımlı dallar ve bu dalların arasından çıkan küçük çiçek motiflidir.
GIYSİNİN BİÇİM VE DİKİM ÖZELLİKLERİ	: 70 cm. boyunda önden açık, oyuntulu yakalı, etek ucu yırtmaçlı, cepli, uzun kollu ve kol ağzı yırtmaçlıdır. Yanlarda ve ön kapamada simetrik peşleri bulunmaktadır. Yaka çevresi, ön kapama, etek ucu, etek ucu yırtmacı, kol ağzı, kol ağzı yırtmacına ve peş dikişlerin üzerine metal iplikli harç ve oyalar geçirilmiştir.

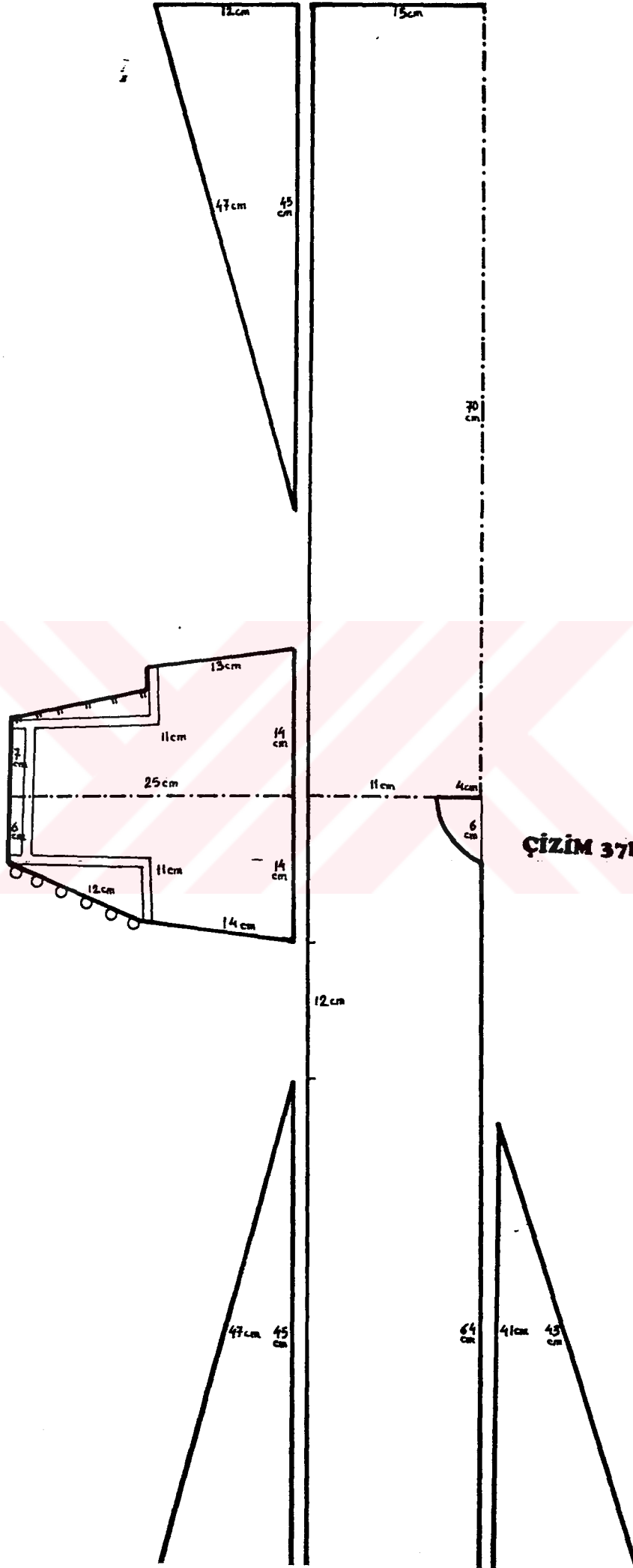

FOTOĞRAF 37 ÇOCUK ENTARİSİ

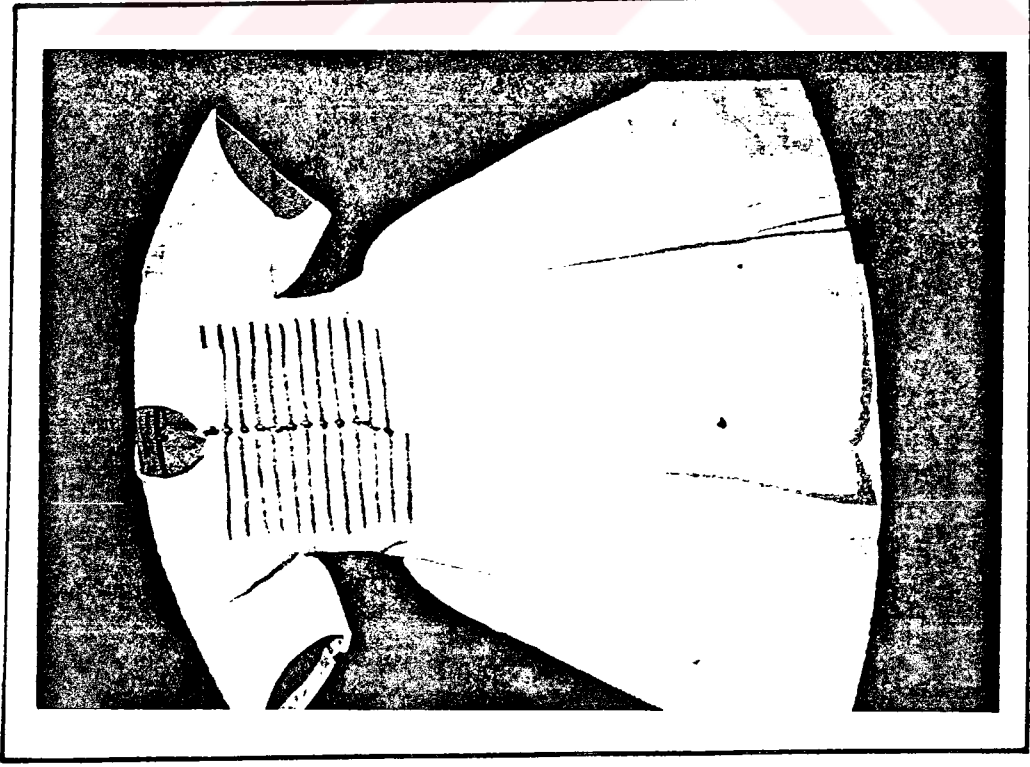

ÇİZİM 37a ÇOCUK ENTARİSİ TEKNİK ÇİZİMİ

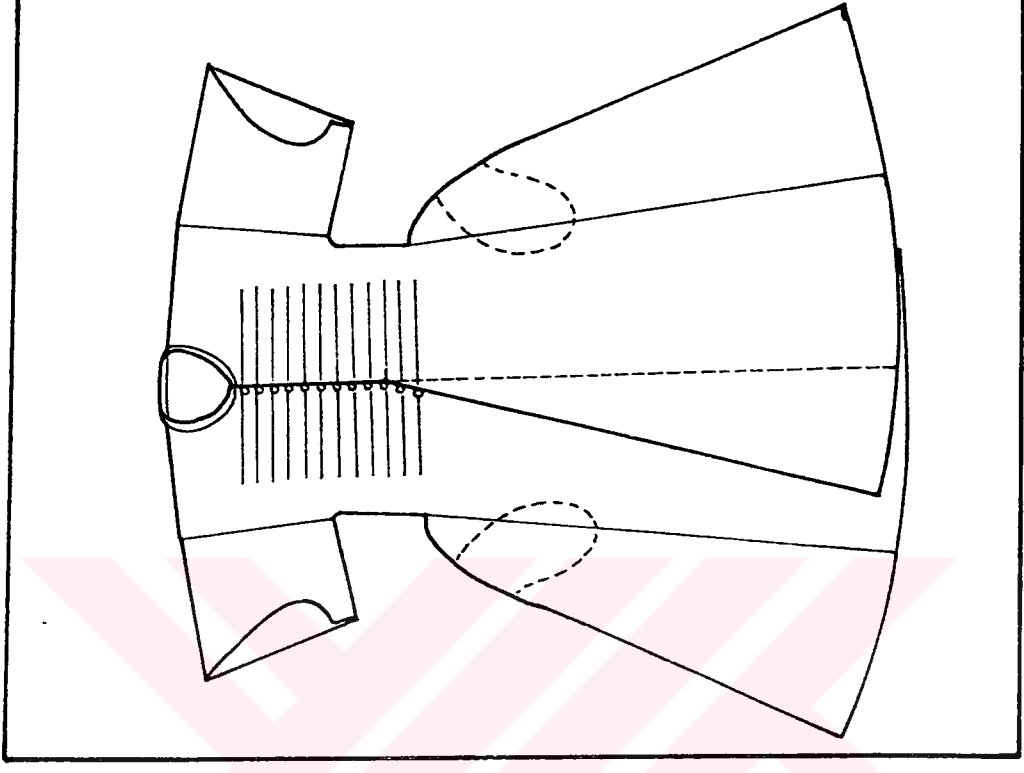

**ÇİZİM 37b ÇOCUK ENTARİSİ
KALIP ÇİZİMİ**

ÖRNEK NO	: 38
İLGİLİ KOLLEKSİYON	: Topkapı Sarayı Müzesi
İNCELEME TARİHİ	: 26/9/1994
ENVANTER NO	: 13/741
FOTOĞRAF NO	: 38
ÇİZİM NO	: 38a, 38b
KAYNAĞI	: I.Sultan Mahmud' a ait olduğu kaydedilmiştir.
BİLGİYİ NEREDEN ALDIĞI	: Topkapı Sarayı Müzesi Envanter Defteri
GIYSİNİN TARİHİ	: XVIII. Yüzyıl
GIYSİNİN YÖRESİ	: Saray
GIYSİNİN TÜRÜ	: Çocuk Kaftanı
HANGİ CİNSE AİT OLDUĞU	: Erkek
KULLANILAN YAŞ	: Boyutlarına bakılarak 10-12 yaş olduğu düşünülebilir.
ESERLE İLGİLİ YAYINLAR	: -
KULLANILAN KUMAŞ	: Zeminde taraklı atlas, Astarda ince dokunmuş pamuklu kumaş(bez) canfes kullanılmıştır.
KULLANILAN RENK	: Zemin koyu sarı, turuncu ve metalik sarı, Astar beyaz ve turuncu ile renklendirilmiştir.
KULLANILAN MALZEME	: Dikiş ipliği, ipek-metal iplikli şerit, düğme, metal iplikli kordon ve kumaş kullanılmıştır.
KULLANILAN DİKİŞ ÖZELLİĞİ	: Giysinin tüm birleşme dikişlerine oyulgama dikişi uygulanmıştır. Astarının yaka çevresi, ön kapama, etek ucu, etek ucu yırtmacı ve kol ağzına pervaz geçirilmiştir.
KULLANILAN SÜSLEME YÖNTEM VE TEKNİĞİ	: Giysi kumaş dokuma tekniği kullanılarak desenlendirilmiştir. Ön kapamada elde metal iplikli kordon ile örülmüş düğmeler yer almaktadır. Ön bedende düğmelerin bulunduğu hatta şeritlerle süsleme yapılmıştır. Kaftanın astarının yaka çevresi ön kapama, etek ucu, etek ucu yırtmacı ve kol kenarlarına farklı renk kumaş kullanılarak pervaz geçirilmiştir.
SÜSLEMEDE KULLANILAN MOTİF VE KOMPOZİSYON	: -
GIYSİNİN BİÇİM VE DİKİM ÖZELLİKLERİ	: 93 cm. boyunda önden açık, oyuntulu yakalı,etek ucu yırtmacılı, cepli, kısa kollu ve kolları önden içeriye doğru oyuntuludur. Yanlarda simetrik olan peşleri, ön kapamada bele kadar oniki adet düğmesi, kordon iliği ve onikişer adet şeriti bulunmaktadır.Yanları bel hizasından dışarıya doğru çıkıntılıdır. Astarının tüm çevresine pervaz geçirilmiştir.

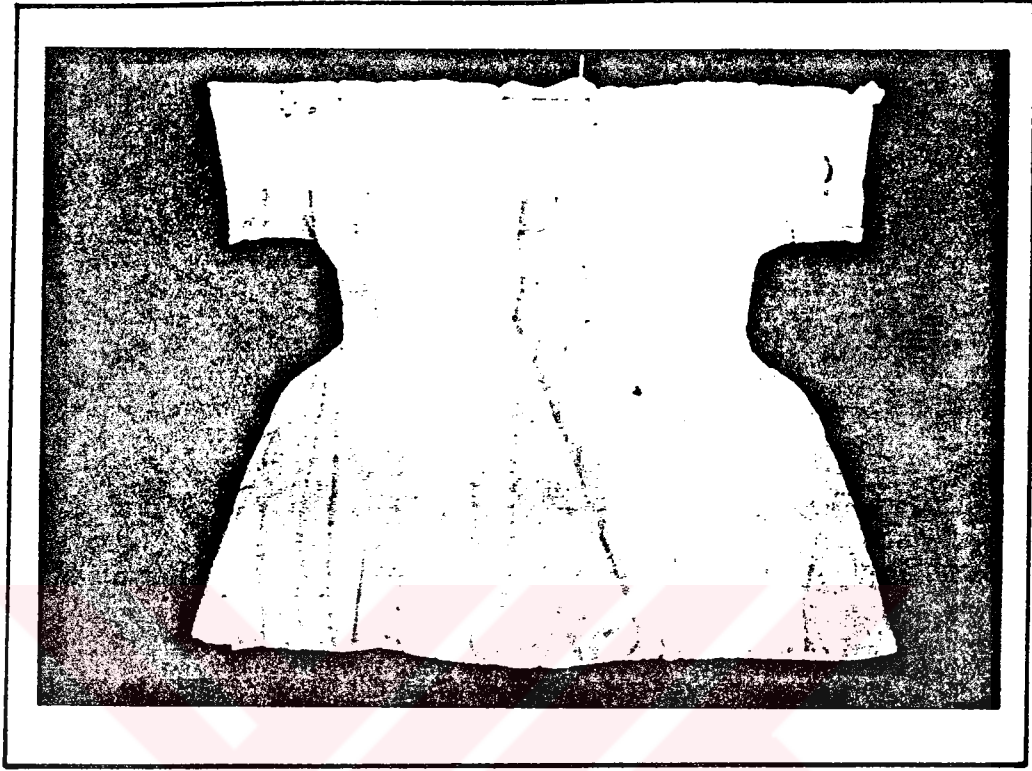
FOTOĞRAF 38 ÇOCUK KAFTANI

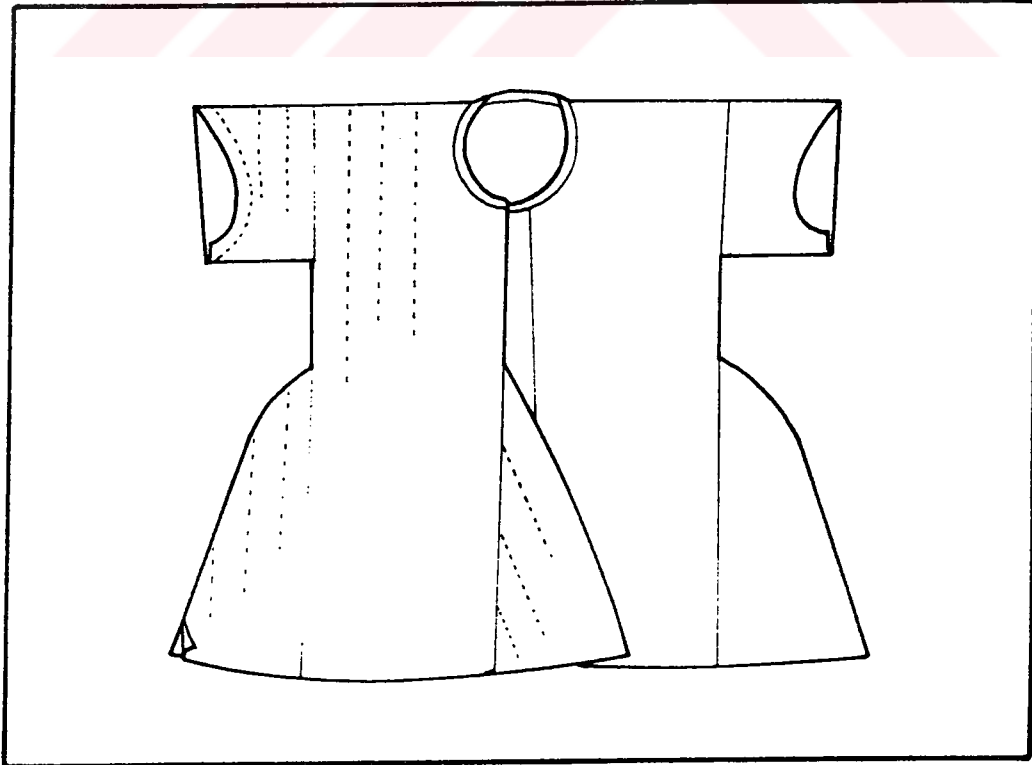
ÇİZİM 38a ÇOCUK KAFTANI TEKNİK ÇİZİMİ

ÖRNEK NO	: 39
İLGİLİ KOLLEKSİYON	: Topkapı Sarayı Müzesi
İNCELEME TARİHİ	: 26/9/1994
ENVANTER NO	: 13/696
FOTOĞRAF NO	: 39
ÇİZİM NO	: 39a, 39b
KAYNAĞI	: I.Sultan Mahmud' a ait olduğu kaydedilmiştir.
BİLGİYİ NEREDEN ALDIĞI	: Topkapı Sarayı Müzesi Envanter Defteri
GIYSİNİN TARİHİ	: XVIII. Yüzyıl
GIYSİNİN YÖRESİ	: Saray
GIYSİNİN TÜRÜ	: Çocuk Kaftanı
HANGİ CİNSE AİT OLDUĞU	: Erkek
KULLANILAN YAŞ	: Boyutlarına bakılarak 2-4 yaş olduğu düşünülebilir.
ESERLE İLGİLİ YAYINLAR	: -
KULLANILAN KUMAŞ	: Zeminde ipekli kumaş, Astarda ince dokunmuş pamuklu kumaş(bez), kullanılmıştır.
KULLANILAN RENK	: Zemin sarı, Astar beyaz ile renklendirilmiştir.
KULLANILAN MALZEME	: Dikiş ipliği ve pamuk kullanılmıştır.
KULLANILAN DİKİŞ ÖZELLİĞİ	: Giysinin tüm birleşme dikişlerine oyulgama dikişi uygulanmıştır.
KULLANILAN SÜSLEME YÖNTEM VE TEKNİĞİ	: Giysinin yaka çevresi, ön kapama, etek ucu, etek ucu yırtmacı ve kol kenarlarına 2 mm. içeriden oyulgama dikişi ile süsleme yapılmıştır. Ayrıca tüm yüzey dikey çizgili 3 cm. aralıklı kapitone ile süslenmiştir.
SÜSLEMEDE KULLANILAN MOTİF VE KOMPOZİSYON	: -
GIYSİNİN BİÇİM VE DİKİM ÖZELLİKLERİ	: 45 cm. boyunda önden açık, oyuntulu yakalı, etek ucu yırtmacı, kısa kollu ve kolları önden içeriye doğru oyuntuludur. Yanlarda simetrik, ön kapamada asimetrik peşleri bulunmaktadır. Yanları bel hizasından dışarıya doğru çıkıntılıdır. Astarı ile kumaş arasına kumaş geçirilerek dikey çizgiler biçiminde kapitone yapılarak dubledenmiştir.

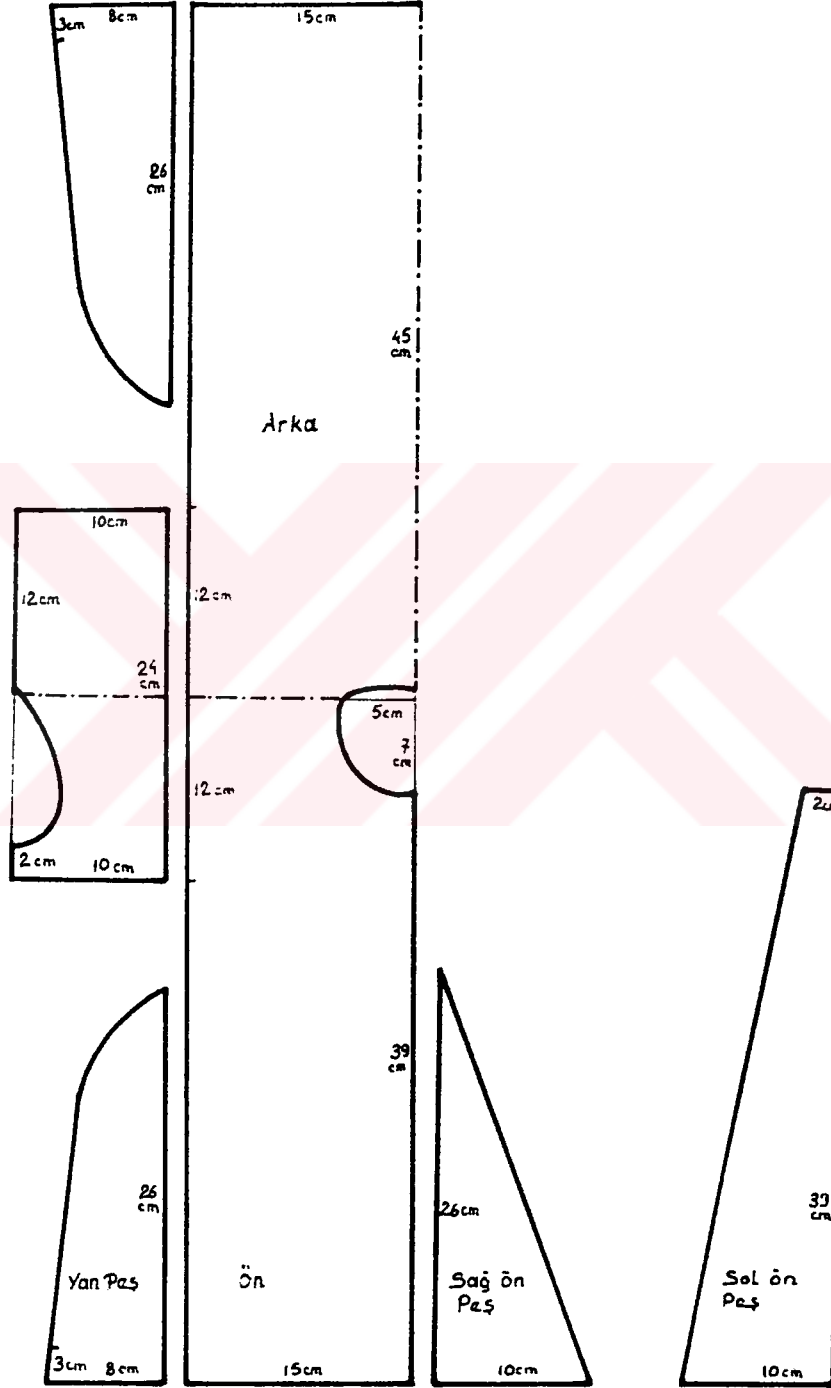

FOTOĞRAF 39 ÇOCUK KAFTANI

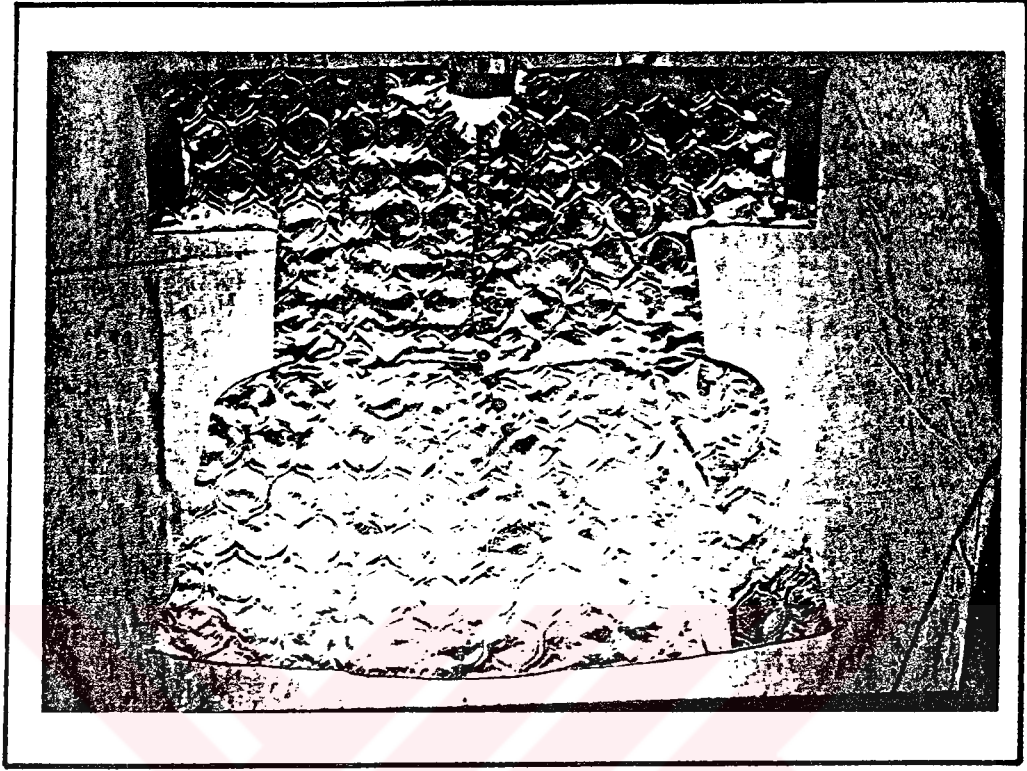
ÇİZİM 39a ÇOCUK KAFTANI TEKNİK ÇİZİMİ

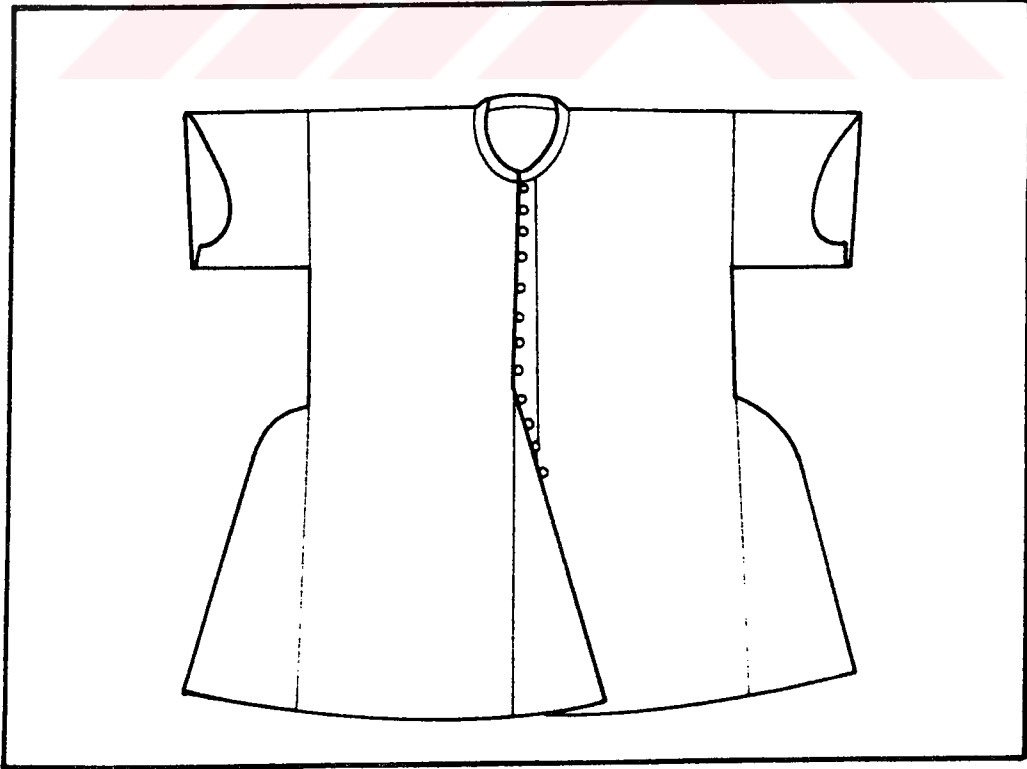

ÇİZİM 39b ÇOCUK KAFTANI KALIP ÇİZİMİ

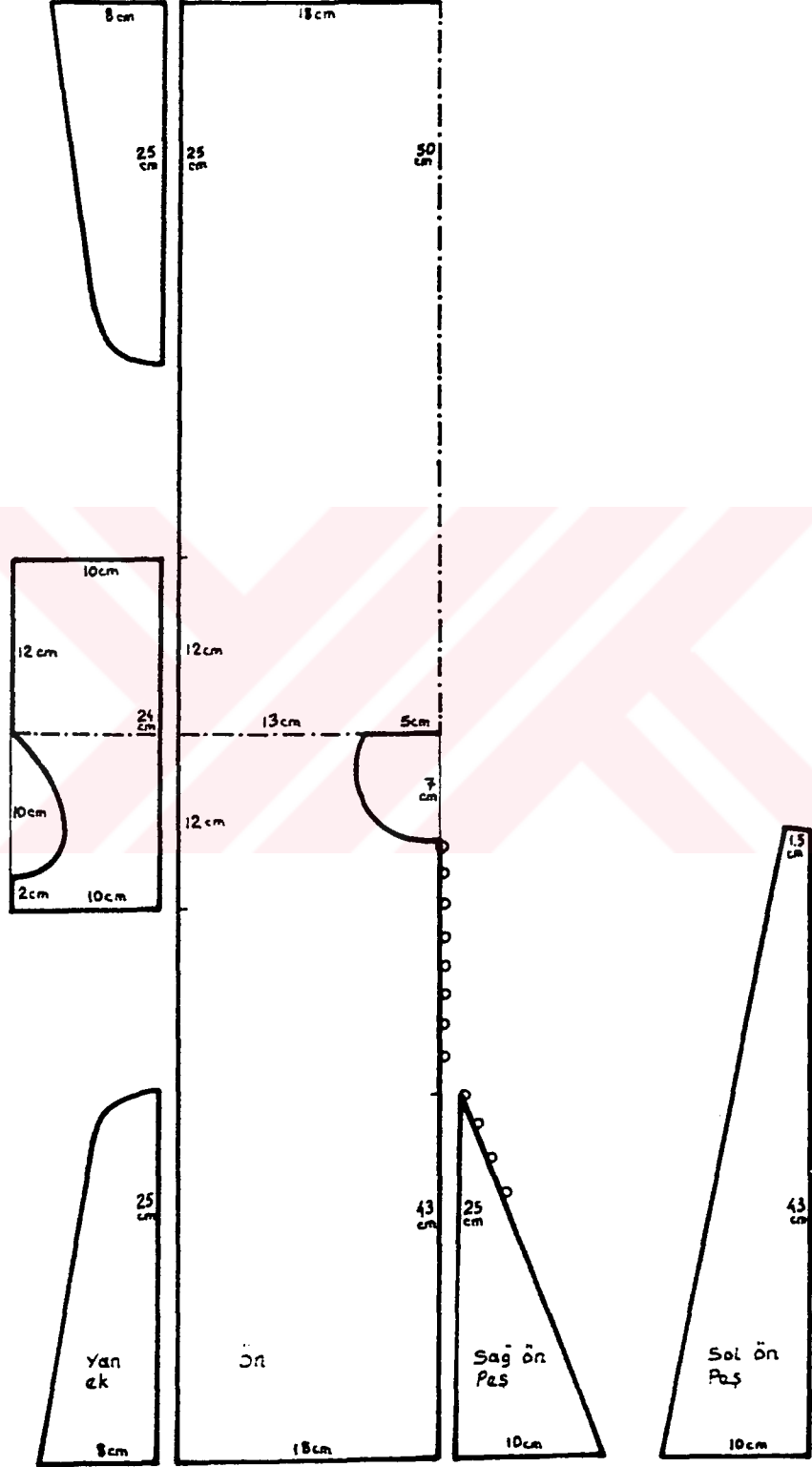
ÖRNEK NO	: 40
İLGİLİ KOLLEKSİYON	: Topkapı Sarayı Müzesi
İNCELEME TARİHİ	: 28/9/1994
ENVANTER NO	: 13/573
FOTOĞRAF NO	: 40
ÇİZİM NO	: 40a, 40b
KAYNAĞI	: -
BİLGİYİ NEREDEN ALDIĞI	: Topkapı Sarayı Müzesi Envanter Defteri
GİYSİNİN TARİHİ	: XVIII. Yüzyıl
GİYSİNİN YÖRESİ	: Saray
GİYSİNİN TÜRÜ	: Çocuk Kaftanı
HANGİ CİNSE AİT OLDUĞU	: Kız-Erkek
KULLANILAN YAŞ	: Boyutlarına bakılarak 2-3 yaş olduğu düşünülebilir.
ESERLE İLGİLİ YAYINLAR	: -
KULLANILAN KUMAŞ	: Zeminde baskılı atlas, Astarda ince dokunmuş pamuklu kumaş(bez), atlas kullanılmıştır.
KULLANILAN RENK	: Zemin koyu sarı, Astar beyaz ve koyu yeşil ile renklendirilmiştir.
KULLANILAN MALZEME	: Dikiş ipliği, düğme ve ipek kordon kullanılmıştır.
KULLANILAN DİKİŞ ÖZELLİĞİ	: Giysinin tüm birleşme dikişlerine oyulgama dikişi uygulanmıştır. Astarının yaka çevresi, ön kapama, etek ucu, etek ucu yırtmacı ve kol ağzına pervaz geçirilmiştir.
KULLANILAN SÜSLEME YÖNTEM VE TEKNİĞİ	: Giysinin kumaşı atlas üzerine baskı (pres) yapılarak desenlendirilmiştir. Ön kapamada elde ipek iplikli kordon ile örülmüş düğmeler yer almaktadır. Kaftanın astarının yaka çevresi ön kapama, etek ucu, etek ucu yırtmacı ve kol kenarlarına farklı renk kumaş kullanılarak pervaz geçirilmiştir.
SÜSLEMEDE KULLANILAN MOTİF VE KOMPOZİSYON	: Tüm yüzeye yan yana sıralanmış nar motifleri yerleştirilmiştir.
GİYSİNİN BİÇİM VE DİKİM ÖZELLİKLERİ	: 50 cm. boyunda önden açık, oyuntulu yakalı, kısa kollu ve kolları önden içeriye doğru oyuntuludur. Yanlarda simetrik ön kapamada asimetrik peşleri, ön kapamada oniki adet düğmesi ve kordon iliği bulunmaktadır. Yanları bel hizasından dışarıya doğru çıkıntılıdır. Astarının tüm çevresine pervaz geçirilmiştir. Giysiye yapılan desenlendirme giysi dikildikten sonra uygulanmıştır.

FOTOĞRAF 40 ÇOCUK KAFTANI

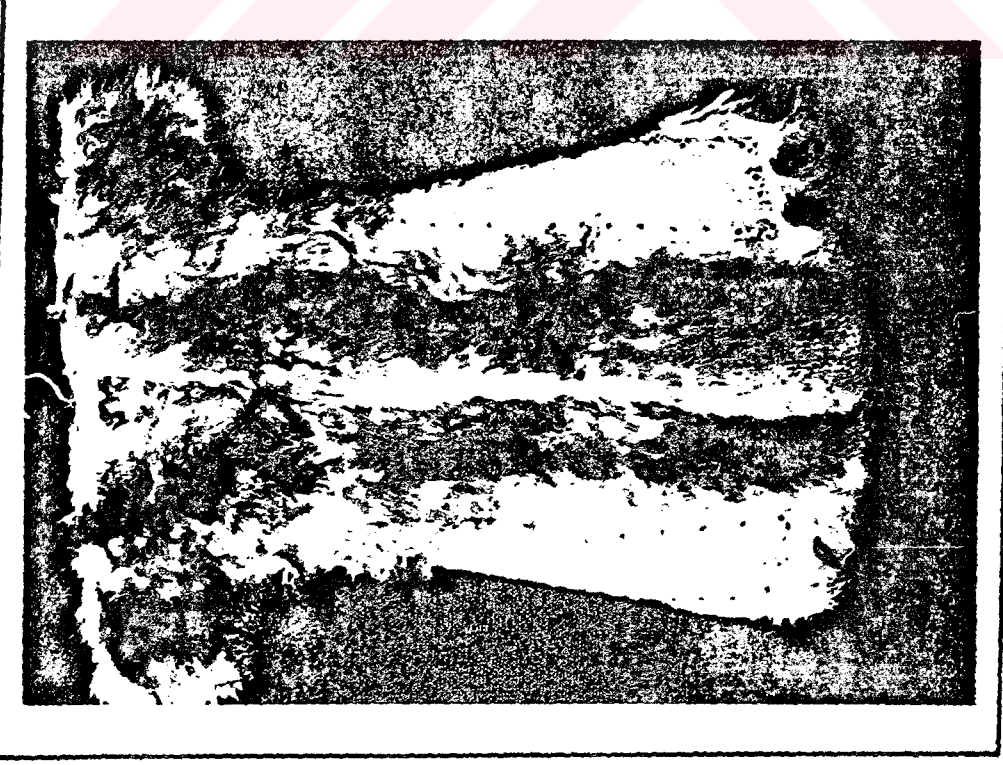

ÇİZİM 40a ÇOCUK KAFTANI TEKNİK ÇİZİMİ

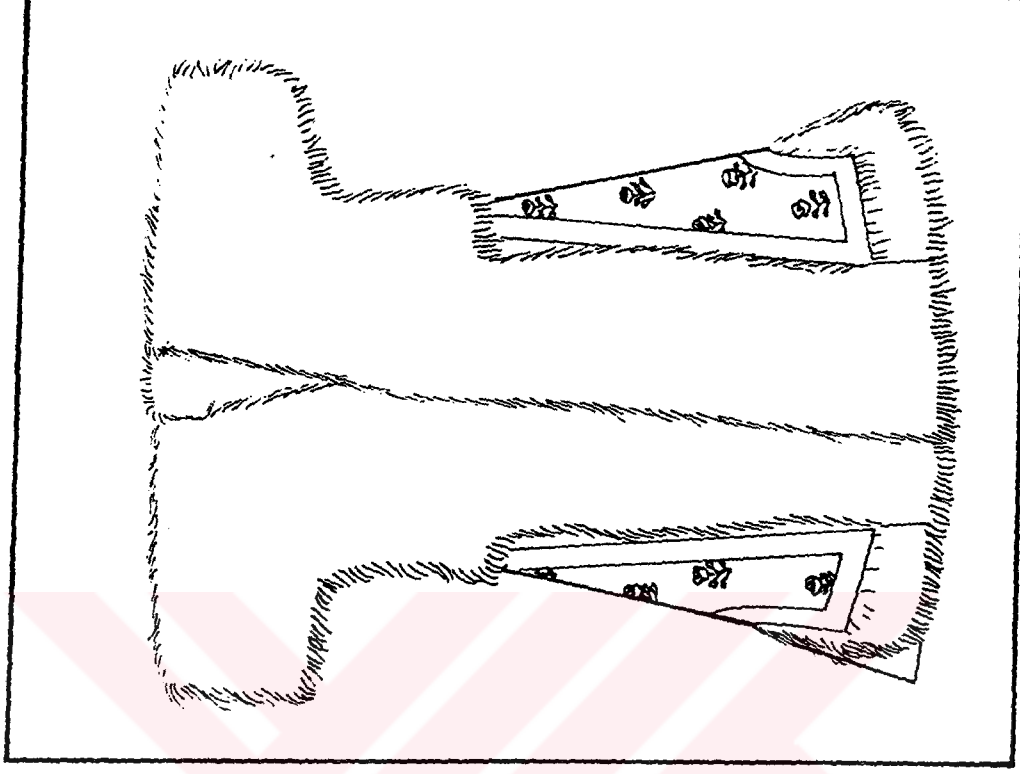

ÇİZİM 40b ÇOCUK KAFTANI KALIP ÇİZİMİ

ÖRNEK NO	: 41
İLGİLİ KOLLEKSİYON	: Topkapı Sarayı Müzesi
İNCELEME TARİHİ	: 26/9/1994
ENVANTER NO	: 13/825
FOTOĞRAF NO	: 41
ÇİZİM NO	: 41a, 41b
KAYNAĞI	: Hıbetullah Sultan' a ait olduğu kaydedilmiştir.
BİLGİYİ NEREDEN ALDIĞI	: Topkapı Sarayı Müzesi Envanter Defteri
GİYSİNİN TARİHİ	: XVIII. Yüzyıl
GİYSİNİN YÖRESİ	: Saray
GİYSİNİN TÜRÜ	: Çocuk Kürkü
HANGİ CİNSE AİT OLDUĞU	: Kız
KULLANILAN YAŞ	: Boyutlarına bakılarak 8-10 yaş olduğu düşünülebilir.
ESERLE İLGİLİ YAYINLAR	: -
KULLANILAN KUMAŞ	: Zeminde lahuraki ve kürk, Astarda kürk kullanılmıştır.
KULLANILAN RENK	: Zemin açık sarı, kahverengi, mavi, beyaz, pembe, yeşil, metalik sarı ve gümüş rengi, Astar kahverengi ile renklendirilmiştir.
KULLANILAN MALZEME	: Dikiş ipliğı, ipek iplik, metal iplikli harç kullanılmıştır.
KULLANILAN DİKİŞ ÖZELLİĞİ	: Giysinin tüm birleşme dikişlerine oyulgama dikiş i uygulanmıştır. Harçlar ile kürk dikişlerinde çırpma dikiş i kullanılmıştır.
KULLANILAN SÜSLEME YÖNTEM VE TEKNİĞİ	: Zemin kumaşını tüm yüzeyine ipek iplik ile verrev pesent, düz pesent ve sarma nakış tekniğı uygulanmıştır. Dikişlerin üzerine, etek ucu ve etek ucu yırtmacına metal -ipek iplikli harçlar geçirilmiştir.
SÜSLEMEDE KULLANILAN MOTİF VE KOMPOZİSYON	: Sarı renkli zemin üzerine beyaz, pembe ve yeşil renklerle yapılmış gül dalı motiflidir. Desen tüm yüzeye atlamalı sıralar ile yerleştirilmiştir. Harçlar geometrik ve küçük çiçek motiflidir.
GİYSİNİN BİÇİM VE DİKİM ÖZELLİKLERİ	: 74 cm. boyunda önden açık, oyuntulu yakalı, etek ucu yırtmaçlı, kısa kolludur. Yanlarda simetrik peşleri bulunmaktadır. Giysinin iç i ve üstünün bir bölümü samur kürk kaplıdır. Tüm dikişlerin üzerine, etek ucuna ve etek ucu yırtmacına 2 cm. genişliğinde harç geçirilmiştir.

FOTOĞRAF 41 ÇOCUK KÜRKÜ

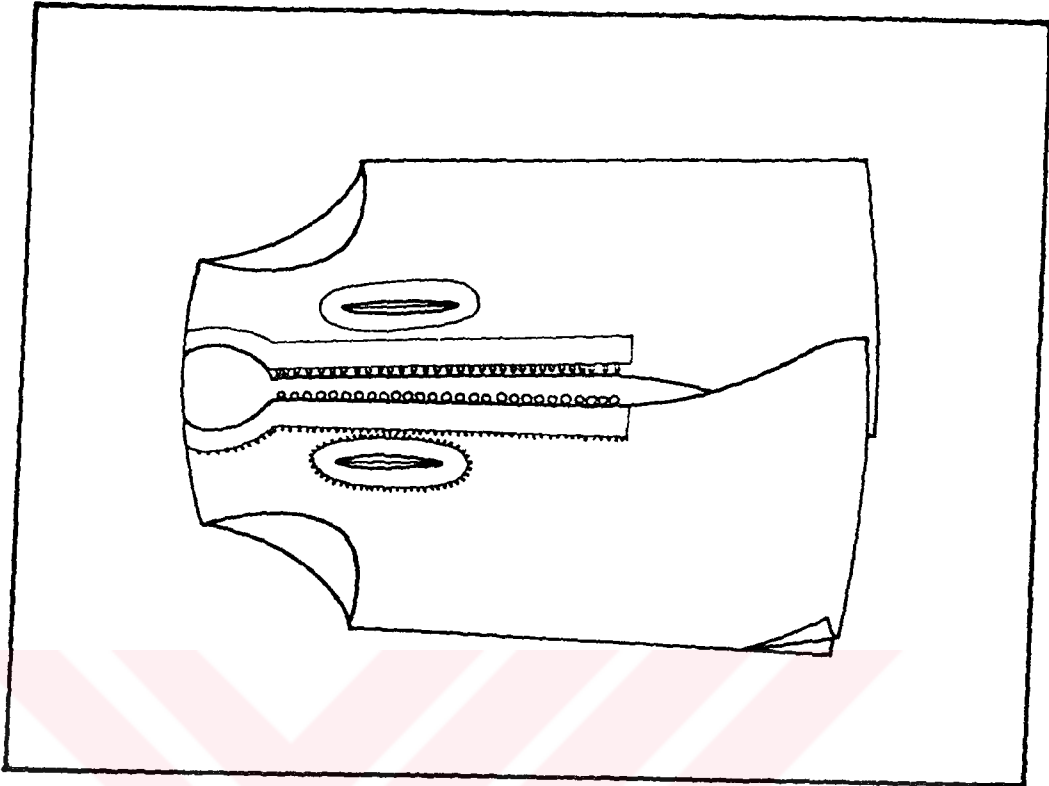

ÇİZİM 41a ÇOCUK KÜRKÜ TEKNİK ÇİZİMİ

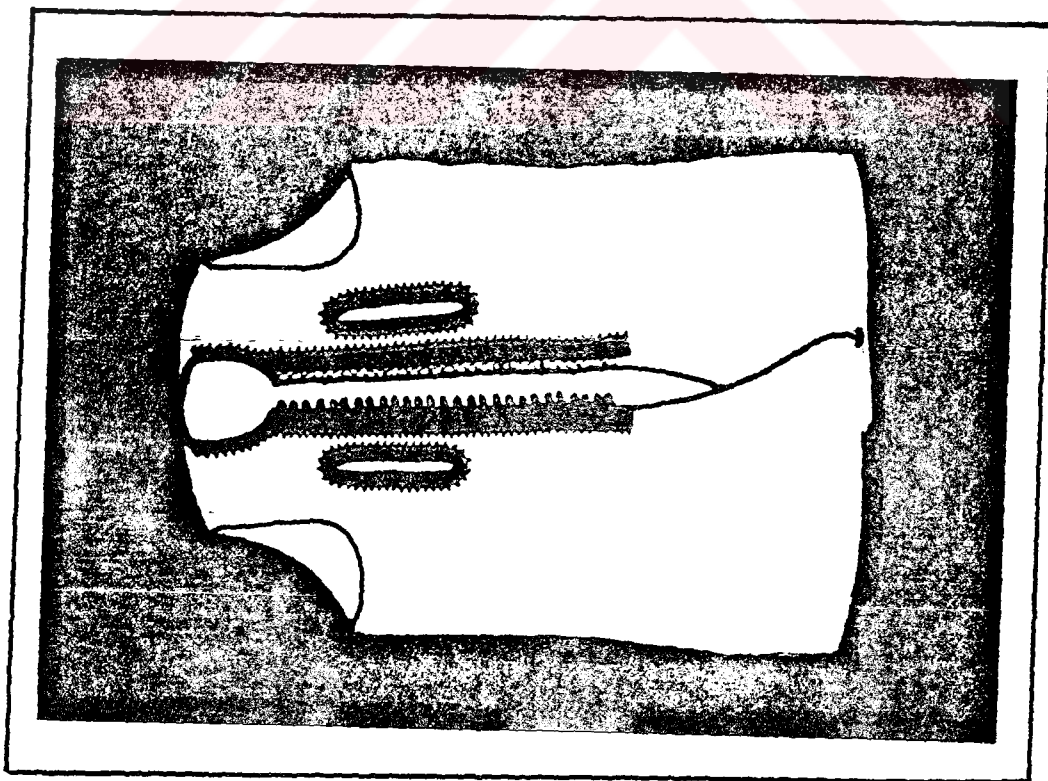

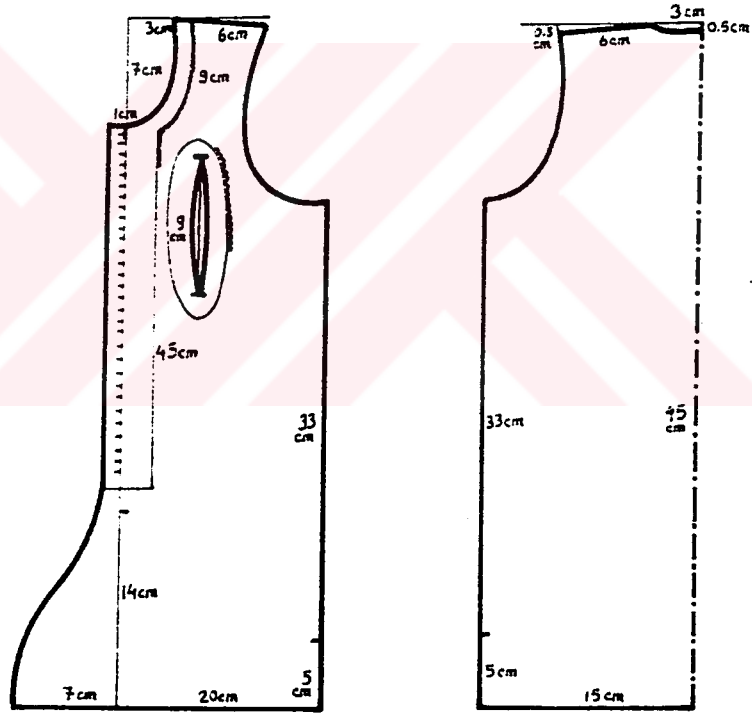
ÖRNEK NO	: 42
İLGİLİ KOLLEKSİYON	: Topkapı Sarayı Müzesi
İNCELEME TARİHİ	: 26/9/1994
ENVANTER NO	: 13/603
FOTOĞRAF NO	: 42
ÇİZİM NO	: 42a, 42b
KAYNAĞI	: -
BİLGİYİ NEREDEN ALDIĞI	: Topkapı Sarayı Müzesi Envanter Defteri
GIYSİNİN TARİHİ	: XVIII. Yüzyıl
GIYSİNİN YÖRESİ	: Saray
GIYSİNİN TÜRÜ	: Çocuk Yeleği
HANGİ CİNSE AİT OLDUĞU	: Kız
KULLANILAN YAŞ	: Boyutlarına bakılarak 6-8 yaş olduğu düşünülebilir.
ESERLE İLGİLİ YAYINLAR	: -
KULLANILAN KUMAŞ	: Zeminde lahuraki, Astarda ince dokunmuş pamuklu kumaş(bez), kullanılmıştır.
KULLANILAN RENK	: Zemin koyu pembe, siyah ve yeşilimsi sarı, Astar beyaz ile renklendirilmiştir.
KULLANILAN MALZEME	: Dikiş ipliği, düğme, ipek kaytan, ipek harç ve ipek kordon kullanılmıştır.
KULLANILAN DİKİŞ ÖZELLİĞİ	: Giysinin tüm birleşme dikişlerine oyulgama dikişi, harçlar ve kaytanlar giysiye tutturulurken çırpma dikişi, astar giysiye geçirilirken kapalı baskı uygulanmıştır.
KULLANILAN SÜSLEME YÖNTEM VE TEKNİĞİ	: Giysinin yaka çevresi, ön kapama, kol çevresi, etek ucu yırtmacı ve cep çevresine kaytan ve ipek harç geçirilmiştir. Ön kapamada elde ipek ile örülmüş düğmeler bulunmaktadır.
SÜSLEMEDE KULLANILAN MOTİF VE KOMPOZİSYON	: -
GIYSİNİN BİÇİM VE DİKİM ÖZELLİKLERİ	: 45 cm. boyunda, önden açık, oyuntulu yakalı, yarık ilik cepli, etek ucu yırtmaçlı ve kolsuzdur. Ön kapamada yirmiyedi adet kordon ilik düğmesi bulunmaktadır. Yaka çevresi, ön kapama ve cep çevresine harç, ön kapama, etek ucu yırtmacı ve kol çevresine kaytan geçirilmiştir.

ÇİZİM 42a ÇOCUK YELEĞİ TEKNİK ÇİZİMİ

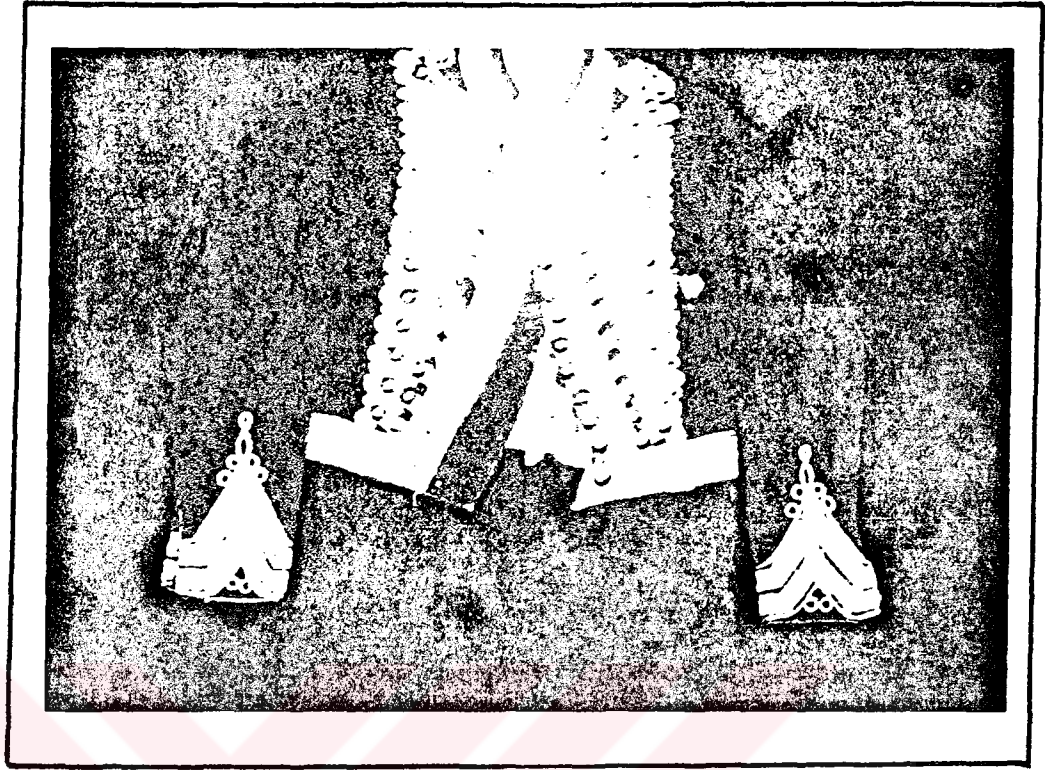

FOTOĞRAF 42 ÇOCUK YELEĞİ

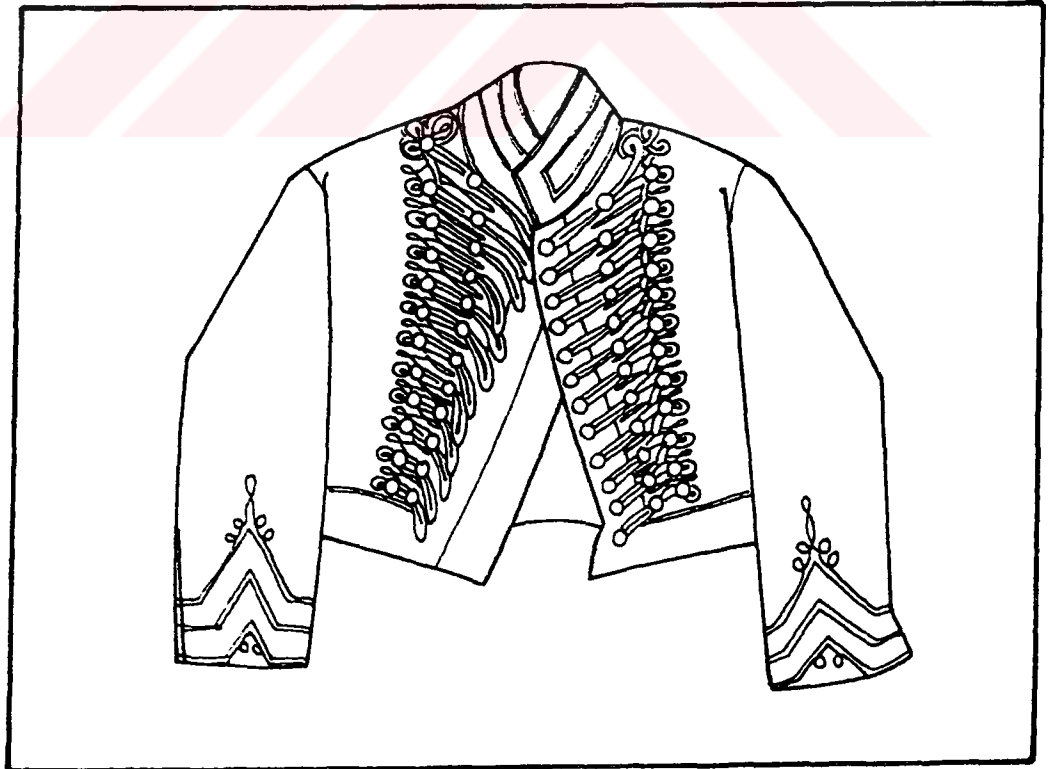

ÇİZİM 42b ÇOCUK YELEĞİ KALIP ÇİZİMİ

ÖRNEK NO	: 43
İLGİLİ KOLLEKSİYON	: Topkapı Sarayı Müzesi
İNCELEME TARİHİ	: 26/9/1994
ENVANTER NO	: 13/145
FOTOĞRAF NO	: 43
ÇİZİM NO	: 43
KAYNAĞI	: -
BİLGİYİ NEREDEN ALDIĞI	: Topkapı Sarayı Müzesi Envanter Defteri
GIYSİNİN TARİHİ	: XIX. Yüzyıl
GIYSİNİN YÖRESİ	: Saray
GIYSİNİN TÜRÜ	: Çocuk Ceketİ
HANGİ CİNSE AİT OLDUĞU	: Erkek
KULLANILAN YAŞ	: Boyutlarına bakılarak 10-12 yaş olduğu düşünülebilir.
ESERLE İLGİLİ YAYINLAR	: -
KULLANILAN KUMAŞ	: Zeminde çuha Astarda ipek kumaş kullanılmıştır.
KULLANILAN RENK	: Zemin kırmızı ve gümüş rengi, Astar sarı ile renklendirilmiştir.
KULLANILAN MALZEME	: Dikiş ipliği, metal iplikli şerit, metal iplikli kordon, metal iplikli harç ve metal düğme kullanılmıştır.
KULLANILAN DİKİŞ ÖZELLİĞİ	: Giysinin tüm birleşme dikişlerine makinada düz dikiş, astar giysiye geçirilirken kapalı baskı uygulanmıştır.
KULLANILAN SÜSLEME YÖNTEM VE TEKNİĞİ	: Giysinin ön ve arka bedeni, kol ağzı, yaka çevresi ve etek ucu metal iplikli harç, metal iplikli kordon ve metal iplikli şeritlerle süslenmiştir. Ön kapamaya metal düğmeler dikilmiştir.
SÜSLEMEDE KULLANILAN MOTİF VE KOMPOZİSYON	: -
GIYSİNİN BİÇİM VE DİKİM ÖZELLİKLERİ	: Önden açık, hakim yakalı, uzun takma kollu, kısa tören çocuk ceketidir. Ön beden, arka beden, kol ağzı, yaka çevresi ve etek ucuna metal iplikli şerit kordon, harçlar ve metal düğmeler ile süslemeler yapılmıştır. Giyside süsleme ve kapama amacı ile altmış adet düğme bulunmaktadır.

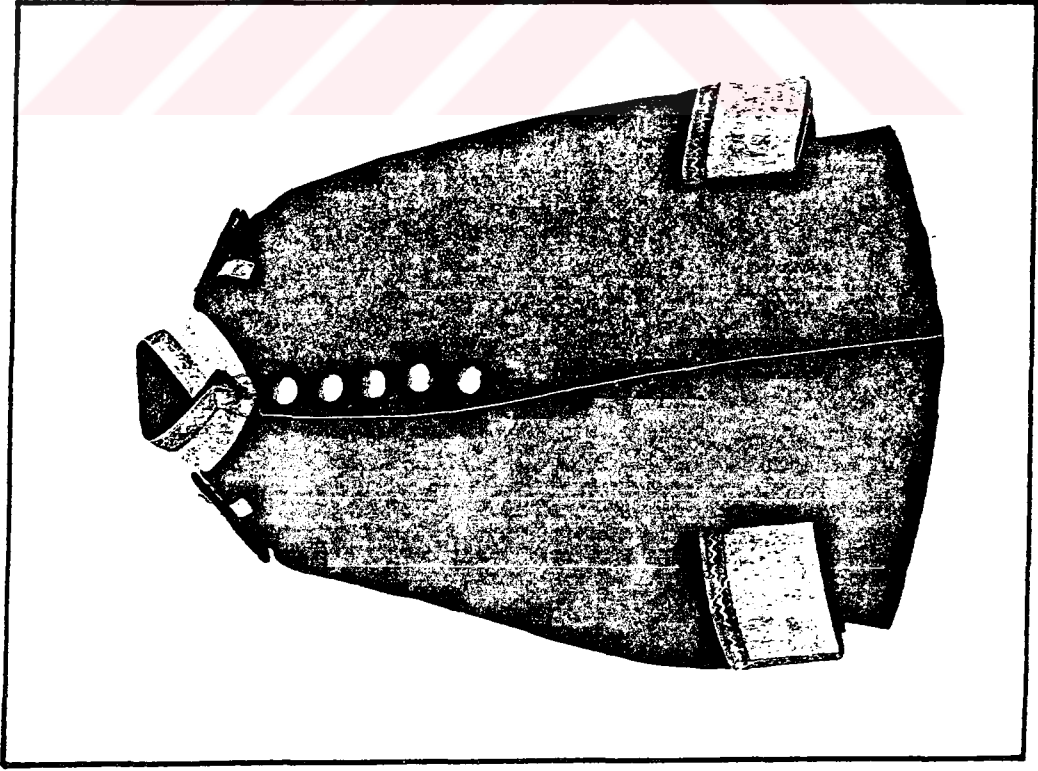
FOTOĞRAF 43 ÇOCUK CEKETİ

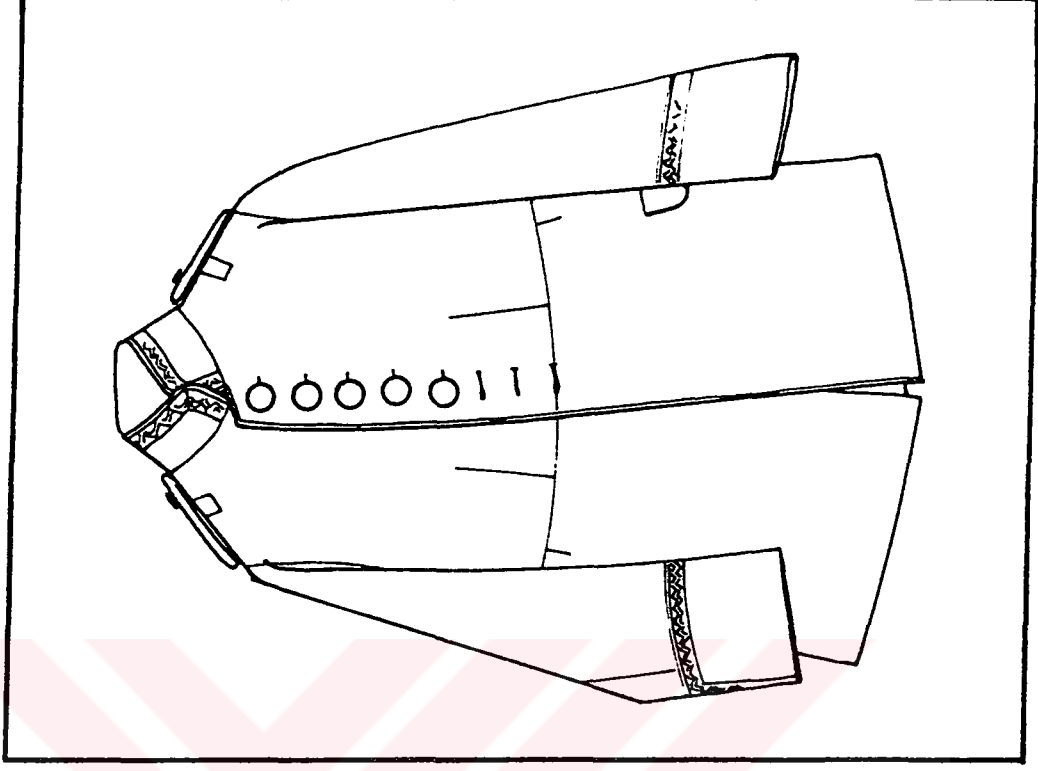
ÇİZİM 43a ÇOCUK CEKETİ TEKNİK ÇİZİMİ

ÖRNEK NO : 44
İLGİLİ KOLLEKSİYON : Topkapı Sarayı Müzesi
İNCELEME TARİHİ : 26/9/1994
ENVANTER NO : 13/2155
FOTOĞRAF NO : 44
ÇİZİM NO : 44
KAYNAĞI : -
BİLGİYİ NEREDEN ALDIĞI : Topkapı Sarayı Müzesi Envanter Defteri
GIYSİNİN TARİHİ : XIX. Yüzyıl
GIYSİNİN YÖRESİ : Saray
GIYSİNİN TÜRÜ : Çocuk Ceketi
HANGİ CİNSE AİT OLDUĞU : Erkek
KULLANILAN YAŞ : Boyutlarına bakılarak 10-12 yaş olduğu düşünülebilir.
ESERLE İLGİLİ YAYINLAR : -
KULLANILAN KUMAŞ : **Zeminde** çuha **Astarda** saten kullanılmıştır.
KULLANILAN RENK : **Zemin** siyah, gri ve sarı, **Astar** lacivert ile renklendirilmiştir.
KULLANILAN MALZEME : Dikiş ipliği, düğme, vatka(pamuk), metal iplikli harç, tela ve kumaş kullanılmıştır.
KULLANILAN DİKİŞ ÖZELLİĞİ : Giysinin tüm birleşme dikişlerine makinada düz dikiş uygulanmıştır. Astar giysiye geçirilirken kapalı baskı kullanılmıştır. Ön kapamaya makinada biye geçirilmiştir.
KULLANILAN SÜSLEME YÖNTEM VE TEKNİĞİ : Giysinin yaka çevresi, kol ağzı ve epoletlerinin çevresine metal iplikli harç geçirilmiştir. Yaka, kol kapağı ve ön kapamaya geçirilen biyede farklı renkli kumaş kullanılmıştır. Ön kapamada büyük metal düğmeler giysiyi süslemiştir.
SÜSLEMEDE KULLANILAN MOTİF VE KOMPOZİSYON : -
GIYSİNİN BİÇİM VE DİKİM ÖZELLİKLERİ : 68 cm. boyunda önden açık, hakim yakalı, uzun takma kollu tören çocuk ceketidir. Yaka, kol kapağı farklı renkli kumaş ile çalışılmıştır. Yaka çevresi, kol kapakları ve epoletlerin çevresine metal iplikli harç geçirilmiştir. Ön kapamada bele kadar sekiz adet metal düğmeleri bulunmaktadır. Ön kapamada farklı renkli kumaş kullanılarak biye çalışılmıştır. Belden kesik olarak çalışılan ceketin arka ortası yırtmaçlıdır.

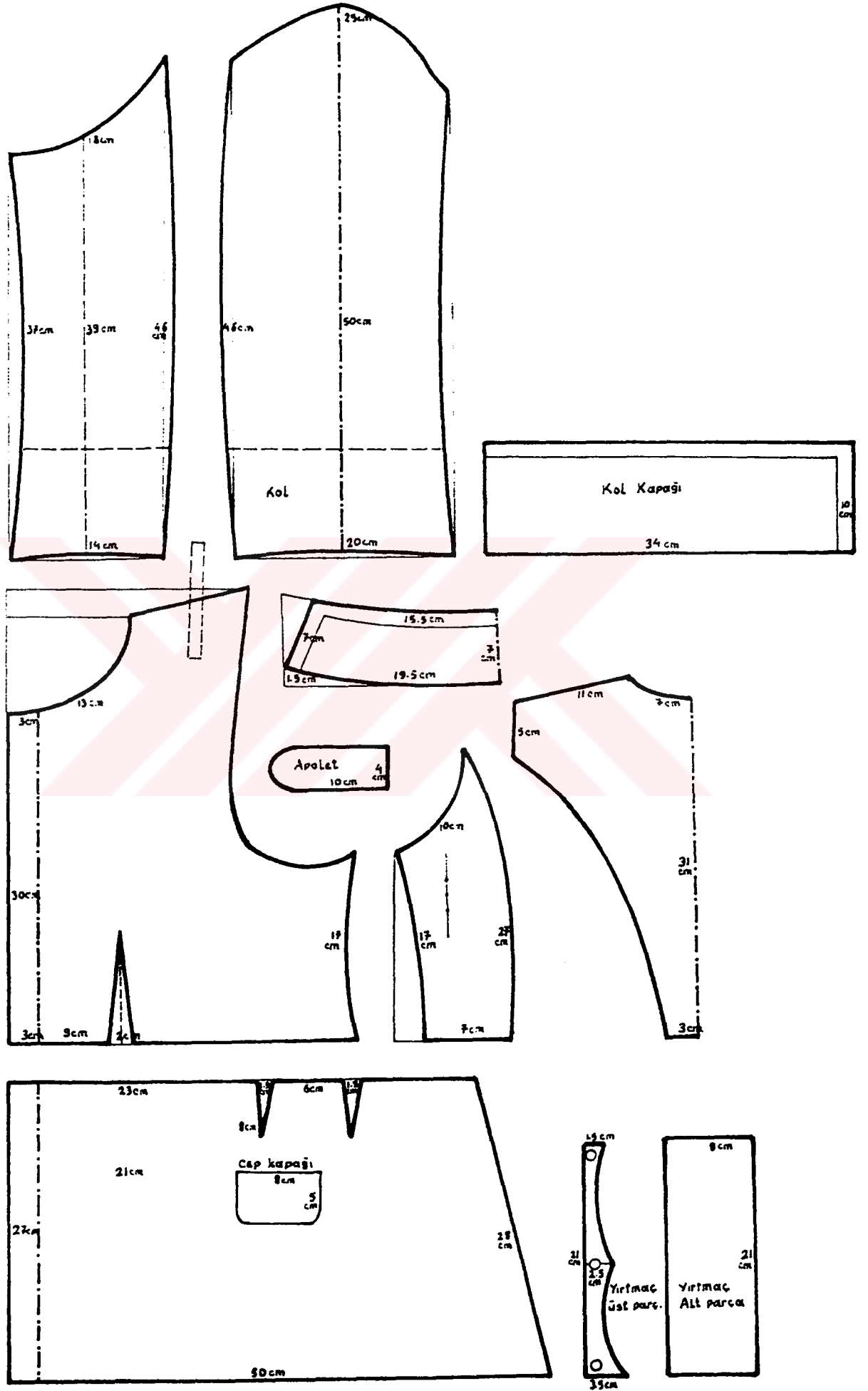

FOTOĞRAF 44 ÇOCUK CEKETİ

ÇİZİM 44a ÇOCUK CEKETİ TEKNİK ÇİZİMİ

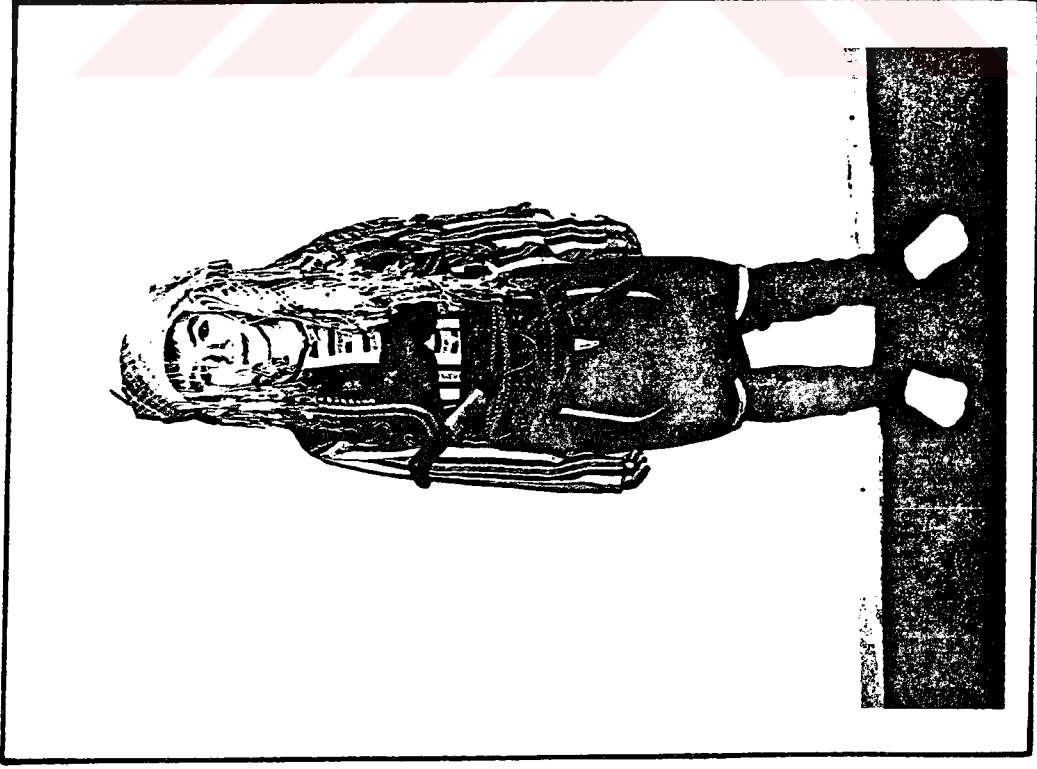

ÇİZİM 44b ÇOCUK CEKETİ KALIP ÇİZİMİ

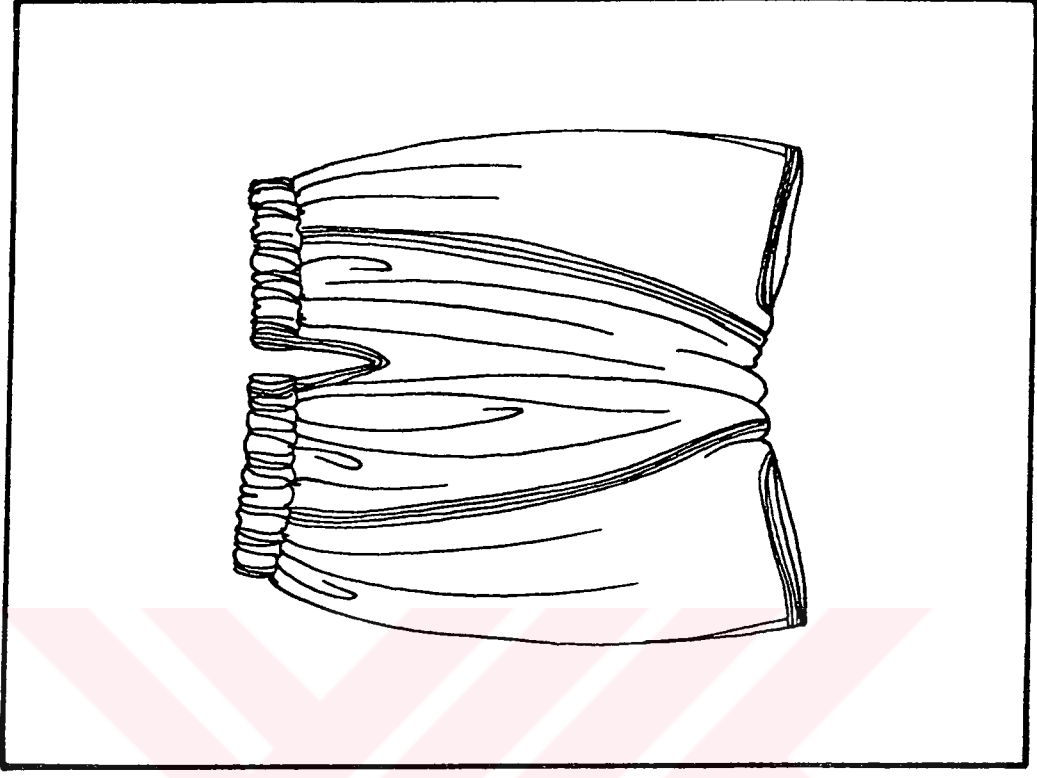
ÖRNEK NO	: 45
İLGİLİ KOLLEKSİYON	: Ahmet Haldun Eralp Özel Koleksiyonu
İNCELEME TARİHİ	: 11/01/1994
ENVANTER NO	: -
FOTOĞRAF NO	: 45a, 45b, 45c
ÇİZİM NO	: 45a, 45b, 45c, 45d, 45e
KAYNAĞI	: -
BİLGİYİ NEREDEN ALDIĞI	: Ahmet Haldun Eralp
GİYSİNİN TARİHİ	: XIX. Yüzyıl
GİYSİNİN YÖRESİ	: Kütahya
GİYSİNİN TÜRÜ	: Çocuk Cepken, Gömlek ve Şalvarı
HANGİ CİNSE AİT OLDUĞU	: Erkek
KULLANILAN YAŞ	: Boyutlarına bakılarak 8-10 yaş olduğu düşünülebilir.
ESERLE İLGİLİ YAYINLAR	: -
KULLANILAN KUMAŞ	: Zeminde çuha ve kutnu, Astarda ipek kumaş kullanılmıştır.
KULLANILAN RENK	: Zemin koyu kahverengi, metalik sarı, siyah, sarı, krem rengi ve yağ yeşili, Astar yavru ağzı ile renklendirilmiştir.
KULLANILAN MALZEME	: Dikiş ipliği, metal iplikli kaytan, metal iplikli kordon, düğme ve metal iplikli harç kullanılmıştır.
KULLANILAN DİKİŞ ÖZELLİĞİ	: Giysinin cepken ve şalvar dikişlerinde oyulgama dikişi kullanılmıştır. Gömlek daha sonra dikildiği için makinada düz dikiş kullanılmıştır. Cepken astarının giysiye geçirilmesinde kapalı baskı kullanılmıştır.
KULLANILAN SÜSLEME YÖNTEM VE TEKNİĞİ	: Sarkanın ön beden, arka beden ve kollarının üzerine kordon tutturma tekniği kullanılarak süsleme yapılmıştır. Yaka çevresi, ön kapama, etek ucu, kol çevresi, omuz ve yan dikişlerinin üzerine metal iplikli kaytan geçirilmiştir. Ayrıca ön kapama ve kol ağzına elde örülmüş kordon düğmeler dikilmiştir. Şalvarın birleşme dikişlerinin üzerine ve paça kenarlarına metal iplikli harç geçirilmiştir.
SÜSLEMEDE KULLANILAN MOTİF VE KOMPOZİSYON	: Ön bedende kahverengi zemin üzerine metalik sarı kordon ile yaka ve ön kapama çevresine "S" kıvrımlı dallar ve bu dalların arasına stilize çiçek motifleri yerleştirilmiştir. Yanda alt köşeden yukarıya doğru bir kökten çıkmış çiçek ve yaprak buketi bulunmaktadır. Arka bedende bir kökten çıkan, omuzlara doğru üç dala ayrılan çiçek yaprak ve buğday dalları tüm yüzeye uygulanmıştır. Kol üzerinde de aynı tip dal ve çiçek motifleri bulunmaktadır.

**GIYSİNİN BİÇİM VE
DİKİM ÖZELLİKLERİ**

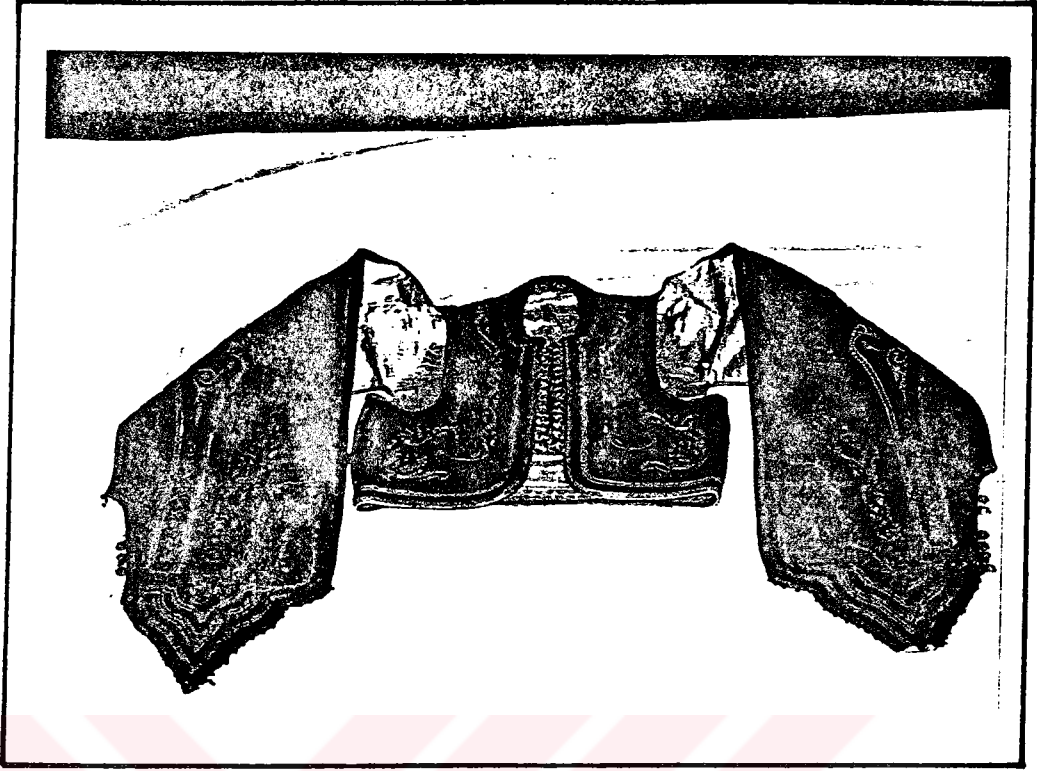
: Giysi cepken, şalvar ve gömlek olmak üzere üç parçadan oluşmuştur. Sarka; 33 cm. boyunda, önden açık, oyuntulu yakalı, kolları arkadan tutturulmuş, kol altı açık ve kol ucu sivridir. Yaka çevresi, ön kapama, etek ucu, kol çevresi ve dikişlerinin üzerine metal iplikli kaytangeçirilmiştir. Giysinin tüm yüzeyine kordon tutturma tekniği kullanılarak süsleme yapılmıştır. Ön kapamada karşılıklı onüçer adet metal iplikli kordon ile örülmüş, üzeri mercanlı büyük düğmeler, Kol ağzında sekizer adet daha küçük düğmeler bulunmaktadır. kol ağzındaki düğmelerin bazıları eksiktir. Giysinin içi ipek astarlıdır. Şalvar; 37 cm. boyunda, dizlere kadar uzunluktadır. Dikişlerinin üzerine ve paçalarının kenarlarına metal iplikli kaytan ile süsleme yapılan şalvarın beli uçkurludur. Gömlek; önden açık, hakim yakalı, uzun kollu ve kol altı kuşludur. Ön kapamada 5 adet, manşetlerde 2 adet düğmesi bulunmaktadır. Gömleğin patında örme ilikler yer almaktadır.

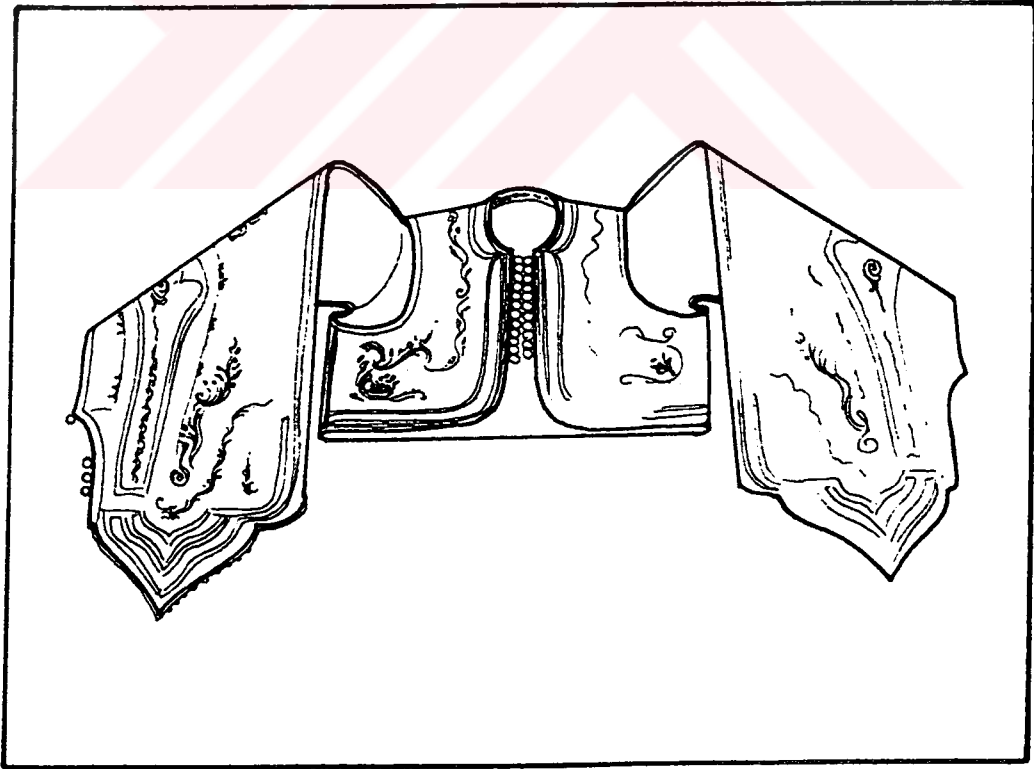
FOTOĞRAF 45a ÇOCUK CEPKEN TAKIM

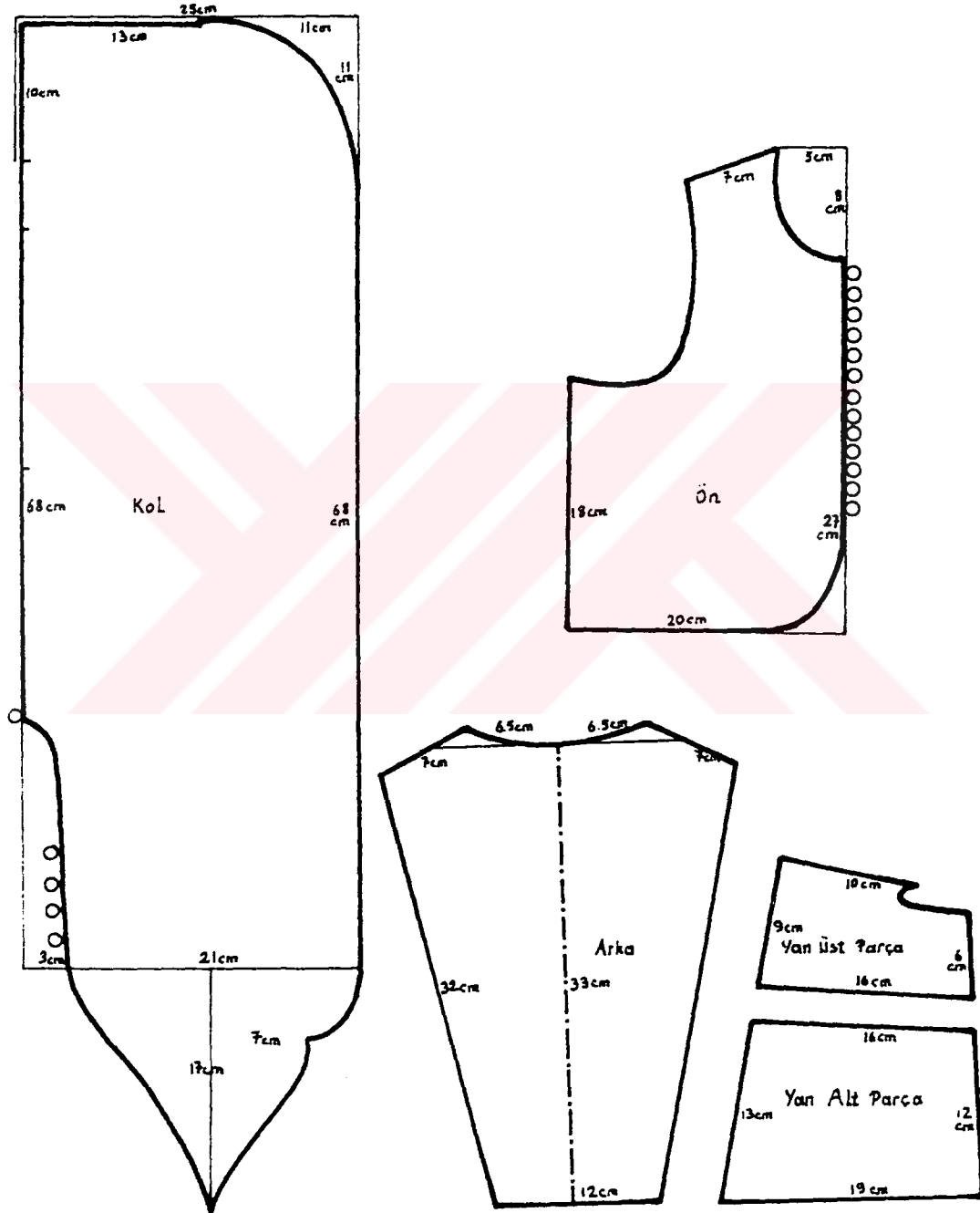
ÇİZİM 45d ÇOCUK ŞALVARI TEKNİK ÇİZİMİ

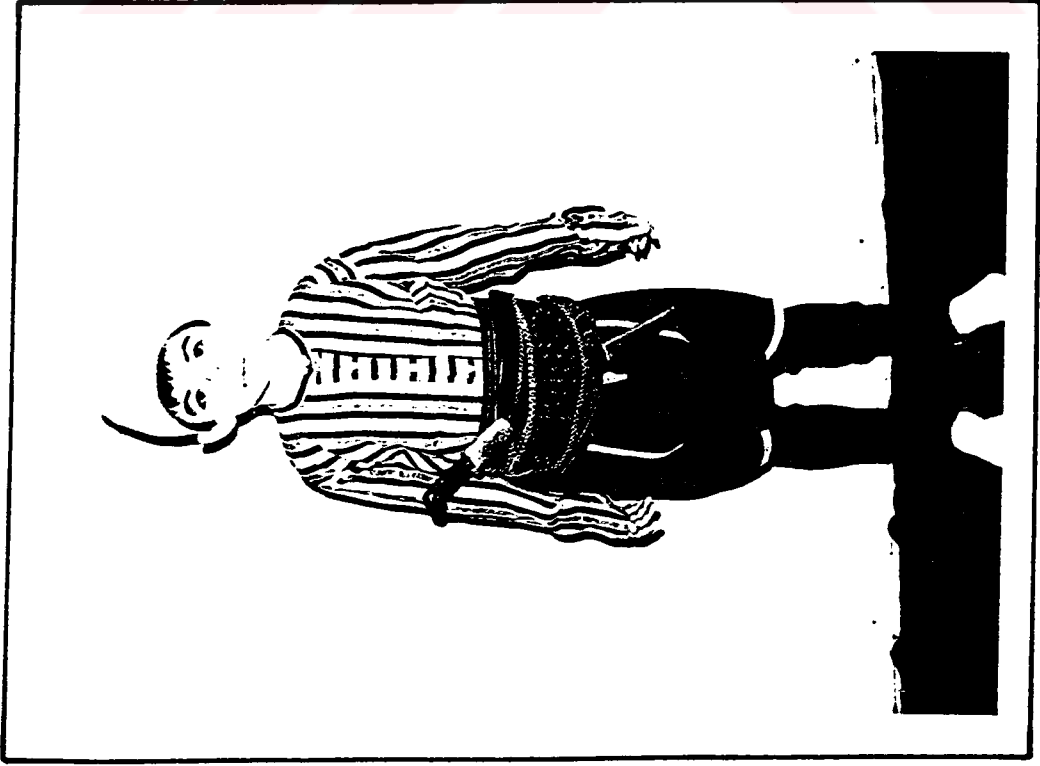
FOTOĞRAF 45b ÇOCUK CEPKENİ

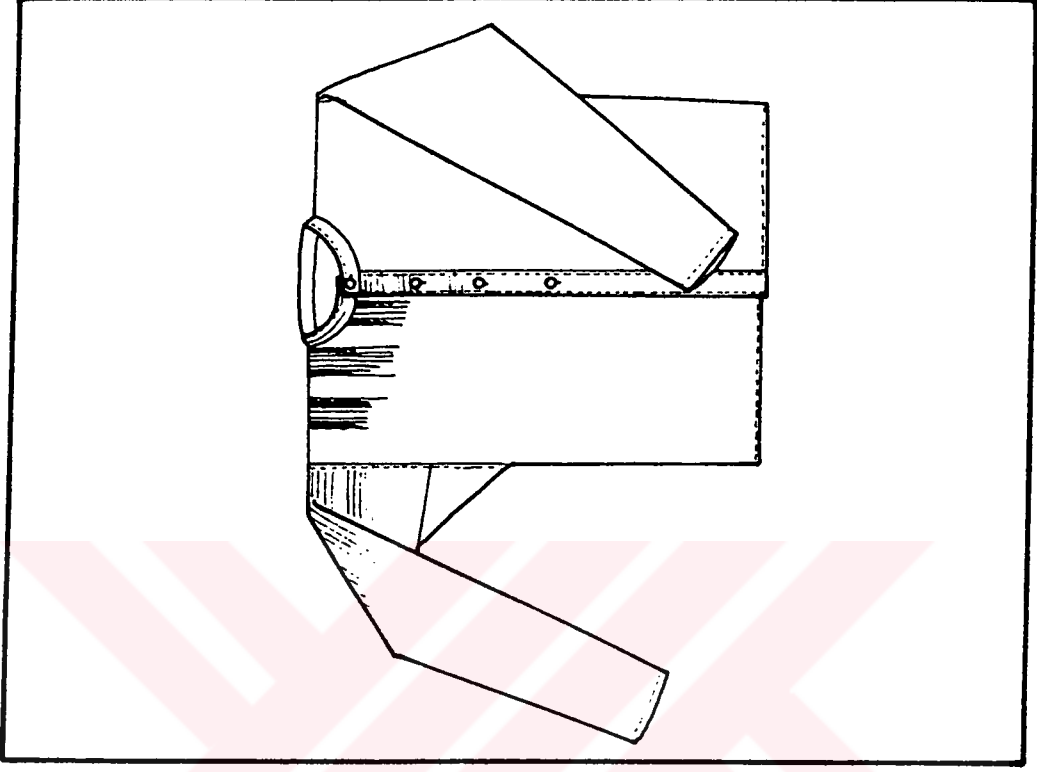
ÇİZİM 45a ÇOCUK CEPKENİ TEKNİK ÇİZİMİ

ÇİZİM 45b ÇOCUK CEPKENİ KALIP ÇİZİMİ

FOTOĞRAF 45c ÇOCUK GÖMLEĞİ

ÇİZİM 45c ÇOCUK GÖMLEĞİ TEKNİK ÇİZİMİ

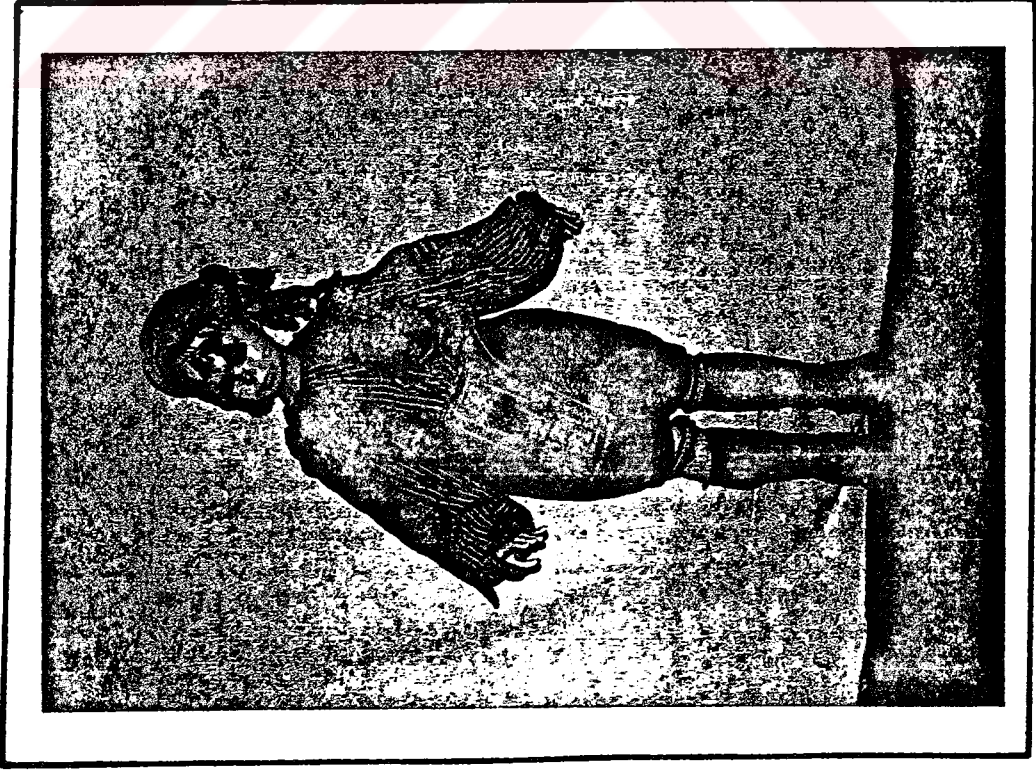
ÖRNEK NO	: 46
İLGİLİ KOLLEKSİYON	: Afyon müzesi
İNCELEME TARİHİ	: 12/01/1994
ENVANTER NO	: 859
FOTOĞRAF NO	: 46a, 46b, 46c
ÇİZİM NO	: 46a,46b, 46c, 46d, 46e, 46f, 46g
KAYNAĞI	: -
BİLGİYİ NEREDEN ALDIĞI	: Afyon Müzesi Envanter Defteri
GIYSİNİN TARİHİ	: XIX. Yüzyıl
GIYSİNİN YÖRESİ	: Eskişehir
GIYSİNİN TÜRÜ	: Çocuk cepken, yelek, şalvar, tozluk ve silahlığı
HANGİ CİNSE AİT OLDUĞU	: Erkek
KULLANILAN YAŞ	: Boyutlarına bakılarak 8-10 yaş olduğu düşünülebilir.
ESERLE İLGİLİ YAYINLAR	: -
KULLANILAN KUMAŞ	: Zeminde çuha, kutnu ve kaşe, Astarda ince dokunmuş pamuklu kumaş(bez) ve ipek kumaş kullanılmıştır.
KULLANILAN RENK	: Zemin koyu mavi, metalik sarı, siyah, kırmızı, beyaz ve kahverengi Astar beyaz kırmızı ve koyu mavi ile renklendirilmiştir.
KULLANILAN MALZEME	: Dikiş ipliği, metal iplikli kaytan, metal iplikli kordon, elde örülmüş düğme, mercan, kuş gözü zimba kullanılmıştır.
KULLANILAN DİKİŞ ÖZELLİĞİ	: Giysinin cepken ve şalvar dikişlerinde oyulgama dikişi, ön bedene tutturulan bant ve etek ucu yırtmaçarına çırpma dikişi uygulanmıştır. Giysi sonradan tamirat gördüğünden bazı yerlerinde makina dikişi, gömlek daha sonra dikildiği için makinada düz dikiş ve giysi astarının giysiye geçirilmesinde kapalı baskı uygulanmıştır.
KULLANILAN SÜSLEME YÖNTEM VE TEKNİĞİ	: Cepkenin ön beden, arka beden ve kollarının üzerine kordon tutturma tekniği kullanılarak süsleme yapılmıştır. Yaka çevresi, ön kapama, etek ucu, kol çevresi, omuz ve yan dikişlerinin üzerine metal iplikli kaytan geçirilmiştir. Ayrıca ön kapamaya elde örülmüş kordon düğmeler dikilmiştir. Yeleğin arkasına kuş gözü zimba ve kordonlar ile süsleme yapılmıştır.
SÜSLEMEDE KULLANILAN MOTİF VE KOMPOZİSYON	: Cepken: Ön bedende koyu mavi zemin üzerine metalik sarı kordon ile tüm yüzeye stilize çiçek motifleri yerleştirilmiştir. Arka ortası aynı çiçek motifleri ile yukarıdan aşağıya doğru incelererek tamamlanmıştır. Cepkenin kolları üzerinde ince bir su bulunmaktadır.

**SÜSLEMEDE
KULLANILAN
MOTİF VE
KOMPOZİSYON**

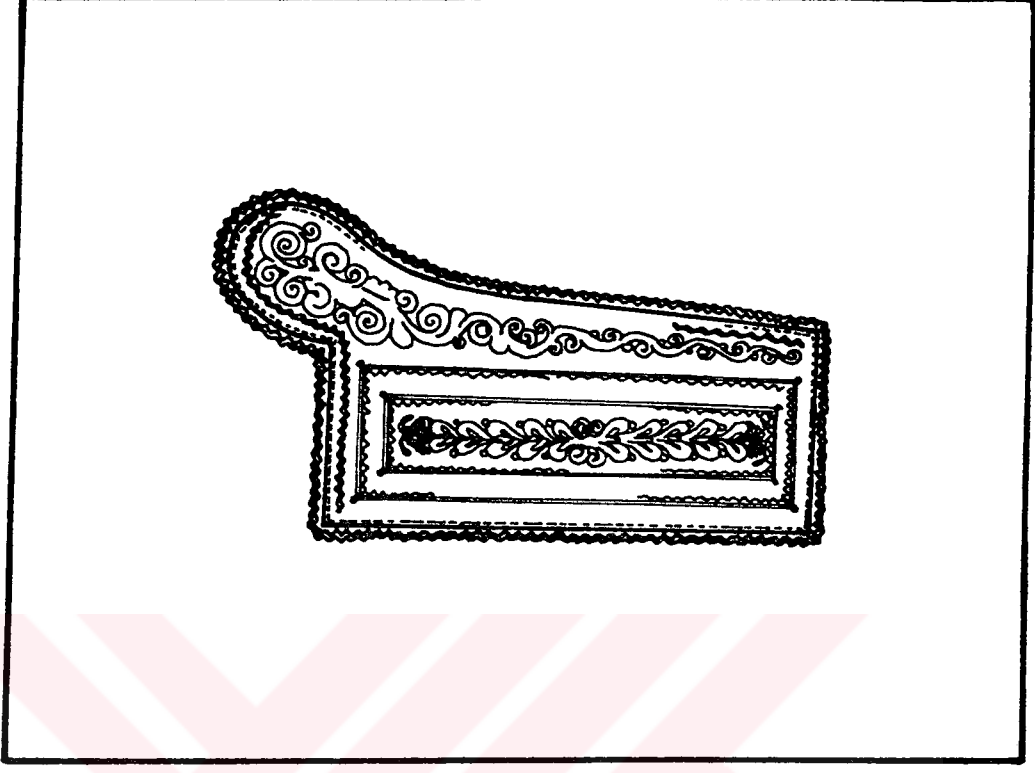
**GIYSİNİN BİÇİM VE
DİKİM ÖZELLİKLERİ**

: Yelek: Sadece ön kapamanın kenarlarına stilize çiçek desenleri su şeklinde yerleştirilmiştir. Tozluk ve silahlık: Aynı çiçek motifleri çok sık olarak tüm yüzeye yerleştirilmiştir.

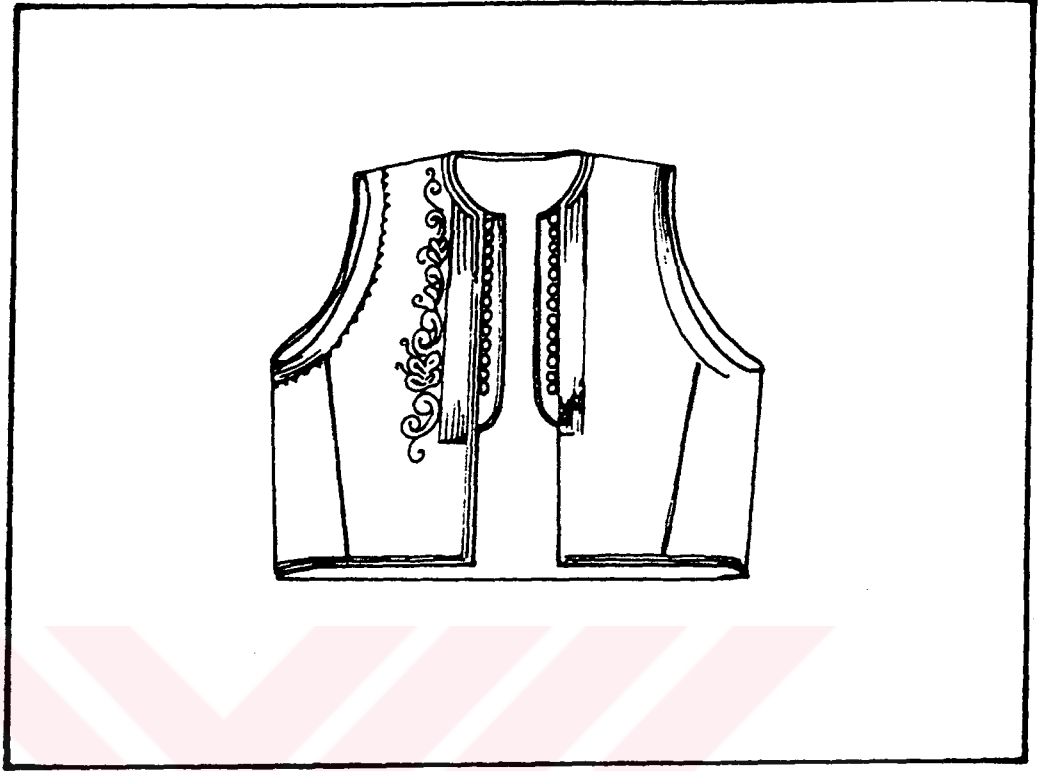
: Giysi cepken, yelek, tozluk silahlık, şalvar ve gömlek olmak üzere altı parçadan oluşmuştur. Cepken; 30 cm. boyunda, önden açık, oyuntulu yakalı, kolları arkadan tutturulmuş, kol altı açık, kol ucu sivridir. Yaka çevresi, ön kapama, etek ucu, kol çevresi ve dikişlerinin üzerine metal iplikli kaytan geçirilmiştir. Giysinin tüm yüzeyine kordon tutturma tekniği kullanılarak süsleme yapılmıştır. Ön kapamada karşılıklı onbirer adet metal iplikli kordon ile örülmüş, üzeri mercanlı büyük düğmeler, kol ağzında üçer adet daha küçük olarak hazırlanmış düğmeler bulunmaktadır. Giysinin bedeni ince dokunmuş pamuklu kumaş(bez), kolları ipek astarlıdır. Yelek; 35 cm. boyunda, önü koyu mavi arkası kahverengi çuha kumaşından yapılmıştır. Yaka kenarlarına ve omuz dikişlerinin üzerine metal iplikli kaytan geçirilmiştir. Arka beden bel hizasından dikişli ve alt bölüm yırtmaçlıdır. Yırtmacın kenarlarına kuş gözü zimba yapılmıştır. Ön kapamada ondört adet metal iplikli kordon ile örülmüş düğmeler bulunmaktadır. Yeleğin kenarlarına sonradan dikildiği tespit edilen metal iplikli harç geçirilmiştir. Şalvar; 44 cm. boyunda dize kadar uzunluktadır. Şalvarın beli uçkurlu olup, uçkur yeri farklı renk kumaştan yapılmıştır. Tozluk; 38 cm. boyunda olup tüm yüzeyi kordon tutturma tekniği ile süslenmiştir. Dize kadar uzunlukta ve iki parçadır. Kenarlarına ve dikişlerinin üzerine kaytan geçirilmiştir. Arkada birleşmeyi sağlayan metal kopçaları olan tozluk beyaz astarlıdır. Silahlık; 30 cm. boyunda olup, arkası kırmızı deriden, önü koyu mavi çuhadan yapılmıştır. İçinde bıçak koyulmaya mahsus bölmesi vardır. Tüm yüzeyi kordon tutturma tekniği kullanılarak süslenmiş ve kenarlarına kaytan geçirilmiştir.

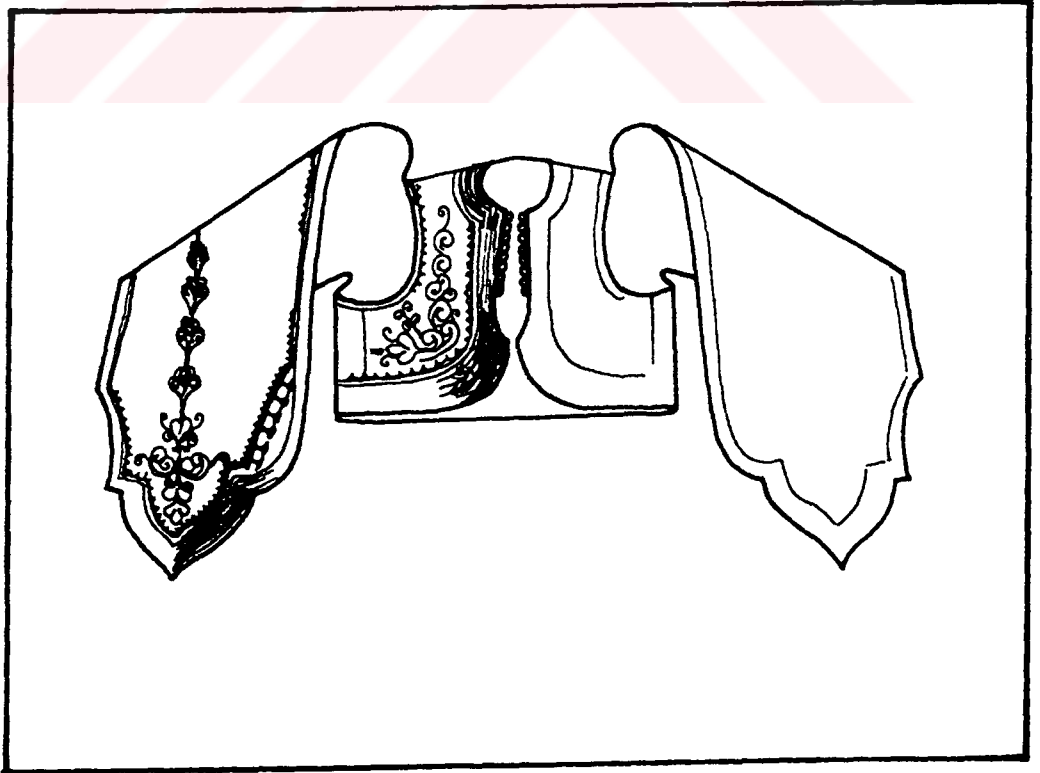
FOTOĞRAF 46a ÇOCUK CEPKEN TAKIM

ÇİZİM 46a ÇOCUK SİLAHLIĞI TEKNİK ÇİZİMİ

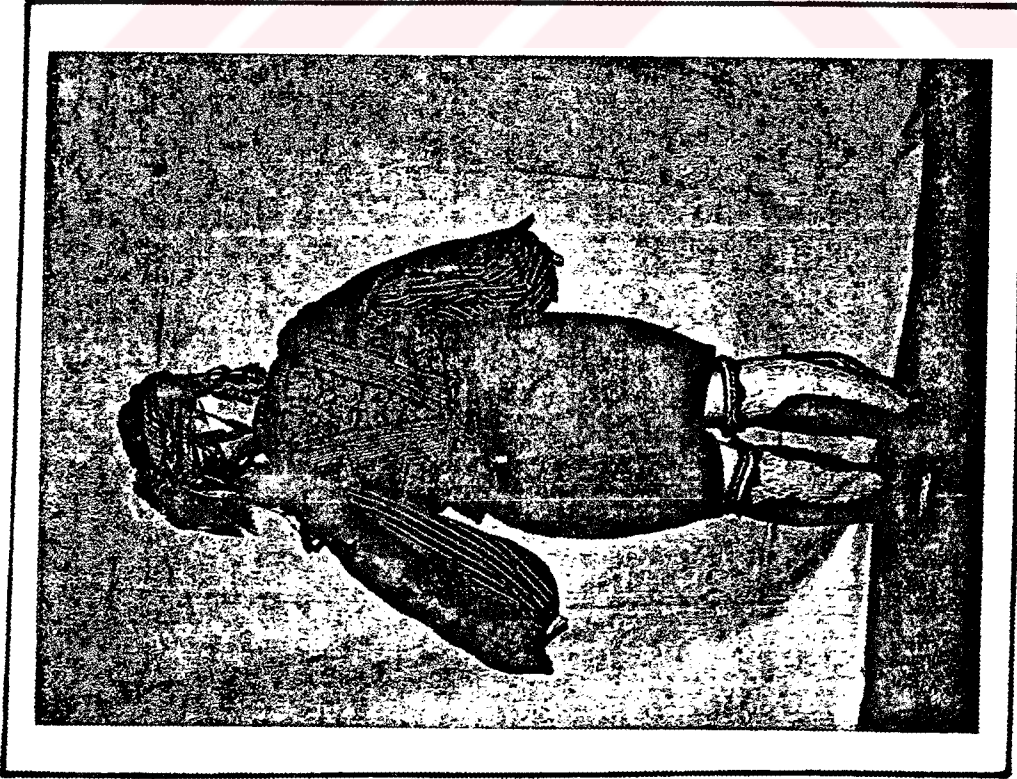

İZİM 46c OCUK YELEĞİ TEKNİK İZİMİ

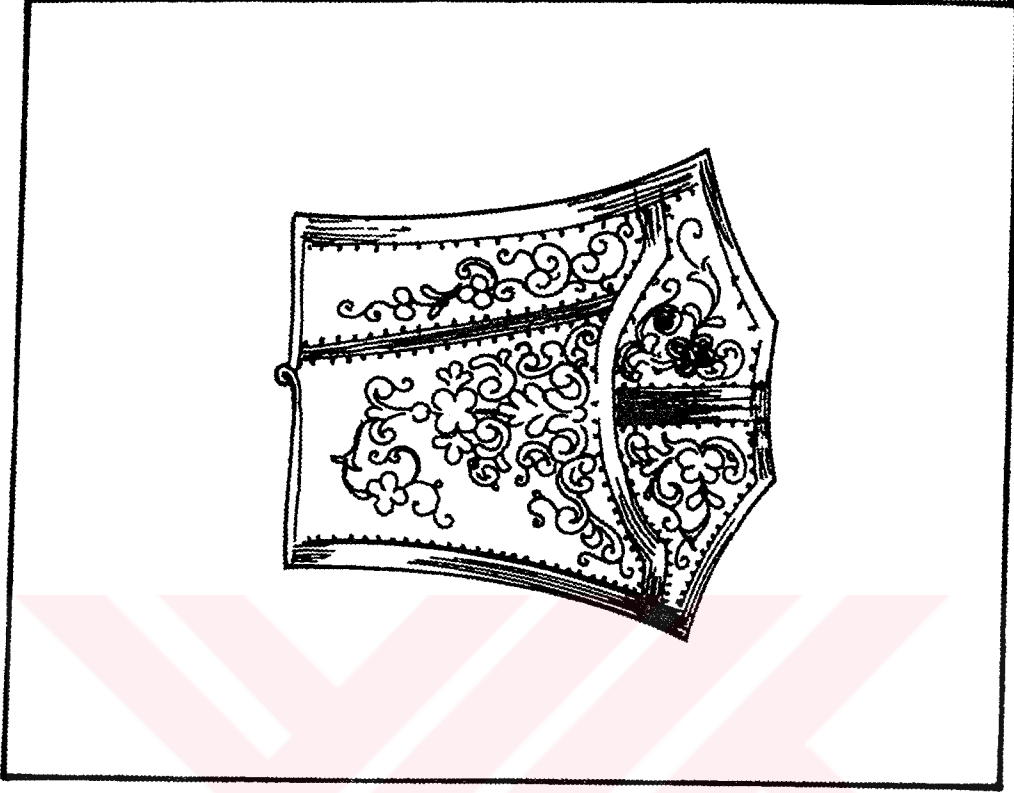

İZİM 46d OCUK CEPKENİ TEKNİK İZİMİ

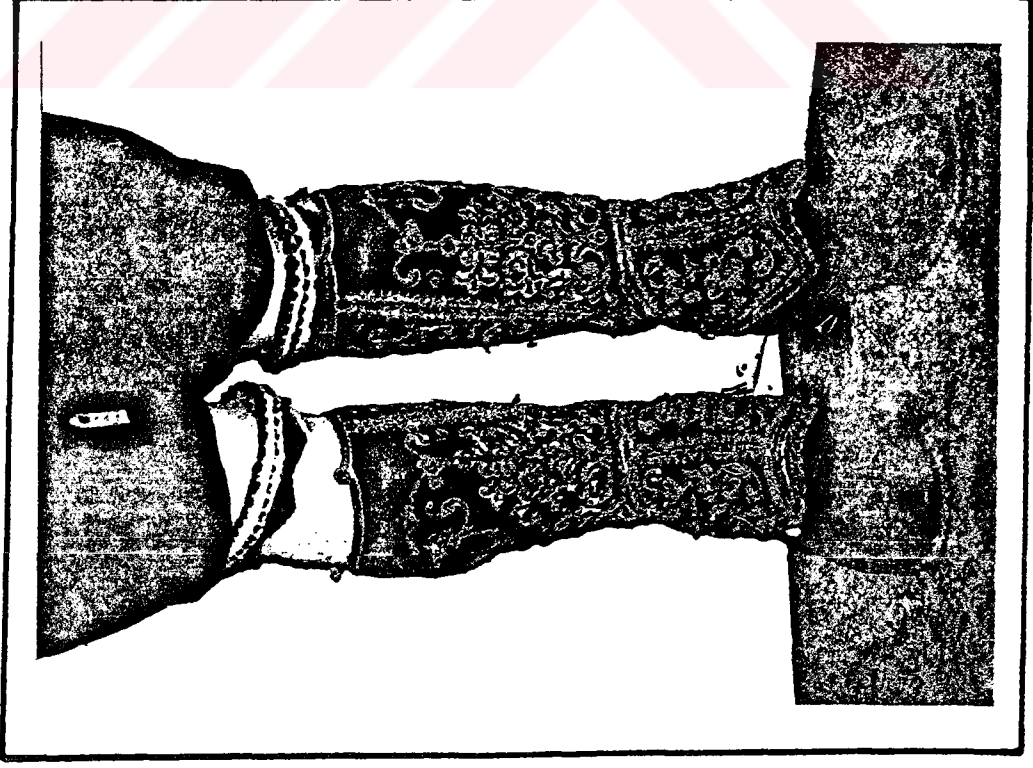

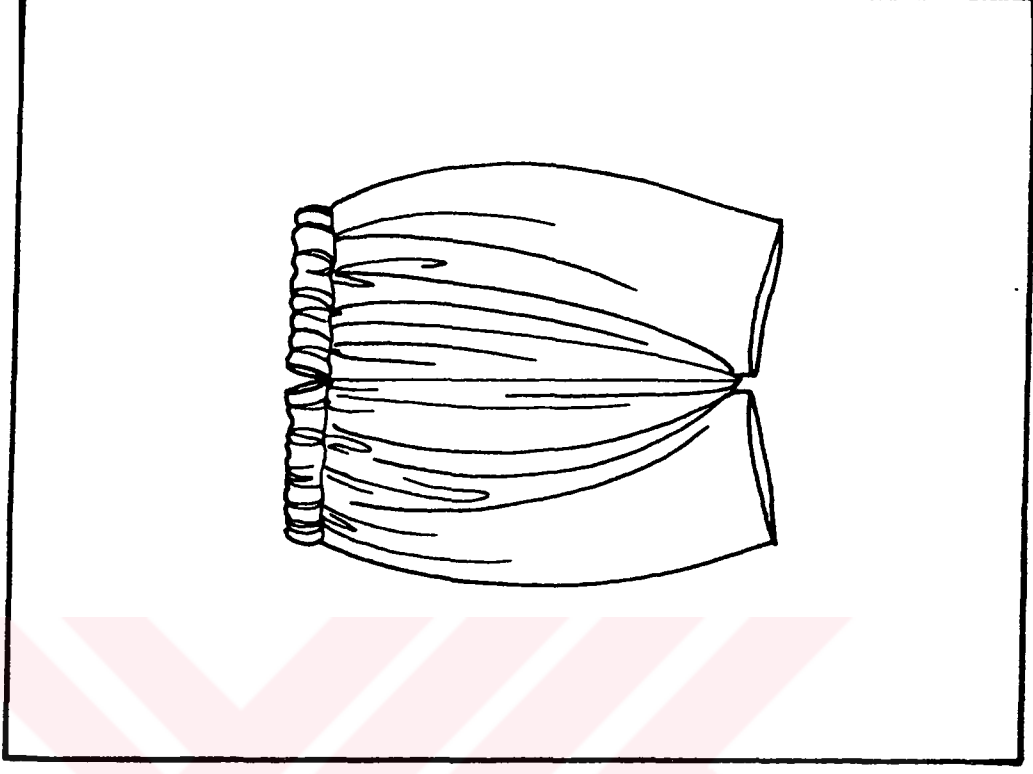
FOTOĞRAF 46b ÇOCUK CEPKEN TAKIM

ÇİZİM 46e ÇOCUK TOZLUĞU TEKNİK ÇİZİMİ

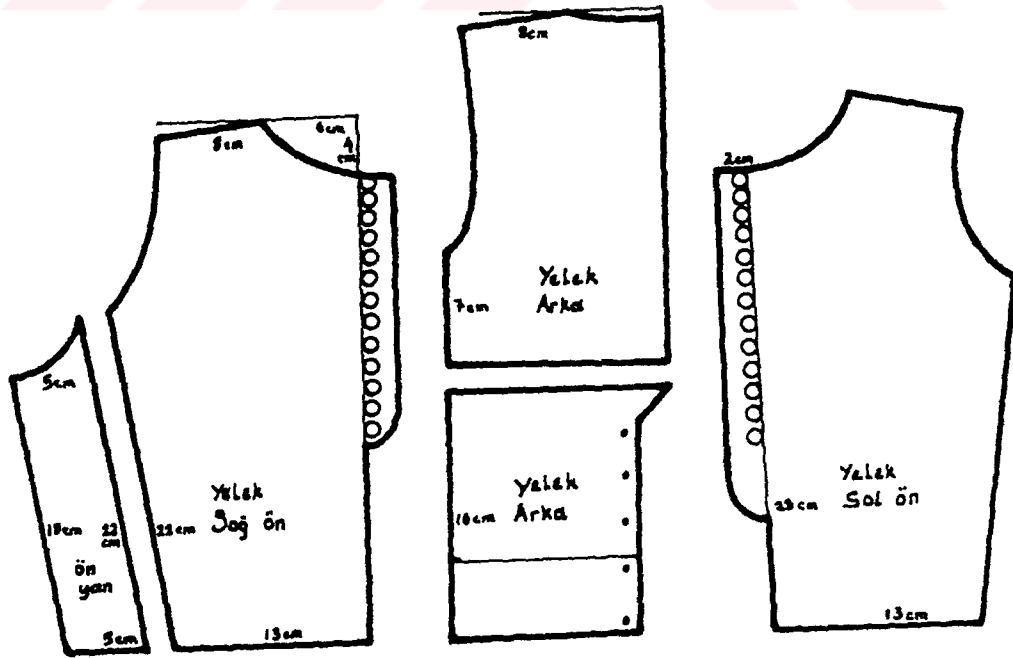
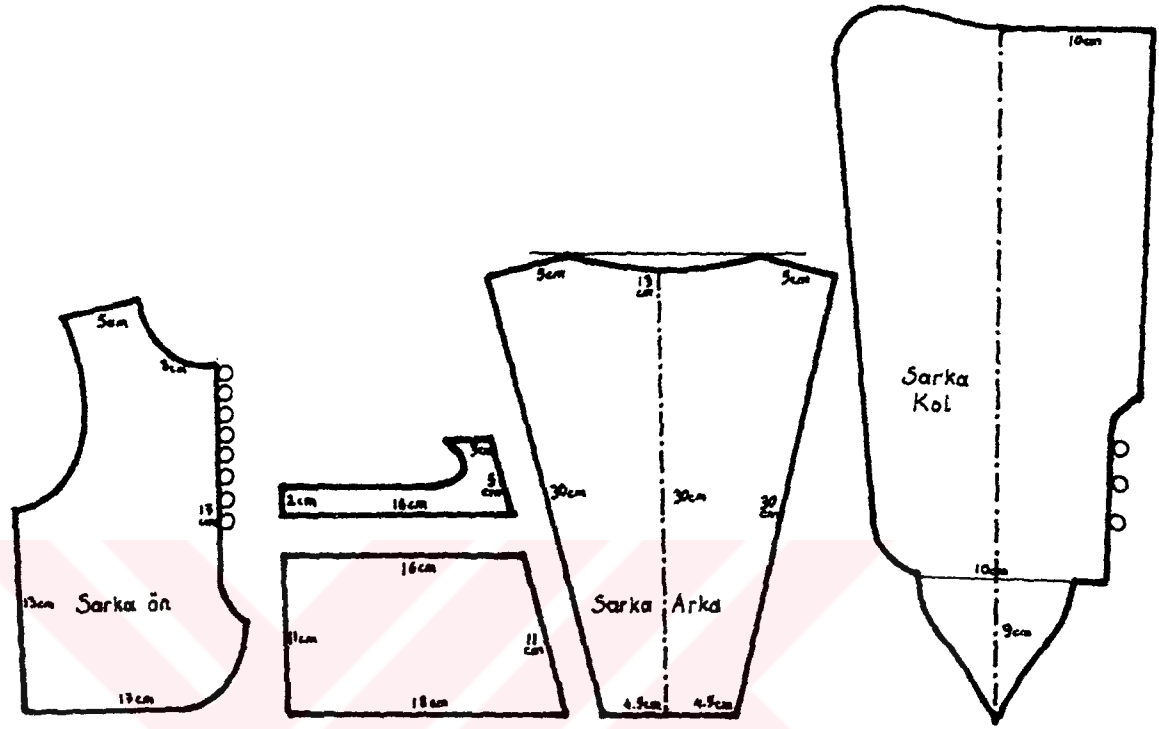

FOTOĞRAF 46c ÇOCUK TOZLUĞU

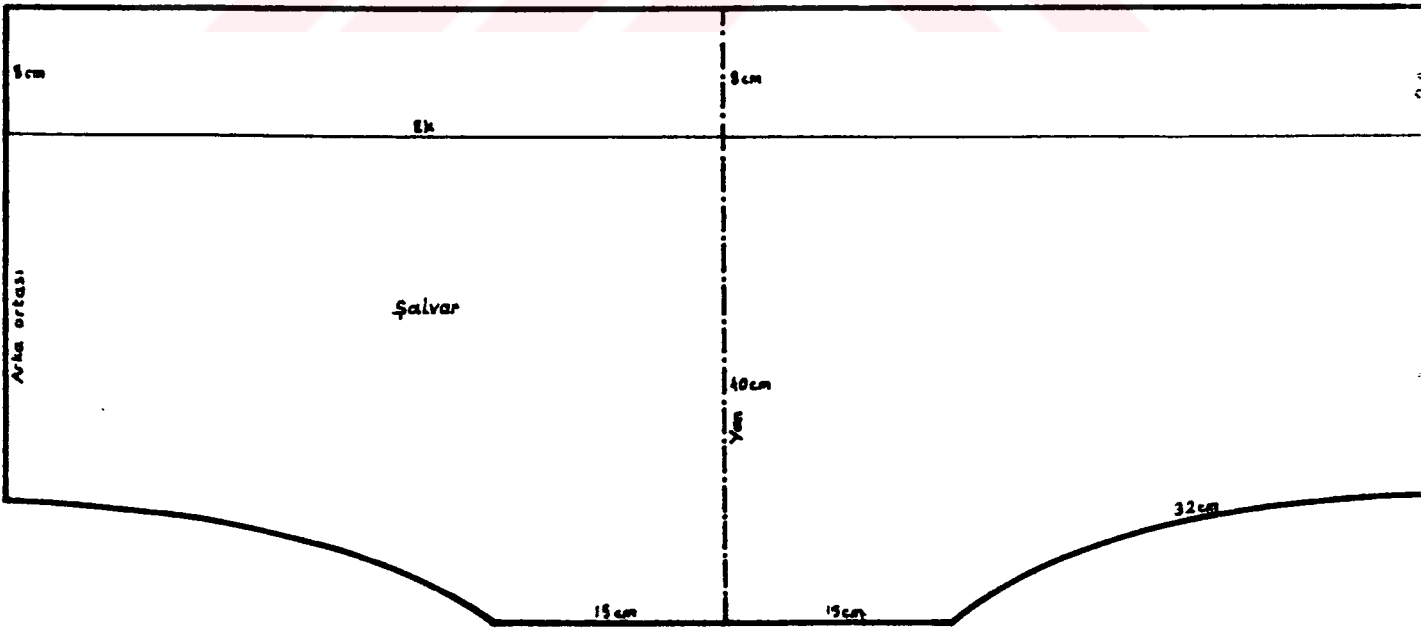
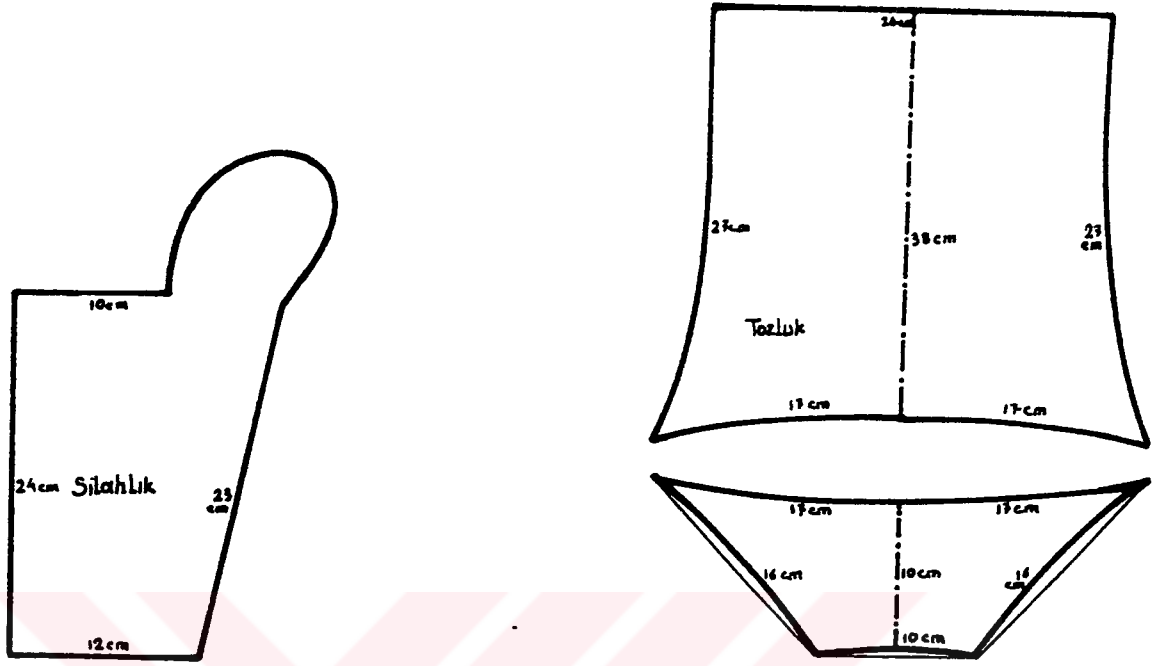

ÇİZİM 46b ÇOCUK ŞALVARI TEKNİK ÇİZİMİ

ÇİZİM 461 ÇOCUK CEPKENİ VE YELEĞİ KALIP ÇİZİMİ

ÇİZİM 461 ÇOCUK SİLAHLIĞI, TOZLUĞU VE YELEĞİ KALIP ÇİZİMİ

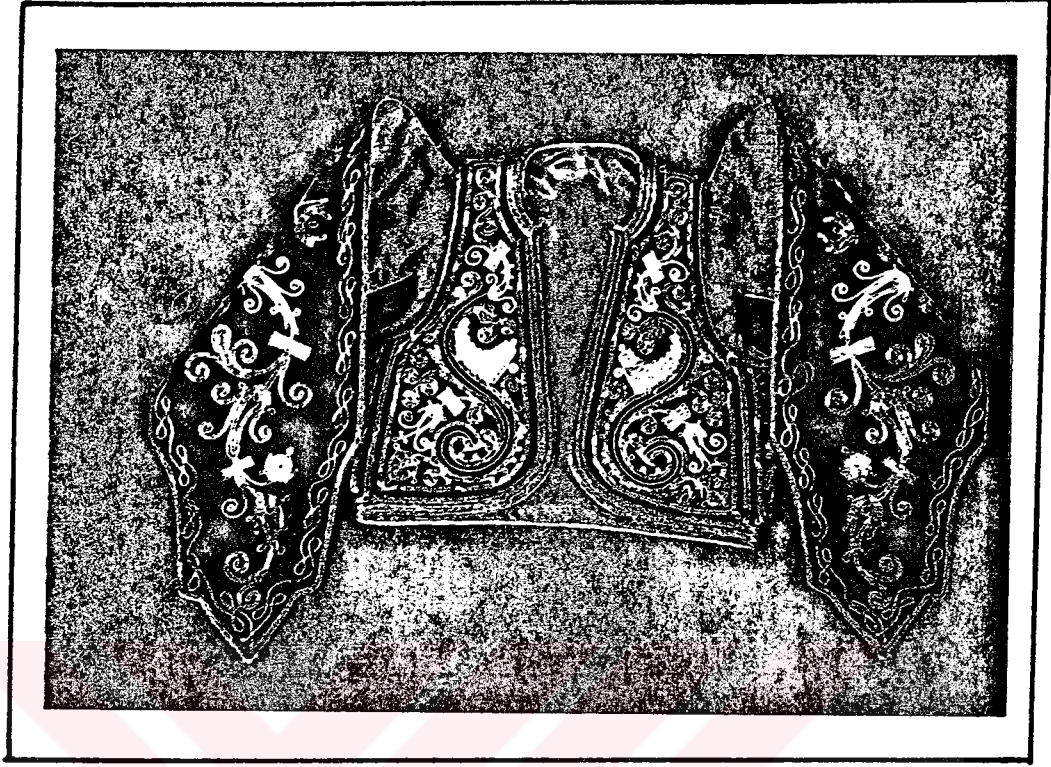
ÖRNEK NO	: 47
İLGİLİ KOLLEKSİYON	: Kenan Özbel Özel Koleksiyonu
İNCELEME TARİHİ	: 04/01/1995
ENVANTER NO	: -
FOTOĞRAF NO	: 47a, 47b, 47c
ÇİZİM NO	: 47a, 47b, 47c, 47d
KAYNAĞI	: -
BİLGİYİ NEREDEN ALDIĞI	: Aysen Soysaldı
GIYSİNİN TARİHİ	: XIX. Yüzyıl
GIYSİNİN YÖRESİ	: Bursa
GIYSİNİN TÜRÜ	: Çocuk cepken, yelek ve tozluğu
HANGİ CİNSE AİT OLDUĞU	: Erkek
KULLANILAN YAŞ	: Boyutlarına bakılarak 4-6 yaş olduğu düşünölebilir.
ESERLE İLGİLİ YAYINLAR	: -
KULLANILAN KUMAŞ	: Zeminde kadife Astarda ince dokunmuş pamuklu kumaş(bez) ve pamuk saten kullanılmıştır.
KULLANILAN RENK	: Zemin bordo, metalik sarı ve gümüş rengi Astar koyu pembe ve beyaz ile renklendirilmiştir.
KULLANILAN MALZEME	: Dikiş ipliği, metal iplikli kaytan, metal iplikli kordon ve agrağ kullanılmıştır.
KULLANILAN DİKİŞ ÖZELLİĞİ	: Giysinin cepken, yelek ve tozluk dikişlerinde oyulgama dikiş i kullanılmıştır. Astarın giysiye geçirilmesinde kapalı baskı uygulanmıştır.
KULLANILAN SÜSLEME YÖNTEM VE TEKNİĞİ	: Cepkenin, ön beden, arka beden ile kollarının üzerine, tozluğun tüm yüzeyine ve yeleğin ön bedenine kordon tutturma tekniği kulanılarak süsleme yapılmıştır. Yaka çevresi, ön kapama, etek ucu, kol çevresi, omuz ve yan dikişlerinin üzerine metal iplikli kaytan geçirilmiştir.
SÜSLEMEDE KULLANILAN MOTİF VE KOMPOZİSYON	: Cepken; ön ve arka bedende bordo zemin üzerine metalik sarı ve gümüş rengi kordonlar kullanılarak tüm yüzeye "S" kıvrımlı dallar yerleştirilmiştir. Bu dalların arasında stilize lale ve yaprak motifleri bulunmaktadır. Arka bedende büyük bir lale motifinin üzerinde "C" kıvrımlı dallar birbirinin üzerinden geçerek kenarlarına lale, yaprak motifleri yerleştirilmiştir. Kollarda "S" kıvrımlı büyük bir dal mevcuttur ve aralarında lale,yaprak motifleri bulunmaktadır. Yelek; ön kapama çevresine küçük dairelerden oluş an ince bir su geçirilmiştir. Suyun göğüs hizasına gelen bölümünde stilize çiçek motiflerinden oluş an açılmalar bulunmaktadır. Bu motifin ucunda ve altında helozoni dallardan oluş an stilize bir çiçek motifi yer almıştır.

**SÜSLEMEDE
KULLANILAN
MOTİF VE
KOMPOZİSYON**

: Tozluk; iki bölümden oluşmaktadır. Üst bölümde bir kökten çıkan yukarıya doğru üç kola ayrılan stilize çiçek ve lale motiflerinden oluşan bir dal bulunmaktadır. Ortadaki dal aşağıdan yukarıya doğru dikey olarak uzanmış olup, ucunda lale ve çiçek motifleri bulunmaktadır. Yanlardaki dallar yukarıya doğru "S" kıvrımlarla uzanmış lale ve çiçek motifleri ile tamamlanmıştır. Alt bölümde lale motifleri yatay olarak yerleştirilmiştir. Tozluğun çevresine helozoni kırımlara ince bir su geçirilmiştir.

**GIYSİNİN BİÇİM VE
DİKİM ÖZELLİKLERİ**

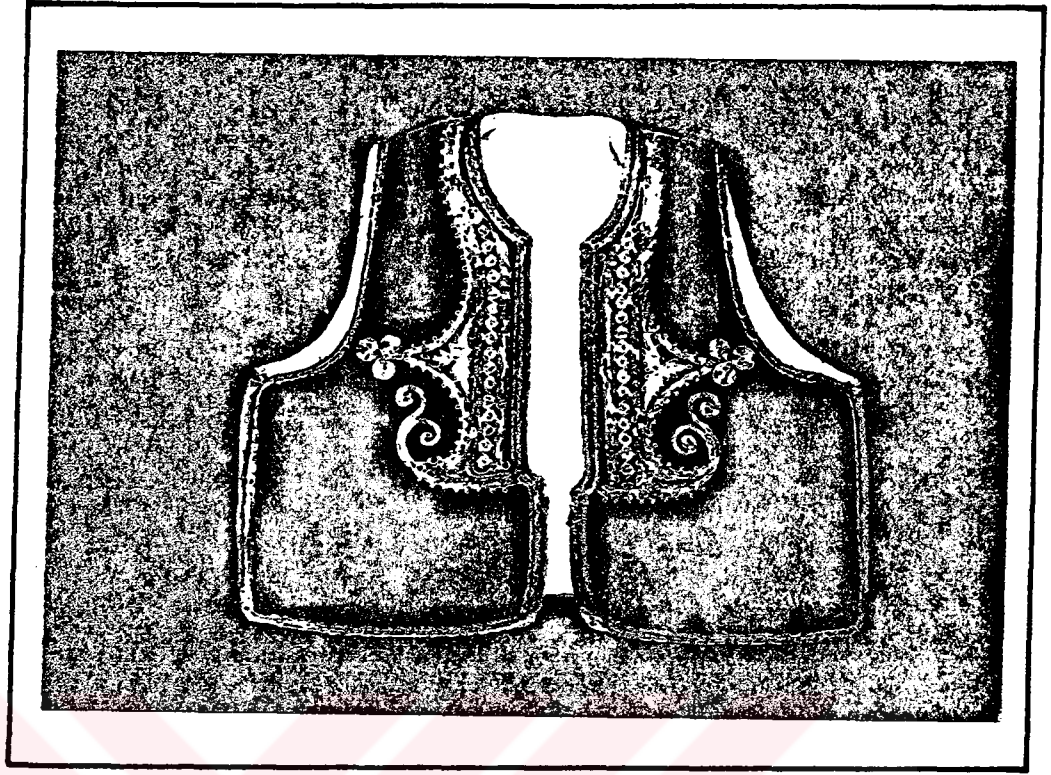
: Giysi cepken, yelek ve tozluk olmak üzere üç parçadan oluşmuştur. Cepken; 26 cm. boyunda, önden açık, oyuntulu yakalı, kolları arkadan omuzlara tutturulmuş, kol altı açık ve kol ucu sivridir. Yaka çevresi, ön kapama, etek ucu, kol çevresi ve dikişlerinin üzerine metal ipikli kaytan geçirilmiştir. Giysinin tüm yüzeyine kordon tutturma tekniği kullanılarak süsleme yapılmıştır. Giysinin içi pamuklu saten astarlıdır. Astarı sonradan geçirilmiştir. Yelek; 28 cm. boyunda önden açık, oyuntulu yakalı ve arkası daha kısadır. Ön bedende kordon tutturma tekniği kullanılarak süsleme yapılmıştır. Ön beden yaka çevresi, ön kapama, kol çevresi, ön etek ucu ve yan dikişlerin üzerine metal iplikli kaytan geçirilmiştir. Yeleğin içi ince dokunmuş pamuklu kumaş(bez) astarlı olup, arkası pamuk saten kumaş ile çalışılmıştır. Tozluk; 21 cm. boyunda ve iki bölümden oluşmaktadır. Tüm yüzeyi kordon tutturma tekniği ile süslenmiştir. Tüm çevresine ve dikişlerinin üzerine metal iplikli kaytan geçirilmiştir. Arkasına birleşmeyi sağlamak amacı ile altı adet agraft dikilmiştir. İçi ince dokunmuş pamuklu kumaş(bez) astarlıdır.

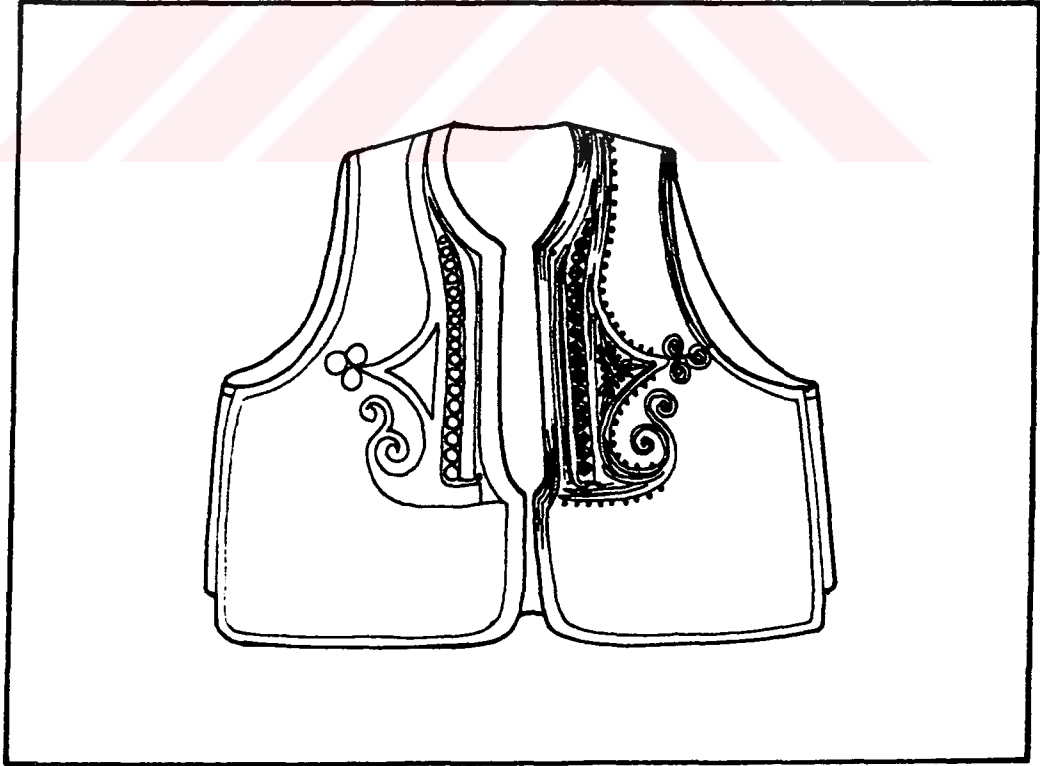
FOTOĞRAF 47a ÇOCUK CEPKENİ

ÇİZİM 47a ÇOCUK CEPKENİ TEKNİK ÇİZİMİ

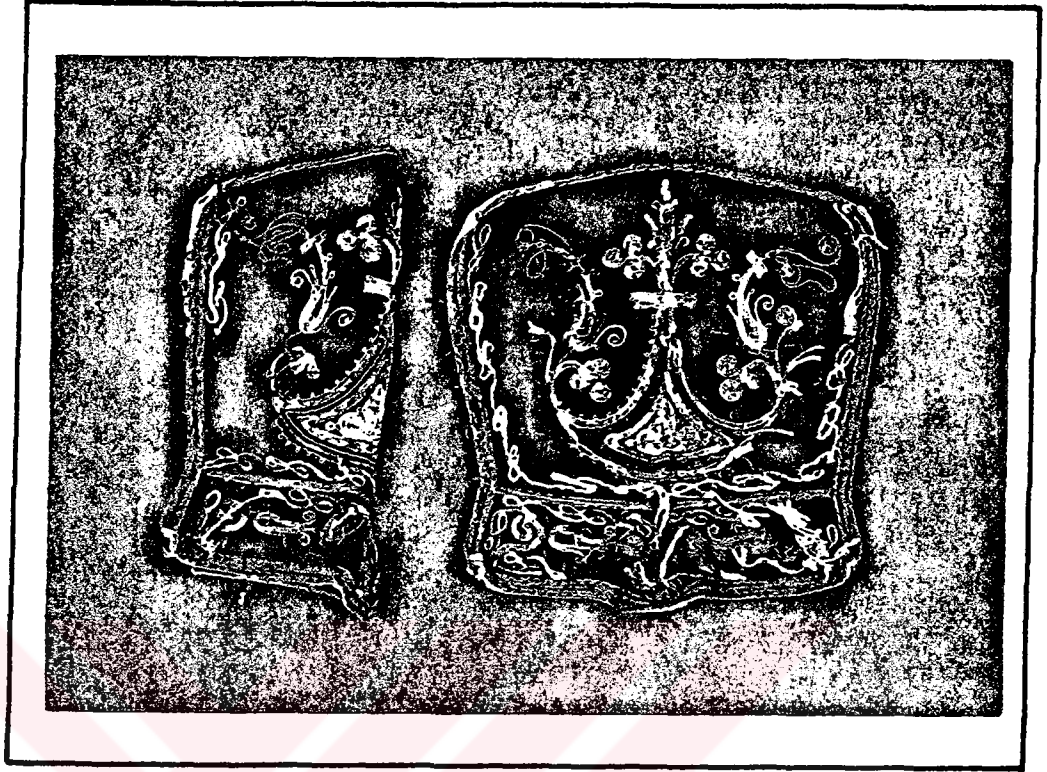

FOTOĞRAF 47b ÇOCUK YELEĞİ

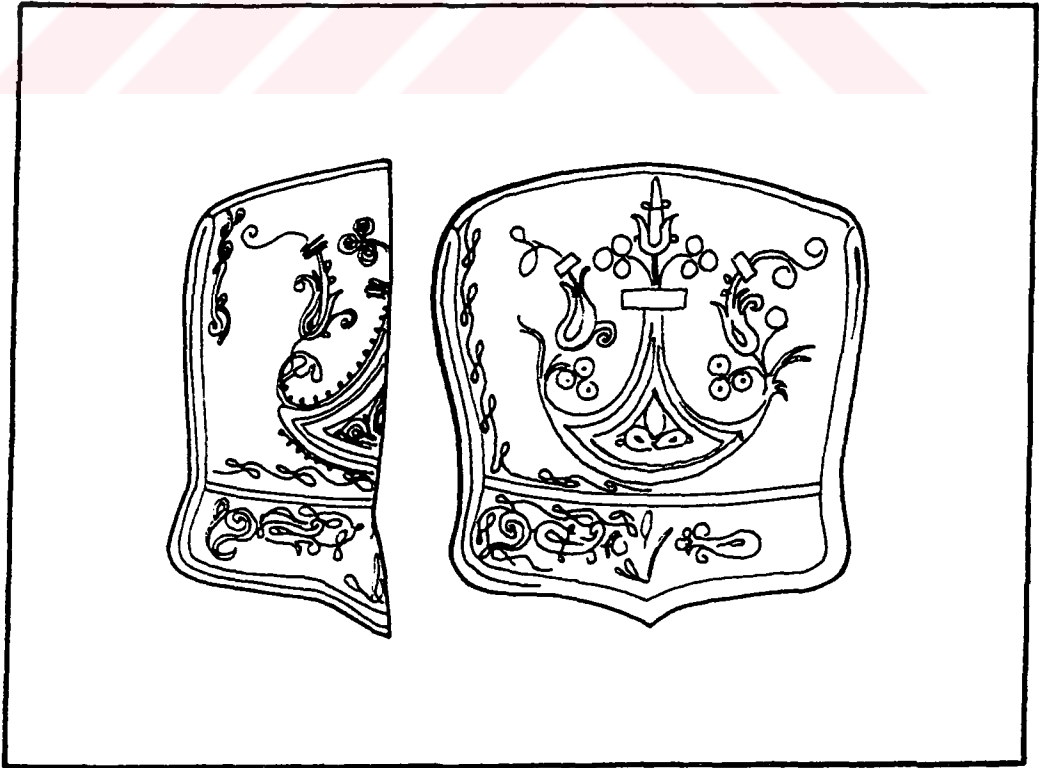

ÇİZİM 47b ÇOCUK YELEĞİ TEKNİK ÇİZİMİ

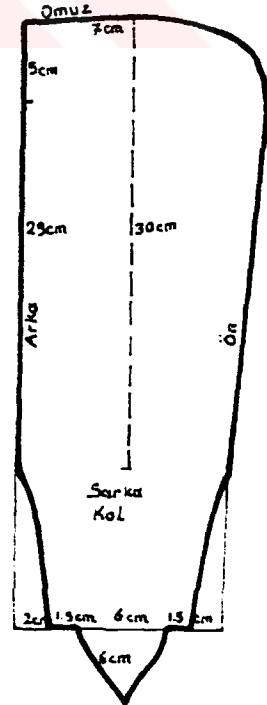
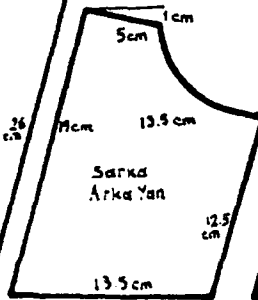
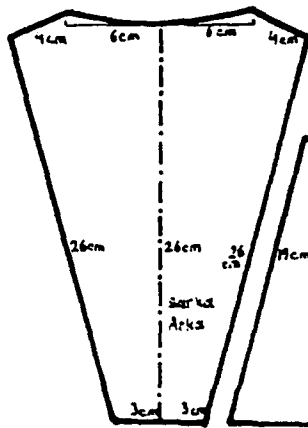
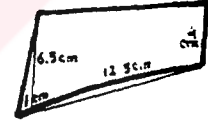
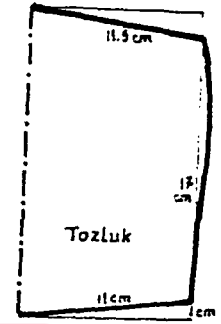
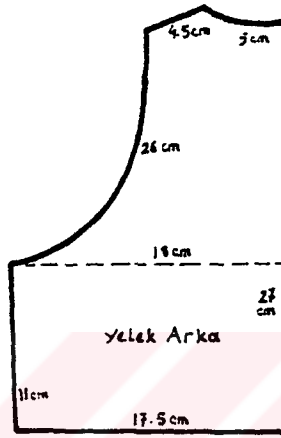
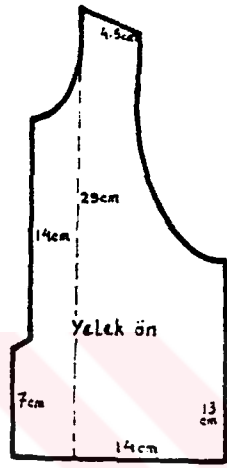

FOTOĞRAF 47c ÇOCUK TOZLUĞU

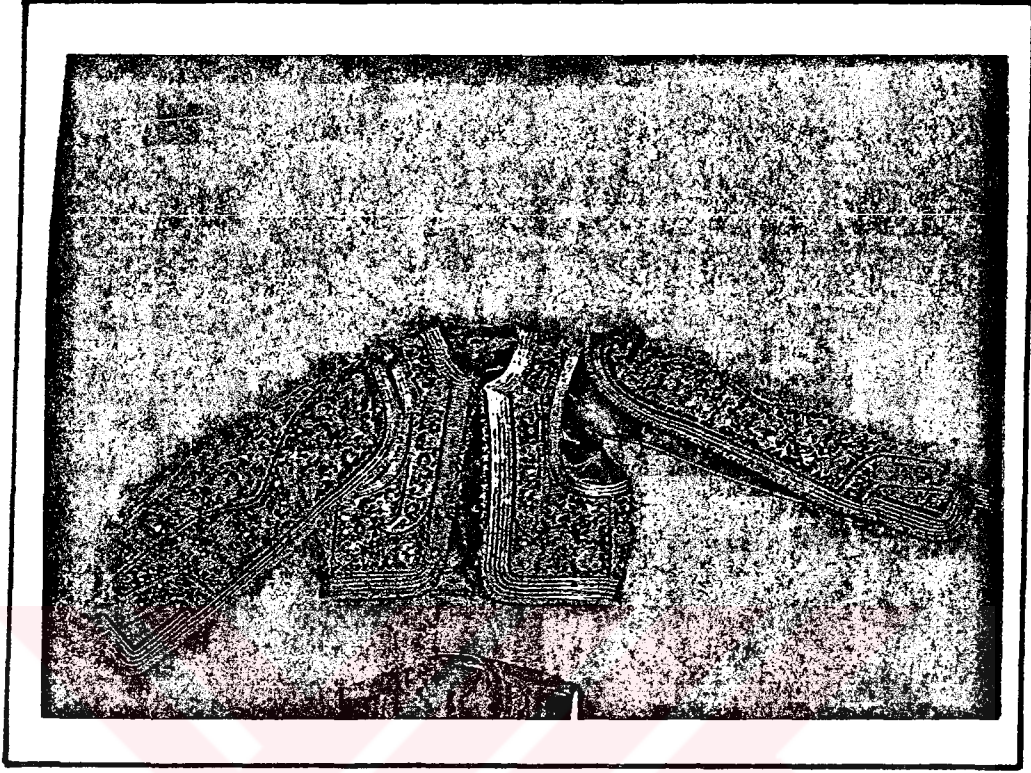
ÇİZİM 47c ÇOCUK TOZLUĞU TEKNİK ÇİZİMİ

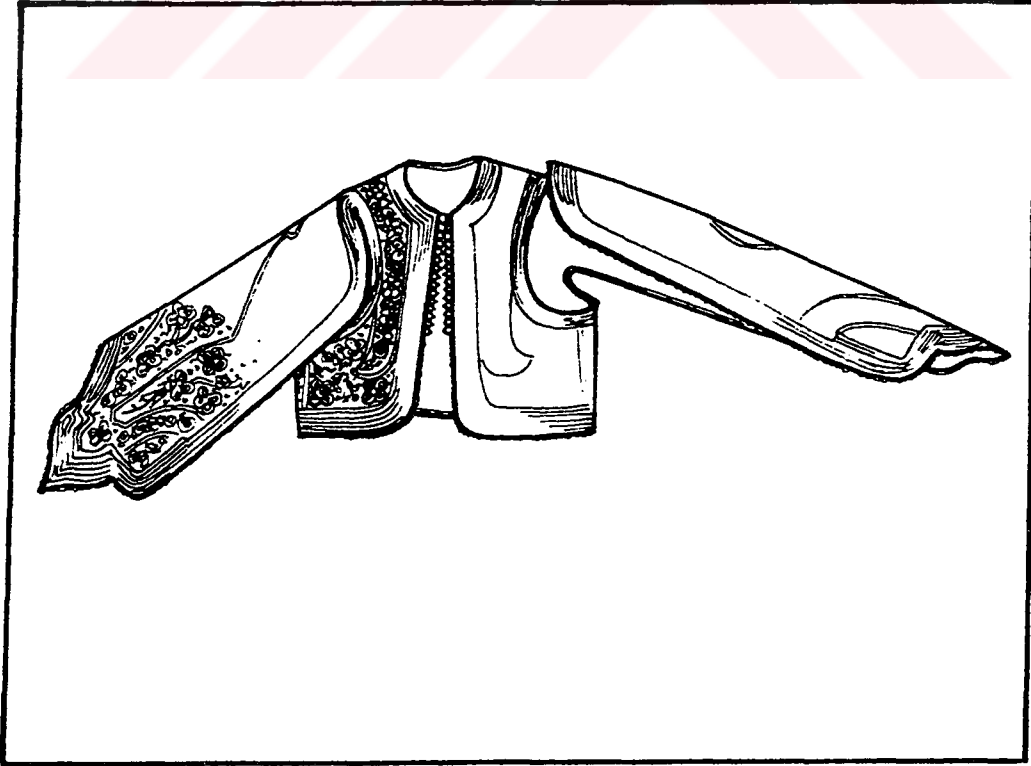

ÇİZİM 47d ÇOCUK CEPKEN TAKIM KALIP ÇİZİMİ

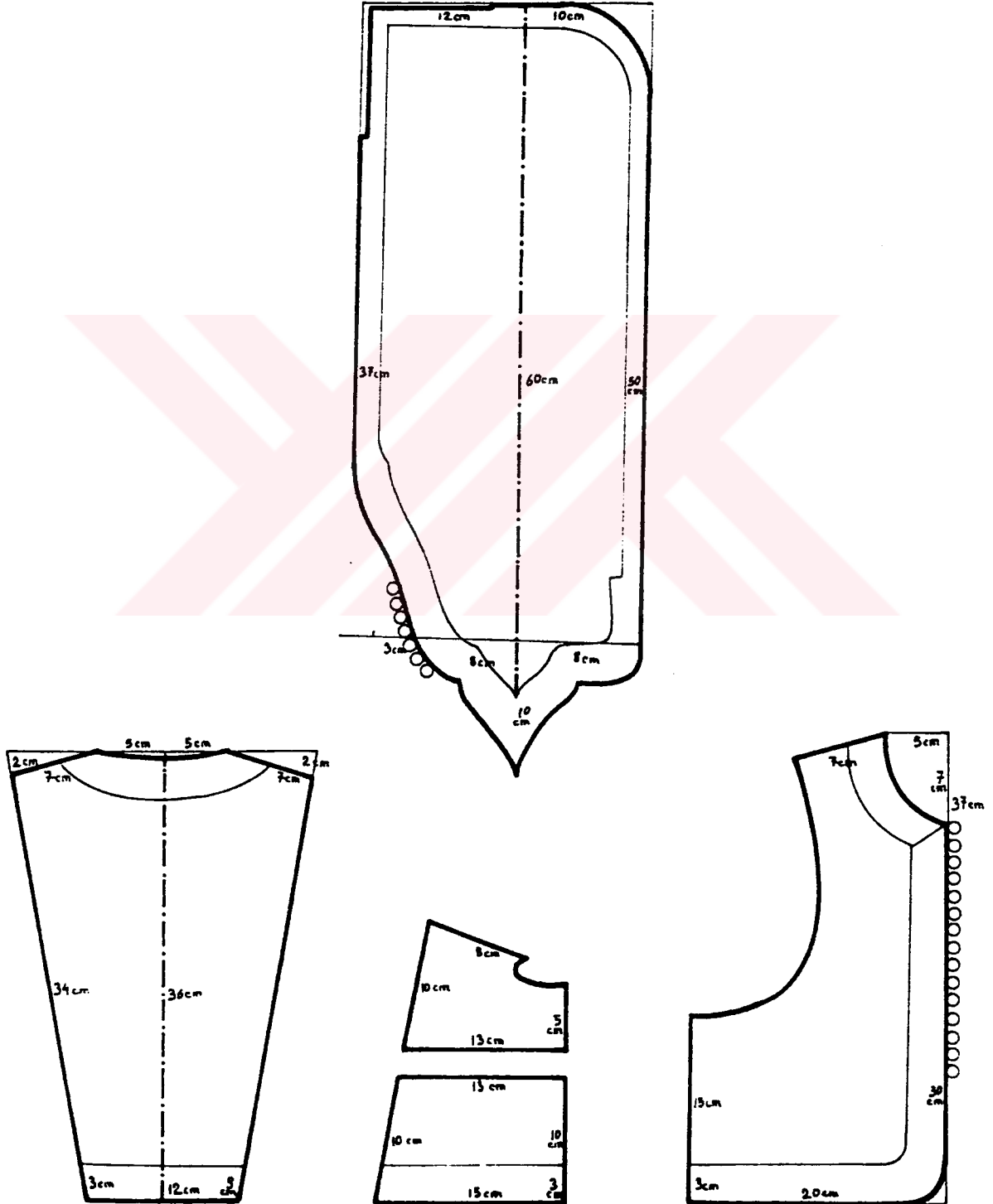
ÖRNEK NO	: 48
İLGİLİ KOLLEKSİYON	: Sadberk Hanım Müzesi
İNCELEME TARİHİ	: 19/04/1994
ENVANTER NO	: T. 412623
FOTOĞRAF NO	: 48
ÇİZİM NO	: 48a, 48b
KAYNAĞI	: Sevgi Gönül Özel Koleksiyonundan
BİLGİYİ NEREDEN ALDIĞI	: Sadberk Hanım Müzesi Envanter Defteri
GIYSİNİN TARİHİ	: XIX. Yüzyıl
GIYSİNİN YÖRESİ	: -
GIYSİNİN TÜRÜ	: Çocuk cepkeni
HANGİ CİNSE AİT OLDUĞU	: Erkek
KULLANILAN YAŞ	: Boyutlarına bakılarak 8-10 yaş olduğu düşünülebilir.
ESERLE İLGİLİ YAYINLAR	: -
KULLANILAN KUMAŞ	: Zeminde kadife Astarda ipekli kumaş kullanılmıştır.
KULLANILAN RENK	: Zemin mor, metalik sarı, kırmızı Astar mor ile renklendirilmiştir.
KULLANILAN MALZEME	: Dikiş ipliği, metal iplikli kaytan, metal iplikli kordon, pul, boncuk ve düğme kullanılmıştır.
KULLANILAN DİKİŞ ÖZELLİĞİ	: Giysinin birleşme dikişlerinde oyulgama dikişi kullanılmıştır. Astar giysiye kapalı baskı dikişi kullanılarak geçirilmiştir.
KULLANILAN SÜSLEME YÖNTEM VE TEKNİĞİ	: Cepkenin tüm yüzeyine kordon tutturma tekniği kullanılarak süsleme yapılmıştır. Yaka çevresi, ön kapama, etek ucu, kol çevresi, omuz ve yan dikişlerinin üzerine metal iplikli kaytan geçirilmiştir. Ayrıca ön kapama ve kol ağzına elde örülmüş kordon düğmeler dikilmiştir.
SÜSLEMEDE KULLANILAN MOTİF VE KOMPOZİSYON	: Ön bedenine yaka çevresinde yukarıdan aşağıya doğru dikey olarak inen kama şeklinde bir motif ve bu motifin çevresine çiçek, yaprak ve dal motifleri yerleştirilmiştir. Kol üzerinde motif üçe bölünmüştür. Her bölümde bir kökten çıkan çiçek, yaprak ve dallar tüm yüzeyi doldurmuştur. Giysinin tüm yüzeyine pul ve boncuk dikilmiştir.
GIYSİNİN BİÇİM VE DİKİM ÖZELLİKLERİ	: Giysi 36 cm. boyunda, önden açık, oyuntulu yakalı, kolları arkadan omuzlara tutturulmuş, kol altı açık ve kol ucu sivridir. Yaka çevresi, ön kapama, etek ucu, kol çevresi ve dikişlerinin üzerine metal iplikli kaytan geçirilmiştir. Giysinin tüm yüzeyine kordon tutturma tekniği ve pul boncuk tutturma tekniği kullanılarak süsleme yapılmıştır. Ön kapamada karşılıklı onbeşer adet metal iplikli kordon ile örülmüş üzeri mercanlı büyük düğmeler, kol ağzında yedişer adet daha küçük düğmeler bulunmaktadır. Giysinin içi ipek astarlıdır.

FOTOĞRAF 48 ÇOCUK CEPKENİ

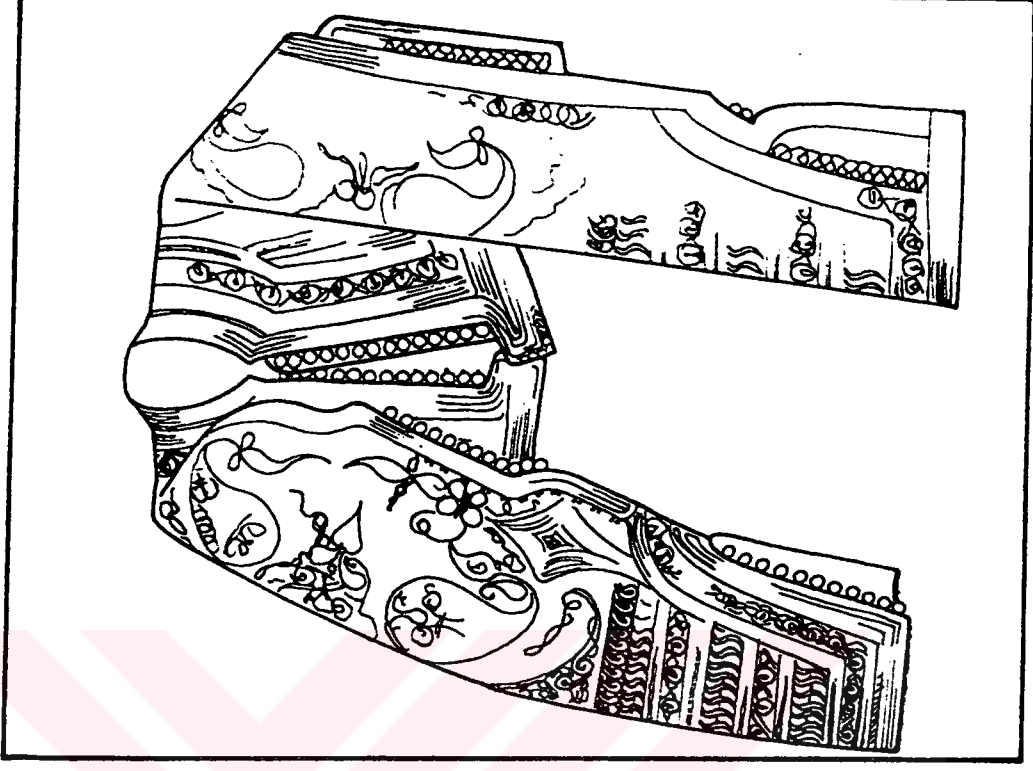
ÇİZİM 48a ÇOCUK CEPKENİ TEKNİK ÇİZİMİ

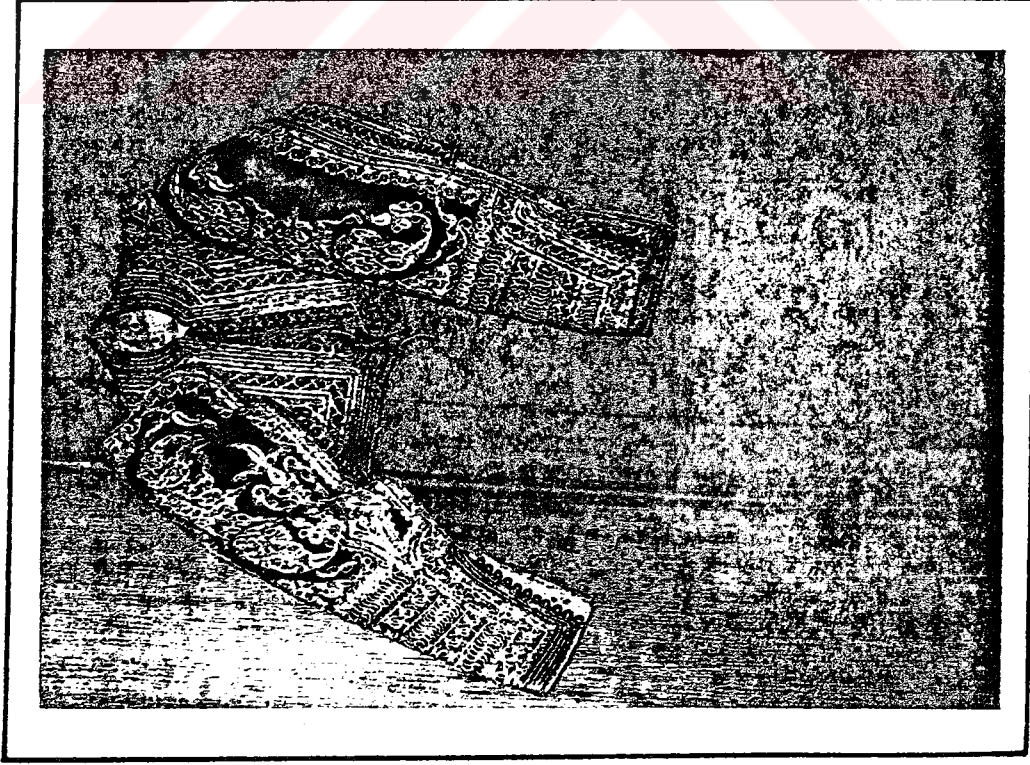
ÇİZİM 48b ÇOCUK CEPKENİ KALIP ÇİZİMİ

ÖRNEK NO	: 49
İLGİLİ KOLLEKSİYON	: Afyon Müzesi
İNCELEME TARİHİ	: 12/01/1994
ENVANTER NO	: 1923
FOTOĞRAF NO	: 49
ÇİZİM NO	: 49a, 49b
KAYNAĞI	: Mehmet Yağcı' dan satın alınmıştır.
BİLGİYİ NEREDEN ALDIĞI	: Afyon Müzesi Envanter Defteri
GIYSİNİN TARİHİ	: XIX. Yüzyıl
GIYSİNİN YÖRESİ	: Sivrihisar
GIYSİNİN TÜRÜ	: Çocuk cepkeni
HANGİ CİNSE AİT OLDUĞU	: Erkek
KULLANILAN YAŞ	: Boyutlarına bakılarak 10-12 yaş olduğu düşünülebilir.
ESERLE İLGİLİ YAYINLAR	: -
KULLANILAN KUMAŞ	: Zeminde kadife Astarda basma kullanılmıştır.
KULLANILAN RENK	: Zemin bordo ve metalik sarı Astar pembe, krem rengi ile renklendirilmiştir.
KULLANILAN MALZEME	: Dikiş ipliği, metal iplikli kaytan, metal iplikli kordon, elde örülmüş metal iplikli kordon düğme, mercan, metal düğme veagraf kullanılmıştır.
KULLANILAN DİKİŞ ÖZELLİĞİ	: Giysinin birleşme dikişlerinde oyulgama dikişi kullanılmıştır.Astar giysiye kapalı baskı dikişi kullanılarak geçirilmiştir.
KULLANILAN SÜSLEME YÖNTEM VE TEKNİĞİ	: Cepkenin tüm yüzeyine kordon tutturma tekniği kullanılarak süsleme yapılmıştır. Yaka çevresi, ön kapama, etek ucu, kol çevresine metal iplikli kaytan geçirilmiştir. Ayrıca ön kapamaya elde örülmüş kordon düğmeler, kol ağzına ve kol üstüne metal düğmeler dikilmiştir.
SÜSLEMEDE KULLANILAN MOTİF VE KOMPOZİSYON	: Ön bedende kaytanlar aralıklı ve dikey olarak tüm yüzeye yerleştirilmiştir. Aralardaki boşluklar helozoni kıvrımlarla doldurulmuştur. Kollarda dirseğe kadar yatay olarak yerleştirilmiş kaytanlar bulunmaktadır. Kol ortasında büyük bir lale motifi ve bu motifin dört kenarından büyük hançer yaprakları simetrik olarak çıkmaktadır.
GIYSİNİN BİÇİM VE DİKİM ÖZELLİKLERİ	: Giysi 33 cm. boyunda, önden açık, oyuntulu yakalı, kolları arkadan omuzlara tutturulmuş, açık olan kol altı düğmelerle birleştirilmiştir. Yaka çevresi, ön kapama, etek ucu, kol çevresi ve kol ağzına metal iplikli kaytan geçirilmiştir. Giysinin tüm yüzeyine kordon tutturma tekniği kullanılarak süsleme yapılmıştır. Ön kapamada karşılıklı ondörter adet metal iplikli kordon ile örülmüş üzeri mercanlı büyük düğmeler, kol altında yirmiüçer adet metal düğmeler bulunmaktadır . İçi basma astarlı olan giysinin ön kapamasında 1 adetagraf kullanılmıştır.

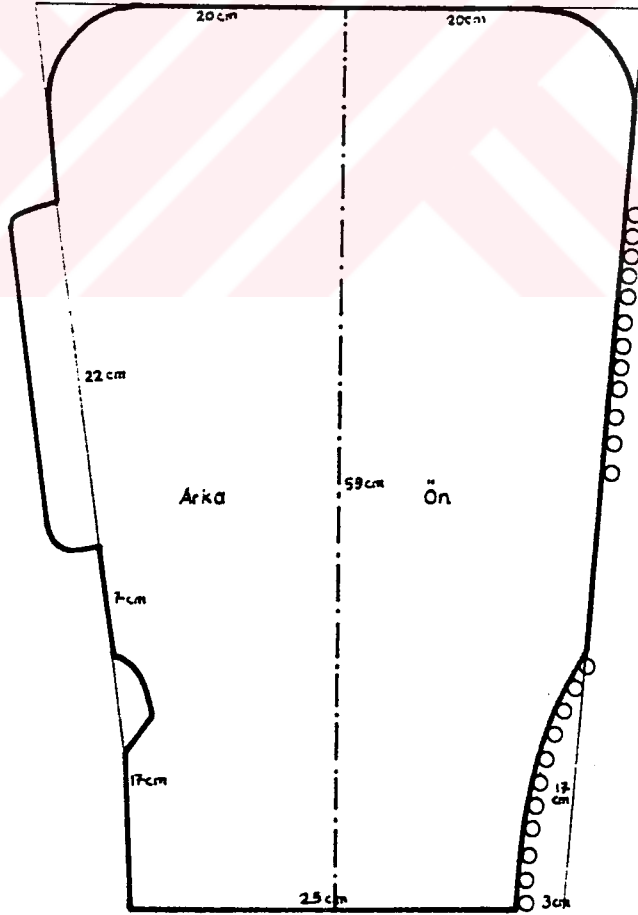
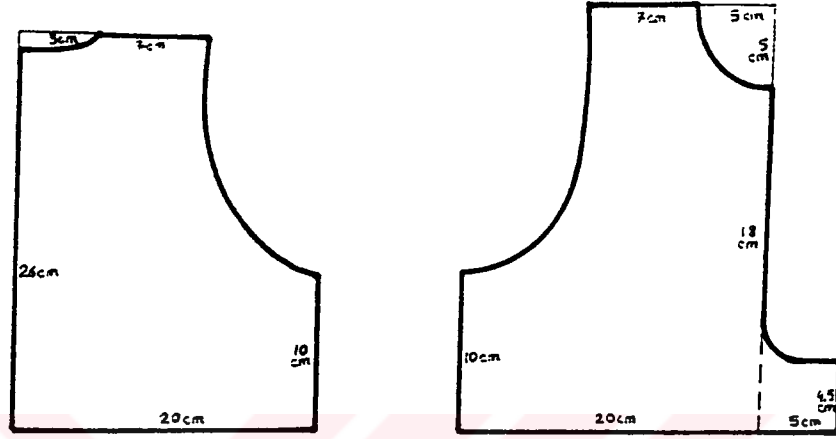

ÇİZİM 49a ÇOCUK CEPKENİ TEKNİK ÇİZİMİ

FOTOĞRAF 49 ÇOCUK CEPKENİ

ÇİZİM 49b ÇOCUK CEPKENİ KALIP ÇİZİMİ

ÖRNEK NO	: 50
İLGİLİ KOLLEKSİYON	: Gaziantep Etnoğrafya Müzesi
İNCELEME TARİHİ	: 25/04/1994
ENVANTER NO	: 1180(Gömlek), 1152(Cepken), 1202(Şalvar)
FOTOĞRAF NO	: 50a, 50b, 50c
ÇİZİM NO	: 50a, 50b, 50c, 50d
KAYNAĞI	: Bedriye Dünder(Gömlek), Salih Doğan(Cepken)' dan satın alınmıştır.
BİLGİYİ NEREDEN ALDIĞI	: Gaziantep Etnoğrafya Müzesi Envanter Defteri
GIYSİNİN TARİHİ	: XIX. Yüzyıl
GIYSİNİN YÖRESİ	: Gaziantep
GIYSİNİN TÜRÜ	: Çocuk cepkeni, gömleği ve şalvarı
HANGİ CİNSE AİT OLDUĞU	: Erkek
KULLANILAN YAŞ	: Boyutlarına bakılarak 10-12 yaş olduğu düşünülebilir.
ESERLE İLGİLİ YAYINLAR	: -
KULLANILAN KUMAŞ	: Zeminde ince dokunmuş keten, kadife ve pamuku gabardin Astarda ince dokunmuş pamuklu kumaş(bez) kullanılmıştır.
KULLANILAN RENK	: Zemin krem, siyah, pembe, yeşil, mavi, kahverengi, metalik sarı ve gümüş rengi, Astar siyah ile renklendirilmiştir.
KULLANILAN MALZEME	: Dikiş ipliği, metal iplikli kaytan, metal iplikli kordon , ipek iplik, meta iplik ve lastik kullanılmıştır.
KULLANILAN DİKİŞ ÖZELLİĞİ	: Cepkenin tüm birleşme dikişlerinde oyulgama dikişi kullanılmıştır. Astar giysiye geçirilirken çırpma dikişi uygulanmıştır. Gömlek ve şalvar dikişleri makinada düz dikiş ile yapılmıştır.
KULLANILAN SÜSLEME YÖNTEM VE TEKNİĞİ	: Cepkenin tüm yüzeyine kordon tutturma tekniği kullanılarak süsleme yapılmıştır. Yaka çevresi, ön kapama, etek ucu ve kol ağzına metal iplikli kaytan geçirilmiştir. Gömleğin ön bedeni verev pesent, düz pesent, ciğer deldi ve balık sırtı nakış teknikleri kullanılarak süslenmiştir.
SÜSLEMEDE KULLANILAN MOTİF VE KOMPOZİSYON	: Cepkenin tüm yüzeyi geometrik motiflerle doldurulmuştur. Gömleğin ön bedeninin sağ ve sol tarafına üçer adet "S" kıvrımlı büyük bir yaprak ve çiçeklerden oluşan bir motif yerleştirilmiştir. Büyük hançer yaprağının ucunda aşağıya doğru bakan karanfil motifi ve iki adet çiçek motifi bulunmaktadır. Dalın yanına sümbül motifi yerleştirilerek kompozisyon tamamlanmıştır.

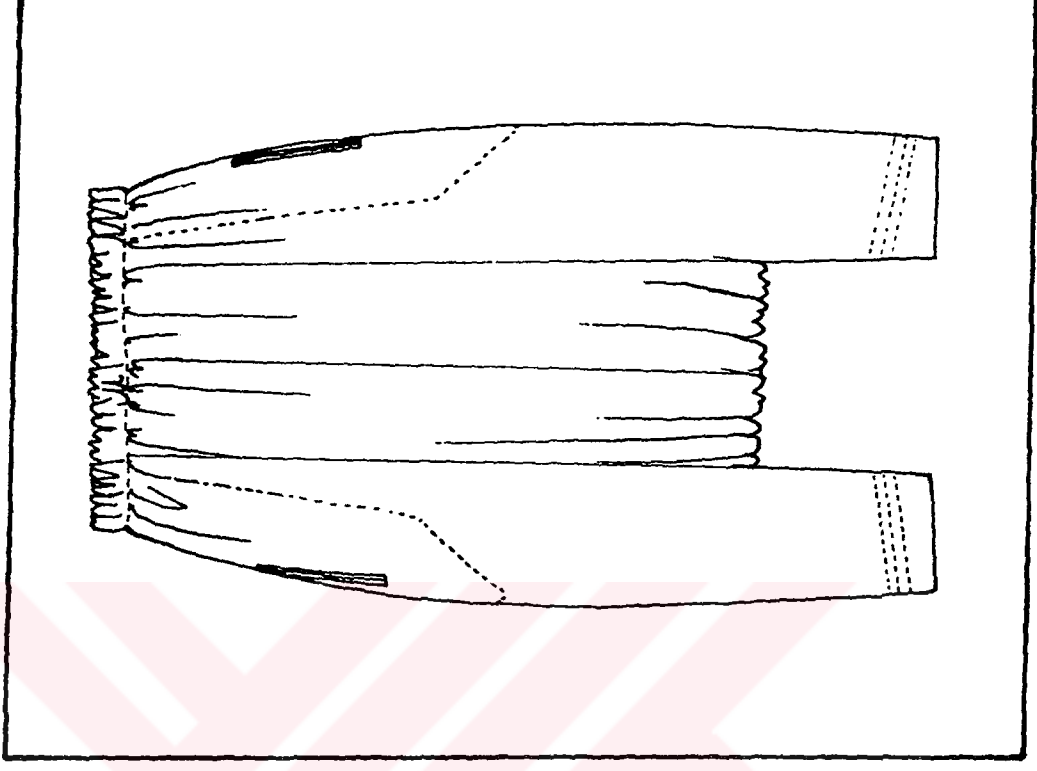
**GIYSİNİN BİÇİM VE
DİKİM ÖZELLİKLERİ**

: Giysi cepken, gömlek ve şalvar olmak üzere üç parçadan oluşmuştur. Cepken; 45 cm. boyunda önden açık, hakim yakalı, uzun kollu ve kol altı kuşludur. Yanda diğer cepkenlerden farklı olarak bir parçası bulunmaktadır ve yanı dikişsizdir. Gömlek 51cm. boyunda, önden açık, oyuntulu yakalı ve kısa kolludur. Ön bedenine ipek iplikle işleme yapılmıştır. Şalvar; yörede kullanılan erkek şalvarları dikkate alınarak sonradan dikilmiştir. Ağı, belden lastikli ve yanlardan ceplidir.

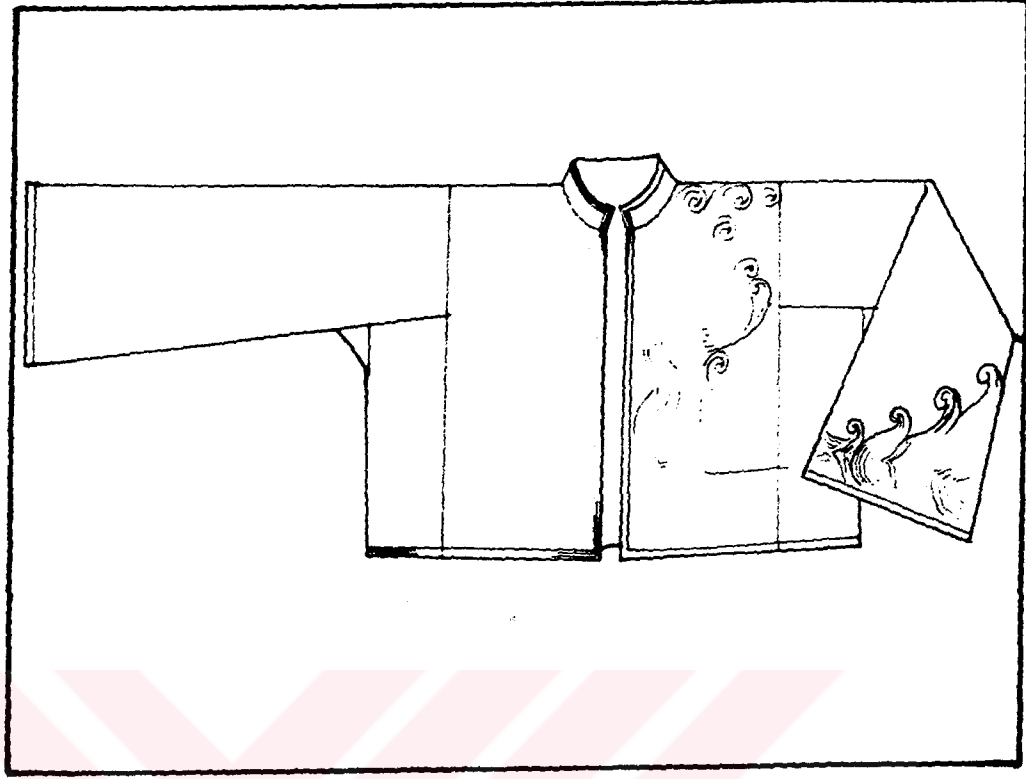

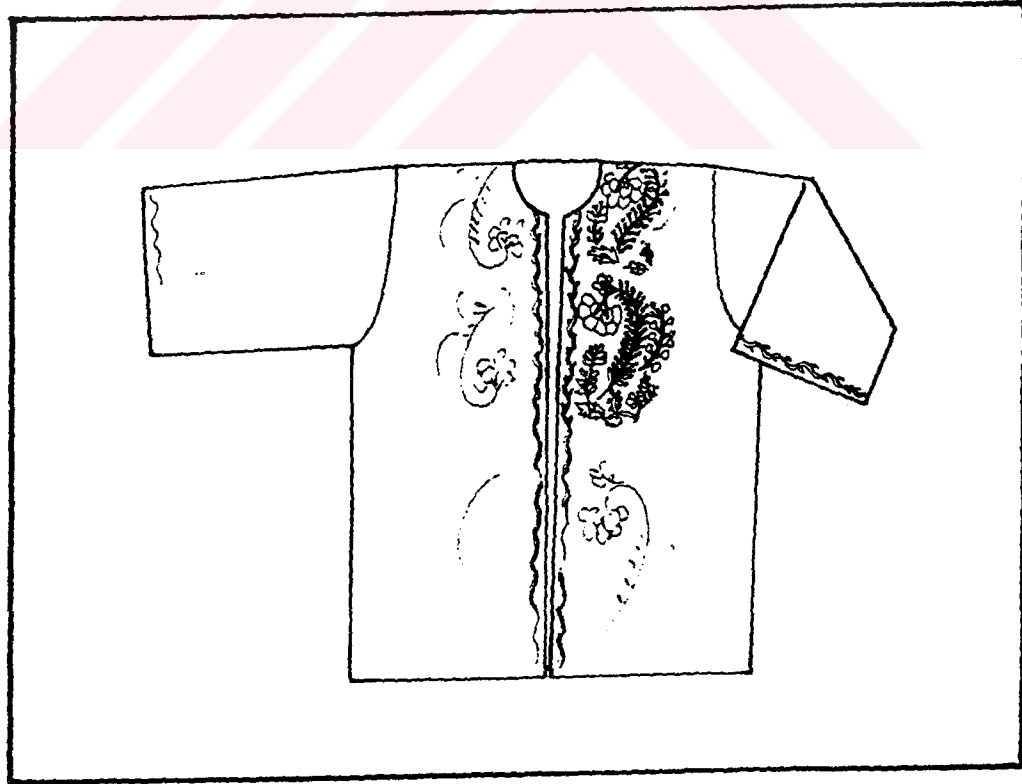
FOTOĞRAF 50 ÇOCUK CEPKEN TAKIM

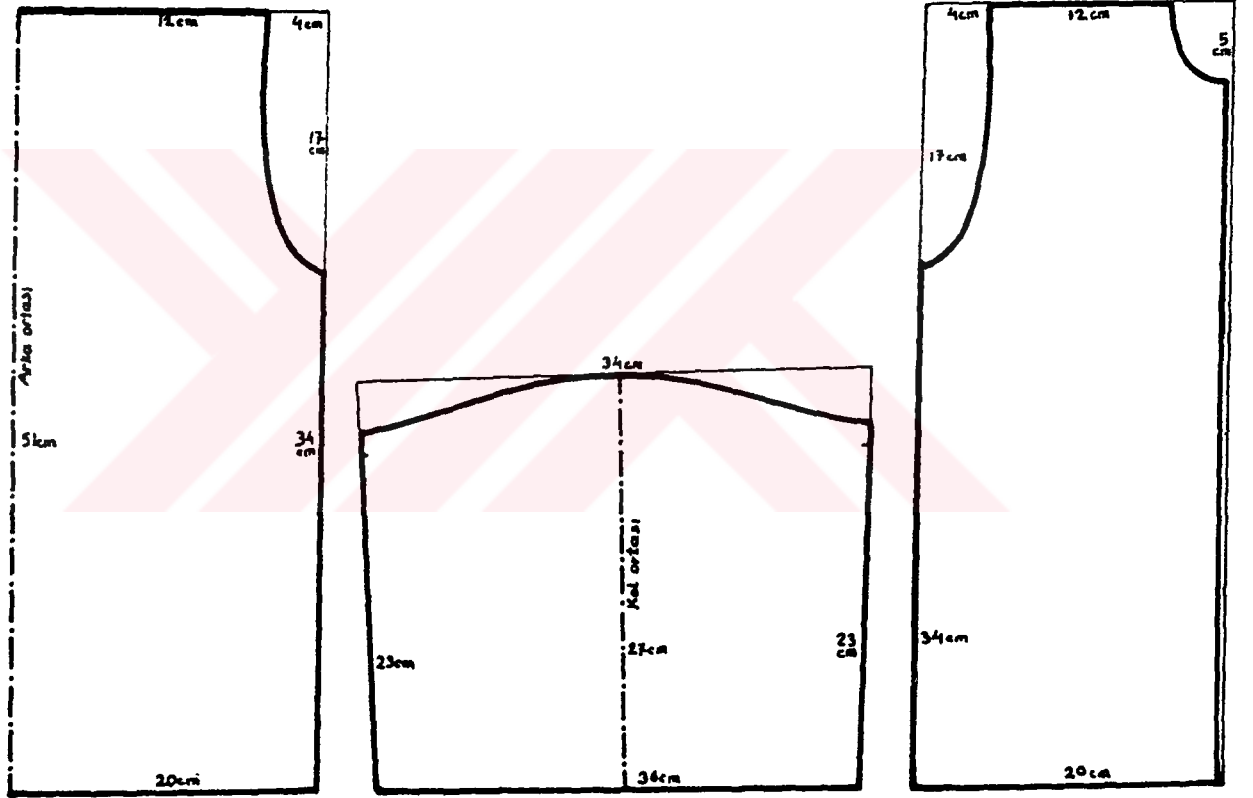
ÇİZİM 50c ÇOCUK ŞALVARI TEKNİK ÇİZİMİ

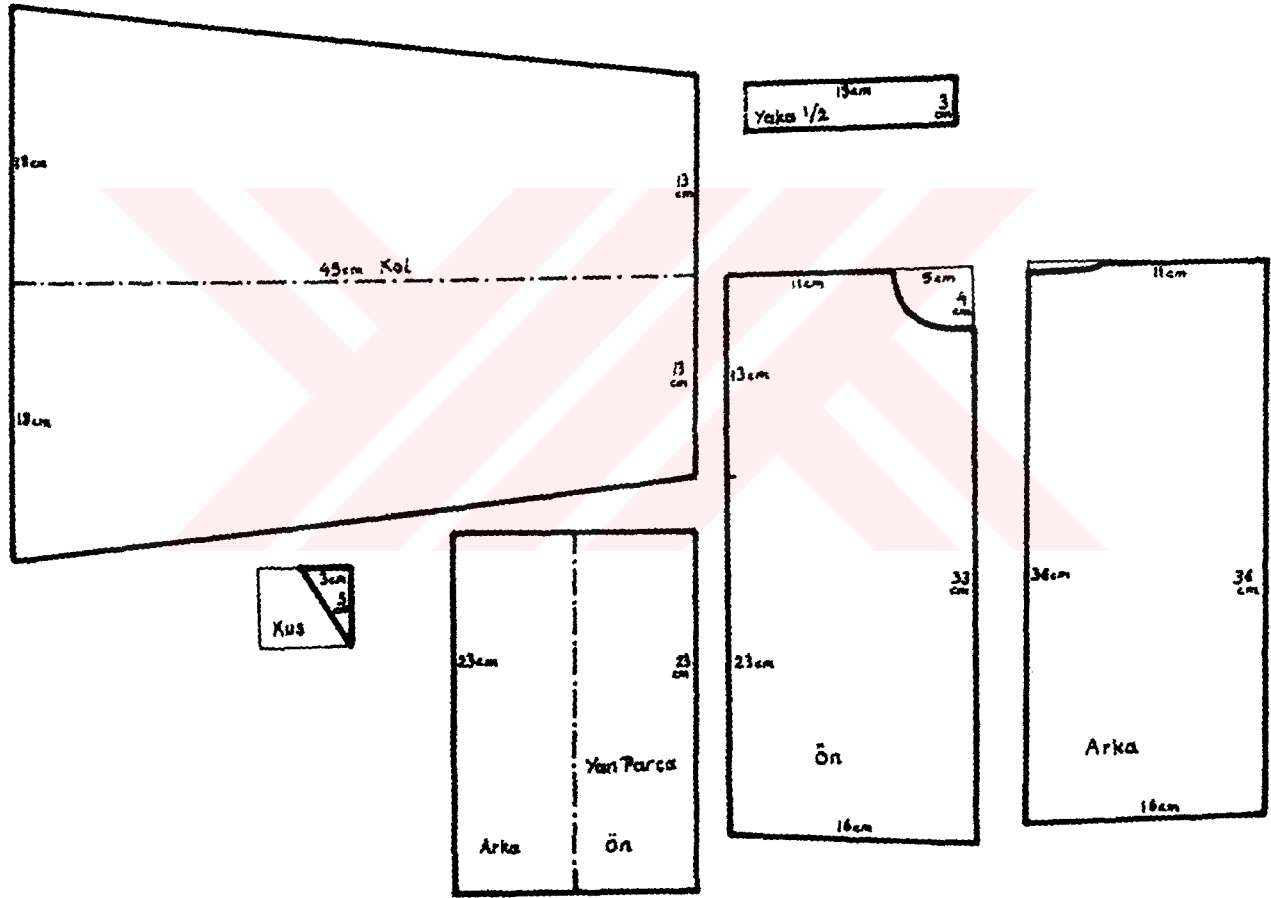
ÇİZİM 50a ÇOCUK CEPKENİ TEKNİK ÇİZİMİ

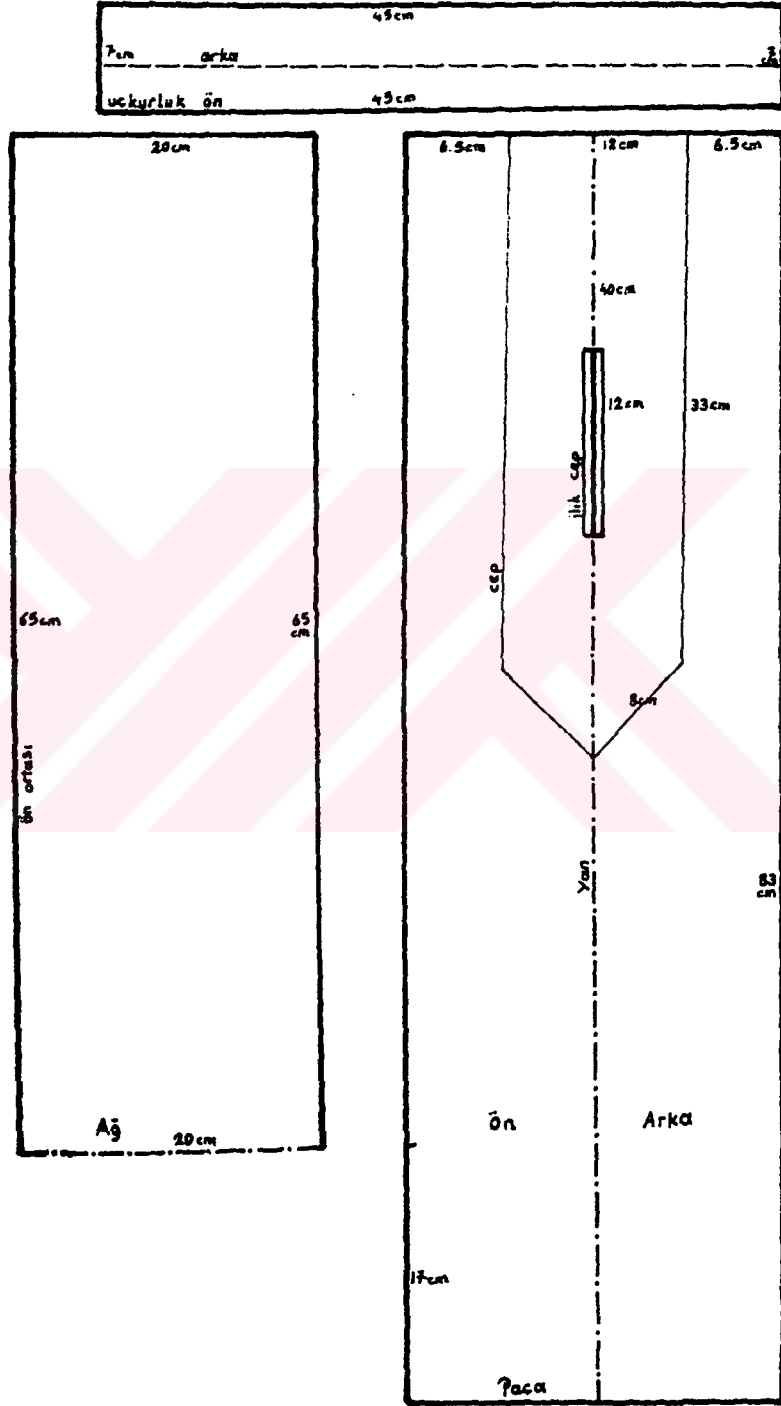
ÇİZİM 50b ÇOCUK GÖMLEĞİ TEKNİK ÇİZİMİ

ÇİZİM 50d ÇOCUK GÖMLEĞİ KALIP ÇİZİMİ

ÇİZİM 50c ÇOCUK CEPKENİ KALIP ÇİZİMİ

ÇİZİM 506 ÇOCUK ŞALVARI KALIP ÇİZİMİ

ÖRNEK NO	: 51
İLGİLİ KOLLEKSİYON	: Sadberk Hanım Müzesi
İNCELEME TARİHİ	: 19/04/1994
ENVANTER NO	: K.115 ABC/9503
FOTOĞRAF NO	: 51a, 51b, 51c
ÇİZİM NO	: 51a, 51b, 51c, 51d, 51e
KAYNAĞI	: Sevgi Gönül Özel Koleksiyonu
BİLGİYİ NEREDEN ALDIĞI	: Sadberk Hanım Müzesi Envanter Defteri
GİYSİNİN TARİHİ	: XIX. Yüzyıl
GİYSİNİN YÖRESİ	: -
GİYSİNİN TÜRÜ	: Çocuk cepkeni, yeleği ve şalvarı
HANGİ CİNSE AİT OLDUĞU	: -
KULLANILAN YAŞ	: Boyutlarına bakılarak 10-12 yaş olduğu düşünülebilir.
ESERLE İLGİLİ YAYINLAR	: -
KULLANILAN KUMAŞ	: Zeminde çuha Astarda ipekli kumaş kullanılmıştır.
KULLANILAN RENK	: Zemin krem, sarı, metalik sarı ve gümüş rengi, Astar krem rengi ile renklendirilmiştir.
KULLANILAN MALZEME	: Dikiş ipliği, metal iplikli harç, metal iplikli kordon, metal iplikli şerit, düğme ve metal iplikli oya kullanılmıştır.
KULLANILAN DİKİŞ ÖZELLİĞİ	: Giysinin tüm birleşme dikişlerine elde makina dikişi uygulanmıştır. Giysinin astar dikişlerinde oyulgama dikişi , astar giysiye geçirilirken kapalı baskı kullanılmıştır.
KULLANILAN SÜSLEME YÖNTEM VE TEKNİĞİ	: Cepkenin yaka çevresi, ön kapama, etek ucu, kol ağzı ve kol ağzı yırtmaçlarına 3 cm. genişliğinde elde hazırlanmış harç ve bu harçların kenarlarına metal iplikli şeritler geçirilmiştir. Cepkenin tüm dikişlerinin üzerine metal iplikli kordon geçirilerek süsleme yapılmıştır. Yeleğin yaka çevresi ve ön kapamasına 5 cm. genişliğinde elde hazırlanmış harç ve bu harçların kenarlarına metal iplikli şeritler geçirilmiştir. Ön kapamada 26 adet elde örülmüş kordon düğme bulunmaktadır. Şalvarın yan dikişlerine ve paçalarına 4 cm. genişliğinde harç geçirilmiştir.
SÜSLEMEDE KULLANILAN MOTİF VE KOMPOZİSYON	: Cepkenin kenarlarına geçirilen harçların üzerinde simetrik olarak yerleştirilmiş koç boynuzu motifi bulunmaktadır. Yeleğin ve şalvarın kenarlarına geçirilen harçlarda "S" kıvrımlı dallar ve bu dalların arasında stilize çiçekler yer almaktadır.

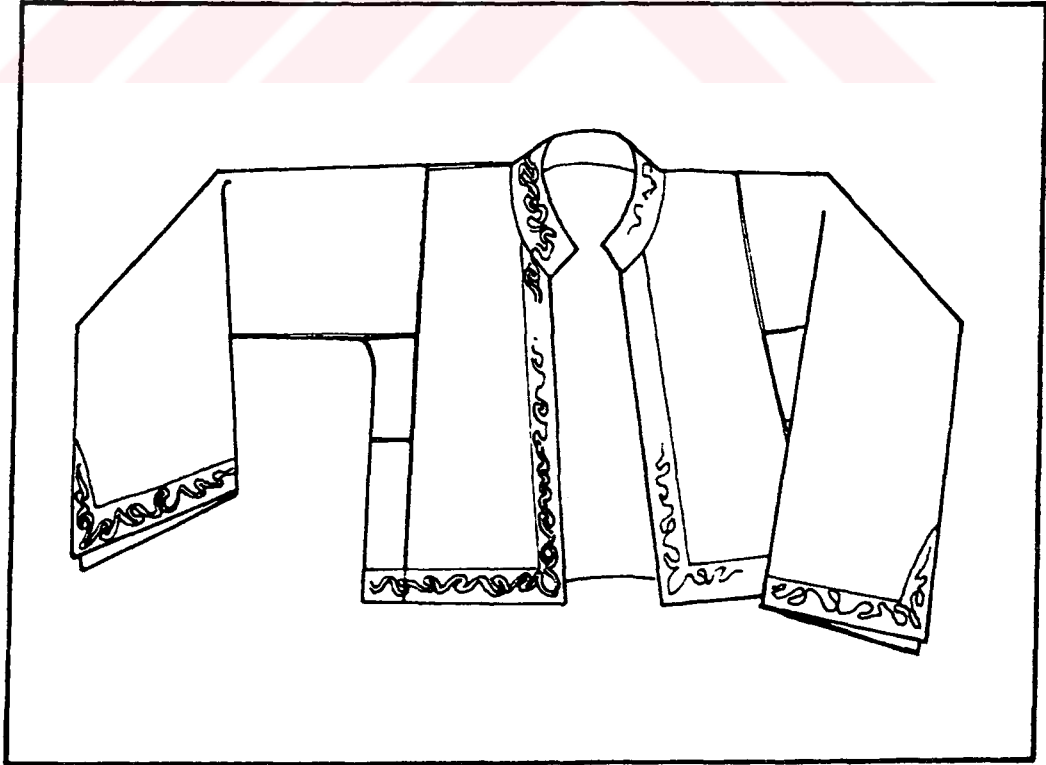
**GIYSİNİN BİÇİM VE
DİKİM ÖZELLİKLERİ**

: Giysi cepken, yelek ve şalvar olmak üzere üç parçadan oluşmuştur. Cepken; 32 cm. boyunda hakim yakalı, önden açık, uzun kollu ve kol ağzı yırtmaçlıdır. Ön ve arka bedenini yanı dikişsiz olup, kol altı kuşludur. Yaka çevresi, ön kapama, kol ağzı ve kol ağzı yırtmacına 3cm. genişliğinde harç geçirilmiştir. Yelek; 36 cm. boyunda, önden açık, oyuntulu yakalı ve kolsuzdur. Ön kapamada 26 adet kordon ilikli düğmeleri bulunmaktadır. Yaka çevresi ve ön kapamaya 5 cm. genişliğinde harç geçirilmiştir. Şalvar 60 cm. boyunda ve oldukça boldur. Yan dikişlerine ve paçalarına 4 cm. genişliğinde harç geçirilmiş olan şalvarın beli uçkurludur.

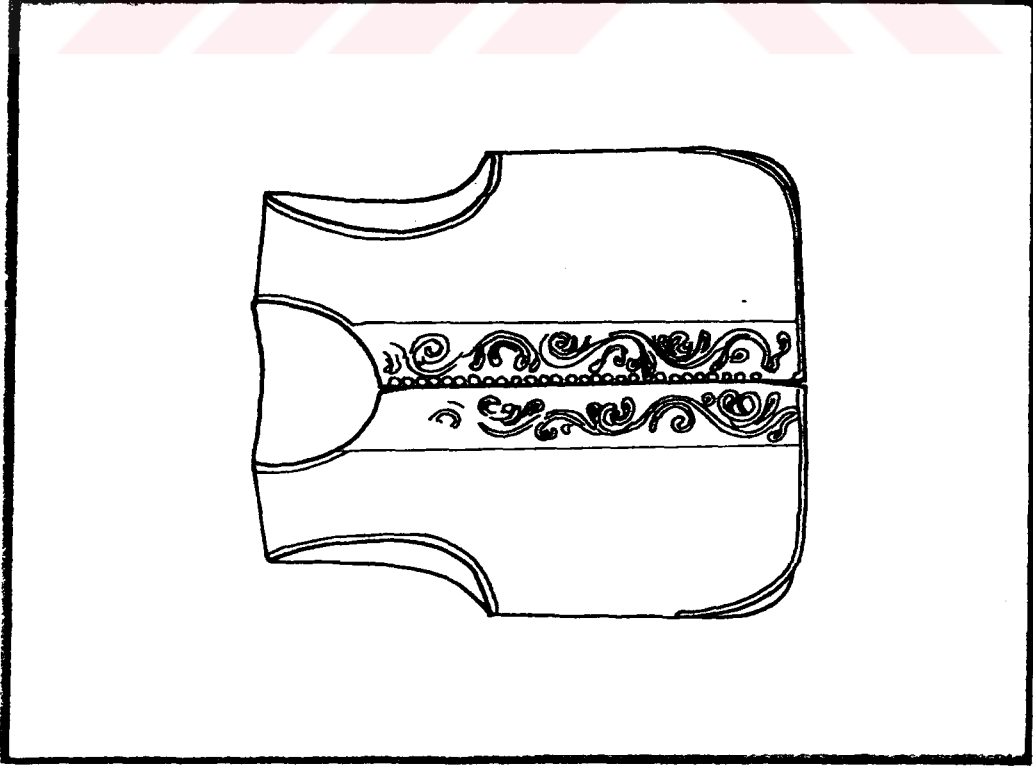

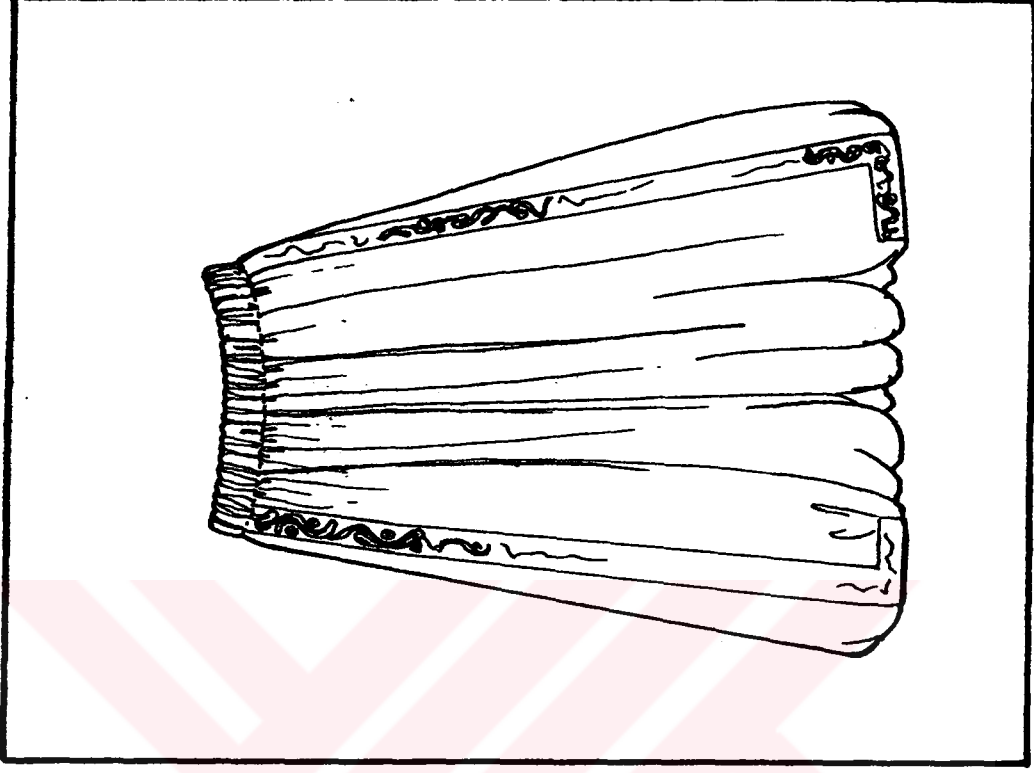
FOTOĞRAF 51 ÇOCUK CEPKEN TAKIM

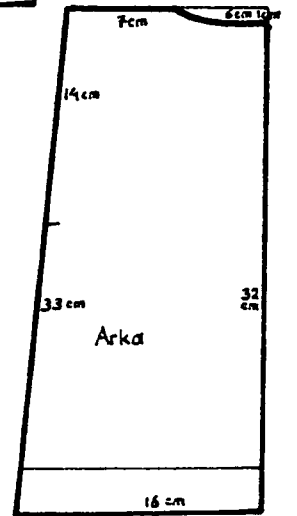
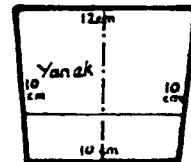
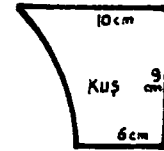
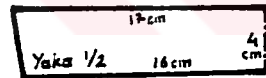
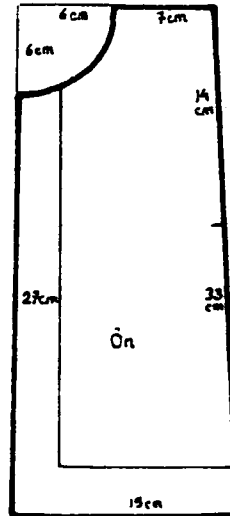
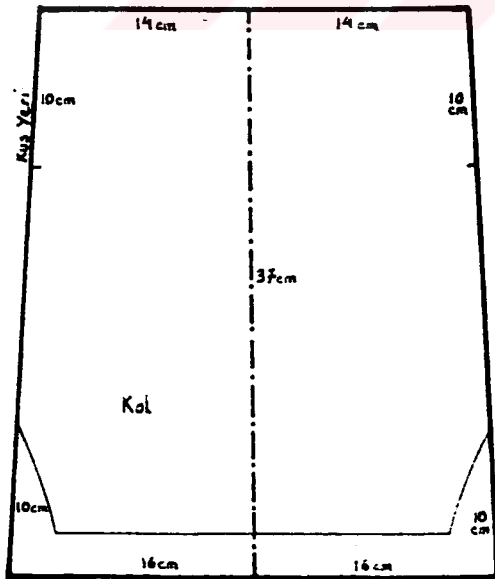
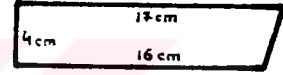
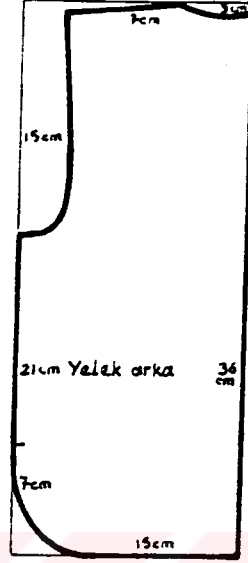
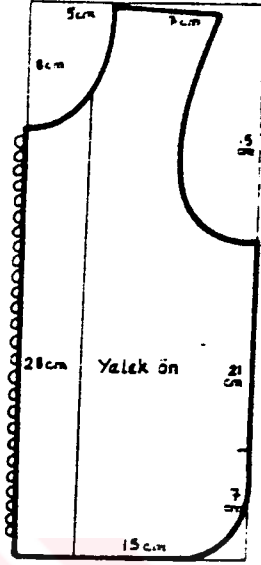
ÇİZİM 51a ÇOCUK CEPKENİ TEKNİK ÇİZİMİ

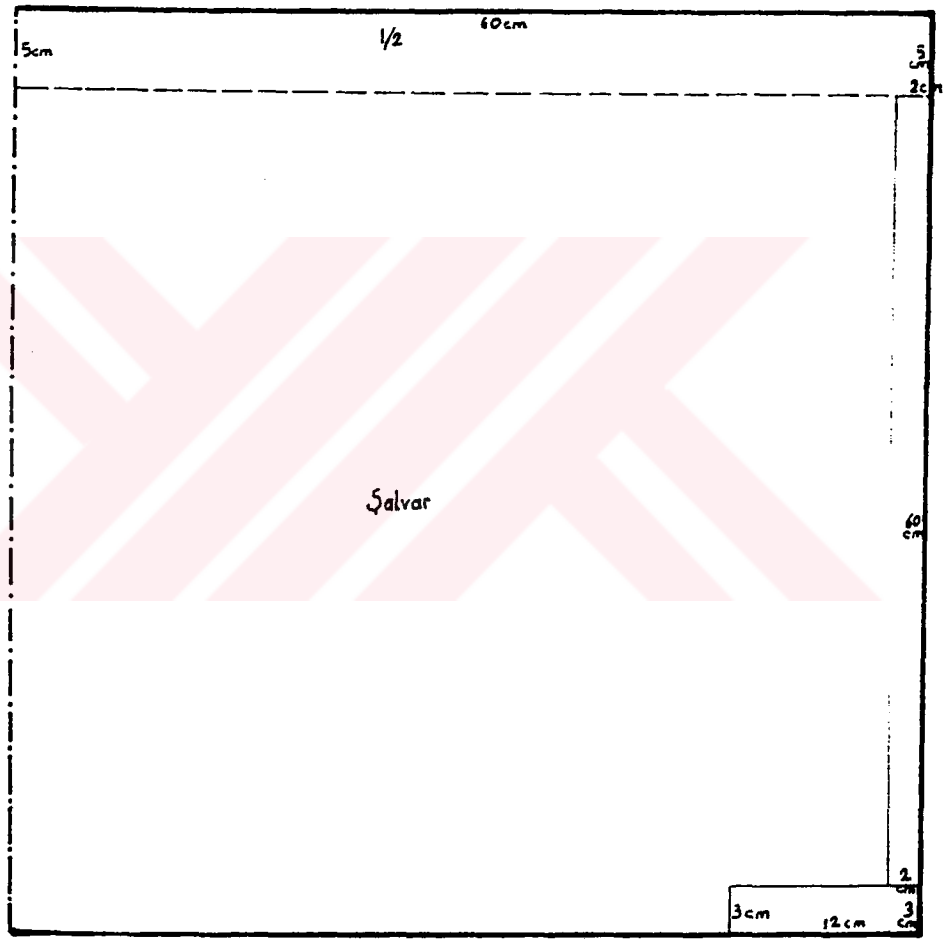
İZİM 51c OCUK YELEĞİ TEKNİK İZİMİ

İZİM 51b OCUK ŖALVARI TEKNİK İZİMİ

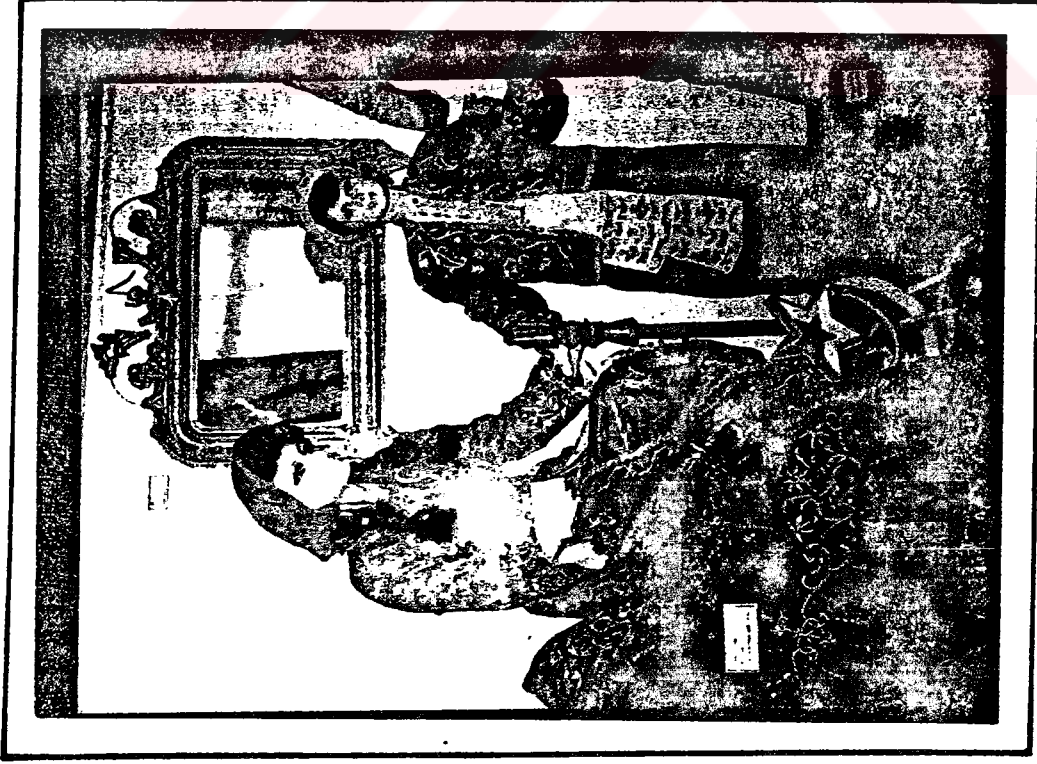
ÇİZİM 51D ÇOCUK CEPKENİ VE YELEĞİ KALIP ÇİZİMİ

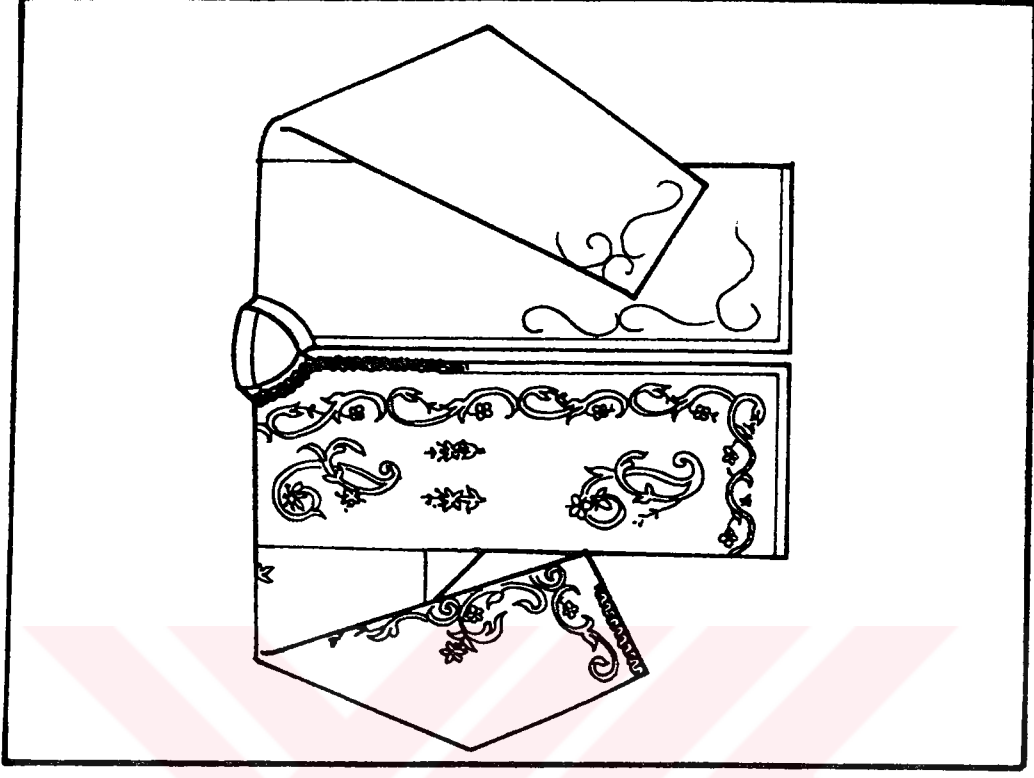
ÇİZİM 51e ÇOCUK ŞALVARI KALIP ÇİZİMİ

ÖRNEK NO	: 52
İLGİLİ KOLLEKSİYON	: Kırklareli Müzesi
İNCELEME TARİHİ	: 20/5/1994
ENVANTER NO	: 3085 AB
FOTOĞRAF NO	: 52a, 52b
ÇİZİM NO	: 52a, 52b, 52c
KAYNAĞI	: -
BİLGİYİ NEREDEN ALDIĞI	: Kırklareli Müzesi Envanter Defteri
GIYSİNİN TARİHİ	: XIX. Yüzyıl
GIYSİNİN YÖRESİ	: Kırklareli
GIYSİNİN TÜRÜ	: Çocuk cepkeni ve şalvarı
HANGİ CİNSE AİT OLDUĞU	: Kız
KULLANILAN YAŞ	: Boyutlarına bakılarak 8-10 yaş olduğu düşünülebilir.
ESERLE İLGİLİ YAYINLAR	: -
KULLANILAN KUMAŞ	: Zeminde kadife Astarda ince dokunmuş pamuklu kumaş(bez) kullanılmıştır.
KULLANILAN RENK	: Zemin mor, metalik sarı, Astar eflatun ile renklendirilmiştir.
KULLANILAN MALZEME	: Dikiş ipliği, metal iplik, metal iplikli harç ve metal iplikli oya kullanılmıştır.
KULLANILAN DİKİŞ ÖZELLİĞİ	: Giysinin tüm birleşme dikişlerine elde makina dikişi uygulanmıştır. Astar dikişlerinde oyulgama dikişi kullanılırken, astar giysiye kapalı baskı ile geçirilmiştir.
KULLANILAN SÜSLEME YÖNTEM VE TEKNİĞİ	: Giysinin tüm yüzeyine dival işi(sim sarma) tekniği kullanılarak süsleme yapılmıştır.Giysinin yaka çevresi, kol ağzı, ön kapama ve etek ucuna metal iplikli harç geçirilerek süsleme yapılmıştır.
SÜSLEMEDE KULLANILAN MOTİF VE KOMPOZİSYON	: Cepkenin; yaka çevresi, ön kapama, etek ucu ve kol ağzına "S" kıvrımlı dallar ve bunların arasına küçük mine çiçekleri yerleştirilmiştir. Ön ve arka bedende atlamalı sıralarla yerleştirilmiş irili ufaklı çiçek motifleri bulunmaktadır. Kola ve şalvarın tüm yüzeyine atlamalı sıralarla küçük çiçek dalları yerleştirilmiştir.
GIYSİNİN BİÇİM VE DİKİM ÖZELLİKLERİ	: Giysi cepken ve şalvar olmak üzere iki parçadan oluşmuştur. Cepken 52 cm. boyunda, hakim yakalı, önden açık, kalçaya kadar uzunlukta, uzun kollu ve kol ağzı büzgülüdür. Cepkenin tüm yüzeyi dival işi tekniği ile süslenmiştir. Şalvar 75 cm. boyunda ve oldukça boldur. Tüm yüzeyine dival işi tekniği kullanılarak süsleme yapılan şalvarın beli uçkurludur.

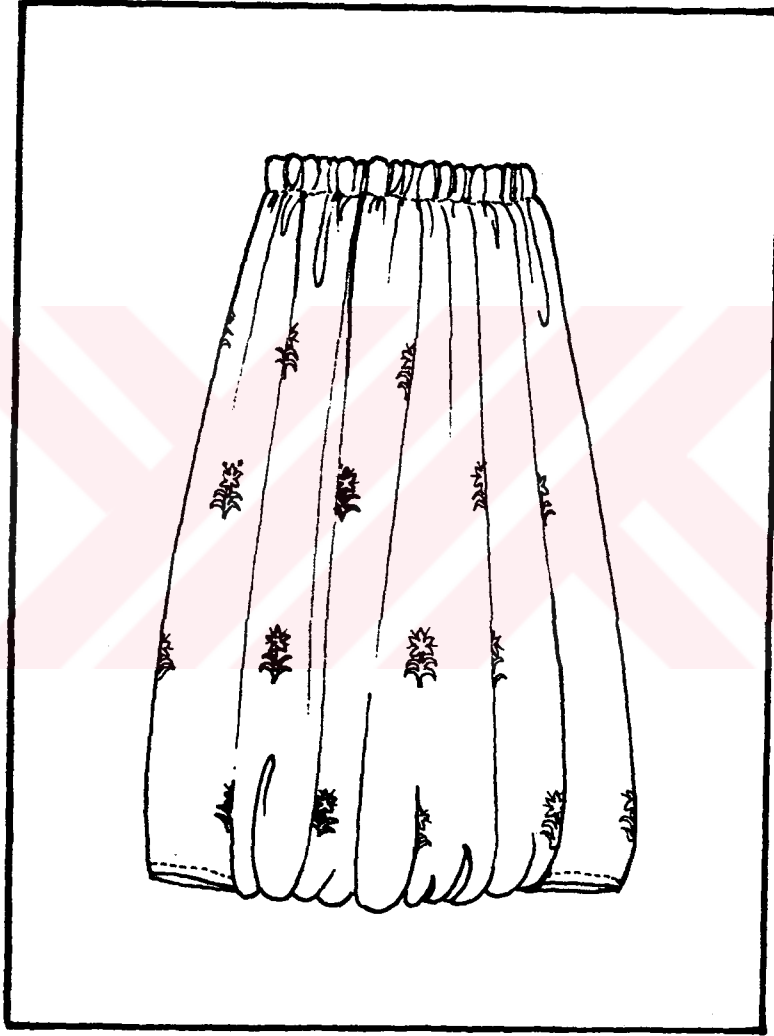

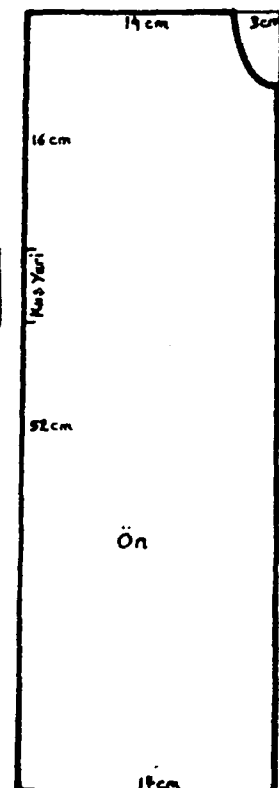
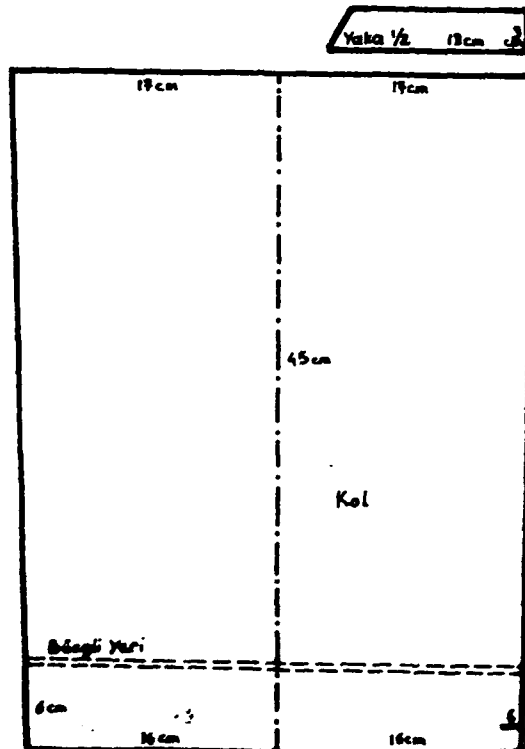
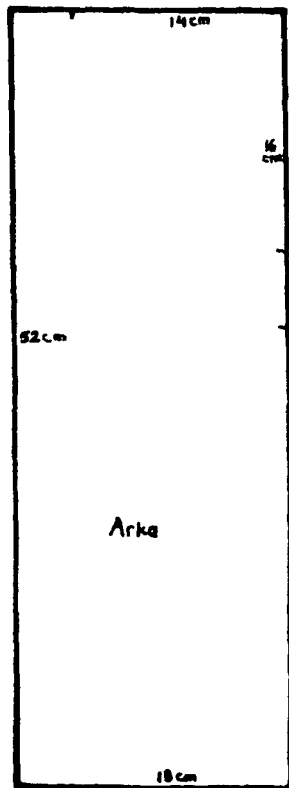
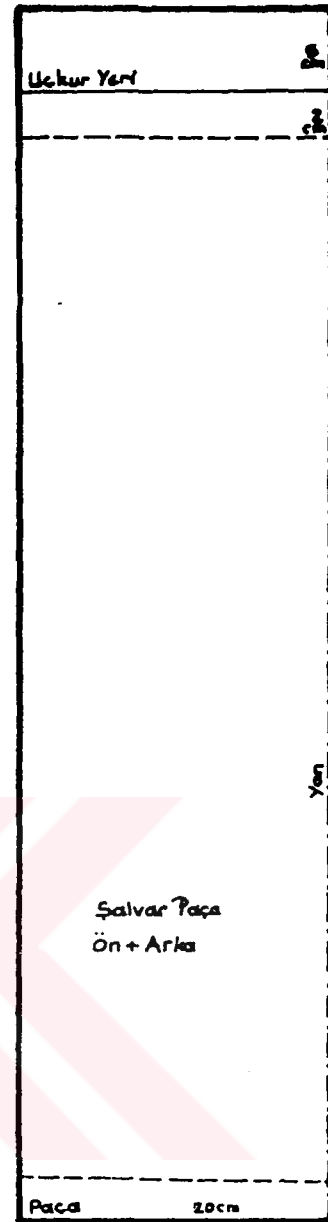
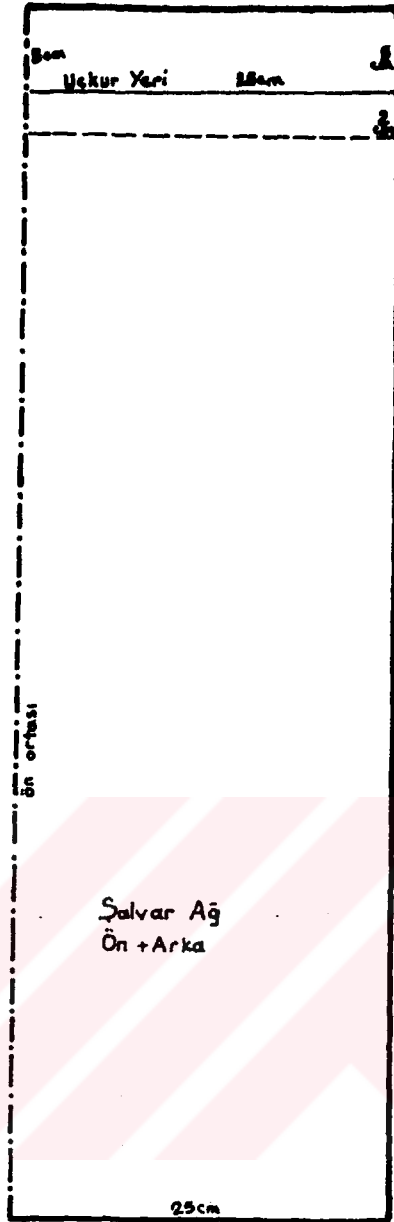
FOTOĞRAF 52 ÇOCUK CEPKEN VE ŞALVARI

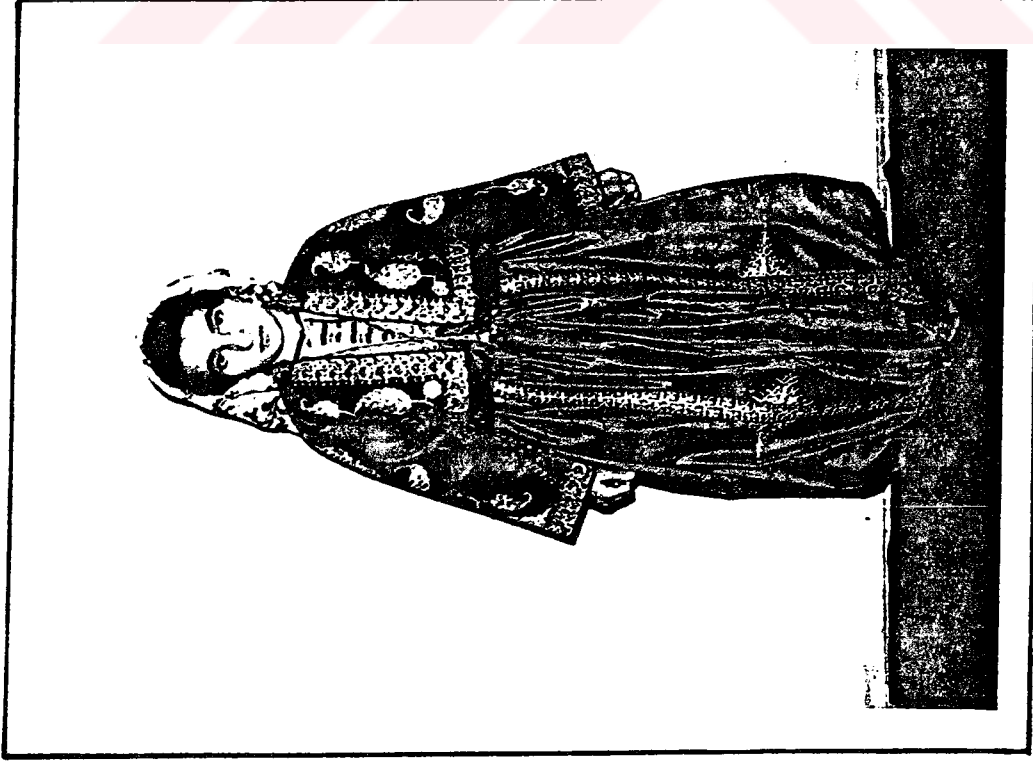
ÇİZİM 52a ÇOCUK CEPKENİ TEKNİK ÇİZİMİ

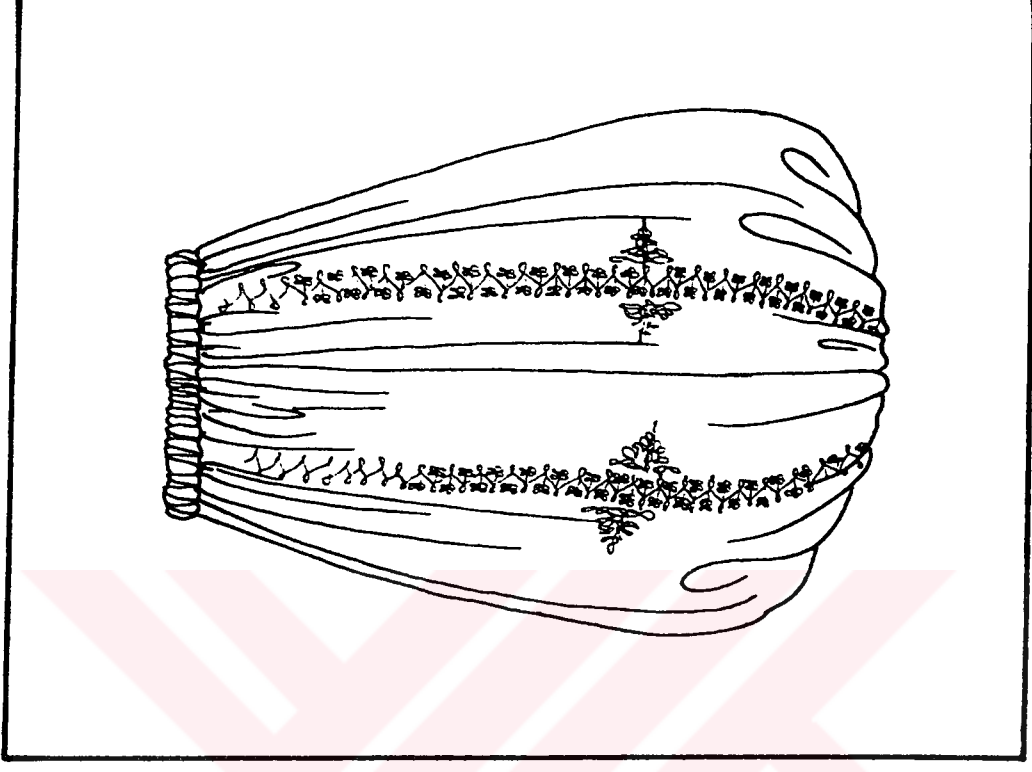
ÇİZİM 52b ÇOCUK ŞALVARI TEKNİK ÇİZİMİ

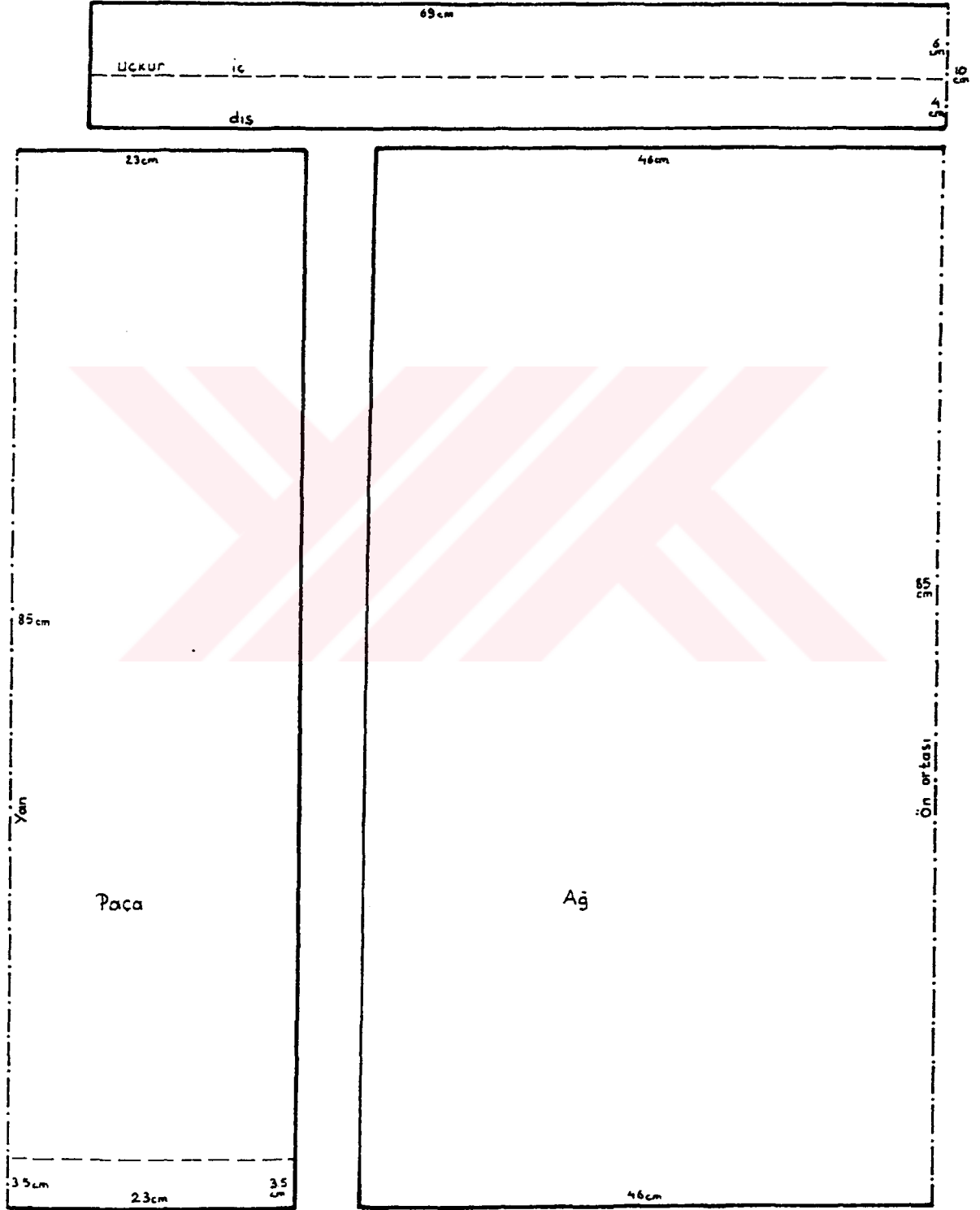
ÖRNEK NO	: 53
İLGİLİ KOLLEKSİYON	: İnayet Ok Özel Koleksiyonu
İNCELEME TARİHİ	: 11/01/1994
ENVANTER NO	: -
FOTOĞRAF NO	: 53a, 53b, 53c
ÇİZİM NO	: 53a, 53b, 53c, 53d, 53e, 53f
KAYNAĞI	: İnayet Ok
BİLGİYİ NEREDEN ALDIĞI	: İnayet Ok
GIYSİNİN TARİHİ	: XIX. Yüzyıl
GIYSİNİN YÖRESİ	: Kütahya
GIYSİNİN TÜRÜ	: Dızıbağlı (Cepken, gömlek, şalvar)
HANGİ CİNSE AİT OLDUĞU	: Kız
KULLANILAN YAŞ	: Boyutlarına bakılarak 8-10 yaş olduğu düşünülebilir.
ESERLE İLGİLİ YAYINLAR	: -
KULLANILAN KUMAŞ	: Zeminde canfes ve kadife Astarda ince dokunmuş pamuklu kumaş (bez) kullanılmıştır.
KULLANILAN RENK	: Zemin mor, cam göbeği, gümüş rengi, metalik sarı, Astar lacivert ve beyaz ile renklendirilmiştir.
KULLANILAN MALZEME	: Dikiş ipliği, metal iplikli kaytan, metal iplikli kordon, düğme ve kağıt kullanılmıştır.
KULLANILAN DİKİŞ ÖZELLİĞİ	: Giysinin tüm birleşme dikişlerine oyulgama dikişi uygulanmıştır. Astar giysiye kapalı baskı dikişi ile geçirilmiştir.
KULLANILAN SÜSLEME YÖNTEM VE TEKNİĞİ	: Cepken, gömlek ve şalvardan oluşan giysinin çeşitli yerlerine yapılan süslemelerde kordon tutturma tekniği kullanılmıştır.
SÜSLEMEDE KULLANILAN MOTİF VE KOMPOZİSYON	: Cepkenin yaka çevresi, ön kapama, etek ucu ve kol ağzına helozoni kıvrımlardan oluşan bir bordür geçirilmiştir. Giysinin tüm yüzeyine simetrik aralıklarla irili ufaklı yapraklar yerleştirilmiştir. Gömleğin yaka çevresi, ön kapama ve manşetlerine helozoni kıvrımlardan oluşan bordür geçirilmiştir. Şalvarın ön ve arkasından dikey olarak aşağıya doğru inen dört bordür bulunmaktadır. Bu bordürlerin dizlere gelen bölümlerinde açılmalar yapılmıştır.
GIYSİNİN BİÇİM VE DİKİM ÖZELLİKLERİ	: Giysi cepken, şalvar ve gömlek olmak üzere üç parçadan oluşmuştur. Cepken 40 cm. boyunda, hakim yakalı, önden açık, uzun kollu ve kol ağzı yırtmaçlıdır. Kol yırtmacında altışar adet metal iplikli kordon ile örülmüş düğmeleri bulunmaktadır. Gömlek 44 cm. boyunda, hakim yakalı, önden açık, uzun kollu, kol ağzı manşetli ve kol altı kuşludur. Ön kapamada içten 4 adet ilikli birit düğmeleri bulunmaktadır. Şalvar 90 cm. boyunda, oldukça bol, beli uçkurlu ve içi astarlıdır.

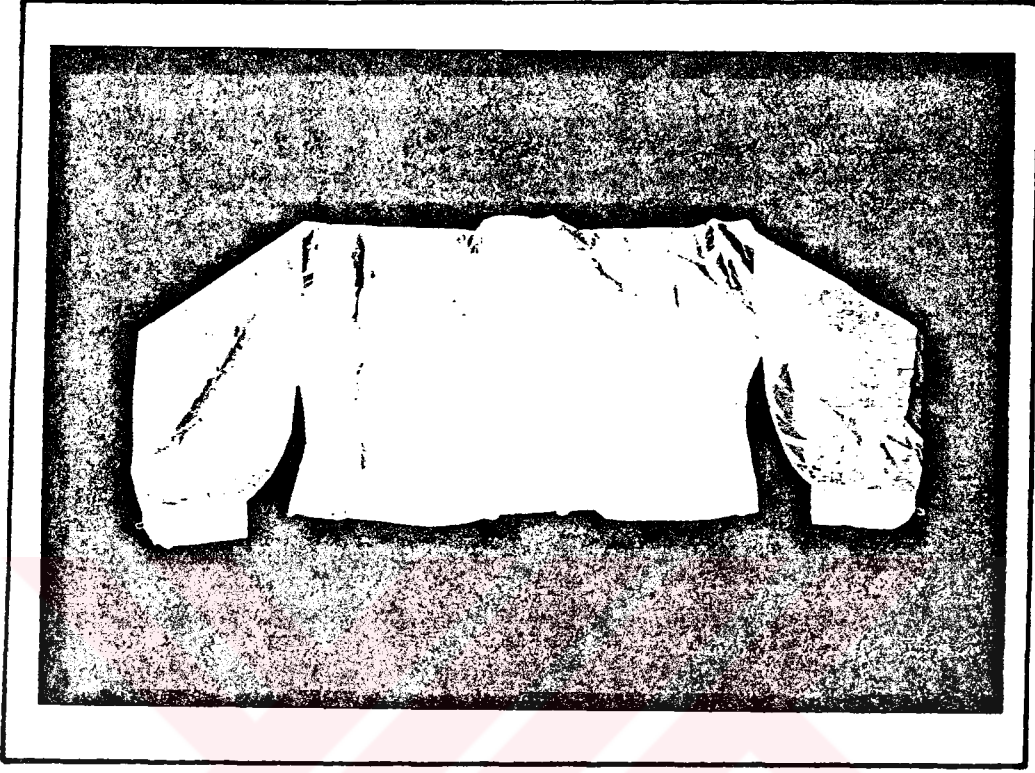
FOTOĞRAF 53a DİZİBAÇLI TAKIM

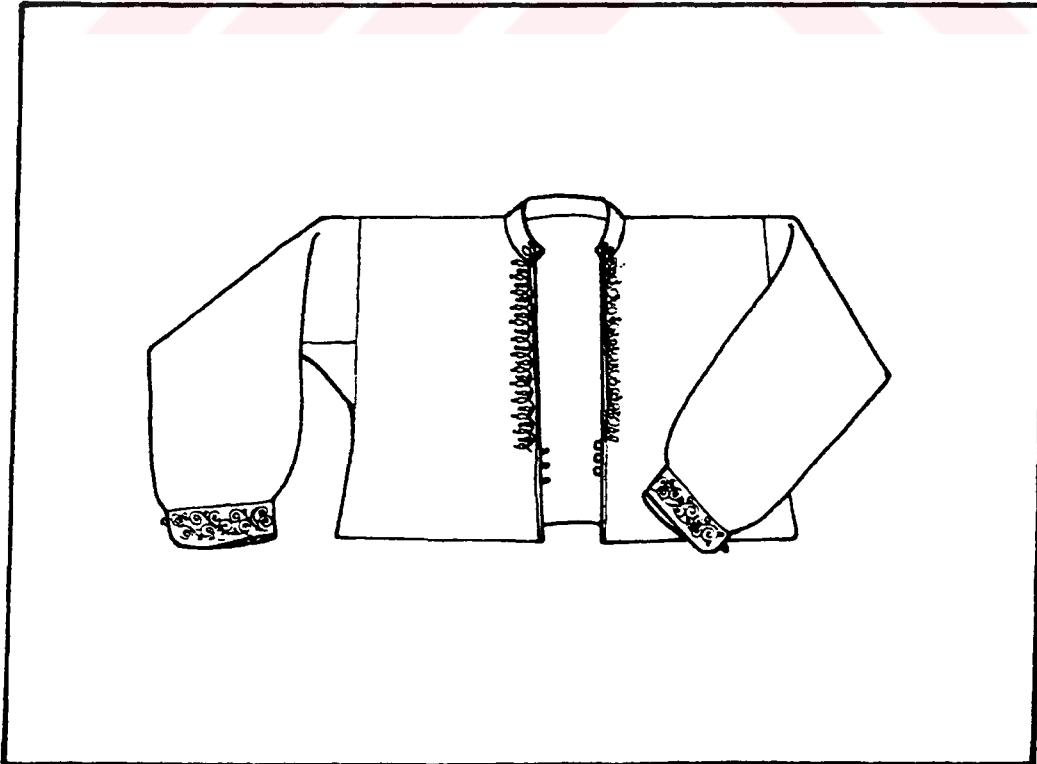
ÇİZİM 53a ÇOCUK ŞALVARI TEKNİK ÇİZİMİ

ÇİZİM 53b ÇOCUK ŞALVARI KALIP ÇİZİMİ

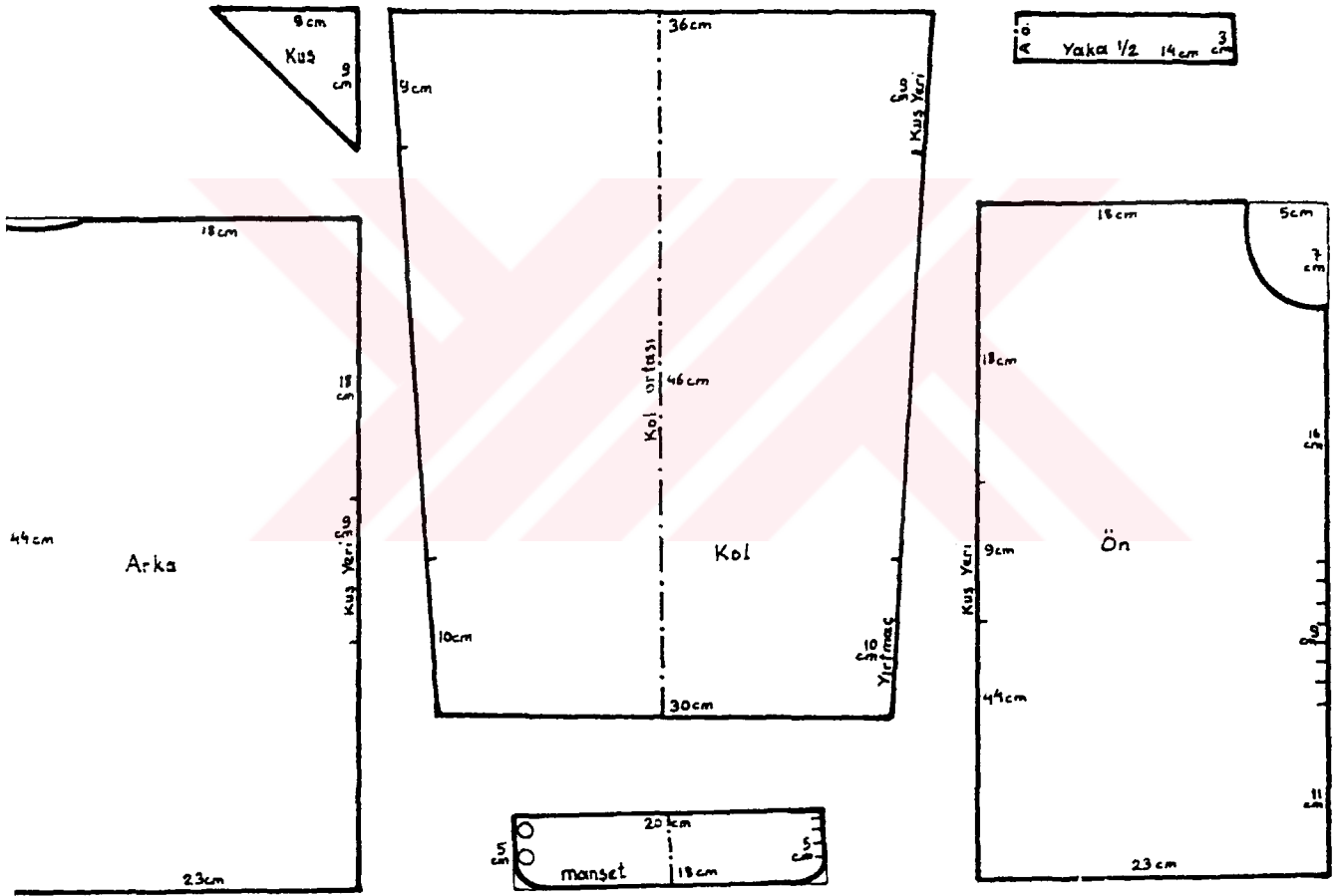

FOTOĞRAF 53b DİZİBAĞLI GÖMLEK

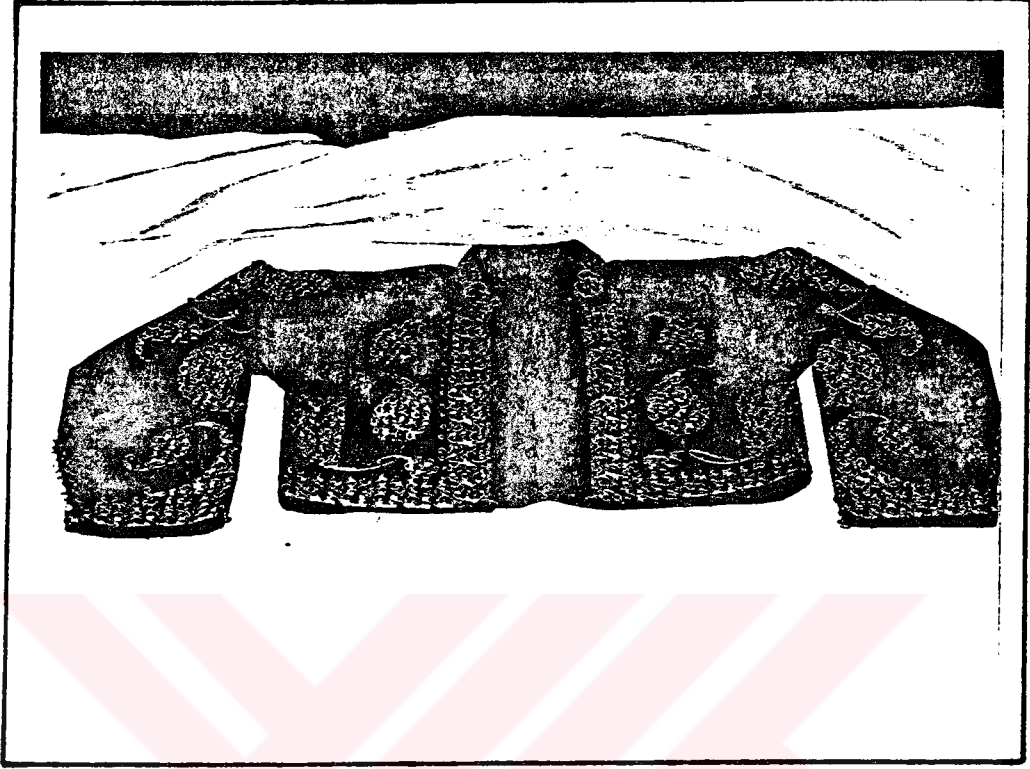

ÇİZİM 53c ÇOCUK GÖMLEĞİ TEKNİK ÇİZİMİ

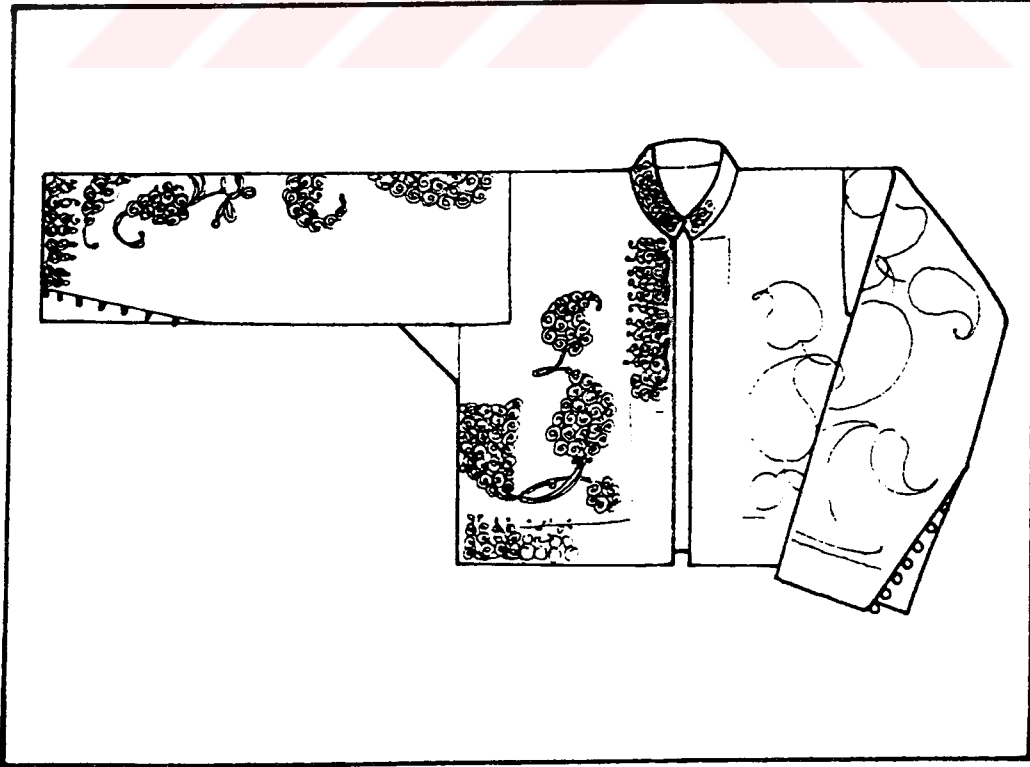

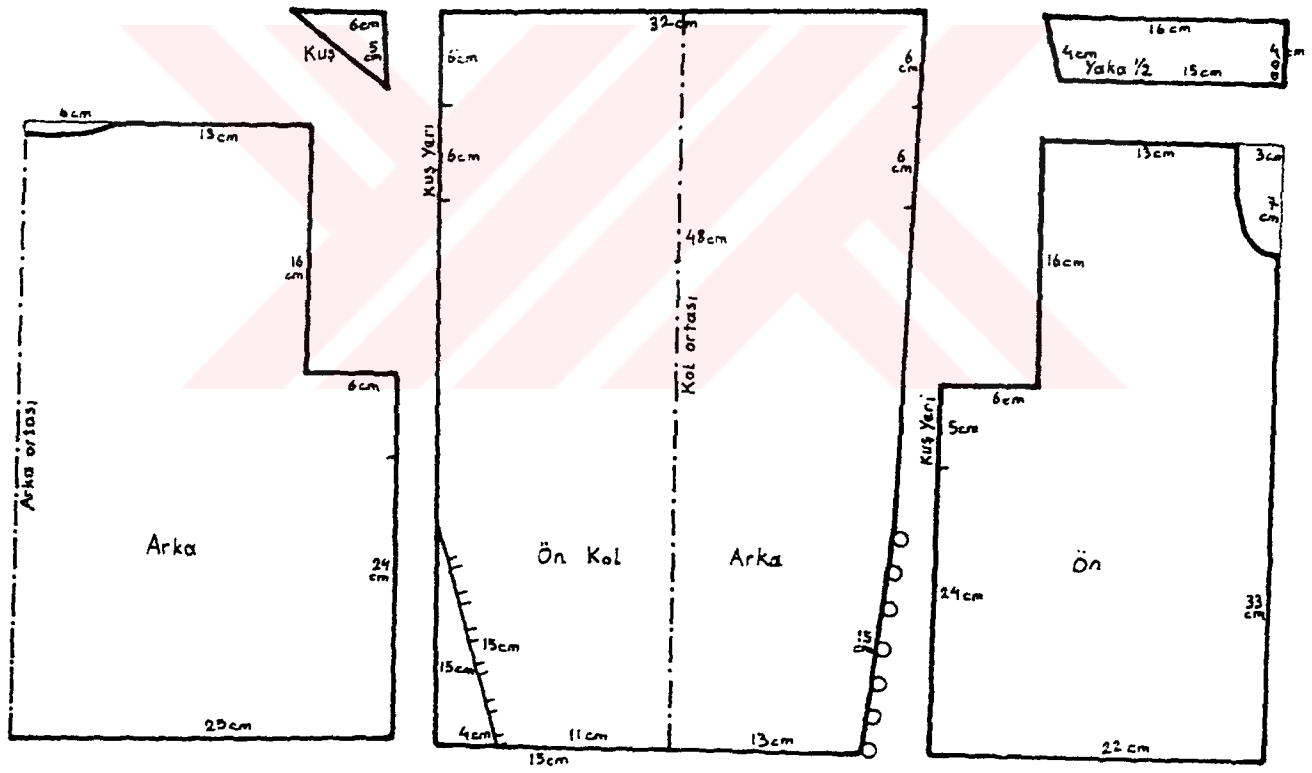
ÇİZİM 53d ÇOCUK GÖMLEĞİ KALIP ÇİZİMİ

FOTOĞRAF 53c DİZİBAĞLI FERMENE

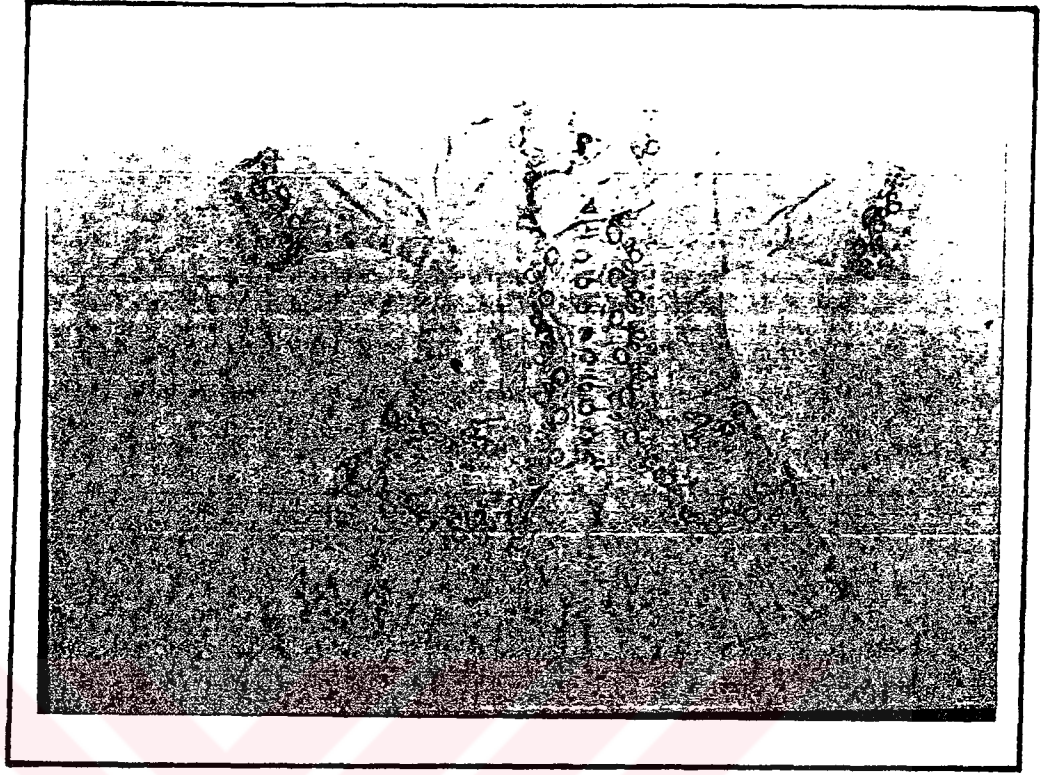

ÇİZİM 53e ÇOCUK CEPKENİ TEKNİK ÇİZİMİ

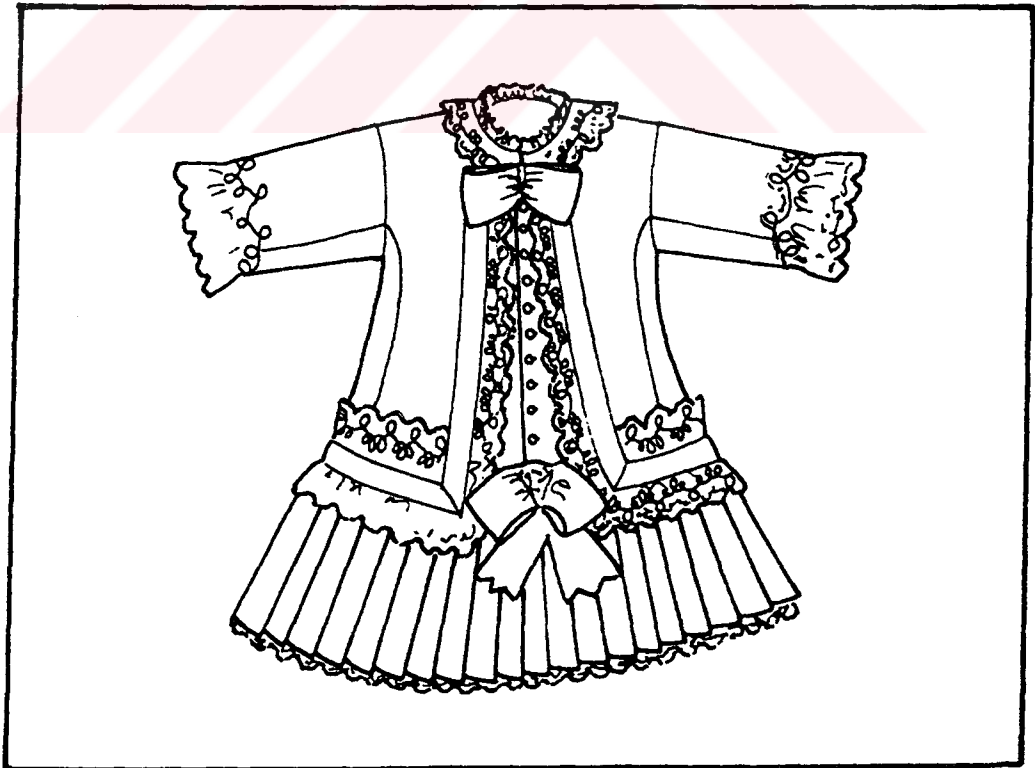

ÇİZİM 53E ÇOCUK ÇEPKENİ KALIP ÇİZİMİ

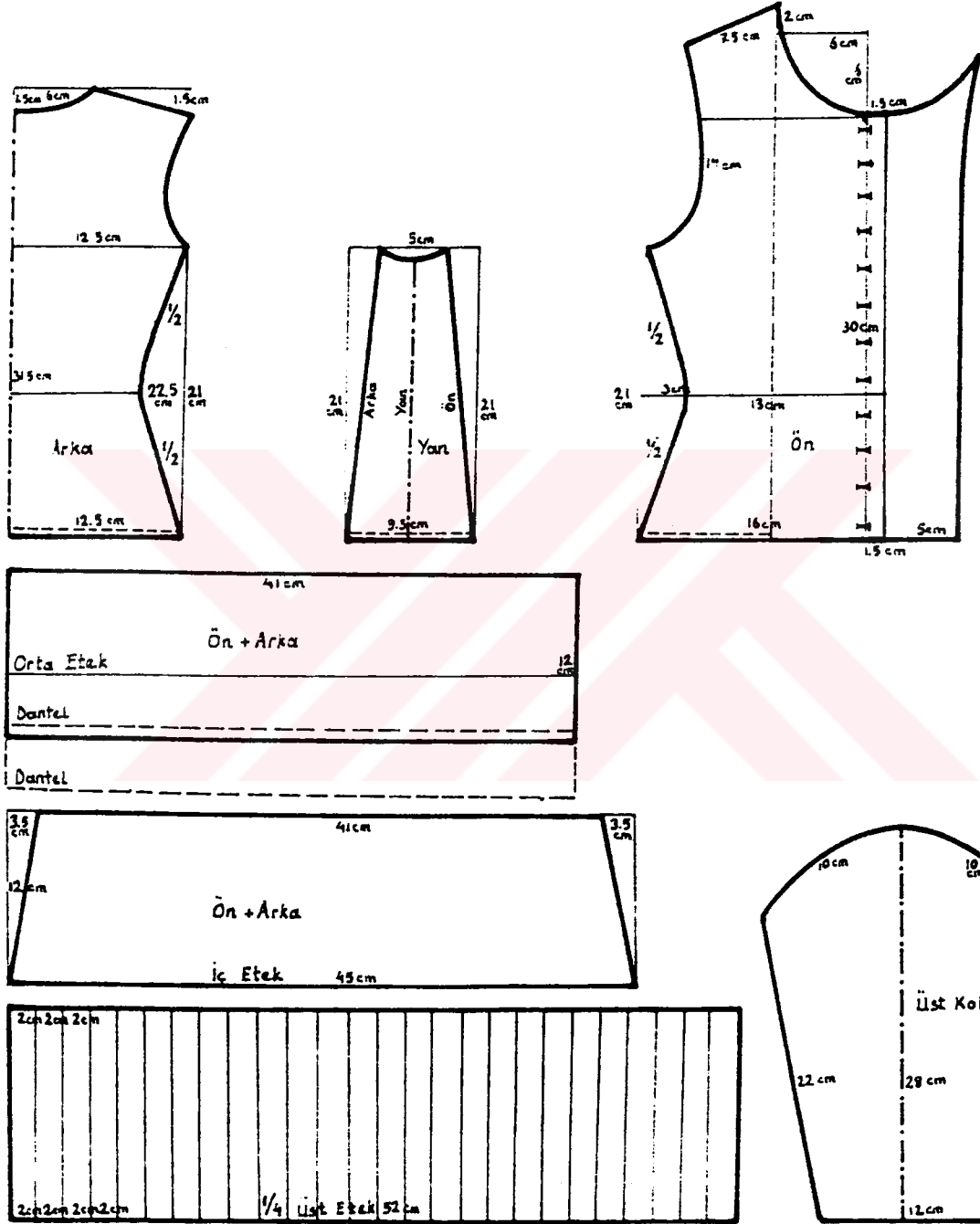
ÖRNEK NO	: 54
İLGİLİ KOLLEKSİYON	: Topkapı Sarayı Müzesi
İNCELEME TARİHİ	: 26/9/1994
ENVANTER NO	: 13/790
FOTOĞRAF NO	: 54
ÇİZİM NO	: 54a, 54b
KAYNAĞI	: Ayşe Sultan' a ait olduğu kaydedilmiştir.
BİLGİYİ NEREDEN ALDIĞI	: Topkapı Sarayı Müzesi Envanter Defteri
GİYSİNİN TARİHİ	: XIX. Yüzyıl
GİYSİNİN YÖRESİ	: Saray
GİYSİNİN TÜRÜ	: Çocuk Elbisesi
HANGİ CİNSE AIT OLDUĞU	: Kız
KULLANILAN YAŞ	: Boyutlarına bakılarak 4-6 yaş olduğu düşünülebilir.
ESERLE İLGİLİ YAYINLAR	: (Tezcan 1991:71)
KULLANILAN KUMAŞ	: Zeminde tafta, tül, Astarda tül kullanılmıştır.
KULLANILAN RENK	: Zemin krem, yeşilimsi eflatun, Astar krem rengi ile renklendirilmiştir.
KULLANILAN MALZEME	: Dikiş ipliği, ipek dantel, ipek kurdela, metal iplik ve düğme kullanılmıştır.
KULLANILAN DİKİŞ ÖZELLİĞİ	: Giysinin tüm birleşme dikişlerine makinede düz dikiş uygulanmıştır. Giysinin yaka çevresi, ön kapama, kol kapakları ve etek ucuna geçirilen dantellerde çırpma dikişi, etek ucunda kapalı baskı kullanılmıştır.
KULLANILAN SÜSLEME YÖNTEM VE TEKNİĞİ	: Giysinin yaka çevresi, kol ağzı, ön kapama ve etek ucuna ipek dantel geçirilerek süsleme yapılmıştır. Ön kapama ve etek ucunda pililer bulunmaktadır. Yaka ve etekte geniş kurdelalarla fiyonklar kullanılmıştır.
SÜSLEMEDE KULLANILAN MOTİF VE KOMPOZİSYON	: -
GİYSİNİN BİÇİM VE DİKİM ÖZELLİKLERİ	: 50 cm. boyunda, önden basene kadar açık, oyuntulu yakalı, uzun takma kollu, kol ağzı bûzgülü, kuplu, basenden etek ucuna kadar pililidir. Yaka çevresi, ön kapama, etek ucu ve kol ağzına ipek dantel geçirilmiştir. Yaka ve basende kurdelalarla yapılmış fiyonkları bulunan giysinin içi tül astarlıdır.

FOTOĞRAF 54 ÇOCUK ELBİSESİ

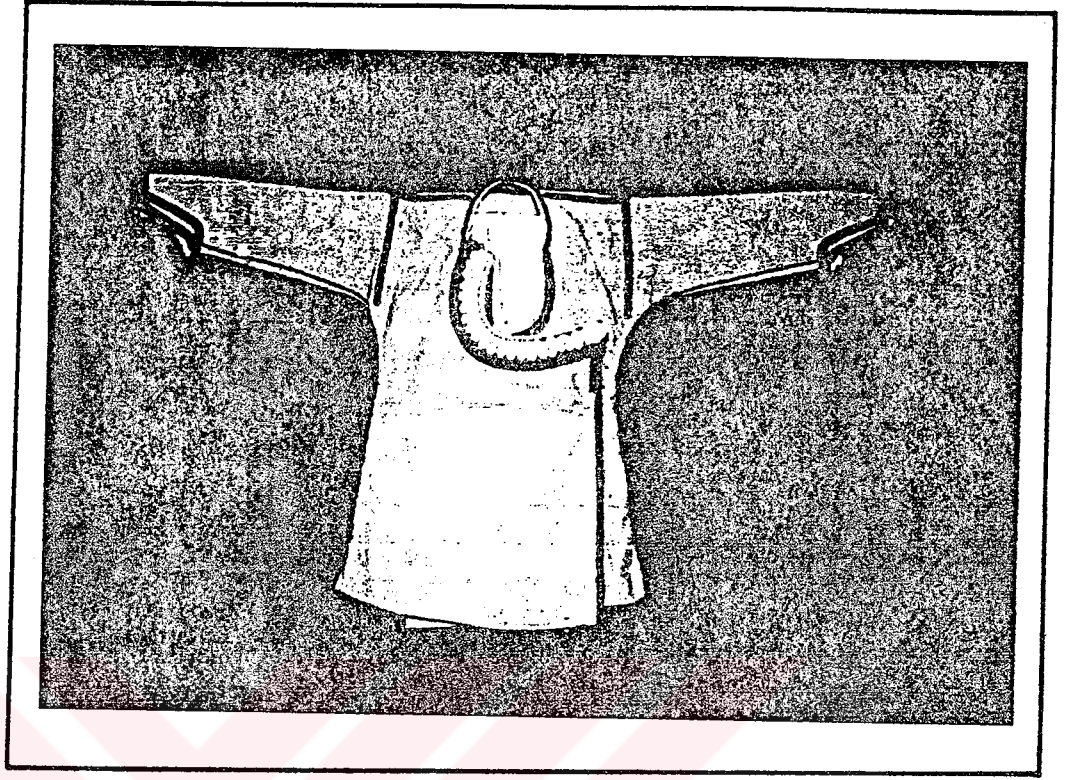
ÇİZİM 54a ÇOCUK ELBİSESİ TEKNİK ÇİZİMİ

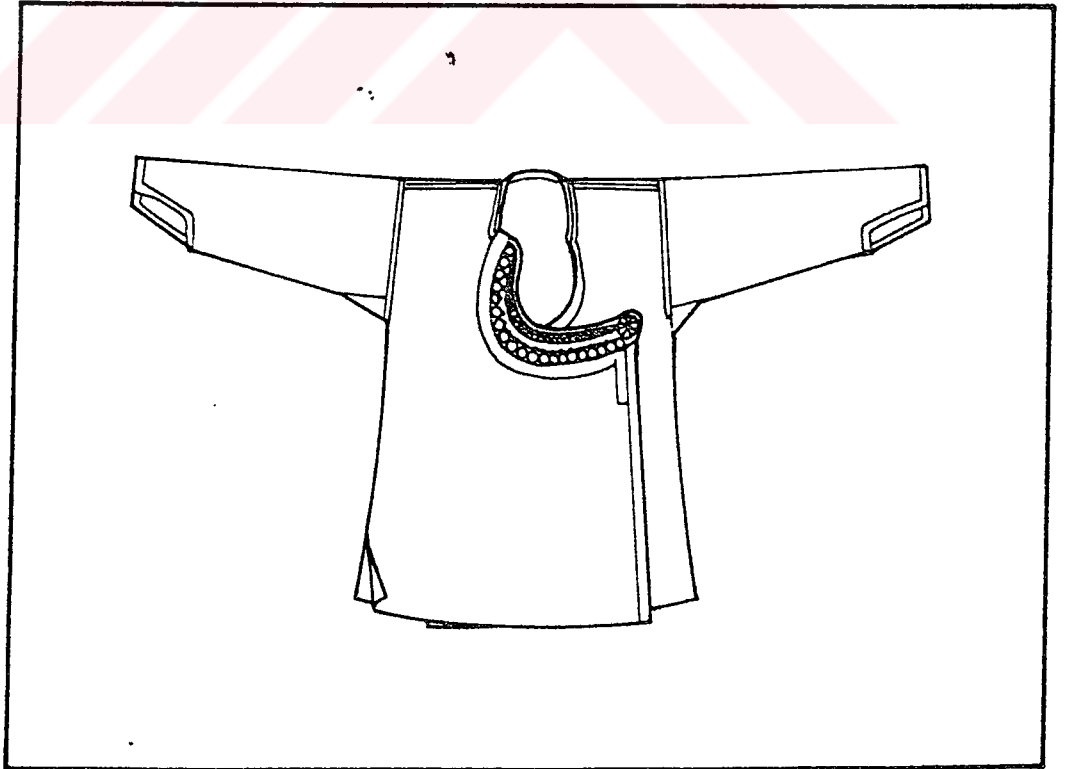
ÇİZİM 54b ÇOCUK ELBİSESİ KALIP ÇİZİMİ

ÖRNEK NO	: 55
İLGİLİ KOLLEKSİYON	: Topkapı Sarayı Müzesi
İNCELEME TARİHİ	: 26/9/1994
ENVANTER NO	: 13/602
FOTOĞRAF NO	: 55
ÇİZİM NO	: 55a, 55b
KAYNAĞI	: -
BİLGİYİ NEREDEN ALDIĞI	: Topkapı Sarayı Müzesi Envanter Defteri
GIYSİNİN TARİHİ	: XIX. Yüzyıl
GIYSİNİN YÖRESİ	: Saray
GIYSİNİN TÜRÜ	: Çocuk Entarisi
HANGİ CİNSE AİT OLDUĞU	: Erkek
KULLANILAN YAŞ	: Boyutlarına bakılarak 8-10 yaş olduğu düşünülebilir.
ESERLE İLGİLİ YAYINLAR	: -
KULLANILAN KUMAŞ	: Zeminde lahuraki, Astarda ipekli kumaş kullanılmıştır.
KULLANILAN RENK	: Zemin koyu pembe, siyah, kahverengi, kırmızı, beyaz, metalik sarı, Astar krem rengi ve mavi ile renklendirilmiştir.
KULLANILAN MALZEME	: Dikiş ipliği, pek şerit, ipek kordon, mercan, inci, deri, metal iplik ve kumaş kullanılmıştır.
KULLANILAN DİKİŞ ÖZELLİĞİ	: Giysinin tüm birleşme dikişlerine oyulgama dikişi uygulanmıştır. Astarının yaka çevresine pervaz geçirilmiştir.
KULLANILAN SÜSLEME YÖNTEM VE TEKNİĞİ	: Giysinin yaka çevresinde deri üzerine metal iplik ile dival işi (sim sarma) nakış tekniği kullanılmıştır. Yaka çevresi, ön kapama, kol çevresi, omuz dikişleri, kol ağzı ve kol ağzı yırtmacına ipek iplikli harç; etek ucu, etek ucu yırtmacı, yan dikiş ve kol altı dikişine ipek kordon geçirilmiştir. Yaka ve kol çevresine mercan ve inci düğmelerle süsleme yapılmıştır.
SÜSLEMEDE KULLANILAN MOTİF VE KOMPOZİSYON	: Yaka çevresindeki deri parçanın üzeri geometrik şekiller ve stilize çiçek motifleri ile desenlendirilmiştir.
GIYSİNİN BİÇİM VE DİKİM ÖZELLİKLERİ	: 51 cm. boyunda önden açık, iki kademeli oyuntulu yakalı, etek ucu yırtmaçlı, uzun kollu ve kol ağzı yırtmaçlı, kol altı kuşludur. Önü kruvaze olan giysinin yaka çevresi, ön kapama, kol çevresi, kol ağzı, kol ağzı yırtmacı ve omuzlarına harç, etek ucu, etek ucu yırtmacı, yan dikiş ve kol altı dikişlerine ipek iplikli kordon geçirilmiştir. Yakanın alt bölümüne üzeri nakışlı deri parça ve bu parçanın üzerine yirmi adet, kol yırtmaçlarına onbeşer adet mercan ve incilerden yapılmış düğmeler tutturulmuştur. Astarının yaka çevresine pervaz geçirilmiştir.

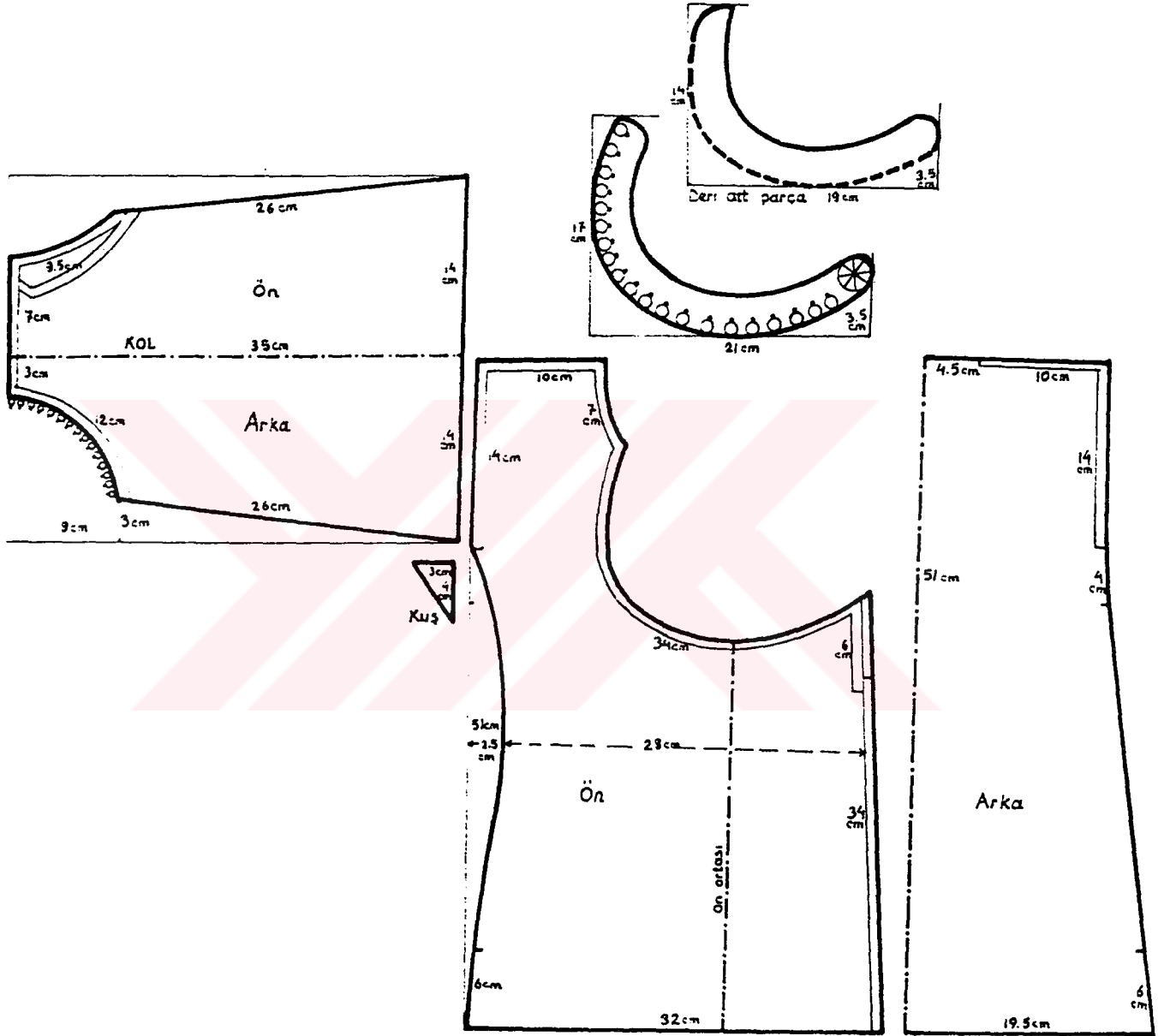

FOTOĞRAF 55 ÇOCUK ENTARİSİ

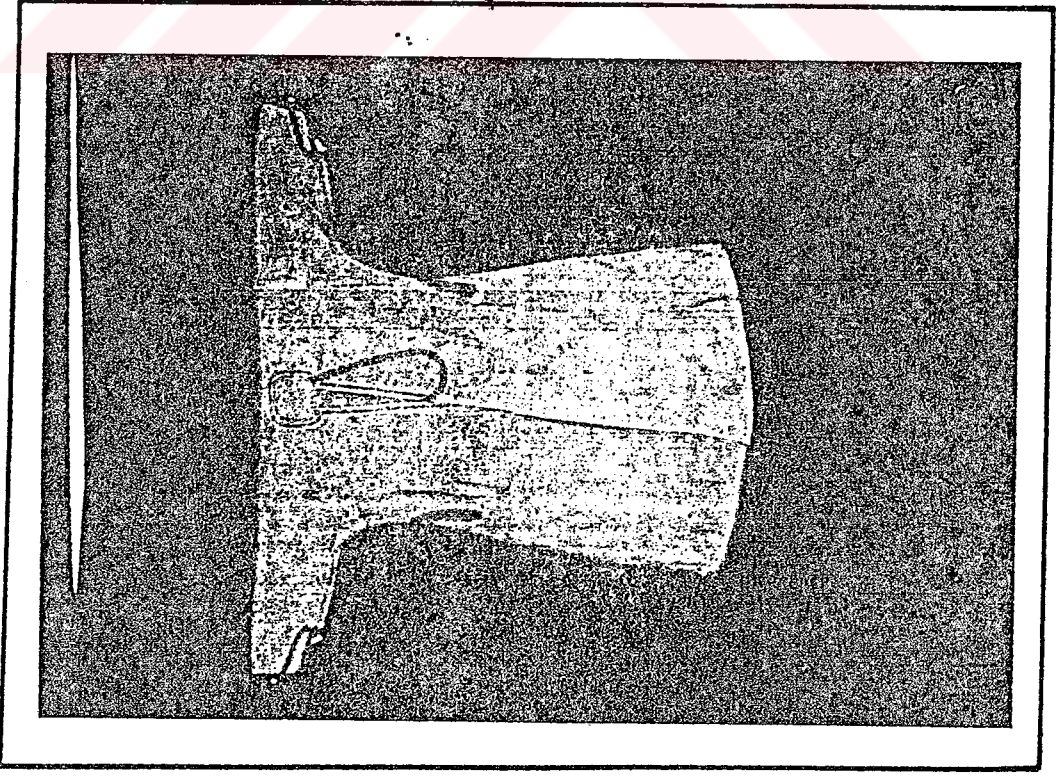

ÇİZİM 55a ÇOCUK ENTARİSİ TEKNİK ÇİZİMİ

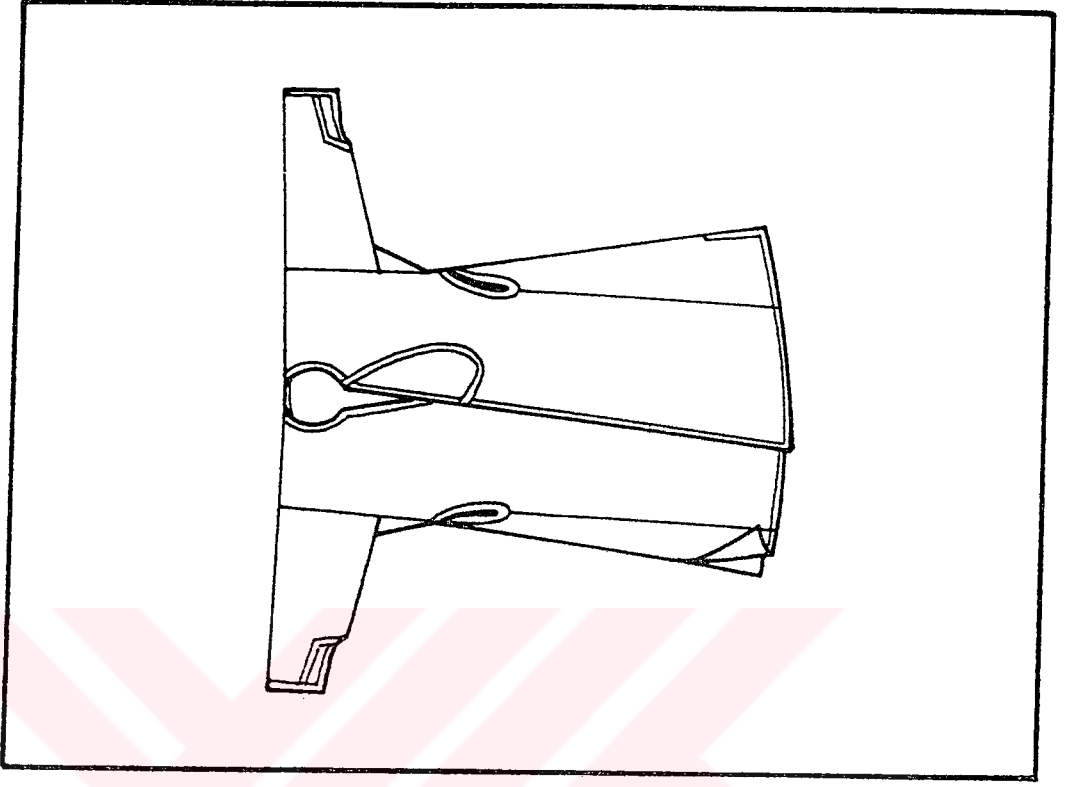

ÇİZİM 55b ÇOCUK ENTARİSİ KALIP ÇİZİMİ

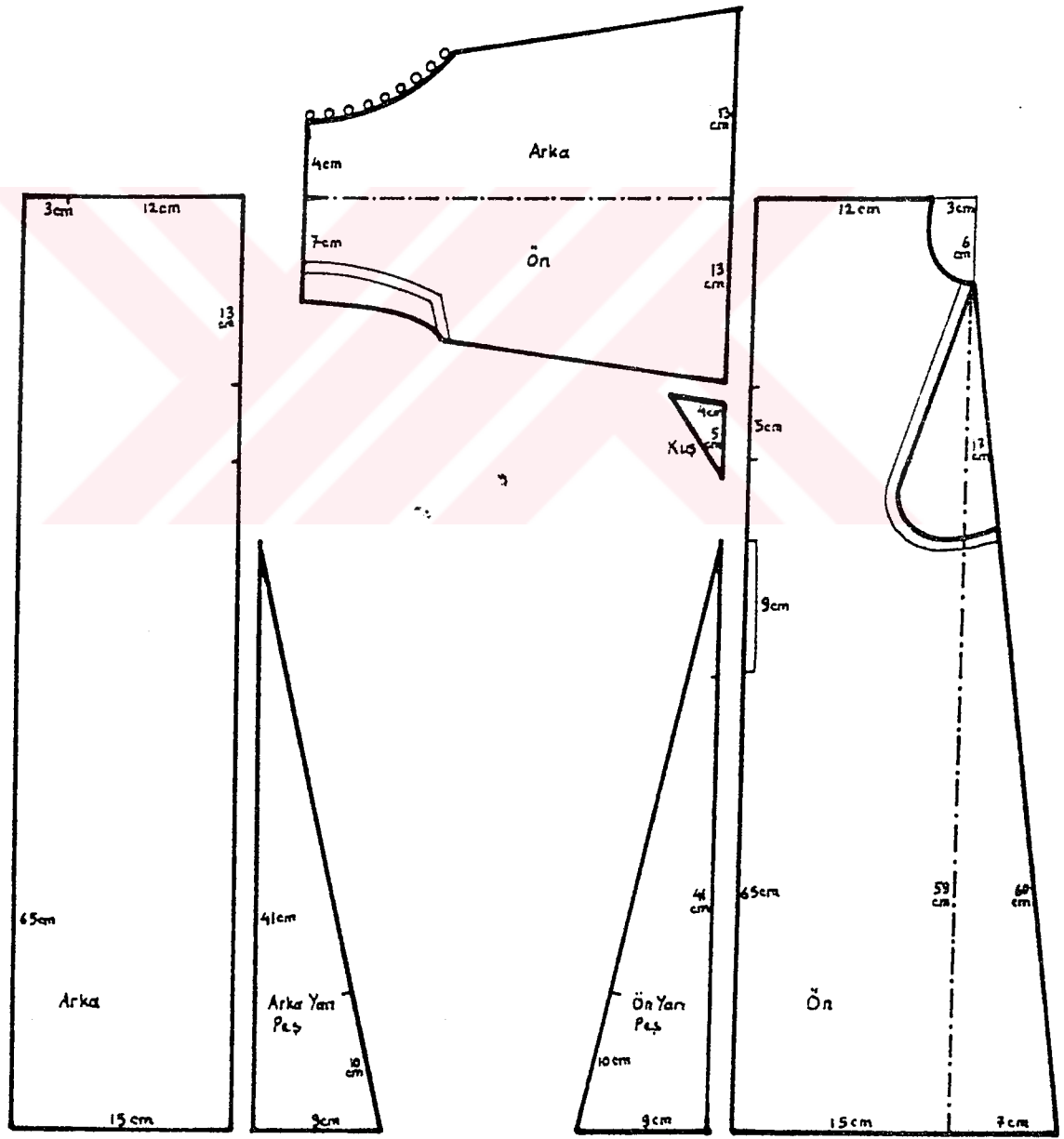
ÖRNEK NO : 56
İLGİLİ KOLLEKSİYON : Topkapı Sarayı Müzesi
İNCELEME TARİHİ : 26/9/1994
ENVANTER NO : Belirlenememiştir
FOTOĞRAF NO : 56
ÇİZİM NO : 56a, 56b
KAYNAĞI : -
BİLGİYİ NEREDEN ALDIĞI : Topkapı Sarayı Müzesi Envanter Defteri
GIYSİNİN TARİHİ : XIX. Yüzyıl
GIYSİNİN YÖRESİ : Saray
GIYSİNİN TÜRÜ : Çocuk Entarisi
HANGİ CİNSE AİT OLDUĞU : Kız
KULLANILAN YAŞ : Boyutlarına bakılarak 5-7 yaş olduğu düşünülebilir.
ESERLE İLGİLİ YAYINLAR : -
KULLANILAN KUMAŞ : **Zeminde** lahuraki kullanılmıştır. **Astar** kullanılmamıştır.
KULLANILAN RENK : **Zemin** kırmızı, siyah ve metalik sarı ile renklendirilmiştir.
KULLANILAN MALZEME : Dikiş ipliği, ipek şerit, ipek kordon ve metal düğme kullanılmıştır.
KULLANILAN DİKİŞ ÖZELLİĞİ : Giysinin tüm birleşme dikişlerine oyulgama dikişi uygulanmıştır. Yaka çevresi, ön kapama, cep kenarları, kol ağzı ve kol ağzına geçirilen harçlarda çırpma dikişi kullanılmıştır.
KULLANILAN SÜSLEME YÖNTEM VE TEKNİĞİ : Giysinin yaka çevresi, ön kapama, cep kenarları etek ucu yırtmacı, kol ağzı yırtmacı ve sol ön beden üzerine harç geçirilerek süsleme yapılmıştır. Kol ağzında metal düğmeleri bulunmaktadır.
SÜSLEMEDE KULLANILAN MOTİF VE KOMPOZİSYON : -
GIYSİNİN BİÇİM VE DİKİM ÖZELLİKLERİ : 65 cm. boyunda önden açık, oyuntulu yakalı, etek ucu yırtmaçlı, cepli, uzun kollu, kol ağzı yırtmaçlı ve kol altı kuşlu olup, yanları simetrik peşlidir. Giysinin sol ön bedeninde yakaran başlayıp bele kadar inen damla şeklinde, ipek harçla yapılmış süsleme ve kol ağzı yırtmacında dokuzar adet metal düğmesi bulunmaktadır.

FOTOĞRAF 56 ÇOCUK ENTARİSİ

ÇİZİM 56a ÇOCUK ENTARİSİ TEKNİK ÇİZİMİ

ÇİZİM 566 ÇOCUK ENTARİSİ KALIP ÇİZİMİ

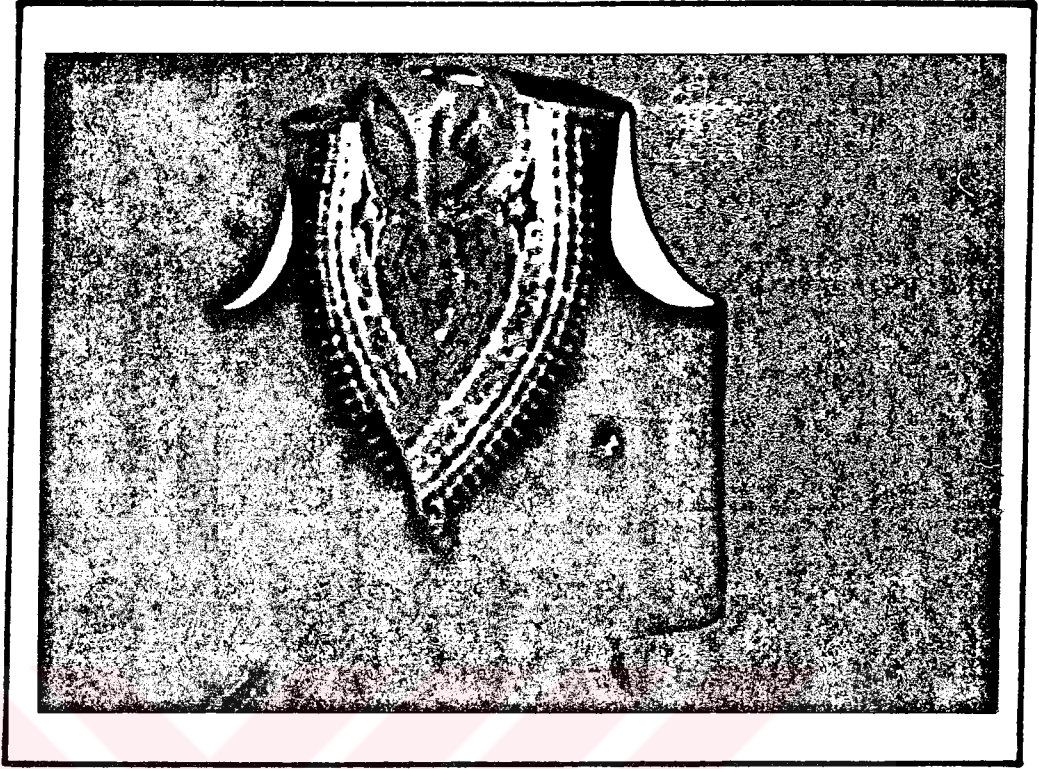
ÖRNEK NO	: 57
İLGİLİ KOLLEKSİYON	: Sadberk Hanım Müzesi
İNCELEME TARİHİ	: 19/04/1994
ENVANTER NO	: K.33197 AB
FOTOĞRAF NO	: 57a, 57b
ÇİZİM NO	: 57a, 57b, 57c
KAYNAĞI	: Sevgi Gönül Özel Koleksiyonu
BİLGİYİ NEREDEN ALDIĞI	: Sadberk Hanım Müzesi Envanter Defteri
GIYSİNİN TARİHİ	: XIX. Yüzyıl
GIYSİNİN YÖRESİ	: -
GIYSİNİN TÜRÜ	: Çocuk yeleği ve şalvarı
HANGİ CİNSE AİT OLDUĞU	: Erkek
KULLANILAN YAŞ	: Boyutlarına bakılarak 6-8 yaş olduğu düşünülebilir.
ESERLE İLGİLİ YAYINLAR	: -
KULLANILAN KUMAŞ	: Zeminde yünlü ve ipekli, Astar ta ince dokunmuş pamuklu kumaş(bez) kullanılmıştır.
KULLANILAN RENK	: Zemin yağ yeşili, siyah, metalik sarı ve mor, Astar beyaz ile renklendirilmiştir.
KULLANILAN MALZEME	: Dikiş ipliği, metal iplikli kordon, metal iplikli kaytan ve fermejüp kullanılmıştır.
KULLANILAN DİKİŞ ÖZELLİĞİ	: Giysinin tüm birleşme dikişlerine elde makina dikişi uygulanmıştır. Giysinin astar dikişlerinde oyulgama dikişi , astar giysiye geçirilirken kapalı baskı kullanılmıştır.
KULLANILAN SÜSLEME YÖNTEM VE TEKNİĞİ	: Yeleğin yaka çevresi, ön kapama ve şalvarın cep ağzı, paça kenarlarına kordon tutturma tekniği kullanılarak süsleme yapılmıştır. Yelek dikişlerinin üzerine, ön kapama, etek ucu ve kol çevresine ipek iplikli kordon ve şeritler geçirilmiştir. Şalvar dikişlerinin üzerine , cep ve paça kenarlarına ipek iplikli kaytan ve metal iplikli kordonlar geçirilmiştir.
SÜSLEMEDE KULLANILAN MOTİF VE KOMPOZİSYON	: Yeleğin yaka çevresinde çeşitli kıvrımlar ve sular birbirine paralel ve simetrik olarak yerleştirilmiştir. Şalvarın; yanlarında bulunan ceplerinin çevresine kaytan ve kordonlarla yapılmış, aşağıya doğru uzanan damla şeklinde bir motif bulunmaktadır. Aynı motifin biraz daha küçüğü paçaların yanlarına aşağıdan yukarıya doğru yerleştirilmiştir. Ağ dikişlerinin üzerine geçirilen şerit ve kordonlarda üçgen şeklinde spiral kıvrımlardan oluşan açılmalar yer almaktadır.

**GIYSİNİN BİÇİM VE
DİKİM ÖZELLİKLERİ**

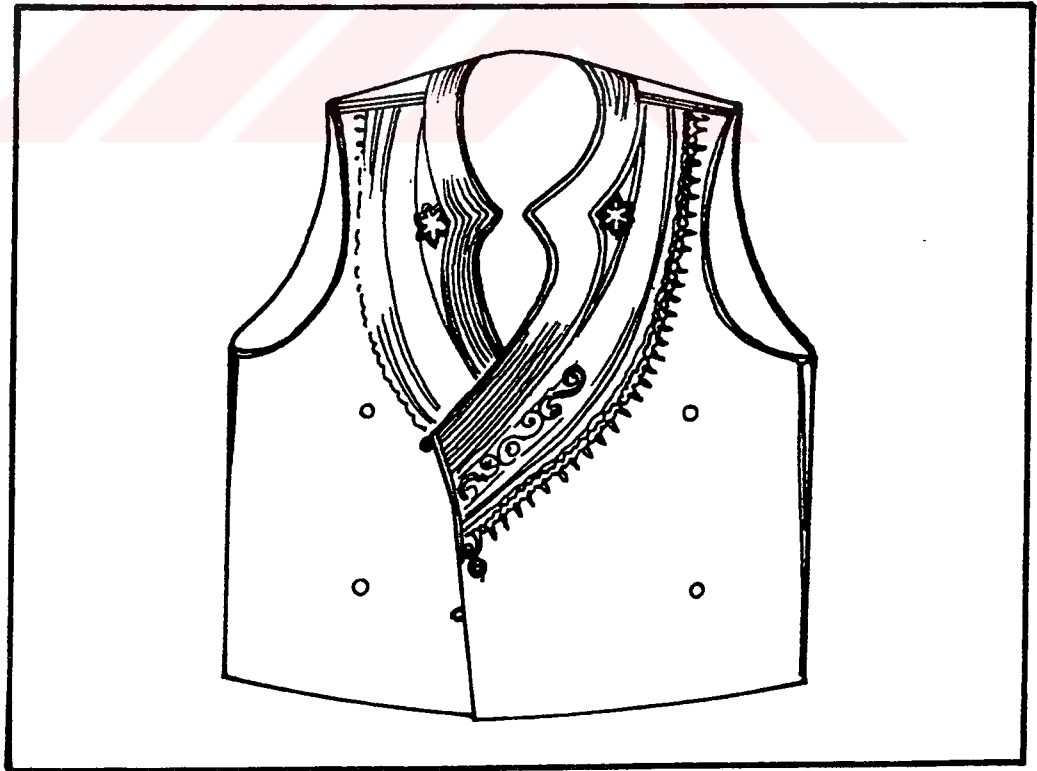
: Giysi yelek ve şalvar olmak üzere iki parçadan oluşmuştur. Yelek; 36 cm. boyunda, önden açık, kruvaze, oyuntulu yakalı ve kolsuzdur. Yakası iki kademeli olan giysinin yaka kenarlarına metal iplikli kaytan geçirilerek ve kordon tutturma tekniği ile süsleme yapılmıştır. Dikişlerin üzerine, kol kenarlarına ve etek ucuna ipek iplikli kaytan, yaka kenarlarında metal iplikli kaytan geçirilmiştir. Şalvar; 55 cm. boyunda, pantolon şeklinde, paçaları önden içeriye doğru girintili, ağı ve ceplidir. Tüm dikişlerinin üzerinde, paça kenarlarında ve cep kenarlarında ipek iplikli kaytan bulunmaktadır. Paça kenarlarına, cep kenarlarına ve ağı dikişlerinin bir bölümüne kordon tutturma tekniği ile süslemeler yapılmıştır.

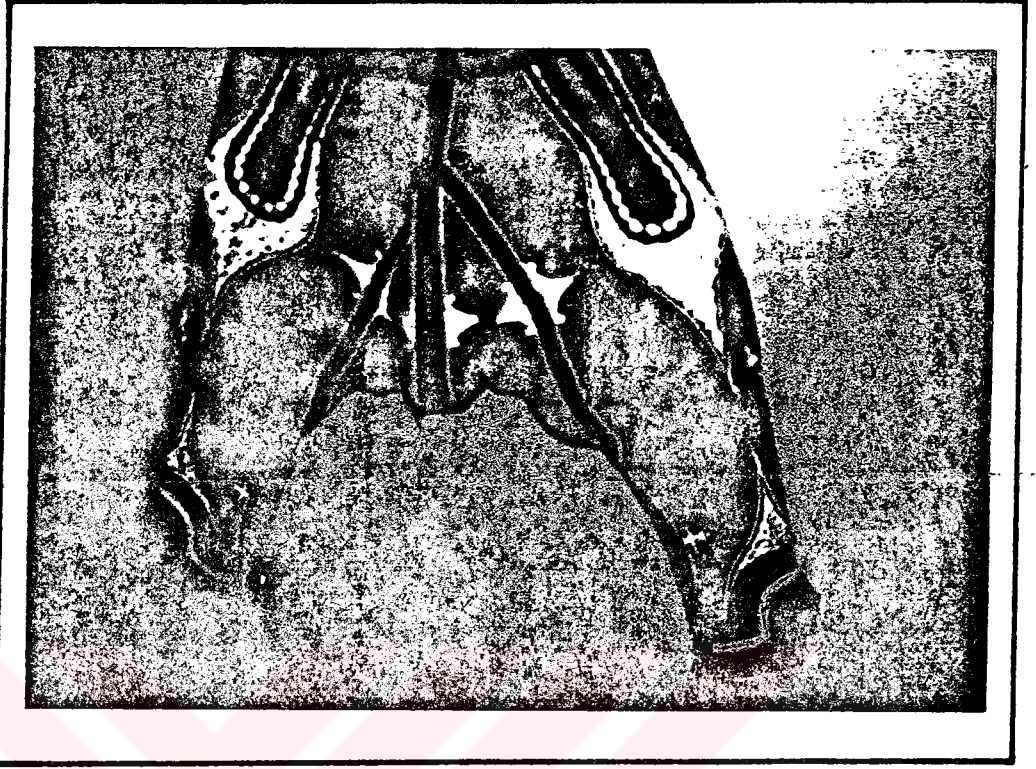

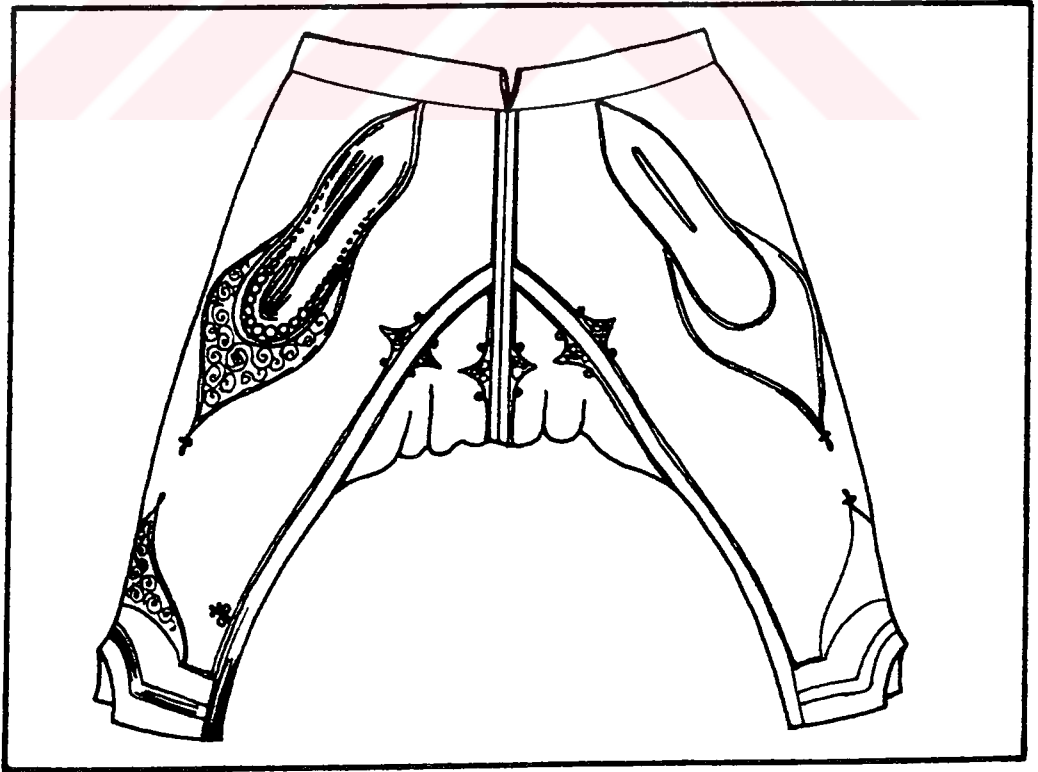
FOTOĞRAF 57a ÇOCUK YELEĞİ

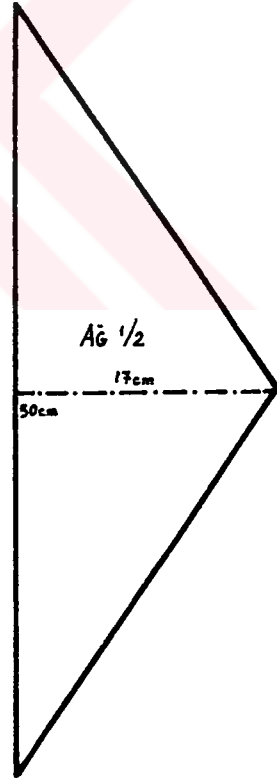
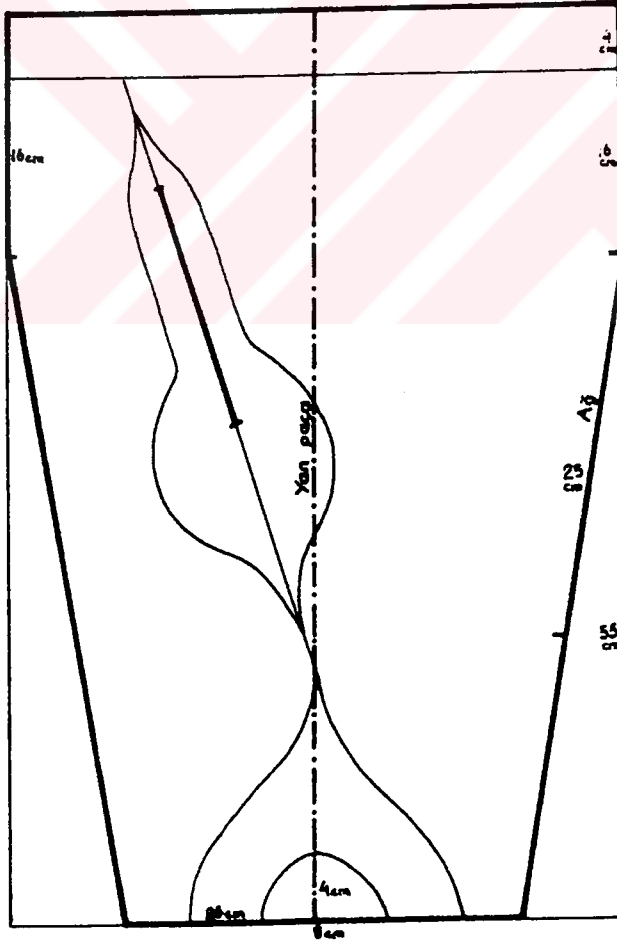
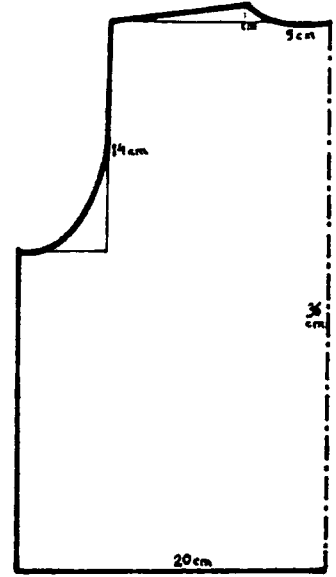
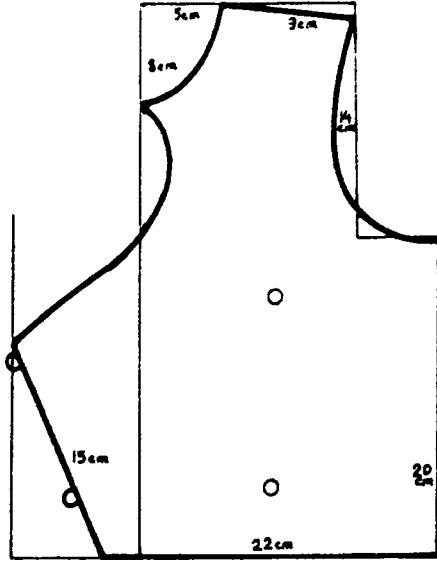
ÇİZİM 57a ÇOCUK YELEĞİ TEKNİK ÇİZİMİ

FOTOĞRAF 57b ÇOCUK ŞALVARI

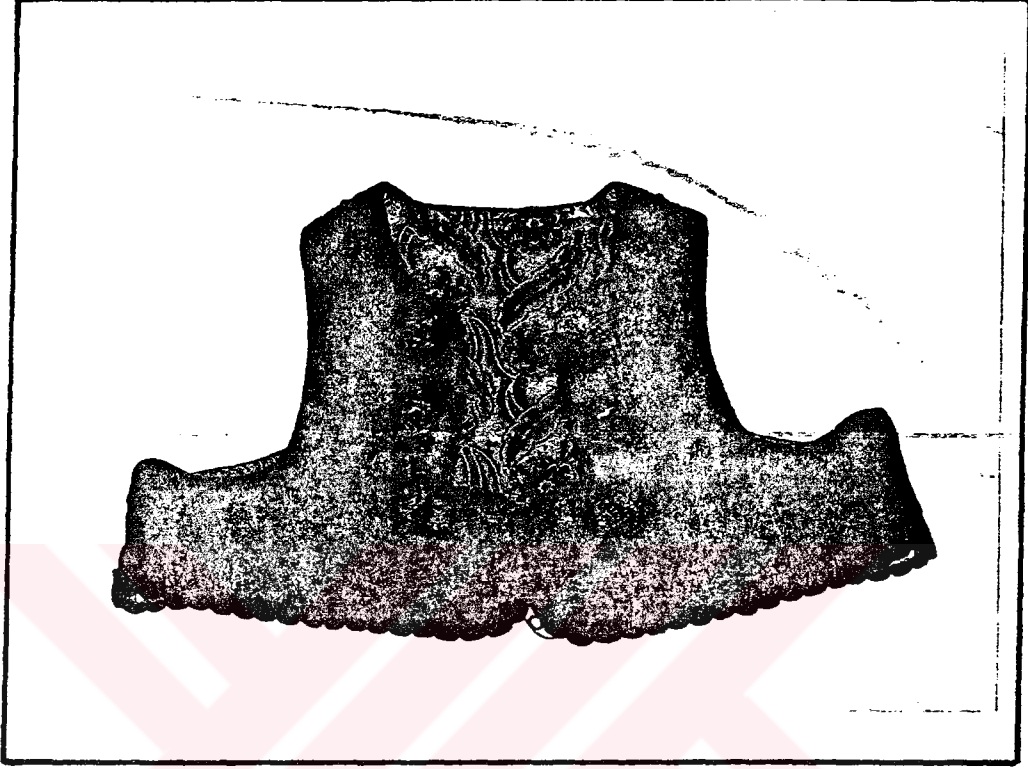

ÇİZİM 57b ÇOCUK ŞALVARI TEKNİK ÇİZİMİ

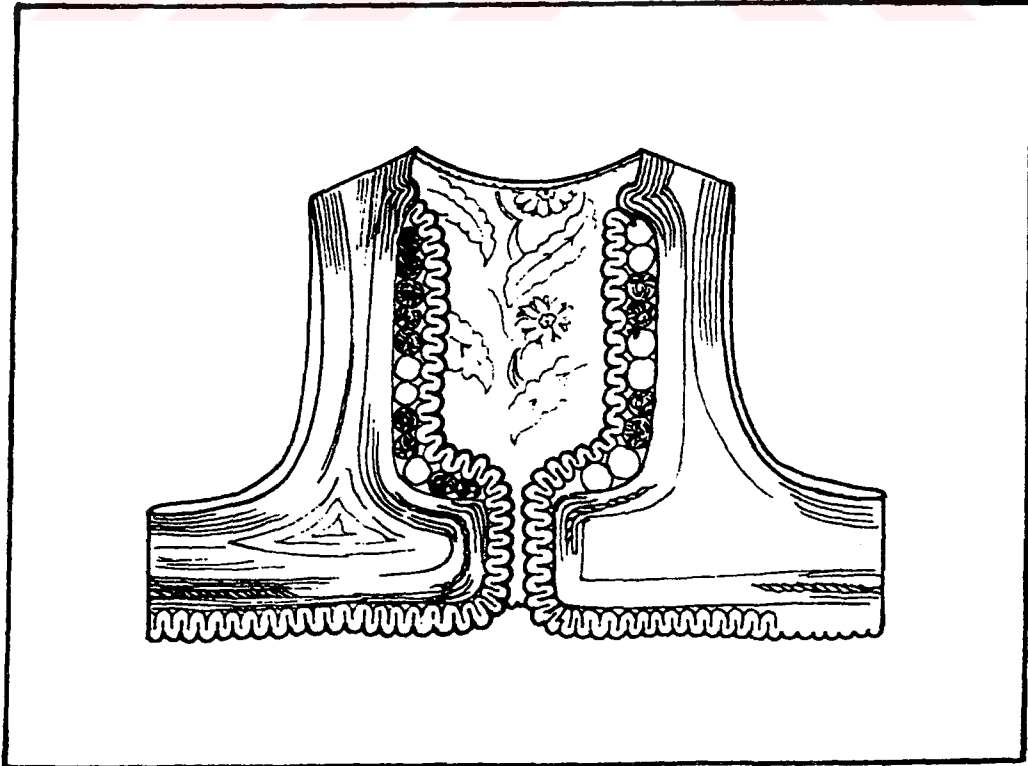

ÇİZİM 57c ÇOCUK YELEĞİ VE ŞALVARI KALIP ÇİZİMİ

ÖRNEK NO	: 58
İLGİLİ KOLLEKSİYON	: Ahmet Haldun Eralp Özel Koleksiyonu
İNCELEME TARİHİ	: 11/01/1994
ENVANTER NO	: -
FOTOĞRAF NO	: 58
ÇİZİM NO	: 58a, 58b
KAYNAĞI	: Ahmet Haldun Eralp
BİLGİYİ NEREDEN ALDIĞI	: İnayet Ok
GIYSİNİN TARİHİ	: XIX. Yüzyıl
GIYSİNİN YÖRESİ	: Kütahya
GIYSİNİN TÜRÜ	: Çocuk yeleği
HANGİ CİNSE AİT OLDUĞU	: Kız
KULLANILAN YAŞ	: Boyutlarına bakılarak 8-10 yaş olduğu düşünülebilir.
ESERLE İLGİLİ YAYINLAR	: -
KULLANILAN KUMAŞ	: Zeminde kadife Astarda basma kullanılmıştır.
KULLANILAN RENK	: Zemin bordo, siyah, gümüş rengi ve kırmızı Astar krem rengi, kırmızı, pembe ve siyah ile renklendirilmiştir.
KULLANILAN MALZEME	: Dikiş ipliği, ipek iplikli kaytan, metal iplikli kordon, ipek iplikli kordon, ipek iplikli harç düğme ve mercan kullanılmıştır.
KULLANILAN DİKİŞ ÖZELLİĞİ	: Giysinin tüm birleşme dikişlerine oyulgama dikişi uygulanmıştır. Astar giysiye çırpma dikişi kullanılarak geçirilmiştir.
KULLANILAN SÜSLEME YÖNTEM VE TEKNİĞİ	: Giysinin tüm yüzeyi kordon tutturma tekniği ile aralıksız olarak doldurulmuştur. Ön kapamaya elde örülmüş kordon düğmeler dikilmiştir.
SÜSLEMEDE KULLANILAN MOTİF VE KOMPOZİSYON	: Giysinin tüm yüzeyi aralıksız olarak ipek iplikli kordonlarla geometrik şekiller yapılarak desenlendirilmiştir. Arka ortasında büyük bir lale motifi ve bu motifin çevresinde birbirine paralel şeritler bulunmaktadır. Giysinin yaka çevresi ve etek ucuna spiral kıvrımlardan oluşan harçlar geçirilmiştir.
GIYSİNİN BİÇİM VE DİKİM ÖZELLİKLERİ	: 30 cm. boyunda, önden açık, kare yakalı, kolsuz ve bele kadar uzunluktadır. Ön kapamada karşılıklı onikişer adet elde örülmüş üzeri mercanlı kordon düğmeler bulunmaktadır. Önde üç adetagraf kapamayı sağlamaktadır.

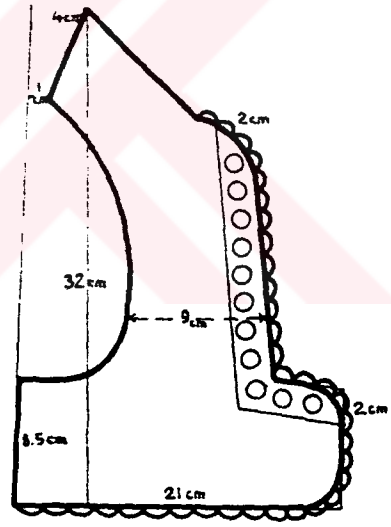
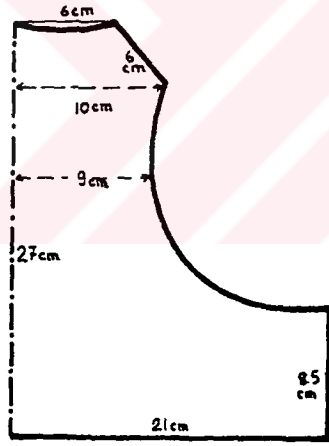

FOTOĞRAF 58 ÇOCUK YELEĞİ

ÇİZİM 58a ÇOCUK YELEĞİ TEKNİK ÇİZİMİ

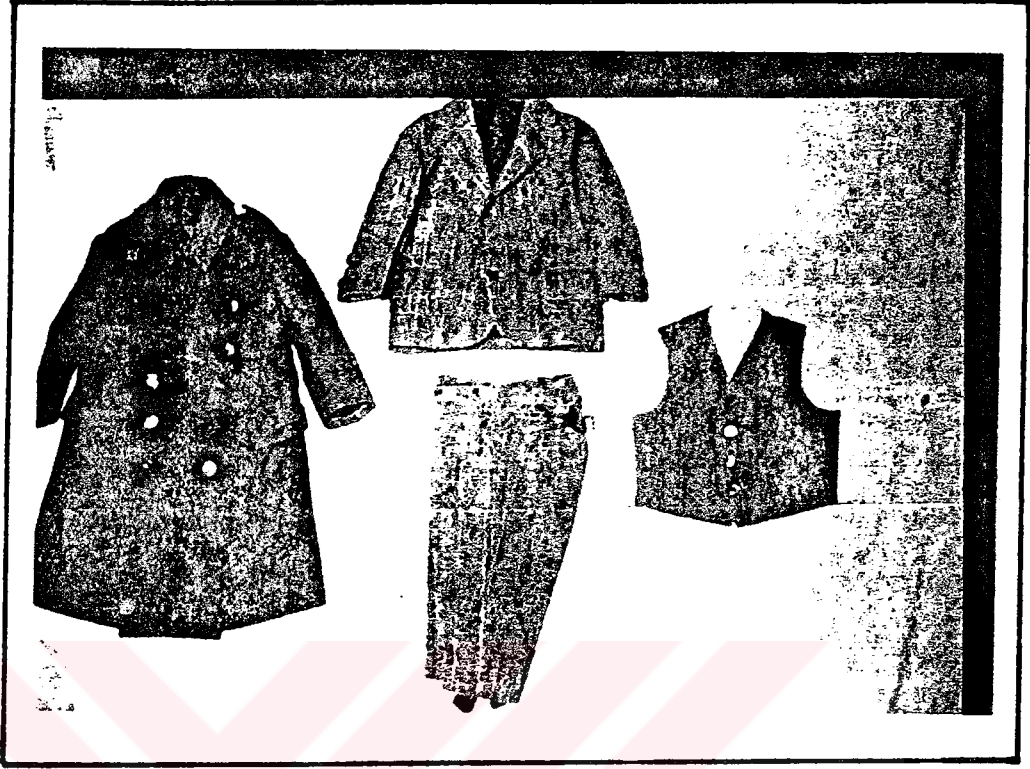

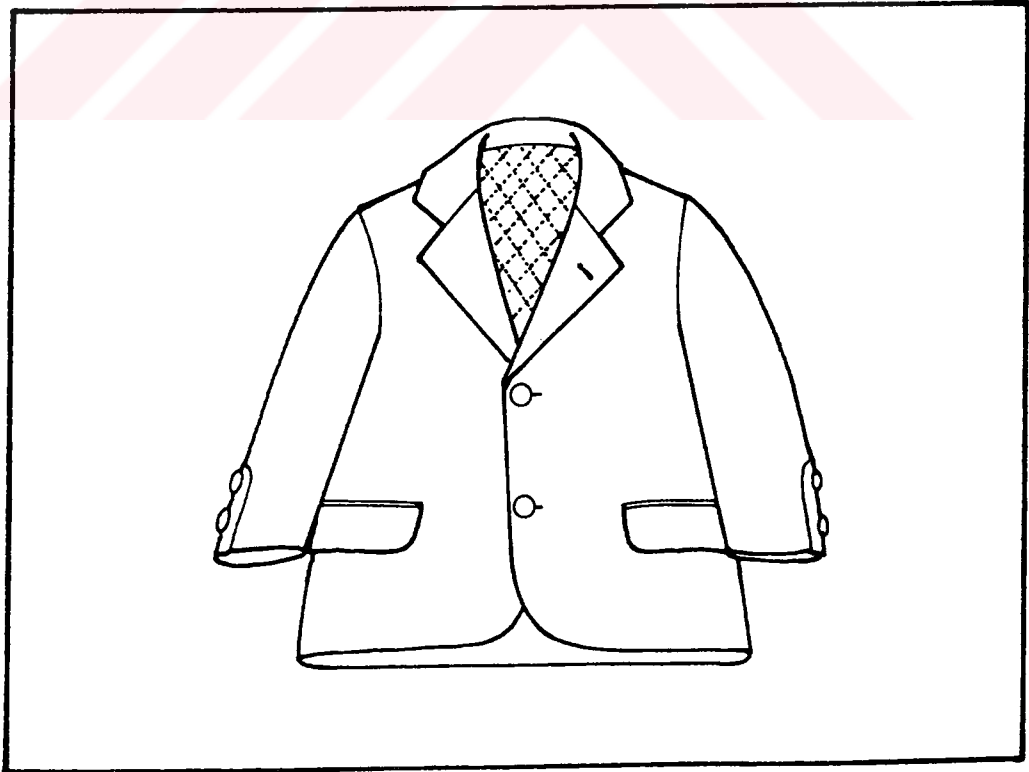
ÇİZİM 58b ÇOCUK YELEĞİ KALIP ÇİZİMİ

ÖRNEK NO	: 59
İLGİLİ KOLLEKSİYON	: Topkapı Sarayı Müzesi
İNCELEME TARİHİ	: 28/09/1994
ENVANTER NO	: 13/2153
FOTOĞRAF NO	: 59
ÇİZİM NO	: 59a, 59b, 59c, 59d, 59e
KAYNAĞI	: Bedrettin Efendi
BİLGİYİ NEREDEN ALDIĞI	: Topkapı Sarayı Müzesi Envanter Defteri
GIYSİNİN TARİHİ	: XX. Yüzyıl (1901)
GIYSİNİN YÖRESİ	: Saray
GIYSİNİN TÜRÜ	: Çocuk ceket, pantolonu ve yeleği
HANGİ CİNSE AİT OLDUĞU	: Erkek
KULLANILAN YAŞ	: Boyutlarına bakılarak 2-4 yaş olduğu düşünülebilir.
ESERLE İLGİLİ YAYINLAR	: (Tezcan 1991:72, Tezcan 1992:15)
KULLANILAN KUMAŞ	: Zeminde yünlü kumaş Astarda ipekli, yünlü ve pamuklu kumaş kullanılmıştır.
KULLANILAN RENK	: Zemin gri, kahverengi ve metalik sarı, Astar bej, kahverengi ve kırmızı ile renklendirilmiştir.
KULLANILAN MALZEME	: Dikiş ipliği, lastik, düğme, toka, pamuk ve tela kullanılmıştır.
KULLANILAN DİKİŞ ÖZELLİĞİ	: Giysinin tüm birleşme dikişlerine makinada düz dikiş ile uygulanmış; giysinin çeşitli yerlerine hristo teğeli, sürfile, sürfile baskı, kapalı baskı ve makinada spor dikiş yapılmıştır.
KULLANILAN SÜSLEME YÖNTEM VE TEKNİĞİ	: Ceketin ve yeleğin tüm kenarlarına makinada spor dikiş yapılmıştır. Önde kapaklı ilik cep, yelek cep, yeleğin arkasına bantlar dikilmiş ve tokalarla süslenmiştir. Önde ve kollarda düğmelerle süsleme mevcuttur. Ceketin astarı kapitone ile süslenmiştir.
SÜSLEMEDE KULLANILAN MOTİF VE KOMPOZİSYON	: -
GIYSİNİN BİÇİM VE DİKİM ÖZELLİKLERİ	: Giysi; ceket, pantolon ve yelek olmak üzere üç parçadan oluşmaktadır. Ceket; 35 cm. boyunda, önden açık, erkek yakalı, iki parçalı takma kollu, kol ağzı yırtmaçlı, arka ve önden kuplu, kapaklı ilik ceplidir. Astarının içi kapitone, ön kapamada, kollarda ikişer adet düğmesi ve ön kapamada üç adet örme iliği bulunmaktadır. Pantolon; 45 cm. boyunda, önden düğmeli, yanlardan cepli ve içi yarım astarlıdır. Arkası yan dikişten çıkan bantlar ve tokalarla tutturulmuştur. Önde ve arkada askı takılabilmesi için dört adet düğme bulunmaktadır. Yelek; 30 cm. boyunda, önden açık, V yakalı, önden dört adet örme ilik düğmeli ve yelek ceplidir. Arkası ipek ve içi yünlü astarlıdır.

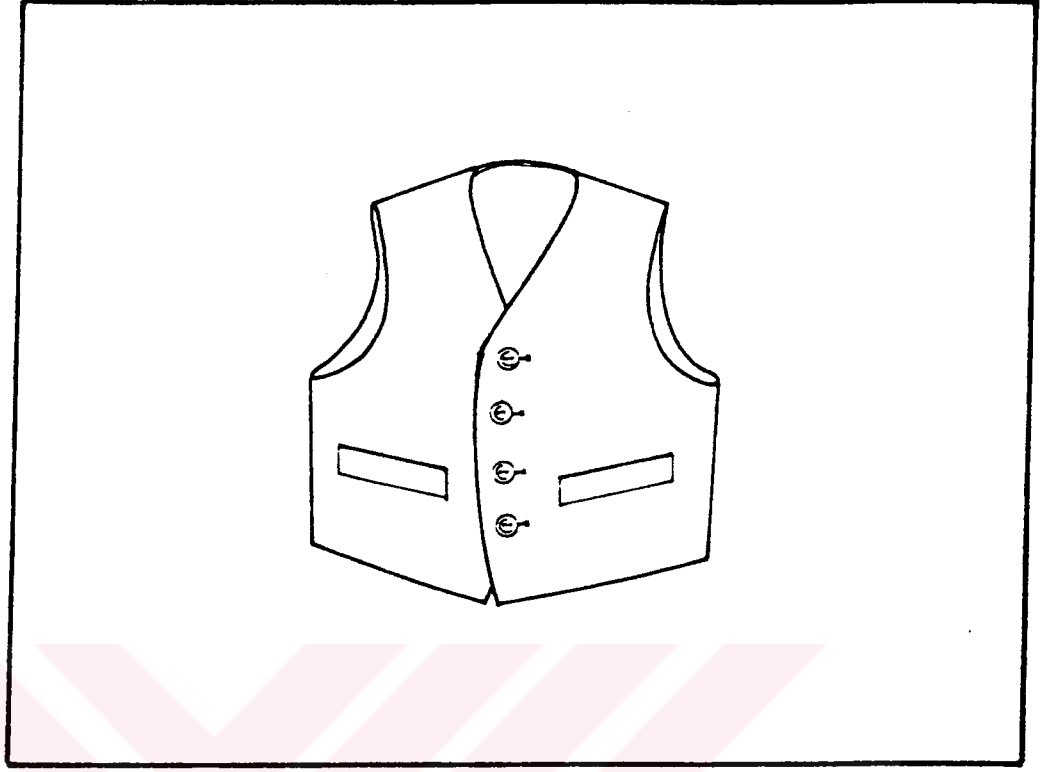

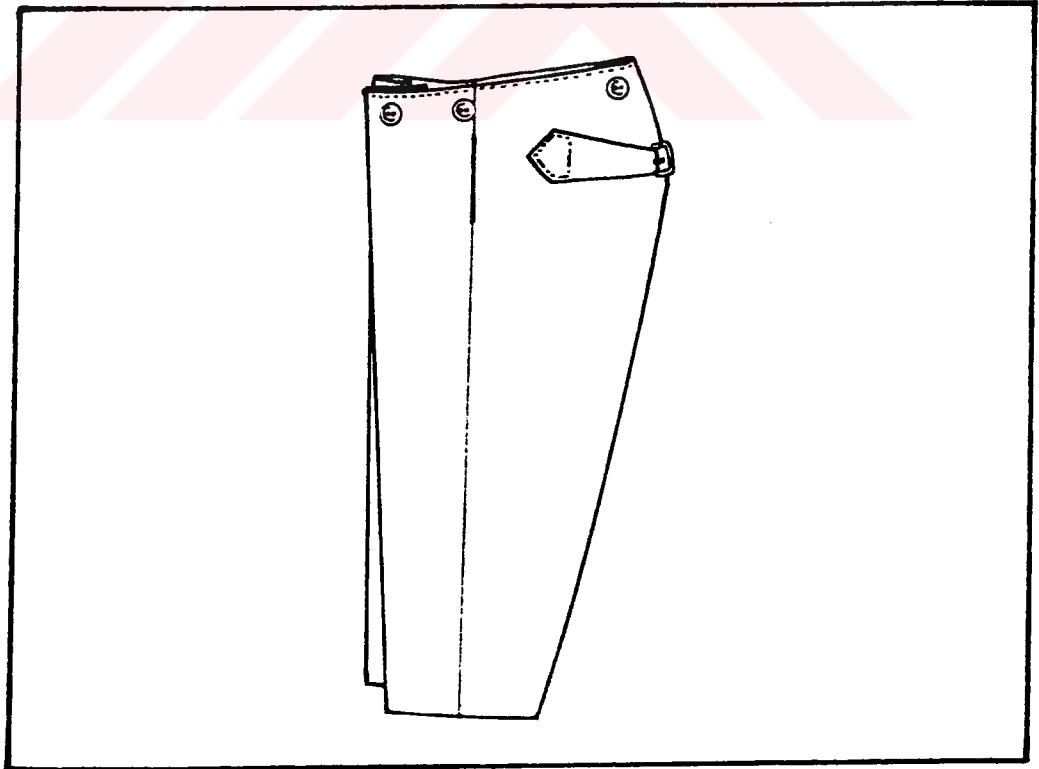
FOTOĞRAF 59 ÇOCUK CEKETİ, YELEĞİ VE PANTOLONU

ÇİZİM 59a ÇOCUK CEKETİ TEKNİK ÇİZİMİ

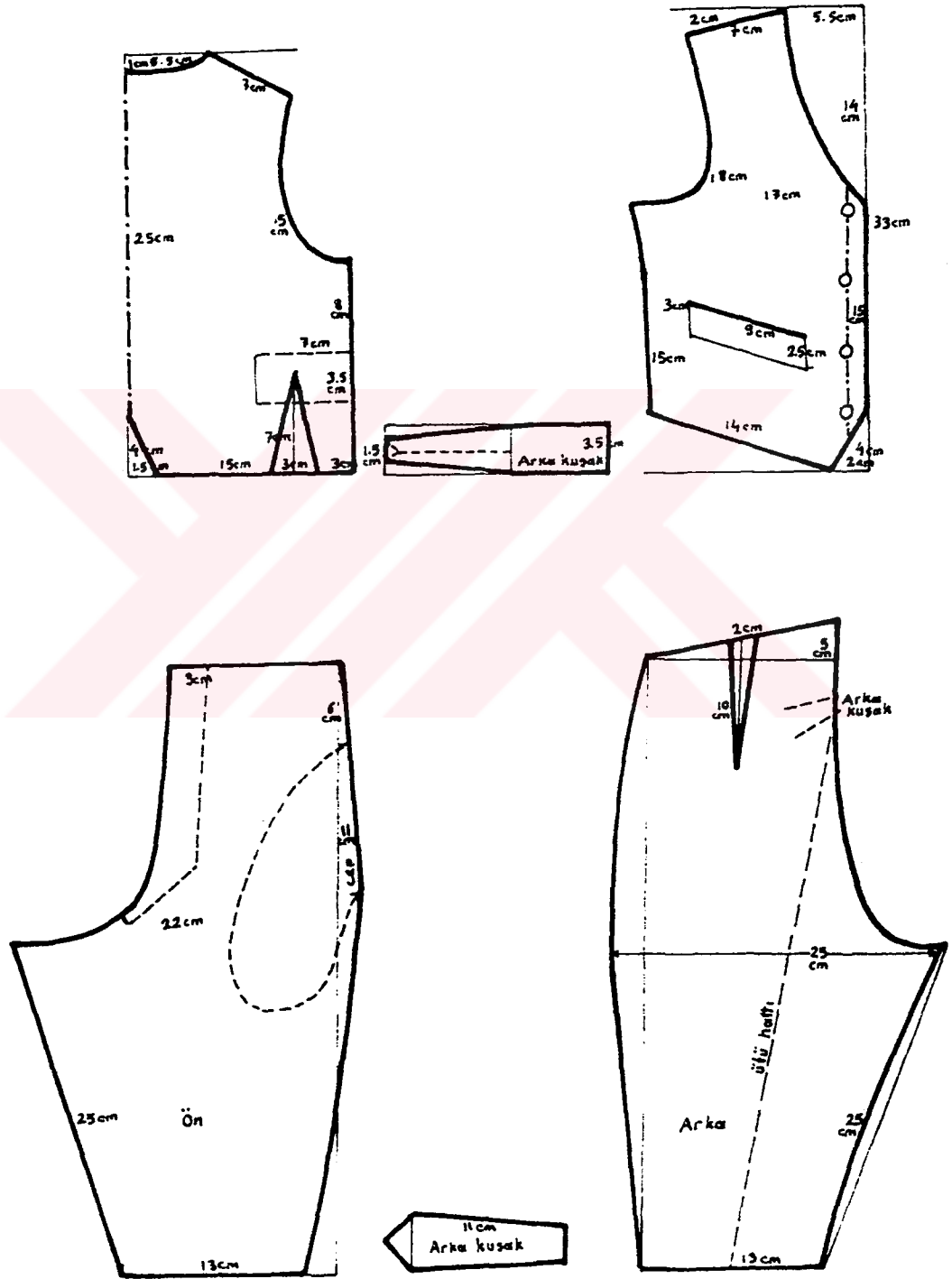

ÇİZİM 59b ÇOCUK YELEĞİ TEKNİK ÇİZİMİ

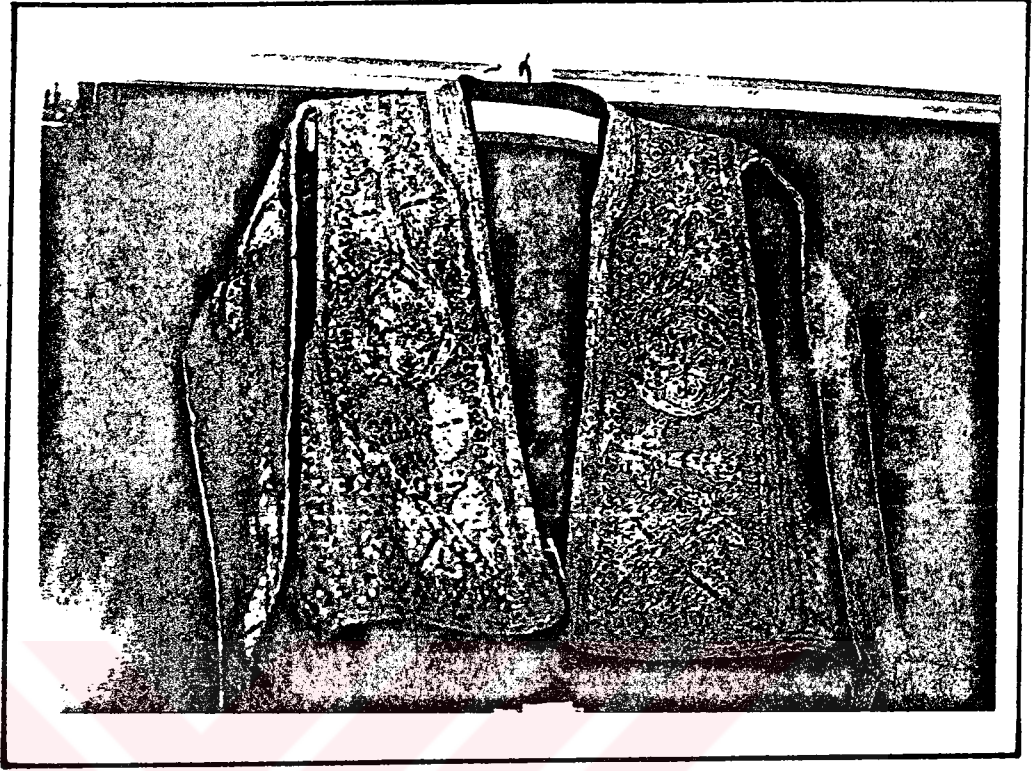
ÇİZİM 59c ÇOCUK PANTOLONU TEKNİK ÇİZİMİ

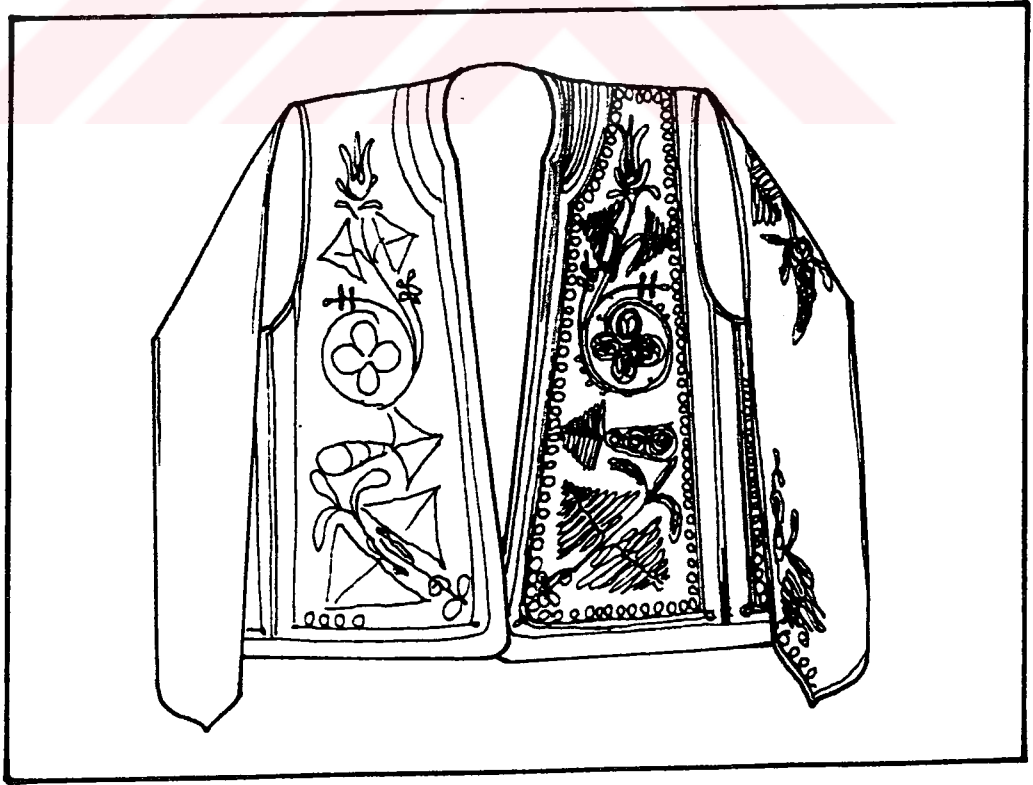

ÇİZİM 59e ÇOCUK YELEĞİ VE PANTOLONU KALIP ÇİZİMİ

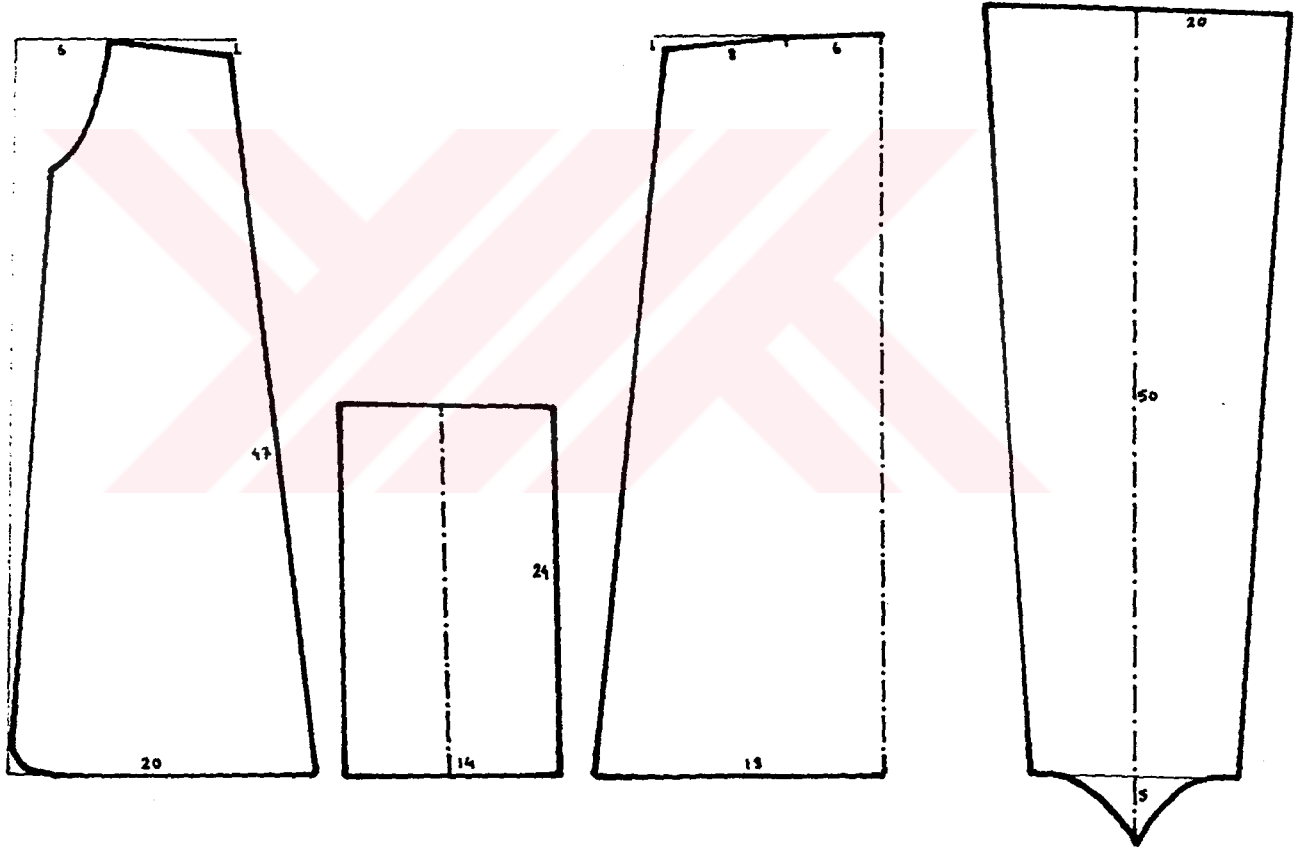
ÖRNEK NO	: 60
İLGİLİ KOLLEKSİYON	: Kastamonu Müzesi
İNCELEME TARİHİ	: 22/08/1995
ENVANTER NO	: 50
FOTOĞRAF NO	: 60
ÇİZİM NO	: 60a, 60b
KAYNAĞI	: -
BİLGİYİ NEREDEN ALDIĞI	: Kastamonu Müzesi Envanter Defteri
GIYSİNİN TARİHİ	: XX. Yüzyıl
GIYSİNİN YÖRESİ	: Kastamonu
GIYSİNİN TÜRÜ	: Çocuk cepkeni
HANGİ CİNSE AİT OLDUĞU	: Erkek
KULLANILAN YAŞ	: Boyutlarına bakılarak 10-12 yaş olduğu düşünülebilir.
ESERLE İLGİLİ YAYINLAR	: -
KULLANILAN KUMAŞ	: Zeminde çuha kumaş kullanılmıştır. Astarda ince dokunmuş pamuklu kumaş(bez) kullanılmıştır.
KULLANILAN RENK	: Zemin koyu pembe, metalik sarı, Astar siyah ile renklendirilmiştir.
KULLANILAN MALZEME	: Dikiş ipliği, metal iplikli kordon, metal iplikli kaytan ve kağıt kullanılmıştır.
KULLANILAN DİKİŞ ÖZELLİĞİ	: Giysinin tüm birleşme dikişlerine elde makina dikişi, astar giysiye geçirilirken kapalı baskı uygulanmıştır.
KULLANILAN SÜSLEME YÖNTEM VE TEKNİĞİ	: Giysinin tüm yüzeyine kordon ve kaytan tutturma teknikleri kullanılarak süsleme yapılmıştır.
SÜSLEMEDE KULLANILAN MOTİF VE KOMPOZİSYON	: Ön bedenın alt köşesinde büyük bir yaprak ve lale motifi bulunmaktadır. Bu desenin üstünde dört yapraklı çiçek ve çiçekten çıkan dalın ucunda yaprak ve lale motifi mevcuttur. Kolları aşağıdan yukarıya doğru uzanan dört yapraklı çiçek ve lale motifi yukarıdan aşağıya doğru da simetrik bir kompozisyon oluşturmaktadır. Arka bedende üç adet büyük çiçek bedenın etek ucuna yerleştirilmiş, dallar ve yapraklarla yukarıya doğru incelerek son bulmuştur. Giysinin tüm çevresine spiral kıvrımlardan oluşan ince bir su geçirilmiştir.
GIYSİNİN BİÇİM VE DİKİM ÖZELLİKLERİ	: 47 cm. boyunda, oyuntulu yakalı, kare kollu ve kolları arkadan aşağıya doğru serbesttir. Yanda bir parçası bulunmaktadır. Tüm yüzeyi kordon tutturma tekniğı ile işlenmiş, yaka çevresi, ön kapama, etek ucu , kol çevresi ve dikişlerinin üzerine metal iplikli kaytan geçirilmiştir.

FOTOĞRAF 60 ÇOCUK CEPKENİ

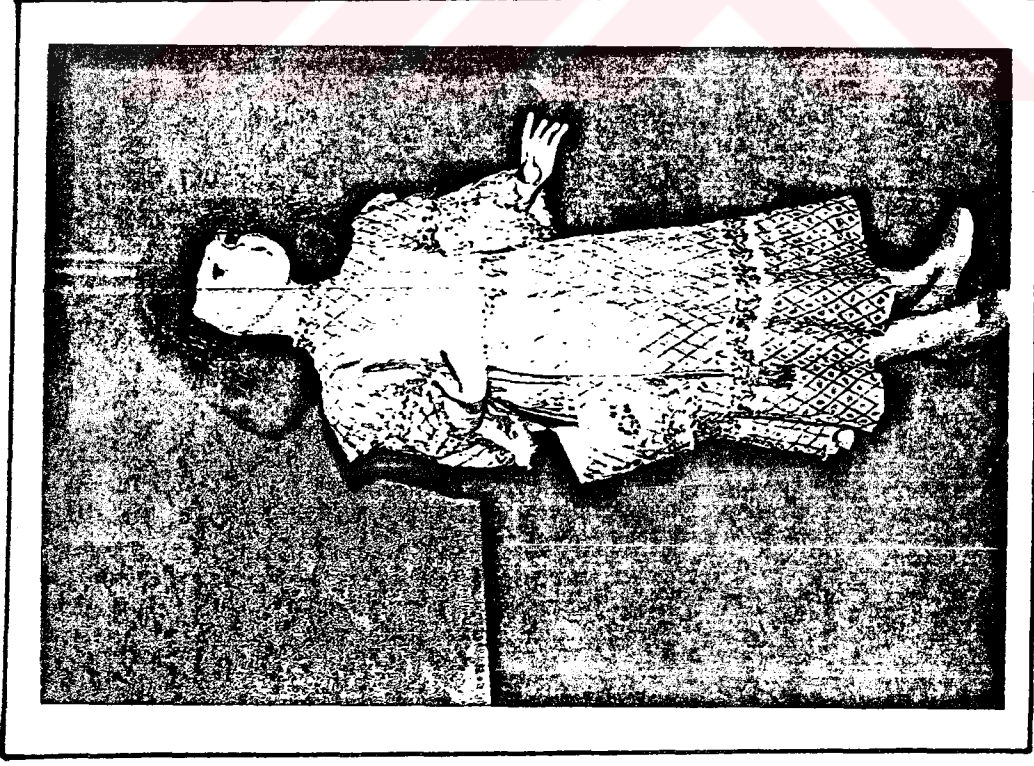
ÇİZİM 60a ÇOCUK CEPKENİ TEKNİK ÇİZİMİ

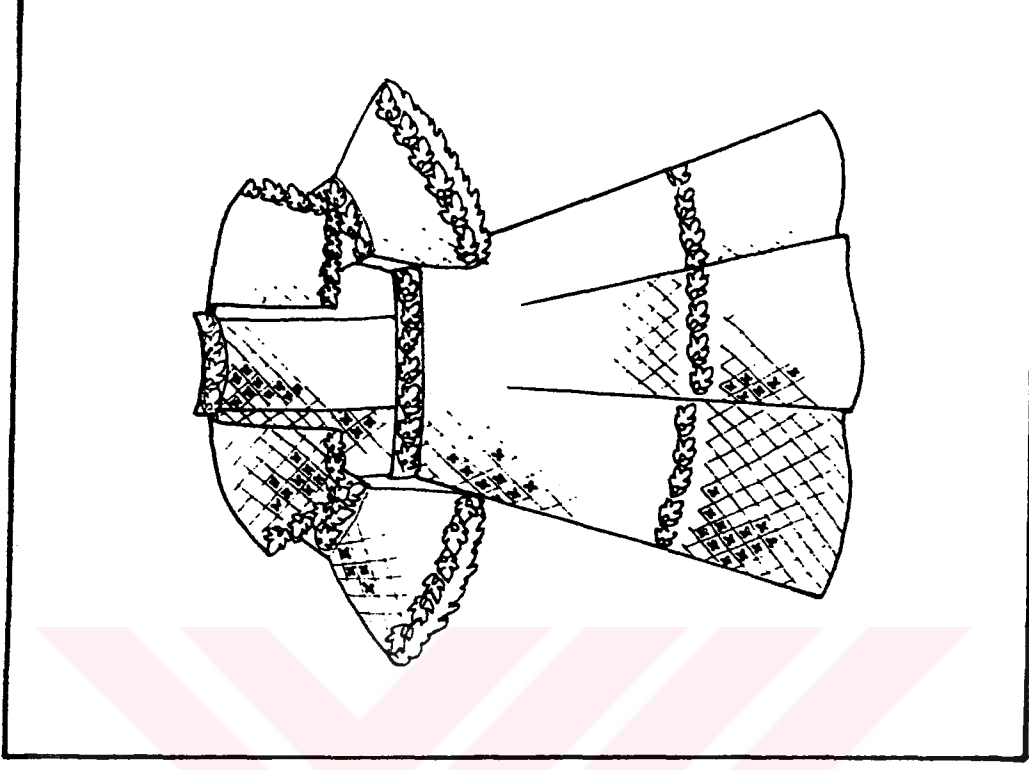
ÇİZİM 60b ÇOCUK CEPKENİ KALIP ÇİZİMİ

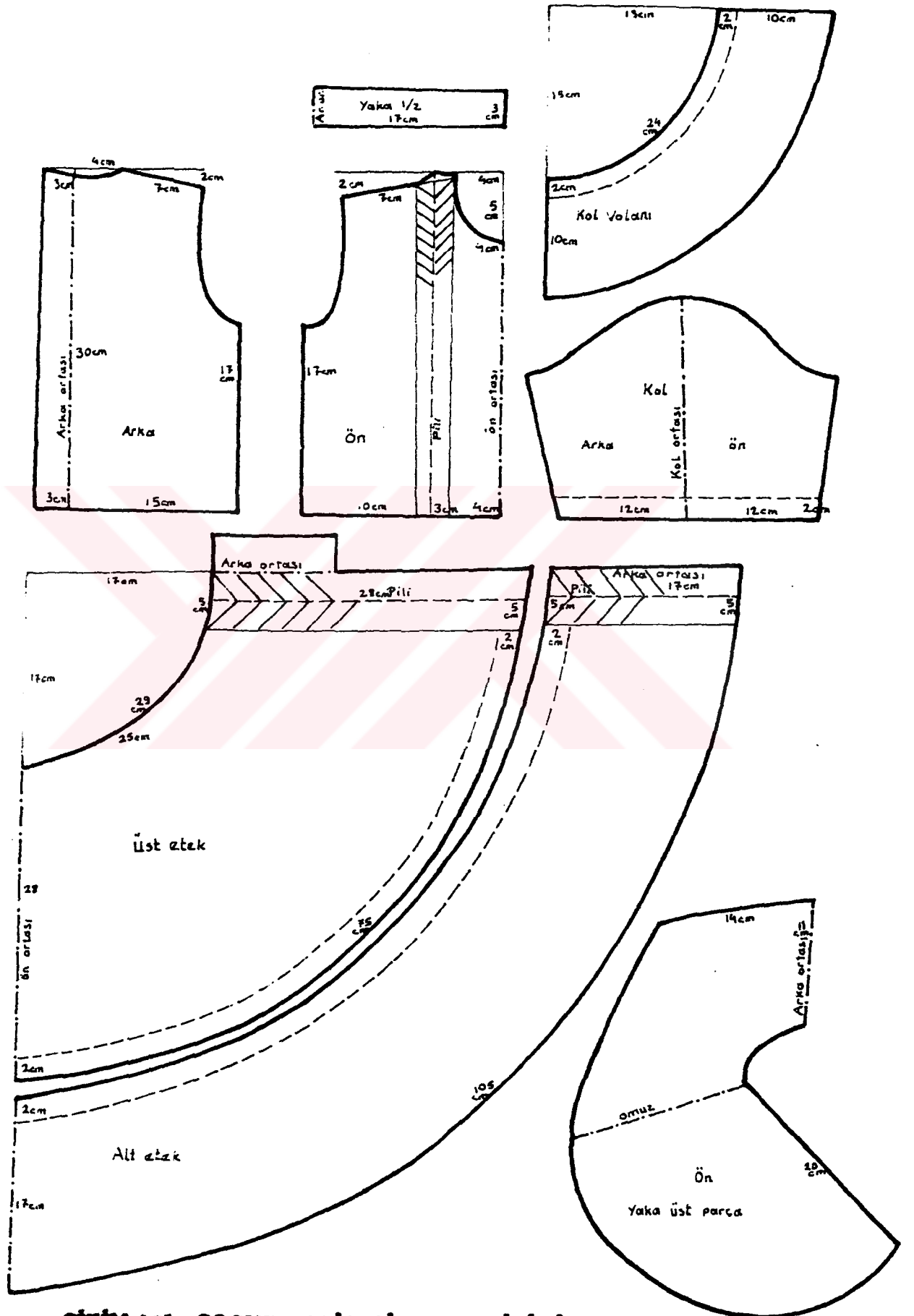
ÖRNEK NO	: 61
İLGİLİ KOLLEKSİYON	: Ankara Şerife Uludağlı Olgunlaşma Enstitüsü Müzesi
İNCELEME TARİHİ	: 17/10/1995
ENVANTER NO	: 1002
FOTOĞRAF NO	: 61
ÇİZİM NO	: 61a, 61b
KAYNAĞI	: İstanbul Olgunlaşma Enstitüsü'nden devredilmiştir.
BİLGİYİ NEREDEN ALDIĞI	: Ankara Şerife Uludağlı Olgunlaşma Enstitüsü Müzesi Envanter Defteri
GIYSİNİN TARİHİ	: XX. Yüzyıl
GIYSİNİN YÖRESİ	: İstanbul
GIYSİNİN TÜRÜ	: Çocuk Elbisesi
HANGİ CİNSE AİT OLDUĞU	: Kız
KULLANILAN YAŞ	: Boyutlarına bakılarak 6-8 yaş olduğu düşünülebilir.
ESERLE İLGİLİ YAYINLAR	: -
KULLANILAN KUMAŞ	: Zeminde atlas kumaş, Astarda pamuk organze ve ince dokunmuş pamuklu kumaş(bez) kullanılmıştır.
KULLANILAN RENK	: Zemin yavru ağzı, metalik sarı ve beyaz, Astar yavru ağzı ve beyaz ile renklendirilmiştir.
KULLANILAN MALZEME	: Dikiş ipliği, metal iplik ve inci kullanılmıştır.
KULLANILAN DİKİŞ ÖZELLİĞİ	: Giysinin tüm birleşme dikişlerine makinada düz dikiş uygulanmıştır.
KULLANILAN SÜSLEME YÖNTEM VE TEKNİĞİ	: Giysinin tüm yüzeyine çengel iğne ve sarma nakış tekniği kullanılarak süsleme yapılmıştır.
SÜSLEMEDE KULLANILAN MOTİF VE KOMPOZİSYON	: Yavru ağzı zemin üzerine metal iplikle tüm yüzey baklava dilimi şeklinde motifler oluşturacak şekilde doldurulmuştur. Bu dilimlerin içerisinde dört yapraklı küçük çiçekler ve inci bulunmaktadır. Elbisenin yaka, bel , kol kenarlarına, etek ucu ve üst parçanın çevresine çınar yaprağı motifli bordürler geçirilmiştir.
GIYSİNİN BİÇİM VE DİKİM ÖZELLİKLERİ	: 78 cm. boyunda, arkadan açık, hakim yakalı, önden kuplu, kısa kollu ve kloş eteklidir. Bedenin üst bölümünde kuplardan çıkan pelerin şeklinde bir parçası ve önde geniş bir paçı bulunmaktadır. Kolu iki parçalı olan giysinin kol altında bulunan bölümü volanlıdır. Eteği iki parçalı olup, bordürle ayrılarak iki bölümde çalışılmıştır. Arkası kalçayı kadar açık olan elbisenin arka ortasında geniş bir pilisi mevcuttur.

FOTOĞRAF 61 ÇOCUK ELBİSESİ

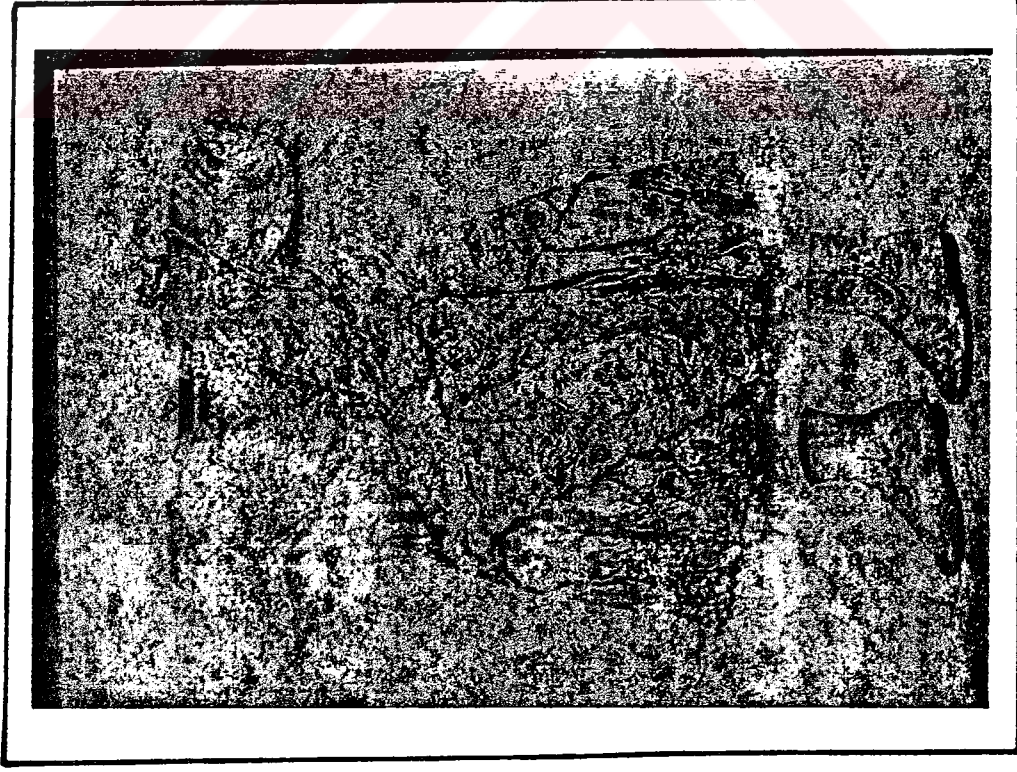

ÇİZİM 61a ÇOCUK ELBİSESİ TEKNİK ÇİZİMİ

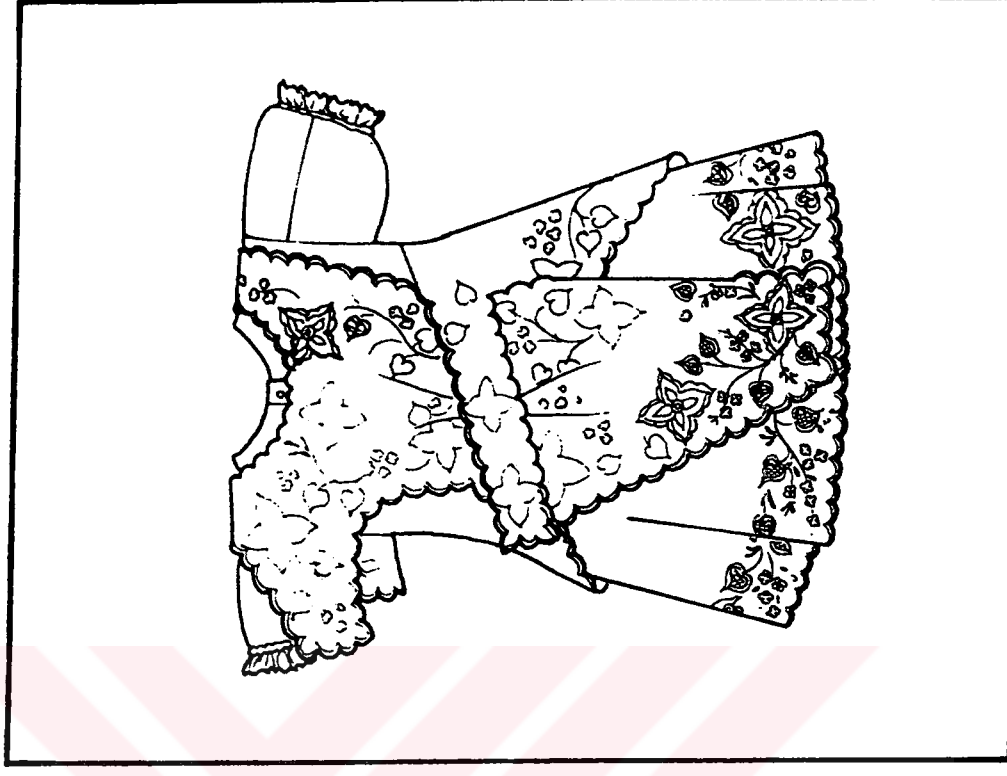

ÇİZİM 61b ÇOCUK ELBİSESİ KALIP ÇİZİMİ

ÖRNEK NO	: 62
İLGİLİ KOLLEKSİYON	: Topkapı Sarayı Müzesi
İNCELEME TARİHİ	: 29/09/1994
ENVANTER NO	: 13/781
FOTOĞRAF NO	: 62
ÇİZİM NO	: 62a, 62b
KAYNAĞI	: Sultan Reşat' ın torunu Hayriye Sultan' a ait olduğu kaydedilmiştir.
BİLGİYİ NEREDEN ALDIĞI	: Topkapı Sarayı MüzesiEnvanter Defteri
GİYSİNİN TARİHİ	: XX. Yüzyıl
GİYSİNİN YÖRESİ	: Saray
GİYSİNİN TÜRÜ	: Çocuk Elbisesi
HANGİ CİNSE AİT OLDUĞU	: Kız
KULLANILAN YAŞ	: Boyutlarına bakılarak 6-8 yaş olduğu düşünülebilir.
ESERLE İLGİLİ YAYINLAR	: (Tezcan 1991:71)
KULLANILAN KUMAŞ	: Zeminde atlas, Astarda pamuk organze ve tül kullanılmıştır.
KULLANILAN RENK	: Zemin açık yeşil, metalik sarı, Astar beyaz ile renklendirilmiştir.
KULLANILAN MALZEME	: Dikiş ipliği, metal iplik ve düğme kullanılmıştır.
KULLANILAN DİKİŞ ÖZELLİĞİ	: Giysinin tüm birleşme dikişlerine makinada düz dikiş uygulanmıştır. Kol ve yaka çevresine pervaz geçirilmiştir. Tüm yüzeyine organze kumaşı ile duble yapılmıştır.
KULLANILAN SÜSLEME YÖNTEM VE TEKNİĞİ	: Giysinin ön, arka üst parçasının tüm yüzeyine ve etek ucuna hasır iğne, sarma, ciğer deldi ve fisto nakışı teknikleri uygulanarak süsleme yapılmıştır.
SÜSLEMEDE KULLANILAN MOTİF VE KOMPOZİSYON	: Giysinin üst parçasının kenarlarına dört yapraklı çiçek ve çiçeklerden çıkan küçük dal ve yaprak motifleri simetrik olarak yerleştirilmiştir. Aynı motifin biraz daha büyüğü etek ucu çevresinde bulunmaktadır.
GİYSİNİN BİÇİM VE DİKİM ÖZELLİKLERİ	: 53 cm. boyunda, arkadan açık, oyuntulu yakalı, takma kısa kollu ve eteği kloştur. Ön ve arkada birbirinin içinden geçen ve omuzlardan tutturulmuş üzeri çeşitli nakış teknikleri ile süslenmiş parçaları bulunmaktadır. Sol omuzda metal iplikle yapılmış küçük bir çiçek kapamayı sağlamaktadır. Bedenin ön ve arkası organze kumaşı ile dublelenmiş olan giysinin içi tül astarlıdır. Kol ağzı büzgülü ve arka ortası düğmelidir.

FOTOĞRAF 62 ÇOCUK ELBİSESİ

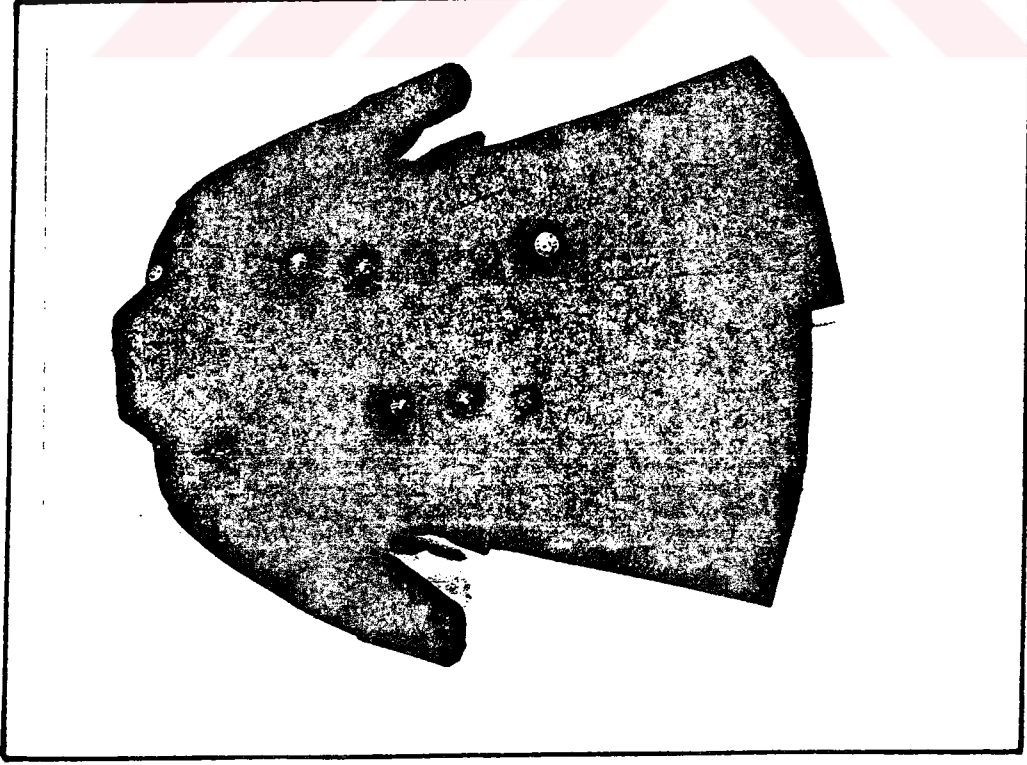
ÇİZİM 62a ÇOCUK ELBİSESİ TEKNİK ÇİZİMİ

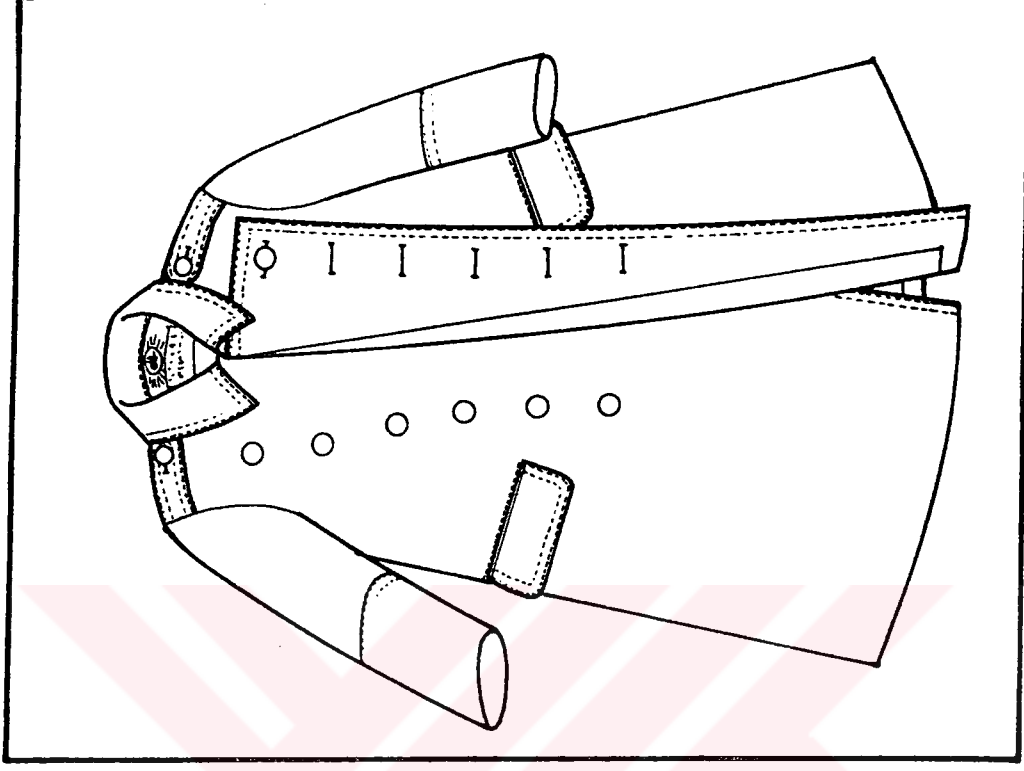

ÖRNEK NO	: 63
İLGİLİ KOLLEKSİYON	: Topkapı Sarayı Müzesi
İNCELEME TARİHİ	: 28/09/1994
ENVANTER NO	: 13/2154
FOTOĞRAF NO	: 63
ÇİZİM NO	: 63a, 63b
KAYNAĞI	: Bederettin Efendi'ye ait olduğu kaydedilmiştir
BİLGİYİ NEREDEN ALDIĞI	: Topkapı Sarayı Müzesi Envanter Defteri
GIYSİNİN TARİHİ	: XX. Yüzyıl(1901)
GIYSİNİN YÖRESİ	: Saray
GIYSİNİN TÜRÜ	: Çocuk Paltosu
HANGİ CİNSE AİT OLDUĞU	: Erkek
KULLANILAN YAŞ	: Boyutlarına bakılarak 2-4 yaş olduğu düşünülebilir.
ESERLE İLGİLİ YAYINLAR	: (Tezcan 1991:72, Tezcan 1992:...))
KULLANILAN KUMAŞ	: Zeminde kaşe kumaş, Astarda ipekli kumaş kullanılmıştır.
KULLANILAN RENK	: Zemin gri ve gümüş rengi, Astar kırmızı ile renklendirilmiştir.
KULLANILAN MALZEME	: Dikiş ipliği, düğme, tela ve vatka kullanılmıştır.
KULLANILAN DİKİŞ ÖZELLİĞİ	: Giysinin tüm birleşme dikişlerine makinada düz dikiş uygulanmıştır. Yaka çevresi, ön kapama, cep kenarları ve kol ağzına makinada spor dikişi yapılmış olan giysinin astarı kapalı baskı ile geçirilmiştir.
KULLANILAN SÜSLEME YÖNTEM VE TEKNİĞİ	: Giysinin yaka çevresi, ön kapama, cep kenarları, kol ağzı ve epoletlerinin çevresine makinada spor dikişi ile süsleme yapılmıştır. Önde büyük metal düğmeler bulunmaktadır.
SÜSLEMEDE KULLANILAN MOTİF VE KOMPOZİSYON	: -
GIYSİNİN BİÇİM VE DİKİM ÖZELLİKLERİ	: 58 cm. boyunda, şömize yakalı, kruvaze, uzun takma kollu, omuzlardan epoletli, kapaklı ilik cepli ve arkadan yırtmaçlıdır. Önde altışar adet büyük armalı metal düğmeleri ve örme iliği bulunmaktadır. Kol ağzı kapaklı olan giysinin arka ortasında geniş bir pili kaşesi yer almaktadır.

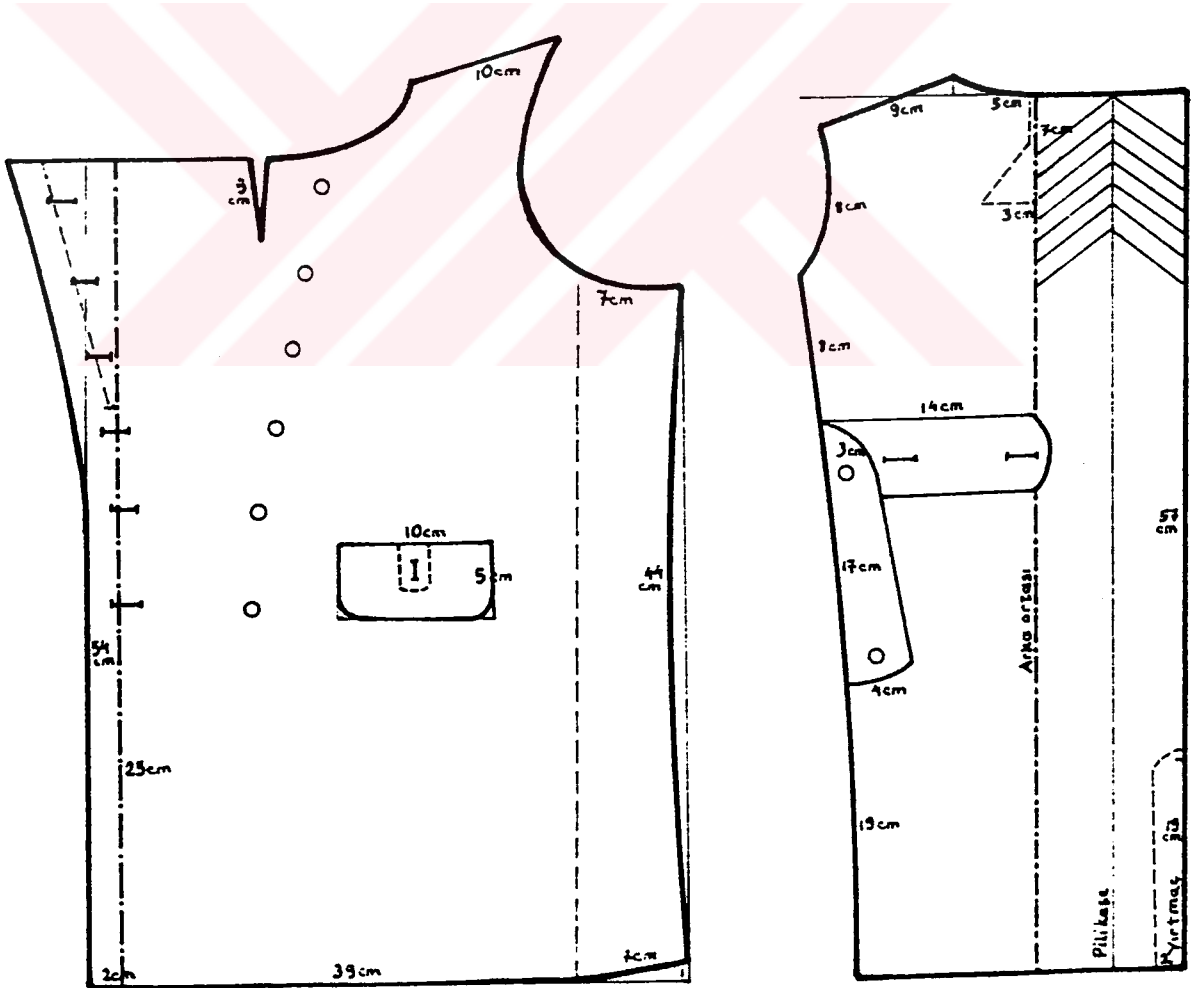
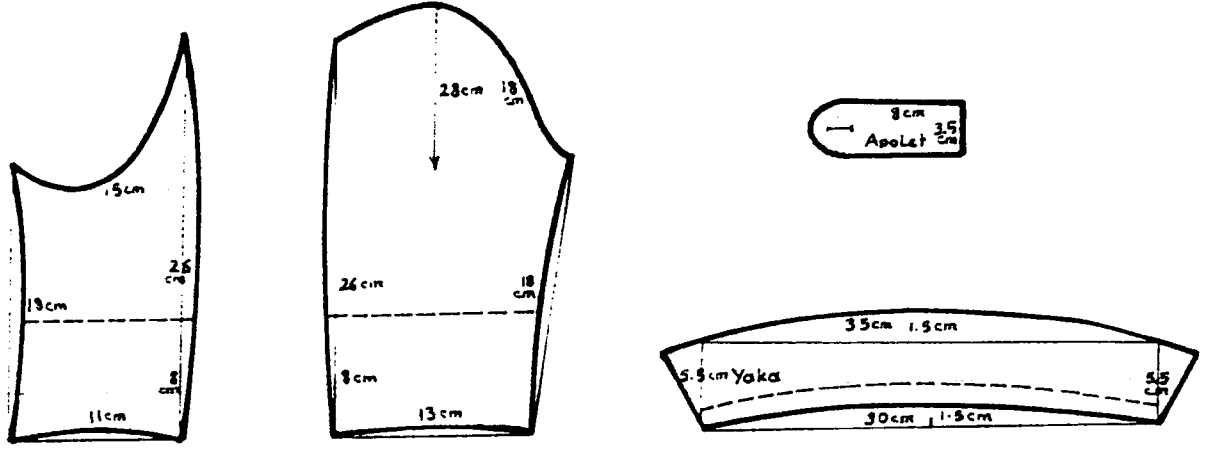

FOTOĞRAF 63 ÇOCUK PALTOSU

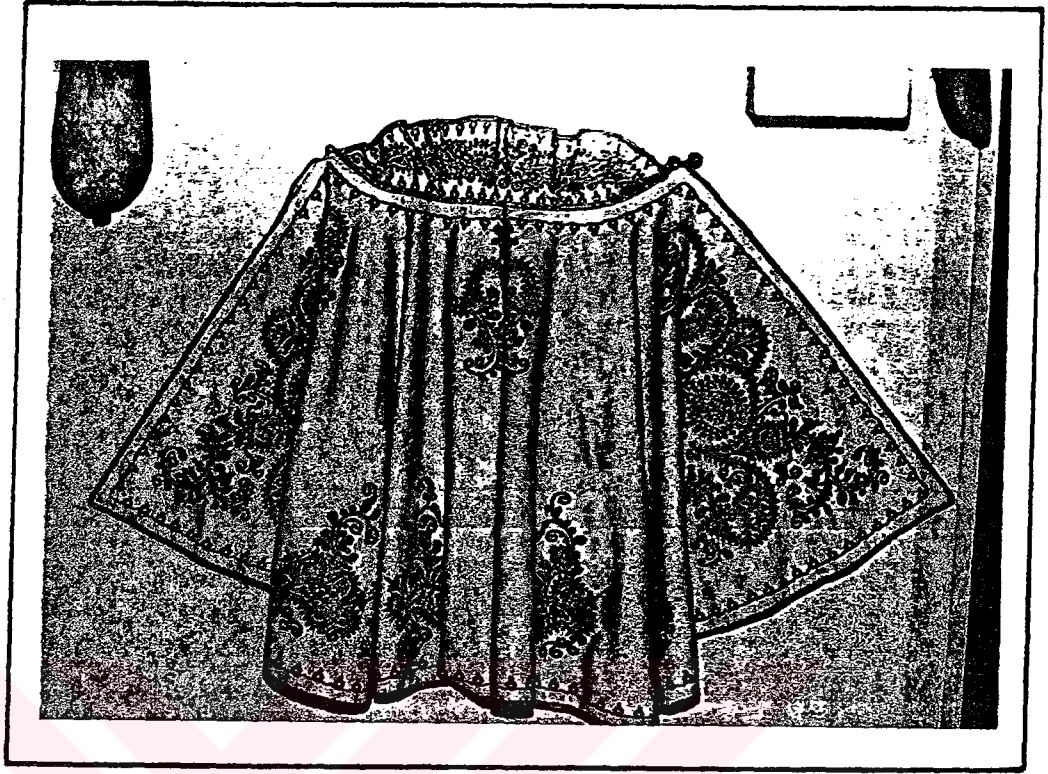

ÇİZİM 63a ÇOCUK PALTOSU TEKNİK ÇİZİMİ

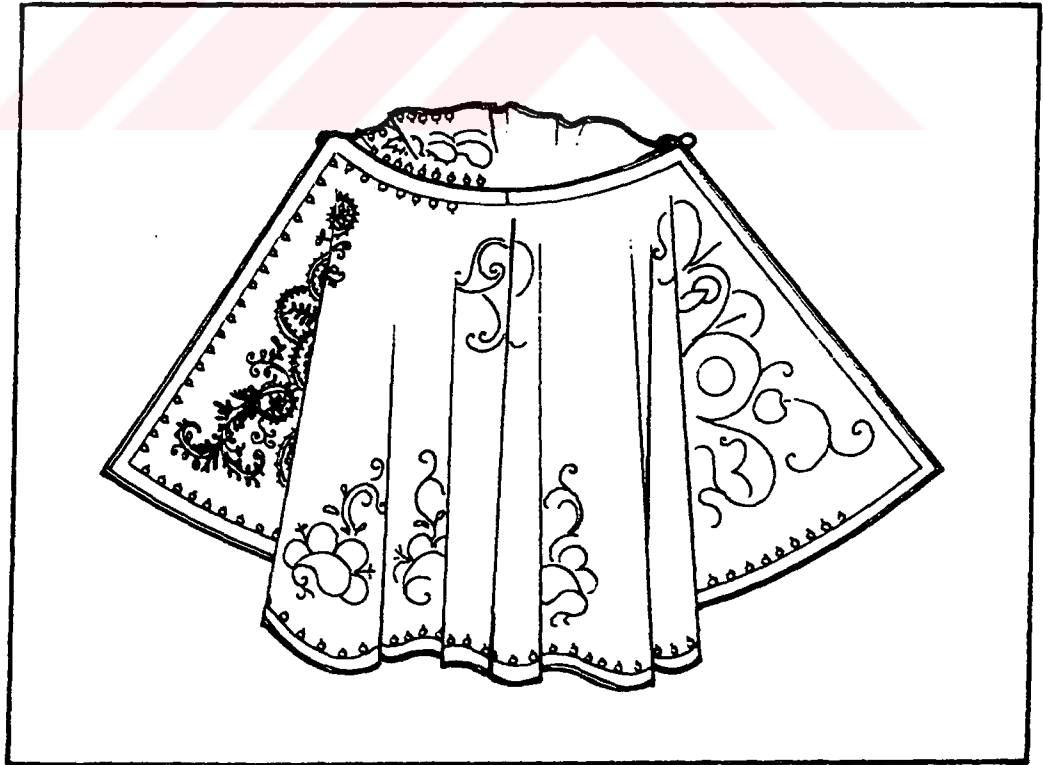

ÇİZİM 63b ÇOCUK PALTOSU KALIP ÇİZİMİ

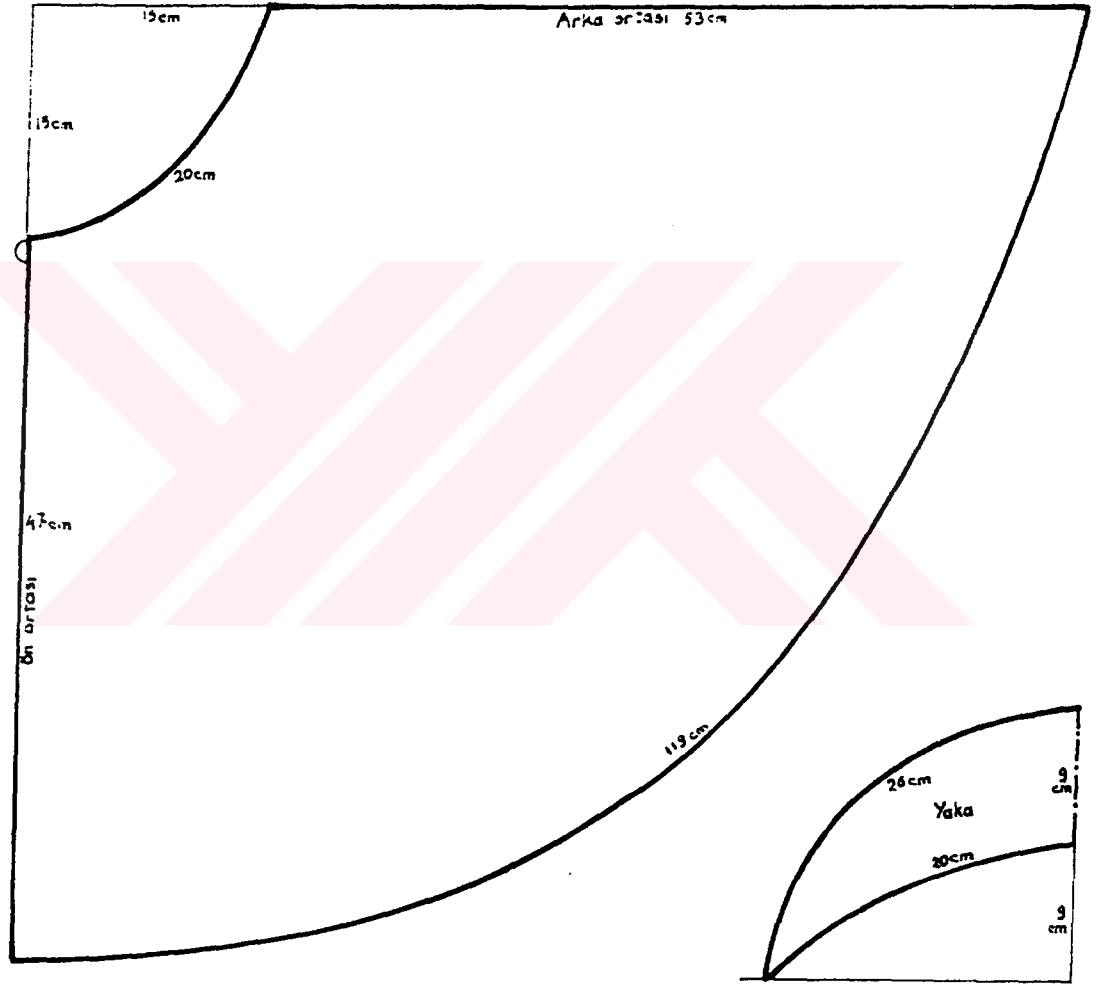
ÖRNEK NO	: 64
İLGİLİ KOLLEKSİYON	: Ankara Etnoğrafya Müzesi
İNCELEME TARİHİ	: 14/12/1994
ENVANTER NO	: 24259
FOTOĞRAF NO	: 64
ÇİZİM NO	: 64a, 64b
KAYNAĞI	: -
BİLGİYİ NEREDEN ALDIĞI	: Ankara Etnoğrafya Müzesi Envanter Defteri
GIYSİNİN TARİHİ	: XX. Yüzyıl Başı
GIYSİNİN YÖRESİ	: -
GIYSİNİN TÜRÜ	: Çocuk Pelerini(Sünnet)
HANGİ CİNSE AİT OLDUĞU	: Erkek
KULLANILAN YAŞ	: Boyutlarına bakılarak 8-10 yaş olduğu düşünülebilir.
ESERLE İLGİLİ YAYINLAR	: -
KULLANILAN KUMAŞ	: Zeminde çuha kullanılmış, Astark kullanılmamıştır.
KULLANILAN RENK	: Zemin krem rengi ve metalik sarı ile renklendirilmiştir.
KULLANILAN MALZEME	: Dikiş ipliği, metal iplikli kordon, metal iplikli kaytan ve düğme kullanılmıştır.
KULLANILAN DİKİŞ ÖZELLİĞİ	: Giysinin tüm birleşme dikişlerine makinada düz dikiş uygulanmıştır.
KULLANILAN SÜSLEME YÖNTEM VE TEKNİĞİ	: Giysinin tüm yüzeyi kordon tutturma tekniği kullanılarak desenlendirilmiştir. Çevresine metal iplikli kaytan geçirilerek süsleme yapılmıştır.
SÜSLEMEDE KULLANILAN MOTİF VE KOMPOZİSYON	: Giysinin tüm yüzeyine stilize çiçek, yaprak ve dallardan oluşan motifler yerleştirilmiştir. Önde yoğun olarak çalışılan kompozisyon arkada daha sadedir. Giysinin yaka çevresi, ön kapama ve etek ucuna küçük spiral kıvrımlardan oluşan ince bir süs geçirilmiştir.
GIYSİNİN BİÇİM VE DİKİM ÖZELLİKLERİ	: 62 cm. boyunda, önden açık ve büyük hakim yakalıdır. Tüm yüzeyi kordon tutturma tekniği ile işlenmiştir. Yakada kapamayı sağlamak için bir adet düğmesi bulunmaktadır.

FOTOĞRAF 64 SÜNNET PELERİNİ

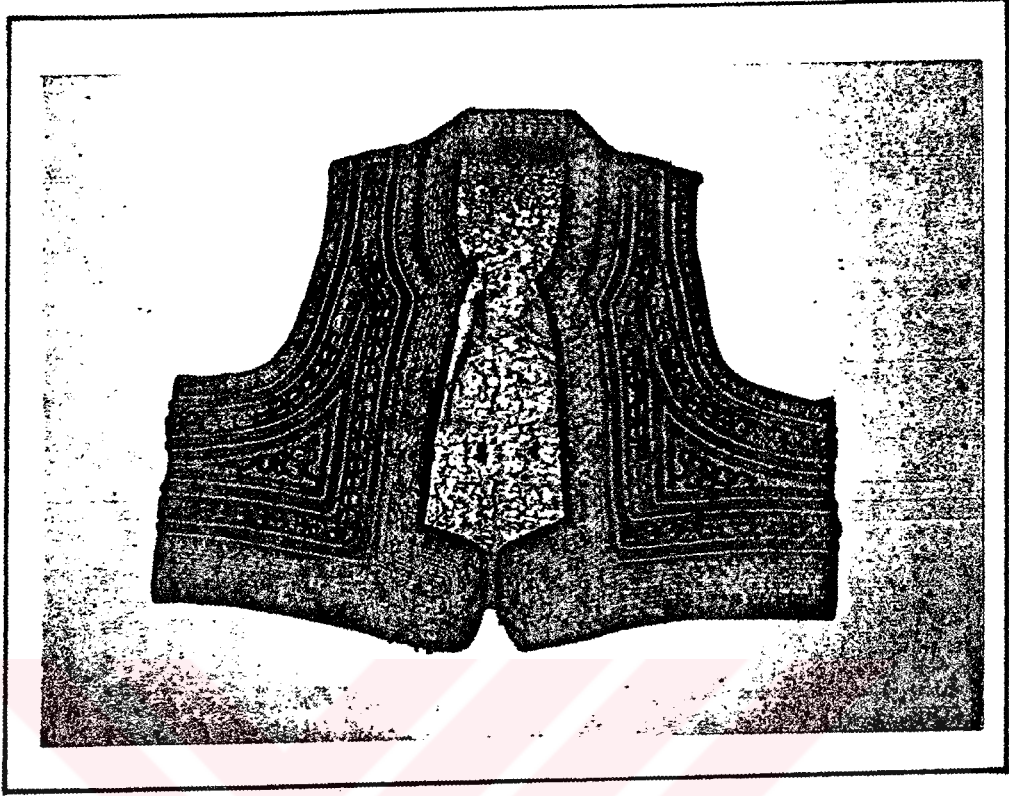
ÇİZİM 64a SÜNNET PELERİNİ TEKNİK ÇİZİMİ

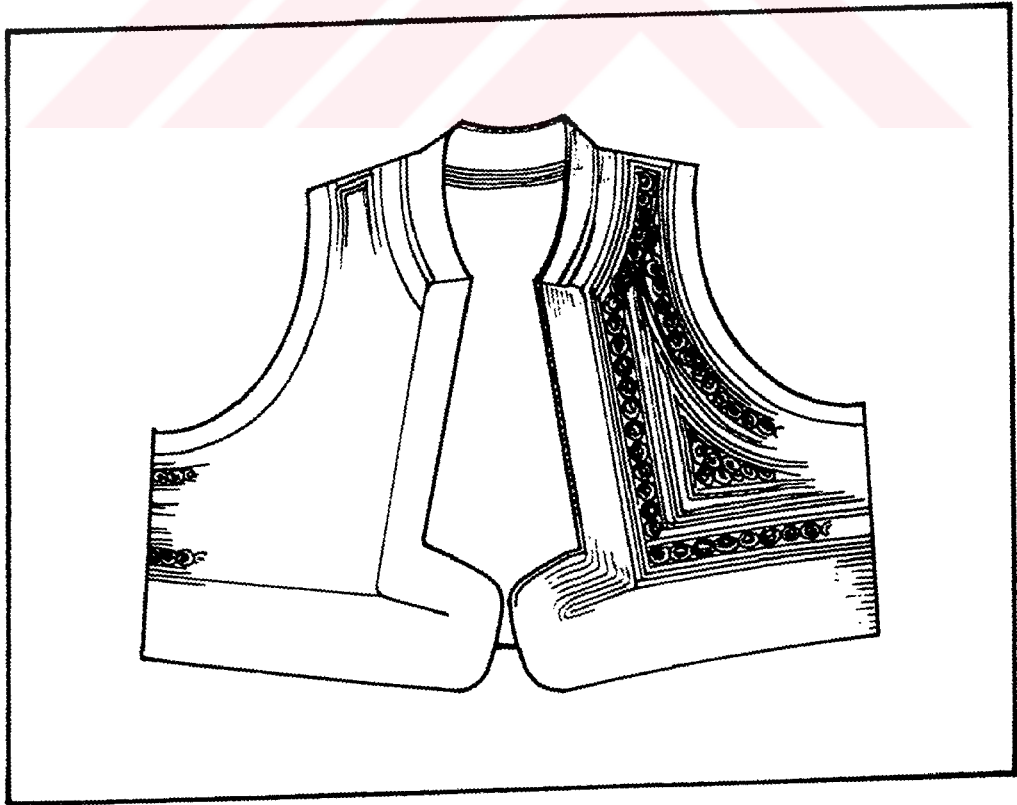
ÇİZİM 64b SÜNNET PELERİNİ KALIP ÇİZİMİ

ÖRNEK NO	: 65
İLGİLİ KOLLEKSİYON	: Kütahya Müzesi
İNCELEME TARİHİ	: 22/08/1995
ENVANTER NO	: 2765
FOTOĞRAF NO	: 65
ÇİZİM NO	: 65a, 65b
KAYNAĞI	: Ali Temizer' den satın alınmıştır.
BİLGİYİ NEREDEN ALDIĞI	: Kütahya Müzesi Envanter Defteri
GIYSİNİN TARİHİ	: XX. Yüzyıl
GIYSİNİN YÖRESİ	: Kütahya
GIYSİNİN TÜRÜ	: Çocuk yelegeği
HANGİ CİNSE AİT OLDUĞU	: Kız
KULLANILAN YAŞ	: Boyutlarına bakılarak 8-10 yaş olduğu düşünülebilir.
ESERLE İLGİLİ YAYINLAR	: -
KULLANILAN KUMAŞ	: Zeminde kutnu kullanılmış, Astar kullanılmamıştır.
KULLANILAN RENK	: Zemin yeşil, sarı, bordo ve krem rengi ile renklendirilmiştir.
KULLANILAN MALZEME	: Dikiş ipliği, ipek iplikli kaytan, ipek iplikli kordon, kağıt ve tela kullanılmıştır.
KULLANILAN DİKİŞ ÖZELLİĞİ	: Giysinin tüm birleşme dikişlerine oyulgama dikişi uygulanmıştır.
KULLANILAN SÜSLEME YÖNTEM VE TEKNİĞİ	: Giysinin tüm yüzeyi kordon tutturma tekniği ile desenlendirilmiştir. Yaka çevresi, ön kapama, kol çevresi ve etek ucuna kaytan tutturma tekniği ile süsleme yapılmıştır.
SÜSLEMEDE KULLANILAN MOTİF VE KOMPOZİSYON	: Dikey çizgili kutnu kumaş üzerine ipek iplikli kordon ile geometrik ve spiral desenli motifler tüm yüzeye yerleştirilmiştir. Arka ortada birbirinin içinden geçen iki adet yılan motifi bulunmaktadır.
GIYSİNİN BİÇİM VE DİKİM ÖZELLİKLERİ	: 31 cm. boyunda, önden açık, oyuntulu yakalı, kolsuz ve bele kadar uzunluktadır. Yaka çevresi, ön kapama, etek ucu ve kol çevresine ipek iplikli kaytan geçirilmiştir. Ön kapamada simetrik çıkıntısı bulunmaktadır. Giysi astarsızdır.

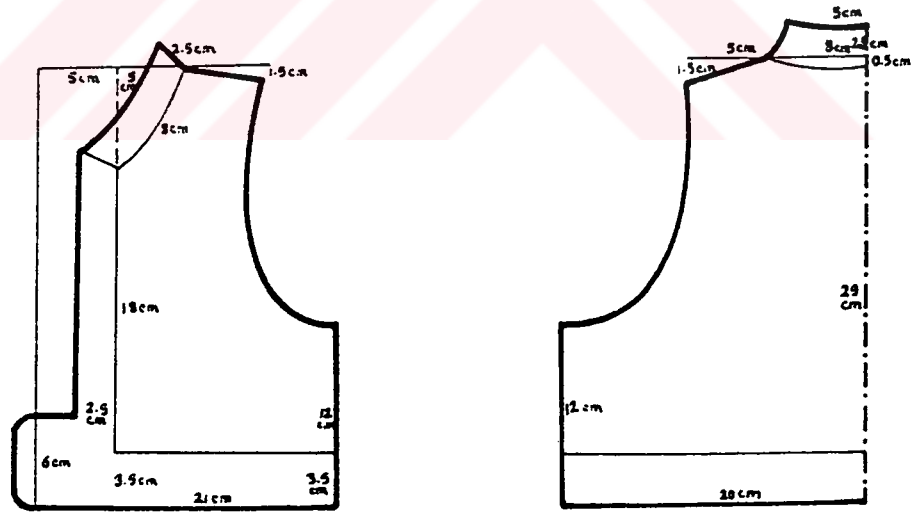

FOTOĞRAF 65 ÇOCUK YELEĞİ

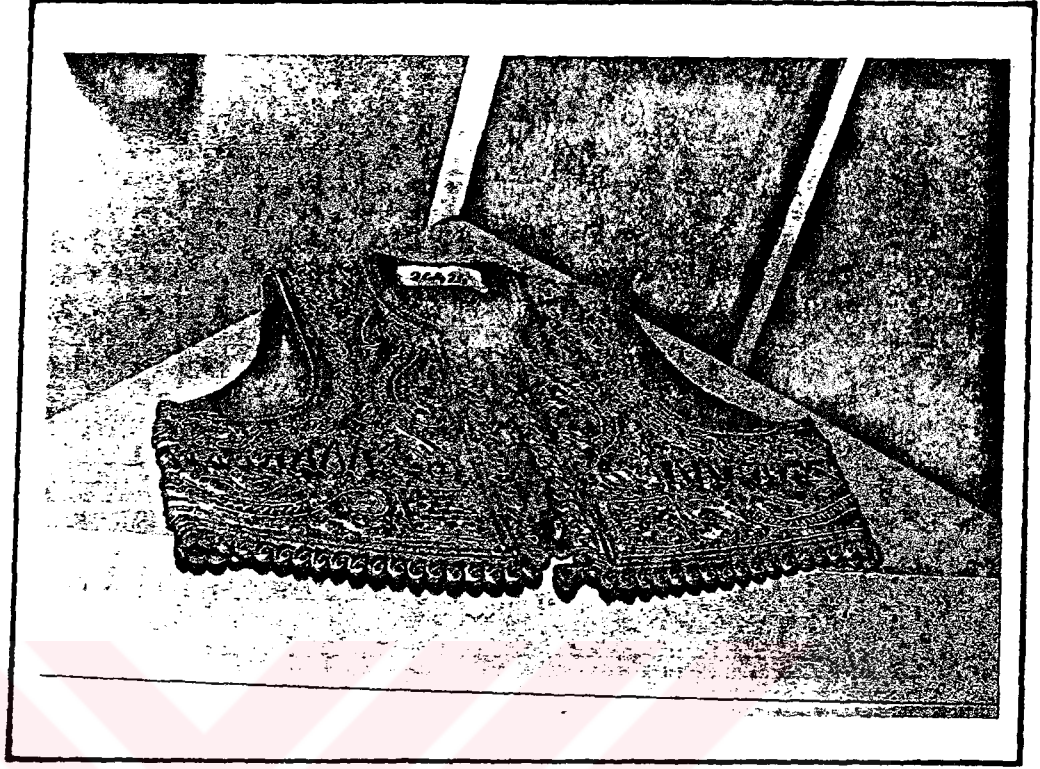
ÇİZİM 65a ÇOCUK YELEĞİ TEKNİK ÇİZİMİ

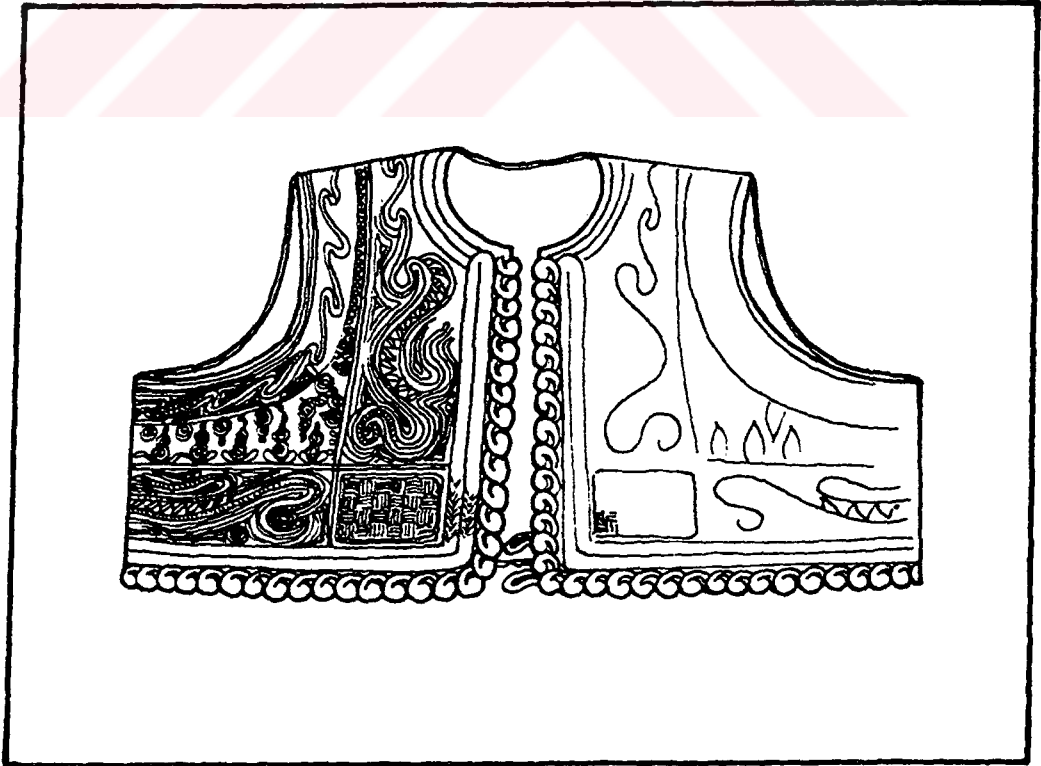

ÇİZİM 65b ÇOCUK YELEĞİ KALIP ÇİZİMİ

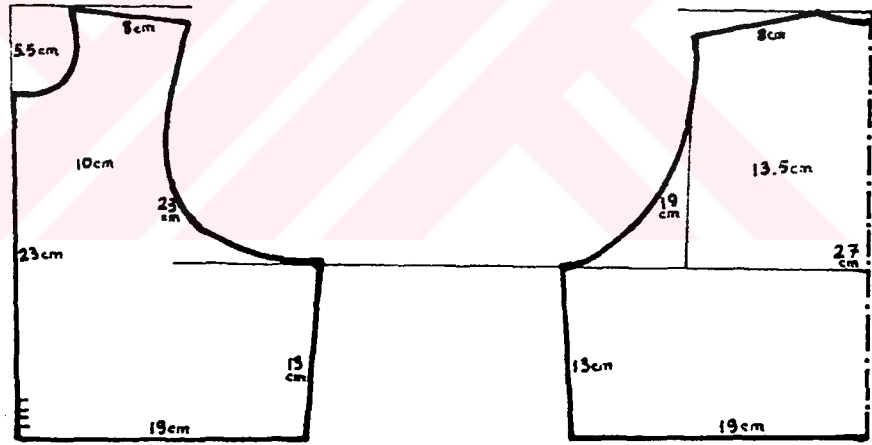
ÖRNEK NO	: 66
İLGİLİ KOLLEKSİYON	: Ankara Etnoğrafya Müzesi
İNCELEME TARİHİ	: 14/12/1994
ENVANTER NO	: 24424
FOTOĞRAF NO	: 66
ÇİZİM NO	: 66a, 66b
KAYNAĞI	: Reşat Para tarafından hediye edilmiştir.
BİLGİYİ NEREDEN ALDIĞI	: Ankara Etnoğrafya Müzesi Envanter Defteri
GIYSİNİN TARİHİ	: XX. Yüzyıl
GIYSİNİN YÖRESİ	: -
GIYSİNİN TÜRÜ	: Çocuk yeleği
HANGİ CİNSE AİT OLDUĞU	: Kız
KULLANILAN YAŞ	: Boyutlarına bakılarak 10-12 yaş olduğu düşünülebilir.
ESERLE İLGİLİ YAYINLAR	: -
KULLANILAN KUMAŞ	: Zeminde kadife Astarda pamuklu kumaş kullanılmıştır.
KULLANILAN RENK	: Zemin bordo ve metalik sarı, Astar kırmızı ile renklendirilmiştir.
KULLANILAN MALZEME	: Dikiş ipliği, metal iplikli kaytan, metal iplikli kordon ve boncuk kullanılmıştır.
KULLANILAN DİKİŞ ÖZELLİĞİ	: Giysinin tüm birleşme dikişlerine elde makina dikişi uygulanmıştır. Astar giysiye çırpma dikişi kullanılarak geçirilmiştir.
KULLANILAN SÜSLEME YÖNTEM VE TEKNİĞİ	: Giysinin tüm yüzeyi kordon tutturma tekniği ile aralıksız olarak doldurulmuştur. Tüm kenarlarına kaytan geçirilmiş ve bazı yerlerinde hasır iğne tekniği kullanılarak süsleme yapılmıştır.
SÜSLEMEDE KULLANILAN MOTİF VE KOMPOZİSYON	: Bordo zemin üzerine metalik sarı kordon ile tüm yüzey aralıksız olarak doldurulmuştur. Ön alt köşede hasır iğne tekniği kullanılarak bir kare oluşturulmuştur. Bu karenin çevresinde yatay ve dikey büyük "S" kıvrımlı dallar ve bu dallar üzerinde çeşitli yaprak ve selvi ağacı motifleri yer almaktadır. Arka ortasında büyük bir çarkıfelek motifi ve bu motifin çevresinde selvi ağacı motifleri sıralanmıştır. Çarkıfelek motifinin üzerine yakaya doğru bir kökten çıkan çiçek motifleri ile kompozisyon tamamlanmıştır.
GIYSİNİN BİÇİM VE DİKİM ÖZELLİKLERİ	: 27 cm. boyunda, önden açık, oyuntulu yakalı ve kolsuzdur. Yaka çevresi, ön kapama, etek ucu ve kol çevresine metal iplikli kaytan geçirilmiş ve ön kapama ile etek ucuna ilave olarak spiral kıvrımlı kaytanlar yerleştirilmiştir. Ön kapama etek ucunda kaytan ile hazırlanmış iki adet ilik bulunmaktadır.

FOTOĞRAF 66 ÇOCUK YELEĞİ

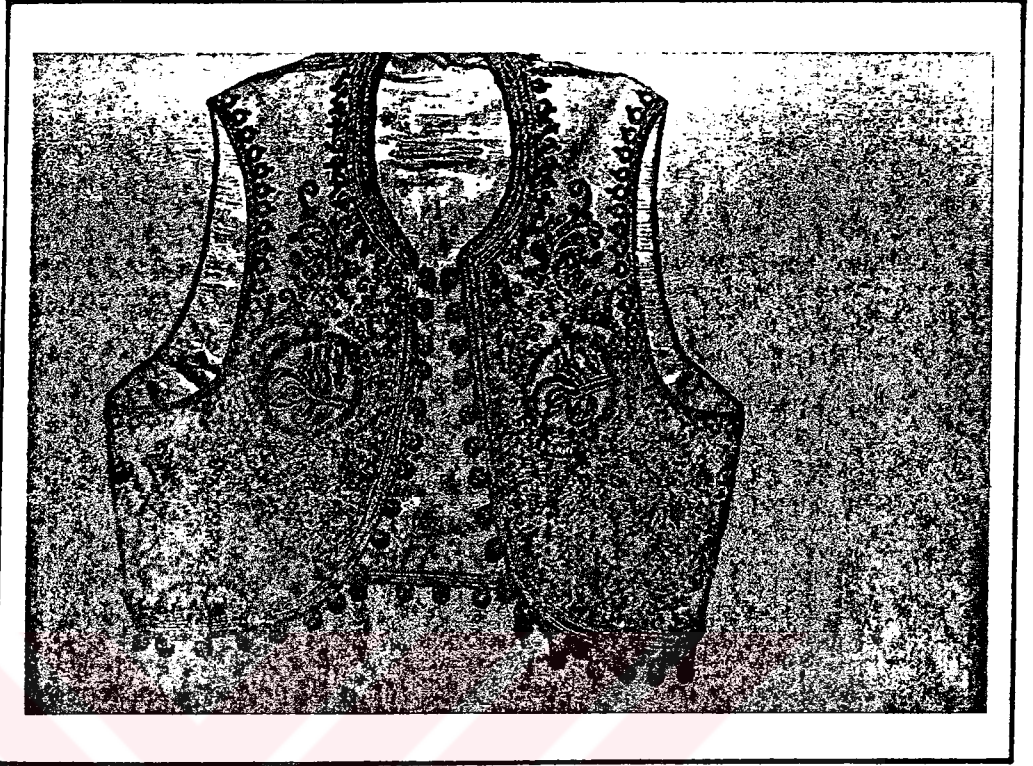

ÇİZİM 66a ÇOCUK YELEĞİ TEKNİK ÇİZİMİ

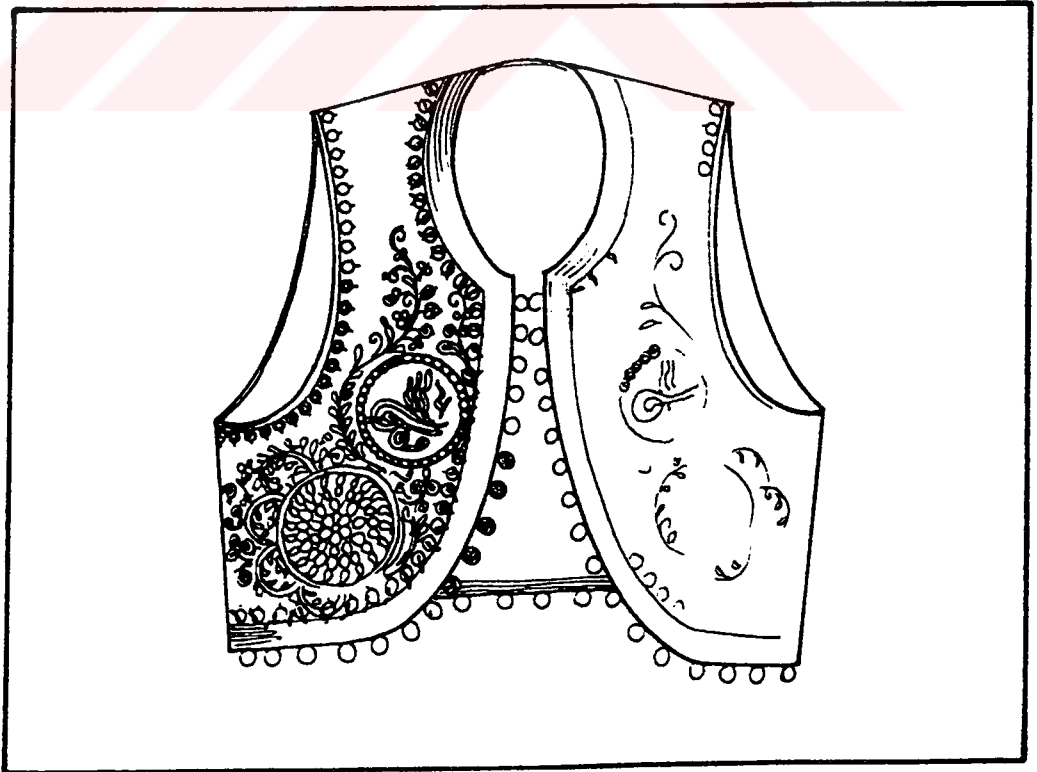

ÇİZİM 66b ÇOCUK YELEĞİ KALIP ÇİZİMİ

ÖRNEK NO	: 67
İLGİLİ KOLLEKSİYON	: Ankara Etnoğrafya Müzesi
İNCELEME TARİHİ	: 14/12/1994
ENVANTER NO	: 4295
FOTOĞRAF NO	: 67
ÇİZİM NO	: 67a,67b
KAYNAĞI	: Kaymakam Emin Bey' den satın alınmıştır.
BİLGİYİ NEREDEN ALDIĞI	: Ankara Etnoğrafya Müzesi Envanter Defteri
GİYSİNİN TARİHİ	: XX. Yüzyıl Başı
GİYSİNİN YÖRESİ	: -
GİYSİNİN TÜRÜ	: Çocuk yelegei
HANGİ CİNSE AİT OLDUĞU	: Kız
KULLANILAN YAŞ	: Boyutlarına bakılarak 10-12 yaş olduğu düşünülebilir.
ESERLE İLGİLİ YAYINLAR	: -
KULLANILAN KUMAŞ	: Zeminde çuha, Astarda ipekli kumaş kullanılmıştır.
KULLANILAN RENK	: Zemin krem rengi, gümüş rengi, kırmızı ve mavi, Astar beyaz ile renklendirilmiştir.
KULLANILAN MALZEME	: Dikiş ipliği, metal iplikli kaytan, metal iplikli kordon, mercan, düğme, boncuk ve kağıt kullanılmıştır.
KULLANILAN DİKİŞ ÖZELLİĞİ	: Giysinin tüm birleşme dikişlerine elde makina dikişi uygulanmıştır. Astar giysiye kapalı baskı ile geçirilmiştir.
KULLANILAN SÜSLEME YÖNTEM VE TEKNİĞİ	: Giysinin tüm yüzeyine kordon tutturma tekniği ile süsleme yapılmıştır. Ön kapama ve etek ucuna elde örülmüş kordon düğmeler; yaka çevresi, ön kapama ve etek ucu çevresine mercanlar dikilmiştir. Ön bedenın göğüs hizasına sarma tekniği ile arma işlenmiş ve bu armanın etrafına boncuklar yerleştirilmiştir.
SÜSLEMEDE KULLANILAN MOTİF VE KOMPOZİSYON	: Krem renkli zemin üzerine gümüş renkli kordon ile çeşitli çiçek ve yaprak motiflidir. Ön bedenın alt köşesinde büyük bir çiçek motifi ve bu çiçek motifinden yukarıya "C" kıvrımlı büyük bir dal bulunmaktadır. Bu dalın ortasında etrafı mavi boncuklarla çevrilmiş tuğra motifi yer almaktadır. Giysinin yaka çevresi, ön kapama, etek ucu ve kol çevresine küçük spiral kıvrımlardan oluşan simetrik olarak sıralanmış ince bir su yerleştirilmiştir.
GİYSİNİN BİÇİM VE DİKİM ÖZELLİKLERİ	: 30 cm. boyunda, önden açık, oyuntulu yakalı ve kolsuzdur. Yaka çevresi, ön kapama, etek ucu, kol ağzı ve dikişlerini üzerine metal iplikli kaytan geçirilmiştir. Ön kapama ve etek ucunda simetrik olarak yerleştirilmiş kordon ile elde örülerek hazırlanmış elli adet düğme bulunmaktadır. Giysinin çevresine mercan geçirilmiştir.

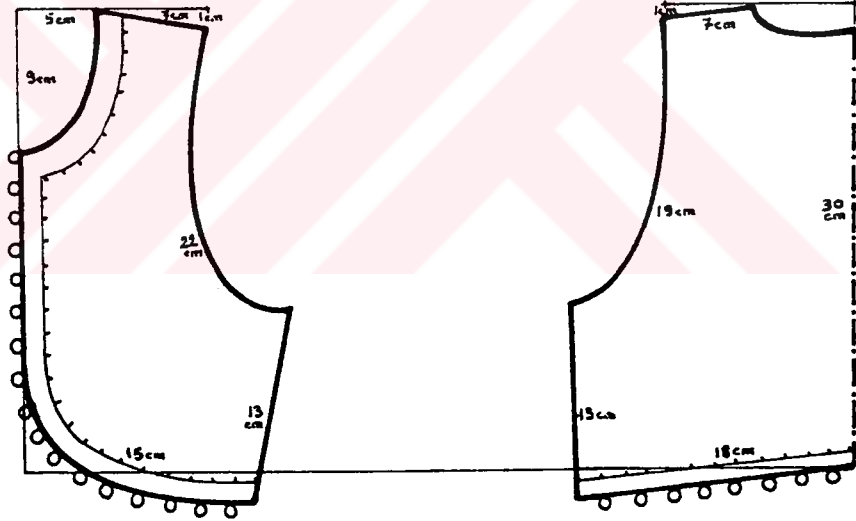

FOTOĞRAF 67 ÇOCUK YELEĞİ

ÇİZİM 67a ÇOCUK YELEĞİ TEKNİK ÇİZİMİ

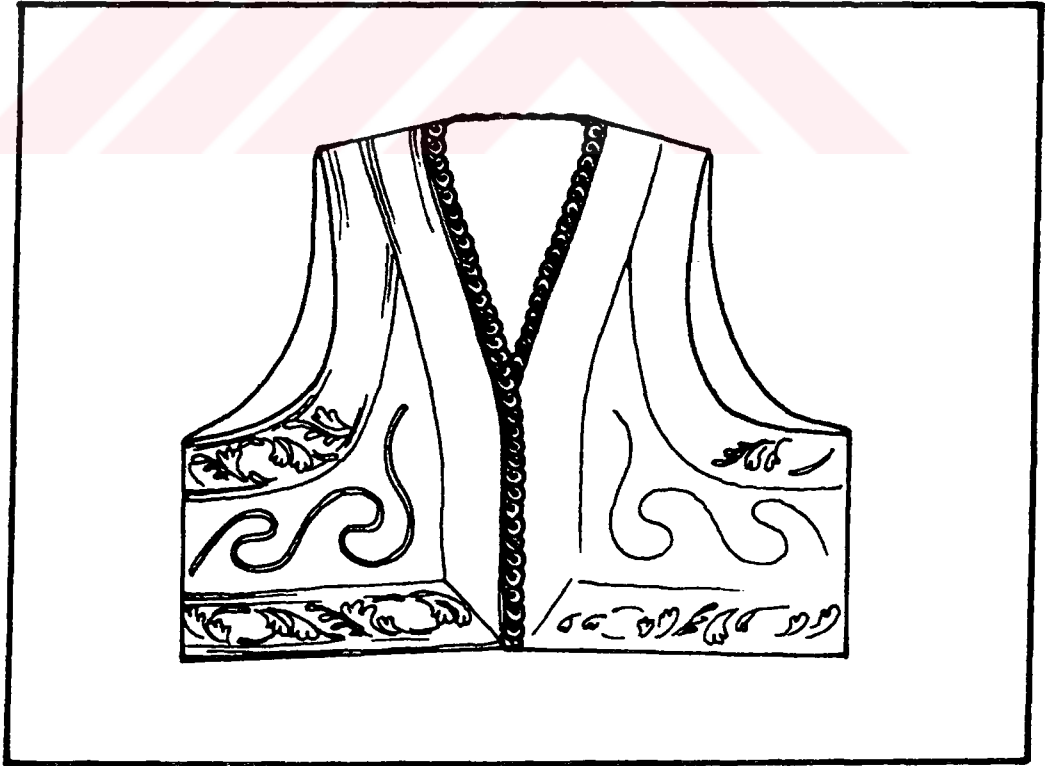
ÇİZİM 67b ÇOCUK YELEĞİ KALIP ÇİZİMİ

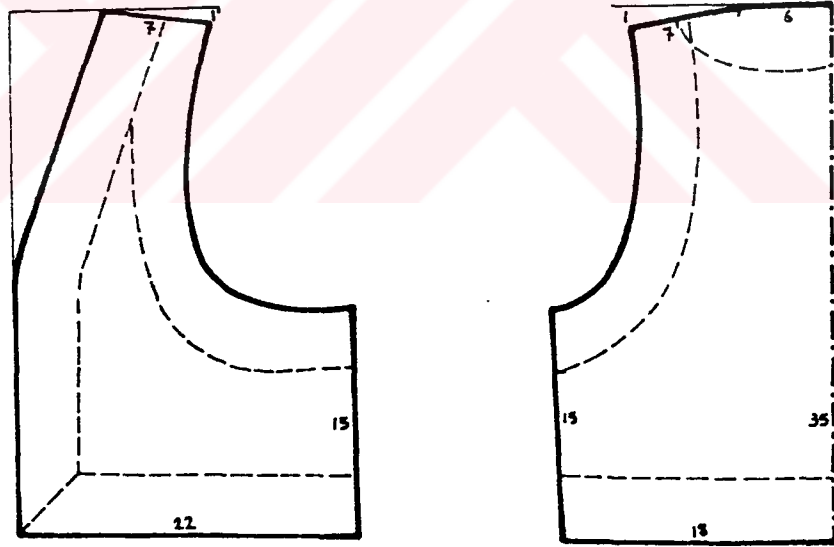
ÖRNEK NO	: 68
İLGİLİ KOLLEKSİYON	: Kastamonu Müzesi
İNCELEME TARİHİ	: 22/08/1995
ENVANTER NO	: 1187
FOTOĞRAF NO	: 68
ÇİZİM NO	: 68a, 68b
KAYNAĞI	: -
BİLGİYİ NEREDEN ALDIĞI	: Kastamonu Müzesi Envanter Defteri
GIYSİNİN TARİHİ	: XX. Yüzyıl
GIYSİNİN YÖRESİ	: Kastamonu
GIYSİNİN TÜRÜ	: Çocuk yeleği
HANGİ CİNSE AİT OLDUĞU	: Kız
KULLANILAN YAŞ	: Boyutlarına bakılarak 10-12 yaş olduğu düşünülebilir.
ESERLE İLGİLİ YAYINLAR	: -
KULLANILAN KUMAŞ	: Zeminde kadife Astarda basma kullanılmıştır.
KULLANILAN RENK	: Zemin pembe ve metalik sarı, Astar pembe, kırmızı ve beyaz ile renklendirilmiştir.
KULLANILAN MALZEME	: Dikiş ipliği, metal iplikli kaytan, metal iplikli kordon, metal iplik, metal iplikli harç ve kağıt kullanılmıştır.
KULLANILAN DİKİŞ ÖZELLİĞİ	: Giysinin tüm birleşme dikişlerine oyulgama dikişi uygulanmıştır. Astar giysiye kapalı baskı ile geçirilmiştir.
KULLANILAN SÜSLEME YÖNTEM VE TEKNİĞİ	: Giysinin tüm yüzeyi kordon tutturma tekniği ile aralıksız olarak doldurulmuştur. Giysinin tüm çevresine metal iplikli harç ve kaytan geçirilerek süsleme yapılmıştır.
SÜSLEMEDE KULLANILAN MOTİF VE KOMPOZİSYON	: Giysinin tüm yüzeyi kordon tutturma tekniği ile geometrik şekiller yapılarak aralıksız olarak doldurulmuştur. Desenin üzerine daha kalın bir kordon ile büyük kıvrımlar yapılmıştır. Kenarlara geçirilen harçların üzerinde simetrik olarak yerleştirilmiş yaprak motifleri yer almaktadır.
GIYSİNİN BİÇİM VE DİKİM ÖZELLİKLERİ	: 35 cm. boyunda, önden açık, V yakalı , ve kolsuzdur. Yaka çevresi. ön kapama, etek ucu ve kol çevresine 4 cm. genişliğinde metal iplikli harç geçirilmiştir. Yaka çevresinde ve ön kapamada spiral kıvrımlı kaytan bulunmaktadır.

FOTOĞRAF 68 ÇOCUK YELEĞİ

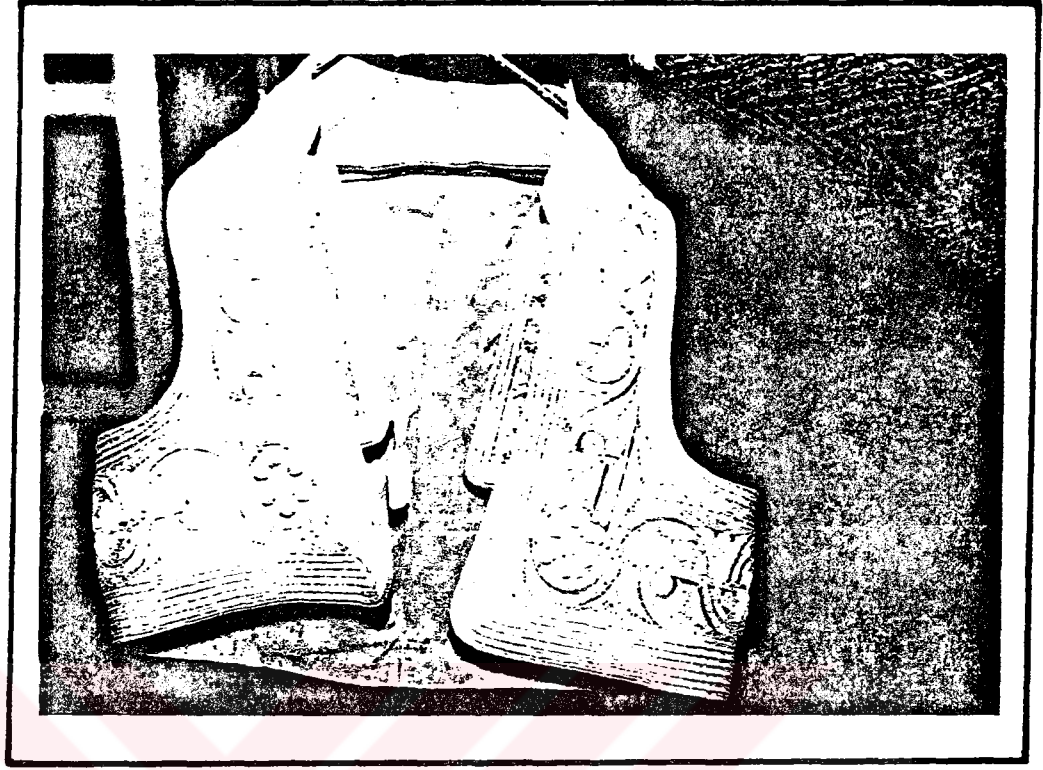

ÇİZİM 68a ÇOCUK YELEĞİ TEKNİK ÇİZİMİ

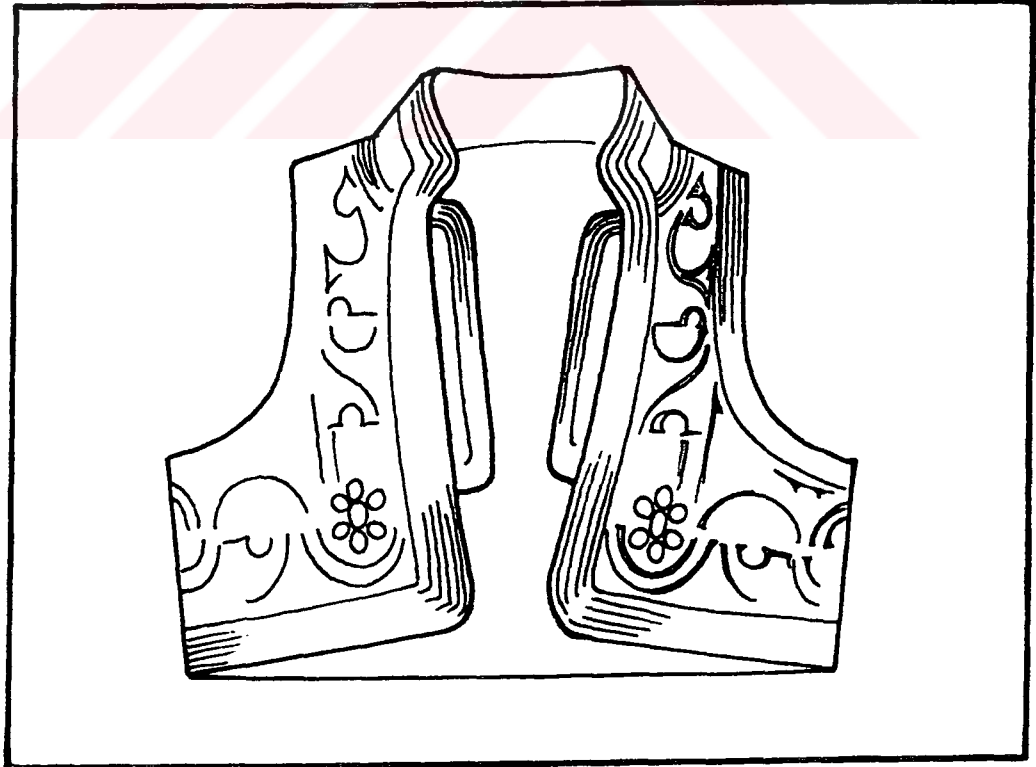

ÇİZİM 68b ÇOCUK YELEĞİ KALIP ÇİZİMİ

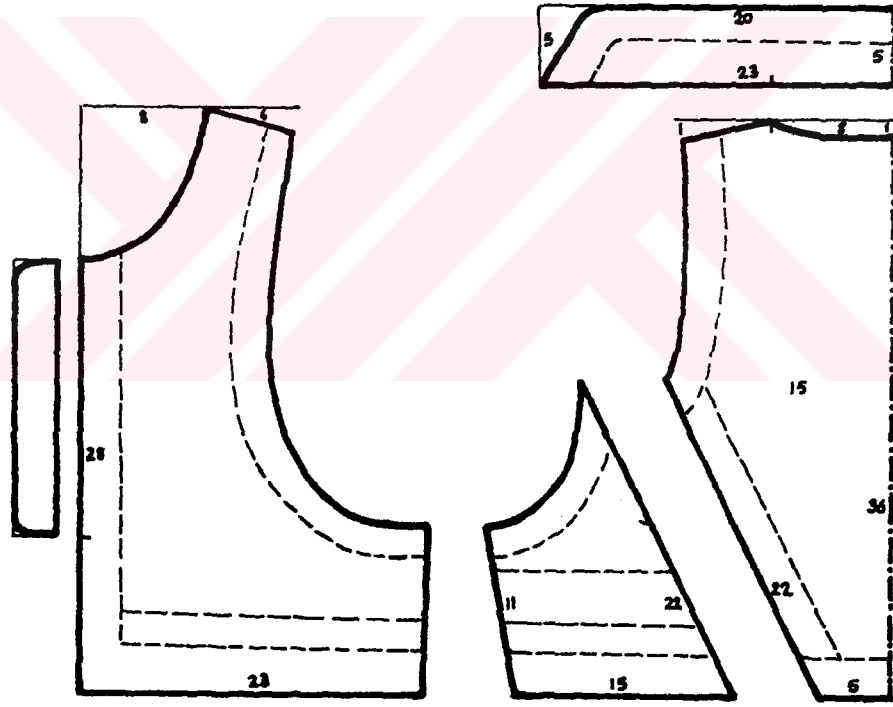
ÖRNEK NO	: 69
İLGİLİ KOLLEKSİYON	: Kastamonu Müzesi
İNCELEME TARİHİ	: 22/08/1995
ENVANTER NO	: 265
FOTOĞRAF NO	: 69
ÇİZİM NO	: 69a, 69b
KAYNAĞI	: Milli Eğitim Bakanlığı
BİLGİYİ NEREDEN ALDIĞI	: Kastamonu Müzesi Envanter Defteri
GIYSİNİN TARİHİ	: XX. Yüzyıl
GIYSİNİN YÖRESİ	: Kastamonu
GIYSİNİN TÜRÜ	: Çocuk yeleği
HANGİ CİNSE AİT OLDUĞU	: Erkek
KULLANILAN YAŞ	: Boyutlarına bakılarak 10-12 yaş olduğu düşünülebilir.
ESERLE İLGİLİ YAYINLAR	: -
KULLANILAN KUMAŞ	: Zeminde kadife Astarda ince dokunmuş pamuklu kumaş(bez) kullanılmıştır.
KULLANILAN RENK	: Zemin eflatun, metalik sarı ve gümüş rengi, Astar pembe ile renklendirilmiştir.
KULLANILAN MALZEME	: Dikiş ipliği, metal iplikli kaytan, metal iplikli kordon, metal iplik ve kağıt kullanılmıştır.
KULLANILAN DİKİŞ ÖZELLİĞİ	: Giysinin tüm birleşme dikişlerine oyulgama dikişi uygulanmıştır. Astar giysiye kapalı baskı ile geçirilmiştir.
KULLANILAN SÜSLEME YÖNTEM VE TEKNİĞİ	: Giysinin tüm yüzeyi kordon tutturma tekniği ile aralıksız olarak doldurulmuştur. Giysinin tüm çevresine metal iplikli kaytan geçirilerek süsleme yapılmıştır.
SÜSLEMEDE KULLANILAN MOTİF VE KOMPOZİSYON	: Eflatun renkli zemin üzerine sarı metal iplikli kordon ile geometrik desenli motifler tüm yüzeye yerleştirilmiştir. Ön etek ucunda ve arkada mine çiçekli kabartma desenli çiçek motifi yer almaktadır.
GIYSİNİN BİÇİM VE DİKİM ÖZELLİKLERİ	: 40 cm. boyunda, önden açık, hakim yakalı , kolsuz ve önü dışarıya doğru çıkıntılıdır. Ön çıkıntısında onar adet düğme izi bulunmaktadır. Yaka çevresi, ön kapama, etek ucu ,kol çevresi ve dikişlerinin üzerine metal iplikli kaytan geçirilmiştir.

FOTOĞRAF 69 ÇOCUK YELEĞİ

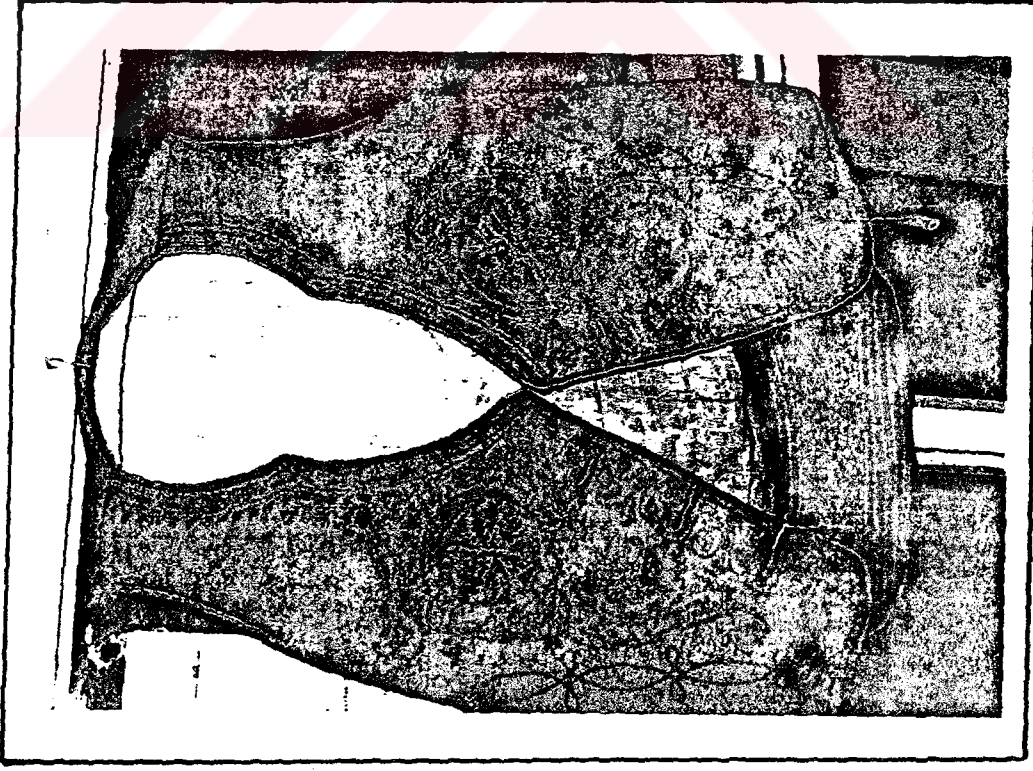
ÇİZİM 69a ÇOCUK YELEĞİ TEKNİK ÇİZİMİ

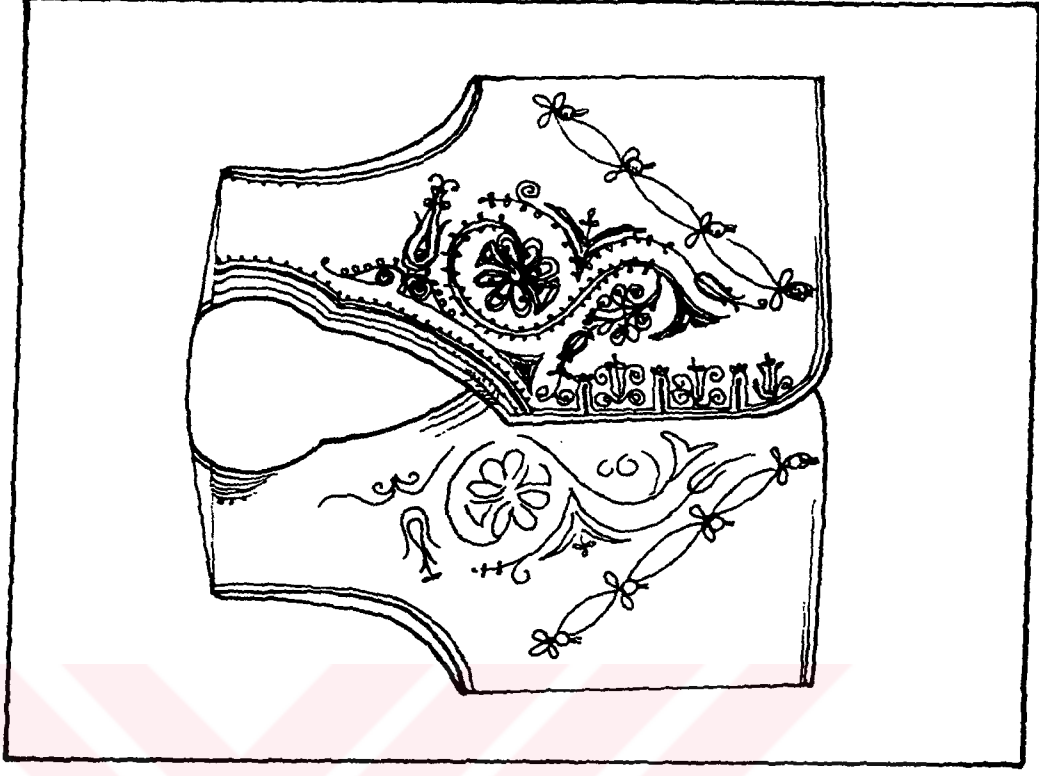
ÇİZİM 69b ÇOCUK YELEĞİ KALIP ÇİZİMİ

ÖRNEK NO	: 70
İLGİLİ KOLLEKSİYON	: Kastamonu Müzesi
İNCELEME TARİHİ	: 22/08/1995
ENVANTER NO	: 51
FOTOĞRAF NO	: 70
ÇİZİM NO	: 70a, 70b
KAYNAĞI	: Müzeyyen Tekin' den satın alınmıştır.
BİLGİYİ NEREDEN ALDIĞI	: Kastamonu Müzesi Envanter Defteri
GIYSİNİN TARİHİ	: XX. Yüzyıl
GIYSİNİN YÖRESİ	: Kastamonu
GIYSİNİN TÜRÜ	: Çocuk yeleği
HANGİ CİNSE AİT OLDUĞU	: Erkek
KULLANILAN YAŞ	: Boyutlarına bakılarak 10-12 yaş olduğu düşünülebilir.
ESERLE İLGİLİ YAYINLAR	: -
KULLANILAN KUMAŞ	: Zeminde çuha Astarda ince dokunmuş pamuklu kumaş(bez) kullanılmıştır.
KULLANILAN RENK	: Zemin pembe ve gümüş rengi, Astar beyaz ile renklendirilmiştir.
KULLANILAN MALZEME	: Dikiş ipliği, metal iplikli kaytan, metal iplikli kordon, ve düğme kullanılmıştır.
KULLANILAN DİKİŞ ÖZELLİĞİ	: Giysinin tüm birleşme dikişlerine oyulgama dikişi uygulanmıştır. Astar giysiye kapalı baskı ile geçirilmiştir.
KULLANILAN SÜSLEME YÖNTEM VE TEKNİĞİ	: Giysinin tüm yüzeyi kordon tutturma tekniği ile aralıksız olarak doldurulmuştur. Giysinin tüm çevresine metal iplikli kaytan geçirilerek süsleme yapılmıştır. Bedenin bazı yerlerinde kordon ile elde örülmüş düğmeler bulunmakta ve ön kapamada örme ilikler yer almaktadır.
SÜSLEMEDE KULLANILAN MOTİF VE KOMPOZİSYON	: Giysinin ön bedeninde "S" kıvrımlı dallar ve bu dalların üzerine yeryeştirilmiş lale, çiçek ve yaprak motifleri kompozisyonu oluşturmaktadır.
GIYSİNİN BİÇİM VE DİKİM ÖZELLİKLERİ	: 41 cm. boyunda, önden açık, oyuntulu yakalı ve kolsuzdur. Yaka çevresi, ön kapama, etek ucu ve kol çevresine metal iplikli kaytan geçirilmiştir. Ön kapamada simetrik üçer adet örme ilik ve ön bedende diagonal olarak yerleştirtilmiş düğmeler bulunmaktadır.

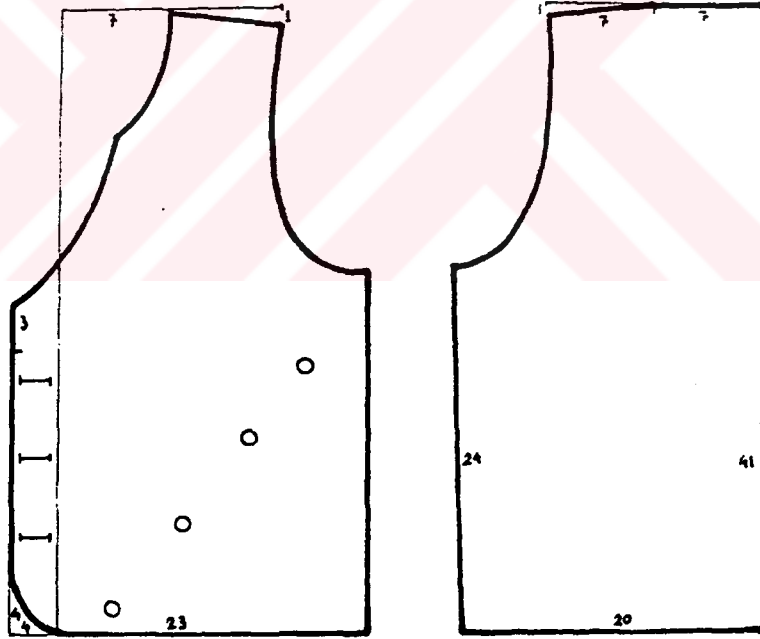

FOTOĞRAF 70 ÇOCUK YELEĞİ

ÇİZİM 70a ÇOCUK YELEĞİ TEKNİK ÇİZİMİ

ÇİZİM 70b ÇOCUK YELEĞİ KALIP ÇİZİMİ

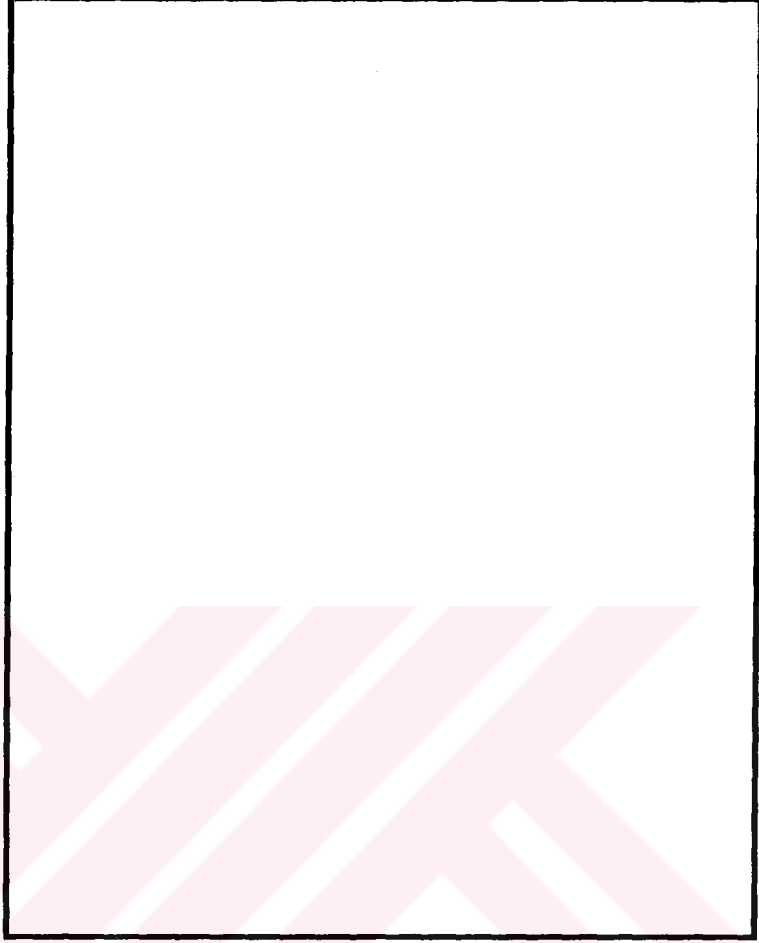
EK-B
(GÖZLEM FİŞİ)

GÖZLEM FİŞİ

ÖRNEK NO :
İLGİLİ KOLLEKSİYON :
İNCELEME TARİHİ :
ENVANTER NO :
FOTOĞRAF NO :
ÇİZİM NO :
KAYNAĞI :
KAYNAK KİŞİ KÜNYESİ :

BİLGİYİ KİMDEN ALDIĞI :

GİYSİNİN TARİHİ :
GİYSİNİN YÖRESİ :
GİYSİNİN TÜRÜ :
HANGİ CİNSE AİT OLDUĞU :
KULLANILAN YAŞ :
ESERLE İLGİLİ YAYINLAR :

GÖZLEM FİŞİ

ÖRNEK NO :
İLGİLİ KOLLEKSİYON :
İNCELEME TARİHİ :
ENVANTER NO :
FOTOĞRAF NO :
ÇİZİM NO :
KAYNAĞI :
KAYNAK KİŞİ KÜNYESİ :

BİLGİYİ KİMDEN ALDIĞI :

GİYSİNİN TARİHİ :
GİYSİNİN YÖRESİ :
GİYSİNİN TÜRÜ :
HANGİ CİNSE AİT OLDUĞU :
KULLANILAN YAŞ :
ESERLE İLGİLİ YAYINLAR :

[illegible]

NOT : DİKİŞ TEKNİKLERİ MESLEKİ EĞİTİM TERMLERİ TERKİMLERİ DOĞRULUSUNDA İSİMLENDİRİLMİŞTİR.

[illegible]

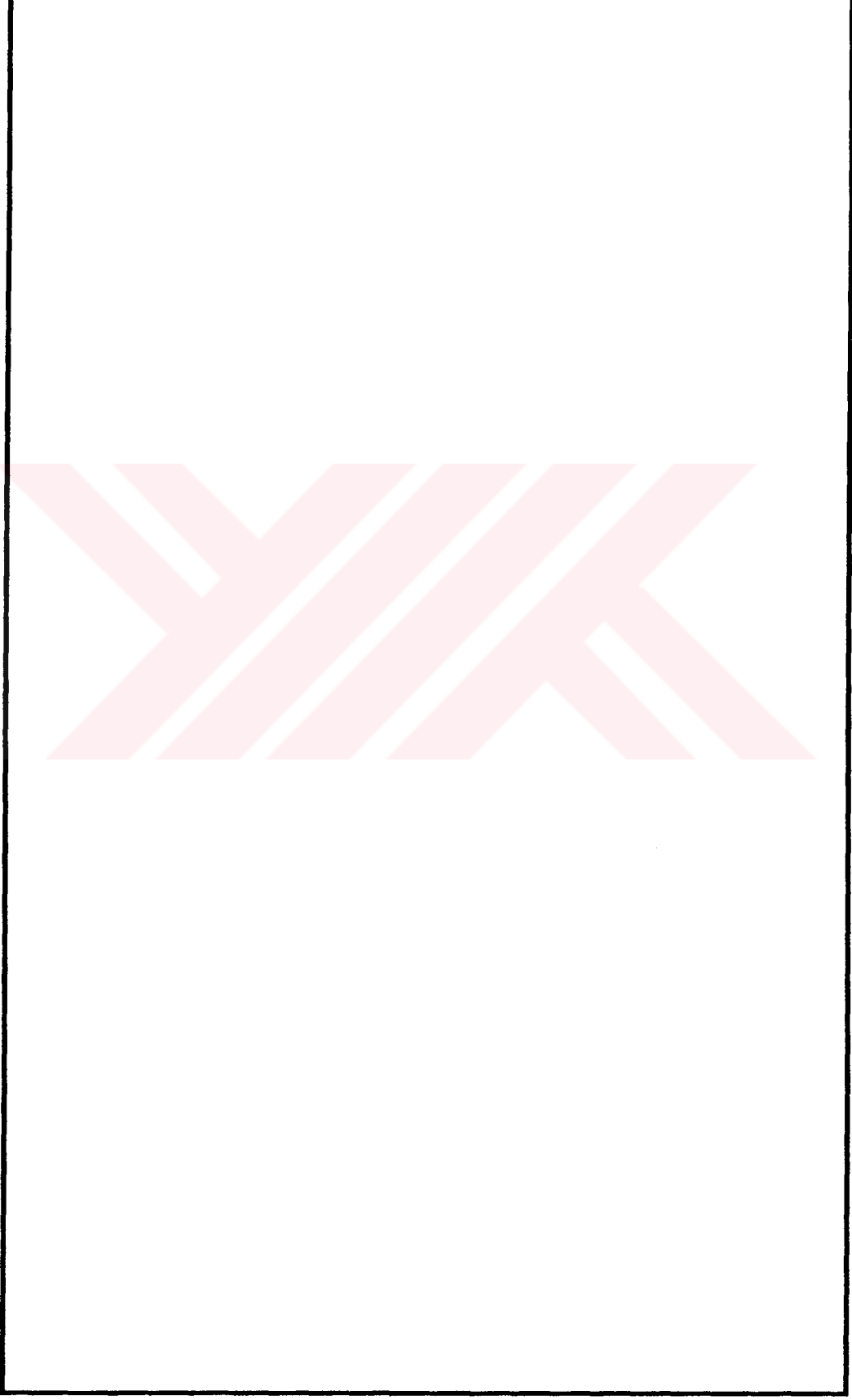
[illegible]

SÜSLEMEDE KULLANILAN MALZEMELER	YÖRESEL ADI	RENGİ		CİNSİ
		TEK RENKLİ	ÇOK RENKLİ	
ZEMİN				KETEN İPLİK
KAPLAMA (DUBLE)				İPEK İPLİK
ASTAR				KETEN İPLİK
				FLÖŞLÜ İPEK İPLİK
				KETEN İPLİK
				YÜN İPLİK
				METAL İPLİK
				SİM (METAL)
				SENTERİK
				PUL
				BONCUK
				HARÇ KORDON
				ELMAS
				PIRLANTA
				İNCI
				MERCAN
				ALTIN PLAKA
				OYA
				DANTEL
				DÖĞME
				ÇEŞİTLİ KUMAŞLAR
				GÜMÜŞ PARA
				NAZAR BONCUĞU
				MUSKA
				TAŞ
				DENTİZ KABUĞU
				BİTKİSEL TOHUM
				İĞER

SÜSLEMEDE KULLANILAN AKSESUAR	YÖRESEL ADI	RENGİ		CİNSİ
		TEK RENKLİ	ÇOK RENKLİ	
ZEMİN				MAVİ BONCUK
KAPLAMA (DUBLE)				YEDİDEKİLİ DÖĞME
ASTAR				DENTİZ KABUĞU
				KEMİK PARÇALARI
				MADENİ TAKI
				M.BALTA
				KUŞ
				M.GEOMETRİK ŞEKLİ
				ARMUDIYE
				HAMAYIL
				MUSKA
				ŞAP
				ÇÖRE OTU
				BİTKİSEL TOHUM
				BEZ PARÇALARI
				PÜSKÜL
				BONCUK
				PUL
				İĞER

SÜSLEMEDE KULLANILAN MOTİF VE KOMPOZİSYON İLE İLGİLİ AÇIKLAMA	
ZEMİN	KAPLAMA (DUBLE) YADA ASTAR

BOYUTLARI VE KALIP

EK-C
DİKİŞ VE SÜSLEME
ÖZELLİKLERİNE İLİŞKİN
TABLolar

[illegible][illegible]

[illegible][illegible]